

1. Fakulta sociálních věd UK

1.1. VYSOKOŠKOLŠTÍ STUDENTI BĚHEM PRVNÍ VLNY PANDEMIE KORONAVIRU 01.10.2020 hcom.cz	21
1.2. Vysokoškoláci trpí kvůli samostudiu depresemi, zjistili sociologové 01.10.2020 seznamzpravy.cz Seznam Zprávy	22
1.3. Blízkost Prahy pomáhá i škodí. Přistěhovalci ve Středočeském kraji ucpávají dopravní tepny 01.10.2020 denikn.cz Tereza Mynářová	22
1.4. Dopis akademické obci 01.10.2020 cuni.cz	24
1.5. Host Lucie Výborné - Václav Moravec 01.10.2020 ČRo Radiožurnál	24
1.6. Roman Prymula (za ANO): Lidé, kteří půjdou do restaurace, se tam budou zapisovat 02.10.2020 ČRo - plus.cz Věra Luptáková	31
1.7. Říkali mu Ken: Jak se Adam Vojtěch změnil od dob SuperStar? 02.10.2020 kafe.cz Monika Fialová	31
1.8. Adam Vojtěch slaví 34 let: Od Kena ze SuperStar až po hořký konec na ministerstvu 02.10.2020 extra.cz Jiří Charvát	32
1.9. Politologové: vládní koalice ztratí část krajů 02.10.2020 E15 Pavel OTTO	32
1.10. Na volební „odstřel“ je Jermanová. O posty přijdou i hejtmani z ČSSD 02.10.2020 e15.cz	34
1.11. Narine Jurjevna Abgarjanová: Tři jablka spadlá z nebe2530 02.10.2020 ceskenovinky1.eu Svetozár Plesník	34
1.12. Kde se daří nejlépe a kdo na to má vliv 02.10.2020 Deník N TEREZA MYNÁŘOVÁ	36
1.13. Politolog: „Volební účast v kraji ovlivní koronavirus“ 03.10.2020 Českolipský deník (jl)	38
1.14. Politologové: ANO bude mít problémy tvořit koalice, fiasko ČSSD a KSČM je varovným znamením 03.10.2020 eurozpravy.cz	39
1.15. Je to úspěch předvolebních koalic, raduje se opozice. V krajích chce vládnout bez vítězného ANO 03.10.2020 e15.cz	40
1.16. Lidé s nestabilním zaměstnáním nejrychleji pocítí „osekávání“ kvůli krizi, statistiky to ale nezachytí, soudí sociolog 03.10.2020 ct24.cz zemand	40
1.17. Naprostý propadák ČSSD a KSČM, hodnotí výsledky voleb politologové 03.10.2020 zpravy.iDNES.cz Ire, brz	41
1.18. Minář má šanci, ale není velká, avizují odborníci. Kritika mě hecuje, namítá on sám 03.10.2020 czpravy.cz	43
1.19. Zprávy Radio Prague International - 3. 10. 2020 03.10.2020 Radio Prague International	44
1.20. Roušky lákaly ke krajským volbám. Těžili z toho Starostové a Piráti 04.10.2020 jablonecky.denik.cz Jiří Louda	48

1.21. Není důvod být zklamaný, že nejsem hejtmanem. Chceme funkční kraj, pak ego musí pryč, říká pro EZ Kupka 04.10.2020 eurozpravy.cz	48
1.22. ANO bude mít podle politologů problémy tvořit koalice 04.10.2020 halonoviny.cz	49
1.23. ANO zahubilo koaliční partnery, za rok bude mít těžkou pozici, říká pro EZ politolog Mrklas 04.10.2020 eurozpravy.cz	49
1.24. Vítězství bez výhry 04.10.2020 ČT 1	50
1.25. SCI-PO 2020: Rozvoj mezinárodní spolupráce je otázkou podpory i motivace 05.10.2020 vedavyzkum.cz Vědavýzkum.cz	62
1.26. Vinohradská 12 - Josef Mlejnek/Povolební Česko: Zůstane ANO jako kůl v plotě? 05.10.2020 ČRo Plus	62
1.27. Politolog Mlejnek: ANO zvítězilo, ale může skončit jako pověstný kůl v plotě. Nikdo si s ním nebude chtít hrát 05.10.2020 irozhlas.cz Lenka Kabrhelová, Barbora Sochorová, Miroslav Tomek	68
1.28. Ze šarvátky brutální válka. ‚Příměří je v Náhorním Karabachu v nedohlednu,‘ míní politický geograf 05.10.2020 irozhlas.cz Jan Burda, Martina Mašková, Zuzana Marková	69
1.29. Průzkum mezi vysokoškoláky ukázal, jak moc je ovlivnil COVID-19 05.10.2020 vitalia.cz Redakce	69
1.30. Volby v Česku: Lídry prvního kola senátu Starostové, vedení ANO v krajích sniží koalice konkurentů 05.10.2020 financni-web.cz	70
1.31. Výsledky nedělních parlamentních voleb v Kyrgyzstánu neplatí 06.10.2020 ČRo Radiožurnál	72
1.32. FESTIVAL DEMOKRACIE A NGO MARKET ONLINE 06.10.2020 radio1.cz	73
1.33. Šance na restart kampaně, kterou nevyužil? Za slova po propuštění z nemocnice Trump schytává kritiku 06.10.2020 irozhlas.cz Eliška Kubátová	73
1.34. S teorií her od šachů po politiku 06.10.2020 Vesmír Martin Dlouhý	75
1.35. Kritičtí fanoušci a boj proti „modernímu“ fotbalu 06.10.2020 Vesmír Dino Numerato	76
1.36. Do svých funkcí nastoupili noví členové Soudního dvora EU 07.10.2020 advokatnidenik.cz	79
1.37. Knihovna by se neměla stěhovat 07.10.2020 Mostecký deník MARTIN VOKURKA	79
1.38. Rozhovor s amerikanistou Jiřím Pondělíčkem 08.10.2020 ČRo Plus	81
1.39. Krizová komunikace v době koronaviru 08.10.2020 ČT 24	85
1.40. Favoritem prezidentských voleb je Biden, porazit ho může ‚říjnové překvapení‘, říká amerikanista 08.10.2020 irozhlas.cz Jan Bumba, Michael Erhart	89
1.41. MLUVME SPOLU 09.10.2020 Hospodářské noviny	90
1.42. Druhé kolo senátních voleb je tu. Komisím pomohou i dobrovolní hasiči 09.10.2020 jcinsky.denik.cz Jiří Janda	91

1.43. Sankce za otravu Navalného? Nezbytnost, tvrdí experti. Jeho návrat by byl pro Putina nepřijemný 09.10.2020 irozhlas.cz Eliška Kubátová	91
1.44. Dva z krajů ovládnou kolosy 10.10.2020 Lidové noviny	93
1.45. Libor Kudrna spolupořádal demonstraci za záchranu knihovny před stěhováním 10.10.2020 mostecky.denik.cz Martin Vokurka	94
1.46. Bez státní historické politiky se neobejdeme, oznámil učitelům a studentům Putinův člověk přes kulturu 10.10.2020 denikn.cz Michael Romancov	95
1.47. „Osamělí a depresivní.“ Online výuka vysokoškolákům nesvědčila. Teď je to čeká znovu 11.10.2020 echo24.cz Echo24, jaf	97
1.48. ANALÝZA: Superkoalice na hliněných nohou? Dva kraje popírají volební logiku 11.10.2020 lidovky.cz Michal Bernáth	98
1.49. Nejde o náboženský, ale politický konflikt, říká expert o Náhorním Karabachu 12.10.2020 zpravy.iDNES.cz ajez, ČTK	99
1.50. JAK SE VYVÍJEL VÁŠ POHLED NA KORONAVIROVOU PANDEMII? 12.10.2020 Reportér	100
1.51. Vzniklo mezi námi pouto 12.10.2020 Můžeš ANDREA SKALICKÁ	100
1.52. ŠKOLA ZÁKLAD CHUDOBY 12.10.2020 Ona DNES SOŇA KACEROVSKÁ, DENISA PROŠKOVÁ	102
1.53. Čínská státní média spojila Prahu s „tchajwanským špiónem“. BIS: Obrovský úspěch propagandy 13.10.2020 denikn.cz Jakub Zelenka	103
1.54. Dopadli jsme tchajwanského špiona z Česka, tvrdí Peking. Dříve pro Čínu pracoval 13.10.2020 aktualne.cz Lukáš Valášek	105
1.55. Důvěra je narušena, říká o komunikaci vlády Hejlová z Karlovy univerzity. Dobře podle ní informuje Feri 13.10.2020 irozhlas.cz Věra Štechrová, Tomáš Zrůst	107
1.56. Legendární Mirka Spáčilová má narozeniny! Šedesátiprocentní královna české kritiky hodnotí filmy už přes čtvrt století 13.10.2020 G.cz	108
1.57. Speciál - Co vše se mění po tom, co včera pozdě večer vláda vyhlásila ještě přísnější opatření proti šíření koronaviru? 13.10.2020 ČRo Plus	108
1.58. Jasný trend vysokoškoláků: Stálá práce během vysokoškolských studií 13.10.2020 ceskapozice.cz Radka Kvačková	118
1.59. Velká jízda po skluzavce. Výzkum vyvrací Zemanův mýtus o „pražské smetánce“: lidí, kteří se chrání, ubýlo všude 13.10.2020 denikn.cz Jan Wírnitzer	121
1.60. Aleš Vlk 14.10.2020 Lidové noviny jn	124
1.61. Komunikaci Etnetera Group vede Gabrielová 14.10.2020 mediar.cz redakce	124
1.62. Komunikaci Etnetera Group nově vede Rita Gabrielová. Dříve působila v Globusu 14.10.2020 MaM.cz Redakce MAM	124
1.63. Klaus mladší v politice skončí, pokud se Trikolóra nedostane do Sněmovny 14.10.2020 zpravy.iDNES.cz Ire	125
1.64. Na obnovení důvěry ve vládu už je pozdě, říká odbornice na komunikaci a PR 14.10.2020 forum24.cz Jan Jandourek	126

1.65. Zábanský, Formánek, Hošková... Velký knižní čtvrtek zve na online setkání s českými autory – 15. října od 17 hodin	127
14.10.2020 cysnews.cz Markéta Pavelková	
1.66. DIÁŘ MÉHO ŽIVOTA	128
14.10.2020 Žena a život	
1.67. Výzkum vyvrací mýtus o pražské vyvrací Zemanův pražské smetánce“	128
14.10.2020 Deník N JAN WIRNITZER, JAN TVRDOŇ	
1.68. Generace COVID: Nestandardní maturita i nástup na vysokou	130
14.10.2020 respekt.cz	
1.69. Putinova „jižní“ politika udělala z Ankary a Kyjeva spojence. To se může Rusku hodně vymstít	132
15.10.2020 denikn.cz Michael Romancov	
1.70. SEDM STATEČNÝCH	133
15.10.2020 Reflex VERONIKA BEDNÁŘOVÁ	
1.71. Vzdělávání v Česku čekají velké změny. Strategie 2030+ má dva hlavní cíle	136
17.10.2020 eurozpravy.cz	
1.72. Týdenní přehled akcí: Zábava i vzdělávání z pohodlí domova Diskuze	137
17.10.2020 ilist.cz Tereza Veselá	
1.73. Restart českého školství se ztrácí v džungli tisíců zřizovatelů škol	138
18.10.2020 ceskaskola.cz Arnošta Veselého	
1.74. Tři jablka spadlá z nebe: Román o životě, který je třeba přijmout s vděčností	138
18.10.2020 kultura21.cz Taťána Kročková	
1.75. Vláda schválila novou strategii vzdělávání. Klade důraz na digitalizaci	139
19.10.2020 universitas.cz	
1.76. Výuka ve školách se má změnit, vláda schválila vzdělávací strategii	140
19.10.2020 moneymag.cz	
1.77. Výuka se má změnit. Vláda schválila strategii vzdělávání do roku 2030	141
19.10.2020 denik.cz ČTK	
1.78. Pandemie připravila populisty o voliče. Přestala je zajímat migrace	141
19.10.2020 iHNed.cz Ondřej Houska	
1.79. Podle vlády výuka ve školách musí projít změnami, měl by se redukovat obsah	142
19.10.2020 lidovky.cz ČTK	
1.80. Instagram si chce došlápnout na influencery, kteří neoznačují komerční spolupráci	143
19.10.2020 focus-age.cz Petr Michl	
1.81. S politikou je spokojeno nejméně lidí od loňského srpna. Poslední vývoj nalomil zejména voliče ANO	143
19.10.2020 denikn.cz Jan Tvrdouň	
1.82. ESEJ: O genderu, rase a identitě (1)	144
19.10.2020 neviditelnypes.cz Douglas Murray	
1.83. 20.10.2020	146
20.10.2020 pravni prostor.cz	
1.84. insolvenční zákon	146
20.10.2020 pravni prostor.cz	
1.85. Televize neměla komentář mimo záznam vysílat, rétorika Maláčové mě zarazila, říká pro EZ mediální expertka	147
20.10.2020 eurozpravy.cz	
1.86. Méně biflování, více orientace. Nová strategie vzdělávání zohlední i covid	148
20.10.2020 zpravy.iDNES.cz iDNES.cz, ČTK	
1.87. Jiří Pondělíček: Koronakrize pro znovuzvolení Donalda Trumpa znamená velkou ránu	149
20.10.2020 ČRo - dvojka.cz Tereza Čapková	

1.88. Pandemie připravila populisty v Evropě o voliče 20.10.2020 Hospodářské noviny Ondřej Houska	150
1.89. Spokojenost lidí s politikou prudce klesla 20.10.2020 Deník N JAN TVRDOŇ	151
1.90. Rozhovor: Tomáš Richter – Aktuální otázky insolvenčního práva 20.10.2020 pravniprostor.cz Ondřej Drachovský	152
1.91. EXPERTIK PODOBĚ PRIORIT VZDĚLÁVACÍ POLITIKY 21.10.2020 Týdeník školství	155
1.92. Infodemické slovo 21.10.2020 Lidové noviny TOMÁŠ BALDYNSKÝ	155
1.93. Poslední slovo Tomáše Baldýnského: Infodemické slovo 21.10.2020 lidovky.cz Tomáš Baldýnský	156
1.94. Škola hrou. Učme se, abychom v životě nemuseli zbytečně vynakládat energii, říká autor kreativních karet 21.10.2020 lidovky.cz ape	156
1.95. Zuzana Kumanová se stala státní tajemnicí na Ministerstvu kultury SR. Poprvé v historii je Romka v takto vysoké funkci 21.10.2020 romea.cz ryz	158
1.96. Prezident už nemohl ignorovat tíživý stav země, proto ceremoniál odřekl, shodují se experti na společenské vědy 22.10.2020 eurozpravy.cz	159
1.97. IDEÁL KRÁSY hubne, ženy nikoli 22.10.2020 Glanc BARBORA POSTRÁNECKÁ	159
1.98. Pomáháme Prymulovi v boji s dezinformacemi 22.10.2020 Týdeník Echo DANIEL KAISER	161
1.99. Tvzení Prymuly je naprosto nehorázné, říká politolog. Babiš ale bude mít problémy také 23.10.2020 eurozpravy.cz	164
1.100. Experti k Prymulovi v restauraci: Vláda si může sypat popel na hlavu, nezachrání to ale už ani rezignace 23.10.2020 denikn.cz Jan Tvrdoň	164
1.101. Pomáháme Prymulovi v boji s dezinformacemi 23.10.2020 echoprime.cz Daniel Kaiser	165
1.102. Bude Zeman oddalovat odvolání Prymuly? Hrad zmínil vstřícnost, politologové se neshodnou 24.10.2020 blesk.cz	168
1.103. „Zpěvák“ Vojtěch na jaře? Zvládl, poklona. Pozor, věc, ve které Prymula propadl. Petr Žantovský i ke jménům Pirk, Šmucler a Hnízdil 24.10.2020 parlamentnilisty.cz Jiří Hroník	168
1.104. OSN má narozeniny. Nedovedla nás k branám ráje, ale uchránila před pádem do pekel 24.10.2020 denikn.cz Michael Romancov	170
1.105. Nový světový pořádek 24.10.2020 Lidové noviny RANI TOLIMAT publicista	173
1.106. Novináři knižně shrnují pandemii a hledají budoucnost Česka 24.10.2020 mediar.cz Jakub Jetmar	176
1.107. Politologové jsou opatrní s prognózami ohledně Prymulova odvolání 25.10.2020 parlamentnilisty.cz nab	180
1.108. Byla by hrozná škoda, kdybychom ten barák nezachránili! 26.10.2020 Náš region Praha Jitka Kačánová	181
1.109. Profesor Jan Jiráček: Čeští novináři se teď častěji vnímají jako součást opozice 26.10.2020 flowee.cz Milada Kadeřábková	181

1.110. TEMNO. JAKÉ VLASTNĚ BYLO? 26.10.2020 REFLEX SPECIÁL JIŘÍ RAK	183
1.111. VELIKÁN, NEBO PADOUCH? 26.10.2020 REFLEX SPECIÁL JAN P. KUČERA	188
1.112. RŮŽOVÝ PALOUČEK 26.10.2020 REFLEX SPECIÁL JAN P. KUČERA	190
1.113. O PŘEDSTAVÁCH 27.10.2020 Vlasta EVA KADLČÁKOVÁ	193
1.114. ODS, TOP 09 a KDU-ČSL půjdou do voleb společně. Chtějí je vyhrát 27.10.2020 ct24.cz dolejsim	194
1.115. Lobbisté po česku. Zoufalý Janoušek, vekslák Rittig a Dalík v luxusním penzionu 27.10.2020 ctidoma.cz Jakub Kučera	195
1.116. Podepsáno. ODS, KDU-ČSL a TOP 09 jdou do sněmovních voleb společně 27.10.2020 iHNed.cz ČTK	196
1.117. „Lepší komunikace“ v praxi: ministři utíkají před novináři, k dotazu, co se změní, zdravotnictví dvanáct dní mlčí 27.10.2020 denikn.cz Jan Wirtitzer	196
1.118. Podle našich alfasamců kdo neřve, je slabý, říká exministr. A moje žena ve dvě ráno... V televizi i zazpíval, lépe než lecjaký profík 28.10.2020 krajskelisty.cz Anička Vančová	199
1.119. Nový světový pořádek. V našem chování se kvůli koronaviru bude muset ledacos změnit 28.10.2020 lidovky.cz Rani Tolimat	200
1.120. Do voleb prezidenta USA zbývá pět dní, Trump a Biden válčí o Floridu! 29.10.2020 tn.cz	203
1.121. ODS, lidovci a TOP 09 do voleb společně 29.10.2020 Právo (nig, ČTK)	203
1.122. Václav Korbel: Grantová podpora a doktorské studium 29.10.2020 vedavyzkum.cz	204
1.123. Kvóty *7: „Ekologické hnutí se musí zaměřit na ty, kterých se konjunktura netýkala,“ říká šéfka Hnutí Duha 30.10.2020 a2larm.cz Apolena Rychlíková	204
1.124. Adam Vojtěch (34) 30.10.2020 Hospodářské noviny	205
1.125. Jan Blatný: Pojdme změnit pocit strachu v respekt 30.10.2020 ČRo - plus.cz Věra Luptáková	205
1.126. Knižní tip: vychází dokumentární kniha Pandemie mapující zákulisí korona krize 30.10.2020 protisedi.cz	206
1.127. Komunikace vlády se nelepší. Naopak 30.10.2020 Deník N JAN WIRNITZER	206
1.128. Roli ministra jsem zvládl, něco jsem si ale bral až příliš k srdci. Na jaře jsem spal dvě hodiny denně, říká Vojtěch 30.10.2020 iHNed.cz Benedikt Lederer, Ondřej Leinert	207
1.129. Vláda chce spustit k pandemii profesionální mediální kampaň. Pozdě, obávají se odborníci 31.10.2020 parlamentnilisty.cz mp	211
1.130. Kampaň za 50 milionů má zlepšit vládní komunikaci o koronaviru. Přichází pozdě, reagují lidé z médií 31.10.2020 ct24.cz sobolao	212

VYSOKOŠKOLŠTÍ STUDENTI BĚHEM PRVNÍ VLNY PANDEMIE KORONAVIRU URL

WEB, Datum: 01.10.2020, Zdroj: hcom.cz, Strana: 0, Infotype: Nepojmenováno, Datum importu: 01.10.2020 09:10, Celková návštěvnost: 2 500, Země: Česko, AVE: 2 500,00 Kč, GRP: 0,03

Sociologický ústav AV ČR ve spolupráci s **Fakultou sociálních věd** UK prováděl dotazování na českých vysokých školách v období konce dubna a května, kdy bylo zásadním způsobem omezeno jejich fungování. Jak studenty ovlivnila pandemie? Jak se vypořádali se zavedenými opatřeními? Jak omezení výuku...

Vysokoškoláci trpí kvůli samostudiu depresemi, zjistili sociologové URL

WEB, Datum: 01.10.2020, Zdroj: seznamzpravy.cz, Strana: 0, Autor: Seznam Zprávy, Infotype: Nepojmenováno, Datum importu: 02.10.2020 03:24, RU / měsíc: 13 888 492, Celková návštěvnost: 1 113 436, Země: Česko, Rubrika: Jihomoravský kraj, Praha, Život v Česku, Stalo se, AVE: 99 000,00 Kč, GRP: 12,37

... smutkem, frustrací a úzkostmi, ukázaly čerstvé výsledky průzkumu brněnských a pražských sociologů. Aktuální průzkum Sociologického ústavu AV ČR a **Fakulty sociálních věd** UK na sedmi vysokých školách v Česku ukázal, že studenti mnohem lépe snášejí výuku přes internet než samostudium, kdy jsou...

Blížkost Prahy pomáhá i škodí. Přistěhovalci ve Středočeském kraji ucpávají dopravní tepny URL

WEB, Datum: 01.10.2020, Zdroj: denikn.cz, Strana: 0, Autor: Tereza Mynářová, Infotype: Nepojmenováno, Datum importu: 02.10.2020 03:25, RU / měsíc: 358 647, Celková návštěvnost: 41 097, Země: Česko, Rubrika: Česko, AVE: 40 000,00 Kč, GRP: 0,46

... byly jedny z nejvyšších mezi kraji ČR, ať už provozní, tak i investice,“ zmiňuje navíc Lenka Šťastná z Institutu ekonomických studií na **Fakultě sociálních věd** Univerzity Karlovy další silnou stránku kraje. Hůře než většina ostatních krajů naopak Středočeský kraj skončil, pokud jde o...

Dopis akademické obci URL

WEB, Datum: 01.10.2020, Zdroj: cuni.cz, Strana: 0, Infotype: Nepojmenováno, Datum importu: 01.10.2020 08:24, RU / měsíc: 1 482, Celková návštěvnost: 114, Země: Česko, AVE: 500,00 Kč, GRP: 0,00

... žije. Mezi priority a nejnámější investiční akce, které v současnosti univerzita realizuje či připravuje, patří výstavba Kampusu Albertov, budovy **Fakulty sociálních věd** v Jinonicích nebo univerzitního archivu. V září bylo otevřeno nové sídlo Fakulty humanitních studií v Praze – Libni. Mimo...

Host Lucie Výborné - Václav Moravec

RADIO, Datum: 01.10.2020, Zdroj: ČRo Radiožurnál, Zpráva: 1, Infotype: Nepojmenováno, Datum importu: 01.10.2020 16:04, Poslechovost pořadu: 0, Země: Česko, Pořad: Host Lucie Výborné 09:05, AVE: 1 912 296,00 Kč, GRP: 3,40

... chvíli. Václav MORAVEC, novinář a moderátor-----To je tak těžká otázka, tak rozsáhlá. Myslím, že ve vztahu k novinářině, kterou na **Fakultě sociálních věd** učím, tak je nutné si uvědomit, že média, tak jak je jedním slovem pojmenováváme, je to strašně složitá entita. A že všechno,...

Roman Prymula (za ANO): Lidé, kteří půjdou do restaurace, se tam budou zapisovat URL

WEB, Datum: 02.10.2020, Zdroj: ČRo - plus.cz, Strana: 0, Autor: Věra Luptáková, Infotype: Nepojmenováno, Datum importu: 03.10.2020 03:05, RU / měsíc: 1 171 029, Celková návštěvnost: 88 206, Země: Česko, Rubrika: Domácí, AVE: 15 000,00 Kč, GRP: 0,98

... v Německu či Velké Británii, kde takový postup v restauracích funguje? Výrok týdne analyzujeme s vedoucím Mezinárodního politologického ústavu Fakulty sociálních studií MUNI Vítem Hlouškem a Denisou Hejlovou, vedoucí Katedry marketingové komunikace a public relations **Fakulty sociálních věd** UK.

Říkali mu Ken: Jak se Adam Vojtěch změnil od dob SuperStar? URL

WEB, Datum: 02.10.2020, Zdroj: kafe.cz, Strana: 0, Autor: Monika Fialová, Infotype: Nepojmenováno, Datum importu: 03.10.2020 02:58, RU / měsíc: 2 321 895, Celková návštěvnost: 254 815, Země: Česko, Rubrika: Celebrity, AVE: 35 000,00 Kč, GRP: 2,83

... Právnickou fakultu Univerzity Karlovy v Praze, kde získal titul Mgr. Na Karlově univerzitě získal další titul Mgr. v oboru mediální studia na **Fakultě sociálních věd**. V roce 2013 začal pracovat pro Andreje Babiše, působil jako právník ve společnosti MAFRA, v červnu 2014 se stal tajemníkem na...

Adam Vojtěch slaví 34 let: Od Kena ze SuperStar až po hořký konec na ministerstvu URL

WEB, Datum: 02.10.2020, Zdroj: extra.cz, Strana: 0, Autor: Jiří Charvát, Infotype: Nepojmenováno, Datum importu: 03.10.2020 02:59, RU / měsíc: 3 899 530, Celková návštěvnost: 680 431, Země: Česko, Rubrika: Adam Vojtěch, AVE: 45 000,00 Kč, GRP: 7,56

... začal studovat práva. Ta na Právnické fakultě Univerzity Karlovy v Praze dokončil v roce 2012. O rok později dokončil studium na stejné univerzitě na **Fakultě sociálních věd**, kterou dělal souběžně s právy. Vojtěch tak vlastní hned dva magisterské tituly. EXKLUZIVNĚ Ministr Adam Vojtěch...

Politologové: vládní koalice ztratí část krajů

TISK, Datum: 02.10.2020, Zdroj: E15, Strana: 2, Autor: Pavel OTTO, Vytlačeno: 15 577, Prodáno: 668, Infotype: Nepojmenováno, Datum importu: 02.10.2020 03:09, Čtenost: 86 664, Země: Česko, Rubrika: E15 Krajské volby 2020, AVE: 176 268,91 Kč, GRP: 0,96

... seniorů, kteří se obávají náказы koronavirem. „Může se začít hroutit obraz uskupení Andreje Babiše jako neporazitelné strany,“ míní Petr Jůptner z **Fakulty sociálních věd** Univerzity Karlovy. Sčítat ztráty bude téměř jistě ČSSD, která přišla o některé výrazné tváře. Otázka je, nakolik bude...

Na volební „odstřel“ je Jermanová. O posty přijdou i hejtmani z ČSSD URL

WEB, Datum: 02.10.2020, Zdroj: e15.cz, Strana: 0, Infotype: Nepojmenováno, Datum importu: 02.10.2020 10:10, RU / měsíc: 1 504 515, Celková návštěvnost: 117 688, Země: Česko, Rubrika: Volby, AVE: 35 000,00 Kč, GRP: 1,31

... seniorů, kteří se obávají náказы koronavirem. „Může se začít hroutit obraz uskupení Andreje Babiše jako neporazitelné strany,“ míní Petr Jůptner z **Fakulty sociálních věd** Univerzity Karlovy. Sčítat ztráty bude téměř jistě ČSSD, která přišla o některé výrazné tváře. Otázka je, nakolik bude propa...

Narine Jurjevna Abgarjanová: Tři jablka spadlá z nebe2530 URL

WEB, Datum: 02.10.2020, Zdroj: ceskenovinky1.eu, Strana: 0, Autor: Svezozár Plesník, Infotype: Nepojmenováno, Datum importu: 02.10.2020 05:14, Celková návštěvnost: 5 000, Země: Česko, AVE: 5 000,00 Kč, GRP: 0,06

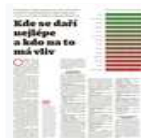
... 2018). Kateřina Šimová (*1979), překladatelka českého vydání Vystudovala rusistiku na Filozofické fakultě UK a ruská a východoevropská studia na **Fakultě sociálních věd** UK, kde pokračuje v postgraduálním studiu v oboru moderní dějiny. Mezi oblastí jejího badatelského zájmu patří dějiny ruské...

Kde se daří nejlépe a kdo na to má vliv

TISK, Datum: 02.10.2020, Zdroj: Deník N, Strana: 10, Autor: TEREZAMYNÁŘOVÁ, Vytlačeno: 7 500, Prodáno: 6 500, Infotype: Nepojmenováno, Datum importu: 02.10.2020 01:51, Země: Česko, AVE: 60 197,19 Kč

... „Obecně platí, že čím bohatší kraj, tím více zdrojů pro zlepšení služeb jeho obyvatelům,“ shrnuje Lenka Šťastná z Institutu ekonomických studií na **Fakultě sociálních věd** Univerzity Karlovy. Nejlepší výsledek: Hlavní město Praha (1 056 761 Kč) Nejhorší výsledek: Karlovarský kraj (323 718 Kč)...

Politolog: „Volební účast v kraji ovlivní koronavirus“

TISK, Datum: 03.10.2020, Zdroj: Českolipský deník, Strana: 3, Autor: (jl), Vytlačeno: 800, Infotype: Nepojmenováno, Datum importu: 03.10.2020 01:59, Čtenost: 4 499, Země: Česko, Rubrika: Liberecký kraj/Téma, AVE: 3 853,17 Kč, GRP: 0,05

Liberecký kraj – Politolog Jan Kubáček pochází z Turnova a v současnosti přednáší na **Fakultě sociálních věd** Univerzity Karlovy. Myslí si, že nadcházející krajské volby poznamená nízká volební účast. * Letošní krajské volby doprovází epidemie koronaviru a bezpečnostní opatření. Do jaké míry může...

Politologové: ANO bude mít problémy tvořit koalici, fiasko ČSSD a KSČM je varovným znamením URL

WEB, Datum: 03.10.2020, Zdroj: eurozpravy.cz, Strana: 0, Infotype: Nepojmenováno, Datum importu: 04.10.2020 03:16, RU / měsíc: 1 822 845, Celková návštěvnost: 137 303, Země: Česko, AVE: 35 000,00 Kč, GRP: 1,53

... na tom, jestli se budou jeho místní lídři, případně Andrej Babiš, schopni dohodnout na koalici,“ konstatoval. Pro ANO jsou proto podle Mlejnků z **Fakulty sociálních věd** Univerzity Karlovy volby úspěchem i neúspěchem současně. "Úspěchem z toho důvodu, že dokázalo zopakovat výsledek z roku 2016,...

Je to úspěch předvolebních koalic, raduje se opozice. V krajích chce vládnout bez vítězného ANO URL

WEB, Datum: 03.10.2020, Zdroj: e15.cz, Strana: 0, Infotype: Nepojmenováno, Datum importu: 03.10.2020 20:23, RU / měsíc: 1 504 515, Celková návštěvnost: 117 688, Země: Česko, Rubrika: Krajské volby, AVE: 35 000,00 Kč, GRP: 1,31

... interpretovat nelze. Vzhledem k tomu, v jak složité situaci kvůli koronaviru jsme, to neberu jako prohru vlády,“ dodal. Politolog Josef Mlejnek z **Fakulty sociálních věd** Univerzity Karlovy míní, že vítězství ANO má dvě strany. „Volby jsou pro ANO úspěchem z toho důvodu, že hnutí dokázalo...

Lidé s nestabilním zaměstnáním nejrychleji pocítí „osekávání“ kvůli krizi, statistiky to ale nezachytí, soudí sociolog URL

WEB, Datum: 03.10.2020, Zdroj: ct24.cz, Strana: 0, Autor: zemand, Infotype: Nepojmenováno, Datum importu: 04.10.2020 03:08, RU / měsíc: 243 470, Celková návštěvnost: 18 339, Země: Česko, Rubrika: Ekonomika, AVE: 5 000,00 Kč, GRP: 0,20

... situaci zasažení stálí zaměstnanci. Prokop je zakladatel výzkumné organizace PAQ Research, která se věnuje projektům z oblasti vzdělávání. Působí na **Fakultě sociálních věd** Univerzity Karlovy. Je také členem letos obnovené Národní ekonomické rady vlády (NERV). Zvětšit obrázek Zmenšit...

Naprostý propadák ČSSD a KSČM, hodnotí výsledky voleb politologové URL

WEB, Datum: 03.10.2020, Zdroj: zpravyiDNES.cz, Strana: 0, Autor: Ire, brz, Infotype: Nepojmenováno, Datum importu: 04.10.2020 03:18, RU / měsíc: 3 420 957, Celková návštěvnost: 660 316, Země: Česko, Rubrika: Domáci, AVE: 99 000,00 Kč, GRP: 7,34

... osobností,“ dodal. Pyrrhovo vítězství bez koaličních partnerů Sestavování koalic vidí jako problém pro vítězné ANO i politolog Josef Mlejnek z **Fakulty sociálních věd** Univerzity Karlovy. „Koaliční partneři z celostátní úrovně - ČSSD i KSČM pohořeli. V řadě krajů bude mít ANO problém vytvořit...

Minář má šanci, ale není velká, avizují odborníci. Kritika mě hecuje, namítá on sám URL

WEB, Datum: 03.10.2020, Zdroj: czpravy.cz, Strana: 0, Infotype: Nepojmenováno, Datum importu: 03.10.2020 12:14, RU / měsíc: 347 614, Celková návštěvnost: 26 751, Země: Česko, AVE: 5 000,00 Kč, GRP: 0,30

... i od dalších: politologů Ladislava Mrklase z Cevro Institutu, který je blízký ODS, Petra Justa z Metropolitní univerzity v Praze i Josefa Mlejnků z **Fakulty sociálních věd** Univerzity Karlovy. "Zakládat nový subjekt považují za špatný nápad, který prospěje jedinému člověku - Babišovi,“ prohlásil...

Zprávy Radio Prague International - 3. 10. 2020

WEB, Datum: 03.10.2020, Zdroj: Radio Prague International, Strana: 0, Infotype: Nepojmenováno, Datum importu: 04.10.2020 03:19, Země: Česko, AVE: 0,00 Kč

... řekl, že volby jsou také obrovskou porážkou koaliční ČSSD a komunistů, kteří kabinet premiéra Andreje Babiše (ANO) tolerují. Podle Josefa Mlejníka z **Fakulty sociálních věd** Univerzity Karlovy je to pro ANO varování před sněmovními volbami v příštím roce. Premiér Andrej Babiš považuje výsledek...

Roušky lákaly ke krajským volbám. Těžili z toho Starostové a Piráti URL

WEB, Datum: 04.10.2020, Zdroj: jablonecky.denik.cz, Strana: 0, Autor: Jiří Louda, Infotype: Nepojmenováno, Datum importu: 05.10.2020 03:16, RU / měsíc: 169 542, Celková návštěvnost: 24 111, Země: Česko, Rubrika: Jablonecko, AVE: 5 990,00 Kč, GRP: 0,27

... voleb v roce 2016 a 2012. Výsledky jsou o to zajímavější a reprezentativní, myslí si politolog Jan Kubáček z Turnova, který v současnosti přednáší na **Fakultě sociálních věd** Univerzity Karlovy. "Volební účast byla lehce nad 40 %. „Upřímně mě to překvapilo, nepočítal jsem s tím, že bude takto..."

Není důvod být zklamáný, že nejsem hejtmánem. Chceme funkční kraj, pak ego musí pryč, říká pro EZ Kupka URL

WEB, Datum: 04.10.2020, Zdroj: eurozpravy.cz, Strana: 0, Infotype: Nepojmenováno, Datum importu: 05.10.2020 01:08, RU / měsíc: 1 822 845, Celková návštěvnost: 137 303, Země: Česko, AVE: 35 000,00 Kč, GRP: 1,53

... kraji skončila druhá, když ve finiši přesputovala hnutí ANO, které doposud drželo post hejtmanky zásluhou Jaroslavy Pokorné Jermanové. Absolvent **Fakulty sociálních věd** Univerzity Karlovy při klíčových jednáních nepřipomínal fakt, že měl nejvíce preferenčních hlasů ve Středočeském kraji. „V..."

ANO bude mít podle politologů problémy tvořit koalici URL

WEB, Datum: 04.10.2020, Zdroj: halonoviny.cz, Strana: 0, Infotype: Nepojmenováno, Datum importu: 04.10.2020 10:48, Celková návštěvnost: 150 000, Země: Česko, AVE: 30 000,00 Kč, GRP: 1,67

... řekl, že volby jsou také obrovskou porážkou koaliční ČSSD a komunistů, kteří kabinet premiéra Andreje Babiše (ANO) tolerují. Podle Josefa Mlejníka z **Fakulty sociálních věd** Univerzity Karlovy je to pro ANO varování před sněmovními volbami v příštím roce. Mrklas řekl, že volební zisk ANO je daleko...

ANO zahubilo koaliční partnery, za rok bude mít těžkou pozici, říká pro EZ politolog Mrklas URL

WEB, Datum: 04.10.2020, Zdroj: eurozpravy.cz, Strana: 0, Infotype: Nepojmenováno, Datum importu: 05.10.2020 01:08, RU / měsíc: 1 822 845, Celková návštěvnost: 137 303, Země: Česko, AVE: 35 000,00 Kč, GRP: 1,53

... v Plzeňském či Jihočeském kraji, a tak žádným obrem není," reaguje politolog, který absolvoval doktorské studium na Institutu politologických studií **Fakulty sociálních věd** Univerzity Karlovy v Praze. Naopak člen správní rady a katedry politologie a mezinárodních vztahů vysoké školy CEVRO Institutu...

Vítězství bez výhry

TV, Datum: 04.10.2020, Zdroj: ČT 1, Zpráva: 1, Infotype: Nepojmenováno, Datum importu: 05.10.2020 04:04, Sledovanost pořadu: 0, Země: Česko, Pořad: 168 hodin 21:45, AVE: 11 543 507,00 Kč, GRP: 3,56

... Kupka říct, že má 2 koule, přičemž 1 jeho koule je Jermanová a druhá Babiš. Já nevím, no. Marcela KONRÁDOVÁ, katedra marketingové komunikace a PR, **Fakulta sociálních věd** UK-----Tím hlavním jmenovatelem bylo celostátní téma koronaviru, které se strany ve větší či menší míře...

SCI-PO 2020: Rozvoj mezinárodní spolupráce je otázkou podpory i motivace URL

WEB, Datum: 05.10.2020, Zdroj: vedavyzkum.cz, Strana: 0, Autor: Vědavyzkum.cz, Infotype: Nepojmenováno, Datum importu: 06.10.2020 03:07, RU / měsíc: 22 370, Celková návštěvnost: 1 685, Země: Česko, Rubrika: Politika výzkumu a vývoje, AVE: 1 200,00 Kč, GRP: 0,02

... Pořádala ji společnost alevia ve spolupráci s think-tankem IDEA CERGE-EI, Technologickým centrem AV ČR, Centrem pro sociální a ekonomické strategie **FSV UK** a Tertiary Education a Research Institute. Kvůli omezením se celá akce konala on-line. Hlavní řečníci a hosté se v omezeném počtu a při...

Vinohradská 12 - Josef Mlejnek/Povolební Česko: Zůstane ANO jako kůl v plotě?

RÁDIO, Datum: 05.10.2020, Zdroj: ČRo Plus, Zpráva: 1, Infotype: Nepojmenováno, Datum importu: 05.10.2020 20:44, Poslechovost pořadu: 0, Země: Česko, Pořad: Vinohradská 12 08:33

... těch senátních tak v krajských volbách, že spolupráce má velký smysl. Lenka KABRHELOVÁ, moderátorka----- Josef Mlejnek, politolog z **fakulty sociálních věd** Univerzity Karlovy. Dobrý den. Josef MLEJNEK, politolog, **fakulta sociálních věd**, UK-----Dobrý den. Lenka...

Politolog Mlejnek: ANO zvítězilo, ale může skončit jako pověstný kůl v plotě. Nikdo si s ním nebude chtít hrát URL

WEB, Datum: 05.10.2020, Zdroj: irozhlas.cz, Strana: 0, Autor: Lenka Kabrhelová, Barbora Sochorová, Miroslav Tomek, Infotype: Nepojmenováno, Datum importu: 06.10.2020 03:00, RU / měsíc: 394 016, Celková návštěvnost: 63 237, Země: Česko, Rubrika: Volby, AVE: 30 000,00 Kč, GRP: 0,70

... Mlejnek: ANO zvítězilo, ale může skončit jako pověstný kůl v plotě. Nikdo si s ním nebude chtít hrát. Lenka Kabrhelová mluví s politologem z **Fakulty sociálních věd** UK Josefem Mlejnkem mladším. 00:00 / 00:00/Vládní hnutí ANO obhájilo vítězství v krajských volbách. Strana premiéra...

Ze šarvátky brutální válka. 'Příměří je v Náhorním Karabachu v nedohlednu,' míní politický geograf URL

WEB, Datum: 05.10.2020, Zdroj: irozhlas.cz, Strana: 0, Autor: Jan Burda, Martina Mašková, Zuzana Marková, Infotype: Nepojmenováno, Datum importu: 06.10.2020 03:00, RU / měsíc: 394 016, Celková návštěvnost: 63 237, Země: Česko, Rubrika: Zprávy ze světa, AVE: 30 000,00 Kč, GRP: 0,70

... odhady na několikadenní omezenou šarvátku, neplatí," říká Jan Kofroň, politický geograf z Katedry politologie Institutu politologických studií **Fakulty sociálních věd** Univerzity Karlovy. "Intenzita bojů je tak mimořádná, že předčí střety za poslední dvě dekády. A to nejen na Kavkaze. Osud...

Průzkum mezi vysokoškoláky ukázal, jak moc je ovlivnil COVID-19 URL

WEB, Datum: 05.10.2020, Zdroj: vitalia.cz, Strana: 0, Autor: Redakce, Infotype: Nepojmenováno, Datum importu: 06.10.2020 03:02, RU / měsíc: 868 421, Celková návštěvnost: 43 221, Země: Česko, AVE: 20 000,00 Kč, GRP: 0,48

... mají, tím se u nich zvyšuje míra stresu, cítí se osamělí a mají větší sklon k depresivitě než ostatní lidé. Sociologický ústav AV ČR ve spolupráci s **Fakultou sociálních věd** UK se během dubna a května dotazoval u studentů vysokých škol, jak pandemie ovlivnila jejich psychiku. O projektu Sběr...

Volby v Česku: Lídry prvního kola senátu Starostové, vedení ANO v krajích sníží koalici konkurentů URL

WEB, Datum: 05.10.2020, Zdroj: financni-web.cz, Strana: 0, Infotype: Nepojmenováno, Datum importu: 05.10.2020 09:16, Celková návštěvnost: 3 000, Země: Česko, AVE: 9 500,00 Kč, GRP: 0,03

... volby jsou také obrovskou porážkou koaliční ČSSD a komunistů, kteří menšinový kabinet premiéra Andreje Babiše (ANO) tolerují. Podle Josefa Mlejníka z **Fakulty sociálních věd** Univerzity Karlovy je to pro ANO varování před sněmovními volbami v příštím roce. Politology, které ČTK dnes oslovila, zaujal...

Výsledky nedělních parlamentních voleb v Kyrgyzstánu neplatí

RÁDIO, Datum: 06.10.2020, Zdroj: ČRo Radiožurnál, Zpráva: 2, Infotype: Nepojmenováno, Datum importu: 06.10.2020 21:24, Poslechovost pořadu: 0, Země: Česko, Pořad: Hlavní zprávy - rozhovory a komentáře 18:10, AVE: 128 184,00 Kč, GRP: 3,16

... k více než 11 letům za korupci a opozice ohlásila, že chce sestavit novou vládu. U telefonu je odborník na dění ve střední Asii Slavomír Horák z **fakulty sociálních věd** Univerzity Karlovy, dobrý den. Slavomír HORÁK, Institut mezinárodních studií **Fakulty sociálních věd** Univerzity...

FESTIVAL DEMOKRACIE ANGO MARKET ONLINE URL

WEB, Datum: 06.10.2020, Zdroj: radio1.cz, Strana: 0, Infotype: Nepojmenováno, Datum importu: 06.10.2020 17:40, Celková návštěvnost: 4 230, Země: Česko, AVE: 1 500,00 Kč, GRP: 0,05

... do kterých se můžete živě zapojit. Debaty organizujeme již tradičně ve spolupráci s partnery Festivalu demokracie. Společně s Politologickým klubem **Fakulty sociálních věd** budeme hovořit například o lidských právech v zahraniční politice České republiky, se Zastoupením Evropské komise v ČR o tom,...

Šance na restart kampaně, kterou nevyužil? Za slova po propuštění z nemocnice Trump schytává kritiku URL

WEB, Datum: 06.10.2020, Zdroj: irozhlas.cz, Strana: 0, Autor: Eliška Kubátová, Infotype: Nepojmenováno, Datum importu: 07.10.2020 02:42, RU / měsíc: 394 016, Celková návštěvnost: 63 237, Země: Česko, Rubrika: Zprávy ze světa, AVE: 30 000,00 Kč, GRP: 0,70

... za krajně nezodpovědný a přispěl k tomu, že Spojené státy zvládají pandemii zatím velmi špatně," popisuje pro Český rozhlas Plus amerikanista z **Fakulty sociálních věd** Univerzity Karlovy Kryštof Kozák. Odborník dodává, že vzhledem k mírné převaze jeho demokratického protikandidáta Joea Bidena...

S teorií her od šachů po politiku

TISK, Datum: 06.10.2020, Zdroj: Vesmír, Strana: 38, Autor: Martin Dlouhý, Vyištěno: 5 500, Infotype: Nepojmenováno, Datum importu: 06.10.2020 00:01, Země: Česko, Rubrika: Téma - Hry, AVE: 93 724,05 Kč

Footers.OAutorovi| Prof. Ing. Mgr. Martin Dlouhý, Dr., MSc., (*1970) vystudoval VŠE v Praze, **Fakultu sociálních věd** UK a University of London. Pracuje na Fakultě informatiky a statistiky Vysoké školy ekonomické v Praze. Zabývá se matematickou ekonomikou, teorií her a simulačními modely.

Kritičtí fanoušci a boj proti „modernímu“ fotbalu

TISK, Datum: 06.10.2020, Zdroj: Vesmír, Strana: 32, Autor: Dino Numerato, Vyištěno: 5 500, Infotype: Nepojmenováno, Datum importu: 06.10.2020 00:01, Země: Česko, Rubrika: Téma - Hry, AVE: 159 637,46 Kč

Footers.OAutorovi| Doc. PhDr. Dino Numerato, Ph. D., (*1978) působí na katedře sociologie na **Fakultě sociálních věd** UK. Zabývá se sociologií sportu, sociologií medicíny a v poslední době i sociologií migrace. Je autorem knihy Football Fans, Activism and Social Change (Routledge, 2018), na které je...

Do svých funkcí nastoupili noví členové Soudního dvora EU URL

WEB, Datum: 07.10.2020, Zdroj: advokatnidenik.cz, Strana: 0, Infotype: Nepojmenováno, Datum importu: 08.10.2020 00:56, RU / měsíc: 36 945, Celková návštěvnost: 1 231, Země: Česko, AVE: 3 500,00 Kč, GRP: 0,01

... až do roku 2016. Od září téhož roku vykonával funkci soudce Tribunálu Soudního dvora EU. Vedle toho JUDr. Passer působil jako externí přednášející **Fakulty sociálních věd** UK, Právnické fakulty Masarykovy univerzity a Justiční akademie (oblast práva Evropské unie). Absolvoval také řadu...

Knihovna by se neměla stěhovat

TISK, Datum: 07.10.2020, Zdroj: Mstecký deník, Strana: 10, Autor: MARTIN VOKURKA, Vydáno: 540, Infotype: Nepojmenováno, Datum importu: 07.10.2020 02:35, Čtenost: 7 157, Země: Česko, Rubrika: Týdeník Mstecko/Rozhovor, AVE: 31 192,45 Kč, GRP: 0,08

... demonstrace. Lidé se s městem doopravdy identifikují. Vyrůstá nám tu mládež sebevědomá, která dokáže vnímat špatné věci a vyjádřit svůj názor. Na **Fakultě sociálních věd** Univerzity Karlovy v Praze jste vystudoval obor Veřejná a sociální politika. Co vás na tom lákalo? Chtěl jsem pokračovat v...

Rozhovor s amerikanistou Jiřím Pondělíčkem

RÁDIO, Datum: 08.10.2020, Zdroj: ČRo Plus, Zpráva: 1, Infotype: Nepojmenováno, Datum importu: 08.10.2020 14:54, Poslechovost pořadu: 0, Země: Česko, Pořad: Interview Plus 11:34, GRP: 0,22

... zůstal Donald Trump sám sebou, který proud bude silnější u voleb. Dobrý poslech přeje Jan Bumba. Naším hostem je dnes amerikanista Jiří Pondělíček z **Fakulty sociálních věd** Univerzity Karlovy. Dobrý den. Jiří PONDĚLÍČEK, amerikanista, Institut mezinárodních studií **FSV...**

Krizová komunikace v době koronaviru

TV, Datum: 08.10.2020, Zdroj: ČT24, Zpráva: 18, Infotype: Nepojmenováno, Datum importu: 09.10.2020 02:14, Sledovanost pořadu: 0, Země: Česko, Pořad: 90' ČT24 20:00, GRP: 0,70

... Kolouchem, ředitelem zdravotnické záchrané služby hlavního města Prahy, ale také s Denisou Hejlovou, vedoucí katedry marketingové komunikace a PR **Fakulty sociálních věd** Univerzity Karlovy. Z hlediska krizové komunikace měl tam být dnes premiér? Denisa HEJLOVÁ, vedoucí, katedra marketingu a...

Favoritem prezidentských voleb je Biden, porazit ho může „říjnové překvapení“, říká amerikanista URL

WEB, Datum: 08.10.2020, Zdroj: irozhlas.cz, Strana: 0, Autor: Jan Bumba, Michael Erhart, Infotype: Nepojmenováno, Datum importu: 09.10.2020 02:41, RU / měsíc: 394 016, Celková návštěvnost: 63 237, Země: Česko, Rubrika: Zprávy ze světa, AVE: 30 000,00 Kč, GRP: 0,70

... nějaké sympatie a body ze soucitu, ale na přesná data z průzkumů si musíme ještě počkat," říká Jiří Pondělíček z Katedry severoamerických studií **Fakulty sociálních věd** na Univerzitě Karlově. Část americké veřejnosti, která Trumpa podporuje, mohla podle Pondělíčka prezidentův machismus, s...

MLUVME SPOLU

TISK, Datum: 09.10.2020, Zdroj: Hospodářské noviny, Strana: 4, Vydáno: 22 595, Prodáno: 27 003, Infotype: Nepojmenováno, Datum importu: 09.10.2020 01:25, Čtenost: 145 603, Země: Česko, Rubrika: Příloha - Forum 2000, AVE: 138 674,02 Kč, GRP: 1,62

... dlouhodobě. Workshopem vás provede paní Kristin LaRonca Pospel. **ROLE LIDSKÝCH PRÁV V ZAHRANIČNÍ POLITICE** Ve spolupráci s Politologickým klubem **Fakulty sociálních věd** UK. Debata o roli lidských práv v zahraniční politice. Jak se v Česku během 30 let vyvíjela otázka lidských práv v...

Druhé kolo senátních voleb je tu. Komisím pomohou i dobrovolní hasiči URL

WEB, Datum: 09.10.2020, Zdroj: jicinsky.denik.cz, Strana: 0, Autor: Jiří Janda, Infotype: Nepojmenováno, Datum importu: 09.10.2020 00:41, RU / měsíc: 281 596, Celková návštěvnost: 40 046, Země: Česko, Rubrika: Zprávy z Česka, AVE: 5 990,00 Kč, GRP: 0,44

... si tvrdit, že volební účast bude nižší, ale nemyslím si, že koronavirus v tom sehraje nějakou zásadní roli," řekl Deníku politolog Petr Just z **Fakulty sociálních věd** Univerzity Karlovy v Praze. Nižší účast voličů bývá ve druhém kole běžná, neboť tam již obvykle nechodí ti, jejichž favorit...

Sankce za otravu Navalného? Nezbytnost, tvrdí experti. Jeho návrat by byl pro Putina nepřijemný URL

WEB, Datum: 09.10.2020, Zdroj: irozhlas.cz, Strana: 0, Autor: Eliška Kubátová, Infotype: Nepojmenováno, Datum importu: 10.10.2020 02:32, RU / měsíc: 394 016, Celková návštěvnost: 63 237, Země: Česko, Rubrika: Zprávy ze světa, AVE: 30 000,00 Kč, GRP: 0,70

... ze skupiny nováčků nicméně už dříve potvrdily laboratoře v Německu, ve Francii, ale také ve Švédsku. Jan Šír, odborník na oblast východní Evropy z **Fakulty sociálních věd** Univerzity Karlovy, proto zavedení sankcí vnímá jako nezbytný krok. „Jestli to je dost důrazná odpověď, je otázkou spíš..."

Dva z krajů ovládnou kolosy

TISK, Datum: 10.10.2020, Zdroj: Lidové noviny, Strana: 3, Vydáno: 32 842, Prodáno: 26 630, Infotype: Nepojmenováno, Datum importu: 10.10.2020 02:00, Čtenost: 180 764, Země: Česko, Rubrika: Domov, AVE: 64 293,85 Kč, GRP: 2,01

... křesel. S přidáním Pirátů a trojlístku vedeného „topkou“ bude mít krajská vláda k dispozici hned 50 hlasů. Podle experta Petra Jüptnera z **Fakulty sociálních věd** Univerzity Karlovy jsou v komunálu široké koalice běžné. „Často se do toho promítají osobní vazby třeba z obecní úrovně,“...

Libor Kudrna spolupořádal demonstraci za záchranu knihovny před stěhováním URL

WEB, Datum: 10.10.2020, Zdroj: mostecky.denik.cz, Strana: 0, Autor: Martin Vokurka, Infotype: Nepojmenováno, Datum importu: 11.10.2020 02:57, RU / měsíc: 288 445, Celková návštěvnost: 41 020, Země: Česko, Rubrika: Mstecko, AVE: 5 990,00 Kč, GRP: 0,46

... demonstrace. Lidé se s městem doopravdy identifikují. Vyrůstá nám tu mládež sebevědomá, která dokáže vnímat špatné věci a vyjádřit svůj názor. Na **Fakultě sociálních věd** Univerzity Karlovy v Praze jste vystudoval obor Veřejná a sociální politika. Co vás na tom lákalo? Chtěl jsem pokračovat v...

Bez státní historické politiky se neobejdeme, oznámil učitelům a studentům Putinův člověk přes kulturu URL

WEB, Datum: 10.10.2020, Zdroj: denikn.cz, Strana: 0, Autor: Michael Romancov, Infotype: Nepojmenováno, Datum importu: 11.10.2020 03:01, RU / měsíc: 358 647, Celková návštěvnost: 41 097, Země: Česko, Rubrika: Komentáře, AVE: 40 000,00 Kč, GRP: 0,46

... tom se můžeme jen dohadovat, ale jistě víme, že oba řečníci byli odměněni dlouhým a bouřlivým potleskem. Autor je politický geograf, působí na **Fakultě sociálních věd** UK a Metropolitní univerzitě Praha. V rubrice komentáře dáváme prostor různým úhlům pohledu, které nemusí vyjadřovat...

„Osamělí a depresivní.“ Online výuka vysokoškolákům nesvědčila. Teď je to čeká znovu URL

WEB, Datum: 11.10.2020, Zdroj: echo24.cz, Strana: 0, Autor: Echo24, jaf, Infotype: Nepojmenováno, Datum importu: 12.10.2020 03:15, RU / měsíc: 1 374 605, Celková návštěvnost: 103 540, Země: Česko, Rubrika: Domov, Krátké zprávy, Homepage, Seznam.cz, AVE: 30 000,00 Kč, GRP: 1,15

... problémy a třetina se především z kolejí a pronájmů přestěhovala zpátky k rodičům, vyplývá to z průzkumu Sociologického ústav AV ČR ve spolupráci s **Fakultou sociálních věd** UK. Od pondělí se vysoké školy plošně vrací zpět do stavu během první vlny. Přestává platit i většina výjimek pro osobní...

ANALÝZA: Superkoalice na hliněných nohou? Dva kraje popírají volební logiku URL

WEB, Datum: 11.10.2020, Zdroj: lidovky.cz, Strana: 0, Autor: Michal Bernáth, Infotype: Nepojmenováno, Datum importu: 12.10.2020 03:18, RU / měsíc: 1 855 023, Celková návštěvnost: 244 802, Země: Česko, Rubrika: Domov, AVE: 35 000,00 Kč, GRP: 2,72

... křesel. S přidáním Pirátů a trojlístku vedeného „topkou“ bude mít krajská vláda k dispozici hned 50 hlasů. Podle experta Petra Jüptnera z **Fakulty sociálních věd** Univerzity Karlovy jsou v komunálu široké koalice běžné. „Často se do toho promítají osobní vazby třeba z obecní úrovně,“...

Nejde o náboženský, ale politický konflikt, říká expert o Náhorním Karabachu URL

WEB, Datum: 12.10.2020, Zdroj: zpravyiDNES.cz, Strana: 0, Autor: ajez, ČTK, Infotype: Nepojmenováno, Datum importu: 13.10.2020 03:33, RU / měsíc: 3 420 957, Celková návštěvnost: 660 316, Země: Česko, Rubrika: Zahraničí, AVE: 99 000,00 Kč, GRP: 7,34

... „Latentnější konflikt na tomto území je pro Moskvu důležitý. Pro Rusko je výhodné mít částečný vliv v obou zemích, převážně kvůli ropě,“ říká docent **Fakulty sociálních věd** Univerzity Karlovy Emil Aslan. Jde o nejvážnější konflikt mezi Ázerbájdžánem a Arménií za více než 25 let. Proti sobě v něm...

JAK SE VYVÍJEL VÁŠ POHLED NA KORONAVIROVOU PANDEMII?

TISK, Datum: 12.10.2020, Zdroj: Reportér, Strana: 162, Vyištěno: 25 000, Infotype: Nepojmenováno, Datum importu: 13.10.2020 00:02, Země: Česko, Rubrika: Anкета, AVE: 146 860,36 Kč

... oddělení v nemocnici. BARBORA OSVALDOVÁ vysokoškolská učitelka Garantka studia žurnalistiky, Institut komunikačních věd a žurnalistiky na **Fakultě sociálních věd** UK. Teď mám respirátor Díky dceři jsem měla už v únoru dost informací. Roušku nosím, otec mých dětí jich hodně ušil na stroji...

Vzniklo mezi námi pouto

TISK, Datum: 12.10.2020, Zdroj: Můžeš, Strana: 6, Autor: ANDREA SKALICKÁ, Vyištěno: 3 000, Infotype: Nepojmenováno, Datum importu: 15.10.2020 00:01, Země: Česko, Rubrika: Reflektor

... to zase nefungovalo, tak jsme poprosili o pomoc Vana, protože byl po ruce. Každému vyšel vstříč,“ chválí studenta sociologie a sociální politiky na **Fakultě sociálních věd** Univerzity Karlovy. Paní Růžena se sem přistěhovala teprve před deseti měsíci. Také ona se na pravidelné setkávání s Vanem...

ŠKOLA ZÁKLAD CHUDOBY

TISK, Datum: 12.10.2020, Zdroj: Ona DNES, Strana: 16, Autor: SOŇA KACEROVSKÁ, DENISA PROŠKOVÁ, Vyištěno: 105 390, Prodáno: 87 634, Infotype: Nepojmenováno, Datum importu: 12.10.2020 02:00, Čtenost: 382 150, Země: Česko, Rubrika: Téma, AVE: 758 222,62 Kč, GRP: 4,25

... kteří byli pod hranicí chudoby už před krizí. Největší část tvoří lidé na dohodách nebo ti, kteří peníze brali načerno,“ sdělil nedávno sociolog z **Fakulty sociálních věd** serveru Lidovky.cz. Asi nikoho nepřekvapí, že ohroženou skupinou jsou především rodiče, kteří vychovávají děti bez partnera a...

Čínská státní média spojila Prahu s „tchajwanským špiónem“. BIS: Obrovský úspěch propagandy URL

WEB, Datum: 13.10.2020, Zdroj: denikn.cz, Strana: 0, Autor: Jakub Zelenka, Infotype: Nepojmenováno, Datum importu: 14.10.2020 03:30, RU / měsíc: 358 647, Celková návštěvnost: 41 097, Země: Česko, Rubrika: Česko, AVE: 40 000,00 Kč, GRP: 0,46

... Deník N instituce vyvrací. „Čeng Jü-čchin působil na Univerzitě Karlově v minulosti jako student doktorského studia, který od roku 2006 studoval na **Fakultě sociálních věd** Univerzity Karlovy (**FSV UK**). V roce 2014 však studium bez titulu ukončil a odešel, neboť překročil maximální dobu studia,“...

Dopadli jsme tchajwanského špiona z Česka, tvrdí Peking. Dříve pro Čínu pracoval URL

WEB, Datum: 13.10.2020, Zdroj: aktualne.cz, Strana: 0, Autor: Lukáš Valášek, Infotype: Nepojmenováno, Datum importu: 14.10.2020 03:17, RU / měsíc: 4 106 968, Celková návštěvnost: 741 693, Země: Česko, Rubrika: Domácí, AVE: 20 000,00 Kč, GRP: 8,24

... Economics & Politics Institute), který dle akademiků opakovaně zneužíval jméno i značku UK pro privátní podnikání. Například v listopadu 2015 na **Fakultě sociálních věd** (FSV) uspořádal institut akci nazvanou "Pás a stezka: O nových vztazích EU a Číny". Účastnili se jí i pedagogové univerzity...

Důvěra je narušena, říká o komunikaci vlády Hejlová z Karlovy univerzity. Dobře podle ní informuje Feri URL

WEB, Datum: 13.10.2020, Zdroj: irozhlas.cz, Strana: 0, Autor: Věra Štechrová, Tomáš Zrůst, Infotype: Nepojmenováno, Datum importu: 14.10.2020 03:17, RU / měsíc: 394 016, Celková návštěvnost: 63 237, Země: Česko, Rubrika: Společnost, AVE: 30 000,00 Kč, GRP: 0,70

... „Důvěra je narušena a projevuje se to i v odmítání opatření,“ řekla Radiožurnálu Denisa Hejlová, vedoucí katedry marketingové komunikace a PR **Fakulty sociálních věd** Univerzity Karlovy. Jak se vládě podařilo v pondělí komunikovat nová omezení? Bohužel, ta komunikace byla velmi chaotická....

Legendární Mirka Spáčilová má narozeniny! Šedesátiprocentní královna české kritiky hodnotí filmy už přes čtvrt století URL

WEB, Datum: 13.10.2020, Zdroj: G.cz, Strana: 0, Infotype: Nepojmenováno, Datum importu: 14.10.2020 03:25, RU / měsíc: 881 610, Celková návštěvnost: 46 457, Země: Česko, Rubrika: Zábava, AVE: 50 000,00 Kč, GRP: 0,52

... Spáčilová se narodila 13. října 1956 v Turnově. Odtud po maturitě odešla do Prahy studovat Fakultu žurnalistiky UK (která se později proměnila ve **Fakultu sociálních věd**). Již při škole psala do Svobodného slova, kam po absolvování vysoké školy nastoupila do kulturní rubriky. Už tam se...

Speciál - Co vše se mění po tom, co včera pozdě večer vláda vyhlásila ještě přísnější opatření proti šíření koronaviru?

RÁDIO, Datum: 13.10.2020, Zdroj: ČRo Plus, Zpráva: 1, Infotype: Nepojmenováno, Datum importu: 14.10.2020 17:35, Poslechovost pořadu: 0, Země: Česko, Pořad: Speciál II. 14:10

... komunikačních studií a žurnalistiky Univerzity Karlovy. Dobrý den. Denisa HEJLOVÁ, vedoucí katedry marketingové komunikace a public relations, **FSV UK** -----Dobrý den. Věra ŠTECHROVÁ, moderátorka -----Jak tedy podle vás vláda včera komunikovala ta další omezení...

Jasný trend vysokoškoláků: Stálá práce během vysokoškolských studií URL

WEB, Datum: 13.10.2020, Zdroj: ceskapozice.cz, Strana: 0, Autor: Radka Kvačková, Infotype: Nepojmenováno, Datum importu: 14.10.2020 03:24, RU / měsíc: 243 470, Celková návštěvnost: 18 339, Země: Česko, Rubrika: Téma, AVE: 5 000,00 Kč, GRP: 0,20

... studií Univerzity Karlovy v Praze. V Centru pro studium vysokého školství působí od roku 2010, předtím pracovala pět let jako výzkumná pracovnice na **Fakultě sociálních věd** Univerzity Karlovy. Zaměřuje se na problematiku hodnot vysokoškoláků, klasifikací a žebříčky hodnocení vysokých škol a sociální...

Velká jízda po skluzavce. Výzkum vyvrací Zemanův mýtus o „pražské smetánce“: lidí, kteří se chrání, ubylo všude URL

WEB, Datum: 13.10.2020, Zdroj: denikn.cz, Strana: 0, Autor: Jan Wímitzer, Infotype: Nepojmenováno, Datum importu: 14.10.2020 03:30, RU / měsíc: 358 647, Celková návštěvnost: 41 097, Země: Česko, Rubrika: Česko, AVE: 40 000,00 Kč, GRP: 0,46

... doplnil Ranocha s tím, že v podstatě poprvé je vidět výrazný negativní dopad nějaké události na preference hnutí ANO. Sociolog Ondřej Čisář z **Fakulty sociálních věd** Karlovy univerzity v Praze upozorňuje, že nejednotnost společnosti v tématu ohrožení koronavirem není novinkou. „Již v červnu...

Aleš Vlk

TISK, Datum: 14.10.2020, Zdroj: Lidové noviny, Strana: 18, Autor: jn, Vytištěno: 32 842, Prodáno: 26 630, Infotype: Nepojmenováno, Datum importu: 14.10.2020 02:04, Čtenost: 180 764, Země: Česko, Rubrika: Poslední strana, AVE: 14 219,62 Kč, GRP: 2,01

... i v nizozemském Twente a Amsterdamu. V současné době se věnuje vzdělávání a školení. Zabývá se vysokoškolskou a vědní politikou, externě vyučuje na **Fakultě sociálních věd** Univerzity Karlovy. O poezii se pokoušel již během studia na gymnáziu. Současně také skládal texty a hudbu pro folkovou...

Komunikaci Etnetera Group vede Gabrielová URL

WEB, Datum: 14.10.2020, Zdroj: mediar.cz, Strana: 0, Autor: redakce, Infotype: Nepojmenováno, Datum importu: 15.10.2020 02:46, RU / měsíc: 84 214, Celková návštěvnost: 8 714, Země: Česko, Rubrika: Články, AVE: 15 000,00 Kč, GRP: 0,10

... 2005 až 2010 řídila komunikaci české internetové jedničky Seznam.cz, pracovala též v oblasti financí, farmaceutického průmyslu či retailu. Vystudovala žurnalistiku na **Fakultě sociálních věd** Univerzity Karlovy v Praze a svou mediální praxi zahájila jako reportérka zpravodajství televize Nova.

Komunikaci Etnetera Group nově vede Rita Gabrielová. Dříve působila v Globusu URL

WEB, Datum: 14.10.2020, Zdroj: MaMcz, Strana: 0, Autor: Redakce MAM, Infotype: Nepojmenováno, Datum importu: 15.10.2020 02:49, RU / měsíc: 130 809, Celková návštěvnost: 10 351, Země: Česko, Rubrika: Lidé, AVE: 15 000,00 Kč, GRP: 0,12

... Rita reprezentuje, jsou pro splnění této mise klíčové,“ říká Martin Palička, CEO skupiny Etnetera Group. Gabrielová vystudovala žurnalistiku na **Fakultě sociálních věd** Univerzity Karlovy v Praze a svou mediální praxi zahájila jako reportérka zpravodajství TV Nova. V roce 2017 vystudovala...

Klaus mladší v politice skončí, pokud se Trikolóra nedostane do Sněmovny URL

WEB, Datum: 14.10.2020, Zdroj: zpravyiDNES.cz, Strana: 0, Autor: Ire, Infotype: Nepojmenováno, Datum importu: 15.10.2020 02:49, RU / měsíc: 3 420 957, Celková návštěvnost: 660 316, Země: Česko, Rubrika: Domácí, AVE: 99 000,00 Kč, GRP: 7,34

... To je fakt. Je to realita, ke které se budeme muset postavit a říct si, jak dál,“ prohlásil k výsledkům už dříve politik. Politolog Josef Mlejnek z **Fakulty sociálních věd** Univerzity Karlovy k výsledkům tehdy uvedl, že jsou varováním pro stranu. Podle něj Trikolóra nebyla schopna získat voliče...

Na obnovění důvěry ve vládu už je pozdě, říká odbornice na komunikaci a PR URL

WEB, Datum: 14.10.2020, Zdroj: forum24.cz, Strana: 0, Autor: Jan Jandourek, Infotype: Nepojmenováno, Datum importu: 15.10.2020 02:49, RU / měsíc: 1 130 356, Celková návštěvnost: 115 248, Země: Česko, Rubrika: Zprávy, AVE: 30 000,00 Kč, GRP: 1,28

... „Důvěra je narušena a projevuje se to i v odmítání opatření,“ řekla pro Český rozhlas Denisa Hejlová, vedoucí katedry marketingové komunikace a PR **Fakulty sociálních věd** Univerzity Karlovy. Podle expertky byla komunikace „velmi chaotická“. „Častou představou je, že komunikace je zbytečná a...

Zábranský, Formánek, Hošková... Velký knižní čtvrtek zve na online setkání s českými autory – 15. října od 17 hodin URL

WEB, Datum: 14.10.2020, Zdroj: cysnews.cz, Strana: 0, Autor: Markéta Pavelková, Infotype: Nepojmenováno, Datum importu: 14.10.2020 12:38, Celková návštěvnost: 5 000, Země: Česko, AVE: 5 000,00 Kč, GRP: 0,06

... (redaktor knihy Na konci října). Moderátorem zajímavého povídání bude zkušený novinář Petr Vizina. Více o autorech: Jakub Szántó vystudoval na **Fakultě sociálních věd** Univerzity Karlovy a moderní dějiny na Středoevropské univerzitě v Budapešti. Studia ukončil doktorátem z moderních dějin na...

DIÁŘ MÉHO ŽIVOTA

TISK, Datum: 14.10.2020, Zdroj: Žena a život, Strana: 48, Vydáno: 50 158, Prodáno: 29 440, Infotype: Nepojmenováno, Datum importu: 15.10.2020 03:03, Čtenost: 231 432, Země: Česko, Rubrika: Osobnost, AVE: 406 666,01 Kč, GRP: 2,57

... v kombinaci s podzimem. Kdo je Bohumil Kartous? Vystudoval Pedagogickou fakultu Masarykovy univerzity v Brně, postgraduálně mediální teorii na **Fakultě sociálních věd** Univerzity Karlovy v Praze. Je autorem knihy No Future: Vezeme děti na parním stroji do virtuální reality? (2019). V...

Výzkum vyvrací mýtus o pražské vyvrácí Zemanův pražské smetánce“

TISK, Datum: 14.10.2020, Zdroj: Deník N, Strana: 8, Autor: JAN WIRNITZER, JAN TVRDON, Vydáno: 7 500, Prodáno: 6 500, Infotype: Nepojmenováno, Datum importu: 14.10.2020 02:06, Země: Česko, Rubrika: Téma, AVE: 48 604,86 Kč

... doplnil Ranocha s tím, že v podstatě poprvé je vidět výrazný negativní dopad nějaké události na preference hnutí ANO. Sociolog Ondřej Císař z **Fakulty sociálních věd** Karlovy univerzity v Praze upozorňuje, že nejednotnost společnosti na tématu ohrožení koronavirem není novinkou. „Již v červnu...

Generace COVID: Nestandardní maturita i nástup na vysokou URL

WEB, Datum: 14.10.2020, Zdroj: respekt.cz, Strana: 0, Infotype: Nepojmenováno, Datum importu: 15.10.2020 02:46, RU / měsíc: 572 511, Celková návštěvnost: 37 033, Země: Česko, AVE: 30 000,00 Kč, GRP: 0,41

... Šíma z etnologického ústavu, který se dlouhodobě věnoval výzkumu vysokého školství. Většina vysokoškolských neúspěchů se podle výzkumu jeho kolegů z **Fakulty sociálních věd** odehraje hned v prvním ročníku, proto je integrace klíčová. „Část studentů si může říct: Dobře, je pandemie, tak to vydržím...

Putinova „jižní“ politika udělala z Ankary a Kyjeva spojence. To se může Rusku hodně vymstít URL

WEB, Datum: 15.10.2020, Zdroj: denikn.cz, Strana: 0, Autor: Michael Romancov, Infotype: Nepojmenováno, Datum importu: 16.10.2020 02:59, RU / měsíc: 358 647, Celková návštěvnost: 41 097, Země: Česko, Rubrika: Komentáře, AVE: 40 000,00 Kč, GRP: 0,46

... kolem Navalného, která vedla k další eskalaci vztahů se Západem, ukázala, že to není jeho silná stránka. Autor je politický geograf, působí na **Fakultě sociálních věd** UK a Metropolitní univerzitě Praha. V rubrice komentáře dáváme prostor různým úhlům pohledu, které nemusí vyjadřovat...

SEDM STATEČNÝCH

TISK, Datum: 15.10.2020, Zdroj: Reflex, Strana: 46, Autor: VERONIKA BEDNÁŘOVÁ, Vydáno: 48 908, Prodáno: 36 349, Infotype: Nepojmenováno, Datum importu: 15.10.2020 00:32, Čtenost: 255 921, Země: Česko, Rubrika: Reportáž, AVE: 1 817 851,61 Kč, GRP: 2,84

... 1990. Já to měl ale jinak. Roli agentů seznamky sehráli v mém případě kamarádi. Dan Hrubý, Milan Tesař a někteří další. Znali jsme se především z **fakulty sociálních věd** a redakce Studentských listů a pochopitelně mě zajímalo, co to mládenci domlouvají za nový projekt na začátku divokého...

Vzdělávání v Česku čekají velké změny. Strategie 2030+ má dva hlavní cíle URL

WEB, Datum: 17.10.2020, Zdroj: eurozpravy.cz, Strana: 0, Infotype: Nepojmenováno, Datum importu: 18.10.2020 03:03, RU / měsíc: 1 822 845, Celková návštěvnost: 137 303, Země: Česko, AVE: 35 000,00 Kč, GRP: 1,53

... přejít na výuku na dálku. Na koncepci nové strategie pracoval v uplynulých dvou letech nejdříve tým odborníků vedený profesorem Arnoštem Veselým z **Fakulty sociálních věd** Univerzity Karlovy. Podle něj se konečný návrh ministerstva od původní koncepce moc neliší, klade ale možná ještě větší důraz...

Týdenní přehled akcí: Zábava i vzdělávání z pohodlí domova Diskuze URL

WEB, Datum: 17.10.2020, Zdroj: ilist.cz, Strana: 0, Autor: Tereza Veselá, Infotype: Nepojmenováno, Datum importu: 17.10.2020 23:13, Celková návštěvnost: 5 000, Země: Česko, AVE: 1 500,00 Kč, GRP: 0,06

... najdete na stránkách události. Aktuální situací kolem amerických voleb se bude zabývat Klub mladých politologů spolu s Politologickým klubem **Fakulty sociálních věd** Univerzity Karlovy a Americkým centrem během online debaty Who will shut up? Americké prezidentské volby 2020. Živý přenos...

Restart českého školství se ztrácí v džungli tisíců zřizovatelů škol [URL](#)

WEB, Datum: 18.10.2020, Zdroj: ceskaskola.cz, Strana: 0, Autor: Arnošta Veselého, Infotype: Nepojmenováno, Datum importu: 18.10.2020 04:24, Celková návštěvnost: 100, Země: Česko, AVE: 850,00 Kč, GRP: 0,00

... která měla pečlivě připravenou zásadní vzdělávací reformu. Ta dopadla nad očekávání dobře. Ontarijského úspěchu si všiml pedagog a sociolog z **Fakulty sociálních věd** Univerzity Karlovy Arnošt Veselý a již v roce 2013 navrhl, aby se stal vzorem pro české školství. Ve svém textu Vzdělávací...

Tři jablka spadlá z nebe: Román o životě, který je třeba přijmout s vděčností [URL](#)

WEB, Datum: 18.10.2020, Zdroj: kultura21.cz, Strana: 0, Autor: Taťána Kročková, Infotype: Nepojmenováno, Datum importu: 19.10.2020 00:51, RU / měsíc: 149 157, Celková návštěvnost: 11 235, Země: Česko, AVE: 5 000,00 Kč, GRP: 0,12

... 2018). Kateřina Šimová (*1979), překladatelka českého vydání Vystudovala rusistiku na Filozofické fakultě UK a ruská a východoevropská studia na **Fakultě sociálních věd** UK, kde pokračuje v postgraduálním studiu v oboru moderní dějiny. Mezi oblastí jejího badatelského zájmu patří dějiny ruské...

Vláda schválila novou strategii vzdělávání. Klade důraz na digitalizaci [URL](#)

WEB, Datum: 19.10.2020, Zdroj: universitas.cz, Strana: 0, Infotype: Nepojmenováno, Datum importu: 19.10.2020 18:36, Celková návštěvnost: 8 000, Země: Česko, AVE: 5 000,00 Kč, GRP: 0,09

... nerovnosti v přístupu ke vzdělávání. Na dokumentu pracoval v uplynulých dvou letech nejdříve tým odborníků vedený profesorem Arnoštem Veselým z **Fakulty sociálních věd** Univerzity Karlovy a pak jej převzalo MŠMT. Podle Veselého se konečný návrh ministerstva od původní koncepce moc neliší, klade...

Výuka ve školách se má změnit, vláda schválila vzdělávací strategii [URL](#)

WEB, Datum: 19.10.2020, Zdroj: moneymag.cz, Strana: 0, Infotype: Nepojmenováno, Datum importu: 20.10.2020 00:57, RU / měsíc: 412 049, Celková návštěvnost: 31 037, Země: Česko, AVE: 30 000,00 Kč, GRP: 0,34

... přejít na výuku na dálku. Na koncepci nové strategie pracoval v uplynulých dvou letech nejdříve tým odborníků vedený profesorem Arnoštem Veselým z **Fakulty sociálních věd** Univerzity Karlovy. Podle něj se konečný návrh ministerstva od původní koncepce moc neliší, klade ale možná ještě větší důraz...

Výuka se má změnit. Vláda schválila strategii vzdělávání do roku 2030 [URL](#)

WEB, Datum: 19.10.2020, Zdroj: denik.cz, Strana: 0, Autor: ČTK, Infotype: Nepojmenováno, Datum importu: 20.10.2020 02:23, RU / měsíc: 3 878 684, Celková návštěvnost: 550 564, Země: Česko, Rubrika: Česko, AVE: 49 000,00 Kč, GRP: 6,12

... přejít na výuku na dálku. Na koncepci nové strategie pracoval v uplynulých dvou letech nejdříve tým odborníků vedený profesorem Arnoštem Veselým z **Fakulty sociálních věd** Univerzity Karlovy. Podle něj se konečný návrh ministerstva od původní koncepce moc neliší, klade ale možná ještě větší důraz...

Pandemie připravila populisty o voliče. Přestala je zajímat migrace [URL](#)

WEB, Datum: 19.10.2020, Zdroj: iHNed.cz, Strana: 0, Autor: Ondřej Houska, Infotype: Nepojmenováno, Datum importu: 20.10.2020 02:30, RU / měsíc: 972 852, Celková návštěvnost: 101 779, Země: Česko, AVE: 30 000,00 Kč, GRP: 1,13

... třeba v Česku, kde SPD Tomia Okamury odmítá povinné nošení roušek. "Tento přístup se podobným stranám velmi nevyplatil," řekl HN Martin Mejstřík z **Fakulty sociálních věd** Univerzity Karlovy. Výrazně to platí především o Německu, kde jasná většina lidí považuje přístup vlády kancléřky Angely...

Podle vlády výuka ve školách musí projít změnami, měl by se redukovat obsah [URL](#)

WEB, Datum: 19.10.2020, Zdroj: lidovky.cz, Strana: 0, Autor: ČTK, Infotype: Nepojmenováno, Datum importu: 20.10.2020 02:29, RU / měsíc: 1 855 023, Celková návštěvnost: 244 802, Země: Česko, Rubrika: Domov, AVE: 35 000,00 Kč, GRP: 2,72

... typ koronaviru by zmizel. Na koncepci nové strategie pracoval v uplynulých dvou letech nejdříve tým odborníků vedený profesorem Arnoštem Veselým z **Fakulty sociálních věd** Univerzity Karlovy. Podle něj se konečný návrh ministerstva od původní koncepce moc neliší, klade ale možná ještě větší důraz...

Instagram si chce došlápnout na influencery, kteří neoznačují komerční spolupráci [URL](#)

WEB, Datum: 19.10.2020, Zdroj: focus-age.cz, Strana: 0, Autor: Petr Mchl, Infotype: Nepojmenováno, Datum importu: 20.10.2020 00:57, RU / měsíc: 89 894, Celková návštěvnost: 6 421, Země: Česko, AVE: 800,00 Kč, GRP: 0,07

... hashtagy #ad nebo #sponsored až na konec svého příspěvku a člověk si musí popisek rozkliknout, aby je vůbec spatřil. Dodejme, že dle výzkumu **Fakulty sociálních věd** z roku 2018 neoznačenou reklamu pozná jen každé deváté dítě. Pozicí Instagramu a jistě regulačních úřadů v mnoha státech je,...

S politikou je spokojeno nejméně lidí od loňského srpna. Poslední vývoj nalomil zejména voliče ANO [URL](#)

WEB, Datum: 19.10.2020, Zdroj: denikn.cz, Strana: 0, Autor: Jan Tvrdouň, Infotype: Nepojmenováno, Datum importu: 20.10.2020 02:29, RU / měsíc: 358 647, Celková návštěvnost: 41 097, Země: Česko, Rubrika: Česko, AVE: 40 000,00 Kč, GRP: 0,46

... Ne že by se o rizicích v létě nemluvalo, ale byly to jednotlivé hlasy, žádný jasný směr podpořený vládou,“ dodává Kudrnáčová. Ondřej Císař z **Fakulty sociálních věd** Univerzity Karlovy připomíná, že výrazným faktorem je i pocit ekonomického ohrožení. „Minulá mezinárodní data o reakcích...

ESEJ: O genderu, rase a identitě (1) [URL](#)

WEB, Datum: 19.10.2020, Zdroj: neviditelnypes.cz, Strana: 0, Autor: Douglas Murray, Infotype: Nepojmenováno, Datum importu: 20.10.2020 02:29, RU / měsíc: 243 470, Celková návštěvnost: 18 339, Země: Česko, Rubrika: Společnost, AVE: 5 000,00 Kč, GRP: 0,20

... a nemůže nikdy fungovat, ale představuje nespelnitelný požadavek k neuskutečnitelnému cíli. Pojetí intersektionality vzniklo původně jako spekulace na **fakultách sociálních věd** a humanitních oborů, od nichž se odpoutalo a dnes je uznává celá generace mladých lidí a, jak ještě uvidíme, uhnízdilo se ...

20.10.2020 URL

WEB, Datum: 20.10.2020, Zdroj: pravniportal.cz, Strana: 0, Infotype: Nepojmenováno, Datum importu: 20.10.2020 10:36, Celková návštěvnost: 5 200, Země: Česko, AVE: 15 000,00 Kč, GRP: 0,06

... Ph.D. (* 1971), působí jako Of Counsel v kanceláři Clifford Chance LLP v Praze (od roku 2006) a externí vyučující na Institutu ekonomických studií **Fakulty sociálních věd** Univerzity Karlovy v Praze (od roku 2002). Advokátem je od roku 1998, kromě Prahy praktikoval krátce v Londýně a Frankfurtu...

insolvenční zákon URL

WEB, Datum: 20.10.2020, Zdroj: pravniportal.cz, Strana: 0, Infotype: Nepojmenováno, Datum importu: 20.10.2020 10:36, Celková návštěvnost: 5 200, Země: Česko, AVE: 15 000,00 Kč, GRP: 0,06

... Ph.D. (* 1971), působí jako Of Counsel v kanceláři Clifford Chance LLP v Praze (od roku 2006) a externí vyučující na Institutu ekonomických studií **Fakulty sociálních věd** Univerzity Karlovy v Praze (od roku 2002). Advokátem je od roku 1998, kromě Prahy praktikoval krátce v Londýně a Frankfurtu...

Televize neměla komentář mimo záznam vysílat, rétorika Maláčové mě zarazila, říká pro EZ mediální expertka URL

WEB, Datum: 20.10.2020, Zdroj: eurozpravy.cz, Strana: 0, Infotype: Nepojmenováno, Datum importu: 21.10.2020 01:02, RU / měsíc: 1 822 845, Celková návštěvnost: 137 303, Země: Česko, AVE: 35 000,00 Kč, GRP: 1,53

Výhrady má k oběma stranám. Lenka Vochocová z Katedry mediálních studií **Fakulty sociálních věd** Univerzity Karlovy v Praze se pozastavila nad počínáním České televize, která po skončení oficiálního natáčení uveřejnila v publicistickém pořadu 168 hodin výrok ministryně práce a sociálních věcí Jany...

Méně biflování, více orientace. Nová strategie vzdělávání zohlední i covid URL

WEB, Datum: 20.10.2020, Zdroj: zpravy.iDNES.cz, Strana: 0, Autor: iDNES.cz, ČTK, Infotype: Nepojmenováno, Datum importu: 21.10.2020 02:27, RU / měsíc: 3 420 957, Celková návštěvnost: 660 316, Země: Česko, Rubrika: Domácí, AVE: 99 000,00 Kč, GRP: 7,34

... kolem pandemie koronaviru. Na koncepci nové strategie pracoval v uplynulých dvou letech nejdříve tým odborníků vedený profesorem Arnoštem Veselým z **Fakulty sociálních věd** Univerzity Karlovy. Podle něj se konečný návrh ministerstva od původní koncepce moc neliší, klade ale možná ještě větší důraz...

Jiří Pondělíček: Koronakrizе pro znovuzvolení Donalda Trumpa znamená velkou ránu URL

WEB, Datum: 20.10.2020, Zdroj: ČRo - dvojka.cz, Strana: 0, Autor: Tereza Čapková, Infotype: Nepojmenováno, Datum importu: 21.10.2020 02:23, RU / měsíc: 531 162, Celková návštěvnost: 40 009, Země: Česko, Rubrika: Zahraniční, AVE: 15 000,00 Kč, GRP: 0,44

... týdnů se rozhodne o novém americkém prezidentovi. O korespondenční hlasování je už teď enormní zájem. Vysoká čísla se dala čekat podle amerikanisty z **Fakulty sociálních věd** Univerzity Karlovy Jiřího Pondělíčka. Možnosti předčasně hlasovat už dosud využilo přes 22 milionů Američanů. Ve frontách...

Pandemie připravila populisty v Evropě o voliče

TISK, Datum: 20.10.2020, Zdroj: Hospodářské noviny, Strana: 6, Autor: Ondřej Houska, Vydáno: 22 595, Prodáno: 27 003, Infotype: Nepojmenováno, Datum importu: 20.10.2020 00:02, Čtenost: 145 603, Země: Česko, Rubrika: Události, AVE: 208 149,43 Kč, GRP: 1,62

... třeba v Česku, kde SPD Tomia Okamury odmítá povinné nošení roušek. „Tento přístup se podobným stranám velmi nevyplatil,“ řekl HN Martin Mejstřík z **Fakulty sociálních věd** Univerzity Karlovy. Výrazně to platí především o Německu, kde jasná většina lidí považuje přístup vlády kancléřky Angely...

Spokojenost lidí s politikou prudce klesla

TISK, Datum: 20.10.2020, Zdroj: Deník N, Strana: 5, Autor: JAN TVRDOŇ, Vydáno: 7 500, Prodáno: 6 500, Infotype: Nepojmenováno, Datum importu: 20.10.2020 00:02, Země: Česko, Rubrika: Zpravodajství, AVE: 29 460,11 Kč

... Ne že by se o rizicích v létě nemluvalo, ale byly to jednotlivé hlasy, žádný jasný směr podpořený vládou,“ dodává Kudrnáčová. Ondřej Císař z **Fakulty sociálních věd** Univerzity Karlovy připomíná, že výrazným faktorem je i pocit ekonomického ohrožení. „Minulá mezinárodní data o reakcích...

Rozhovor: Tomáš Richter – Aktuální otázky insolvenčního práva URL

WEB, Datum: 20.10.2020, Zdroj: pravniportal.cz, Strana: 0, Autor: Ondřej Drachovský, Infotype: Nepojmenováno, Datum importu: 20.10.2020 10:36, Celková návštěvnost: 5 200, Země: Česko, AVE: 15 000,00 Kč, GRP: 0,06

... Ph.D. (* 1971), působí jako Of Counsel v kanceláři Clifford Chance LLP v Praze (od roku 2006) a externí vyučující na Institutu ekonomických studií **Fakulty sociálních věd** Univerzity Karlovy v Praze (od roku 2002). Advokátem je od roku 1998, kromě Prahy praktikoval krátce v Londýně a Frankfurtu...

EXPERTI K PODOBĚ PRIORIT VZDĚLÁVACÍ POLITIKY

TISK, Datum: 21.10.2020, Zdroj: Týdeník školství, Strana: 3, Vydáno: 8 000, Infotype: Nepojmenováno, Datum importu: 21.10.2020 00:01, Čtenost: 50 000, Země: Česko, Rubrika: Zaměřeno na..., AVE: 7 435,03 Kč, GRP: 0,56

... školství začleněny do vzdělávacího dokumentu, který přesahuje rok 2030. Arnošt Veselý, vedoucí Centra pro sociální a ekonomické strategie na **Fakultě sociálních věd** Univerzity Karlovy: S výslednou podobou Strategie 2030+ jsem spokojen. Myslím, že ministerstvo školství odvedlo velmi dobrou...

Infodemické slovo

TISK, Datum: 21.10.2020, Zdroj: Lidové noviny, Strana: 18, Autor: TOMÁŠ BALDÝNSKÝ, Vytlačeno: 32 842, Prodáno: 26 630, Infotype: Nepojmenováno, Datum importu: 21.10.2020 01:22, Čtenost: 180 764, Země: Česko, Rubrika: Poslední strana, AVE: 41 185,73 Kč, GRP: 2,01

... už pátá, ale v té měly přihlášky uzávěrku teprve minulý týden), na jaké výzkumy se to můžeme těšit. A zajásal jsem, protože projekt mé alma mater, **Fakulty sociálních věd**, „AI komunikační platforma potlačující infodemii ve vazbě na novinářskou a mediální etiku“, se umístil na prvním místě. Co...

Poslední slovo Tomáše Baldýnského: Infodemické slovo URL

WEB, Datum: 21.10.2020, Zdroj: lidovky.cz, Strana: 0, Autor: Tomáš Baldýnský, Infotype: Nepojmenováno, Datum importu: 22.10.2020 02:27, RU / měsíc: 1 855 023, Celková návštěvnost: 244 802, Země: Česko, Rubrika: Názory, AVE: 35 000,00 Kč, GRP: 2,72

... na jaké výzkumy se to můžeme těšit. Poslední slovo Tomáše Baldýnského: Vzpomínky na budoucnost A zajásal jsem, protože projekt mé alma mater, **Fakulty sociálních věd**, „AI komunikační platforma potlačující infodemii ve vazbě na novinářskou a mediální etiku“, se umístil na prvním místě. Co...

Škola hrou. Učme se, abychom v životě nemuseli zbytečně vynakládat energii, říká autor kreativních karet URL

WEB, Datum: 21.10.2020, Zdroj: lidovky.cz, Strana: 0, Autor: ape, Infotype: Nepojmenováno, Datum importu: 22.10.2020 02:27, RU / měsíc: 1 855 023, Celková návštěvnost: 244 802, Země: Česko, Rubrika: Lidé, AVE: 35 000,00 Kč, GRP: 2,72

... mobilů. Ukažte jim, že počítač je dobrý sluha, ale svět se točí i bez něj,“ říká vysokoškolský učitel Petr Hedbávný z Institutu ekonomických studií **Fakulty sociálních věd** Univerzity Karlovy, který je mimo jiné také jedním z autorů kreativních karet Imagle. Dají se zapojit do domácí výuky a dělat...

Zuzana Kumanová se stala státní tajemnicí na Ministerstvu kultury SR. Poprvé v historii je Romka v takto vysoké funkci URL

WEB, Datum: 21.10.2020, Zdroj: romea.cz, Strana: 0, Autor: ryz, Infotype: Nepojmenováno, Datum importu: 22.10.2020 02:23, RU / měsíc: 149 157, Celková návštěvnost: 11 235, Země: Česko, Rubrika: zahraniční, AVE: 7 500,00 Kč, GRP: 0,12

... tragických událostí romského holocaustu získala v roce 2018 cenu Lúč z tmy udělovanou občanským sdružením eduRoma a Ústavem romologických studií **Fakulty sociálních věd** a zdravotnictví Univerzity Konstantína Filozofa v Nitře. Je autorkou několika studií a publikací o romské menšině. Vystudovala...

Prezident už nemohl ignorovat tíživý stav země, proto ceremoniál odřekl, shodují se experti na společenské vědy URL

WEB, Datum: 22.10.2020, Zdroj: eurozpravy.cz, Strana: 0, Infotype: Nepojmenováno, Datum importu: 23.10.2020 00:51, RU / měsíc: 1 822 845, Celková návštěvnost: 137 303, Země: Česko, AVE: 35 000,00 Kč, GRP: 1,53

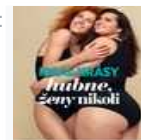
... pátečního veřejného projevu k národu, který byl v kontextu všech jeho ostatních vystoupení relativně smířlivý,“ praví absolvent doktorského studia na **Fakultě sociálních věd** na Univerzitě Karlově se zaměřením na metodologii sociologického výzkumu. Ladislav Mrklas se nedomnívá, že sympatické gesto...

IDEÁL KRÁSY hubne, ženy nikoli

TISK, Datum: 22.10.2020, Zdroj: Glanc, Strana: 48, Autor: BARBORA POSTRÁNECKÁ, Vytlačeno: 47 877, Prodáno: 19 681, Infotype: Nepojmenováno, Datum importu: 23.10.2020 00:01, Čtenost: 156 356, Země: Česko, AVE: 1 010 755,55 Kč, GRP: 1,74

... tělo jim ostatní připisují úspěch, neboť pouze takové tělo je společensky přijatelné,“ píše ve své bakalářské práci na téma obezity Lucie Bečvářová z **Fakulty sociálních věd** Univerzity Karlovy. Devatenácté a dvacáté století s sebou přinášejí první idealizaci štíhlosti. Symbolem hubenosti se stáv...

Pomáháme Prymulovi v boji s dezinformacemi

TISK, Datum: 22.10.2020, Zdroj: Týdeník Echo, Strana: 16, Autor: DANIEL KAISER, Vytlačeno: 18 000, Infotype: Nepojmenováno, Datum importu: 22.10.2020 00:52, Země: Česko, Rubrika: Rozhovor, AVE: 125 520,41 Kč

... až ke zpochybňování vládních opatření, jste si sepsali vy sami v Semantic Visions? Ano. A s některými těmi podnarativami nám už na jaře pomohla **Fakulta sociálních věd** Univerzity Karlovy. * Neutínáme tím, že některé otázky kolem koronaviru zařadíme mezi dezinformační narativy a podnarativ,...

Tvrzení Prymuly je naprosto nehorázné, říká politolog. Babiš ale bude mít problémy také URL

WEB, Datum: 23.10.2020, Zdroj: eurozpravy.cz, Strana: 0, Infotype: Nepojmenováno, Datum importu: 24.10.2020 00:49, RU / měsíc: 1 822 845, Celková návštěvnost: 137 303, Země: Česko, AVE: 35 000,00 Kč, GRP: 1,53

... za Hrad,“ hovoří zcela na rovinu odborník na volební a stranické systémy. Podle Absolventa doktorského studia na Institutu politologických studií **Fakulty sociálních věd** Univerzity Karlovy v Praze bude klíčové, zda premiér Andrej Babiš má už nyní jméno nového kandidáta, když požaduje Prymulovo...

Expert k Prymulovi v restauraci: Vláda si může sypat popel na hlavu, nezachrání to ale už ani rezignace URL

WEB, Datum: 23.10.2020, Zdroj: denikn.cz, Strana: 0, Autor: Jan Tvrdouň, Infotype: Nepojmenováno, Datum importu: 24.10.2020 02:35, RU / měsíc: 358 647, Celková návštěvnost: 41 097, Země: Česko, Rubrika: Česko, AVE: 40 000,00 Kč, GRP: 0,46

... rezignovali,“ řekla Deníku N odbornice na komunikaci Denisa Hejlová. Expertka, která vede katedru marketingové komunikace a public relations na **Fakultě sociálních věd** Univerzity Karlovy, poznamenala, že se pozornost soustředí na Prymulu, ale vzhledem k přítomnosti druhého muže ANO Jaroslava...

Pomáháme Prymulovi v boji s dezinformacemi URL

WEB, Datum: 23.10.2020, Zdroj: echoprime.cz, Strana: 0, Autor: Daniel Kaiser, Infotype: Nepojmenováno, Datum importu: 24.10.2020 02:35, RU / měsíc: 1 715 242, Celková návštěvnost: 129 198, Země: Česko, Rubrika: Homepage, Rozhovory, AVE: 30 000,00 Kč, GRP: 1,44

... covidu až ke zpochybňování vládních opatření, jste si sepsali vy sami v Semantic Visions? Ano. A s některými těmi podnarativy nám už na jaře pomohla **Fakulta sociálních věd** Univerzity Karlovy. Neutínáme tím, že některé otázky kolem koronaviru zařadíme mezi dezinformační narativy a podnarativy,...

Bude Zeman oddalovat odvolání Prymuly? Hrad zmínil vstřícnost, politologové se neshodnou URL

WEB, Datum: 24.10.2020, Zdroj: blesk.cz, Strana: 0, Infotype: Nepojmenováno, Datum importu: 25.10.2020 02:37, RU / měsíc: 4 423 137, Celková návštěvnost: 947 133, Země: Česko, Rubrika: Koronavirus, AVE: 59 000,00 Kč, GRP: 10,52

... pandemií,“ uvedl na twitteru hradní mluvčí Jiří Ovčáček po schůzce premiéra s prezidentem v Lánech. Podle Josefa Mlejníka z katedry politikologie **Fakulty sociálních věd**, Univerzity Karlovy ale průtahy už začínají tím, že podle premiérova vyjádření bude nový ministr zdravotnictví nejdříve ve...

„Zpěvák“ Vojtěch na jaře? Zvládl, poklona. Pozor, věc, ve které Prymula propadl. Petr Žantovský i ke jménům Pírk, Smucler a Hnízdil URL

WEB, Datum: 24.10.2020, Zdroj: parlamentnilisty.cz, Strana: 0, Autor: Jiří Hroník, Infotype: Nepojmenováno, Datum importu: 25.10.2020 02:33, RU / měsíc: 1 211 568, Celková návštěvnost: 207 067, Země: Česko, AVE: 50 000,00 Kč, GRP: 2,30

... To bylo pochybovačů. Přiznám, že i já jsem měl jakousi pochybnost, zda k této portfeji mu stačí tato kvalifikace plus diplomy z Právnické fakulty a z **Fakulty sociálních věd**, které získal na Univerzitě Karlově. Vždyť v době nástupu do čela Ministerstva zdravotnictví mu bylo pouhých jedenatřicet let...

OSN má narozeniny. Nedovedla nás k branám ráje, ale uchránila před pádem do pekel URL

WEB, Datum: 24.10.2020, Zdroj: denikn.cz, Strana: 0, Autor: Michael Romanov, Infotype: Nepojmenováno, Datum importu: 25.10.2020 02:37, RU / měsíc: 358 647, Celková návštěvnost: 41 097, Země: Česko, Rubrika: Komentáře, AVE: 40 000,00 Kč, GRP: 0,46

... lidstvo dovedla k branám ráje, ale by nás uchránila před pádem do pekel.“ A to se zatím velmi uspokojivě daří. Autor je politický geograf, působí na **Fakultě sociálních věd** UK a Metropolitní univerzitě Praha. V rubrice komentáře dáváme prostor různým úhlům pohledu, které nemusí vyjadřovat...

Nový světový pořádek

TISK, Datum: 24.10.2020, Zdroj: Lidové noviny, Strana: 13, Autor: RANI TOLIMAT publicista, Vytlačeno: 32 842, Prodáno: 26 630, Infotype: Nepojmenováno, Datum importu: 24.10.2020 01:56, Čtenost: 180 764, Země: Česko, Rubrika: Orientace, AVE: 491 314,74 Kč, GRP: 2,01

... prostoru“ existuje spousta vědeckých studií, anekdot i historek. Vzpomínám si na přednášky ze sociální psychologie, které vedl v 90. letech na **Fakultě sociálních věd** UK tehdejšími studenty zbožňovaný Michal Černoušek – sugestivně vyprávěl, jak na jakémisi vědeckém kongresu desítky lidí...

Novináři knižně shrnují pandemii a hledají budoucnost Česka URL

WEB, Datum: 24.10.2020, Zdroj: mediar.cz, Strana: 0, Autor: Jakub Jetmar, Infotype: Nepojmenováno, Datum importu: 25.10.2020 02:33, RU / měsíc: 84 214, Celková návštěvnost: 8 714, Země: Česko, Rubrika: Články, AVE: 15 000,00 Kč, GRP: 0,10

... Dvořákem už se nám to prostě společně nepodařilo. Akademická monografie vyšla Václavu Moravcovi, moderátorovi České televize a vyučujícímu na **Fakultě sociálních věd** Univerzity Karlovy. O jeho Proměnách mediálních etiky s ním rozsáhle mluvíme v rozhovoru pro Médiař. Vlastním nákladem...

Politologové jsou opatrní s prognózami ohledně Prymulova odvolání URL

WEB, Datum: 25.10.2020, Zdroj: parlamentnilisty.cz, Strana: 0, Autor: nab, Infotype: Nepojmenováno, Datum importu: 26.10.2020 02:35, RU / měsíc: 1 211 568, Celková návštěvnost: 207 067, Země: Česko, AVE: 50 000,00 Kč, GRP: 2,30

... ač loňská zkušenost s odvoláním ministra kultury Antonína Staňka (ČSSD) podle něj velí k opatrnosti. Podle Josefa Mlejníka z katedry politikologie **Fakulty sociálních věd** Univerzity Karlovy průtahy už začínají tím, že podle premiérova vyjádření bude nový ministr zdravotnictví nejdříve ve...

Byla by hrozná škoda, kdybychom ten barák nezachránili!

TISK, Datum: 26.10.2020, Zdroj: Náš region Praha, Strana: 5, Autor: Jitka Kačánová, Infotype: Nepojmenováno, Datum importu: 27.10.2020 00:02, Země: Česko, Rubrika: Krimi, AVE: 268 484,67 Kč

... městské části Praha 6, od roku 2018 zastupitel hlavního města Prahy a radní pro správu majetku, zvolený za Spojené síly pro Prahu. Vystudoval **Fakultu sociálních věd** Univerzity Karlovy. Od roku 2017 je jedním ze tří členů správní rady zapsaného ústavu Cesta dobré vůle, jehož účelem je dle...

Profesor Jan Jiráček: Čeští novináři se teď častěji vnímají jako součást opozice URL

WEB, Datum: 26.10.2020, Zdroj: flowee.cz, Strana: 0, Autor: Milada Kadeřábková, Infotype: Nepojmenováno, Datum importu: 27.10.2020 02:00, RU / měsíc: 126 773, Celková návštěvnost: 9 549, Země: Česko, AVE: 5 000,00 Kč, GRP: 0,11

... nízké úrovni. To se také většinou dařilo. Jan Jiráček (1958) Absolvoval Filosofickou fakultu UK, obor angličtina-čeština. Od roku 1990 přednáší na **Fakultě sociálních věd** UK. V roce 1993 se tamtéž podílel na založení katedry mediálních studií. V roce 2008 byl jmenován profesorem oboru mediální...

TEMNO. JAKÉ VLASTNĚ BYLO?

TISK, Datum: 26.10.2020, Zdroj: REFLEX SPECIÁL, Strana: 86, Autor: JIŘÍ RAK, Infotype: Nepojmenováno, Datum importu: 27.10.2020 00:02, Země: Česko, AVE: 2 570 174,32 Kč

Footers.OAutorovi| JIŘÍ RAK, PHDR. JIŘÍ RAK JE HISTORIK, JENŽ SE ZAMĚŘUJE NA DĚJINY 19. STOLETÍ, ZEJMÉNA OBDOBÍ POZDNÍ HABSBURSKÉ MONARCHIE A ČESKÉ NÁRODNÍ OBROZENÍ. PŘEDNÁŠÍ NA **FAKULTĚ SOCIÁLNÍCH VĚD** UK.

VELIKÁN, NEBO PADOUCH?

TISK, Datum: 26.10.2020, Zdroj: REFLEX SPECIÁL, Strana: 32, Autor: JAN P. KUČERA, Infotype: Nepojmenováno, Datum importu: 27.10.2020 00:02, Země: Česko, AVE: 2 244 428,09 Kč

Footers.OAutorovi| DOC. PHDR. JAN P. KUČERA, HISTORIK SE ZAMĚŘENÍM NA DĚJINY KULTURY, NÁBOŽENSTVÍ A POLITICKÉHO MYŠLENÍ. DLOUHOLETÝ DRAMATURG OPERY NÁRODNÍHO DIVADLA, POZDĚJÍ STÁTNÍ OPERY PRAHA. PŘEDNÁŠÍ NA **FAKULTĚ SOCIÁLNÍCH VĚD** UK.

RŮŽOVÝ PALOUČEK

TISK, Datum: 26.10.2020, Zdroj: REFLEX SPECIÁL, Strana: 80, Autor: JAN P. KUČERA, Infotype: Nepojmenováno, Datum importu: 27.10.2020 00:02, Země: Česko, AVE: 1 428 588,75 Kč

Footers.OAutorovi| DOC. PHDR. JAN P. KUČERA JE HISTORIK SE ZAMĚŘENÍM NA DĚJINY KULTURY, NÁBOŽENSTVÍ A POLITICKÉHO MYŠLENÍ. DLOUHOLETÝ DRAMATURG OPERY NÁRODNÍHO DIVADLA A STÁTNÍ OPERY PRAHA. PŘEDNÁŠÍ NA **FAKULTĚ SOCIÁLNÍCH VĚD** UK.

O PŘEDSTAVÁCH

TISK, Datum: 27.10.2020, Zdroj: Masta, Strana: 53, Autor: EVA KADLČÁKOVÁ, Vytištěno: 47 812, Prodáno: 29 133, Infotype: Nepojmenováno, Datum importu: 28.10.2020 00:02, Čtenost: 141 992, Země: Česko, Rubrika: Fejeton, AVE: 282 354,35 Kč, GRP: 1,58

... co nám v tom brání, jsou naše představy, hodme je za hlavu. A učiňme svůj život opravdovějším hned teď! EVA KADLČÁKOVÁ Absolventka žurnalistiky na **Fakultě sociálních věd** Univerzity Karlovy. Působila v rozhlasových a televizních médiích a v reklamě. Dnes pracuje v Českém rozhlasu. Její fejetony...

ODS, TOP 09 a KDU-ČSL půjdou do voleb společně. Chtějí je vyhrát URL

WEB, Datum: 27.10.2020, Zdroj: ct24.cz, Strana: 0, Autor: dolejsim, Infotype: Nepojmenováno, Datum importu: 28.10.2020 02:26, RU / měsíc: 243 470, Celková návštěvnost: 18 339, Země: Česko, Rubrika: Domácí, AVE: 5 000,00 Kč, GRP: 0,20

... o spolupráci s Piráty, s nimiž by mohli vytvořit další opoziční blok. Právě uzavřená úterní dohoda by podle Josefa Mlejníka z katedry politologie **Fakulty sociálních věd** Univerzity Karlovy mohla spojení mezi Piráty a STAN podpořit. „Je to výzva pro všechny parlamentní strany, zvláště však pro...

Lobbisté po česku. Zoufalý Janoušek, vekslák Rittig a Dalík v luxusním penzionu URL

WEB, Datum: 27.10.2020, Zdroj: ctidoma.cz, Strana: 0, Autor: Jakub Kučera, Infotype: Nepojmenováno, Datum importu: 28.10.2020 02:34, RU / měsíc: 388 852, Celková návštěvnost: 17 819, Země: Česko, Rubrika: Politika, AVE: 8 000,00 Kč, GRP: 0,20

... transportérů Pandury, byl velmi úzce spojován s bývalým premiérem Mirkem Topolánkem. Marek Dalík se může pochlubit vysokoškolským vzděláním na **Fakultě sociálních věd** Univerzity Karlovy a tříletou stáží v kanceláři prezidenta republiky. Od roku 1999 byl poradcem Mirka Topolánka a o čtyři roky...

Podepsáno. ODS, KDU-ČSL a TOP 09 jdou do sněmovních voleb společně URL

WEB, Datum: 27.10.2020, Zdroj: iHNed.cz, Strana: 0, Autor: ČTK, Infotype: Nepojmenováno, Datum importu: 28.10.2020 02:35, RU / měsíc: 972 852, Celková návštěvnost: 101 779, Země: Česko, AVE: 30 000,00 Kč, GRP: 1,13

... překrývají a doplňují, své spojení ale budou muset před voliči obhájit a u některých příznivců se to nepodaří. Josef Mlejnek z katedry politologie **Fakulty sociálních věd** Univerzity Karlovy uvedl, že dohoda zvyšuje šanci, že k další dospějí také Piráti a STAN. Mrklas míní, že spolupráce zvyšuje...

„Lepší komunikace“ v praxi: ministři utíkají před novináři, k dotazu, co se změní, zdravotnictví dvanáct dní mlčí URL

WEB, Datum: 27.10.2020, Zdroj: denikn.cz, Strana: 0, Autor: Jan Wírnitzer, Infotype: Nepojmenováno, Datum importu: 28.10.2020 02:34, RU / měsíc: 358 647, Celková návštěvnost: 41 097, Země: Česko, Rubrika: Česko, AVE: 40 000,00 Kč, GRP: 0,46

... N v pátek poté, co deník Blesk zveřejnil zprávy o ministrově návštěvě v restauraci na Vyšehradě, oslovil expertku na komunikaci Denisu Hejlovou z **Fakulty sociálních věd** Univerzity Karlovy. „Mně to v něčem připomíná ta slova ‚ať jedí koláče‘ a Marii Antoinettu. Vztek lidí bude hodně velký,...

Podle našich alfasamců kdo neřve, je slabý, říká exministr. A moje žena ve dvě ráno... V televizi i zazpíval, lépe než lečjaký profík URL

WEB, Datum: 28.10.2020, Zdroj: krajskelisty.cz, Strana: 0, Autor: Anička Vančová, Infotype: Nepojmenováno, Datum importu: 29.10.2020 02:38, RU / měsíc: 108 134, Celková návštěvnost: 8 145, Země: Česko, Rubrika: Hlavní město Praha, AVE: 3 000,00 Kč, GRP: 0,09

... semifinále. V letech 2006 až 2012 vystudoval právo na Právnické fakultě UK a získal titul Mgr. Na stejné univerzitě absolvoval i mediální studia na **Fakultě sociálních věd**. V letech 2012 až 2018 byl členem ODS. V roce 2014 členství pozastavil, v červnu 2018 mu bylo členství stranou zrušeno pro...

Nový světový pořádek. V našem chování se kvůli koronaviru bude muset ledacos změnit [URL](#)

WEB, Datum: 28.10.2020, Zdroj: lidovky.cz, Strana: 0, Autor: Rani Tolimat, Infotype: Nepojmenováno, Datum importu: 29.10.2020 02:42, RU / měsíc: 1 855 023, Celková návštěvnost: 244 802, Země: Česko, Rubrika: Lidé, AVE: 35 000,00 Kč, GRP: 2,72

... prostoru“ existuje spousta vědeckých studií, anekdot i historek. Vzpomínám si na přednášky ze sociální psychologie, které vedl v 90. letech na **Fakultě sociálních věd** UK tehdejšími studenty zbožňovaný Michal Černoušek – sugestivně vyprávěl, jak na jakémisi vědeckém kongresu desítky lidí...

Do voleb prezidenta USA zbývá pět dní, Trump a Biden válčí o Floridu! [URL](#)

WEB, Datum: 29.10.2020, Zdroj: tn.cz, Strana: 0, Infotype: Nepojmenováno, Datum importu: 30.10.2020 02:49, RU / měsíc: 3 991 491, Celková návštěvnost: 300 653, Země: Česko, Rubrika: TN.CZ/default, AVE: 50 000,00 Kč, GRP: 3,34

... ten stát přetáhnout přes tu magickou 51procentní hranici a tím ten kandidát získá celý ten stát," řekl televizí Nova politolog Kryštof Kozák z **Fakulty sociálních věd** Univerzity Karlovy. Celostátní průzkumy zatím favorizují o přibližně osm procent demokrata Joe Bidena. Donald Trump dělá vše,...

ODS, lidovci a TOP 09 do voleb společně

TISK, Datum: 29.10.2020, Zdroj: Právo, Strana: 5, Autor: (nig,ČTK), Vyištěno: 92 631, Prodáno: 57 800, Infotype: Nepojmenováno, Datum importu: 29.10.2020 01:59, Čtenost: 215 477, Země: Česko, Rubrika: Zpravodajství, AVE: 52 870,62 Kč, GRP: 2,39

... a zatímco zavedení eura odmítá, Pekarová Adamová si tento cíl vyšila na předsednickou korouhev," řekl Josef Mlejnek z katedry politologie **Fakulty sociálních věd** UK. Podle Ladislava Mrklase z CEVRO Institutu budou strany muset hledat společná stanoviska a svým příznivcům vysvětlovat,...

Václav Korbel: Grantová podpora a doktorské studium [URL](#)

WEB, Datum: 29.10.2020, Zdroj: vedavyzkum.cz, Strana: 0, Infotype: Nepojmenováno, Datum importu: 29.10.2020 06:03, RU / měsíc: 22 370, Celková návštěvnost: 1 685, Země: Česko, AVE: 1 200,00 Kč, GRP: 0,02

... Korbel Spolupracovník think-tanku IDEA při Národohospodářském ústavu AV ČR, v. v. i. Absolvoval doktorské studium na Institutu ekonomických studií **Fakulty sociálních věd** Univerzity Karlovy, v současnosti působí v PAQ Research a na MŠMT. Ve svém výzkumu se zabývá vzděláváním, behaviorální a...

Kvóty *7: „Ekologické hnutí se musí zaměřit na ty, kterých se konjunktura netýkala.“ říká šéfka Hnutí Duha [URL](#)

WEB, Datum: 30.10.2020, Zdroj: a2larm.cz, Strana: 0, Autor: Apolena Rychlíková, Infotype: Nepojmenováno, Datum importu: 31.10.2020 02:37, RU / měsíc: 102 319, Celková návštěvnost: 7 707, Země: Česko, AVE: 5 200,00 Kč, GRP: 0,09

Anna Kárníková je absolventka Evropských studií **Fakulty sociálních věd** Univerzity Karlovy a oboru politiky životního prostředí na britské London School of Economics and Political Science. Pracovala několik let na Úřadu vlády jako ředitelka Odboru pro udržitelný rozvoj a tajemnice Rady vlády pro...

Adam Vojtěch (34)

TISK, Datum: 30.10.2020, Zdroj: Hospodářské noviny, Strana: 11, Vyištěno: 22 595, Prodáno: 27 003, Infotype: Nepojmenováno, Datum importu: 30.10.2020 01:48, Čtenost: 145 603, Země: Česko, Rubrika: Víkend, AVE: 54 728,74 Kč, GRP: 1,62

... v semifinále. V roce 2012 absolvoval rodák z Českých Budějovic Právnickou fakultu Univerzity Karlovy, o rok později dodělal také mediální studia na **Fakultě sociálních věd** též univerzity. Právě na právech se seznámil s Andrejem Babišem, kterého tehdy se spolkem právníků Všehrd pozval na besedu....

Jan Blatný: Pojďme změnit pocit strachu v respekt [URL](#)

WEB, Datum: 30.10.2020, Zdroj: ČRo - plus.cz, Strana: 0, Autor: Věra Luptáková, Infotype: Nepojmenováno, Datum importu: 31.10.2020 02:44, RU / měsíc: 1 171 029, Celková návštěvnost: 88 206, Země: Česko, Rubrika: Domácí, AVE: 15 000,00 Kč, GRP: 0,98

... k přeměně strachu z koronaviru v respekt zní dobře. Otázka je, jestli takový izolovaný výrok padne na úrodnou půdu," myslí si politoložka **Fakulty sociálních věd** UK Anna Shavit. Dodává, že bychom měli ministři Blatnému dopřát aspoň týden, aby se ve funkci rozkoukal. Výrok týdne s...

Knižní tip: vychází dokumentární kniha Pandemie mapující zákulisí korona krize [URL](#)

WEB, Datum: 30.10.2020, Zdroj: profisedi.cz, Strana: 0, Infotype: Nepojmenováno, Datum importu: 31.10.2020 02:01, RU / měsíc: 149 157, Celková návštěvnost: 11 235, Země: Česko, AVE: 5 000,00 Kč, GRP: 0,12

... a publicistky. O pandemii koronaviru psal od 20. ledna prakticky denně. Michal Kubal je český novinář, reportér a moderátor. Vystudoval **Fakultu sociálních věd** Univerzity Karlovy. Do České televize nastoupil jako člen zahraniční redakce – působil v zemích bývalé Jugoslávie,...

Komunikace vlády se nelepší. Naopak

TISK, Datum: 30.10.2020, Zdroj: Deník N, Strana: 3, Autor: JAN WIRNITZER, Vyištěno: 7 500, Prodáno: 6 500, Infotype: Nepojmenováno, Datum importu: 30.10.2020 01:49, Země: Česko, Rubrika: Zpravodajství, AVE: 28 916,03 Kč

... epidemie může mít tragické následky. Deník N po ministrově návštěvě v restauraci na Vyšehradě oslovil expertku na komunikaci Denisu Hejlovou z **Fakulty sociálních věd** Univerzity Karlovy. „Mně to v něčem připomíná ta slova ‚ať jedí koláče‘ a Marii Antoinettu. Vztěk lidí bude hodně velký, umírá...“

Roli ministra jsem zvládl, něco jsem si ale bral až příliš k srdci. Na jaře jsem spal dvě hodiny denně, říká Vojtěch [URL](#)

WEB, Datum: 30.10.2020, Zdroj: iHNed.cz, Strana: 0, Autor: Benedikt Lederer, Ondřej Leinert, Infotype: Nepojmenováno, Datum importu: 31.10.2020 02:44, RU / měsíc: 972 852, Celková návštěvnost: 101 779, Země: Česko, AVE: 30 000,00 Kč, GRP: 1,13

... v semifinále. V roce 2012 absolvoval rodák z Českých Budějovic Právnickou fakultu Univerzity Karlovy, o rok později dodělal také mediální studia na **Fakultě sociálních věd** též univerzity. Právě na právech se seznámil s Andrejem Babišem, kterého tehdy se spolkem právníků Všehrd pozval na besedu....

Vláda chce spustit k pandemii profesionální mediální kampaň. Pozdě, obávají se odborníci [URL](#)

WEB, Datum: 31.10.2020, Zdroj: parlamentnilisty.cz, Strana: 0, Autor: mp, Infotype: Nepojmenováno, Datum importu: 01.11.2020 02:50, RU / měsíc: 1 211 568, Celková návštěvnost: 207 067, Země: Česko, AVE: 50 000,00 Kč, GRP: 2,30

... jak obnovit důvěru, jak podpořit sdělení, které říká, " uvedla pro pořad Newsroom ČT24 Denisa Hejlová, vedoucí katedry marketingové komunikace a PR na **Fakultě sociálních věd** Karlovy univerzity. Upozornila také, že lidi, kteří Babišovi nevěří, pravděpodobně kampaň nepřesvědčí. Zřejmě jí nebudou...

Kampaň za 50 milionů má zlepšit vládní komunikaci o koronaviru. Přichází pozdě, reagují lidé z médií [URL](#)

WEB, Datum: 31.10.2020, Zdroj: ct24.cz, Strana: 0, Autor: sobolao, Infotype: Nepojmenováno, Datum importu: 01.11.2020 02:48, RU / měsíc: 243 470, Celková návštěvnost: 18 339, Země: Česko, Rubrika: Domácí, AVE: 5 000,00 Kč, GRP: 0,20

... zamyslet nad tím, jak obnovit důvěru, jak podpořit sdělení, které říká, " reaguje Denisa Hejlová, vedoucí katedry marketingové komunikace a PR na **Fakultě sociálních věd** Karlovy univerzity. Odkaz Tragédie, chaos, zmatek. Vláda se z jarní krize neponaučila, o koronaviru mluvit stále neumí,...

1.1. VYSOKOŠKOLŠTÍ STUDENTI BĚHEM PRVNÍ VLNY PANDEMIE KORONAVIRU [URL](#)

WEB, Datum: 01.10.2020, Zdroj: hcom.cz, Strana: 0, Infotype: Nepojmenováno, Datum importu: 01.10.2020 09:10, Celková návštěvnost: 2 500, AVE: 2 500,00 Kč, Země: Česko, GRP: 0,03

Sociologický ústav AV ČR ve spolupráci s **Fakultou sociálních věd** UK prováděl dotazování na českých vysokých školách v období konce dubna a května, kdy bylo zásadním způsobem omezeno jejich fungování.

Jak studenti ovlivnila pandemie? Jak se vypořádali se zavedenými opatřeními? Jak omezení výuky zasáhlo do jejich životů? Z výsledků například vyplývá, že alespoň jednou zdravotní obtíž, která je zároveň rizikovým faktorem při onemocnění COVID-19, trpí 15,5 % respondentů. Studenti v období omezeného fungování vysokých škol indikovali více příznaků deprese než obecná populace v období před pandemií (posun průměru o 0,5 bodu na 4bodové škále).

37,5 % vysokoškolských studentů v dotazníkovém šetření vykazovalo vysoké hodnoty osamělosti.

Podíl studentů s finančními problémy se ze 4,2 % před pandemií zvýšil na 14,8 % a třetina studentů (32 %) se především z kolejí a pronájmů přestěhovala zpátky k rodičům.

Zrušení prezenční výuky se projevilo především nárůstem doby osobního studia (v průměru o 7,8 hodin týdně). Čím větší nárůst doby osobního studia byl, tím větší studijní zatížení a míru stresu to pro studenty znamenalo. Zátěž a míra stresu u studentů byly menší, pokud vysoká škola dokázala výpadek prezenční výuky nahradit online výukou ve větší nebo stejné míře jako osobním studiem.

Sociologický ústav AV ČR se ve spolupráci s **Fakultou sociálních věd** UK zapojil do mezinárodní výzkumné iniciativy Antwerp University COVID-19 International Student Well-Being Study (C19 ISWS), která se ve spolupráci s 27 zeměmi zaměřila na vysokoškolské studenty a na to, jak se jich pandemie koronaviru dotkla v oblasti studií, duševní pohody a dalších příbuzných témat.

Sběr dat probíhal online od 28. 4. do 19. 5. 2020, v Česku do něj byli zapojeni studenti 7 univerzit (ČZU, MU, UHK, UK, UPOL, UTB a VŠE), celkem bylo po prvotním čištění dat získáno 6497 dotazníků.

Studenti a fyzické zdraví

V souvislosti se zkoumáním dopadů onemocnění COVID-19 na studenty je třeba zmínit i jejich zdravotní stav. Celkem 5358 studentů uvedlo, že netrpělo žádnou ze zmíněných chorob, v grafu č. 1 jsou zahrnuti ti, kteří patřili alespoň do jedné z rizikových skupin: jedná se o přibližně jednu pětinu odpovědí.

Studenti a psychické zdraví

Situace během období nejprísnějších opatření s sebou totiž přinesla i značnou psychickou zátěž. Autoři výzkumu srovnali nejnovější dostupná data české obecné populace s nově sebranými daty týkajícími se vysokoškolských studentů. Zdá se, že studenti měli v období na konci dubna a začátku května roku 2020 v průměru větší sklon k depresivitě než celá populace za běžné situace. Kromě depresivity došlo také k měření pocitu osamělosti. 37,5 % vysokoškolských studentů se podle škály osamělosti Kalifornské univerzity v Los Angeles (UCLA) cítilo osaměle (skóry 8 až 12).

Studie mapovala i finanční situaci vysokoškoláků před vypuknutím tzv. koronavirové krize (tedy před počátkem nouzového stavu) a během ní (v období na začátku května). Z výpovědí studentů dále vyplývá, že se zvýšil podíl studentů s finančními problémy z původních 4,2 % na 14,8 %. Obecně lze říci, že tato nenadálá situace způsobila zhoršení materiálního zajištění u vysokoškoláků. Během nouzového stavu se značná část vysokoškoláků přestěhovala z různých jiných forem bydlení k rodičům, a to zejména z kolejí (84 % z nich) nebo společných pronájmů (49 % z nich).

Mezi univerzitami a fakultami panoval značný rozdíl v přístupu k řešení výpadku prezenční výuky, přičemž způsob řešení měl silný vliv na studenty pocíťovanou míru studijního zatížení a stresu. Pokud se nemožnost prezenční výuky kompenzovala prudkým nárůstem osobního studia, projevila se tato skutečnost na pocíťované studijní zátěži a míře stresu, který studenti v jarním semestru zažívali. Studenti, kteří potvrdili nárůst doby věnované osobnímu studiu během pandemie, častěji souhlasili s tvrzeními, že jejich studijní zátěž výrazně narostla od začátku pandemie, a že pro ně změny v souvislosti s pandemií znamenaly významný stres. Pokud byl výpadek prezenční výuky kompenzován ve větší míře online výukou než osobním studiem nebo online výukou a osobním studiem ve stejné míře, bylo zatížení a stres studentů signifikantně nižší než v případě, kdy byl výpadek více kompenzován nárůstem osobního studia než online výukou.

Zdroj: AVČR

1.2. Vysokoškoláci trpí kvůli samostudiu depresemi, zjistili sociologové URL

WEB, Datum: 01.10.2020, Zdroj: seznamzpravy.cz, Strana: 0, Autor: Seznam Zprávy, Infotype: Nepojmenováno, Datum importu: 02.10.2020 03:24, RU / měsíc: 13 888 492, Celková návštěvnost: 1 113 436, Rubrika: Jihomoravský kraj, Praha, Život v Česku, Stalo se, AVE: 99 000,00 Kč, Země: Česko, GRP: 12,37

Jak čeští vysokoškoláci snáší samostudium, jemuž se nyní ve velké míře kvůli koronaviru věnují? Trpí smutkem, frustrací a úzkostmi, ukázaly čerstvé výsledky průzkumu brněnských a pražských sociologů.

Aktuální průzkum Sociologického ústavu AV ČR a **Fakulty sociálních věd** UK na sedmi vysokých školách v Česku ukázal, že studenti mnohem lépe snáší výuku přes internet než samostudium, kdy jsou izolovaní a vše leží jen na nich samotných. Čerstvé výsledky jsou z první jarní vlny, podobné dopady pak bude mít patrně i aktuální vlna druhá.

„Zejména nás překvapilo, jak výrazně pozitivněji mladí lidé vnímali výuku po internetu v porovnání se samostudiem. Když už nemohli chodit na přednášky prezenčně, ocenili snahu vyučujících věst je alespoň v online formě. A ne to celé takřikajíc hodit studentům na hlavu, poslat jim materiály a literaturu k nastudování, ať se s tím sami popasují,“ potvrdil Jan Klusáček ze Sociologického ústavu AV ČR.

O tom svědčí i tyto grafy, jejichž pravé sloupce ukazují nejvyšší stres a zátěž na studenty v případě, že samostudium převažovalo nad online výukou.

Právě negativně vnímané samostudium přitom podle 6 497 vyhodnocených dotazníků v průběhu pandemie vzrostlo téměř dvojnásobně o 7,8 hodiny týdně. Výuka prostřednictvím webových videokonferenčních platforem, jež se v době před koronavirovými omezeními využívala minimálně, dosáhla během sledovaného období, tedy mezi 28. dubnem a 19. květnem, navýšení o 4,5 hodiny týdně.

„Vysokoškoláků jsme se také ptali, zda se nebojí, že ten nápor nezvládnou a budou muset studium ukončit. Tady celkem logicky sebevědoměji vystupovali ti z vyšších ročníků, kdežto prváci se cítili být daleko více ohroženi,“ poznamenal Klusáček. Zvýšené nároky na studium, větší zátěž a stres, strach z neúspěchu, ale i nemožnost společenského setkávání s vrstevníky, méně pracovních příležitostí a úbytek finančních prostředků. Jak sociologové zjistili, to vše se odrazilo v pocitech smutku, frustrace a úzkosti. V porovnání s daty z roku 2014 vysokoškoláci letos v dubnu a květnu měli daleko větší sklon k depresi.

„Jakmile se semestr rozběhne naplno, jsme připraveni v průzkumu pokračovat i při podzimní vlně pandemie, abychom mohli přinést relevantní čísla o tom, jak studenti na koronavirová omezení reagují,“ dodal Jan Klusáček.

Více pozornosti chce spolu s kolegy věnovat tomu, jak se vysoké školy poučily z jarní vlny a výpadku prezenční výuky, a pocitu ohrožení nebo důvěry ve státní instituce u studentů.

1.3. Blízkost Prahy pomáhá i škodí. Přistěhovalci ve Středočeském kraji ucpávají dopravní tepny URL

WEB, Datum: 01.10.2020, Zdroj: denikn.cz, Strana: 0, Autor: Tereza Mynářová, Infotype: Nepojmenováno, Datum importu: 02.10.2020 03:25, RU / měsíc: 358 647, Celková návštěvnost: 41 097, Rubrika: Česko, AVE: 40 000,00 Kč, Země: Česko, GRP: 0,46

Obyvatelé Středočeského kraje mají čtvrtou nejvyšší kvalitu života v České republice. Ukázala to analýza Deníku N, která před krajskými volbami srovnala, jak se žije v jednotlivých regionech. Středočeský kraj získal na stupnici od nuly do jedné 0,558 bodu.

Úplně nejlépe dopadl Středočeský kraj u jednoho ukazatele z 24, jimiž je celkový index tvořen. Kraj má nejvyšší celkový přírůstek obyvatelstva na tisíc obyvatel v republice.

Souhrnné srovnání všech krajů si můžete projít [zde](#)

Přečtěte si také Kde se v Česku daří nejlépe a kdo na to má vliv: srovnali jsme kvalitu života v krajích

„Výdaje Středočeského kraje v roce 2019 do oblasti rozvoje průmyslu nebo dopravní infrastruktury byly jedny z nejvyšších mezi kraji ČR, ať už provozní, tak i investice,“ zmiňuje navíc Lenka Šťastná z Institutu ekonomických studií na **Fakultě sociálních věd** Univerzity Karlovy další silnou stránku kraje.

Hůře než většina ostatních krajů naopak Středočeský kraj skončil, pokud jde o napojení na veřejnou kanalizaci nebo dostupnost péče v domovech pro seniory.

Podrobná data ke Středočeskému kraji:

Výsledný index kvality života ve Středočeském kraji vychází z posledních dostupných dat za rok 2018. Spočítali jsme jej jako aritmetický průměr tří indexů, které hodnotí následující aspekty:

Předpoklady pro zdravý a dlouhý život („index A“)

Předpoklady pro dostatečnou životní úroveň („index B“)

Předpoklady pro zdravé životní prostředí a udržitelný rozvoj („index C“)

Každý z těchto dílčích indexů je tvořen osmi ukazateli. Do „předpokladů pro zdravý a dlouhý život“ patří například naděje dožití, dopravní nehody na tisíc obyvatel nebo množství lékařů v nemocnicích.

Srovnáme-li jednotlivé výsledky, nejlépe Středočeský kraj dopadl v případě indexu A. Hodnota tohoto indexu činila na škále od nuly do jedné 0,6 bodu. Jinými slovy 60 procent nejlepšího možného výsledku.

Kromě nejvyššího přírůstku obyvatelstva se kraj chlubí například relativně krátkou dobou trvání pracovní neschopnosti. Hůře si naopak vede z hlediska dopravních nehod nebo dostupnosti lékařské péče.

Podobného výsledku dosáhl Středočeský kraj také u indexu, který srovnává předpoklady pro zdravé životní prostředí a udržitelný rozvoj (tedy indexu C). Obyvatelé kraje mají druhý nejvyšší podíl domácností s přístupem k internetu a třetí nejvyšší

podíl vysokoškoláků – tedy obyvatel, u nichž je větší pravděpodobnost, že získají uplatnění na trhu práce.

Hůře se však kraj umístil u ukazatelů, které sledují kvalitu životního prostředí. Má například čtvrté nejvyšší emise polévatého prachu a čtvrtý nejvyšší podíl zastavěných ploch. Středočeši také vlastní čtvrtý nejvyšší počet osobních automobilů. Tento ukazatel sice vypovídá o míře bohatství, zároveň však znamená vyšší úroveň hluku a znečištění ovzduší v kraji.

Masové dojíždění za prací do Prahy

Za index B, který zahrnuje hlavně ekonomické ukazatele, získal Středočeský kraj relativně nejméně bodů, v žebříčku krajů to ale stačilo na čtvrté místo. Kraj má třetí nejvyšší hrubý domácí produkt na osobu. S velkým objemem produkce následně souvisí i vysoká nabídka pracovních míst a snazší možnost uplatnění.

Zároveň zde na tisícovku obyvatel připadá osmý nejvyšší počet ekonomických subjektů, tedy firem nebo podnikajících fyzických osob. „Ve Středočeském kraji je významný podíl malých a středních podnikatelů i řada velkých firem vzniklých či rozvíjejících se díky přílivu zahraničních investic,“ dodává předsedkyně Krajské hospodářské komory střední Čechy Ivana Chottová.

Stejně tak mají Středočeši druhý nejvyšší medián hrubé měsíční mzdy. To může být dané do velké míry tím, že řada obyvatel kraje dojíždí pracovat do hlavního města, které se vyznačuje nejvyššími výdělky v republice. „Středočeský kraj velmi těží z dostupnosti Prahy. Stěhují se tam mladé rodiny, přičemž si udrží vyšší příjem díky dojíždění do Prahy,“ souhlasí Šťastná.

Podle Chottové patří blízkost hlavního města mezi nejsilnější stránky kraje. „Propojenost s Prahou přináší pracovní příležitosti, možnosti rozvoje podnikatelského prostředí, kulturní, sportovní a společenské vyžití, vzdělávací možnosti i dopravní obslužnost,“ vyjmenovává ředitelka.

Přečtěte si také Chmelařská ves, kde rekordně vítězí Babiš: Jermanová to dělá dobře. Cože, budou volby?

„Sousedství“ s Prahou však přináší i negativa. Chottová zmiňuje hlavně dopravní přetíženost některých páteřních tras. „Mnoho lidí z Prahy se přestěhovalo na území Středočeského kraje, denně dojíždí do Prahy do zaměstnání, do školy, za službami. Což klade vysoké nároky nejen na dopravu, kapacity mateřských škol či základních škol, ale i ostatní služby v regionu,“ vysvětluje.

Mezi další slabiny kraje, které analýza Deníku N nepostihuje, patří podle Šťastné z Karlovy univerzity nedostatečná turistická atraktivita. „Ačkoliv je Středočeský kraj hojně navštěvován, počet přenocování hostů v ubytovacích zařízeních na tisíc obyvatel byl v roce 2019 nejnižší ze všech krajů. To jistě vyplývá z blízkosti Prahy,“ říká.

Určitým problémem jsou také rozdíly kvality života v různých částech kraje, dodává Chottová. „Máme řadu venkovských oblastí například na hranicích s ostatními kraji, které nedosahují takové úrovně jako území v okolí větších měst či regionů v blízkosti Prahy,“ vysvětluje.

1.4. Dopis akademické obci URL

WEB, Datum: 01.10.2020, Zdroj: cuni.cz, Strana: 0, Infotype: Nepojmenováno, Datum importu: 01.10.2020 08:24, RU / měsíc: 1 482, Celková návštěvnost: 114, AVE: 500,00 Kč, Země: Česko, GRP: 0,00

V minulých týdnech a měsících jsme společně zažívali a stále zažíváme – napříč Českou republikou, napříč Evropou i světem – situace, které jsme zatím nezažili. Překvapily nás. Mnohé vyděsily a vystrašily. Řadu z nás však naučily reagovat rychle na změny, zdokonalit naši spolupráci, vyvolat vlnu nadšení a dobrovolnictví a souzáležitosti.

Univerzita Karlova se této situace nezalekla. Výuka na všech fakultách byla velice rychle přenesena do on-line světa a naši pedagogové, vědci i studenti pomáhali všude tam, kde bylo potřeba. Spolu s Akademií věd ČR a dalšími vysokými školami jsme nabídli vládě ČR a krizovému štábu kapacitu svých laboratoří a svou odbornou expertizu. Testovací centra byla vytvořena ve výzkumném středisku Biocev, na 1. LF UK při VFN a v dalších fakultních nemocnicích v Praze i mimo ni.

Kolem 3 000 studentů medicíny se okamžitě zapojilo do práce v nemocnicích, hygienických službách či na call centrech. Spolu s dalšími našimi studenty včetně těch z ciziny. Za všechny bych rád zmínil studenty Pedagogické fakulty UK, kteří hlídali děti zaměstnancům nemocnic či pomáhali s výukou handicapovaných žáků a studentů. Ochota, nadšení a zápal, jejich pohotovost 24 hodin denně byly obdivuhodné. Naplnilo mne to pocitem, že si umíme pomoci a že mladá generace není lhostejná či sobecká. Měl jsem z toho velkou radost a chtěl bych vám všem za to ještě jednou poděkovat. Nejen jako rektor, ale i jako občan.

Dle rozhodnutí hygienické stanice ze dne 18. září 2020 přešly pražské vysoké školy na on-line výuku s účinností od 21. září do 31. října, poté i LF UK v Plzni. Byli jsme na to připraveni. Zahajujeme alternativy výuky, máme připraveny metodiky, krizová opatření i krizovou komunikaci. Aktuální informace naleznete na hlavní stránce webu UK v rubrice AKTUALITY.

Rád bych poděkoval zástupcům jednotlivých fakult, bez jejichž podpory bychom situaci nezvládli. Děkuji jednotlivým vyučujícím, kteří se velice rychle zorientovali v nastalé situaci a sami často přicházeli a přicházejí s nápady, jak studentům pomáhat.

Univerzitní krizový tým, který byl v reakci na covid-19 již na jaře 2020 zřízen, se pravidelně schází a vyhodnocuje aktuální situaci. V rámci univerzitního UK Pointu jsme připraveni pomáhat studentům, naše poradny jsou k dispozici. Studenti se proto nemusejí bát, že bychom jim – v případě nouze – nepodalí pomocnou ruku či neposkytlí radu.

Koronavirová situace univerzitu v uplynulých měsících ovlivnila velice zásadním způsobem, není to však to jediné, čím Univerzita Karlova žije. Mezi priority a nejdůležitější investiční akce, které v současnosti univerzita realizuje či připravuje, patří výstavba Kampusu Albertov, budovy **Fakulty sociálních věd** v Jinonicích nebo univerzitního archivu. V září bylo otevřeno nové sídlo Fakulty humanitních studií v Praze – Libni. Mimo Prahu to pak je příprava výstavby budovy Kampusu Mephard v Hradci Králové a kampusu UniMec v Plzni.

V zahraniční oblasti se velmi slibně rozběhla spolupráce a činnost v rámci mezinárodní prestižní univerzitní aliance 4EU+, kterou jsme uzavřeli s dalšími předními evropskými univerzitami – Univerzitou v Heidelbergu, Univerzitou Sorbonna v Paříži, Kodaňskou univerzitou, Milánskou univerzitou a Varšavskou univerzitou. V tomto roce začíná řada projektů, které se soustředí na inovace ve vzdělávání. Týmy členských univerzit se stále více propojují a tvoří společné vzdělávací programy. V uplynulém roce se podařilo získat také další 4EU+ projekt, který se bude zabývat společnými postupy ve vědní politice.

Dále se zaměřujeme zejména na rozvoj spolupráce s našimi strategickými partnery, jimiž jsou univerzity v Heidelbergu, Lovani či Curychu, stejně jako univerzita Macquarie v Sydney a University of St. Andrews ve Velké Británii.

Věnujeme se také problematice udržitelného rozvoje. Nicméně to vnímáme jako široké téma, do kterého rozhodně spadá velmi významně právě vzdělávací role univerzity, zajímá nás i otázka rovnosti přístupu k příležitostem a mnohé další. Velkou pozornost věnujeme i klimatické změně, i zde jsme aktivní v mnoha oblastech a výzkumu. Uspořádali jsme kulatý stůl, zorganizovali výstavu a připravujeme podklady pro „zelený“ audit univerzity. Na základě podkladů z fakult pak můžeme připravit komplexní strategii a problematiku prakticky řešit, týká se to například šetření energií na vytápění, osvětlení, vody, snížení množství odpadu, sdílení ekonomiky či digitalizace agend.

Univerzita Karlova je rovněž aktivní v naplňování své třetí role ve společnosti. Naši odborníci a vědecké týmy se aktivně zapojují do řešení aktuálních celospolečenských témat, společně s dalšími univerzitami a vysokými školami jsme v uplynulém akademickém roce iniciovali sedm veřejných diskuzí o závažných problémech naší země, jako jsou například sucha, zdraví či bezpečnost v rámci úspěšného projektu Česko: A jak dál?

Pokud jde o oblast vědy a výzkumu, snažíme se s velkým úsilím dokončit obě hodnocení tvůrčí činnosti, státní i vnitřní, a doufáme, že povedou k užitečným výsledkům pro rozvoj naší vědecké činnosti. V souvislosti s hodnocením pracujeme i na systému budoucího financování vědy a vnášíme vlastní kritický pohled v této věci.

Daří se nám přenášet vědecké poznatky z laboratoří do praktického života. Založen byl například akademický technologický spin-off LAM-X, a. s. Ten se zaměří na vývoj nanomateriálů, které mohou být využity pro výrobu ob vazů budoucnosti a mohou způsobit revoluci v ošetřování a hojení ran.

Prioritním zaměřením GeneSpector, s. r. o., nové univerzitní dceřiné společnosti čerpající z technologií pocházejících z UK, je zase poskytnutí kompletního řešení laboratorní diagnostiky onemocnění COVID-19. V první řadě se jedná o unikátní odběrové soupravy, které viry okamžitě sterilizují a zároveň uchovávají vzorky stabilní pro samotnou diagnostiku. Tím poskytuje větší bezpečnost pro zdravotnický a laboratorní personál. Velkou ambicí bylo uvést na trh kit pro současnou detekci SARS-CoV-2 a chřipky typu A i B. Což se podařilo a pomůžeme tím převážně symptomatickým pacientům včasnou diagnostikou.

Vážené členky, vážení členové akademické obce,
vážené kolegyně, vážení kolegové,
milé studentky, milí studenti,

v uplynulých měsících se nám i přes koronavirová omezení podařila řada důležitých věcí. V nadcházejícím akademickém roce nás neméně důležité čekají a osobně věřím, že je zvládneme. Přeji nám všem v nadcházejících měsících zdraví, řídme se zdravým rozumem, nebojme se a buďme jednotní.

prof. MUDr. Tomáš Zima, DrSc., MBA

rektor Univerzity Karlovy

1.5. Host Lucie Výborné - Václav Moravec

RÁDIO, Datum: 01.10.2020, Zdroj: ČRo Radiožurnál, Zpráva: 1, Infotype: Nepojmenováno, Datum importu: 01.10.2020 16:04, Poslechovost pořadu: 0, Pořad: Host Lucie Výborné 09:05, AVE: 1 912 296,00 Kč, Země: Česko, GRP: 3,40

Lucie VÝBORNÁ, moderátorka

Je 7 minut po deváté hodině. Přeji vám krásné dobré dopoledne. Se mnou ve studiu Václav Moravec, novinář, moderátor, vysokoškolský pedagog. Přede mnou na stole kniha Proměny novinářské etiky. Tak vítejte, dobrý den.

Václav MORAVEC, novinář a moderátor

Dobré ráno.

Lucie VÝBORNÁ, moderátorka

Já jsem studovala knihu a také jsem studovala některé vaše rozhovory a měla jsem takový zvláštní pocit, jako byste trošičku přitvrdil poslední dobou. Vlastně jste ostřejší a já vás takového neznám. Tak si říkám, jestli se něco stalo, nebo jestli se objevila nějaká hranice, kde jste si řekl a teď to budu říkat tak, jak to je.

Václav MORAVEC, novinář a moderátor

Myslím, že to mé přitvrzení je částečně zdánlivé. Bezesporu víc trvám a jsem důslednější v některých oblastech, ale zároveň si dovolím tvrdit, že ten pocit, že jsem přitvrdil, tak je proměnou světa kolem mě. To jsou 2 věci, které myslím můžou formovat pohled na Moravce a jeho přitvrzení. Protože podíváte-li se, včera nad ránem se uskutečnila prezidentská debata Biden - Trump, a když moderátor důsledně trvá na dodržování pravidel hry, která se okolo rozpadají, tak může působit, že je tvrdý.

Lucie VÝBORNÁ, moderátorka

Dobře. Pojmenujte vlastně ty momenty, nebo to co způsobilo změnu toho okolního světa. Říkáte, Moravec se nezměnil. Co se změnilo okolo nás?

Václav MORAVEC, novinář a moderátor

Myslím, že se mění zásadně ten technologicko-globální svět. V té technologické proměně, a výrazně se týká médií, je zjevné, že jsme si zvykli na to, že normou je urážet, že slova nemají váhu nebo ztrácejí váhu. Zvykli jsme si na to, že musíme okamžitě reagovat. Pokud jsme měli pocit, že dříve televize vysílá zprávy v přímém přenosu, podívejme se dnes na svět sociálních sítí a podobně. Takže ten rozpad pravidel a ono se to týká nejen médií, ale společností jako takové, ale na těch médiích to můžeme výrazně pozorovat, protože jsou první na ráně.

Lucie VÝBORNÁ, moderátorka

Vy to pojmenováváte a pojmenováváte to i v poměrně obsáhlé knize Proměny novinářské etiky. A mně se, když jsem dočetla tu knihu a přemýšlela jsem nad ní, tak se mi vybavil dialog z Pelíšků, omlouvám se, "zase jsme o krok před nimi," což vypadá, že vy v té knize asi jste, ale zároveň přichází věta "a bude to stačit, myslíš?"

Václav MORAVEC, novinář a moderátor

Já myslím, že v každém případě se dříve či později ten svět vrátí do rovnováhy i mediální svět. Já nechci si idealizovat, a když jsem vedl rozhovor s jedním novinářem kolegou, protože mě vždy zajímají ty negativní postřehy vůči té knížce, tak říkal, "Je to takové příliš skeptické. Zdá se mi, že si idealizuje svět předchozí." A já říkám, "Ne, já si neidealizuji svět předchozí." My jsme v určité fázi i mediálního technologického vývoje, kdy stále ještě dojíždíme na té optimistické, technologické vlně, to co nám říkali lidé ve Facebooku, hlavní tvář Facebooku pan Zuckerberg, který říkal, "Podívejte se, my jsme komunita. Facebook bude znamenat větší demokratizaci."

Lucie VÝBORNÁ, moderátorka

Takže lež

Václav MORAVEC, novinář a moderátor

Přesně tak a mýtus.

Lucie VÝBORNÁ, moderátorka

Václav Moravec, novinář, moderátor, dnes host Radiožurnálu. Jestli máte nějaké otázky, pošlete je na adresu dotazy@rozhlas.cz.

Lucie VÝBORNÁ, moderátorka

Václav Moravec, moderátor, novinář, vysokoškolský pedagog je dneska hostem Radiožurnálu., Už 20 let učí etiku na Fakultě novinářské. Na čem vám nejvíc záleží, aby absolventi té fakulty věděli, když z té školy odcházejí?

Václav MORAVEC, novinář a moderátor

Aby věděli, že pravda se hledá v dialogu, že pravda má být založena na faktech. Aby věděli, že to co nabízí teorie, tak je podstatné a myslet si, že praxe bohatě stačí a psát stačí nebo dobře psát, dobře mluvit, že to je mýtus. To jsou tři věci.

Lucie VÝBORNÁ, moderátorka

Pardon. To co nabízí teorie, jinými slovy nepotřebuji novinářskou fakultu, stačí když umím dobře psát a mám nějakou praxi.

Václav MORAVEC, novinář a moderátor

Proti tomu bojuju. Protože, protože právě mám pocit, že to, jak vypadá ta praxe často, nechci říct, že to je pokleslé, ale že objevujeme kolo. Jestli mi rozumíte.

Václav MORAVEC, novinář a moderátor

Že když si člověk přečte mnoho zajímavých studií, knížek, které se věnují novinářině, tak žurnalistika je prostě společenskovední disciplína. Není to jenom nějaké řemeslo. A myslím, že naši ctění předchůdci jako byl Čapek, jako byl Peroutka, tak to prokazovali. Že žurnalistika se odloupla z filozofie, vznikla dřív než sociologie a že je nutné mít nějaké základy. Takže čas od času protestuju, když studenti říkají, to stačí vystudovat práva nebo stačí vystudovat politologii.

Lucie VÝBORNÁ, moderátorka

A umět dobře psát.

Václav MORAVEC, novinář a moderátor

A umět dobře psát a budu dobrý novinář.

Lucie VÝBORNÁ, moderátorka

Na čem nejlépe záleží pakliže se jedná o etiku současných médií? Teď v danou chvíli.

Václav MORAVEC, novinář a moderátor

To je tak těžká otázka, tak rozsáhlá. Myslím, že ve vztahu k novinářině, kterou na **Fakultě sociálních věd** učím, tak je nutné si uvědomit, že média, tak jak je jedním slovem pojmenováváme, je to strašně složitá entita. A že všechno, co je v tom mediálním světě, není žurnalistika. Protože i ty útoky na novináře, na novinářskou profesi často souvisí s tím, že kdejaký blábol na Twitteru nebo na Facebooku je brán, že to je, že za to mohou média. Za rozpad společnosti v době koronaviru, za strašení mohou média a novináři.

Lucie VÝBORNÁ, moderátorka

Dobře. Kde hledá Václav Moravec žurnalistiku v současné době?

Václav MORAVEC, novinář a moderátor

Hledám ji v médiích veřejné služby, když to vztáhnou na Českou republiku, na Český rozhlas a Českou televizi, totéž se ale týká kupříkladu těch médií veřejné služby na západ od našich hranic, myslím, že jsou velmi důležitá. Pak jsem pozorovatel komunitních médií nebo médií neziskových.

Lucie VÝBORNÁ, moderátorka

To znamená nějaké zajímavé novinářské entity. Deník N?

Václav MORAVEC, novinář a moderátor

Tak, bezesporu. Zajímavé projekty, které v tom mediálním a novinářském světě, když se vrátím k žurnalistice, vznikají a které do jisté míry, teď nechci říct, že se deníky nebo weby vrací ke stranickému tisku, protože bych mohl být kritizován, že to není stranický tisk, ale de facto k tisku nebo k on-line médiím, která jsou transparentní, ale hájí nějakou ideologii. Takže kupříkladu přesně Deník N, který tu pluralitní demokracii a hodnoty pluralitní demokracie se snaží hájit. Pak tady máme média, která jsou jen v mnoha ohledech vlivovým médiem různých velkých ekonomických skupin a podobně.

Lucie VÝBORNÁ, moderátorka

Viděl jste film Sociální dilema?

Václav MORAVEC, novinář a moderátor

Viděl a myslím, že je skvělý a doporučuju ho všem, nejen studentům, ale. On je, bohužel, v placené službě Netflixu, která... A propos, některé ty věci, které jsou /nesrozumitelné/dilema kritizovány, tak Netflix sám je používá.

Lucie VÝBORNÁ, moderátorka

Sám je dělá. Ano.

Václav MORAVEC, novinář a moderátor

Přesně.

Lucie VÝBORNÁ, moderátorka

Já jsem si právě říkala, proč to dělají, ale mně jde o větu, "Pakliže neplatíte za produkt, tak jste produkt vy." Tam je to vztaženo na ten svět sociálních sítí hodně a virtuální svět. Dá se to vztáhnout na současnou novinářinu?

Václav MORAVEC, novinář a moderátor

Bez esporu. Bez esporu, a proto si myslím, že jsou i důležitá média veřejné služby, a to neříkám jen proto, že jsme na půdě Českého rozhlasu. Ale všimněte si v českém prostředí ten atak, třicetiletý atak na média veřejné služby souvisí s tím, že politici žádná média veřejné služby nechtějí nebo většina z nich. A ti, kteří jdou s pravdou ven, tak si jich vlastně vážím víc než ti, kteří to dělají v zákulisí a tvrdí, že jim leží na na srdci osud médií veřejné služby. Ale i v dnešním online prostoru, co se týče žurnalistiky, tak jsou prostě média veřejné služby velmi důležitá. Podívejte se na skvělý projekt iRozhlasu. A jaký tlak zažívá Český rozhlas právě kvůli iRozhlasu od velkých vydavatelských domů. No jasně! Protože iRozhlas získal za těch několik let od počátku své existence obrovský vliv, je čtený a tím ubírá publikum soukromým médiím. Takže se začne křičet na Český rozhlas, "Vy nemáte dělat on-line platformu." Naopak! Ta současná doba, velké technologické giganty ukazují, jak důležitá jsou média veřejné služby nebo média nezisková, média komunitní.

Lucie VÝBORNÁ, moderátorka

Vy jste mluvil o zákulisí. Jak důležité je? A teď abstrahuji od toho, že jste vysokoškolský pedagog, jak důležité je pro moderátora, aby věděl, co se děje v zákulisí?

Václav MORAVEC, novinář a moderátor

Myslím, že je to důležité. Já jako novinář se scházím i s lidmi, které mám pak před televizní kamerou, protože člověk i of the record získá některé informace. A i když ti lidé si říkají, povídám si Moravcem, musím si na něj dát majzla, tak vám prozradí některé věci, a to jejich chování je jiné než před televizními kamerami a často vám poodhalí to zákulisí politiky. Takže myslím si, že schůzky of the record jsou vlastně velmi důležité, abyste se dobírala toho pravdivého poznání a vnímala a ukazovala svět té politiky v komplexitě.

Lucie VÝBORNÁ, moderátorka

To ale musíte být docela unavený, ne?

Václav MORAVEC, novinář a moderátor

Tak já jsem. Tím, že jsem začal posilovat tu svoji nohu teoretickou a fakulní, tak si dovolím tvrdit, že od mnoha těch věcí mám odstup. A když mám občas špatnou náladu, tak jdu právě buď mezi studenty, kteří mi ji lepší, anebo mezi včely.

Lucie VÝBORNÁ, moderátorka

Václav Moravec je dneska hostem Radiožurnálu.

Lucie VÝBORNÁ, moderátorka

Dnešním hostem v dopoledním Radiožurnálu je novinář a moderátor Václav Moravec. Pojdme si říct. V čem není férové postavení současných konzumentů médií?

Václav MORAVEC, novinář a moderátor

Myslím, že není férové v těch obchodních modelech. A to právě, když už jsme zmínili v tom předchozím vstupu dokument The Social Dilemma, tak tam se to jasně ukazuje. Prostě v těch soukromých médiích a zvláště na sociálních sítích, které kolem sebe mají ten mýtus toho, jak jsou demokratické, jak si tam může každý dělat cokoli, jak to vlastně není něčím a někým řízené, tak se ukazuje, ano, je to řízené tak tvrdým obchodním modelem, který nemají ani ta média předchozí, tisk nebo rozhlas. My jsme prostě regulováni. Rozhlasové vysílání, televizní vysílání. Soukromé televize si nemohou dovolit to, co si mohou dovolit majitelé sociálních sítích. Využívat dopaminovou pumpu, držet nás co nejvíce.

Lucie VÝBORNÁ, moderátorka

To znamená pochvala - odměna.

Václav MORAVEC, novinář a moderátor

Ano. Využívat co nejvíce těch modelů a našeho mozku, abychom v nich byli ponořeni co nejdéle.

Lucie VÝBORNÁ, moderátorka

Já si dovolím citovat z vaší knihy.

Václav MORAVEC, novinář a moderátor

Bojím se.

Lucie VÝBORNÁ, moderátorka

Nebojte se. "Divadlo, hry, kejkle, ožvlé obrázky, krotitele šelem, cizokrajná zvíř, medaile a další podobné opiáty. Tím vším je lze vlákat do otroctví. Za to vše lze koupit jejich svobodu. To jsou nástroje tyranie." Étienne de La Boétie.

Václav MORAVEC, novinář a moderátor

No úžasný. Musím říct že...

Lucie VÝBORNÁ, moderátorka

V kterém jsme století?

Václav MORAVEC, novinář a moderátor

Jsme tuším v šestnáctém století. A když jsem tuhle knížku objevil, která vyšla i v českém překladu, Rozpravu o dobrovolném otroctví, tak jsem říkal, to musím okamžitě dát do silabu našim studentkám a studentům v předmětu Proměny novinářské etiky, protože ta knížka ukazuje, nechci říct, že to je stále stejné, ale že se mění kulisy ale podstata zůstává.

Lucie VÝBORNÁ, moderátorka

Proč se tak rádi vzdáváme neustále svých svobod a bavíme se o sedmnáctém století.

Václav MORAVEC, novinář a moderátor

O tom nádherně zas píše další můj oblíbený autor, a to je sociální psycholog Erich Fromm. On má krásnou knížku Strach ze svobody. Protože svoboda, když ji chceme naplnit pozitivně, tak v nás může způsobovat různé úzkosti. Takže část lidí, kteří si s těmi úzkostmi neumějí poradit, protože se nemohou i opřít o instituce v té společnosti, tak radši řeknou, proč bychom cestovali do ciziny, proč bychom se učili cizí jazyky. Oni nám přece umožní, abychom si koupili aspoň tu chalupu a byli v tom vyhnanství té své chalupy, drželi ústa a krok a nechali je vládnout autoritativně.

Lucie VÝBORNÁ, moderátorka

To ale v současném kontextu nevyznívá s výhledem do budoucna úplně optimisty.

Václav MORAVEC, novinář a moderátor

Ale pak přijdou ty dobré doby, kdy se ti, kteří jsou ohočeni... Tyranie ničí to, o čem píše Boétie a o čem píše Erich Fromm, protože člověku, jsme součástí zvířecího světa nebo živočišné říše, tak člověku, stejně jako zvířatům, je vlastní svoboda. Takže my to v sobě máme, a to jsou ty příjemné chvíle, kdy si říkám, no.

Lucie VÝBORNÁ, moderátorka

Ještě to nevzdám. Pardon.

Václav MORAVEC, novinář a moderátor

Ještě to nevzdávám, protože někdy může přijít ještě zase lepší doba.

Lucie VÝBORNÁ, moderátorka

Václav Moravec je dneska hostem Radiožurnálu. Vaše otázky na něj na adrese dotazy@rozhlas.cz. Použijte je v druhé části našeho rozhovoru po zprávách, které vám nabídneme už za 4 minuty.

Lucie VÝBORNÁ, moderátorka

Posloucháte dopolední Radiožurnál. Mým hostem je Václav Moravec, novinář, moderátor, také vysokoškolský pedagog. Jak hodnotíte žurnalistické obsahy v rámci informování o koronaviru. Máme od března poměrně zajímavou situaci.

Václav MORAVEC, novinář a moderátor

Myslím, že to je zajímavý sociální experiment. A asi máme, protože jsme v té druhé vlně nebo na počátku druhé vlny, tak nemáme dostatečný odstup, abychom se na ty věci mohli podívat z nadhledu, ale...

Lucie VÝBORNÁ, moderátorka

Omlouvám se, že vstupuji do vaší řeči.

Václav MORAVEC, novinář a moderátor

Určitě.

Lucie VÝBORNÁ, moderátorka

Ale tady v té knize se vlastně zabýváte tím, jakým způsobem média informují o pokrocích ve zdravotnictví a o medicíně, což si myslím, že s tím poměrně dost souvisí.

Václav MORAVEC, novinář a moderátor

A tam jsem zjistil, že ta část je nepropracovaná a těším se na to, protože teď se nám rozjíždí 1 grant Technologické agentury, který se věnuje covid-19 infodemie. Infodemie je pojem, se kterým přišla Světová zdravotnická organizace, že vedle samotné pandemie jsme svědky infodemie, která způsobuje, že ten problém s koronavirovou pandemií se hůře řeší. A je dán právě tím, co se děje v médiích. Částečně se to týká žurnalistiky a tady se nás budu zastávat, byť mám střet zájmů, protože sám jsem novinář. Podívejme se na to, jak si nerozumějí zdravotničtí experti. Takže zase házet to na média, vy novináři děláte úzkosti lidem, špatně referujete o koronaviru. Já říkám, není taky počátek v těch zdrojích, že nejsou schopni i ty kapacity v oboru medicíny nebo epidemiologie se shodnout, jestli ty roušky pomáhají/ nepomáhají. Ale vrátím-li se k té původní otázce, tak si myslím, že to je zajímavé studium těch a tomu se teď chceme věnovat rok a půl nebo téměř 2 roky, jestli je vhodné, abychom používali válečné metafory. Viděl jsem titulek, jak nějaký veterán prohrál boj...

Lucie VÝBORNÁ, moderátorka

První linie, ano.

Václav MORAVEC, novinář a moderátor

Přesně. Používání válečných metafor. Pak jednu kapitolu jsem si pracovně napsal - rekordní, rekordnější, nejrekordnější, protože si všimněme, jak novináři milují slovo rekord a jak často právě pracují s tím, že dnes máme druhý nejrekordnější počet lidí hospitalizovaných s těžkými příznaky na covid-19 v tomto týdnu. A nenapíše se, že od počátku té pandemie je to, teď já nevím, třeba třicátý pátý den s nejménším přírůstkem, ale máme největší přírůstek, druhý největší přírůstek v tomto týdnu. Jakou vypovídací hodnotu to má ta věta?

Lucie VÝBORNÁ, moderátorka

Takže máte pocit, že jsme to nezvládli?

Václav MORAVEC, novinář a moderátor

Myslím, že bychom měli být střizlivější. Myslím si, že v té první vlně bude zajímavé až budeme analyzovat to, k čemu se politici vyjadřovali. Kupříkladu premiér této země, když zemřel první člověk na covid-19, tak najednou byla zažlucena obrazovka čtyřladvacítka a první mluvčí, který k tomu hovořil, byl premiér této země. Myslím si, že politici by měli být příznivější, že by lékaři a přírodní věci měli nepodlehnout tomu, že se jim dostává obrovského mediálního prostoru a měli by být střizlivější. A my novináři bychom také měli být uměřenější v tom, že nebudeme při každé zprávě používat slovo rekordní, že si uvědomíme, že používání metafory není vadné nebo neškodí... Existují zajímavé studie, kupříkladu jedna americká studie se věnovala používání metafor při rakovině a boji s rakovinou. Takže když se použije metafora, že se bojuje s příznaky nebo s rakovinou, jako je kouření a podobně, tak tam metafora nevyvolává úzkost. Ale když přesně, šedesátiletý veterán z války v Iráku prohrál svůj boj s virem, jo. Tak to jsou věci, které těm, kteří covid-19 mají a mohou mít těžší průběh té nemoci a tyhle zprávy si přečtou, myslet na toho konečného uživatele, když jsme se bavili na počátku našeho rozhovoru o nerovnovážném přístupu nebo v tom znevýhodnění, ve kterém jsou ti uživatelé médií.

Lucie VÝBORNÁ, moderátorka

Ale jsme zase u toho, že jsou média veřejné služby, která by v tomto ohledu měla mít službu jako první na paměti. Co se stalo se slovy, že jsme je vyprázdnili? Kde to začalo? Říkáte svým studentům, že si mají dávat na slova pozor, že slova jsou důležitá.

Václav MORAVEC, novinář a moderátor

Myslím, že ano a že to je... Protože skrze slova a skrze jazyk hledáme porozumění. A bohužel svět síťových, digitálních médií, naše volnost a lehkost, se kterou k tomu přistupujeme, jak se urážíme a jak na všechno reagujeme, si myslím, že bohužel nenahrává tomu střizlivějšímu přístupu.

Lucie VÝBORNÁ, moderátorka

Pardon, lehkost myslíte to, pro co má čeština tak krásné slovo, tlachání.

Václav MORAVEC, novinář a moderátor

Žvanění. Protože vítr, že jo, štěbetání. Žvanění a blábolení.

Lucie VÝBORNÁ, moderátorka

Kdy vypíná Václav Moravec média? Řekne, už dost, já fakt nemůžu. protože každý to máme.

Václav MORAVEC, novinář a moderátor

Já čím dál víc, to se ani k tomu snad nemohu přiznat, protože dřív sem byl ponořen v médiích profesně 12, 13 hodin denně. Usínal jsem u druhé hlavní zpravodajské relace čtyřladvacítka. A teď si říkám, já to na sebe nebudu pouštět, protože za prvé si

tím člověk ten odstup vlastně ničí. A ty věci, které mám v otázkách, tak vlastně mám čím dál větší přípravu a štos papíru a to my pro tu přípravu stačí, než abych na sebe nechával chrlit. Protože sám pak zjišťuju, jak tomu člověk podlehne, když je neustále online, propojen, musí... Si říkám, na tohle zareaguju, to se mě tak dotklo. Pak říkám, to budu reagovat na každého hlupáka, vždyť budu úplně stejný jako on.

Lucie VÝBORNÁ, moderátorka

Václav Moravec je dneska hostem Radiožurnálu.

Lucie VÝBORNÁ, moderátorka

Ne otázky Václava Moravce, ale otázky na Václava Moravce posíláte na adresu dotazy@rozhlas.cz. Jana píše, "Nepřipadá panu Moravci přinejmenším neslušné, když na ČT slyšíme od reportérů věty typu, Babiš řekl, Prymula řekl, Klaus řekl, nemá zaznít jméno nebo funkce dotyčného?"

Václav MORAVEC, novinář a moderátor

Tady se trochu zastanu nás jako novinářů, protože věřte, že to není neuctivé a vidíte, že kdyby v tom byla neucta, tak by byla vůči všem, což není. Je to o tom, že bohužel ten čas, který novinářky a novináři mají k dispozici, tak je limitován. Ne každý si může povídat s Lucií Výbornou a být v hodinovém prostoru, takže je to úspora času, protože prostě zmiňují, dodal Prymula nebo dodal ministr Prymula. Já jsem často dostával podobné otázky také, proč neříkám i křestní jméno toho politika a podobně.

Lucie VÝBORNÁ, moderátorka

"Chcete komentovat nějak svoji kandidaturu na prezidenta?" Petr Svoboda a další.

Václav MORAVEC, novinář a moderátor

Nechci. Neustále tvrdím už 20 let, byť mi to asi málokdo věří, že úkolem novináře má být se držet svého kopyta.

Lucie VÝBORNÁ, moderátorka

"Chtěla bych panu Moravcovi říct, aby své politické debaty vedl nestranně. Chovat se jako profesionál, neprojevat své názory a netlačit hosta, kde ho chce mít on." Píše Hana z Chomutova.

Václav MORAVEC, novinář a moderátor

To si dovolím tvrdit, že má být role novináře dobírat se pravdy. To, že to může veřejnost vnímat, že nejsem nestranný. Já jsem podobné otázky a tím, že tu práci dělám 20 let.

Lucie VÝBORNÁ, moderátorka

Milionkrát jste na to odpověděl.

Václav MORAVEC, novinář a moderátor

No, to se hlavně týkalo ale když byla u vlády ODS, tak jsem o sobě četl, jak jsem stranný, že straním levici, teď jsem antibabiš, antizeman. A až skončí Miloš Zeman ve funkci prezidenta, Andrej Babiš a přijde nějaký jiný premiér, tak zas budu slyšet, jak jsem, teď nevím, kdo vyhraje volby.

Lucie VÝBORNÁ, moderátorka

Dobře. Roman píše, "Sleduji vás od začátku. Rád bych se zeptal, proč u nás ubývá kvalitních novinářů. Připadá mi, že v řadě diskuzních pořadů nesedí novináři ani moderátoři, ale osoby, které donekonečna opakují hloupé otázky, na které všichni známe odpovědi."

Václav MORAVEC, novinář a moderátor

Ono to souvisí s tím o čem byla i ta předchozí otázka, o té nestrannosti. Víte tady se rozředil pojem publicistika, která je odlišnou entitou od zpravodajství. Je možná naše chyba jako novinářů, že na tom netrváme, že prostě moderátor Moravec není zpravodajským moderátorem, ale je moderátorem publicistiky, a to proč ubývá lidí, kteří v té branži zůstávají delší dobu, si dovolím tvrdit je, že je to platové ohodnocení v těch redakcích a podfinancovanost zpravodajských médií. A obávám se, že koronavirová krize to dorazí. První takový výrazný sešup jsme viděli po roce 2008, poté globální ekonomické.

Václav MORAVEC, novinář a moderátor

Přesně tak. Poté globální ekonomické krizi a obávám se, že koronavirová krize způsobí to, že když někdo začne být výraznou osobností, tak pak jde finančně za lepším do PR, do marketingu.

Lucie VÝBORNÁ, moderátorka

Ještěže máte ty včelky, že?

Václav MORAVEC, novinář a moderátor

Ono to je prodělečné. Dobrý včelař nesmí myslet na to, že z úlu musí vytočit maximálně medu nebo maximum medu.

Lucie VÝBORNÁ, moderátorka

Stejně jako dobrý novinář?

Václav MORAVEC, novinář a moderátor

Asi jo, asi jo. Ta podobnost. Novinařina je také o tom, že vás ty věci stále překvapují, že žijete v úžasu. To je skvělé i na včelaření, že člověk si řekne, tady je silné včelstvo, to určitě přežije zimu a pak přijde úlu a úl je prázdný, protože včely chytly vir a v loňském roce to oslabení včelstev a úbytek včelstev v celé České republice byl dán také virem. Takže jsem říkal, no potěš pánbůh, tak když nám umírají ve velkém včely, co se bude dít s námi a pak přišla éra koronaviru.

Lucie VÝBORNÁ, moderátorka

Jakub píše, "Slyšel jste o petici stop cenzuře Daniela Vávry a spol? Pokud ano, podepíšete?"

Václav MORAVEC, novinář a moderátor

Myslím, že novinář nemá podepisovat petici. A když jsem se stručně na tu petici díval, tak tam jsou body, se kterými bych souhlasil, ale pak tam jsou body, se kterými bych nesouhlasil. Takže asi bych ji nepodepsal ze dvou důvodů, že část té úvahy, která se týká Poslanecké sněmovny, vytváření nějaké sněmovní komise, mi nepříjde úplně šťastná.

Lucie VÝBORNÁ, moderátorka

Pohlédneme ještě na budoucnost žurnalistiky. Vy spolupracujete za **Fakultu sociálních věd** Univerzity Karlovy s Českou tiskovou kanceláří na teoretickém i v praktickém výzkumu automatizace žurnalistiky. Kdy to přijde a kdo po tom u nás první sáhne?

Václav MORAVEC, novinář a moderátor

Tak Česká tisková kancelář už některé věci automatizovaně dělá. My jsme v loňském roce v rámci toho grantu Technologické agentury, kde Česká tisková kancelář je interním aplikačním garantem, spustili právě automatizované zpravodajství z pražské burzy. ČTK teď v červnu spustila automatizované zpravodajství o cenách pohonných hmot, včetně zpráv z jednotlivých krajů, na které by neměla lidské síly. Takže první pokusy v ČTK a teď o víkendu bude automaticky generovat zprávy z voleb, z krajských voleb. A tady s kolegy z Českého rozhlasu z nových médií se bavíme o tom, že i vy v Českém rozhlase máte prvky, které směřují k té automatizované žurnalistice. Dříve či později se může objevit syntéza hlasu, to znamená hlasatel, který bude v češtině mluvit nádherně, můžete si zvolit...

Lucie VÝBORNÁ, moderátorka

To znamená, ani vy ani já už nebudeme zapotřebí.

Václav MORAVEC, novinář a moderátor

To si myslím, že budeme, a to z toho důvodu, že kreativita a ten dialog, který mi spolu vedeme, to bude trvat desítky let, než se ty neuronové sítě a ta umělá inteligence... Protože ono i to slovo umělá inteligence je zatím problematické, protože ve veřejnosti vytváří mýtus vesmírného počítače nebo počítače, superpočítače HAL ve Vesmírné odyssey, anebo Terminátora Arnolda Schwarzeneggera, ale to bude...

Lucie VÝBORNÁ, moderátorka

Sociální sítě už na tom zcela běžně fungují.

Václav MORAVEC, novinář a moderátor

Ale ne v takové míře. Proto si všimněte, že i ta petice, o níž tady byla řeč, se snaží, protože když Facebook, Google nasadí algoritmy na obsahy, tak ta "umělá inteligence" nebo strojové učení neumí rozlišit, jestli je to míněno ironicky, nebo jestli je to součást vtipu, nějaké vulgární slovo, protože to ty modely neumějí. My v sobě jako lidé máme kreativitu a náš mozek je zatím nenahraditelný.

Lucie VÝBORNÁ, moderátorka

Nejsme ztraceni.

Václav MORAVEC, novinář a moderátor

Nejsme.

Lucie VÝBORNÁ, moderátorka

Otázky Václava Moravce. Ještě vás to baví?

Václav MORAVEC, novinář a moderátor

Baví mě to čím dál víc.

Lucie VÝBORNÁ, moderátorka

Čím to je? Životní zkušeností? Nějakým nadhledem, pakliže ho máte?

Václav MORAVEC, novinář a moderátor

Neskromně si dovolím tvrdit, že to ta životní zkušenost a nadhled je, protože kdyby, když si sám čas od času poslechnu právě pod tlakem těch námitek, že není Moravec nestranný a podobně, když si poslechnu, jak jsem griloval politiky v české redakci BBC, tak si dovolím tvrdit, že jsem se opravdu výrazně nezměnil, ale mám v sobě toho většího nadhledu, protože když děláte rozhovory už, a teď já nevím, s patnáctým premiérem, se třetím prezidentem, tak ta životní zkušenost je nenahraditelná. Něčemu vás může naučit škola, ale škola života je také zajímavá.

Lucie VÝBORNÁ, moderátorka

Máte ještě respekt před nějakým charismatem?

Václav MORAVEC, novinář a moderátor

Mám k němu obdiv. Myslím si, že když má člověk charisma, je odpovědný a není to úplně hovado, tak takové lidi mám rád.

Lucie VÝBORNÁ, moderátorka

Takové slovo nejsem zvyklá od vás slýchat.

Václav MORAVEC, novinář a moderátor

Ale to je tak krásné hezké české slovo.

Lucie VÝBORNÁ, moderátorka

Je to krásné slovo, ano. Je to krásné slovo. Moderátor, také novinář a publicista Václav Moravec byl dneska hostem Radiožurnálu. Děkuju za vaši upřímnost. Děkuju za odpovědi a ať se vám daří.

Václav MORAVEC, novinář a moderátor

Já děkuji za otázky posluchačů a přeju vše dobré. Děkuji. Díky, Lucko.

Lucie VÝBORNÁ, moderátorka

Lucie Výborná od mikrofonu přeje dobrý den, ať se dneska daří i vám.

1.6. Roman Prymula (za ANO): Lidé, kteří půjdou do restaurace, se tam budou zapisovat URL

WEB, Datum: 02.10.2020, Zdroj: ČRo - plus.cz, Strana: 0, Autor: Věra Luptáková, Infotype: Nepojmenováno, Datum importu: 03.10.2020 03:05, RU / měsíc: 1 171 029, Celková návštěvnost: 88 206, Rubrika: Domácí, AVE: 15 000,00 Kč, Země: Česko, GRP: 0,98

Ministr zdravotnictví Roman Prymula (za ANO) chtěl kvůli snížení rizika šíření koronaviru registrovat hosty restaurací. Řekl to při čtvrtěčních interpelacích ve sněmovně.

Premiér a předseda hnutí ANO Andrej Babiš ale ve čtvrtěční předvolební debatě České televize možnou registraci lidí v hospodách popřel. A Prymula? Ten se pak na sociálních sítích omlouval.

Není to první rozpor v politické komunikaci ve vládě a uvnitř samotného ANO. Proč se podobné situace stále objevují? Proč by se ale Česká republika nemohla inspirovat v Německu či Velké Británii, kde takový postup v restauracích funguje?

Výrok týdne analyzujeme s vedoucím Mezinárodního politologického ústavu Fakulty sociálních studií MUNI Vítem Hlouškem a Denisou Hejlovou, vedoucí Katedry marketingové komunikace a public relations **Fakulty sociálních věd** UK.

1.7. Říkali mu Ken: Jak se Adam Vojtěch změnil od dob SuperStar? URL

WEB, Datum: 02.10.2020, Zdroj: kafe.cz, Strana: 0, Autor: Monika Fialová, Infotype: Nepojmenováno, Datum importu: 03.10.2020 02:58, RU / měsíc: 2 321 895, Celková návštěvnost: 254 815, Rubrika: Celebrity, AVE: 35 000,00 Kč, Země: Česko, GRP: 2,83

Jméno Adama Vojtěcha patří k jednomu z nejvyhledávanějších jmen na českém internetu. Dnes již bývalý ministra zdravotnictví měl na starosti zavádění nejrůznějších opatření, která měla zpomalit šíření tolik řešeného koronaviru. Na svou funkci však rezignoval. Jak se vůbec ze semifinalisty soutěže SuperStar stal jeden z nejznámějších českých politiků?

Český politik a právník Adam Vojtěch se narodil 2. října 1986 v Českých Budějovicích. Již od dětství se věnoval hudbě, vystupoval v dětských muzikálech a pěveckých sborech. Do povědomí diváků se zapsal v roce 2005 svou účastí ve druhé řadě pěvecké soutěže Česko hledá SuperStar, ve které se probojoval až do semifinále. Díky svému vzhledu si vysloužil přezdívku „Ken“. Na hudební kariéru po svém odchodu ze soutěže ovšem nezanevřel.

Mezi lety 2004-2014 zpíval v českobudějovickém swingovém orchestru Metroklub Big Band a následně příležitostně hostoval v tanečních orchestrech.

Studia a vstup na politickou scénu

Adam Vojtěch vystudoval Právnickou fakultu Univerzity Karlovy v Praze, kde získal titul Mgr. Na Karlově univerzitě získal další titul Mgr. v oboru mediální studia na **Fakultě sociálních věd**. V roce 2013 začal pracovat pro Andreje Babiše, působil jako právník ve společnosti MAFRA, v červnu 2014 se stal tajemníkem na Ministerstvu financí.

V září roku 2016 jej vláda České republiky jmenovala členem správní rady Všeobecné zdravotní pojišťovny. Adam Vojtěch je rovněž držitelem titulu MHA - Master of Healthcare Administration, který získal na pražském Advance Healthcare Management Institute.

Byl členem politických stran jako ODS či ANO 2011. Spolupracoval s KSČM. V roce 2017 jej prezident Miloš Zeman jmenoval do funkce ministra zdravotnictví. Do stejné funkce ho prezident jmenoval i v roce 2018. Na klíčovém postu Adam Vojtěch byl také v průběhu první vlny pandemie koronaviru.

Skandály a rezignace

Politik Adam Vojtěch na sebe neblaze upozornil v roce 2017, když v pořadu Jaromíra Soukupa na TV Barrandov hodnotil vzhled žen v české politice. Vysloužil si za to ostrou kritiku. Poslankyně TOP 09 zhodnotila jeho chování za „absenci gentlemanství a asertivity“.

V roce 2019 spolupracoval s obviněným lobbistou Tomášem Horáčkem, který byl zainteresovaný v kauze zmanipulovaných zakázek nemocnic. Ke spolupráci se přiznal pro server iROZHLAS. Přes Horáčka například zjišťoval, jak hospodaří Česká televize nebo výši příjmu manželky tehdejšího ministra zdravotnictví Svatopluka Němečka.

S příchodem druhé vlny epidemie koronaviru se rozhodl vzdát se svého postu ministra zdravotnictví. Na jeho místě ho nahradil Roman Prymula.

Osobní život

Adam Vojtěch si své soukromí střeží a s veřejností se o moc informací nedělí. Trvale žije v obci Včelná na Českobudějovicku. V roce 2019 se oženil. Vzal si svou dlouholetou partnerku Olgu, která se žije jako učitelka.

1.8. Adam Vojtěch slaví 34 let: Od Kena ze SuperStar až po hořký konec na ministerstvu URL

WEB, Datum: 02.10.2020, Zdroj: extra.cz, Strana: 0, Autor: Jiří Charvát, Infotype: Nepojmenováno, Datum importu: 03.10.2020 02:59, RU / měsíc: 3 899 530, Celková návštěvnost: 680 431, Rubrika: Adam Vojtěch, AVE: 45 000,00 Kč, Země: Česko, GRP: 7,56

Pohledný blondák se odmala věnoval zpěvu. Působil v několika pěveckých souborech, vystupoval v muzikálech a celkově se mu v hudbě dařilo. Dokonce natočil a vydal vlastní album. Populární pěvecká soutěž SuperStar se tak jevila jako jasná volba. Přestože to v Vojtěch dotáhl až do úctyhodného semifinále, na soutěž nejspíš nevzpomíná zrovna v nejlepším.

Porota a moderátoři mu totiž neřekli jinak než Ken, což je protějšek panenky Barbie. Přezdívka se Vojtěchovi zrovna dvakrát nezamlouvala, což i sám přiznal. Jako Ken se prostě neviděl. I tak to ale slýchá po celou kariéru a lidé si z toho dělají srandu dodnes. Jen na internetu vznikla spousta komických koláží.

Vystudoval dvě vysoké školy

Po konci v SuperStar Vojtěch ještě nějakou dobu zpíval, v roce 2006 pak začal studovat práva. Ta na Právnické fakultě Univerzity Karlovy v Praze dokončil v roce 2012. O rok později dokončil studium na stejné univerzitě na **Fakultě sociálních věd**, kterou dělal souběžně s právy. Vojtěch tak vlastní hned dva magisterské tituly.

EXKLUZIVNĚ

Ministr

Adam Vojtěch exkluzivně: Pořád zpívám a SuperStarům držím

palce

Ohned po škole začal Vojtěch pracovat jako právník ve společnosti MAFRA. Tam si ho také všiml Andrej Babiš, který Vojtěcha vzal do pořádné politiky. V roce 2014 se tak stal tajemníkem na ministerstvu financí. V roce 2017 pak Vojtěch kandidoval ve volbách do Poslanecké sněmovny. Tam byl zvolen jako nestraník za hnutí ANO 2011. Ještě na podzim ten samý rok byl jmenován ministrem zdravotnictví.

Na to této pozici vydržel bývalý zpěvák jako nejdéle sloužící ministr zdravotnictví v historii samostatného Česka. Svůj rekord by pravděpodobně ještě prodloužil, kdyby nepřišla epidemie koronaviru. Vojtěch okamžitě stanul v boji se zákeřnou nemocí, ale moc se mu nevedlo. Tedy alespoň ne podle mínění veřejnosti. Ta ho v popularitě řadila daleko za epidemiologem Romanem Prymulou, který vedl krizový štáb.

Ustoupil Prymulovi

Přestože řada opozičních politiků žádala Vojtěchovu rezignaci, ministr zdravotnictví první vlnu covidu-19 ustál. Ta druhá mu ale zlomila vaz. Česko se na začátku září začalo topit ve vysokých číslech nakažených a Vojtěch přestal nátlak zvládat. Podle Babiše skončil i několikrát vyčerpáním na kapačkách. 21. září 2020 nakonec Vojtěch z funkce ministra odstoupil a přenechal své místo právě Prymulovi.

zpověď

Adam

Vojtěch přiznal slzy při odchodu z ministerstva: Teď už se ženou plánuji

rodinu

Opozice si konečně oddechla, pro velkou část odborníků šlo naopak o zklamání. Vojtěch je totiž podle nich slušným člověkem, který navíc naslouchal odborníkům. Bývalý ministr zdravotnictví ale v politice ani zdaleka nekončí. I nadále hodlá vykonávat práci poslance a sám připustil, že v budoucnu může zamířit i na vyšší posty.

1.9. Politologové: vládní koalice ztratí část krajů

TISK, Datum: 02.10.2020, Zdroj: E15, Strana: 2, Autor: Pavel OTTO, Vytiskeno: 15 577, Prodáno: 668, Infotype: Nepojmenováno, Datum importu: 02.10.2020 03:09, Čtenost: 86 664, Rubrika: E15 Krajské volby 2020, AVE: 176 268,91 Kč, Země: Česko, GRP: 0,96

Po krajských volbách se zpravidla vymění zhruba třetina ze třinácti hejtmanů, podobná situace se bude pravděpodobně opakovat i letos. Politologové odhadují, že favorizované vládní hnutí ANO, které se v roce 2016 střetlo o regiony poprvé a klání vyhrálo, letos oslabí. I kvůli předpokládané nižší účasti seniorů, kteří se obávají nákazy koronavirem.

„Může se začít hroutit obraz uskupení Andreje Babiše jako neporazitelné strany,“ míní Petr Jůptner z **Fakulty sociálních věd** Univerzity Karlovy.

Sčítat ztráty bude téměř jistě ČSSD, která přišla o některé výrazné tváře. Otázka je, nakolik bude propad velký. Opoziční ODS nebo Starostové a nezávislí by mohli místy zabodovat.

Experti obecně předpokládají posílení neparlamentních formací a značný rozptyl ve výsledcích v jednotlivých krajích.

Čtyři ohrožená jména

Z pěti hejtmanů ANO to má nejvíce nahnuté středočeská Jaroslava Pokorná Jermanová.

ČSSD přijde v lepším případě o jednoho až dva hejtmany. A pokud se proti lidovcům na Zlínsku spojí ostatní strany, s funkcí se rozloučí i Jiří Čunek. Má však pověst politika, který dokáže zvítězit v jakýchkoli volbách.

U těch krajských navíc platí, že nerozhodují výhradně voliči. Záleží také na schopnostech partají dohodnout funkční koalici. Hejtmany se tak mohou stát i lidé, kteří skončí na nižších příčkách. Přestože ANO minule vyhrálo v devíti krajích, vládu získalo pouze v pěti z nich. Stejný počet hejtmanů nakonec díky vyjednávací taktice obsadila sociální demokracie, byť zabodovala jen v jižních Čechách a na Vysočině.

Jen negativní reklama

U středočeské hejtmanky Jermanové se politologové pozastavují nad tím, že na sebe neustále upozorňuje chybami a skandály, například s předraženými smlouvami s externisty.

Naposledy se o rozruch postaral manžel Jermanové, když volební jedničku ODS v regionu Martina Kupku a jeho spolupracovníky nazval na sociálních sítích „partou buzerantů“. „Měl pocit, že se mě nikdo nezastane.

V kraji přitom máme mnoho úspěchů,“ hájila partnera hejtmanka.

Analytik ČT Kamil Švec považuje Jermanovou za velkou slabinu ANO. „Ve známost se jí podařilo vejít v podstatě jen různými přešlapy. Postrádá pokoru, vystupuje arogantně,“ uvedl.

Ve Středočeském kraji má ambici sesadit hejtmanku hnutí STAN, které tam minule získalo 15 procent a skončilo těsně za ANO. Místo jaderné fyziky Dany Drábové tentokrát vybralo do čela společné kandidátky s KDU-ČSL a SNK-ED starostku Mnichovic Petru Peckovou.

Těžká pozice socialistů

V obtížnější pozici než ANO je ČSSD, která všech pět hejtmanských postů asi neudrží. I proto, že přišla o bývalého jihočeského hejtmana Jiřího Zimolu a letos o plzeňského Josefa Bernarda.

Největší šance obhájit funkci má Jiří Běhounek, který na Vysočině bojuje v oranžovém tričku už počtvrté.

Méně předvídatelné jsou jižní Čechy. Politolog Lukáš Jelínek však nepředpokládá, že by Zimola, který se uchází o hlasy pod vlastní značkou Změna 2020, ohrozil hejtmanku Ivanu Stráskou (ČSSD).

Složitější to má pardubický hejtman za socialisty Martin Netolický, kterému šlape na paty lídr ANO v regionu Martin Kolovratník.

Pozici královéhradeckého sociálního demokrata Jiřího Štěpána v čele rady zase ohrožuje někdejší policejní prezident a současný předseda senátorů za ODS Martin Červíček.

Přestože odborníci tipují, že ČSSD čeká další volební propadák, nemusí to podle nich vyústit ve větší pnutí ve straně, nebo dokonce v pád jejího šéfa Jana Hamáčka.

Důvodem je třeba to, že jednoho z nejhlasitějších vnitrostranických kritiků Michala Haška instaloval Hamáček do funkce volebního manažera. Možná prohra tedy dopadne i na Haškovu hlavu.

Čunkův boj o nemocnici

Místo hlasování o nové krajské vládě čeká Zlínsko spíše referendum o nové nemocnici. Hejtman Jiří Čunek (KDU-ČSL) protlačil její výstavbu zastupitelstvem pouze o jediný hlas, a proti vůli svého koaličního partnera, kterým je ANO.

Právě regionální špičky hnutí hodlají v případě vítězství projekt zarazit. Namítají, že nová nemocnice ve Zlíně by odčerpala personál z kroměřížské, vsetínské a uherskohradištské nemocnice.

Čunek však nemusí skončit jako poražený. Vsetín je jeho domovským městem a spojení má i v Uherském Hradišti, které je už dlouho lidoveckou baštou.

Může se začít hroutit obraz uskupení Andreje Babiše jako neporazitelné strany.

Foto popis: Hejtmani a jejich šance na znovuzvolení

Foto popis: POST HEJTMANA MAJÍ NEJISTÝ

Foto popis: Jaroslava POKORNÁ JERMANOVÁ (ANO) STŘEDOČESKÝ KRAJ

Foto popis: Martin NETOLICKÝ (ČSSD) PARDUBICKÝ KRAJ

Foto popis: Jiří ŠTĚPÁN (ČSSD) KRÁLOVÉHRADECKÝ KRAJ

Foto popis: Jiří ČUNEK (KDU-ČSL) ZLÍNSKÝ KRAJ

Foto popis: MOHOU SE VE FUNKCI UDRŽET

Foto popis: Ivana STRÁSKÁ (ČSSD) JIHOČESKÝ KRAJ

Foto popis: Jiří BĚHOUNEK (ČSSD) VYSOČINA

Foto popis: Bohumil ŠIMEK (ANO) JIHMORAVSKÝ KRAJ

Foto popis: V ČELE KRAJE ZŘEJMĚ ZŮSTANOU

Foto popis: Martin PŮTA (STAN) LIBERECKÝ KRAJ

Foto popis: Ladislav OKLEŠTĚK (ANO) OLOMOUCKÝ KRAJ

Foto popis: Ivo VONDRÁK (ANO) MORAVSKOSLEZSKÝ KRAJ

1.10. Na volební „odstřel“ je Jermanová. O posty přijdou i hejtmani z ČSSD [URL](#)

WEB, Datum: 02.10.2020, Zdroj: e15.cz, Strana: 0, Infotype: Nepojmenováno, Datum importu: 02.10.2020 10:10, RU / měsíc: 1 504 515, Celková návštěvnost: 117 688, Rubrika: Volby, AVE: 35 000,00 Kč, Země: Česko, GRP: 1,31

Po krajských volbách se zpravidla vymění zhruba třetina ze třinácti hejtmanů, podobná situace se bude pravděpodobně opakovat i letos. Politologové odhadují, že favorizované vládní hnutí ANO, které se v roce 2016 střetlo o regiony poprvé a klání vyhrálo, letos oslabí. I kvůli předpokládané nižší účasti seniorů, kteří se obávají nákazy koronavirem.

„Může se začít hroutit obraz uskupení Andreje Babiše jako neporazitelné strany,“ míní Petr Jüptner z **Fakulty sociálních věd** Univerzity Karlovy.

Sčítat ztráty bude téměř jistě ČSSD, která přišla o některé výrazné tváře. Otázka je, nakolik bude propad velký. Opoziční ODS nebo Starostové a nezávislí by mohli místy zabodovat.

Experti obecně předpokládají posílení neparlamentních formací a značný rozptyl ve výsledcích v jednotlivých krajích.

Čtyři ohrožená jména

Z pěti hejtmanů ANO to má nejvíce nahnuté středočeská Jaroslava Pokorná Jermanová. ČSSD přijde v lepším případě o jednoho až dva hejtmany. A pokud se proti lidovcům na Zlínsku spojí ostatní strany, s funkcí se rozloučí i Jiří Čunek. Má však pověst politika, který dokáže zvítězit v jakýchkoliv volbách.

U těch krajských navíc platí, že nerozhodují výhradně voliči. Záleží také na schopnostech partají dohodnout funkční koalici. Hejtmany se tak mohou stát i lídři, kteří skončí na nižších příčkách.

Přestože ANO minule vyhrálo v devíti krajích, vládu získalo pouze v pěti z nich. Stejný počet hejtmanů nakonec díky vyjednávací taktice obsadila sociální demokracie, byť zabodovala jen v jižních Čechách a na Vysočině.

Jen negativní reklama

U středočeské hejtmanky Jermanové se politologové pozastavují nad tím, že na sebe neustále upozorňuje chybami a skandály, například s předraženými smlouvami s externisty.

Naposledy se o rozruch postaral manžel Jermanové, když volební jedničku ODS v regionu Martina Kupku a jeho spolupracovníky nazval na sociálních sítích „partou buzerantů“. „Měl pocit, že se mě nikdo nezastane. V kraji přitom máme mnoho úspěchů,“ hájila partnera hejtmanka.

Analytik ČT Kamil Švec považuje Jermanovou za velkou slabinu ANO. „Ve známost se jí podařilo vejít v podstatě jen různými přešlapy. Postrádá pokoru, vystupuje arogantně,“ uvedl.

Ve Středočeském kraji má ambici sesadit hejtmanku hnutí STAN, které tam minule získalo 15 procent a skončilo těsně za ANO. Místo jaderné fyziky Dany Drábové tentokrát vybralo do čela společné kandidátky s KDU-ČSL a SNK-ED starostku Mnichovic Petru Peckovou.

Těžká pozice socialistů

V obtížnější pozici než ANO je ČSSD, která všech pět hejtmanských postů asi neudrží. I proto, že přišla o bývalého jihočeského hejtmana Jiřího Zimolu a letos o plzeňského Josefa Bernarda.

Největší šance obhájit funkci má Jiří Běhounek, který na Vysočině bojuje v oranžovém tričku už počtvrté. Méně předvídatelné jsou jižní Čechy. Politolog Lukáš Jelínek však nepředpokládá, že by Zimola, který se uchází o hlasy pod vlastní značkou Změna 2020, ohrozil hejtmanku Ivanu Stráskou (ČSSD).

Složitější to má pardubický hejtman za socialisty Martin Netolický, kterému šlape na paty lídr ANO v regionu Martin Kolovratník. Pozici královéhradeckého sociálního demokrata Jiřího Štěpána v čele rady zase ohrožuje někdejší policejní prezident a současný předseda senátorů za ODS Martin Červíček.

Přestože odborníci tipují, že ČSSD čeká další volební propadák, nemusí to podle nich vyústit ve větší pnutí ve straně, nebo dokonce v pád jejího šéfa Jana Hamáčka. Důvodem je třeba to, že jednoho z nejhlasitějších vnitrostranických kritiků Michala Haška instaloval Hamáček do funkce volebního manažera. Možná prohra tedy dopadne i na Haškovu hlavu.

Čunkův boj o nemocnici

Místo hlasování o nové krajské vládě čeká Zlínsko spíše referendum o nové nemocnici za osm miliard korun. Hejtman Jiří Čunek (KDU-ČSL) protlačil její výstavbu zastupitelstvem pouze o jediný hlas, a proti vůli svého koaličního partnera, kterým je ANO.

Právě regionální špičky hnutí hodlají v případě vítězství projekt zarazit. Namítají, že nová nemocnice ve Zlíně by odčerpala personál z kroměřížské, vsetínské a uherskohradištské nemocnice. Stejný názor má i zlínská ODS, socialisté, Piráti, SPD či KSČM.

1.11. Narine Jurjevna Abgarjanová: Tři jablka spadlá z nebe [2530 URL](#)

WEB, Datum: 02.10.2020, Zdroj: ceskenovinky1.eu, Strana: 0, Autor: Svetozár Plesník, Infotype: Nepojmenováno, Datum importu: 02.10.2020 05:14,

Román Arménky Narine Abgarjanové TŘI JABLKA SPADLÁ Z NEBE vypráví o umění přijímat život s vděčností

Jak dát tragédii smysl – to je jedno ze sdělení románu Narine Abgarjanové Tři jablka spadlá z nebe, který nyní vydává nakladatelství PROSTOR. Ona tragédie není okamžikem ani mimořádnou událostí, ale dědičným prokletím, o němž se obyvatelé horské vesničky Maran domnívají, že jim přineslo utrpení a smrt. Kletba se během staletí stala jakýmsi přijímaným zvykem – nestříhané, dlouhé vlasy žen jsou údajně jedinou ochranou proti jejím škodlivým účinkům. Jedna z ústředních postav, Anatolie Sevojancova, o svou ochranu přijde, když jí násilnický manžel utne copy sekrou. Otřesení obyvatelé Maranu strnou v úzkostném očekávání, jak to s Anatólií dopadne.

Dílo arménské autorky líčí každodennost malé, vymírající komunity kdesi vysoko v horách, jejíž členové, často podivíni odvyklí spojení s okolním světem, věří v nadpřirozeno. Největším zázrakem zde však je láska, která doslova vrátí život nejen lidem, ale také jejich zapomenuté pustině.

Kniha vyznamenaná prestižní ruskou literární cenou Jasná Poljana byla přeložena do 14 jazyků a dosáhla mezinárodního úspěchu. V překladu Kateřiny Šimové vydává PROSTOR.

Nakladatelství PROSTOR vydalo před třemi lety románový debut mladé tatarské prozaičky Guzel Jachiny Zulejka otevírá oči, který se tu setkal s příznivým přijetím (momentálně se chystá jeho třetí vydání). Nyní přichází s další literátkou mladší generace z oblasti někdejšího SSSR, tentokrát s arménskou spisovatelkou Narine Abgarjanovou a jejím románem Tři jablka spadlá z nebe. Ačkoliv obě autorky žijí v Moskvě a píší rusky, ve svých dílech se vracejí do zemí svých předků, do minulosti.

Narine Abgarjanová (1971) má již za sebou povícero titulů. Za Tři jablka spadlá z nebe obdržela v roce 2016 mimo jiné literární ocenění Jasná Poljana – stejně jako Guzel Jachina za román Zulejka otevírá oči. Její knihy jsou překládány do řady jazyků a dá se rozhodně mluvit o evropském renomé.

Název románu Tři jablka spadlá z nebe odkazuje na říši pohádek a kouzel, přitom nás zavádí do drsné reality chudé horské vesnice Maran. Poznáváme její stárnoucí obyvatele a historii, sahající několik generací zpátky. Maran se však na mapě Arménie najít nedá, vlastně ani o Arménii není nikde ani zmínka. Přitom osud vesnice ovlivňují skutečné dějinné události, jako byla arménská genocida Turky, hladomor či válka o Náhorní Karabach. „Příběh Maranu tak může fungovat stejně dobře jako obraz tragické arménské historie i nadčasové podobenství o tradičním životním řádu vzdorujícím tlaku modernity,“ píše v doslovu překladatelka Kateřina Šimová.

V tomto ohledu má text blízko k Márquezovi románu Sto roků samoty, k němuž jako k inspiračnímu zdroji se Abgarjanová přímo hlásí a s nímž její text pojí přímé paralely a aluze. „Macondo i Maran jsou fiktivní vesnice odloučené od vnějšího světa, stojící mimo konkrétní časoprostor, přesto se v nich zrcadlí tragické dějiny dvacátého století, ať už toho jihoamerického, nebo arménského. K Márquezovi vede také žánrová charakteristika románu – magického realismu, pro nějž je typická přirozená koexistence realistických a fantaskních motivů,“ pokračuje Šimová.

Sílu prózy podtrhuje autorčin bohatý lyrický jazyk, evokující vůni smažených kousků brynz, hořících polen a krajců domácího chleba opékaného na kamnech.

Narine Abgarjanová : TŘI JABLKA SPADLÁ Z NEBE (anotace)

Životem usnykaná Anatolie Sevojancova se chystá na smrt. Nepochybuje, že má nevléčitelnou nemoc a že to s ní půjde rychle. Osud však pro ni má připravenou úplně jinou cestu... Podmanivý příběh o lásce a smrti se odehrává vysoko v horách ve starobylé kamenné vesnici Maran, kterou s vnějším světem spojuje pouze zastaralý telegraf a strmá cesta. V chátrajících domcích zůstává jen třináct stařen a osm starců, kteří nechťeli opustit hroby svých blízkých a odejít do nížiny. Jejich životy se odvíjejí v souladu s přírodou a prastarými tradicemi. Své místo tu mají sny, věštby, zázraky i prokletí. Do tohoto uzavřeného světa pronikají události bouřlivého dvacátého století – velké řeže, revoluce, hladomor a války, jež poznamenávají osudy jednotlivců i celé vesnice. Arménská autorka Narine Abgarjanová propojuje reálné s magickým a s jemným humorem a nesmírnou něhou vypráví univerzální příběh o tom, že láska vždy vítězí nad smrtí. A že zázraky se dějí. A že na ně nikdy není pozdě...

Román Tři jablka spadlá z nebe získal prestižní ruskou literární cenu Jasná Poljana, byl přeložen do 14 jazyků a dosáhl mezinárodního úspěchu.

Z ruského originálu ? ???? ???? ???? ?????, vydaného nakladatelstvím Astrel imprint v Petrohradě roku 2015, přeložila Kateřina Šimová

Odpovědný redaktor Ondřej Horák

264 stran, MOC 297 Kč

Vydalo nakladatelství PROSTOR roku 2020

První vydání www.eprstor.com

Narine Jurjevna Abgarjanová (1971) se narodila v arménském městečku Berd. Od roku 1993 sice žije v Moskvě a píše rusky, ale ve svých prózách se do Arménie a ke svému arménskému dětství a mládí stále vrací. V roce 2010 ji proslavila dětská novela Maňuša o veselých příhodách dvou malých rozpustilých kamarádek v kulisách arménského maloměsta osmdesátých let, které díky velkému úspěchu přibyla v následujících letech další dvě pokračování. Dětské literatuře se Abgarjanová věnuje i nadále. Autobiografickou trilogii o arménském dětství doplnila v roce 2011 kniha Náplava (Ponajechavšaja), tragikomická historie mladé dívky, která v divokých devadesátých letech přijede z malé horské republiky dobývat Moskvu. S Arménií a jejím prostým, nehybným a poetickým světem jsou neoddělitelně spjaty i autorčiny prózy psané na vážnější notu, sborníky povídek Lidé, kteří jsou vždy se mnou (Ljudi, kotoryje vseгда so mnoj, 2014) a Zuzali (2016) i román Tři jablka spadlá z nebe (PROSTOR, 2020). Zatím poslední autorčinou knihou je drásavý soubor krátkých povídek o lidských osudech poznamenaných válkou o Náhorní Karabach Žít dál (Daleje žít, 2018).

Kateřina Šimová (*1979), překladatelka českého vydání

Vystudovala rusistiku na Filozofické fakultě UK a ruská a východoevropská studia na **Fakultě sociálních věd** UK, kde pokračuje v postgraduálním studiu v oboru moderní dějiny. Mezi oblasti jejího badatelského zájmu patří dějiny ruské kultury a rusko-české kulturní vztahy. Je spoluautorkou knihy Cesty do utopie: Sovětské Rusko ve svědectvích meziválečných československých intelektuálů (PROSTOR, 2017), pro nakladatelství PROSTOR přeložila román Michaila Osorgina Příběh jedné moskevské ulice (2018).

S?takřka pohádkovou atmosférou vypráví Narine Abgarjanová příběh o rodině, přátelství a síle společenství.

FOREWORD REVIEWS

Něžný a podivuhodný příběh o umění přijímat život, o vytrvalosti a lásce. Odlehlá vesnice je dějištěm překvapivého romantického vztahu, vykresleného s?humorem, empatií a půvabem.

Mary Chamberlainová, autorka
Švadleny z Dachau

Vyprávění čerpající z arménských lidových tradic zpracovává mytická témata v čarovném příběhu plném podrobně vykreslených denních činností, domů s „komíny, které se chytaly za podolek nebe“ a působivých detailů ze života pokorných postav.
PUBLISHERS WEEKLY

1.12. Kde se daří nejlépe a kdo na to má vliv

TISK, Datum: 02.10.2020, Zdroj: Deník N, Strana: 10, Autor: TEREZAMYNÁŘOVÁ, Vytisknuto: 7 500, Prodáno: 6 500, Infotype: Nepojmenováno, Datum importu: 02.10.2020 01:51, AVE: 60 197,19 Kč, Země: Česko

Obyvatelům České republiky se i přes horší životní prostředí a menší bezpečnost stále nejlépe žije v Praze, na druhém místě je Královéhradecký kraj.

Obyvatelům České republiky se i přes horší životní prostředí a menší bezpečnost stále nejlépe žije v Praze. Následují Královéhradecký a Plzeňský kraj. Ukazuje to analýza Deníku N, který před volbami do regionálních zastupitelstev porovnal životní podmínky ve všech krajích České republiky.

Výsledný index kvality života nebere v potaz jen bohatství a situaci na trhu práce, ale i bezpečnost, dostupnost zdravotní péče, vzdělanost obyvatelstva nebo naděje dožití. Výpočet vychází z dat za rok 2018, protože údaje za loňský rok u některých z ukazatelů ještě nejsou dostupné. Byť se v něm právě nevolí, pro kompletnost i srovnání jsme do žebříčku zařadili i hlavní město.

Praha dopadla ve srovnání nejlépe, kvalita života dosáhla na škále od nuly do jedné 0,699 bodu. V posledním Moravskoslezském kraji to bylo 0,334 bodu.

Index hodnotí celkem 24 ukazatelů, které jsme rozdělili do tří skupin: na Předpoklady pro zdravý a dlouhý život („index A“), Předpoklady pro dostatečnou životní úroveň („index B“) a Předpoklady pro zdravé životní prostředí a udržitelný rozvoj („index C“). Samozřejmě ne u všech ukazatelů platí, že vyšší hodnota je lepší. Přesně naopak tomu je například u trestných činů, dlouhodobé nezaměstnanosti nebo emisí polévatvého prachu.

Krajští politici mohou podle oslovených odborníků přímo ovlivnit jen část ukazatelů kvality života, například hospodaření, dopravní nehodovost, dostupnost péče pro seniory, napojení na veřejnou kanalizaci nebo počet lékařů.

Na další parametry však mají během čtyřletého období jen částečný nebo těžce prokazatelný vliv – například na naději dožití, přírůstek obyvatelstva, nemocnost, výdělků nebo to, jaká část kraje je zastavěná. „Ač lze politickým rozhodnutím některé oblasti ovlivnit, ve statistikách to nemusí být za čtyři roky nějak zřetelněji poznat a projeví se to až s delším časovým odstupem,“ vysvětluje Ondřej Konečný, který vede Ústav regionálního rozvoje na Mendelově univerzitě v Brně.

KDE SE DOŽIJETE NEJVYŠŠÍHO VĚKU

Hlavní město vede i první dílčí index, tedy žebříček předpokladů pro zdravý a dlouhý život. Nejhůře dopadl stejně jako u celkového srovnání Moravskoslezský kraj. Konkrétně jsme do tohoto indexu zahrnuli následující indikátory: Střední délka života při narození (v letech), často se také označuje jako „naděje dožití“. Ukazatel vyjadřuje počet roků, kterého se v průměru dožijí právě narozené osoby. Vypovídá tak o zdravotním stavu obyvatel a podmínkách, jež umožňují dočkat se vysokého věku.

Nejlepší výsledek: Hlavní město Praha (80,7 roku)

Nejhorší výsledek: Ústecký kraj (77,1 roku)

Celkový přírůstek obyvatelstva (na 1000 obyvatel). Vypovídá o demografické struktuře kraje, o tom, jak se mění jeho populace. Úbytek obyvatel kvůli stěhování může vypovídat o nespokojenosti s veřejným vývojem nebo o nedostatku příležitostí. Nejlepší výsledek: Středočeský kraj (12,2 obyvatele)

Nejhorší výsledek: Karlovarský kraj (úbytek 2,7 obyvatele)

Dopravní nehody (na 1000 obyvatel). Ukazatel sleduje, jak bezpečný je v krajích silniční provoz. Nehody mají kromě zdravotních a sociálních důsledků i ekonomické dopady – jednak na příbuzné zraněných či usmrčených, dále na veřejné rozpočty.

O hodnotě tohoto ukazatele rozhodují podle odborníků do velké míry i krajští politici. „Kraj je vlastníkem silnic druhé a třetí třídy. Zajišťuje jejich kvalitu, navíc organizuje veřejnou dopravu. Když je dobře navržena, bude méně lidí motivováno jezdit auty,“ vysvětluje Čermák. Kromě toho však nehodovost ovlivňují i intenzita dopravy nebo přírodní podmínky, v nížních jsou například méně časté problémy se sněhem.

Nejlepší výsledek: Plzeňský kraj (6,3 nehody)

Nejhorší výsledek: Hlavní město Praha (17,5 nehody)

Trestné činy (na 1000 obyvatel). Indikátor ukazuje, do jaké míry jsou obyvatelé chráněni před kriminálními činy a jak jsou ohroženi jejich majetek, zdraví a život. Podle Konečného může kraj podporovat prevenci kriminality. Jinak ale trestné činy souvisejí hlavně se strukturou populace v kraji a jejími příjmy.

Nejlepší výsledek: Kraj Vysočina (10,4 činu)

Nejhorší výsledek: Hlavní město Praha (36,6 činu)

Lékaři v nemocnicích (na 1000 obyvatel). Jejich podíl vypovídá o dostupnosti, a tím pádem i kvalitě poskytované zdravotní péče. Tento ukazatel je podle odborníků v gesci krajských zastupitelstev.

Nejlepší výsledek: Hlavní město Praha (3,7 lékaře)

Nejhorší výsledek: Středočeský kraj (1,4 lékaře)

Nemoci z povolání (na 100 000 obyvatel). Údaj vypovídá o míře rizik, která souvisejí s výkonem zaměstnání. Na toto číslo politici příliš vliv nemají, rozhodující je, v jakých oborech lidé pracují.

Nejlepší výsledek: Královéhradecký kraj (2 nemoci)

Nejhorší výsledek: Moravskoslezský kraj (31,1 nemoci)

Průměrná doba trvání pracovní neschopnosti (v kalendářních dnech). Ukazatel referuje o tom, jak je obyvatelstvo zdravé, což má vliv na výkon firem i příjmy domácností.

Nejlepší výsledek: Liberecký kraj (37,7 dne)

Nejhorší výsledek: Zlínský kraj (49,2 dne)

Podíl obyvatel napojených na veřejnou kanalizaci (v %). Ukazuje, jaká je v kraji hygienická situace, která má vliv i na životní a zdravotní situaci obyvatelstva. Plány rozvoje vodovodů a kanalizací přitom schvalují právě krajské politiky.

Nejlepší výsledek: Karlovarský kraj (100 procent)

Nejhorší výsledek: Liberecký kraj (69,6 procenta)

PRAZE SE DAŘÍ NEJLÉPE I EKONOMICKY

Hlavní město vede i žebříček, který srovnává předpoklady pro dostatečnou životní úroveň, tedy především ekonomické indikátory. Na druhém místě skončil Plzeňský kraj. Po Pardubickém kraji je tu nejsnazší najít práci, zároveň tu zaměstnanci brali třetí nejvyšší mzdy v republice. Moravskoslezský kraj, kde byl tento dílčí index nejnižší, se vyznačuje například nejnižším podílem firem a podnikatelů na tisíc obyvatel. Ekonomickou výkonnost mohou kraje podle Konečného do určité míry ovlivnit. Vždy budou ale hrát roli i další faktory a výsledek se navíc projeví až s několikaletým odstupem. Politici mohou například zlepšovat dopravní dostupnost, podporovat inovace, pomáhat lákat do kraje investory nebo ovlivňovat kvalitu středních škol, což rozhoduje o následném uplatnění i výdělcích absolventů. „Kraje rozdělují dotace ze svých fondů na rozvoj infrastruktury, venkova, zemědělství nebo cestovního ruchu. To vše může ovlivnit ekonomiku v regionu,“ dodává Čermák z Akademie věd ČR.

Do „indexu B“ jsme zahrnuli následující ukazatele:

HDP na obyvatele (v korunách a běžných cenách). Jedná se o základní makroekonomický ukazatel, který vyjadřuje hodnotu vyrobeného zboží a poskytnutých služeb v daném roce. „Obecně platí, že čím bohatší kraj, tím více zdrojů pro zlepšení služeb jeho obyvatelům,“ shrnuje Lenka Šťastná z Institutu ekonomických studií na **Fakultě sociálních věd** Univerzity Karlovy.

Nejlepší výsledek: Hlavní město Praha (1 056 761 Kč)

Nejhorší výsledek: Karlovarský kraj (323 718 Kč)

Podíl dlouhodobě nezaměstnaných (v %). Informuje o počtu osob, které nemají práci déle než dvanáct měsíců, i když ji aktivně hledají. Vypovídá o nabídce práce a nepřímo o příjmech v kraji.

Nejlepší výsledek: Kraj Vysočina (0,16 procenta)

Nejhorší výsledek: Jihočeský kraj (1,72 procenta)

Počet uchazečů o jedno místo na úřadech práce. Ukazatel sleduje, jaká je disproporce mezi nabídkou a poptávkou na trhu práce a jak je složité najít uplatnění.

Nejlepší výsledek: Pardubický kraj (0,3 uchazeče)

Nejhorší výsledek: Moravskoslezský kraj (2,5 uchazeče)

Medián hrubých měsíčních mezd (v korunách). Medián ukazuje, kolik by si vydělal prostřední zaměstnanec, pokud bychom je všechny seřadili do pomyslné řady od nejnižšího do nejvyššího výdětku. Proti průměru je méně zkršený případnými extrémními hodnotami.

Nejlepší výsledek: Hlavní město Praha (33 475 Kč)

Nejhorší výsledek: Karlovarský kraj (25 841 Kč)

Počet ekonomických subjektů (na 1000 obyvatel). Údaj vypovídá o rozsahu nabídky zboží a služeb, nepřímo pak o množství pracovních příležitostí nebo úrovni cen.

Nejlepší výsledek: Hlavní město Praha (478 subjektů)

Nejhorší výsledek: Moravskoslezský kraj (213 subjektů)

Hodnota vyplacených dávek sociální péče na obyvatele (v Kč). Do výpočtu jsme zařadili pouze dávky odvíjející se od příjmů, tedy příspěvek na dítě, příspěvek na bydlení a porodné. Údaj vypovídá o míře chudoba by, kraje se přitom mohou podílet na její prevenci.

Nejlepší výsledek: Plzeňský kraj (538 Kč)

Nejhorší výsledek: Moravskoslezský kraj (1750 Kč)

Podíl neuspokojených žadatelů v domovech pro seniory (v %). Vypovídá o dostupnosti fyzické pomoci a sociálních služeb pro osoby s omezenou soběstačností. „Zřizovateli domovů pro seniory jsou mimo obcí i kraje. Navíc kraje často dotačně podporují výstavbu a zvětšení kapacit těchto domovů,“ upozorňuje Konečný.

Nejlepší výsledek: Pardubický kraj (46 procent)

Nejhorší výsledek: Hlavní město Praha (74 procent)

Podíl salda rozpočtu na výdajích daného kraje (v %). Informuje o hospodárném chování zastupitelů, stavu veřejných financí a ekonomické situaci v kraji. O tomto ukazateli rozhodují dle Konečného logicky právě politiky. „Je na nich, jak bude vypadat rozpočet kraje a jeho struktura.“

Nejlepší výsledek: Hlavní město Praha (podíl přebytku 8 procent)

Nejhorší výsledek: Moravskoslezský kraj (podíl deficitu 0,5 procenta)

ROLI HRAJÍ I EMISE A MNOŽSTVÍ ZELENĚ

První místo se liší pouze u „indexu C“, který srovnává předpoklady pro zdravé životní prostředí a udržitelný rozvoj. Nejlépe zde dopadl Královéhradecký kraj, Praha skončila až devátá. Tento index zahrnuje následující ukazatele:

Podíl maloplošných chráněných území (v %). Vyjadřuje, jak se na rozloze kraje podílejí národní přírodní rezervace, národní přírodní památky, přírodní rezervace a přírodní památky. Vypovídá o tom, jak jsou tato území obyvatelům dostupná, i o podmínkách pro cestovní ruch. O tomto ukazateli podle Konečného rozhoduje ale hlavně množství přírodních památek. „Kraje pak často podporují ochranu a zlepšování stavu chráněných přírodních lokalit, tedy řeší kvalitu, nikoliv kvantitu,“ doplňuje.

Nejlepší výsledek: Hlavní město Praha (4,7 procenta)

Nejhorší výsledek: Zlínský kraj (0,7 procenta)

Emise polétavého prachu ($\mu\text{g}/\text{m}^3$). Ukazatel je spočítán jako roční aritmetický průměr hodnot zjištěných ve všech měřicích stanicích. Polétavý prach (PM10) vzniká při činnosti tepelných elektráren, v rámci těžkého průmyslu nebo při silniční dopravě. Množství jeho emisí tedy vypovídá o kvalitě životního prostředí a zdravotních rizicích.

Nejlepší výsledek: Jihočeský kraj (18,8 $\mu\text{g}/\text{m}^3$)

Nejhorší výsledek: Moravskoslezský kraj (33,3 $\mu\text{g}/\text{m}^3$)

Podíl zastavěných ploch (v %). Vypovídá o charakteru krajiny, množství zeleně a zemědělských ploch. Intenzivní urbanizace může mít vliv i na výskyt povodní, protože se tak mění schopnost půdy pohlcovat dešťovou vodu. Na tento indikátor mají však politiky podle Konečného nevýznamný vliv, protože výstavba dána územními plány, které se řeší na úrovni obcí.

Nejlepší výsledek: Karlovarský kraj (0,9 procenta)

Nejhorší výsledek: Hlavní město Praha (10,1 procenta)

Produkce podnikových odpadů na obyvatele (v tunách). Vysoký objem odpadů znamená zátěž pro životní prostředí. Skladování i další zpracování odpadů je navíc nákladné. Kraje podle Konečného mohou přicházet s takzvanými Plány odpadového hospodářství. „V nich se někdy objevují nástroje motivující ke snížení odpadů,“ říká expert.

Nejlepší výsledek: Karlovarský kraj (0,7 tuny)

Nejhorší výsledek: Hlavní město Praha (6,2 tuny)

Osobní automobily (na 1000 obyvatel). Přestože může být rostoucí hodnota ukazatele vnímaná i pozitivně, protože vypovídá o bohatství a mobilitě obyvatel, v této analýze byl použit jako „ekologický indikátor“. Tedy indikátor, u něhož je žádoucí co nejnižší hodnota. Negativním aspektem vlastnictví motorových vozidel jsou hlavně emise uhlíku, dusíku a prachových částic, hluk nebo snížení bezpečnosti na silnicích. Kraje nicméně na tento ukazatel příliš vliv nemají.

Nejlepší výsledek: Moravskoslezský kraj (457 automobilů)

Nejhorší výsledek: Hlavní město Praha (707 automobilů)

Volební účast v posledních volbách do zastupitelstev krajů (v %). Ukazatel referuje o aktivitě voličů a jejich zájmu o dění v kraji. V případě pražského magistrátu, kam probíhají volby spolu s volbami do obecních zastupitelstev, jsme vycházeli z údajů z roku 2018.

Nejlepší výsledek: Hlavní město Praha (46,4 procenta)

Nejhorší výsledek: Ústecký kraj (28,9 procenta)

Podíl vysokoškolsky vzdělaných obyvatel (v %). S rostoucím stupněm dosaženého vzdělání roste šance, že obyvatelé získají na trhu práce uplatnění a budou se podílet na ekonomickém, společenském a kulturním rozvoji kraje.

Vysoké školy jsou na krajích nezávislé. Kde se vysokoškoláci následně usadí, se však odvíjí od nabídky pracovních míst a platových podmínek – což kraje mohou částečně ovlivnit. „Budou-li krajští politici na podporovat zřízení nebo existenci vysokých škol, dá se očekávat, že alespoň část absolventů tu zůstane,“ předpokládá navíc Čermák.

Nejlepší výsledek: Hlavní město Praha (45,9 procenta)

Nejhorší výsledek: Karlovarský a Ústecký kraj (oba 14,8 procenta)

Podíl domácností s přístupem k internetu (v %). Ukazatel referuje o přístupu k informacím, možnostech komunikace a zapojení do veřejného života. Politici na toto číslo však vliv nemají.

Nejlepší výsledek: Hlavní město Praha (83,6 procenta)

Nejhorší výsledek: Ústecký kraj (73,9 procenta)

Porovnání krajů podle indexu kvality života

MĚŘENÍ KVALITY ŽIVOTA

Při tvorbě indexu jsme vycházeli z českých i zahraničních odborných studií. Index kvality života je objektivní, to znamená, že vychází pouze z „tvrdých“ statistik. Zároveň je standardizovaný – hodnoty jednotlivých indikátorů jsme přepočítali na bezrozměrné číslo („body“) na stupnici od nuly do jedné, kdy jeden bod získal kraj s nejpříznivějším výsledkem a nulu kraj, který dopadl nejhůř. Všechny ukazatele indexu mají stejnou váhu. Obecně platí, že čím bohatší kraj, tím více zdrojů pro zlepšení služeb jeho obyvatelům. Lenka Štastná ekonomka

: TEREZA MYNÁŘOVÁ, redaktorka

Foto popis:

1.13. Politolog: „Volební účast v kraji ovlivní koronavirus“

TISK, Datum: 03.10.2020, Zdroj: Českolipský deník, Strana: 3, Autor: (jl), Vytlačeno: 800, Infotype: Nepojmenováno, Datum importu: 03.10.2020 01:59, Čtenost: 4 499, Rubrika: Liberecký kraj/Téma, AVE: 3 853,17 Kč, Země: Česko, GRP: 0,05

Liberecký kraj – Politolog Jan Kubáček pochází z Turnova a v současnosti přednáší na **Fakultě sociálních věd** Univerzity Karlovy. Myslí si, že nadcházející krajské volby poznamená nízká volební účast.

* Letošní krajské volby doprovází epidemie koronaviru a bezpečnostní opatření. Do jaké míry může tato specifická situace ovlivnit volební atmosféru a účast?

Bude to velmi dominantní téma. Osobně usuzuji, že to povede k nižší účasti o několik procent, jak v celé republice, tak i v Libereckém kraji. Podepíše se to u dvou skupin. Starší a disciplinovaní voliči si možná svou účast rozmyslí a nevyužijí ani mobilní volební komisi. A druhou skupinou, která nedorazí tak v hojném počtu, budou váhaví voliči, kteří do poslední chvíle zvažují, zda k volbám dorazí. Teď si najdou o důvod víc, proč nakonec volební hlas neodevzdat. Navíc mohou použít argument ve stylu „politici mě neochránili, tak je potrestám tím, že nebudu volit“.

* Které politické strany ovlivní toto voličské chování?

Promítne se to do výsledků KSČM, částečně to postihne i hnutí ANO a ČSSD.

* Došlo u mladší generace k proměně vnímání práva volit? Bere to jako výsadu?

Ukazuje se, že regionální volby dlouhodobě patří v očích mnoha Čechů k těm méně důležitým. Nejdůležitější, jak ukazuje účast, jsou prezidentské a sněmovní volby. U regionálních dochází volit spíše starší ročníky, které to vnímají jako možnost projevit svůj názor a občanskou angažovanost. Svého volebního práva využívají i rodiče s dětmi, kteří chodí volit ve jménu budoucnosti svých potomků.

Foto popis:

1.14. Politologové: ANO bude mít problémy tvořit koalici, fiasko ČSSD a KSČM je varovným znamením [URL](#)

WEB, Datum: 03.10.2020, Zdroj: eurozpravy.cz, Strana: 0, Infotype: Nepojmenováno, Datum importu: 04.10.2020 03:16, RU / měsíc: 1 822 845, Celková návštěvnost: 137 303, AVE: 35 000,00 Kč, Země: Česko, GRP: 1,53

Vítěznému hnutí ANO po krajských volbách hrozí, že v řadě regionů vzniknou koalice bez něj. Uvedli to dnes politologové oslovení ČTK, které zaujala mimo jiné vysoká volební účast.

doporučujeme

Ladislav Mrklas z CEVRO Institutu v Praze řekl, že volební zisk ANO je daleko menší než v předešlých několika volbách. "Zároveň je v pozici, kdy nakonec může klidně skončit v opozici snad ve 12 ze 13 krajů. Jeho pozice bude záviset na tom, jestli se budou jeho místní lídři, případně Andrej Babiš, schopni dohodnout na koalici," konstatoval.

Pro ANO jsou proto podle Mlejnka z **Fakulty sociálních věd** Univerzity Karlovy volby úspěchem i neúspěchem současně. "Úspěchem z toho důvodu, že dokázalo zopakovat výsledek z roku 2016, a letošní krajské volby potvrdily existenci pevného voličského jádra," uvedl. V mnoha krajích nicméně ANO patrně skončí v opozici, protože postrádá koaliční partnery, dodal. "I s ohledem na parlamentní volby v příštím roce je pro ANO varovným znamením zejména fiasko jeho partnerů na celostátní úrovni, ČSSD a KSČM," řekl.

Mrklas zhodnotil výsledek sociálních demokratů a komunistů jako obrovskou porážku. "ČSSD vypadla z řady zastupitelstev, je na tom ještě hůř než ODS v době největší krize," řekl. Připomněl, že ČSSD nebude například ani ve středočeském zastupitelstvu. "ČSSD i komunisté mají hodně co k zamyšlení, oběma stranám zvoní hrana a budou mít těžké obhájit své zastoupení ve Sněmovně," dodal.

Občanským demokratům se podle Mrklase vyplatilo vytvoření volebních koalic. "Piráti, kteří začínali z nuly, také udělali fantastický výsledek a budou jazýčkem na vahách v koaličních jednáních," uvedl. V řadě krajů bude nejpodstatnější, zda se Piráti rozhodnou vstoupit do koalice proti vítěznému ANO.

Volební účast se letos pohybuje v krajských volbách kolem 37,9 procenta, před čtyřmi lety činila 34,5 procenta. Mlejnek to označil za velké překvapení. "Znamená to, že ke krajským volbám chodí zhruba stejný segment voličstva, který se pandemií nenechal odradit. A pokud se přece jen část starších voličů odradit dala, nahradili je mladší voliči," míní.

Mrklas upozornil, že ve volbách se prohloubily rozdíly mezi českými a moravskými kraji. V Čechách většinou víc bodovali občanští demokraté a Starostové, v moravských regionech uspěli spíše lidovci a Piráti. "Piráti vlastně uspěli z hlediska některých svých pozic lépe na Moravě než v Čechách, což možná čekal málokdo," uvedl.

Druhé kolo senátních voleb bude podle něj soubojem o předsedu komory Miloše Vystrčila (ODS). "Protože ODS, aby měla nejsilnější klub, musí v řadě obvodů zvítězit, někde v přímém souboji se STAN nebo jeho spojenci, kteří také budou aspirovat na pozici nejsilnějšího klubu," shrnul. V okrscích, kde postoupili i kandidáti ANO, se podle Mrklase naopak ukáže, jak funguje spolupráce opozice.

1.15. Je to úspěch předvolebních koalic, raduje se opozice. V krajích chce vládnout bez vítězného ANO URL

WEB, Datum: 03.10.2020, Zdroj: e15.cz, Strana: 0, Infotype: Nepojmenováno, Datum importu: 03.10.2020 20:23, RU / měsíc: 1 504 515, Celková návštěvnost: 117 688, Rubrika: Krajské volby, AVE: 35 000,00 Kč, Země: Česko, GRP: 1,31

Krajské volby vyhrálo vládní hnutí ANO, které ovládlo deset krajů. Nezvítězilo však s takovým náskokem, který by znamenal jistotu hejtmanského postu. Záležet bude na takzvaném druhém kolu krajských voleb, tedy povolebním vyjednávání. Šanci odstrčit ANO do opozice přitom cítí zejména sněmovní opoziční strany, které se v mnoha krajích spojily do koalic a obsadily druhá a třetí místa. Premiér a šéf ANO Andrej Babiš to označil za „spiknutí nenávisti“.

Nejvýznamnějším vítězstvím sněmovní opozice je výsledek ve Středočeském kraji, kde vyhráli Starostové a nezávislí v závěsu s občanskými demokraty, a v Královéhradeckém kraji, kde vyhrála koalice ODS a STAN těsně před hnutím ANO.

Strany středopravicové sněmovní opozice už začínají vyjednávat o povolebních koalicích i v dalších krajích. Například v Jihomoravském kraji již v sobotu večer začali jednat o koalici lidovci, Piráti, Starostové a ODS. Strany by tím obešly vítězné hnutí ANO. V opozici možná skončí ANO i v Pardubickém kraji.

Krajské volby označovali opoziční politici za test spolupráce před sněmovním kláním v příštím roce. „Výsledky krajských voleb a prvního kola senátních voleb ukazují, že pokud opozice dokáže spolupracovat, je změna možná i v parlamentních volbách v příštím roce,“ řekl šéf ODS Petr Fiala. Podobně mluví předseda lidovců Marian Jurečka. „Volby do krajů ukázaly na přínos volebních koalic. Chceme pokračovat v jednání o vytvoření koalice i pro sněmovní volby,“ uvedl.

„Ukážeme, že spolupráce má velký smysl,“ řekla také šéfka TOP 09 Markéta Pekarová Adamová, jejíž strana nekandidovala v žádném kraji samostatně, ale všude utvořila koalice. „Teď nás čeká těžké povolební vyjednávání a vyzývám ke spolupráci další demokratické strany. Vnímám to jako předstupeň spolupráce i za rok,“ řekla.

Hnutí ANO má jistého hejtmana zhruba ve třech až čtyřech krajích. S velkým náskokem například obhájil svůj mandát hejtman Moravskoslezského kraje Ivo Vondrák, dále vládní hnutí významně uspělo například v Karlovarském či Ústeckém kraji. Naopak v Jihočeském či Zlínském kraji mají zastupitelé ANO přes těsné procentuální vítězství stejný počet mandátů jako druzí občanští demokraté, respektive lidovci.

Babiš nechťel odhadovat, kolik hejtmánů nakonec vládní hnutí bude mít. „Všichni dělají všechno pro to, aby nás obešli. My jsme to už zažili. Taková je politická realita, musíme to akceptovat, i když to nechápu,“ řekl premiér. „Jediný program opozice je, jak porazit Babiše. To je spiknutí nenávisti,“ řekl Babiš, který vítězství v deseti krajích považuje za úspěch.

Do zapomenutí byli v krajských volbách odsunuti sociální demokraté a komunisté, kteří vládu Andreje Babiše podporují. Šéf ČSSD Jan Hamáček připustil, že spojování opozice v krajích vládním stranám uškodilo. „Určitě se ukazuje, že bude tendence zejména opozičních stran jednat o koalicích i před sněmovními volbami v příštím roce,“ řekl.

Hamáček zároveň odmítl, že by ve skončeném hlasování vláda dopadla špatně, byť ANO stagnuje a ČSSD ztratila další voliče. „Jako zásadní nespokojenost s vládou to skutečně interpretovat nelze. Vzhledem k tomu, v jak složité situaci kvůli koronaviru jsme, to neberu jako prohru vlády,“ dodal.

Politolog Josef Mlejnek z **Fakulty sociálních věd** Univerzity Karlovy míní, že vítězství ANO má dvě strany. „Volby jsou pro ANO úspěchem z toho důvodu, že hnutí dokázalo zopakovat výsledek z roku 2016, a letošní krajské volby potvrdily existenci pevného voličského jádra,“ uvedl. „V mnoha krajích nicméně ANO patrně skončí v opozici, protože postrádá koaliční partnery,“ řekl Mlejnek, podle kterého je fiasko celostátních koaličních partnerů ČSSD a KSČM varovným znamením pro hnutí.

1.16. Lidé s nestabilním zaměstnáním nejrychleji pocítí „osekávání“ kvůli krizi, statistiky to ale nezachytí, soudí sociolog URL

WEB, Datum: 03.10.2020, Zdroj: ct24.cz, Strana: 0, Autor: zemand, Infotype: Nepojmenováno, Datum importu: 04.10.2020 03:08, RU / měsíc: 243 470, Celková návštěvnost: 18 339, Rubrika: Ekonomika, AVE: 5 000,00 Kč, Země: Česko, GRP: 0,20

Současná pandemie a restriktivní opatření proti jejímu šíření nejvíce ekonomicky dopadají na lidi s nestabilním zaměstnáním, uvedl v pořadu Interview ČT24 sociolog Daniel Prokop. Tedy kupříkladu na osoby samostatně výdělečně činné (OSVČ) ve službách, lidi mající dohody o provedení práce či dostávající příjem „na ruku“ v rámci šedé ekonomiky.

Právě lidé s nestabilním zaměstnáním nejrychleji pocítí „osekávání“ pracovních činností ze strany firem, podotkl sociolog. Přitom statistiky to nezachytí. Tento vývoj pak nejvíce dopadá na chudší lidi, kteří jsou zranitelnější. Naopak méně často jsou v dnešní situaci zasaženi stálí zaměstnanci.

Prokop je zakladatel výzkumné organizace PAQ Research, která se věnuje projektům z oblasti vzdělávání. Působí na **Fakultě sociálních věd** Univerzity Karlovy. Je také členem letos obnovené Národní ekonomické rady vlády (NERV).

Zvětšit obrázek

Zmenšit obrázek

Zvětšit obrázek na celou obrazovku

Zdroj: ČT24

PAQ Research dělala výzkum mezi 2,5 tisíci lidmi na ekonomické dopady a na vývoj chování. Zhruba 13 procent dotázaných lidí přitom uvádí, že až skončí moratorium na splácení úvěrů či hypoték, tak budou mít potíže. Tato situace podle Prokopa nastane v závěrečných měsících letošního roku.

Sociolog podotkl, že moratorium se nyní týká zhruba 350 tisíc úvěrů a hypoték. Úkolem pro budoucnost tedy je zpomalit nárůst exekucí.

Zvětšit obrázek

Zmenšit obrázek

Zvětšit obrázek na celou obrazovku

Zdroj: MPSV

Nezaměstnanost je v Česku zatím malá, i díky tomu, že se povedl program Antivirus, míní Prokop.

Dodal však, že v průzkumech zhruba 12 procent dotazovaných uvádí, že mají zkrácené pracovní úvazky. „Jsou podzaměstnaní a bojí se ztráty práce, mají tendenci více šetřit.“ Právě tato skupina může být podle sociologa „měkkým podbříškem ekonomiky“, která se pak negativně projevuje ve spotřebě domácností. Ta přitom bývá hlavním tahounem ekonomiky.

Asi čtyři procenta pracovních činných lidí změnilo zaměstnání, ale z průzkumů nelze říci, zda šli za lepším příjmem, za něčím zábavnějším, nebo tak učinili z donucení. Zároveň jarní karanténa ukázala, že rostou symptomy deprese (přibývá domácí násilí, roste spotřeba alkoholu).

Odkaz

Vláda schválila nová pravidla kurzarbeitu, platit by mohla od listopadu

V rámci kurzarbeitu by Prokop preferoval nutnost pracovat aspoň dva dny v týdnu

Prokop uvítal, že se chystá kurzarbeit, ale kritizoval, že o jeho spuštění by – podle současného návrhu, který je nyní ve sněmovně – rozhodovala vláda. To považuje za politikum. Nezdá se mu ani to, že návrh počítá s minimem práce jeden den v týdnu. Domnívá se, že je to málo pro kontakt se zaměstnavatelem, který by se pak jednodušeji zbavil takového pracovníka. Podle něho by lidé měli v rámci kurzarbeitu pracovat aspoň dva dny v týdnu.

Kurzarbeit představuje zkrácenou práci při ekonomických potížích. Podnik platí lidem za odpracované hodiny, stát jim poskytuje část výdělku za neodpracovaný čas. Zkrácená práce s částí mzdy od státu by se měla zavést podle vládního návrhu od listopadu, což se zřejmě nestihne. Navázala by na dočasný program Antivirus, který byl zaveden kvůli epidemii nového koronaviru.

Odkaz

Vláda navrhne zrušení superhrubé mzdy a související snížení daně jen na dva roky, potvrdil Babiš

Vláda by podle Prokopa měla nabídnout stimuly, které by motivovaly firmy využívat práci z domova

V další části pořadu hovořil sociolog o tom, že chystané zrušení superhrubé mzdy pomůže hlavně vysokopříjmovým skupinám. Naopak lidé s nízkými příjmy zůstanou i poté zatíženi vysokými odvody.

Prokop také uvedl, že nyní je na takzvaném homeoffice (práci z domova) zhruba 11 procent aktivních lidí, zatímco na jaře to bylo 23 procent. Jako důvod, proč toho firmy nyní tolik nevyužívají, vidí více faktorů. Jednak to, že je obtížné takovou činnost koordinovat, někde pak nevěří, že jejich zaměstnanci budou doma dostatečně pracovat, a někde to ani nejde zavést (například v průmyslu).

Domnívá se také, že do vládních opatření by se měly dostat i stimuly, které by firmy motivovaly, aby práci z domova více využívaly.

1.17. Naprostý propadák ČSSD a KSČM, hodnotí výsledky voleb politologové [URL](#)

WEB. Datum: 03.10.2020, Zdroj: zpravyiDNES.cz, Strana: 0, Autor: Ire, brz, Infotype: Nepojmenováno, Datum importu: 04.10.2020 03:18, RU / měsíc: 3 420 957, Celková návštěvnost: 660 316, Rubrika: Domáci, AVE: 99 000,00 Kč, Země: Česko, GRP: 7,34

Hnutí ANO sice vyhrálo krajské volby na počet mandátů, teď mu ale hrozí, že vzniknou v řadě regionech koalice bez jeho účasti. „Směřuje to k obcházení ANO v řadě krajů,“ říká politolog Lukáš Novotný. Podle něj i jeho kolegů ve volbách pohořely ČSSD a KSČM. Zatímco u komunistů je slabý výsledek spojen s vymíráním jejich voličů, u ČSSD je problém v ní samotné.

Volební účast v krajských volbách byla necelých 38 procent. „Všichni jsme čekali, že volební účast bude nižší, takže je pro mě příjemným překvapením,“ říká politolog Lukáš Valeš z Právnické fakulty Západočeské univerzity. Podle něj jsou výrazní vítězové i výrazní poražení.

„Všichni si mysleli, že hnutí ANO výrazně oslabí vzhledem k rozporuplnému chování vlády v době pandemické krize. Hnutí ale ukázalo, že za čtyři roky vlády v krajích nijak neztratilo na síle a své voliče má,“ vyjmenovává Valeš.

Výsledky ukazují, že hodně posílila opozice, především Piráti a hnutí STAN. „Jestli má opozice nějaké lídry, jsou jimi oni. Volby ale nebyly jen o celostátních stranách, v řadě regionů překvapily i ty menší. Například Trikolóra na Zlínsku, což ukazuje, že lidé

v regionech volí i podle kandidujících osobností," dodal.

Pyrrhovo vítězství bez koaličních partnerů

Sestavování koalicí vidí jako problém pro vítězné ANO i politolog Josef Mlejnek z **Fakulty sociálních věd** Univerzity Karlovy. „Koaliční partneři z celostátní úrovně - ČSSD i KSČM pohořeli. V řadě krajů bude mít ANO problém vytvořit nadpoloviční většinu a dá se předpokládat, že někde skončí v opozici," poznamenal.

Podle něj se ukázalo, že i různé aféry jednoho hejtmana mohou stát hnutí ztrátou silné pozice. Příkladem toho je právě Středočeský kraj a spojení ANO s Jaroslavou Pokornou Jermanovou. To v podstatě zlomilo vaz hnutí ANO i podle politologa z Univerzity Jana Evangelisty Purkyně Lukáše Novotného.

„Je to zásadní ztráta, protože ANO přišlo o největší kraj. Pro řadu stran a hnutí bude totiž naprosto nepředstavitelné, aby šlo s nimi do koalice a budou hledat svého hejtmana. Kauzy, které jdou za hejtmankou Pokornou Jermanovou, budou pro budoucí jednání nepředstavitelné. Strany se silným antibabišovským tónem nedokážou koalici obhájit před svými voliči," vysvětluje Novotný.

Opakem politických fenoménů jsou podle Novotného například Jiří Čunek nebo Martin Půta. Oba jsou patrioti, Martin Půta se na post hejtmana dostal z pozice starosty malé příhraniční obce. Jiří Čunek se na Zlínsku může opírat o silnou stranickou i voličskou strukturu KDU-ČSL. Fiasko ČSSD a KSČM

Vítězové nejsou vzhledem k nutnosti skládání koalic úplně jasní, zato poražení jsou jednoznační. Největší porážku podle politologů utrhly strany ČSSD a KSČM.

Reakce stran na výsledky voleb

ODS

ČSSD

KDU-ČSL

TOP 09

KSČM

Piráti

STAN

SPD

Trikolora

ČSSD v krajských volbách obhájila 125 mandátů, získala jich však jen 28. Přitom před osmi lety vyhrála ČSSD krajské volby v 9 krajích. Komunistická strana Čech a Moravy získala 13 mandátů, přičemž původně jich měla 86.

Pro Valeše takové výsledky nejsou překvapením a čekal je ještě horší. „Je to obrovský sešup. V podobné situaci je i KSČM, ke které se navíc připojily dlouhodobé problémy s oslovováním nových a mladých voličů. Je to zapouzdřená strana, kde se adorují padesátá léta, ale zároveň se podporuje vláda multimiliardáře, což by měl být pro komunisty v podstatě přímý nepřítel. Strana navíc stárne, takže vymírá i fyzicky," říká politolog Lukáš Valeš.

Šéf sociálních demokratů Jan Hamáček v sobotu odpoledne ještě tvrdil, že chtěl kampaň strany spojit se svou osobností. Podle Mlejnků však červený svetr či mikina nebyly pro voliče dostatečným signálem. Hamáček by měl rezignovat

„Výsledek ČSSD je fiasko. Nevím, jak si to vyhodnotí, ale evidentně záchranářská mikina nebo svetr Jana Hamáčka nefunguje. A pro ty celostátní volby nevěstí nic dobrého," uvedl Mlejnek s tím, že takový výsledek může otrávit Hamáčkovou pozici ve straně.

„Předseda strany s tímto výsledkem by měl okamžitě rezignovat," prohlásil Mlejnek s tím, že je otázkou, zda je ve straně vůbec někdo, kdo by mohl Hamáčka nahradit a ČSSD pomoci. „A je otázkou, jestli někdo vůbec danou funkci bude chtít, když na tom ta straně je tak špatně," dodal.

Dílí vysvědčení pro strany KSČM i ČSSD v těchto volbách se budou podle Novotného promítat i do parlamentních voleb. Za výsledkovými grafy jsou také zásadní finance.

„Za každého krajského zastupitele jsou peníze do stranické kasy. Obě strany budou o dost chudší, takže budou chudší i pro další volební kampaň. Výsledky voleb mají i zásadní finanční rozměr. Takže já si neumím představit, že by výsledky voleb pro ČSSD i KSČM znamenaly, že s ANO zasednou ke koaličnímu stolu a budou dělat, že se nic nestalo. Zás takové Šípkové Růženky by se z nich stát neměly," dodává Novotný.

V krajských volbách kromě ČSSD a KSČM pohořela nová strana Václava Klause mladšího Trikolóra. Podle Mlejnků strana nebyla schopná získat voliče SPD.

„To je do budoucna a perspektivy tohoto uskupení velkým vykřičníkem. To, co zaznamenala, je velký neúspěch. Ukazuje se, že

v boji o voliče ukazuje Tomio Okamura, že je dokáže lépe oslovit než Klaus mladší," dodal Mlejnek.

Foto:

Tiskový brífink ministrů po příletu vojenského speciálu se zásilkou rychlotestů na koronavirus z Číny na základnu Kbely. Na snímku ministr je ministr vnitra Jan Hamáček. (18. března 2020)

Petr Horník / Právo / Profimedia

1.18. Minář má šanci, ale není velká, avizují odborníci. Kritika mě hecuje, namítá on sám [URL](#)

WEB, Datum: 03.10.2020, Zdroj: czpravy.cz, Strana: 0, Infotype: Nepojmenováno, Datum importu: 03.10.2020 12:14, RU / měsíc: 347 614, Celková návštěvnost: 26 751, AVE: 5 000,00 Kč, Země: Česko, GRP: 0,30

"Jestli se za něco omlouvám, tak za to, že informace o mém úmyslu jít příští rok do sněmovních voleb se dostaly ven před krajskými a senátními volbami.

To načasování bylo nešťastné, kdybych si mohl vybrat, udělal bych to až po nich," říká pro Aktuálně.cz dnes už bývalý předseda iniciativy Milion chvilék pro demokracii Mikuláš Minář.

Sotva Minář oznámil své plány, dočkal se kritiky hlavně od zástupců opozičních středopravých stran, ale i mnoha dalších lidí. Objevily se také úvahy, že Minář a jeho nové avizované hnutí ze všeho nejvíce ublíží stranám, které vystupují proti Andreji Babišovi a jeho hnutí ANO.

Deník Aktuálně.cz proto promluvil nejen s Minářem, ale i s politiky, sociology a dalšími odborníky, aby podrobněji analyzovali šance Minářova politického uskupení. Nutno dodat, že pravděpodobného uskupení, protože Minář upozorňuje, že stoprocentně ještě nic jisté není.

Je přesvědčený, že založení nové strany má smysl, a věří v její úspěch u voličů. "Asi je to dáno mou tvrdohlavostí a umanutostí, ale mě paradoxně kritika hecuje. Můžu si z kritiky něco vzít a zároveň si říkám, že just to tak nebude, jak slyším. Už jen proto, že je někdo cynik a už ve změnu nevěří, tak já sám nerezignuji. Kritika mě motivuje k tomu, že řeknu: Ukážu vám, že jste se mylili," řekl Minář Aktuálně.cz.

Kanibalizace středopravých stran

Odborníci oslovení Aktuálně.cz sice připouštějí, že šance na úspěch existuje, ale nevidí ji jako příliš velkou - v tom lepším případě. V horším případě rovnou tvrdí, že Minář skuteční svůj plán jen stěží.

"Určitou šanci asi má, ovšem zdá se, že ve středopravé části politického spektra už je daleko menší potenciál oslovit nové voliče než v té levicové. Spíše dojde ke kanibalizaci současných středopravých stran. Roli může hrát i efekt nové strany jakožto alternativy pro nerozhodnuté či zklamané," míní sociolog Jan Burianec z výzkumné agentury STEM/MARK.

"Pan Minář má samozřejmě šanci oslovit určitou část voličů," začíná rozbor sociolog Jan Herzmann a pokračuje podobně jako Burianec. "Ovšem pohříchu má šanci oslovit hlavně ty voliče, o které už teď soupeří TOP 09, STAN, částečně KDU-ČSL a ODS a potom některá regionální uskupení včetně Prahy sobě. Jeho vstup do politiky tak může znamenat další atomizaci 'nekrajní' pravocivé opozice," říká Herzmann.

Politolog Lubomír Kopeček z Fakulty sociálních studií Masarykovy univerzity v Brně začíná analýzu Minářova počínání otázkou.

"Kladu si otázku, co nabídne Minář jiného, než už nabízí stávající opozice? Nepovažuji za pravděpodobné, že by dokázal vybudovat protiváhu hnutí ANO s velkou voličskou podporou," prorokuje Kopeček. Minář podle něj spíš odebere nějaké příznivce stávající opozici a možná získá některé nerozhodnuté voliče. "Hlavně asi má šanci oslovit některé prvovoliče. Kolik to může být, ale těžko odhadnout, tady je moc brzo na spekulace," uvádí.

Skeptické předpovědi jsou slyšet i od dalších: politiků Ladislava Mrklase z Cevro Institutu, který je blízký ODS, Petra Justa z Metropolitní univerzity v Praze i Josefa Mlejnka z **Fakulty sociálních věd** Univerzity Karlovy. "Zakládat nový subjekt považují za špatný nápad, který prospěje jedinému člověku - Babišovi," prohlásil například Mrklas.

Minář chce přebírat i voliče ANO

Sociolog Burianec uvádí, že přibližně 30 procent voličů v tuto chvíli připadá hnutí ANO, opoziční strany středopravého bloku mají nyní dohromady přibližně 45 až 50 procent. "O část z nich může nové hnutí potenciálně bojovat, i když bude mít samozřejmě přesah také k jiným stranám. Přirozeněji ale bude vnímáno spíše v tomto spektru. Jedna věc je, koho osloví, a vzbudí tak jejich sympatie či souhlas s programem, a druhá věc je, kolik lidí by novému hnutí nakonec dalo svůj hlas. To se v tuto chvíli velmi špatně odhaduje. Bude to ale chtít každopádně uvěřitelnou vízi, známé a schopné lidi i z regionů mimo Prahu a mnoho práce v případné kampani," říká Burianec.

Veškeré úvahy komplikuje to, že zatím vůbec není jasné, kdo kromě Mináře bude hnutí zastupovat, ani s jakým programem voliče osloví. Ve všech rozhovorech, které zatím Minář poskytl, se tomu důsledně vyhýbá. Argumentuje tím, že všechny podrobnosti chce zveřejnit až po krajských a senátních volbách a nyní promluvil jen proto, že informace se předčasně dostaly k týdeníku Euro. Ten informoval o Minářových úmyslech jako první. Z Minářových náznaků je ale vidět, kam chce se svými spolupracovníky zaměřit pozornost.

"Nelze postavit něco, co bude přímo konkurovat opozici. Je třeba postavit něco, co si bude moci sáhnout na voliče, které opozice nedokáže oslovit. Byť jistá část voličů opozice půjde s novým hnutím, tomu se nedá vyhnout," sdělil mimo jiné v rozhovoru pro DTV.

Mluvil také o tom, že by rád vzal hnutí ANO alespoň 15 mandátů. "Kdybychom vzali 5 procent voličů ANO, třeba 3 procenta nevoličů a ze 40 procent hlasů pro současnou opozici odsáli 5 procent, tak se zásadně změní po volbách poměr hlasů. Když Andreji Babišovi seberete 15 mandátů a přidáte je na hromádku proti němu, tak rozdíl je 30 mandátů," vysvětloval.

ANO má nyní v Poslanecké sněmovně 78 z 200 mandátů, ostatní strany za ním výrazně ztrácejí. Ze skutečně opozičních stran má ODS 23 mandátů, Piráti 22, KDU-ČSL deset, TOP 09 sedm a STAN šest. Dohromady tedy dají jen 68 hlasů. ANO navíc může počítat s podporou ČSSD, KSČM a mnohdy i SPD - tyto tři strany mají ve sněmovně dohromady 48 hlasů.

Minář do politiky nechtěl, spoléhal na opozici

Z Minářových vystoupení za poslední rok je jasné, že postupně přestal věřit v úspěch opozičních stran, po kterých chtěl několik věcí. Na mohutné demonstraci na Letné 16. listopadu 2019 je vyzval k tomu, aby se otevřely novým lidem, přišly s vizí, která bude přitažlivá také pro část Babišových voličů, a zároveň aby spolupracovaly.

Tehdy ještě vstup do politiky nezvažoval. "Potřebujeme politické strany, bez nich to nejde, ale copak jich tady máme málo?

Copak když vznikne nová politická strana, tak neroztříští ještě víc politické spektrum? Ať dělají politické strany svou práci a zároveň potřebujeme silnou občanskou společnost, která se bude umět postavit za základní pravidla a hlídat je. My víme, že

naše úloha je být tím hlídacím psem, nemusíte se stát politickou stranou a vyhrát volby. Prostě naše úloha je hlídat. A to můžeme nejlépe jako občané," řekl Minář.

Jenže s dalšími demonstracemi a s dalšími výzvami opozici stále více ztrácel trpělivost, což bylo nejvíce patrné letos 8. června na Staroměstském náměstí. V projevu se poprvé pustil ostřeji do politických stran, když jejich aktivitu označil slovy "žádná sláva" a postěžoval si, že samotné protesty nepostačí k pádu Andreje Babiše. A po demonstraci poprvé naznačil vstup do politiky.

Na dotaz, zda platí jeho dřívější slova o tom, že do politiky nepůjde, sice nejdříve odvětil, že to stále platí, ale potom dodal: "Ačkoliv si občas už skoro říkám, že by bylo možná i dobře, kdyby si opoziční lídři začali myslet, že se to chystá (jeho kandidatura ve volbách, pozn. red.) . Protože možná by je to k něčemu většímu vyprovokovalo," řekl doslova.

A na otázku, jestli by to bylo řešením, odpověděl: "Já vůbec neříkám, co je řešením. Já jenom říkám, že bych si skoro přál, aby si to mysleli." Když se ho potom deník Aktuálně.cz vyptával na bližší informace, už nechtěl mluvit podrobněji. Ještě ale s úsměvem podotkl: "Zvažovat se musí všechno."

Teď už je alespoň částečně jasné, co zvažoval a kam jeho úvahy míří. I když odborníci vesměs spíše nevěří v jeho úspěch, on je přesvědčený, že se musí z velké části obrátit k lidem, kteří nedůvěřují jak Babišovi, tak ani stranám, které tady byly před ním. V tomto případě hlavně ODS, TOP 09 a KDU-ČSL.

"Je velmi málo pravděpodobné, že se voliči Andreje Babiše vrátí k těm stranám, kvůli kterým právě volí Babiše.

Pravděpodobnější je, že je osloví nové hnutí s novými osobnostmi, s novou vizí a pozitivním přístupem, které mobilizuje tisíce dobrovolníků. To osloví i lidi, ke kterým se nedostanou standardní strany, které jsou symbolem toho, proč šel Andrej Babiš do politiky," prohlásil Minář v DTV. Zároveň přiznal riziko celého podniku. "Samozřejmě, že to je risk. Ale ještě větší risk je do toho nejtít. Protože když nic neuděláme, tak se to skoro jistě nezmění," uvedl.

Politolog Lubomír Kopeček namítá, že pro Minářovo uskupení bude kromě jiných věcí složité vytvořit funkční celostátní organizační strukturu nové strany, včetně obsazení kandidátek v krajích. "Budování takové struktury chce dost energie a také určitý čas. Zhruba rok zbývající do sněmovních voleb je na to dost krátká doba," tvrdí.

Voliči ANO jsou Babišovi věrní

Sociolog Jan Burianec k tomu všemu upozorňuje, že pro Minářovo hnutí nebude nijak jednoduché narušit 30procentní voličskou základnu ANO. "Značná část voličů ANO je dlouhodobě loajální a jen tak něco jejich vztah k hnutí nenabourá," míní a poukazuje na to, že některé voliče ANO by mohl přebírat spíše někdo jiný - Pirátů se Starosty a nezávislími. Tandem, který zvažuje společnou účast ve sněmovních volbách.

"Zní to možná nereálně, ale určitou část voličů Pirátů může přebírat ANO a naopak. Mají podobnou rétoriku i vizí, ale liší se politickým stylem. STAN je zajímavý tím, že je znám jako 'strana druhé volby', a pro nadcházející úvahy o skládání volebních koalic bude nejspíše nejžádanější nevěstou. Jejich výhoda jsou některé regiony a malé obce, kde mají často zkušené a oblíbené lidi," uvádí Burianec.

Také Jan Herzmann nepovažuje za pravděpodobné, že by Minář mohl oslovit nějak významnou část příznivců ANO. "Jsou velmi silně vázání na osobu Andreje Babiše, proti němuž pan Minář dost ostře vystupuje. Situace by se mohla změnit, pokud by došlo k nějaké zásadní krizi ANO, třeba k pravomocnému odsouzení Andreje Babiše, to je ale velmi málo pravděpodobná varianta," říká.

Sociolog a datový analytik v Centru pro výzkum veřejného mínění Matouš Pilnáček upozorňuje na jednu skupinu lidí, kterou by Minář úspěšně oslovit mohl. "Ze všech oprávněných voličů je přibližně 7 procent, kteří zatím nechťejí jít k parlamentním volbám, a přitom podporují hnutí Milion chvilek. Vývoj postojů ale může být u nového hnutí Mikuláše Mináře značný a vše záleží na dalším vývoji," upřesňuje Pilnáček.

Ani on nepovažuje za pravděpodobné, že by Minář oslovil významnější část voličů ANO. "Musel by se významně odpoutat od image Milionu chvilek. Je ale možné, že by se případnému novému hnutí mohlo podařit oslovit některé dřívější nevoliče," říká Pilnáček.

Odkazuje také na šetření Centra pro výzkum veřejného mínění, které letos v lednu zkoumalo postoje lidí k demonstracím Milionu chvilek pro demokracii. Podle výsledků 52 procent občanů demonstrace nepodporovalo, zatímco 32 procentům byly sympatické.

Bez ohledu na jakékoliv komentáře, analýzy nebo varování Minář naznačuje, že spíše než na kritiky a pochybovače myslí na ty, kteří mu vyjadřují podporu. Podle jeho slov i ohlasů na sociálních sítích jich nemusí být málo.

"Pro mě je nejdůležitější, že se ozvaly desítky osobností, které řekly: To je hrozně zajímavé, co říkáte, protože já to mám stejně. Nedokážu s čistým srdcem volit mezi současnými stranami a nevidím sílu, která by způsobila změnu. Nikdy jsem neuvažoval, že bych do politiky šel, teď to ale vážně zvažuju a chci se s vámi o tom bavit," popisoval Minář Aktuálně.cz reakce lidí.

Co bude s Milionem chvilek?

"Jeho" Milion chvilek pro demokracii si teď půjde svou vlastní cestou, aniž by bylo zatím jasné, jak moc utrpí Minářovým odchodem. Předsedou se stal jeho nejbližší spolupracovník a také kamarád Benjamin Roll, kterého Minář bezvýhradně podpořil.

"Nepochybují o tom, že pod jeho vedením Milion chvilek zůstane zásadním hráčem na poli občanské společnosti. Milion chvilek je velký a funkční tým, který v pohodě zvládne fungovat beze mě," řekl Minář ve videu, na kterém symbolicky předává vedení Rollovi.

Sociolog Jan Herzmann tak optimisticky budoucnost spolku nevidí. "Nemyslím si, že by platila rovnice Milion chvilek rovná se Mikuláš Minář, takže hnutí jeho odchodem nezanikne. Určitě ale oslabí. Mně se zdá, že Mikuláš Minář byl jeho klíčovou vůdčí osobností," soudí.

Sociolog Burianec si ale myslí, že Milion chvilek se bude nadále opírat o velké množství lidí. "Podle účasti na loňských demonstracích se zdá, že skalní příznivce může tvořit až 250 tisíc lidí. To jsou lidé, kteří dokážou vyvinout i vlastní iniciativu a přijít osobně. Minimálně ale jednou tak velká skupina souhlasí s jejich vizí a proklamacemi," říká.

Co dalšího Milion chvilek chystá, zatím Roll neoznámil, veřejně ale prohlásil, že spolek bude pokračovat ve všem, co dělal dosud. Teď ze všeho nejvíce už řadu dnů vyzývají jeho zástupci lidi, aby šli volit ke krajským a senátním volbám a pokud možno dali hlas oponentům hnutí ANO.

Vídeo: Lepší Česko z nás nikdo neudělá, je na čase přestat sedět na zadku, říká Minář

Zdeňka Kuchyňová

Hnutí ANO vyhrálo v deseti krajích, dva má STAN, jeden ODS

Hnutí ANO vyhrálo letošní krajské volby v deseti regionech ze 13. Ve Středočeském kraji vyhrálo hnutí STAN, v Libereckém kraji stejně jako před čtyřmi lety Starostové pro Liberecký kraj (SLK) a v Královéhradeckém kraji koalice ODS, STAN a Východočechů. Hnutí ANO premiéra Andreje Babiše neobhájilo vítězství ve středních Čechách a v Královéhradeckém kraji. Premiérově ale vyhrálo v Jihočeském kraji a na Vysočině.

Vítěznému hnutí ANO po krajských volbách hrozí, že v řadě regionů vzniknou koalice bez něj. Uvedli to politologové oslovení ČTK, které zaujala mimo jiné vysoká volební účast. Ladislav Mrklas z CEVRO Institutu v Praze ČTK řekl, že volby jsou také obrovskou porážkou koaliční ČSSD a komunistů, kteří kabinet premiéra Andreje Babiše (ANO) tolerují. Podle Josefa Mlejníka z **Fakulty sociálních věd** Univerzity Karlovy je to pro ANO varování před sněmovními volbami v příštím roce.

Premiér Andrej Babiš považuje výsledek hnutí ANO, jehož je předsedou, ve volbách za skvělý. Poděkoval všem občanům, kteří i přes koronavirovou epidemii přišli k volbám. Kvůli mediální masáži a stále kritice vlády měl z voleb obavy, jediným programem opozice je podle něj porazit Babiše ve sněmovních volbách příští rok. Předseda kabinetu též uvedl, že nehodlá zasahovat do vyjednávání o koalicích v jednotlivých krajích, je to podle něj na tamních organizacích.

Podle předsedy ODS Petra Fialy strana v krajských volbách oproti ostatním celostátně posílila o zhruba 50 procent. V Královéhradeckém, Jihočeském, Plzeňském a Středočeském kraji podle něj ODS bojovala o první místo. Významnou zprávou podle něj je, že opoziční strany jsou ve srovnání s vládními stranami silnější.

Piráti, kteří v řadě krajů skončili na druhém místě, se budou podle předsedy Ivana Bartoše pokoušet propojovat svou politiku ve Sněmovně, v regionech i na úrovni Evropské unie. "Řada stran šla v koalicích, my ve 12 krajích sami," vysvětlil. Odhadl, že z výsledků příliš nejasá ani nejuspěšnější hnutí ANO. "Ten úspěch je asi výrazně menší, než premiér (a předseda ANO Andrej Babiš) očekával," řekl Bartoš.

Předseda KSČM Vojtěch Filip označil volební výsledek strany v senátních a krajských volbách za velkou ztrátu. Komunisté získali zastupitele pouze ve čtyřech krajích, do druhého kola senátních voleb nepostoupil žádný z jejich kandidátů. Filip v České televizi řekl, že stranu nyní čeká nejkritičtější období.

V senátních volbách uspěli Starostové, ANO a ODS, ČSSD ztratila

Po sečtení 90 procent senátních okrsků postupovali do finále kandidáti ANO a Starostů v deseti obvodech. Adepti STAN a SLK vítězili v 8 z 27 obvodů, zástupci ANO ve třech. Kandidáti ODS byli na prvních dvou postupových místech v devíti obvodech, z toho v pěti na prvním místě. Zástupci KDU-ČSL se prosadili v šesti obvodech, v polovině z nich vítězili.

ČSSD, která obhajovala deset křesel, měla šanci znovu získat nejvýše polovinu z nich. Do finálového kola postupovali také tři kandidáti TOP 09, dva adepti Pirátů a oba senátoři z hnutí Senátor 21. KSČM, SDP ani Trikolóra se neprosadily, neuspěli ani bývalí ministři včetně předsedy senátní ústavní komise Jiřího Dienstbiera (ČSSD). Vyplývá to z průběžných výsledků hlasování, které byly zveřejněny na volebním webu. Volební účast podle průběžných výsledků hlasování přesáhla 36 procent.

Europoslankyně Maxová odchází z hnutí ANO

Europoslankyně Radka Maxová opouští hnutí ANO. Maxová patřila k zakládajícím členům v současnosti nejsilnějšího politického uskupení v Česku. Deníku N řekla, že se hnutí odklonilo od původních idejí a převládají v něm marketingové zájmy. Výhrady má k jeho sociální politice a vadí jí, že hnutí už nestojí o její názory. Poslankyní Evropského parlamentu Maxová zůstane. Kritizuje, že ANO neudělalo nic pro boj s chudobou a neprovedlo důchodovou reformu.

V Česku přibýlo v pátek rekordních 3793 lidí s covidem

Počet nově potvrzených případů nemoci covid-19 byl v Česku druhý den po sobě rekordní. V pátek testy potvrdily nový koronavirus u 3793 lidí. Aktuálně nemocných je v Česku 42.320 lidí. Počet úmrtí v pátek stoupl o 12 na celkových 699. Vyplývá to z informací na webu ministerstva zdravotnictví. Od začátku epidemie se v Česku novým typem koronaviru nakazilo přes 78.000 lidí, z toho 13.466 tento týden. Česká republika je na tom ve srovnání se sousedy nejhůře. Vykazuje v přepočtu na 100.000 lidí zhruba devítinásobek proti Německu, které má za uplynulý týden 17 nových případů na 100.000 obyvatel, což je nejméně ze sousedních zemí.

U většiny infikovaných má nemoc lehký průběh. V nemocnicích je podle posledních údajů ministerstva 1134 lidí s covidem. Stav 221 z nich lékaři hodnotí jako těžký. Nejvýrazněji se nyní nákaza šíří na Uherskohradištsku, kde za poslední týden připadá na 100.000 obyvatel asi 341 případů koronaviru. Na Benešovsku je to přes 264, na Pelhřimovsku 202 a v Praze 196 případů na 100.000 obyvatel za posledních sedm dní.

Červenou barvu, která znamená nejvyšší riziko nákazy koronavirem s komunitním přenosem, mají na mapě okresů kromě hlavního města nově také okresy Praha-západ, Praha-východ a Uherské Hradiště. Většina okresů zůstává oranžová, tedy na druhém stupni nebezpečí, zelených je 18. Od pondělí začne v Česku kvůli šíření nemoci covid-19 platit nouzový stav. Jeho zavedení na měsíc schválila ve středu vláda. Od pondělí budou na dva týdny platit také nová omezení, která ovlivní provoz škol, trávení volného času, kulturní, sportovní a další hromadné akce, svatby i bohoslužby.

Komunistický poslanec Kováčik je s vážným zraněním v nemocnici

Předseda poslanců Komunistické strany Čech a Moravy (KSČM) a kandidát do Senátu Pavel Kováčik je s těžkým úrazem v nemocnici. Informaci serveru Novinky.cz potvrdila ČTK mluvčí komunistické strany Helena Grofová. Bližší informace s ohledem na přání poslancovy rodiny neuvedla. Podle Novinek Kováčik propadl při práci na chalupě ve středních Čechách střechou. Mluvčí nemocnice Na Bulovce na dotaz ČTK uvedla, že žádné informace o konkrétních pacientech nelze sdělovat.

Zákon zavádějící občanky s otisky prstů projedná v pondělí vláda

Zákon, podle kterého budou od příštího srpna vydávány občanské průkazy s biometrickými údaji - dvěma otisky prstů a fotografií držitele na bezkontaktním čipu, projedná v pondělí vláda. Novela reaguje na nařízení Evropského parlamentu, které má vstoupit v účinnost v srpnu příštího roku. Součástí občanských průkazů bude muset být i strojově čitelná část, tak, aby splňovaly minimální bezpečnostní normy v podobě, jak je stanoví Mezinárodní organizace pro civilní letectví (ICAO).

U osob starších 15 let budou mít občanské průkazy stejnou platnost jako dosud, tedy deset let. Děti mladší šesti let mohou dostat občanský průkaz s platností na dva roky, od šesti do 15 let budou vydávány průkazy s pětiletou platností. Průkazy, které budou vydány lidem nad 70 let, budou mít platnost 35 let. Podle novely bude také možné si znehodnocený občanský průkaz ponechat. Podle návrhu také nebudou v občanském průkazu zapisovány některé údaje, jako je akademický titul nebo rodné číslo. Jako identifikátor by podle dřívějších informací ministerstva vnitra mohlo sloužit číslo průkazu, ze kterého na rozdíl od rodného čísla nelze vyčíst další osobní údaje.

Na Moravě vítr poráží stromy na silnice

Především popadané stromy na silnice i stržené dráty elektrického vedení řeší dnes hasiči kvůli silnému větru v Olomouckém i Zlínském kraji. V obou regionech museli do terénu již ve více než dvou desítkách případů a další zásahy přibývají. Silný vítr od brzkého rána láme stromy i v Moravskoslezském kraji. Profesionální i dobrovolní hasiči kvůli počasí mají do dnešního poledne už více než 80 zásahů. Nejhorší je situace na Frýdecko-Místecku. Kromě popadaných stromů museli hasiči provizorně opravovat i střechy, hlavně plechové. Na severu Moravy a ve Slezsku hrozí ve druhé polovině noci a v neděli vzestup řek na první, tedy nejnižší povodňový stupeň.

Spodní patra vytěženého uranového dolu Rožná zaplaví voda

Nejnižší patra uranového dolu Rožná I začne koncem letoška zaplavovat voda. Komerční těžba v dole skončila v prosinci 2016, uranovou rudu horníci naposled dobývali ve 24. patře, tedy 1200 metrů pod povrchem země. Podle předpokladu závodu Geam by měla voda vystoupat za tři čtyři roky na úroveň 13. těžebního patra. Úplně bude čerpací systém v dole odstaven kolem roku 2035, kdy by tam mělo ukončit činnost výzkumné pracoviště Bukov. Novinářům to řekl náměstek ředitele pro hornické práce Pavel Vinkler.

Důl Rožná byl v provozu nejdéle z uranových dolů ve střední Evropě, těžilo se tam 60 let. Při dobývání rudy z něj bylo vyvezeno na 12 milionů metrů krychlových materiálu.

Ve věku 95 zemřel Limonádový Joe, herec a zpěvák Karel Fiala

Ve věku 95 zemřel podle iRozhlasu herec a zpěvák Karel Fiala, někdejší hvězda karlínské operety. Lidé ho mají spojeného s rolí Limonádového Joea. Radiožurnálu to v sobotu potvrdil Blahoslav Mikolášek z léčebny dlouhodobě nemocných v pražských Vršovicích. Tam Fiala trávil poslední roky života. Největší úspěchy herec slavil od 50. let minulého století na jevišti Hudebního divadla v Karlíně. V roce 2013 získal Karel Fiala cenu Thálie za celoživotní přínos v oboru muzikál. Karel Fiala byl třicet osm let členem Hudebního divadla v Karlíně. Byl tenor, skvěle zpíval, výborně hrál a navíc dobře vypadal, a tak jeho operetní hvězda stoupala. Zazpíval si všechno, po čem toužil, celý světový repertoár operetních špiček. V karlínském divadle během čtyř dekád snad nebyl muzikál, v němž by Fiala neměl jednu z hlavních rolí. Po roce 2000 si ještě zahrál ve velkolepém muzikálu Hrabě Monte Christo.

Pistolníka Limonádového Joea přebral Jiřímu Kodetovi, jako hvězda karlínské operety byl ale právě on pro Oldřicha Lipského a Jiřího Brdečku tím pravým typem milovníka se sladkým operetním úsměvem. "Dodnes nevím, jestli byla lepší jediná superrole, nebo hodně průměrných. Beru to jako osud," svěřil se ostravský rodák. Nejraději měl prý Tonyho z muzikálu West Side Story. "To představení mělo takovou atmosféru, že lidi skoro nedýchali," vzpomínal herec, který "celá ta léta vyznával lásku nějaké ženské na jevišti". Vášnivý polibek představitelce titulní role Rose Marie ostatně přinesl Karlu Fialovi i lásku jeho třetí ženy - Věry Vlkové, se kterou tvořil pár půl století.

Na svět přišel v rodině kominického mistra. Když za okupace nemohl dokončit gymnázium, začal se věnovat otcovu řemeslu. Střechy ale krátce po válce vyměnil za pražskou konzervatoř, talentovaného mladíka si totiž všiml profesor Ševčík z ostravské hudební školy, který jej připravil na přijímací zkoušky. "Nebýt jeho, nezpívám," svěřil se Fiala. Už na konzervatoři, kterou dokončil v roce 1952, začal Fiala působit v Národním divadle, kariéru v operním souboru mu ale zhatila tréma. Fiasko v opeře ale ani trochu nevadilo Oldřichu Novému, který v té době působil v karlínském divadle a mladého pěvce přijal. "Byl to nesmírně noblesní pán a ihned jsme si padli do oka. Do měsíce jsem zpíval Cikánského barona," přiblížil počátky úspěšného působení Fiala, který z Karlína odešel až počátkem 90. let.

Zemřel filmový a divadelní herec Martin Havelka

Ve věku 62 let zemřel po vážné nemoci filmový a divadelní herec Martin Havelka. Uvedla to mluvčí Městského divadla Brno, kde Havelka dlouhá léta působil. Informaci o úmrtí herce nejprve zveřejnil na twitteru režisér Jan Hřebejk, který napsal, že s Havelkou točil filmy Učitelka a Rádl. Připomněl i to, že měl Havelka v minulosti vážnou nehodu.

Havelka působil v brněnském Divadle Husa na provázku, Národním divadle Brno a v Městském divadle Brno. Objevil se také ve filmech, poprvé v Baladě pro banditu. Kateřina Vižďová, mluvčí Městského divadla Brno připomněla, že potěšil diváky ve více než pěti desítkách rolí na činoherní i hudební scéně. "Nikdy nezapomeneme na jeho ztvárnění ďábelsky rozkošného Darryla v Čarodějkách z Eastwicku a expresivního Petruccia v Shakespearově Zkrocení zlé ženy. Dojemným niterným výkonem v roli

Daniela Warshowského ve výjimečném muzikálu Představ si..., který vypráví o síle lidství v době druhé světové války, potvrdil, že byl skutečným Panem hercem," uvedla Vížďová.

Raritní český pětidukát se vydražil za rekordních 23 milionů

Za rekordních 850.000 eur (v přepočtu asi 23 milionů korun) bez aukční přírůžky se v Praze vydražil raritní svatováclavský pětidukát z roku 1937. Za pořadatele aukce to ČTK oznámil Patrik Kozlík. "Zatímco jiné svatováclavské dukáty byly raženy v desítkách až tisících kusů, zlaté pětidukáty vznikly v roce 1937 pouze čtyři. To z nich dělá extrémní raritu," popsal vydraženou minci Pavel Kroužek, majitel aukčního domu Antium Aurum, který dražbu pořádal.

Před dnešní aukcí se podle Kroužka žádný z pětidukátů nikdy neobjevil ve veřejné dražbě. Vyvolávací cena pětidukátu činila osm milionů korun a vyšplhala se na skoro trojnásobek. "Dražili ho čtyři významní sběratelé," řekl po aukci ČTK Kroužek.

Velká pardubická se letos poběží i bez diváků

Jubilejní 130. Velká pardubická se v neděli 11. října uskuteční, i když bude bez diváků. Od pondělí 5. října bude platit nouzový stav a profesionální a organizovaný sport na všech úrovních sice může v omezené formě fungovat, ale bez fanoušků. Na slavný překážkový dostih s Taxisem obvykle chodí až 30.000 diváků. Velkou pardubickou bude přenášet Česká televize. Možná budou k máni virtuální vstupenky, o které lidé projevují zájem.

V současnosti je přihlášených osmnáct koní včetně hnědáka Theophilose. Loni ho dovedl vítězně do cíle žokej Josef Bartoš, ale letos bude chybět, jelikož je po operaci kolena. Na startu budou i předchozí vítězové Tzigane du Berlais (2018), No Time To Lose (2017) a Ribelino (2015).

Sport

Kanoista Vojtěch Heger se stal v Krakově mistrem Evropy ve vodním slalomu v kategorii do 23 let. Bronzovou medaili vybojovala v Polsku kajakářka Antonie Galušková, jež odsoudila ke čtvrtému místu loňskou evropskou seniorskou šampionku Amálii Hilgertovou. Dvě medaile získali i junioři. Kanoista Adam Král má stříbro, kajakářka Kateřina Beková bronz. Mezi kanoisty skončil o pouhé čtyři setiny čtvrtý Václav Chaloupka, který stejně jako Hilgertová těsně nezopakoval bronzové umístění z nedávného seniorského evropského šampionátu v Praze.

Wimbledonské šampionky Barbora Strýcová a Sie Šu-wej postoupily na Roland Garros do osmifinále čtyřhry. První nasazené tenistky, které společně ovládly i antukovou generálku v Římě, porazily ve 2. kole česko-nizozemský pár Marie Bouzková, Arantxa Rusová za hodinu a půl 7:5, 6:1. Účast v deblovém osmifinále si už dříve zajistily Kristýna Plíšková hrající se Slovenkou Viktorií Kužmovou a Květa Peschkeová s Demi Schuursovou z Nizozemska.

Bikerka Tereza Tvarůžková dojela v druhém závodě Světového poháru cross country v Novém Městě na Moravě sedmá v kategorii do 23 let. Vylepšila tak čtvrté místo. Vyhrála druhá závodnice úvodního klání Nizozemka Ceylin del Carmen Alvaradová. Jednadvacetiletá Tvarůžková si od začátku držela pozici v první desítku a nakonec uhájila sedmou příčku, z níž měla při dojezdu očividnou radost. Na vítěznou Nizozemku ztratila tři minuty. Alvaradová projela cílem o 19 sekund před Italkou Mariíkovou, o dalších 20 vteřin zpět zůstala Francouzka Helene Clauzelová.

Jediný český účastník cyklistického Gira d'Italia Josef Černý zahájil závod šestým místem v časovce v Palermu. Český šampion v této disciplíně zaostal na patnáctikilometrové trati o 36 sekund za domácím vítězem Filipem Gannou. Úřadující mistr světa z minulého týdne zvítězil suverénně o 22 sekund před Portugalcem Joaem Almeidou a Dánem Mikkelem Bjergem.

Počasí

Polojasno až jasno. Později odpoledne a večer od jihozápadu přibývání oblačnosti a místy přeháňky, ojediněle i bouřky. Nejvyšší teploty 21 až 25 °C, v nížinách Čech místy až 27 °C, na horách kolem 20 °C.

Krajské volby vyhrálo hnutí ANO, levice oslabila

Hnutí ANO vyhrálo letošní krajské volby v deseti regionech ze 13. Nejvíc si polepšili Piráti, ztrácí levice - ČSSD a komunisti. V Praze se nevolilo.

Zbyněk Sekal – avantgardní umělec mezi Prahou a Vídní

Zhruba 70 předmětů z dílny sochaře, malíře a myslitele Zbyňka Sekala je až do ledna k vidění na výstavě ve vídeňské galerii současného umění Belvedere 21.

Magazín pro české školy v zahraničí (40)

Úvod dnešního magazínu nás zavede na zvláštní vyučování. Protože žáci nemohou kvůli opravám do své školy, učí se, kde to jde. Také třeba v lese.

Před sto lety byla uvedena Čapkova hra R.U.R. Poprvé se v ní objevilo slovo robot

Víte, odkud pochází dnes již mezinárodní slovo robot? Pokud vás napadla hra Karla Čapka, hádáte správně. Výstava s názvem Cesta do hlubin robotovy duše věnovaná hře R.U.R., se koná v Čapkově letním domě ve Staré Huti u Dobříše.

1.20. Roušky lákaly ke krajským volbám. Těžili z toho Starostové a Piráti [URL](#)

WEB, Datum: 04.10.2020, Zdroj: jablonecky.denik.cz, Strana: 0, Autor: Jiří Louda, Infotype: Nepojmenováno, Datum importu: 05.10.2020 03:16, RU / měsíc: 169 542, Celková návštěvnost: 24 111, Rubrika: Jablonecko, AVE: 5 990,00 Kč, Země: Česko, GRP: 0,27

/ANALÝZA/ Ke krajským volbám přišlo letos více voličů než u předchozích dvou krajských voleb v roce 2016 a 2012. Výsledky jsou o to zajímavější a reprezentativní, myslí si politolog Jan Kubáček z Turnova, který v současnosti přednáší na **Fakultě sociálních věd** Univerzity Karlovy.

"Volební účast byla lehce nad 40 %. „Upřímně mě to překvapilo, nepočítal jsem s tím, že bude takto vysoká. Přišlo mi, že najednou roušky lákaly," podotkl Kubáček. Ten očekával účast pohybující se okolo 35 %.

Dle jeho názoru se koronavirus stal dominantním tématem letošních voleb. „Právě výhrady k Andreji Babišovi a jeho vládě a distanc od nákupu roušek pomohly jiným stranám, konkrétně Starostům a České pirátské straně," doplnil Kubáček. Současná situace navíc ukázala, že regionální volby tentokrát nepatřily v očích mnoha Čechů k těm méně důležitým. Podle Kubáčka u krajských voleb využívají svého práva volit především starší ročníky a rodiče s dětmi, kteří tak činí ve jménu budoucnosti svých potomků.

Podle Michala Pehra z Cevro institutu začíná u voleb převažovat stranická legitimitace a kandidátka jako celek než jednotlivé tváře. To platí především pro komunál a Senát.

Současný hejtman Martin Půta se už před volbami netajil tím, že nechce jít do koalice s ANO. Podle politologa Kubáčka se tu rýsuje trojkoalice ve složení Starostové, Piráti a ODS. Poslední dvě jmenované strany získaly po pěti mandátech. „Záleží hlavně na tom, jak se dokážou prosadit občanství demokraté. Myslím si, že sám Půta stojí o širší koalici," upřesnil politolog z Turnova. Starostové posílili také na Českolipsku a Novoborsku, kde doposud mělo silnější postavení ANO. Podle Kubáčka se projevil zajímavý efekt senátních voleb. Ke zviditelnění Starostů mohla přispět kampaň jejich člena Jiřího Voseckého, který obhajuje senátorské křeslo.

Ve volbách do krajského zastupitelstva nepřekročila potřebnou pětiprocentní hranici žádná politická strana, která se zabývala problematikou životního prostředí, změnami klimatu a ochranou přírody. „Část voličů, která podle toho volí a je pro ně důležité toto téma, se vzájemně vytloukli. Stranám uškodila rozříštěnost," poznamenal Kubáček.

1.21. Není důvod být zklamaný, že nejsem hejtmanem. Chceme funkční kraj, pak ego musí pryč, říká pro EZ Kupka [URL](#)

WEB, Datum: 04.10.2020, Zdroj: eurozpravy.cz, Strana: 0, Infotype: Nepojmenováno, Datum importu: 05.10.2020 01:08, RU / měsíc: 1 822 845, Celková návštěvnost: 137 303, AVE: 35 000,00 Kč, Země: Česko, GRP: 1,53

Na vytyčený cíl nedosáhl. Místopředseda ODS Martin Kupka se nestane hejtmanem Středočeského kraje, o něž v krajských volbách usiloval. Do čela krajského úřadu se postaví Petra Pecková z hnutí STAN. „Pokud chceme dát kraj dohromady, nesmějí v tom osobní ambice překážet," říká pro EuroZpravy.cz Martin Kupka z ODS, která na pozici hejtmana čeká dlouhých dvanáct let.

doporučujeme

Přijde mu logické, že post hejtmana uzmulo vítězné hnutí Starostů a nezávislých (STAN), konkrétně Petra Pecková. Koalice ve složení hnutí STAN, ODS, Pirátů a Spojenců se na jmenování starostky Mnichovic shodla. „Už v sobotu jsem dal jasně najevo, že budeme respektovat výsledek voleb, v nichž ve Středočeském kraji vyhrálo hnutí STAN," konstatuje starosta Líbeznic, jehož v podvečer kontaktovala redakce webu EuroZpravy.cz.

Na dotaz, zda je smutný či zklamaný, že svého cíle nedosáhl, odpověděl bez dlouhého přemýšlení: „Tady přeci vůbec není prostor na otázku, zda jsem zklamaný či smutný. Voliči se rozhodli pro STAN a my to musíme respektovat. Důležité je, že jsme schopni vytvořit koalici, která Středočeskému kraji nabídne lepší variantu i alternativu než doposud," má jasno představitel ODS, která ve Středočeském kraji skončila druhá, když ve finiši přesputovala hnutí ANO, které doposud drželo post hejtmanky zásluhou Jaroslavy Pokorné Jermanové.

Absolvent **Fakulty sociálních věd** Univerzity Karlovy při klíčových jednáních nepřipomínal fakt, že měl nejvíce preferenčních hlasů ve Středočeském kraji. „V okamžiku, kdy si hnutí STAN nárokuje post hejtmana, tak musíme uznat i respektovat, že ke svému kroku a rozhodnutí mají naprosto legitimní a oprávněný nárok z titulu, že jsou nejsilnějším uskupením současné koalice. Proto je logické, že mají křeslo hejtmana. A tady také platí, že pokud chceme dát kraj dohromady, tak osobní ambice v tomto směru nesmějí překážet," praví Kupka bez jakýchkoli emocí v hlase.

Bývalý náměstek hejtmanky pro oblast zdravotnictví nechtěl detailněji komentovat podvečerní jednání koalice, která se domluvila na obsazení jednotlivých postů v radě, výborech, komisích, včetně programových priorit. „Jaké posty získala ODS, nemohu zatím prozradit, protože vše musíme projednat s klubem nově zvolených zastupitelů. Potřebujeme se s nimi na všem domluvit," tvrdí Kupka, jenž ani neprozradil, v jaké pozici bude na úřadě působit. „To je opravdu předmětem jednání, které zítra proběhne," uzavírá Martin Kupka.

1.22. ANO bude mít podle politologů problémy tvořit koalici URL

WEB, Datum: 04.10.2020, Zdroj: halonoviny.cz, Strana: 0, Infotype: Nepojmenováno, Datum importu: 04.10.2020 10:48, Celková návštěvnost: 150 000, AVE: 30 000,00 Kč, Země: Česko, GRP: 1,67

Vítěznému hnutí ANO po krajských volbách hrozí, že v řadě regionů vzniknou koalice bez něj. Uvedli to politologové oslovení ČTK, které zaujala mimo jiné vysoká volební účast.

Ladislav Mrklas z CEVRO Institutu v Praze ČTK řekl, že volby jsou také obrovskou porážkou koaliční ČSSD a komunistů, kteří kabinet premiéra Andreje Babiše (ANO) tolerují. Podle Josefa Mlejnka z **Fakulty sociálních věd** Univerzity Karlovy je to pro ANO varování před sněmovními volbami v příštím roce.

Mrklas řekl, že volební zisk ANO je daleko menší než v předešlých několika volbách. "Zároveň je v pozici, kdy nakonec může klidně skončit v opozici snad ve 12 ze 13 krajů. Jeho pozice bude záviset na tom, jestli se budou jeho místní lídři, případně Andrej Babiš, schopni dohodnout na koalici," konstatoval.

Pro ANO jsou proto podle Mlejnka volby úspěchem i neúspěchem současně. "Úspěchem z toho důvodu, že dokázalo zopakovat výsledek z roku 2016, a letošní krajské volby potvrdily existenci pevného voličského jádra," uvedl. V mnoha krajích nicméně ANO patrně skončí v opozici, protože postrádá koaliční partnery, dodal. "I s ohledem na parlamentní volby v příštím roce je pro ANO varovným znamením zejména fiasko jeho partnerů na celostátní úrovni, ČSSD a KSČM," řekl.

Mrklas zhodnotil výsledek sociálních demokratů a komunistů jako obrovskou porážku. "ČSSD vypadla z řady zastupitelstev, je na tom ještě hůř než ODS v době největší krize," řekl. Připomněl, že ČSSD nebude například ani ve středočeském zastupitelstvu. "ČSSD i komunisté mají hodně co k zamyšlení, oběma stranám zvoní hrana a budou mít těžké obhájit své zastoupení ve Sněmovně," dodal.

Občanským demokratům se podle Mrklase vyplatilo vytvoření volebních koalic. "Piráti, kteří začínali z nuly, také udělali fantastický výsledek a budou jazýčkem na vahách v koaličních jednáních," uvedl. V řadě krajů bude nejpodstatnější, zda se Piráti rozhodnou vstoupit do koalice proti vítěznému ANO.

Volební účast se letos pohybuje v krajských volbách kolem 37,9 procenta, před čtyřmi lety činila 34,5 procenta. Mlejnek to označil za velké překvapení. "Znamená to, že ke krajským volbám chodí zhruba stejný segment voličstva, který se pandemií nenechal odradit. A pokud se přece jen část starších voličů odradit dala, nahradili je mladší voliči," míní.

Mrklas upozornil, že ve volbách se prohloubily rozdíly mezi českými a moravskými kraji. V Čechách většinou víc bodovali občanští demokraté a Starostové, v moravských regionech uspěli spíš lidovci a Piráti. "Piráti vlastně uspěli z hlediska některých svých pozic lépe na Moravě než v Čechách, což možná čekal málokdo," uvedl.

Druhé kolo senátních voleb bude podle něj soubojem o předsedu komory Miloše Vystrčila (ODS). "Protože ODS, aby měla nejsilnější klub, musí v řadě obvodů zvítězit, někde v přímém souboji se STAN nebo jeho spojenci, kteří také budou aspirovat na pozici nejsilnějšího klubu," shrnul. V okresech, kde postoupili i kandidáti ANO, se podle Mrklase naopak ukáže, jak funguje spolupráce opozice.

(čtk)

Andrej Babiš. FOTO - Haló noviny.

1.23. ANO zahubilo koaliční partnery, za rok bude mít těžkou pozici, říká pro EZ politolog Mrklas URL

WEB, Datum: 04.10.2020, Zdroj: eurozpravy.cz, Strana: 0, Infotype: Nepojmenováno, Datum importu: 05.10.2020 01:08, RU / měsíc: 1 822 845, Celková návštěvnost: 137 303, AVE: 35 000,00 Kč, Země: Česko, GRP: 1,53

ROZHOVOR – Mluví zcela jasně a nic nezaobaluje do neprůhledných frází. Přední tuzemský politolog Ladislav Mrklas tvrdí, že hnutí ANO se po letošních krajských volbách dostalo do překerní situace. „Za cenu, aby v nich alespoň trochu uspělo, de facto zahubilo svoje koaliční partnery a myslím si, že musí hodně přemýšlet o tom, co udělá ve zbývajícím roce, aby mělo vůbec nějaký koaliční potenciál i po sněmovních volbách,“ říká v rozhovoru pro EuroZpravy.cz Ladislav Mrklas, který upozorňuje, že levice neutrpěla debakl jen v krajích, ale i v boji o Senát.

doporučujeme

Jsou hitem pro koaliční partnerství. Podle politologa Ladislava Mrklase po krajských volbách zamotává politickou scénu hnutí Starostové a nezávislí (STAN). „Domnívám se, že je docela signifikantní, že jak Piráti, tak ODS dopadli nejlépe tam, kde šli ve volební koalici s hnutím STAN. Je tedy vidět, že hnutí STAN zamotává politickou scénu a ukazuje se, že Starostové a nezávislí jsou klíčovými partnery pro volební koalice i směrem ke sněmovním volbám v příštím roce,“ je přesvědčený expert na volební a stranické systémy.

Mrklas, který se specializuje na problematiku české politiky ve všech jejích podobách, nesdílí názor prezidenta Miloše Zemana, který v nedělním diskuzním pořadu Partie na televizi Prima řekl, že vládnout by měl ten, kdo byl první na pásce, a naznačil, že se mu nelíbí vytváření koalic proti vítězovi. Hlava státu použila příměr, že i když se spojí trpaslíci, vždycky z nich bude trpaslík a nikdy nedosáhnou rozměrů obra. „Osobně musím říci, že na krajské politické scéně žádného obra nevidím, protože hnutí ANO s výjimkou Moravskoslezského kraje, kde má opravdu velký náskok, všude jinde zvítězilo jen o prsa jako například ve Zlínském, v Plzeňském či Jihočeském kraji, a tak žádným obrem není,“ reaguje politolog, který absolvoval doktorské studium na Institutu politologických studií **Fakulty sociálních věd** Univerzity Karlovy v Praze.

Naopak člen správní rady a katedry politologie a mezinárodních vztahů vysoké školy CEVRO Institut nevidí v krajích žádné trpaslíky. „Podle mě krajské volby ukázaly, že je zde celá řada stran, zhruba středně velkých, které mají výsledky mezi 10 až 20 procentům hlasů.“ Mrklas rovněž nesouzní se Zemanem, který prohlásil, že na olympijských hrách rovněž na stupni vítězů stříbrný s bronzovým nesvrhnou zlatého medailistu. „Srovnávat krajské volby s olympiádou není možné. Máme poměrný volební systém, máme model, který říká, že kdo chce v zastupitelstvu vládnout, musí vytvořit koalici, jež má nadpoloviční většinu,“ hájí svůj názor v rozhovoru pro EuroZpravy.cz.

Ladislav Mrklas / foto: CEVRO Institut

Odborník, který kromě vysoké školy CEVRO Institut a Liberálně-konzervativní akademie přednáší rovněž na **Fakultě sociálních věd** Univerzity Karlovy v Praze, zmiňuje, že souboj o Senát, jenž se týká především opozičních kandidátů, bude klíčový pro zodpovězení nejzásadnější otázky, a tou je, kdo bude mít nejsilnější senátní klub po volbách. „Jinými slovy se hraje o to, zda ODS udrží Miloše Vystrčila v čele Senátu anebo nikoli.“ Sedmačtyřicetiletý muž, který se orientuje v politickém marketingu, se ohradil proti Miloši Zemanovi, který Senát označil za odkladiště neúspěšných politiků. „Absolutně s ním nesouhlasím. Senát je

totiž naprosto zásadní komorou. Je to taková hra proti populistům jeho typu a proti nejrůznějším pokusům o to, aby se politický ústavní systém posouval směrem k nositelům moci," soudí Mrklas, který se domnívá, že i přes pětitisícový bonus určený seniorům, nepřišli v krajských volbách k urnám úplně všichni důchodci. Rovněž úplně nevylučuje, že po sněmovních volbách může dojít k přeskupení politických sil. „Může se najít někdo, kdo se na Babiše dotáhne anebo se dokonce dostane před něj.“

STAROSTOVÉ A NEZÁVISLÍ SE STÁVAJÍ KLÍČOVÝM PARTNEREM

Pane doktore Mrklasi, jak z pozice politologa hodnotíte právě proběhlé krajské, ale i senátní volby, které jsou ale zatím v poločase, neboť u nich se čeká na druhé kolo?

Levice jednoznačně utrpěla těžkou porážku. Cenou za to, aby hnutí ANO alespoň trochu v krajských volbách uspělo, bylo, že de facto zahubilo svoje koaliční partnery a myslím si, že musí hodně přemýšlet o tom, co udělá ve zbývajícím roce, aby mělo vůbec nějaký koaliční potenciál i po sněmovních volbách, které se odehrají příští rok. Čeká je těžká pozice. Další věcí, kterou je třeba zmínit, je skutečnost, že Piráti, ODS i Starostové a nezávislí si vyzkoušeli, že koalice fungují v různých konfiguracích. A domnívám se, že je docela signifikantní, že jak Piráti, tak ODS dopadli nejlépe tam, kde šli ve volební koalici s hnutím STAN. V případě Pirátů je to Olomoucký kraj a u ODS se jedná o Královéhradecký kraj. Je tedy vidět, že hnutí STAN zamotává politickou scénu a ukazuje se, že Starostové a nezávislí jsou klíčovými partnery i pro volební koalice směrem ke sněmovním volbám v příštím roce. Zároveň na půdorysu výsledků tří zmiňovaných uskupení, plus na Moravě ještě lidovců, a občas někde i nějaké koalice s TOP 09, vznikne pravděpodobně většina krajských koalic. A tak hnutí ANO zřejmě skončí ve velké, možná drtivé většině krajů, úplně mimo vládní sestavu.

Nesmíme zapomenout na senátní volby. Co od nich můžeme ve druhém kole očekávat?

Většina bitev, které se odehrají ve druhém kole, bude hlavně soubojem mezi různými opozičními kandidáty. Co se týče konfigurace, tak ty jsou od volebního odvodu k volebnímu obvodu různé. Nejpodstatnější ovšem je, že v několika obvodech se bude hrát o nejzásadnější otázku, a tou je, kdo bude mít nejsilnější senátorský klub po volbách. Jinými slovy, zda ODS udrží Miloše Vystrčila v čele Senátu anebo nikoli. Mezi klíčovými volebními obvody ve zmíněné otázce bude například patřit volební obvod na Praze 9, kde se příští týden střetnou David Smoljak z hnutí STAN (v prvním kole získal 42, 87 procenta hlasů-pozn. red.) a kandidát ODS Eduard Stehlík (v prvním kole vybojoval 30,19 procent hlasů – pozn. red.), to bude hodně otevřený souboj. Přímý souboj mezi vládou a opozicí se odehraje v devíti volebních obvodech. Zároveň je nutné říci, že vládní koalice obrovsky ztratila i v boji o Senát. Ukázala, že není schopná získat senátní mandáty. V podstatě má jedinou jistotu, že uspěje v Karviné, kde proti sobě stanou Ondřej Feber z hnutí ANO a Radek Sušil z ČSSD. Všude jinde budou hodně kandidáti vládní koalice, kterou tvoří právě hnutí ANO s ČSSD bojovat proti soupeři z hnutí STAN či KDU-ČSL, a to bude hodně složitý souboj, aby se proti nim prosadili.

Když hovoříme o Senátu, musím zmínit aktuální vyjádření prezidenta Miloše Zemana, který v diskuzním pořadu Partie na televizi Prima uvedl, že Senát je pouze jakýmsi odkladištěm neúspěšných. Souhlasíte s ním?

Absolutně s ním nesouhlasím. Senát je totiž naprosto zásadní komorou, a to říkám od jeho vzniku. Je dobře, že máme dvoukomorový parlament, zaplat' pánbůh. A Miloš Zeman je důkazem toho, že je dobře, aby dvoukomorovým byl. Není žádnou náhodou, že právě on či vládní koalice Senát kritizují. Je to taková hra proti populistům jeho typu a proti nejrůznějším pokusům o to, aby se politický ústavní systém posouval směrem k nositelům moci.

SENIORY BONUS NALÁKAL, PŘESTO NEPŘIŠLI VOLIT VŠICHNI

Ke krajským volbám prezident Zeman ve zmiňovaném pořadu použil dva příklady. Tvrdí, že kdo byl první na pásce, pak by onen kraj měl vést, a řekl, že vytváření koalic proti vítězi je stejné, jako by na olympijských hrách na stupni vítězů stříbrný s bronzovým svrhli zlatého medailistu. A dodal, že i když se spojí trpaslíci, vždycky z nich bude trpaslík a nikdy nedosáhnou rozměrů obra.

Osobně musím říci, že na krajské politické scéně žádného obra nevidím, protože hnutí ANO s výjimkou Moravskoslezského kraje, kde má opravdu velký náskok (lidé mu zde dali 30,25 procent hlasů – pozn. red.), všude jinde zvítězilo jen o prsa jako například ve Zlínském, v Plzeňském či Jihočeském kraji, a tak žádným obrem není. Zároveň nevidím žádné trpaslíky. Podle mě krajské volby ukázaly, že je zde celá řada stran, zhruba středně velkých, které mají výsledky mezi 10 až 20 procenty hlasů. Srovnávat krajské volby s olympiádou tak není možné. Máme poměrný volební systém, máme model, který říká, že kdo chce v zastupitelstvu vládnout, musí vytvořit koalici, jež má nadpoloviční většinu. Jak už jsem uvedl na začátku, tím, že hnutí ANO zahubilo své koaliční partnery, tak to budou mít při vyjednávání složité.

Promítl se ve výsledcích krajských voleb finanční bonus ve výši pěti tisíc korun, který vláda daruje seniorům, protože koalice u důchodců cítí velký potenciál? Poslanec ODS Jan Skopeček už dříve peněžní prémie nazval předvolební korupcí.

Volební účast, která byla kolem čtyřiceti procent, nasvědčuje tomu, že přece jenom přišla i podstatná část elektorátu hnutí ANO, navzdory predikcím, že se zejména starší lidé budou kvůli covidu-19 bát přijít do volebních místností. Proto se domnívám, že případný strach zastínila motivace ze zisku zmíněného rouškového bonusu, který seniory k volbám přitáhl a slyšeli tak na slib hnutí ANO, případně dalších zvýhodňovacích programů. Přesto k volbám zdaleka nepřišli všichni. Kdyby se jich všichni zúčastnili, pak by výsledky zejména hnutí ANO vypadaly ještě trochu jinak.

Předseda ODS Petr Fiala ve volebním štábu strany včera řekl, že sobotní volby ukázaly, jak moc lidé v zemi touží po změně.

Myslíte si, že je v České republice reálné udělat podobnou výměnu politických sil, jaká nedávno proběhla na Slovensku?

Po změně velká část společnosti pravděpodobně touží. Lze zřejmě říci, že je to větší podíl, než ten, který si přeje pokračování současného stavu, jaký máme dnes, to znamená Zemana na Hradě a Babiše ve Strakově akademii. Jinou věcí je, že onu změnu si může velká část lidí představovat jinak. Podívejme se na Slovensko, kde to dlouho vypadalo tak, že velká část společnosti má už dost arogance moci, a to i díky vraždě novináře Jána Kuciaka a jeho partnerky Martiny Kušnírové, ale nedokázala se shodnout, kdo by měl být tím hlavním nositelem změny. U nás to zatím také není jasné. Podle mě následující rok bude ve znamení souboje, kdo bude vyzyvatelem Andreje Babiše. Ale samozřejmě se nedá vyloučit ani slovenský scénář, tedy komu se povede nezpochybnitelně onu roli uchopit až tak, že na konec může dostat takový bonus, že se třeba na Babiše dotáhne anebo se dokonce dostane před něj.

1.24. Vítězství bez výhry

TV, Datum: 04.10.2020, Zdroj: ČT 1, Zpráva: 1, Infotype: Nepojmenováno, Datum importu: 05.10.2020 04:04, Sledovanost pořadu: 0, Pořad: 168 hodin 21:45, AVE: 11 543 507,00 Kč, Země: Česko, GRP: 3,56

Nora FRIDRICHOVÁ, moderátorka

Dobrý večer. Voliči rozhodli a překreslili politickou mapu v krajích. Vládní hnutí ANO Andreje Babiše sice většinou opět vyhrálo, někteří jeho hejtmani si ale budou muset sbalit. Političtí soupeři leckde skládají vládu bez vítěze. Už jistě, že ANO nechťejí v Jihozápadním, Pardubickém nebo Olomouckém kraji. U voličů propadla středočeská hejtmanka Jaroslava Pokorná Jermanová. Studená sprcha v podobě výsledků čekala i na ČSSD a KSČM, které mnohde nedokázaly překročit ani magickou hranici pěti procent a z vedení krajů se tak poroučejí zcela. Hnutí ANO tím ztratilo už osvědčené partnery. Nadšení naopak zavládlo u ODS, Pirátů a hlavně Starostů a nezávislých. Všechny 3 partaje jsou na koni a opozice dál posiluje i v Senátu. Více v reportáži, kterou připravil náš tým Zuzana Černá, Martin Mikule, Zuzana Tunová, Jana Gerlová a David Sebiň před kamerou Ondřeje Urbaníka a v režii Davida Šťastného. Co se o tomto víkendu v Česku odehrálo? Co to může znamenat pro parlamentní volby za rok? Kdo je vítěz a kdo poražený?

Inga PETRYČKA, účinkující ve videu / zdroj: Youtube/Inga Petryčka/KDU-ČSL

Zdravím vás. Chcete důvod, proč jít volit v krajských volbách?

účinkující ve videu / zdroj: Facebook/ODS - Plzeňský kraj/Tomáš Rousek/ODS

Čepovali bysme dvanáctku. To by se jmenovalo „Pivo pro píče“.

Marek OŠTÁDAL, účinkující ve videu / zdroj: Youtube/Juliette Rumi/Marek Ošťádal/STAN

Vyrábíme tady ten nejsmradlavější sýr na světě.

Michal ŠMARDA, účinkující ve videu / zdroj: Facebook/Michal Šmarda/ČSSD

Čau.

Jan HAMÁČEK, účinkující ve videu / zdroj: Facebook/Michal Šmarda/ČSSD

Čau, nazdar. Tak jedem.

Luděk STANĚK, publicista, scénárista, stand-up komik

2 kluci na motorce, o víkendu, na výletě. To vypadá divně.

Quido MC, youtuber

Největší mačo borec je samozřejmě Hamáček, jo. Protože nejdřív nás zachránil před covidem a potom ještě navíc on jezdí na motorce. A to už něco, jo. A když se prostě chcete dostat do senátu, no tak takový mačo borec vás sveze, jako toho Šmardu, že a je to jasný.

účinkující ve videu / zdroj: Facebook/Ivana Kersleová/Trikolóra

Když jsem já šel tou Putimskou branou.

účinkující ve videu / zdroj: Youtube/Jaroslava Brozová/ Jaroslava Brožová Lampertová/ANO

Doufám, že se dočkám brzy, že budu zase klepat kladívkem na nový základní kámen nějaké důležité komunikace.

Dominik LANDSMAN, spisovatel, satirik

Já si myslím, že to je malý krumpáček, jo. Já jsem čekal, že tam začne tu dálnici jako sama krumpáčkem dělat, ale bohužel to bylo kladívko, aby si mohla něco odklepnout.

Radomír PRUS, účinkující ve videu / zdroj: Youtube/Radomír Prus/Nezávislý kandidát

Přijal jsem tvoji nabídku a jdu si s tebou zatrénovat.

účinkující ve videu / zdroj: Youtube/Radomír Prus/Nezávislý kandidát

Tak doufám, že v tom Senátu to bude šlapat, no.

Radomír PRUS, účinkující ve videu / zdroj: Youtube/Radomír Prus/Nezávislý kandidát

Okej.

Karel FINK, účinkující ve videu / zdroj: Youtube/Karel Fink/SPD

Víme, že naši budoucností nejsou nelegální migranti ani fondy z Evropské unie.

Jan ČÁP, účinkující ve videu / zdroj: Facebook/Jan Čáp/KDU-ČSL

Já se jmenuju Honza Čáp, ale je to kampaň, s Čapím hnízdem nemám společného vůbec nic.

Martin ŠKORPÍK, účinkující ve videu / zdroj: Facebook/Škorpík Martin/KSČM

Mám před sebou chodský koláč. Řekněme si, že toto představuje vytvořenou nadhodnotu naší republiky. A protože žijeme v kapitalismu, /nesrozumitelně/ rozdělení následující. Toto je kapitalistovo, toto je naše. Ale je i jiná cesta. Toto vše je naše.

Luděk STANĚK, publicista, scénárista, stand-up komik

Tady je čtvrt koláče, tady je čtvrt koláče zpátky. Vidíte koláč, vidíte koláč, nevidíte koláč, koláč není. Takovej ten klasicej jako kabaretní trik a vzhledem k tomu, že je to komunista, já doufám, že na konci ten koláč zmizí.

Jaroslav HORÁK, účinkující ve videu / zdroj: KSČM - Jaroslav Horák - oficiální spot KSČM

K mým zálibám, mé práci patří rozvoj mezinárodních styků. V této činnosti bych chtěl dále pokračovat v případě zvolení a už se na tuto práci další těším.

Quido MC, youtuber

Divák, když se dívá na tenhle ten klip, tak vždycky, když ten kandidát konečně se dokodrcá ke konci té věty a je střih, tak si řekne: ach, to je skvělé, tak on neumřel, jemu se to podařilo říct, to je báječné.

Mudr. Jan SÍLA, účinkující ve videu / zdroj: Youtube/Tomio Okamura

Volte nás.

účinkující ve videu / zdroj: Youtube/Tomio Okamura

A podpořte nás.

Radomil BODZSAR, účinkující ve videu / zdroj: Youtube/Tomio Okamura

Děkuji.

Dominik LANDSMAN, spisovatel, satirik

Oni očividně všechny ty své kandidáty nahnali k nějakému dolu a vždycky je tam postavili do řady: teď jdeš ty, natočíme, ty něco řekni, dobrý, teď jdeš. Tak je tam posílaj...

Radek VINCOUR, účinkující ve videu / zdroj: Youtube/Radek Vincour/ODS

Toho roku byla velice krutá zima. Mladý Hejkal Bojítko se začal klepat strachy vždy, když byla tma tmoucí.

účinkující ve videu / zdroj: Facebook/Jaroslav Vomáčka/ČSSD

Tak jaký tu máme jablka?

Jaroslav VOMÁČKA, účinkující ve videu / zdroj: Facebook/Jaroslav Vomáčka/ČSSD

Cože?

účinkující ve videu / zdroj: Facebook/Jaroslav Vomáčka/ČSSD

Jaký tu máme jablka?

Jaroslav VOMÁČKA, účinkující ve videu / zdroj: Facebook/Jaroslav Vomáčka/ČSSD

Je to...jablka mám rád, to je zdravý.

Varhan Orchestrovič BAUER, hudební skladatel, aranžér a dirigent

No, co tenhle člověk jako tím chce říct? Tak má rád jablka, to máme rádi všichni ne?

Mansoor MAITAH, účinkující ve videu / zdroj: Facebook/Mansoor Maitah/Trikolóra

Jak jednoduše můžete posílit svůj imunitní systém pro případný boj s covidem-19?

Ing. Pavel Šrámek, MBA, účinkující ve videu / zdroj: Facebook/Koalice pro Plzeňský kraj/Pavel Šrámek

My všichni, vy včelaři, rybáři, chataři, zahrádkáři, zemědělci a i vy například ženy, které máte na balkoně květiny, které musíte zalévat, vy všichni jste agrárníci.

Luděk STANĚK, publicista, scénárista, stand-up komik

Já nevím, jak vy, ale já jsem se právě dozvěděl, že jsem agrárník, protože mám na balkoně kytky.

Ukázka, video / zdroj: Youtube/Vladimír Drápal/ nestr. za ODS

Co je to tady za hnusnou Máničku. - Myslíš Vladimíra Drápala?

účinkující ve videu / zdroj: Youtube/ANO/Andrej Babiš/ANO

Minule jste to vyhráli. Máte pocit, že to teď dáte?

Andrej BABIŠ, účinkující ve videu / zdroj: Youtube/ANO/Andrej Babiš/ANO

No, tak to doufám. Já teda nekandiduju, já tady dělám jen křoví kolegům.

Quido MC, youtuber

Cílem je, aby ty voličky ANO mohly jakoby upínat ty svoje tužby a fantazie právě k tomu Andrejovi, jo. A jestli budou volit nějaké další kandidáty, to není důležité, že to je někdo jiný, jo, protože v každém z těch kandidátů je kousek Andreje.

Petr BRÁBNÍK, účinkující ve videu / zdroj: Youtube/Petr Brábník/ Trikolóra

Kdo, že volá? Senát Český republiky? No, tak povídejte. Čeho že máte nedostatek? Zdravého selského rozumu, no mám. No dobře, tak já jedu hned, ale nerozjíždějte nic nového, než tam dorazím, jo? Tak jo, tak já jedu.

Dominik LANDSMAN, spisovatel, satirik

Tak samozřejmě pán už několik let čeká vedle motorky, až mu zavolá Senát a konečně mu zavolali, protože absence selského rozumu je potřeba jako řešit.

Zdeněk HŘIB, účinkující ve videu / zdroj: Youtube/Robert Veverka/nestr. za Piráty

Hele Roberte, já bych tady potřeboval pomoc s takovým dotazníkem. To dostaly děti, dotazník na veverku, tak jestli bys jim mohl i trochu pomoci. Prosim tě, kde se teď v Praze vyskytuje veverka nejčastěji?

Robert VEVERKA, účinkující ve videu / zdroj: Youtube/Robert Veverka/nestr. za Piráty

Nejčastěji ve volebním obvodu 27.

Luděk STANĚK, publicista, scénárista, stand-up komik

Kandidát Veverka tady vypadá, že ho to strašně moc pobavilo že jo, že z něj jako po milionty ve svém životě slyší jako: hahaha veverka jako Veverka, jo, jo, jo, veverka je predátor. A co jíš, oříšky? Ha, ha, ha. Myslím, že kandidát Veverka z toho byl úplně nadšenej.

účinkující ve videu / zdroj: Facebook/Český politický bizár/Martin Kupka/ ODS

Vídím, že máte koule.

Martin KUPKA, účinkující ve videu / zdroj: Facebook/Český politický bizár/Martin Kupka/ ODS

A to není všechno

Quido MC, youtuber

Co tím vlastně jako chtějí říct, jo? Jestli tím chce pan Kupka říct, že má 2 koule, přičemž 1 jeho koule je Jermanová a druhá Babiš. Já nevím, no.

Marcela KONRÁDOVÁ, katedra marketingové komunikace a PR, Fakulta sociálních věd UK

Tím hlavním jmenovatelem bylo celostátní téma koronaviru, které se strany ve větší či menší míře snažily do té své volební kampaně prosadit.

Karel PATÁK, zdravotník, publicista, Visegrádský jezdec

Hnutí ANO stálo v pozici, kdy ať dělalo, co dělalo, ta zodpovědnost za průběh pandemie šla vždycky za jeho představiteli.

Tomio OKAMURA, předseda hnutí /SPD/

Já tady jediný nemám roušku ze všech, tak aby to nevypadalo, že něco porušuji. Nařízení vlády umožňují ve studiu nemít roušku.

Markéta Pekarová ADAMOVÁ, předsedkyně strany /TOP 09/

Vláda zaspala to léto, promarnila, byť jsme si draze koupili čas.

Andrej BABIŠ, premiér, předseda hnutí /ANO/

Pan Prymula je nový, dneska mluvil o nějakém formuláři v hospodách, to je nesmysl. Žádný formulář nebude. My máme tu chytrou karanténu.

Daniela PÍSAŘOVICOVÁ, moderátorka

Není tohle ukázka toho, jak neumíte komunikovat navzájem?

Andrej BABIŠ, premiér, předseda hnutí /ANO/

Já se omlouvám, paní redaktorko, ale vy z toho děláte bramboračku. Já jsem jasně řekl, že opatření nebude.

Ivan BARTOŠ, předseda strany /Piráti/

Pane premiére, necháte mě domluvit?

Andrej BABIŠ, premiér, předseda hnutí /ANO/

/nesrozumitelné/ to pravda, nebyla připravena. Neříkáte pravdu.

Ivan BARTOŠ, předseda strany /Piráti/

Já jsem jí používal v aplikaci celou dobu, byly tam ty...

Andrej BABIŠ, premiér, předseda hnutí /ANO/

Ale to je nová eRouška. To je 2.0, tak to neříkejte.

Ivan BARTOŠ, předseda strany /Piráti/

Pane premiére, vy jste sám říkal, že nejste odborník přes IT.

Petr FIALA, předseda strany /ODS/

Přesně tady vidíme, čemu jsou vystaveni občané. Ani členové vlády nejsou schopni ten návrh nějak kompetentně komentovat, lidé jsou neustále vystrašení tím, co přijde, co bude příští týden a vlastně nikdo neví, jak to bude.

Markéta Pekarová ADAMOVÁ, předsedkyně strany /TOP 09/

Tohle prostě zoufalá komunikace naprosto zoufalé vlády. Vždyť se běžte zeptat na ulici. Já to dělám a jsem s těmi lidmi v kontaktu, jestli se v tom vyznají.

Marian JUREČKA, předseda strany /KDU-ČSL/

Teď prohráváme v tom druhém poločase 0:3. Prohráváme na tom, že není testování, trasování do 24 hodin. Třetina lidí dneska trasováno za poslední týden. Prohráváme na tom, že není jasný plán, jak to zvládnout.

Daniela PÍSAŘOVICOVÁ, moderátorka

Na fotografii není po roušce ani vidu. Jak jim jdete příkladem?

Tomio OKAMURA, předseda hnutí /SPD/

Ano. Za prvé všichni měli konzumaci, a dokonce měli i vedle sebe na stolech dorty, no takže to splňovalo tu záležitost, ale ještě by

Daniela PÍSAŘOVICOVÁ, moderátorka

To byla fotografie, u které všichni stáli a nikdo neměl v ruce žádný dort. Ničeho se...

Tomio OKAMURA, předseda hnutí /SPD/

No tu konzumaci měli asi, tu... /nesrozumitelné/ já vám řeknu jednu věc. Já tady říkám jednu věc. Tam byly na stole dorty, metr od sebe měli to pití, bylo to zajištěno i tím restauračním zařízením.

Andrej BABIŠ, premiér, předseda hnutí /ANO/

Já bych rád reagoval, paní redaktorko. Vy tady kritizujete vládu, já jsem vám jasně řekl...

Daniela PÍSAŘOVICOVÁ, moderátorka

Já nikoho nekritizuji. Já se jenom ptám...

Andrej BABIŠ, premiér, předseda hnutí /ANO/

Neskákejte mi laskavě do řeči. Buďte tak hodná a neskačte mi laskavě do řeči. Vy necháte ostatní mluvit, tak nechte i mě. Vy... Já jsem vám jasně řekl, že žádný formulář nebude, takže když kritizujete vládu, my o tom tady s panem místopředsedou vlády víme nejvíc, tak nám dejte i nějaký prostor, abysme se mohli k tomu vyjádřit.

Daniela PÍSAŘOVICOVÁ, moderátorka

Já znovu opakuji, že vládu nekritizuji a pan ministr zdravotnictví přesně tohle, co jsem tady citovala, řekl.

Andrej BABIŠ, premiér, předseda hnutí /ANO/

Ale on to dementoval.

Vít RAKUŠAN, předseda hnutí /STAN/

Pokud tady pan premiér říká, že pan ministr Prymula...

Andrej BABIŠ, premiér, předseda hnutí /ANO/

Já na to odpovím.

Vít RAKUŠAN, předseda hnutí /STAN/

...nemluvte mi do toho, já nejsem Adam Vojtěch.

Andrej BABIŠ, premiér, předseda hnutí /ANO/

Já vám odpovím.

Vít RAKUŠAN, předseda hnutí /STAN/

A ještě jednu poznámku bych vám chtěl říct, pane premiére. Pokud tady říkáte věty typu, že pan Prymula to dneska ve sněmovně neřekl, já mám pocit, že vy jste byl v Bruselu. To, že to později dementoval, to je jiná záležitost, tak tady prosím vás nelžete, že to nebylo vysloveno. Je to pokračování zmatku a chaosu, který vaše vláda provozuje celou dobu, a to je rozdíl mezi Babišem a Merkelovou.

Petr FIALA, předseda strany /ODS/

V karanténě je 13 000 lidí a přitom 29 000 je aktuálně nakažených. To zdravým rozumem vypadá opravdu zvláštně. Můžete číst veřejně příběhy o tom, že lidé devátý den od provedení testu a dvanáctý den od jasných příznaků nemoci nebyli kontaktováni hygienickou stanicí.

Markéta Pekarová ADAMOVÁ, předsedkyně strany /TOP 09/

Na epidemii máme pandemický plán, a ten má Česká republika v tuto chvíli, vlastně naprosto ho nedodržují ty složky, které mají. Nebyl aktivován včas, měl být aktivován ve chvíli, kdy epidemie už byla v okolních zemích. Nebyl.

Andrej BABIŠ, premiér, předseda hnutí /ANO/

Tak se i vás ptám, proč se nesešla Ústřední epidemiologická komise, tak se i vás ptám, co jste v létě dělali, a jakým způsobem jste aktualizovali epidemiologické plány. Pane premiére, nechte mě domluvit.

Jan HAMÁČEK, vicepremiér, ministr vnitra, předseda strany /ČSSD/

Ano, nevstupoval jsem do kompetence ministerstva zdravotnictví, protože mi to nepříslušelo. Byl jsem za to několikrát kritizován.

Vít RAKUŠAN, předseda hnutí /STAN/

A jste krom toho vicepremiér, tak byste občas možná.../nesrozumitelné/

Jan HAMÁČEK, vicepremiér, ministr vnitra, předseda strany /ČSSD/

Ano, jako, pane kolego, až budete vicepremiér, tak zjistíte, že i vicepremiér má své limity a nemůže kecat do všeho.

Daniela PÍSAŘOVICOVÁ, moderátorka

Pane Babiši, kdy skončí všechna podpůrná opatření?

Andrej BABIŠ, premiér, předseda hnutí /ANO/

Já bych se, paní redaktorko, rád vyjádřil, vy stále mluvíte, že vláda něco nezvládla. Nedala jste mi vůbec prostor. Jaké je kritérium, kdo to zvládl a nezvládl?

Daniela PÍSAŘOVICOVÁ, moderátorka

Pane premiére, omlouvám se, ale zatím máte nejvíc promluv této debatě. Je vás tady 9, nikdo nebudete uspokojen plně.

Andrej BABIŠ, premiér, předseda hnutí /ANO/

Můžete mě nechat mluvit? Já se omlouvám. To kritérium...Ne, vy manipulujete tu debatu. My jsme zvládli perfektně první vlnu. My to zvládáme a my to taky zvládnem, takže, já vás poprosím, abyste neříkali, že to nezvládáme.

Tomio OKAMURA, předseda hnutí /SPD/

Pan ministr Hamáček říká, že nehrozí vypnutí ekonomiky, ale vždyť vy už jste vypnuli spoustu lidí. Nemají peníze, nemůžou platit nájem a podobně.

Andrej BABIŠ, premiér, předseda hnutí /ANO/

Můžu reagovat?

Daniela PÍSAŘOVICOVÁ, moderátorka

Pane Babiši, budete táhnout za jeden provaz?

Andrej BABIŠ, premiér, předseda hnutí /ANO/

Jo, já bych chtěl reagovat na pana Rakušana. Absolutně není pravda, že jsme nepodpořili kraje.

Vít RAKUŠAN, předseda hnutí /STAN/

To jsou ty tabulky pana premiéra, které jsou vždycky mimo.

Vít RAKUŠAN, předseda hnutí /STAN/

Já nevím, jestli tomu nerozumí, nebo mu někdo dává špatné.

Vít RAKUŠAN, předseda hnutí /STAN/

Já se bavím o kompenzaci, která šla městům a obcím - 500 korun na hlavu.

Andrej BABIŠ, premiér, předseda hnutí /ANO/

/nesrozumitelné/ 4 miliardy šlo.

Vít RAKUŠAN, předseda hnutí /STAN/

Nekřičte na mě, fakt nejsem v Agrofertu.

Petr FIALA, předseda strany /ODS/

Samozřejmě, že kraje budou mít výpadky z příjmů. Je to úplně jasné. A je potřeba...

Petr FIALA, předseda strany /ODS/

Budou mít.

Andrej BABIŠ, premiér, předseda hnutí /ANO/

Nebudou. Maj víc peněz.

Petr FIALA, předseda strany /ODS/

Pane premiére, nejste, prosím vás, ve své firmě, chovejte se slušně, nechte mě domluvit.

Andrej BABIŠ, premiér, předseda hnutí /ANO/

Neříkejte nepravdy.

Petr FIALA, předseda strany /ODS/

Říkám pravdu a je potřeba jim pomoci.

Vojtěch FILIP, předseda strany /KSČM/

Já opravdu toho mám dost. Protože za prvé jste mě v jenom kolo vynechali, já to chci domluvit. Jak jsem řekl na začátku...

Daniela PÍSAŘOVICOVÁ, moderátorka

A pane Filipe...

Vojtěch FILIP, předseda strany /KSČM/

Tohle to je potřeba, nechte mě domluvit.

Daniela PÍSAŘOVICOVÁ, moderátorka

Důležitý je samozřejmě zdroj.

Vojtěch FILIP, předseda strany /KSČM/

Paní Písařovicová, už jste mě jednou vynechala, už jsem vám to řekl.

Daniela PÍSAŘOVICOVÁ, moderátorka

Nevynechala, my si opravdu vedeme statistiku. Můžu vám garantovat, že jste nebyl vynechán.

Vojtěch FILIP, předseda strany /KSČM/

Dobře, jako ano, nechcete mě nechat domluvit, já jenom říkám, že tohle tu odpovědnost, těch návrhů je tam opravdu hodně.

Andrej BABIŠ, premiér, předseda hnutí /ANO/

Takže my samozřejmě i do kultury podporujeme, ale já teďka nejsem schopen reagovat, když paní bude chtít, tak já se rád s ní setkám a můžu jí poradit, ale já jsem spíš chtěl reagovat na tu Bulovku, protože o tom něco vím, ale na housle nehraju, to se omlouvám.

Daniela PÍSAŘOVICOVÁ, moderátorka

A osudy konkrétních lidí vás nezajímají? Ale samozřejmě, že nás zajímají lidi, ale kdo se tady stará o lidi? Já nevím, vy nás stále kritizujete.

Petr FIALA, předseda strany /ODS/

Slyšeli jsme pana premiéra, že se s paní setká, já nevím, jestli tohle je to řešení a je to to, co chce slyšet občan České republiky od premiéra. To se budete setkávat s desetimilionem lidí? To přece není žádná cesta.

Marian JUREČKA, předseda strany /KDU-ČSL/

Jde nám o to, aby kraje fungovaly férově, transparentně, aby to nebylo o papalášství.

Ivan BARTOŠ, předseda strany /Piráti/

A my tohleto chceme dělat bez korupce, transparentně a skutečně se zapojením lidí.

Vít RAKUŠAN, předseda hnutí /STAN/

Pokud chcete centralizovaný stát řízený jedním mužem, nevolte STAN.

Vojtěch FILIP, předseda strany /KSČM/

Poděkuji všem, kteří dají hlas Komunistické straně Čech a Moravy.

Markéta Pekarová ADAMOVÁ, předsedkyně strany /TOP 09/

Volte ty, kteří vám nabízejí skutečně řešení místo úplatků.

Tomio OKAMURA, předseda hnutí /SPD/

Takže přijďte k volbám, ať zabráníme vzniku migračních azylových center.

Andrej BABIŠ, premiér, předseda hnutí /ANO/

Volte, prosím, naše kandidáty. A proč? Protože jsou to pracovití lidi a jsou to lidi, kteří budou spravovat naše kraje ve spolupráci s vládou. Nebudou politikařit a na naši vládu se můžete spolehnout.

Petr FIALA, předseda strany /ODS/

V době pandemie tato vláda lidem opakovaně lhala a selhala. A viděli jsme to i dnes tady.

Miloš ZEMAN, prezident České republiky

Tak já zamávám, dobrý den.

občan

Hodně zdraví, pane prezidente.

Miloš ZEMAN, prezident České republiky

Děkuju. Já se uzdravím. Dobrý den. Paní ředitelko, krásný den, máme pro vás kytičku.

ředitelka

Děkuji.

Miloš ZEMAN, prezident České republiky

Dobrý den. Vládo, kvůli tobě jsem si vzal kravatu.

Miloš ZEMAN, prezident České republiky

Pěkný dobrý den vám přeji. Stačí jedna, jo? Třeba mně to pomůže vyléčit tu zlomenou ruku.

volička

V životě tě volit nebudu.

Andrej BABIŠ, premiér, předseda hnutí /ANO/

Přijďte nás podpořit, skutečně to potřebujeme. Potřebujeme od vás energii do dalšího boje za zlepšení České republiky, za zlepšení vašeho života a já vám za to moc děkuju.

Ukázka, spot proti ANO, MagicRapMan

Všude, kde chodil, křičel: „čau lidi“, sliboval, lhal a rozdával KOBLIHY. Kde s emu to hodilo, tak tam si krátil daně a kdo se mu nelíbil, tak zakleknul na něj.

moderátorka

Hnutí ANO vyhrálo celkem v 10 krajích.

Andrej BABIŠ, premiér, předseda hnutí /ANO/

Jsem z toho nadšenější, mám z toho upřímnou radost, protože musím říct, že skutečně jsem si myslel, že dopadneme hůř než v roce 2016.

Tomáš LEBEDA, politolog, Univerzita Palackého v Olomouci

Hnutí ANO zcela nepochybně vyhrálo, ten výsledek je o malinko lepší než před čtyřmi lety, ale v podstatě dneska už není hnutí ANO na vzestupné tendenci, ale jak ukazují tyto výsledky, spíše na tendenci sestupné. A to si myslím, že může hnutí ANO znervózňovat.

Andrej BABIŠ, premiér, předseda hnutí /ANO/

Oni všichni mluví o čem? Jak porazit Babiše. Jak porazit Babiše. To spiknutí nenávisti bylo neuvěřitelné v těch debatách, jak někteří lidé toho Babiše nenávidí.

Pavel RANOCHA, analytik, Kantar CZ

Voliči v současné době opozičních stran, pokud budu mluvit tou celostátní rétorikou, si poprvé sáhli nebo poprvé okusili to, že Andrej Babiš je porazitelný a že jim to mohlo dát jistou naději.

Jakub POKORNÝ, manžel Jaroslavy Pokorné Jermanové

No já doufám, že ten výsledek /nesrozumitelné/ lepší. Samozřejmě fandím manželce.

redaktorka

A jaký výsledek očekáváte, že dosáhne?

Jakub POKORNÝ, manžel Jaroslavy Pokorné Jermanové

Těžko říct, záleží na voličích. Těžko říct, uvidíme.

redaktorka

A nebojíte se, že jste jí uškodil tím, jak jste psal panu /nesrozumitelné/ na Facebook?

Jaroslava POKORNÁ JERMANOVÁ, hejtmanka Středočeského kraje /ANO/

Já myslím, že tohle stačí asi prosím. Tohle není od vás úplně korektní, že.

redaktorka

Proč to není korektní?

Jaroslava POKORNÁ JERMANOVÁ, hejtmanka Středočeského kraje /ANO/

Protože manžel není politik. Já vás prosím, abyste ho do toho nezatahovali.

moderátorka

Hnutí ANO tedy až na třetím místě, tady 18,58 %.

Jindřich ŠÍDLA, komentátor serveru Seznam.cz

Já myslím, že jediné, co teď Andrej Babiš chce, je zapomenout na jméno Pokorná Jermanová.

Andrej BABIŠ, premiér, předseda hnutí /ANO/

Paní hejtmanka udělala plno dobrých věcí, no ale si to pokazila těmi různými nesmyslnými aférami, no. Je velká škoda, že paní hejtmanka vlastně si to pokazila těmi různými jako aféry, aférky bych to nazval. Já myslím, že paní Jermanová tam odvedla dobrou práci, ale bohužel zkrátka to nedopadlo.

Petr HONZEJK, komentátor, Hospodářské noviny

Jaroslava Jermanová a její neúspěch je symptom možného problému hnutí ANO do budoucna.

Jaroslava POKORNÁ JERMANOVÁ, hejtmanka Středočeského kraje /ANO/

Já si nemyslím, že jsme prohráli, já vím, že to rádi říkáte, ale neprohráli jsme. Podívejte se na ty těsné výsledky.

redaktor

Co budete dělat, když nebudete hejtmankou?

Jaroslava POKORNÁ JERMANOVÁ, hejtmanka Středočeského kraje /ANO/

To já vám hned řeknu. Budu na mateřský dovolený se svojí dcerou. Já se těším, že před Vánocema budu péct cukroví za bílého dne a ne po nocích.

Vít RAKUŠAN, předseda hnutí /STAN/

A teď mi také dovolu, abych předal slovo Petře Peckové, budoucí středočeské hejtmance.

Petra PECKOVÁ, lídrně kandidátky ve Středočeském kraji /STAN/

Jak vidíte, Středočeský kraj je největším krajem a obklopuje Prahu, takže já bych měla být takto rozkročená a já doufám, že se mi Praha nebude jenom dívat pod sukni, ale naopak, že bude se Středočeským krajem úzce spolupracovat.

Vít RAKUŠAN, předseda hnutí /STAN/

Tím, co nás celou kampaň bude provázet, tak tím se stal česnek. Česnek má tu úžasnou schopnost léčit, uzdravovat, čistit a my máme pocit, že velká většina krajů v České republice skutečně potřebuje vyčistit, vyléčit, no a v některých případech, pohádkách a legendách se říká, že česnek dokonce vyhání zlé duchy.

moderátorka

A teď je tady tedy Středočeský kraj, hnutí STAN získalo celkem 22,2 % hlasů, kraj Liberecký, tady opět zvítězili Starostové pro Liberecký kraj a zvítězili, jak vidíte, zcela suverénně. Teď míříme do kraje Královéhradeckého, to je jeden z těch, kde hnutí ANO neztvítězilo, konkrétně tady si připisuje vítězství koalice ODS, hnutí STAN a Východočechů.

Pavel RANOCHA, analytik, Kantar CZ

Starostové opravdu mají velice solidně našlápnuto, aby se stali významnou silou v krajských radách.

Petra PECKOVÁ, lídrně kandidátky ve Středočeském kraji /STAN/

Ti voliči krásně naplnili...

Vít RAKUŠAN, předseda hnutí /STAN/

Já do toho musím skočit, vítěz zlatý hatricku!

Martin PŮTA, hejtman Libereckého kraje /STAN/

Dobry večer, takhle to takhle to vypadá, když nemáte rychlej vlak do Prahy a musíte jezdit po dálnici, která byla trochu plnější, než jsem očekával. Tím se omlouvám za, pane předsedo, za pozdní příchod.

Vít RAKUŠAN, předseda hnutí /STAN/

Dneska je odpuštěno.

Martin PŮTA, hejtman Libereckého kraje /STAN/
Děkuju.

Tomáš LEBEDA, politolog, Univerzita Palackého v Olomouci

STAN navíc prokázal, že je potenciálně velmi dobrým koaličním partnerem a že dokáže vlastně být velmi užitečný v koaliciích a STAN také dokázal, že dokáže vyhrávat volby, což se u takhle malého subjektu často nevidí.

moderátorka

Další obvod, to je Děčín a pozor, tady jistě vidíte - 52,77 % pro Zbyňka Linharta, který kandidoval za Starosty a Starosty pro Liberecký kraj a stal se rovnou senátorem.

Zbyněk LINHART, znovuzvolený senátor

Pracuju tak, jak mi prostě jen, tak jak mě to i baví a jsem rád, že si toho voliči všimli.

Petr FIALA, předseda strany /ODS/

Celé Česko postavíme na pevné nohy.

Martin KUPKA, poslanec, místopředseda strany /ODS/

Pojďme s tím začít právě teď. Symbolicky první kámen.

moderátor

Stanislav Folwarczny a Moravskoslezský kraj.

politik

Když budeme stavět všichni společně Česko na nohy, tak postavme Česko na nohy pevně.

moderátor

Vladimír Drápal, disident a v současné době kurátor a produkční galerie města Loun.

moderátorka

Na druhém místě s necelými 20 procenty ODS, na druhém místě ODS, na druhém místě poměrně těsně v tomto kraji ODS a TOP 09. Martin Kupka z ODS na prvním místě tohoto žebříčku úspěšných - přes 13 000 preferenčních hlasů.

Tomáš LEBEDA, politolog, Univerzita Palackého v Olomouci

Samozřejmě ona kandidovala v určitých koaliciích, ale řekl bych, že ty volby může považovat celkově za úspěch.

Petr FIALA, předseda strany /ODS/

Občanská demokratická strana výrazně posílila prakticky ve všech krajích v průměru o 50 % proti těm předcházejícím volbám. Výrazně jsme se přiblížili hnutí ANO.

Petr HONZEJK, komentátor, Hospodářské noviny

Ten jejich volební výsledek byl podstatně lepší než před čtyřmi lety. Na druhou stranu není tak dobrý, aby se dalo říci, že ODS je hlavním vyzývatelem Andreje Babiše. Ten volební výsledek ODS je takový, řekněme „Fialovský“ - úspěch mírný v mezích zákona.

Ivan BARTOŠ, účinkující ve videu / spot Pirátské strany

To jsem já? No jasně, že jseš já. Co je teď za rok? Koronakrize 2020, já jsem ty? Já jsem tvoje já z roku 2050, a jestli mě to koplo sem, tak to znamená jediný, že teď je poslední šance!

Ivan BARTOŠ, účinkující ve videu / spot Pirátské strany

Tady mám adoptovaného kohouta.

účinkující ve videu / spot Pirátské strany

Fakt? A na co máš kohouta?

Ivan BARTOŠ, účinkující ve videu / spot Pirátské strany

Snáší mi vajíčka.

Ivan BARTOŠ, účinkující ve videu / spot Pirátské strany

Za 250 Kč měsíčně 40 vajec, ne 20 vajec. Jmenuje se Plivník.

moderátorka

Druzí skončili Piráti, získali přes 13 %. (...) Potom tam jsou Piráti...(...) Třetí skončili Piráti. (...) Na třetím místě jsou Piráti.

Ivan BARTOŠ, předseda strany /Piráti/

Nebudeme se přít o to, jaké bylo pořadí na pásce v těchto volbách. Je to přibližně druhé až třetí místo pro Piráty, v tuto chvíli je to těžké vypočítat, neboť řada stran šla do voleb v koaliciích, my jsme šli ve 12 krajích samostatně a pouze v koalici jedné.

Ivan BARTOŠ, předseda strany /Piráti/

Adéla, Adéla, Adéla.

Ivan BARTOŠ, předseda strany /Piráti/

Ještě bysme potřebovali slyšet Hanku.

Ivan BARTOŠ, předseda strany /Piráti/

Teď tě slyšíme. Gratulujeme k výbornému výsledku. Jaká je u vás nálada?

Tomáš LEBEDA, politolog, Univerzita Palackého v Olomouci

Piráti se zdají být těsně na třetím místě. Pro ně je to obrovský úspěch, asi je to ten největší skokan těchto voleb, protože oni před čtyřmi lety téměř vlastně v těch krajích nebyli, jenom minimálně. Teďka vlastně jsou velmi úspěšní a zdá se, že budou dokonce schopní se dostat i do krajských exekutiv.

Marian JUREČKA, předseda strany /KDU-ČSL/

Máme klíčová řešení.

kandidátka /KDU-ČSL/

V Plzeňském kraji vás necháme na suchu.

kandidát /KDU-ČSL/

Grolich je jinej.

kandidátka /KDU-ČSL/

Chceme dostupné vzdělání pro všechny děti.

Jan RŮŽIČKA, krajský předseda Ústeckého kraje /KDU-ČSL/

My v Ústeckém kraji víme, kde soudruzi udělali chybu.

moderátor

Tohleto jsou borci, který za nás kandidují. Velkej potlesk i vám, mockrát děkujeme.

moderátorka

Následují lidovci...

Marian JUREČKA, předseda strany /KDU-ČSL/

Mám radost, protože přestože konkurence posílila, máme tady dneska etablované strany jako Piráty, Starosty, tak se nám podařilo udělat velmi dobré výsledky. V mnoha krajích jsme dokázali posílit nebo minimálně udržet své pozice.

Petr HONZEJK, komentátor, Hospodářské noviny

Žádný zlom to pro ně neznamená, neznamená to že jdou jakkoliv nahoru, lidovci jsou zkrátka na svém.

Tomáš LEBEDA, politolog, Univerzita Palackého v Olomouci

Paradoxně nejlepšího výsledku dosáhli ve Zlínském kraji, kde KDU-ČSL kandidovala sama, ale zde to je vlastně takový trošku hořký úspěch, protože oproti minulým výsledkům je to výrazný propad a souvisí to samozřejmě s osobou hejtmana Čunka a jeho angažmá v kauze stavby nové nemocnice ve Zlíně.

moderátorka

Díváme se na situaci v kraji Zlínském, na prvním místě hnutí ANO přes 19 % hlasů, nakonec těsně porazilo lidovce, kteří poměrně dlouho vedli.

Jiří ČUNEK, hejtman a senátor Zlínského kraje /KDU-ČSL/

Tak jsem velmi nespokojen se svým výsledkem. Myslel jsem, že my vyhrájeme, ale je vidět, že ANO táhne. My jsme byli horší, to se nedá nic dělat.

moderátorka

Na druhém místě skončila koalice Starostů a TOP 09, na druhém místě je koalice ODS a TOP 09.

Markéta Pekarová ADAMOVÁ, předsedkyně strany /TOP 09/

V těch krajských volbách to považuji také za velký úspěch pro TOP 09. My jsme dali dohromady celou řadu koalic.

Petr HONZEJK, komentátor, Hospodářské noviny

Pokud někde TOP 09 zabodovala, tak to nebylo kvůli TOP 09 ale kvůli koalici, do které se dokázala dostat.

Tomio OKAMURA, předseda hnutí /SPD/

Chtěli bychom vás ubezpečit, že dohlédneme na dodržování hygienických norem ve volebních místnostech.

moderátorka

A další výsledky: SPD páté místo.

Tomio OKAMURA, předseda hnutí /SPD/

Říkala jste sama, že těch mandátů bude asi tak jednou tolik nebo možná víc než jednou tolik, než jsme získali před čtyřmi lety, takže je to narůst a z tohoto pohledu je určitě spokojenost.

Tomáš LEBEDA, politolog, Univerzita Palackého v Olomouci

SPD nedopadla nijak zvlášť dobře, ten její celostátní výsledek slabě nad šesti procenty je asi za tím, co by si strana představovala, ve 4 krajích neuspěli vůbec, tam se nedostali do zastupitelstev. Je pravdou, že jim část jejich voličů mohla odlákat Trikolóra.

Václav Klaus ML., předseda hnutí /Trikolóra/

A samozřejmě chtěl jsem, aby to číslo co nejbliž pěti procentům jakoby celostátně, což zatím vypadá, jak by řekl náš děda, na takovou nevěhru.

Petr HONZEJK, komentátor, Hospodářské noviny

Václav Klaus je tedy vlastně druhá ryba v tom jednotném, řekněme, nacionálně konzervativním rybníku, no a ukazuje se, že není štikou, že ta štika je někdo jiný než on.

Tomáš LEBEDA, politolog, Univerzita Palackého v Olomouci

Tak Trikolóra v podstatě s výjimkou jediného kraje neuspěla nikde, ten výsledek je jistě za očekáváním, protože měli velmi nákladnou billboardovou kampaň. No a ten jediný kraj, kde zaznamenali úspěch - Zlínský kraj, tak pravděpodobně nebyl tažen ani tak hlasy pro Trikolóru, ale jako pro jejich koaličního partnera.

Václav Klaus ML., předseda hnutí /Trikolóra/

Teďka, až se to sečte, tak si dám 4 pivka a půjdu se vyspat a pak to zítra budem hodnotit.

Jan HAMÁČEK, účinkující ve videu / spot ČSSD

Tohle nenatáčejte.

Jan HAMÁČEK, účinkující ve videu / spot ČSSD

To musím vzít, to je rakouskej ministr. Hello, Karl...

moderátor / spot ČSSD

Vedení ústředního krizového štábu poprvé pod vedením vicepremiéra Jana Hamáčka.

Jan HAMÁČEK, vicepremiér, ministr vnitra, předseda strany /ČSSD/

Jedna, dva, tři..

Jan HAMÁČEK, vicepremiér, ministr vnitra, předseda strany /ČSSD/

Tak jsme vám připravili takové oblečené balení dezinfekce, takže při odchodu, každý/nesrozumitelné/ od nás dostanete 1 kus na památku.

Petr HONZEJK, komentátor, Hospodářské noviny

ČSSD nezbyvalo nic jiného než postavit celou kampaň na červeném svetrku Jana Hamáčka. Protože už před volbami bylo jasné, že ta strana je opravdu v dezolátním stavu.

moderátorka

ČSSD lehce nad pěti procenty.

Pavel RANOCHA, analytik, Kantar CZ

ČSSD přijde zřejmě o většinu svých hejtmanů.

Jan HAMÁČEK, vicepremiér, ministr vnitra, předseda strany /ČSSD/

Ta situace je lepší, než nám ukazovaly ty počátky průzkumy, ale rozhodně to není nic, nad čím bychom měli jásat.

Tomáš LEBEDA, politolog, Univerzita Palackého v Olomouci

V podstatě když se podíváme na výsledek ČSSD, tak ona se v pěti krajích nedostala vůbec do zastupitelstev.

redaktorka

Do Událostí vás nepřesvědčím, pane předsedo?

Jan HAMÁČEK, vicepremiér, ministr vnitra, předseda strany /ČSSD/

Ne.

Jan HAMÁČEK, vicepremiér, ministr vnitra, předseda strany /ČSSD/

Si tam dejte vítěze.

Jindřich ŠÍDLO, komentátor serveru Seznam.cz

Problém ČSSD se jmenuje Andrej Babiš, že jo. Andrej Babiš je nejdřív zlikvidoval v té první vládě, tam jim převzal v podstatě voliče a teď je jakoby dorazil, jo. A ještě za laskavé pomoci prezidenta republiky.

Vojtěch FILIP, předseda strany /KSČM/

S námi může občan České republiky hledat štěstí. A to štěstí my mu jsme schopni přinést.

kandidát /KSČM/

Vidíte, že jsem se uměl v podstatě obklopit krásnými ženami.

kandidátka /KSČM/

Vidíte tady kandidáty do Senátu.

kandidátka /KSČM/

Do krajského zastupitelstva bych se ráda dostala. Stačí.

kandidát /KSČM/

Já jsem ta generace, která zažila, když jsme dostávali byty zdarma, když jsme si žili, a já říkám dneska mladejm: my jsme si žili jako prasata v žitě.

Vojtěch FILIP, předseda strany /KSČM/

Nikdo nás nevymazal a také nás nikdo nevymaže. Děkuju vám.

moderátorka

KSČM 5,04 %.

Pavel RANOCHA, analytik, Kantar CZ

Co se týče KSČM, tak ty krajské volby pro ně dopadly opravdu velmi neslavně. V mnoha krajích vůbec nepřekročili pětiprocentní hranici.

Vojtěch FILIP, předseda strany /KSČM/

Je to pro mě velké zklamání, které jsem nechtěl zažít, ale musím si ho prožít se svými kolegy a ostatními volnými funkcionáři. Děkuju vám.

Tomáš LEBEDA, politolog, Univerzita Palackého v Olomouci

Pokud by tento trend nadále pokračoval, tak ta strana v nejbližších volbách do Poslanecké sněmovny nemá šanci uspět.

Vojtěch FILIP, předseda strany /KSČM/

Tak určitě je to nejhorší výsledek, který jsme kdy zaznamenali.

Jindřich ŠÍDLO, komentátor serveru Seznam.cz

Vojtěch Filip oslavil 15 let v čele KSČM, mimochodem 1. října. Nejdéle sloužící předseda politické strany a zdá se, že pokračuje v tom trendu úspěšném, který započal jaksi, že každé volby jsou horší výsledky.

Tomáš LEBEDA, politolog, Univerzita Palackého v Olomouci

Tyto krajské volby jsou jednoznačným vzkazem premiérovi, že opozice sílí a že začíná mít problém.

Andrej BABIŠ, premiér, předseda hnutí /ANO/

Ale je dobře, že tomu nevěří naši voliči, protože samozřejmě oni mají zdravý rozum a vědí rozlišit fejkky od pravdy. A taky se možná koukaj každou neděli na můj pořad „Čau lidi“, kde všichni se můžou dozvědět, jak to je.

Nora FRIDRICHOVÁ, moderátorka

Aha, tak dobrou noc.

1.25. SCI-PO 2020: Rozvoj mezinárodní spolupráce je otázkou podpory i motivace [URL](#)

WEB, Datum: 05.10.2020, Zdroj: vedavyzkum.cz, Strana: 0, Autor: Vedavyzkum.cz, Infotype: Nepojmenováno, Datum importu: 06.10.2020 03:07, RU / měsíc: 22 370, Celková návštěvnost: 1 685, Rubrika: Politika výzkumu a vývoje, AVE: 1 200,00 Kč, Země: Česko, GRP: 0,02

Ve čtvrtek 1. října 2020 se uskutečnil již třetí ročník konference SCI-PO 2020 (Science Policy), tentokrát na téma internacionalizace a mezinárodní aspekty vědní politiky. Pořádala ji společnost alevia ve spolupráci s think-tankem IDEA CERGE-EI, Technologickým centrem AV ČR, Centrem pro sociální a ekonomické strategie **FSV UK** a Tertiary Education a Research Institute. Kvůli omezením se celá akce konala on-line.

Hlavní řečníci a hosté se v omezeném počtu a při dodržení hygienických opatření sešli v prostorách Akademie věd ČR na Národní třídě v Praze. Ostatní účastníci konferenci sledovali online, i přesto se zapojili do diskuse. V dopolední části zazněly tři hlavní příspěvky, po krátké přestávce následovala panelová diskuse pozvaných hostů. Zúčastnili se jí Pavel Doleček, náměstek pro řízení sekce vysokého školství, vědy a výzkumu Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy, Pavel Baran, místopředseda Rady pro výzkum, vývoj a inovace, Arnošt Veselý, ředitel Centra pro sociální a ekonomické strategie **Fakulty sociálních věd** Univerzity Karlovy, a vzdáleně také ředitel kanceláře Technologické agentury ČR Martin Bunčeka. Odpolední sekce byla věnována tématu výzkumných infrastruktur a představení projektu INFRAM, který se soustředí na jejich efektivní řízení.

Úvodní příspěvek přednesl Michal Pazour z Technologického centra AV ČR, který se zaměřil na otázku, proč se země skupiny EU13 účastní méně rámcového programu Horizont 2020. Na datech ukázal, že rozdíl v účasti EU13 a takzvaných starých členských zemí je dán spíše velikostí srovnávaných regionů a jejich výzkumných systémů. Příčiny nízkého zapojení je přitom podle něj nutné hledat na národní úrovni jednotlivých států. Česká republika patří mezi země s velmi nízkou aktivitou v rámcovém programu, ale úspěšnost v poměru k počtu podaných žádostí je nadprůměrně vysoká, obdobně je to například ve Francii, Německu nebo Švédsku.

Vyšší úspěšnost českých týmů je dána poměrně častou spoluprací s prestižními světovými institucemi označovanými také jako „TOP 25“ (například CNRS, Weizmannův institut, ETH Zürich apod.). Naopak poměrně nízká už je úspěšnost Česka v roli koordinátora projektů. Nízká motivace českých výzkumníků k podávání projektů do H2020 je podle Michala Pazoura dána zejména dobrou dostupností alternativních zdrojů financování VaV, omezeným významem mezinárodní spolupráce v kritériích hodnocení a omezenou interní administrativní podporou výzkumníků pro podávání a administraci projektů.

V dalším příspěvku Táňa Hálová Perglová z Technologické agentury ČR představila programy na podporu mezinárodní spolupráce aplikovaného výzkumu Delta, Delta 2, Kappa a ERA- Net Cofund, který umožňuje zemím zapojeným v H2020 vyhlásovat společné výzvy s tematickým zaměřením. Připomněla také, že v příštím rámcovém programu Horizont Evropa se nástroje podpory mezinárodní spolupráce v kolaborativním výzkumu přemění na takzvaná Evropská partnerství a je zásadní, aby Česká republika již nyní vyjádřila zájem zapojit se do co největšího množství z nich. Na tato partnerství by totiž měla být určena významná část rozpočtu druhého pilíře programu Horizont Evropa, který činí 47 miliard euro. Aktuálně již TA ČR vyjednala zapojení ČR do dvou těchto partnerství týkajících se klimatu a energetiky a vyjednává o zapojení do dalších dvou (biodiverzita, znečištění vody).

Trojici úvodních přednášek uzavřel Daniel Münich z think-tanku IDEA CERGE-EI, který v první části svého příspěvku představil právě dokončovanou bibliometrickou oporu interního hodnocení výzkumu a vývoje na Univerzitě Karlově. Ta přehledně ukazuje bibliometrické výsledky jednotlivých součástí v národním i mezinárodním srovnání, ale také například přehledné informace o věkové a genderové struktuře zaměstnanců. Daniel Münich také přiblížil novou aplikaci IDEA, která mapuje citační ohlas českých výzkumných pracovišť v databázi Web of Science.

Pavel Doleček v navazující diskusi zdůraznil, že v rámci přípravy rozpočtu na příští roky došlo k jeho restrukturalizaci tak, aby Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy bylo schopno dedikovat prostředky do již zmíněných Evropských partnerství v následujících letech. Připomněl také, že nízká motivace vědců hlásit se do evropských výzev není dána jen vnějšími podmínkami, ale záleží také na vnitřní motivaci a ambici jednotlivců. V souvislosti s tím ocenil i rostoucí počet kvalitně hodnocených projektů ve výzvách ERC, přestože z důvodu nedostatku prostředků ve výzvě ne vždy na podporu dosáhnou.

Podle Pavla Barana současná pandemická situace omezuje realizaci peer-review a on-site složek hodnocení výzkumu a zvyšuje se tak riziko přílišného důrazu pouze na jeho bibliometrickou stránku. Je proto nutné upozorňovat na jeho limity. Podle něj by se také diskuse o účasti v zahraničních programech podpory měla více zabývat jejím přínosem pro jednotlivé vědecké obory, nejen pro jednotlivce, týmy nebo instituce.

Diskusi zakončil Arnošt Veselý, který upozornil, že navzdory existenci nejrůznějších strategií nesmíme zapomínat na to, že i jednotliví aktéři - vědci a výzkumné organizace - mají své vlastní strategie, které se mohou od těch národních lišit. Podle něj je proto nutné se na systém dívat také perspektivou výzkumných pracovníků a jejich každodenní reality.

Další fotografie si můžete prohlédnout v galerii níže.

Autor: Vedavyzkum.cz (JS)

Foto: Michaela Blíšáková, TC AV ČR

1.26. Vinohradská 12 - Josef Mlejnek/Povolební Česko: Zůstane ANO jako kůl v plotě?

RÁDIO, Datum: 05.10.2020, Zdroj: ČRo Plus, Zpráva: 1, Infotype: Nepojmenováno, Datum importu: 05.10.2020 20:44, Poslechovost pořadu: 0, Pořad: Vinohradská 12 08:33, Země: Česko

Andrej BABIŠ, český premiér /ANO/

My jsme dostali téměř 600 000 hlasů. To je fantastické fantastické a mám z toho upřímnou radost. Bych řekl, že možná ještě

větší než v roce 2017.

Lenka KABRHELOVÁ, moderátorka

Vládní hnutí ANO obhájilo vítězství v krajských volbách. Strana premiéra Andreje Babiše získala nejvíc hlasů v 10 z celkem 13 krajů. Povolební jednání ale naznačují, že hejtmanská křesla nakonec ANO nejspíš většinou neobsadí. Kdo je tedy skutečným volebním vítězem a kdo poraženým? Nakolik se uplynulým víkendem proměnila politická mapa Česka? A jak výsledky krajských a senátních voleb ovlivní rozložení politických sil před zásadními sněmovními volbami, které se odehrají za rok? Je pondělí 5. října, tady je Lenka Kabrhelová a Vinohradská 12, zpravodajský podcast Českého rozhlasu.

reportér

Volby do krajských zastupitelstev vyhrálo podle průběžných výsledků hnutí ANO. Po sečtení naprosté většiny odevzdaných hlasů vede v 10 ze 13 krajů.

Andrej BABIŠ, český premiér /ANO/

Je to skutečně skvělý úspěch. Skvělý úspěch a nečekal jsem to.

Ivan BARTOŠ, předseda strany /Piráti/

Nebudeme se přít o to, jaké bylo pořadí na /nesrozumitelné/ v těchto je to přibližně druhé až třetí místo pro Piráty. V tuto chvíli je to těžké vypočítat, neboť řada stran šla do voleb v koalici.

politik

Ukázali jsme, že dokážeme vítězit. A vlastně ve třech krajích, kde se podařilo porazit hnutí ANO, tak u toho Starostové byli.

politik

Ten výsledek je, myslím, velmi dobrý. Chtěla bych poděkovat všem partnerským stranám a hnutím, se kterými jsme se společně domluvili. A myslím, že tím ukazujeme, jak v těch senátních tak v krajských volbách, že spolupráce má velký smysl.

Lenka KABRHELOVÁ, moderátorka

Josef Mlejnek, politolog z **fakulty sociálních věd** Univerzity Karlovy. Dobrý den.

Josef MLEJNEK, politolog, **fakulta sociálních věd, UK**

Dobrý den.

Lenka KABRHELOVÁ, moderátorka

Pane Mlejnu, co jsme se skrze krajské volby o Česku roku 2020 vlastně dozvěděli? Kdo jsou podle vás vítězové, kdo jsou poražení?

Josef MLEJNEK, politolog, **fakulta sociálních věd, UK**

Tak na prvním místě si myslím, že vítězové jsou voliči, protože mě mile překvapilo, že přišli k těm volbám. Před volbami se spekulovalo o tom, že kvůli covidové pandemii zejména starší lidé zůstanou doma, že bude hodně nízká volební účast.

důchodkyně

Tenhle ten byl takhle zmačkanej tam v obálce. Jestli to přijmou. Já jsem to neměla čím vyžehlít.

reportérka

Je krátce po čtrnácté hodině. Začaly volby a v domově pro seniory v České Kamenici se klienti shromáždili v jídelně.

důchodkyně

Máte náhradní lístky? Já jsem je vyhodila.

důchodce

Ty noviny s těma kandidátama, jak jsem měl.

reportérka

Chce se ještě na poslední chvíli podívat na obličej kandidátů pan Vladimír. Jeho spolubydlící mu podává noviny.

důchodce

Je fakt, že něco člověk může měnit. A změna, jak se říká, změna, to je život.

reportérka

V tom okamžiku se rozezní zvonek a dvoučlenná komise z městského úřadu je tady.

Josef MLEJNEK, politolog, **fakulta sociálních věd, UK**

Ukázalo, že ta volební účast byla vlastně ještě o něco málo vyšší než před čtyřmi lety. Samozřejmě, že možná část starších voličů zůstala doma, ale pokud se tak stalo, tak je aspoň z části nahradily mladší ročníky a myslím, že je určitě dobře, že volební účast zůstala taková jako u krajských voleb České republiky bývá. Není to žádná kdovíjak vysoká volební účast. Je to v tom rozmezí 35-40 %, ale určitě je dobře, že nespada někde, jak se spekulovalo, ke 20 procentům. Tak to myslím, že je určitě pozitivní věc. A potom, když se ptáte na vítěze a poražené, tak to je často velké dilema, jak vyhlásit vítěze voleb. Jestli to ten, kdo získal nejvíc hlasů a nebo jestli to ten, kdo po těch volbách se ujme výkonné moci. Což někdy je to ten samý subjekt politický, ale zdaleka to tak být nemusí. A v těch krajských volbách sice zvítězilo ve většině krajů hnutí ANO, ale v těch povolebních jednáních se může snadno stát, že zůstane ve většině krajů v opozici, že ty strany na druhém, třetím místě a dalších místech udělají koalici bez ANO a zaujmout výkonnou moc v těch krajích.

reportérka

V Pardubickém kraji zatím vítězné hnutí ANO do povolebních vyjednávání nezasáhlo. Členové stávající koalice totiž dostali dost

hlasů na to, aby ve vedení kraje pokračovali. Podepsali už i společné prohlášení o další spolupráci ve složení koalice 3PK, koalice STAN, ODS a TOP 09, koalice pro Pardubický kraj a Starostové a nezávislí.

Lenka KABRHELOVÁ, moderátorka

Teď už se to ukazuje, že v několika krajích už se další strany dohodly na koalici, v dalších se ještě dohadují. Takže je opravdu reálná možnost, že ANO bude v řadě z těch krajů, celkem vyhrálo v 10 ze 13, že by mohlo být odstraněno té možnosti vládnout v kraji. Tak dá se tedy vlastně mluvit o tom, z hlediska premiéra Babiše, že ANO skutečně volby vyhrálo, jak v sobotu on tvrdil v tom svém povolebním projevu?

Josef MLEJNEK, politolog, fakulta sociálních věd, UK

On se určitě opře o to kritérium, které jsem zmínil jako první, že vítězem voleb je ten, kdo získal nejvíc hlasů, a když bude vyšachován nebo jeho hnutí vyšachováno ve většině krajů, tak to bude i líčit jako nějaké spiknutí, a tak dál.

Andrej BABIŠ, český premiér /ANO/

Takže všichni proti vítězi, všichni proti ANO, a to je vlastně ten jediný program. A o tom budou i příští volby, které budou relativně brzo, za rok.

Josef MLEJNEK, politolog, fakulta sociálních věd, UK

Každý politik z volebního výsledku se snaží vytěžit to pro něj pozitivní, takže on to bude určitě interpretovat jako vítězství a to případné vyšachování spíš bude líčit v nějakých barvách až jako že to je nějaké spiknutí a nějaká nenávist.

Andrej BABIŠ, český premiér /ANO/

Jak porazit Babiše? To spiknutí nenávisti bylo neuvěřitelné v těch debatách, jak někteří lídři toho Babiše nenávidí. To je jediný jejich program. Porazit Babiše. Příští rok.

Josef MLEJNEK, politolog, fakulta sociálních věd, UK

Je to samozřejmě z jeho strany určeno hlavně voličům hnutí ANO a v tomto smyslu je to víceméně běžné jednání politika.

Andrej BABIŠ, český premiér /ANO/

Moc děkuju, moc děkuju všem, kteří nás volili, moc samozřejmě děkuju našim členům, našim kandidátům, našim organizacím, které, zdá se zmobilizovaly naše zdravé voličské jádro.

Lenka KABRHELOVÁ, moderátorka

On premiér děkoval v tom projevu zdravému voličskému jádru hnutí ANO. Víme v tuto chvíli, kdo to přesně je? Jací voliči premiéra podporují v těch krajích?

Josef MLEJNEK, politolog, fakulta sociálních věd, UK

Premiér Babiš neděkoval pevnému jádru nadarmo. To z těch voleb je, si myslím, pro hnutí ANO pozitivní zjištění, že hnutí má pevné jádro a že to jádro neodradí ani covidová pandemie ani chyba premiéra Babiše, kterou on sám přiznal, že přílišným rozvolněním těch opatření proti epidemii přispěl k tomu už nyní Česká republika skutečně zažívá velkou a nepříjemnou vlnu. To je určitě pro hnutí ANO pozitivní i s výhledem na parlamentní volby v příštím roce. A pokud jde o to, jak jste se ptala, kdo tvoří to pevné jádro, tak na to by nám přinesl odpověď nějaký detailnější sociologický průzkum, ale můžeme usuzovat podle předchozích průzkumů konaných třeba s ohledem na preference při volbách do parlamentu, hnutí ANO volí spíše lidé starší, spíše z menších měst nebo z venkova. A hnutí ANO se daří případné ztráty kompenzovat tím, že přebírá voliče ČSSD i třeba komunistů. Takže sice dokáže mít to pevné jádro, což se projevilo i právě teď v těch krajských volbách, ale v jistém smyslu si tím podřezává větev pod svým případným vládnutím, poněvadž pak nemá koaliční partnery. V těch krajských volbách i vzhledem k nějaké místní situaci se může stát, že strany, které na té centrální úrovni jsou v opozici vůči vládě, by mohly, dejme tomu, dojednat s hnutím ANO koalici. V tom kraji ostatně by neměli ten problém, že by hejtmanem nebo nějakým významným členem té koalice byl trestně stíhaný člověk, což je hlavní výhrada vůči Andreji Babišovi. Ale myslím si, že obecně ty strany, které jsou nyní na té celostátní úrovni v opozici, tak nebudou mít moc chuti uzavírat s hnutím ANO koalici na krajské úrovni. Že pokud to jen půjde nějak zařídit jinak, asi zvolí nějaké jiné řešení právě i s výhledem na celostátní politiku. Ale na druhou stranu nelze vyloučit, že zvláště pokud třeba v nějakém daném regionu bude mít ANO schopné vyjednávače, že se do nějaké koalice dostane. Ale i na té krajské úrovni je vidět to, že to velké oslabení až fiasko ČSSD a komunistů zhoršuje hnutí ANO manévrovací prostor a je to faktor, který přispívá k tomu, že snadno může hnutí ANO skončit v opozici a něco podobného může nastat za rok po parlamentních volbách. Takže pro hnutí ANO je to určitě varovné memento, ten výsledek krajských voleb z hlediska právě toho druhého kola, v uvozovkách, čímž myslíme to vyjednávání povolebních koalic.

Lenka KABRHELOVÁ, moderátorka

To je zajímavé, co říkáte. Takže vlastně, když se mluví o propadu ČSSD, o propadu komunistů a politologové, experti ho opravdu pojí s tím, že na jedné straně ČSSD je otevřeně ve vládě, komunisté podporují ANO v parlamentu, že obě tyto strany doplatily na tu podporu ANO. A zároveň vy říkáte, že na tohle to ale může doplatit úplně stejně strana premiéra Babiše.

Josef MLEJNEK, politolog, fakulta sociálních věd, UK

No ona může doplatit právě na to, že ztrácí koaliční party, nebo že ona vlastně...

Lenka KABRHELOVÁ, moderátorka

Nebude mít s kým ty koalice tvořit.

Josef MLEJNEK, politolog, fakulta sociálních věd, UK

Hnutí ANO je vlastně jedním z hlavních faktorů, proč ČSSD má tak málo, poněvadž už při těch posledních parlamentních volbách v roce 2017. Se podařilo hnutí ANO odsát ČSSD voliče a ČSSD je tak marginalizována přes veškerou snahu se jí nedaří ty voliče získat zpátky. Takže sice hnutí ANO na krajské úrovni vítězí ve volbách, podle průzkumů by stále zvítězilo s velkým náskokem i ve volbách do Poslanecké sněmovny, ale pak tam může zůstat v tom parlamentu i v těch krajích jako pověstný kůl v plotě, že nikdo si s hnutím ANO nebude chtít hrát a ti potenciální koaliční partneři jsou marginalizováni právě i tím, že se hnutí ANO snaží rozšířit vlastní elektorát, ale na úkor těch, s nímž by mohlo spolupracovat.

Lenka KABRHELOVÁ, moderátorka

Když se podíváme na opačnou stranu, tedy na stranu opozice, tak hodně se mluví o zisku Starostů a nezávislých, hlavně v Liberci hejtman Martin Půta, který vyhrál volby potřeťí za sebou, je citován jako opravdu příklad toho jednoznačného úspěchu. Rodí se tady politická síla, která má potenciál přesáhnout ty své dosavadní zisky i v celostátním měřítku? A teď právě mluvím s výhledem k tomu, co už jste zmiňoval, a sice že za rok tu budeme mít parlamentní volby.

Josef MLEJNEK, politolog, fakulta sociálních věd, UK

Martin Půta je opravdu zajímavý a svěbytný fenomén a ty úspěchy v Libereckém kraji jsou dlouhodobé.

politik

Podívejme se na Liberecký kraj, kde Martin Půta zvítězil absolutně, to znamená nikdo napříč republikou nedosáhl v krajských volbách výsledek 38 %.

reportérka

Za individuálního vítěze krajských voleb je možné označit libereckého hejtmana Martina Půtu z hnutí STAN, který získal nejvíc preferenčních hlasů ze všech kandidátů v celé republice.

Martin PŮTA, hejtman Libereckého kraje /SLK/

Tak já to vnímám jako známku od lidí, od obyvatel kraje za to, jak jsme 4 roky kraj řídili. Vnímám to jako ocenění té práce a vnímám to taky jako ocenění práce mých kolegů, kteří pro lidi pracují každý den ve svých obcích a městech a jsou ochotni pracovat pro ně i na úrovni kraje.

Josef MLEJNEK, politolog, fakulta sociálních věd, UK

A zároveň on je vlastně skoro jediný subjekt politický, o němž můžeme říct, že je takový jako bytostně specificky krajský. Jinak v těch krajských volbách, a ukázaly to i ty současné výsledky, voliči hlasují spíše na základě celostátních stranických preferencí, byť určitě přihlížejí k tomu, jaké jsou v daném kraji problémy a jak těm problémům zaujímají postoj i místní regionální politici. To volební rozhodování je mixem celostátních preferencí a nějakého vnímání krajských regionálních problémů. Ale ty celostátní preference v tom rozhodování hrají velkou roli. A pro hnutí STAN ty krajské volby jsou určitě výhodným terénem, protože to hnutí se profiluje jako regionální, vzniklo vlastně jako regionální, má řadu úspěšných zajímavých starostů, komunálních politiků a politiků a když se voliči rozhodují v krajských volbách, tak někteří z nich určitě mohou dát hlas hnutí STAN kvůli tomu, že vnímají, že to má tu regionální dimenzi, byť je to celostátní strana. Popřípadě, že je může zaujmout nějaký starosta nebo starostka, jehož věhlas může přesahovat dané město nebo obec. Takže v těch krajských volbách hnutí STAN zabodovalo a myslím si, že je to i kvůli tomu, že přece jenom k těm krajským volbám chodí určitá specifická klientela nebo specifická výšeč elektorátu. Určitě potenciální voliči hnutí STAN k těm krajským volbám chodí už jen kvůli tomu, že jsou to lidé, kteří chodí k volbám, poněvadž to považují za svou občanskou povinnost, tudíž to je pro hnutí STAN příznivý terén. Pokud by ten výsledek chtěli zopakovat na celostátní úrovni, můžou to mít trochu horší, poněvadž se může stát, že voliči přece jenom u těch celostátních voleb budou požadovat silnější ideové vymezení programové, nějaké hutnější politické zabarvení a že tady ten regionální aspekt, který v těch krajských volbách je plus, mohou třeba vnímat už dost trochu jako minus. Takže pro hnutí STAN by asi bylo lepší v těch celostátních volbách se s někým spojit do nějaké koalice. Myslím si, že v minulosti ta koalice STANu a TOP 09 fungovala i právě díky tomu, že ti starostové tam dávali ten přitažlivý regionální aspekt a TOP 09 takový ten celostátně více ideový.

reportérka

TOP 09 a Starostové a nezávislí se domluvili, že na konci roku ukončí spolupráci. Po večerním jednání to řekli předsedové obou stran. Společné kluby mají jak ve sněmovně, tak i v senátu.

Josef MLEJNEK, politolog, fakulta sociálních věd, UK

To spojení fungovat přestalo. Na vině byly nějaké osobní spory a záležitosti a myslím si, že obnovovat jednu rozpadlou koalici nebo spojení je složité, takže nevím, jestli se to obnoví, ale možná pro úspěch hnutí STAN v těch volbách do Poslanecké sněmovny by bylo přece jenom lepší, kdyby se zapojili do nějaké širší koalice.

Lenka KABRHELOVÁ, moderátorka

A to, co jsem zmiňoval v případě toho libereckého úspěchu hnutí, můžeme hledat podobné důvody v případě úspěchu hnutí STAN ve Středočeském kraji? Je to právě také i to, že jsou to, dejme tomu, pro voliče politici známi z krajského působení, že jim důvěřují a že věří, že oni mohou přinést tu změnu?

Josef MLEJNEK, politolog, fakulta sociálních věd, UK

Ve Středočeském kraji úspěchu hnutí STAN myslím, že přispěla i nepřímo hejtmanka Pokorná Jermanová, jejíž působení bylo spojeno s různými aférami.

reportérka

Záchranářka Veronika Brožová se podle středočeské hejtmanky Jaroslavy Pokorné Jermanové z hnutí ANO stala obětí politických her. Jermanová to řekla v reakci na trestní oznámení, které podala právě kvůli výrokům Brožové. Ta v březnu řekla, že záchranáři nemají dost ochranných pomůcek proti nákaze koronavirem. Její tvrzení ale následně se objevilo v článku na regionálním zpravodajském serveru. Jermanová ale řekla, že na podání trestního oznámení trvá.

reportérka

Manžel středočeské hejtmanky Jakub Pokorný před kamerami reagoval na kritiku ohledně užívání služebního vozu krajského úřadu. Podle Seznamu s ním jezdil do své práce.

Jakub POKORNÝ, manžel hejtmanky

Dotčené služební auto Škoda SuperB je 2 roky staré a má najeto 120 000 km. Je to vůz po bývalém hejtmanovi. Já jsem nevybíral ani model ani výbavu. Bylo to auto služební hejtmanky a dále jsem vůz neřešil. Na toto služební auto existuje smlouva, která upravuje i naše povinnosti směrem k soukromým jízdam. Tyto jízdy musíme vykazovat a samozřejmě uhradit

jejich náklady, které za dobu užívání činily 29 826 Kč.

reportérka

Policisté zasahují v budově Středočeského krajského úřadu. V sídle hejtmanky Jaroslavy Pokorné Jermanové z hnutí ANO se podle informací serveru Seznam zprávy zajímají o smlouvy s externisty za 5 000 000 Kč.

Josef MLEJNEK, politolog, fakulta sociálních věd, UK

Ostatně i Andrej Babiš jí to otevřeně vytkl, když hodnotil ten volební výsledek ve Středočeském kraji.

Andrej BABIŠ, český premiér /ANO/

Je velká škoda, že paní hejtmanka vlastně si to pokazila těmi různými, aféry, aférky bych to nazval.

Josef MLEJNEK, politolog, fakulta sociálních věd, UK

Ona se stala dost nepopulární a hnutí ANO ve Středočeském kraji zaznamenalo hodně špatný výsledek. A zase nějakou přesnou evidenci přesunu voličů by nám poskytl pouze nějaký podrobný sociologický průzkum, ale je možné, že ten úspěch hnutí STAN ve Středočeském kraji byl dán i tím, že voliči hledali alternativu ke stávající hejtmance.

reportér

Do krajského zastupitelstva se dostane celkem 5 subjektů. Zvítězí Starostové a nezávislí, v tuhle chvíli mají přes 22 % hlasů. Na druhém místě bude Občanská demokratická strana, která má necelých 20 % hlasů. Třetí místo dosavadní vládní ANO 2011 18,64 % hlasů. Na čtvrtém místě Česká pirátská strana téměř 14,5 procenta hlasů. A poslední, kdo ještě se dostane do krajského zastupitelstva, budou spojenci pro Středočeský kraj, tedy TOP 09, Hlas a Zelení, necelých 6 % hlasů.

Josef MLEJNEK, politolog, fakulta sociálních věd, UK

Hnutí STAN právě ve Středočeském kraji nasadila jako lidryni kandidátky ženu, starostku úspěšnou, takže toto mohlo přispět k tomu, že hnutí STAN ve středních Čechách bodovalo.

reportérka

Lídři stran ve středních Čechách se dohodli na široké koalici všech uskupení v krajském zastupitelstvu kromě hnutí ANO. Hejtmankou bude volební jednička STAN Petra Pecková.

Petra PECKOVÁ, starostka obce Mnichovice /STAN/

Dohodli jsme se na vytvoření velké společné koalice, tedy Starostů a nezávislých, ODS, Pirátů a Spojenců. A domluvili jsme se na obsazení jednotlivých postů v radě, ve výborech, v komisích.

Lenka KABRHELOVÁ, moderátorka

Když jsme zmiňovali ten propad ČSSD a hlavně tedy propad komunistů, tak asi bychom neměli pominout naopak zisky strany SPD, strany Tomia Okamury. Dá se říct, že zaujala místo, které doteď drželi na té krajské úrovni komunisté? Že se z SPD stává nová protestní strana Česka?

Josef MLEJNEK, politolog, fakulta sociálních věd, UK

Já si myslím, že ten propad komunistů je dán především demografickým vývojem. Ti voliči stárnou a postupně odcházejí na věčnost a oni nejsou schopni nabrat nové voliče i kvůli tomu, že celé to prostředí komunistů, ať již jde o členy nebo ty voliče, to je takový klub nostalgiků nebo jsou to často lidé, kteří před rokem 89 byly v KSČ a nějakým způsobem svoji životní i profesní dráhu spojili s komunistickou stranou a po listopadu tak jako přešly do KSČM a nějakým způsobem se upnuli k tomu, že nebylo vše špatné na minulém režimu, jak oni říkají, a tak dál. Takže je to hodně spojeno s minulým režimem a máme 30 let po pádu komunismu, takže je logické, že vztah k minulému režimu postupně vymizí, poněvadž budou odcházet z tohoto světa lidé, kteří tento postoj nějakým způsobem mohli reálně vypěstovat. Zároveň komunistická strana plnila u nás tu roli protestní strany, ale jenom zčásti. V souvislosti s Tomiem Okamurou já bych připomněl Miroslava Sládka a jeho republikány, kteří v devadesátých letech měli taktéž okolo nějakých sedmi, osmi procent, takže oni plnili tu roli protestní strany a ty voliče republikánů pak přetáhl Miloš Zeman a jeho sociální demokracie. Miloš Zeman to ostatně okomentoval takovým příměrem, že voliči republikánů, že to jsou zdivočelí sociální demokraté jak on říkal, takže on to pak prezentoval tak, že se mu podařilo domestikovat trošku zdivočelé sociální demokraty. A pak ti voliči tohoto typu volívali ČSSD, zůstávali u ní a právě, když se objevil Tomio Okamura, který má pro určitý segment voličů jistou přitažlivost, tak si myslím, že zčásti si je přetáhl i od sociální demokracie a plní tu roli loviče protestních hlasů.

Lenka KABRHELOVÁ, moderátorka

Dá se říct, že Tomio Okamura je v tuhle chvíli i vítězem nad hnutím Trikolóra?

Josef MLEJNEK, politolog, fakulta sociálních věd, UK

Určitě. A Tomio Okamurovi se daří tuto klientelu těch protestních hlasů, daří se mu, že si ji uchovává pro sebe a pro své hnutí. A Václavu Klausovi mladšímu se nedaří přebírat Okamurovi voliče. Vůbec se ukázalo, že Trikolóra v těch krajských volbách vyloženě paběrkovala. V drtivé většině krajů se nedostala přes 5 %. Samozřejmě to i staví velký otazník nad další existencí tohoto uskupení a těžko nyní očekávat nějaký velký úspěch v parlamentních volbách. Já si myslím, že Václav Klaus mladší se ocitl trošku ve vzduchoprázdnu. Myslel si asi, že přetáhne voliče ODS nebo že za ním kvůli jménu Klaus půjdou voliči ODS, kde on ostatně původně začínal svou politickou dráhu. Ono se ukazuje, že voliči ODS se drží té značky, drží se té strany. Ostatně pokud budou chtít si nalézt ODS politika, který třeba být v umírněnější podobě razí některá témata, která jsou blízká Václavu Klausovi mladšímu, tak si tam naleznou Alexandra Vondru, který určitě představuje v ODS to křídlo, řekněme, euroskeptické a pokud jde o nějaká témata hodnotová, genderová, a tak dál, tak on zaujímal podobné postoje jako Václav Klaus mladší. A vůbec voliči zavedené strany málokdy jako přeskočí někam jinam, když nějaký i třeba jim oblíbený politik si založí vlastní stranu. To i Václav Klaus starší, když v minulosti se snažil zaštitit nějaká jiná uskupení aspoň zčásti, tak většinou voliči ODS zůstali u ODS a ta rétorika, řekněme, populistická by pak mohla, dejme tomu, pomoci Trikolóře nabrat právě voliče Okamurovy strany, ale jemu se to nedaří. Já si myslím, že je to i kvůli tomu, že voliči SPD vnímají Tomia Okamuru tak nějak, že je jim bližší. On dovede tuto skupinu voličů lépe oslovit, lépe vyvolat ten dojem, že je jedním z nich.

Lenka KABRHELOVÁ, moderátorka

Ty krajské i ostatně senátní volby byly považované za poslední velký test před sněmovními volbami, které se mají odehrát, jak jsme zmiňovali, zhruba za rok. Dá se říct, jak jsou tedy politické síly rozložené a koho vlastně chtějí Češi tedy vidět v rolích těch lídrů, i když jste zmiňoval, že se samozřejmě trochu liší preference lidí v krajských volbách a pak preference lidí v celonárodních volbách.

Josef MLEJNEK, politolog, fakulta sociálních věd, UK

Výhled na volby do Poslanecké sněmovny udělat lze, ale je třeba ho dělat opatrně, protože skutečně k těm krajským volbám chodí specifická klientela voličů. Ta volební účast je v tom pásmu 35-40 procent. U voleb do Poslanecké sněmovny je vyšší. Tam se pohybuje někde kolem těch 60. A ještě jednu důležitou věc nutno zmínit. V těch krajských volbách v tom celostátním výsledku nám tady chybí Praha. Praha volí své vedení v komunálních volbách i v krajských. A přitom Praha sama o sobě je velký volební obvod, lidnatý volební obvod a v těch parlamentních volbách výsledek v Praze je velmi důležitý. Takže ta Praha nám tu chybí. Ale když se teda pokusím to nějak shrnout s výhledem na celostátní volby, tak se ukazuje, že hnutí ANO pořád relativně dominuje, že má pevné voličské jádro, ale zároveň se ukazuje to, že jeho současní koaliční partneři, ať už přímý partner ČSSD nebo ten podpůrný v parlamentu komunisté slábnou a v těch krajských volbách se i potvrdily pozice těch opozičních stran ODS, určitě v krajských volbách pěkný výsledek zaznamenali Piráti. A důležité bude taktéž to, jak si vyhodnotí opoziční strany ty krajské koalice. Protože v těch krajských volbách kandidovala řada různých koalic sestavených právě těmi dnešními opozičními stranami. Byla to; taková všehochoť, čili ty celkové výsledky se pak i hůř sčítají a posuzují, poněvadž jednou ODS je v koalici a lidovci a jinde třeba s TOP 09.

reportérka

Hnutí Nezávislých za harmonický rozvoj obcí a měst zhruba 6,5 procenta. Další je koalice Karlovaráci a ještě jedno uskupení, na jehož název si teď nevzpomenu, to se omlouvám 6,15.

Josef MLEJNEK, politolog, fakulta sociálních věd, UK

Ale každopádně se, myslím, potvrdilo to, že voliči na ty koalice reagují v zásadě pozitivně, takže by to mohlo opoziční strany osmělit k budování koalic pro celostátní volby. Ty krajské volby jsou pro ty koalice příznivější, poněvadž tam sice platí pětiprocentní klauzule, ale koalice tam nejsou nijak sankcionovány nebo neplatí tam ta sčítací klauzule pro koalice a i další pro menší strany a pro koalice příznivý faktor je ten, že ten volební obvod, vlastně celý kraj, je to velký volební obvod. Takže tam v těch krajských volbách nefunguje ten faktor, že v těch volbách sněmovních někdy ty menší volební obvody mohou způsobit to, že nějaká strana trápí na těch mandátech. To ostatně by měl být motiv pro strany, aby právě v koalici pro volby do Poslanecké sněmovny tvořily. Samozřejmě faktor proti je strach z té sčítací klauzule, poněvadž dvoučlenná koalice ve volbách do Poslanecké sněmovny musí překonat 10 % a tříčlenná 15.

Lenka KABRHELOVÁ, moderátorka

No a když se podíváte teď na opozici, jakým způsobem třeba se projevuje i rétoricky v tuhle chvíli nebo ideově, co se týče právě spojování a utváření koalic a společného postupu do těch voleb celostátních, které se odehrají příští rok, tak jaký z toho máte v tuto chvíli dojem? Je opozice ochotná potažmo schopná tedy táhnout, v uvozovkách, za jeden provaz a neukazuje se, že jediným volebním programem stran je tedy opravdu porazit premiéra Babiše? Nabízejí nějaký obsah?

Josef MLEJNEK, politolog, fakulta sociálních věd, UK

Ano, při formování toho případného bloku nějakého pro volby do Poslanecké sněmovny je právě podle mě nutné dbát i na to, aby ten blok měl nějaký pozitivně vymezený program. Poněvadž jenom antibabiš jako program stejně nefunguje. Hodně voličů si může říct, že prostě nebude hlasovat jenom pro blok, který má v programu jenom to, že chce odstavit Andreje Babiše od moci a koneckonců nikdo neví, co bude za rok. Teď máme pandemii a tam může samozřejmě hodně pozměnit postoje voličů, názory voličů a hlavně potom ty ekonomické dopady. Tady může nám rychle vyskočit nahoru nezaměstnanost a pak ty požadavky potom na politické strany mohou být trochu jiné. Takže i voliči opozičních stran mohou, řekněme, intenzivněji, než by tak činili v době před pandemií, chtít od těch stran třeba ekonomický program.

reportérka

Česká ekonomika klesla ve druhém čtvrtletí meziročně o 11 %. Zpřesněný odhad zveřejnil Český statistický úřad. Oproti prvnímu čtvrtletí se hrubý domácí produkt snížil o 8,7 %.

Josef MLEJNEK, politolog, fakulta sociálních věd, UK

Mohou chtít recept na to, jak uzdravit ekonomiku po té pandemii. Jak vyřešit ten problém, že některá odvětví skutečně asi nemohou přežít v tom rozsahu, jaký byl před pandemií. Třeba cestovní ruch nebo letecká doprava. A ta potřeba nějakým způsobem zachránit ekonomiku nebo zabránit nějakému obrovskému deficitu státního rozpočtu a řešit ty důsledky pandemie samozřejmě může oslabit vnímání problému Babiš jako problému číslo 1. Před tou pandemií se ukazovalo, že pouze antibabiš jako program nefunguje, že voliči stejně požadují i něco jiného. Čili už před tou pandemií zase se začalo hovořit o tom, představitelé opozice o tom hovořili, že asi není dobré dělat jeden předvolební blok, kde by skoro všechny opoziční strany se daly dohromady, že je lepší udělat těch bloků víc nebo aspoň 2. 1 takový konzervativnější a druhý spíše liberálnější. Tady se mluvilo o tom, že by blok udělali Piráti a STAN jako 1 a ten druhý blok, že by sestavila ODS a lidovci a TOP 09. Je důležité představit voličům nějakou pozitivně formulovanou nabídku, jak z hlediska programu, tak, což je důležité, měla by to být i nabídka osobností politiků, jimž voliči mohou důvěřovat, že když se stanou ministři ve vládě, tak tu problematiku zvládnou nebo ty sliby dokáží potom v té exekutivě zrealizovat.

Lenka KABRHELOVÁ, moderátorka

Když se podíváte na ta všechna vyjádření, která jsme slyšeli za uplynulé 2 dny od voleb, dá se z toho odhadovat, a teď já vím, že po vás chci trochu nemožný úkol, ale dá se odhadovat, jaký rok nás tedy vlastně čeká do těch voleb sněmovních?

Josef MLEJNEK, politolog, fakulta sociálních věd, UK

Čeká nás určitě hodně bouřlivý rok. Prostě rok před volbami do sněmovny, to jsou t hlavní volby, no tak vždycky je to rok bouřlivý. Ta předvolební kampaň reálně začíná mnohem dříve než podle nějakých oficiálních vyhlášení nebo podle znění volebního zákona. Dá se říct, že předvolební kampaň vlastně začala už těmito krajskými volbami, takže to bude rok velmi bouřlivý a k tě bouřlivosti pravděpodobně přispěje právě i snad doufejme ani ne ta pandemie z toho epidemiologického

hlediska, snad už během příštího roku to mělo být lepší, ale zejména ekonomické dopady budou hluboké, zásadní. A pak je také otázkou, jaké budou třeba psychologické dopady té pandemie. Tam i může být nějaké zpoždění v tom, že někdo má nějaký zážitek, že traumatický zážitek může přinést nějaké změny v postoji, docela zásadní změny a i kvůli tomu si myslím, že pro všechny politiky platí, včetně hnutí ANO, že by si měli uvědomit, že ta doba po té pandemii nebude znamenat návrat do zimy letošního roku nebo do roku 2019. Že ten svět po té pandemii bude jiný nebo bude dlouho jiný. A kdo si to neuvědomí, tak pak samozřejmě může i zaplakat až uvidí volební výsledek.

Lenka KABRHELOVÁ, moderátorka

Josef Mlejnek, politolog **fakulty sociálních věd** Univerzity Karlovy. Děkujeme.

Josef MLEJNEK, politolog, fakulta sociálních věd, UK

Děkuji za pozvání. Na shledanou.

Lenka KABRHELOVÁ, moderátorka

A to je z pondělní Vinohradské 12 vše. Děkujeme, že posloucháte. Vraťte se k našim dílům. Jsou na irozhlasu, našem zpravodajském webu a také ve všech podcastových aplikacích i v aplikaci Můj rozhlas, kde je všechno rozhlasové audio. Svě připomínky a tipy nám pište na adresu vinohradska12@rozhlas.cz. To byla Lenka Kabrhelová, těším se zítra.

1.27. Politolog Mlejnek: ANO zvítězilo, ale může skončit jako pověstný kůl v plotě. Nikdo si s ním nebude chtít hrát

[URL](#)

WEB, Datum: 05.10.2020, Zdroj: irozhlas.cz, Strana: 0, Autor: Lenka Kabrhelová, Barbora Sochorová, Miroslav Tomek, Infotype: Nepojmenováno, Datum importu: 06.10.2020 03:00, RU / měsíc: 394 016, Celková návštěvnost: 63 237, Rubrika: Volby, AVE: 30 000,00 Kč, Země: Česko, GRP: 0,70

Vládní hnutí ANO obhájilo vítězství v krajských volbách. Povolební jednání ale naznačují, že řadu krajů možná povedou koalice jiných stran. Kdo je skutečným volebním vítězem a kdo poraženým?

Jiří Skuhrovec

Politolog Mlejnek: ANO zvítězilo, ale může skončit jako pověstný kůl v plotě. Nikdo si s ním nebude chtít hrát

Lenka Kabrhelová mluví s politologem z **Fakulty sociálních věd** UK Josefem Mlejnkem mladším.

00:00 / 00:00

/

Vládní hnutí ANO obhájilo vítězství v krajských volbách. Strana premiéra Andreje Babiše získala nejvíc hlasů v deseti z celkem třinácti krajů. Povolební jednání ale naznačují, že odpovídající počet hejtmanských křesel nakonec ANO neobsadí. Kdo je tedy skutečným volebním vítězem a kdo poraženým? Nakolik se uplynulým víkendem proměnila politická mapa Česka? A jak výsledky hlasování ovlivní rozložení sil před zásadními sněmovními volbami, které se odehrají přesně za rok?

Hudba: Martin HůlaEditace, rešerše, sound design: Barbora Sochorová, Miroslav Tomek, David Kaiser

Zpravodajský podcast Vinohradská 12 sledujte každý všední den od 6.00 na adrese irozhlas.cz/vinohradska12.

Máte nějaký tip? Psát nám můžete na adresu vinohradska12@rozhlas.cz.

1.28. Ze šarvátky brutální válka. Příměří je v Náhorním Karabachu v nedohlednu,‘ míní politický geograf URL

WEB, Datum: 05.10.2020, Zdroj: irozhlas.cz, Strana: 0, Autor: Jan Burda, Martina Mašková, Zuzana Marková, Infotype: Nepojmenováno, Datum importu: 06.10.2020 03:00, RU / měsíc: 394 016, Celková návštěvnost: 63 237, Rubrika: Zprávy ze světa, AVE: 30 000,00 Kč, Země: Česko, GRP: 0,70

„Z konfliktu v Náhorním Karabachu se stala otevřená brutální válka. A dřívější odhady na několikadenní omezenou šarvátku, neplatí,“ říká Jan Kofroň, politický geograf z Katedry politologie Institutu politologických studií **Fakulty sociálních věd** Univerzity Karlovy.

„Intenzita bojů je tak mimořádná, že předčí střety za poslední dvě dekády. A to nejen na Kavkaze. Osud mezinárodně neuznané arménské Republiky Arcach v Náhorním Karabachu je nejistý,“ upozorňuje politický geograf.

Pokud si příměří nevynutí silný hráč, který by byl ochotný v regionu intervenovat, přinese ukončení bojů až naprosté vyčerpání jedné nebo obou bojujících stran, míní Kofroň. Apely mezinárodních organizací podle něj nemají velkou šanci přispět k uklidnění situace.

„Z pohledu poměru sil byl Ázerbájdžán schopný vojensky posílit. To mu dává větší šanci na úspěch,“ shrnuje politický geograf a připomíná, že Ázerbájdžánci mají nyní významného spojence v Turecku a nemusí se obracet jen na Rusko.

„Rusko je překvapivě klidné, drží se spíš stranou. V tento okamžik bylo válkou taky trochu překvapeno a musí navíc bedlivě sledovat pro něj mnohem podstatnější dění v Bělorusku,“ vysvětluje Kofroň.

A přestože se nepovedlo prokázat, že do bojů zasahují přímo turečtí důstojníci, jak tvrdí Arménie, na pomoc bylo prokazatelně naverbováno několik set Syrňů z Tureckem kontrolované části Sýrie.

Jan Kofroň má za to, že Arménie je ve slabší pozici i z hlediska dodávek zbraní. Veškerý arzenál z ciziny totiž musí být dopraven přes Írán. A zatímco Arméni disponují zbraněmi převážně jen z Ruska, Ázerbájdžánci v minulosti získali zbraně také z Izraele nebo Turecka.

Naděje na příměří je zatím v nedohlednu, míní Kofroň. „Požadavky Ázerbájdžánu, ačkoli mohou být legálně oprávněné, by znamenaly konec neuznané Republiky Arcach. A na to oni nepřistoupí. Na druhé straně má už Ázerbájdžán pravděpodobně takové zráty, že neskončí, aniž by dosáhl jediného výrazného úspěchu.“

Poslechněte si audiozáznam celého rozhovoru s Janem Kofroněm, kterému předchází krátká reportáž přímo z místa bojů.

1.29. Průzkum mezi vysokoškoly ukázal, jak moc je ovlivnil COVID-19 URL

WEB, Datum: 05.10.2020, Zdroj: vitalia.cz, Strana: 0, Autor: Redakce, Infotype: Nepojmenováno, Datum importu: 06.10.2020 03:02, RU / měsíc: 868 421, Celková návštěvnost: 43 221, AVE: 20 000,00 Kč, Země: Česko, GRP: 0,48

I na studenty vysokých škol dolehla nemoc COVID-19. Čím méně prezenčního studia mají, tím se u nich zvyšuje míra stresu, cítí se osamělí a mají větší sklon k depresivitě než ostatní lidé.

Sociologický ústav AV ČR ve spolupráci s **Fakultou sociálních věd** UK se během dubna a května dotazoval u studentů vysokých škol, jak pandemie ovlivnila jejich psychiku.

O projektu

Sběr dat probíhal online a v Česku do něj byli zapojeni studenti sedmi univerzit (Česká zemědělská univerzita v Praze ČZU, Masarykova univerzita – Brno, Univerzita Hradec Králové, Univerzita Karlova, Univerzita Palackého v Olomouci, Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně, Vysoká škola ekonomická v Praze). Celkem bylo po prvotním čištění dat získáno 6497 dotazníků.

Většina studentů byla jinak zdravá

Čtyři pětiny dotázaných odpověděly, že netrpěly obezitou, oslabenou imunitou ani vysokým tlakem či onemocněním ledvin. V grafu jsou zahrnuti ti, kteří patřili alespoň do jedné z rizikových skupin: jedná se o přibližně jednu pětinu odpovědí.

Autor: Sociologický ústav AV ČR

„Trpíte některými z následujících zdravotních potíží, které jsou zároveň rizikovými faktory COVID-19?“

Psychické zdraví a sklony k depresivitě

Situace během období nejpřísnějších opatření s sebou přinesla studentům značnou psychickou zátěž. Podle níže uvedených grafů se dá usuzovat, že studenti měli v období na konci dubna a začátku května roku 2020 v průměru větší sklon k depresivitě než celá populace za běžné situace.

Autor: Sociologický ústav AV ČR

Histogramy součtového indexu škály depresivity (1 = malý sklon k depresivitě, 4 = velký) – srovnání mezi obecnou českou populací z roku 2014 (vlevo) a českými VŠ studenty z 2020 (vpravo)

Stoupala i osamělost

Kromě depresivity došlo také k měření pocitu osamělosti (graf č. 3). 37,5 % vysokoškolských studentů se podle škály osamělosti Kalifornské univerzity v Los Angeles cítilo osaměle (skóre 8 až 12).

Autor: Sociologický ústav AV ČR

Skóre třípoložkové škály osamělosti (3 = necítí se vůbec osaměle, 12 = cítí se velmi osaměle)

Čím více osobního studia, tím větší stres

Mezi univerzitami a fakultami panoval značný rozdíl v přístupu k řešení výpadku prezenční výuky, přičemž způsob řešení měl silný vliv na studenty pociťovanou míru studijního zatížení a stresu. Pokud se nemožnost prezenční výuky kompenzovala prudkým nárůstem osobního studia, projevila se tato skutečnost na pociťované studijní zátěži a míře stresu, který studenti v jarním semestru zažívali.

Studenti, kteří potvrdili nárůst doby věnované osobnímu studiu během pandemie, častěji souhlasili s tvrzeními, že jejich studijní zátěž výrazně narostla od začátku pandemie a že pro ně změny v souvislosti s pandemií znamenaly významný stres.

Autor: Sociologický ústav AV ČR

Průměry pociťovaného studijního zatížení a stresu podle rozdílu v délce osobního studia před a během pandemie (v hodinách)

Pokud byl výpadek prezenční výuky kompenzován ve větší míře online výukou než osobním studiem nebo online výukou a osobním studiem ve stejné míře, bylo zatížení a stres studentů signifikantně nižší než v případě, kdy byl výpadek více kompenzován nárůstem osobního studia než online výukou.

Autor: Sociologický ústav AV ČR

Průměry pociťované studijní zátěže a stresu podle poměru nárůstu online výuky a osobního studia před (vlevo) a během pandemie COVID-19 (vpravo)

Souhrnem: studenti zažívali větší deprese než ostatní populace

Z výsledků dotazování vyplývá, že alespoň jednou zdravotní obtíž, která je zároveň rizikovým faktorem při onemocnění COVID-19, trpí přes patnáct procent respondentů. Studenti v období omezeného fungování vysokých škol indikovali více příznaků depresivity než obecná populace v období před pandemií. Více než třetina vysokoškolských studentů v dotazníkovém šetření vykazovala vysoké hodnoty osamělosti.

Zrušení prezenční výuky se projevilo především nárůstem doby osobního studia (v průměru o 7,8 hodiny týdně). A čím větší nárůst doby osobního studia byl, tím větší studijní zatížení a míru stresu to pro studenty znamenalo. Zátěž a míra stresu u studentů byly menší, pokud vysoká škola dokázala výpadek prezenční výuky nahradit online výukou ve větší nebo stejné míře jako osobním studiem.

Kompletní výsledky průzkumu najdete na stránkách Sociologického ústavu AV ČR.

1.30. Volby v Česku: Lídry prvního kola senátu Starostové, vedení ANO v krajích sníží koalice konkurentů [URL](#)

WEB, Datum: 05.10.2020, Zdroj: financni-web.cz, Strana: 0, Infotype: Nepojmenováno, Datum importu: 05.10.2020 09:16, Celková návštevnost: 3 000, AVE: 9 500,00 Kč, Země: Česko, GRP: 0,03

Hnutí ANO premiéra Andreje Babiše znovu ovládlo krajské volby. Vyhrálo v deseti ze 13 krajů, před čtyřmi lety zvítězilo v devíti krajích.

Ve Středočeském kraji vyhrálo hnutí STAN, v Královéhradeckém kraji zvítězila koalice ODS, STAN a Východočeši a v Libereckém kraji jasně obhájili vítězství Starostové pro Liberecký kraj. Povolební vyjednávání v krajích už začala, v některých regionech se proti vítěznému hnutí ANO formuje koaliční opozice. První kolo senátních voleb vyhráli Starostové. Jejich kandidáti postoupili v deseti z 27 obvodů a jeden mandát obhájili už v úvodním kole. Kandidáti navržení ODS uspěli v deseti obvodech, ANO v devíti, KDU-ČSL v sedmi. Adepti nominovaní ČSSD, která obhajovala deset křesel, dokázali postoupit ve třech obvodech.

Kraje

Hnutí ANO letos neobhájilo vítězství ve středních Čechách a v Královéhradeckém kraji. Premiérově ale vyhrálo v Jihočeském kraji a na Vysočině. V těchto regionech byla před čtyřmi lety první ČSSD. Hnutí ANO poprvé zvítězilo také ve Zlínském kraji, kde v roce 2016 vyhrála KDU-ČSL. Letošní výsledek je ale těsný, ANO získalo 19,11 procenta a lidovci 18,63 procenta. Hejtman Jiří Čunek (KDU-ČSL) s výsledkem není spokojen, čekal vítězství. ANO letos obhájilo vítězství v Moravskoslezském, Ústeckém, Olomouckém, Pardubickém, Plzeňském, Karlovarském a Jihomoravském kraji. Celkově bude mít ANO 178 mandátů, tedy o dva víc.

Premiér Babiš považuje výsledek hnutí ANO, jehož je předsedou, ve volbách za skvělý. Poděkoval všem občanům, kteří i přes koronavirovou epidemii přišli k volbám. Kvůli mediální masáži a stále kritice vlády měl z voleb obavy, jediným programem opozice je podle něj porazit Babiše ve sněmovních volbách příští rok. Předseda kabinetu též uvedl, že nehodlá zasahovat do vyjednávání o koalicích v jednotlivých krajích, je to podle něj na tamních organizacích. Výsledky senátních voleb příliš nesledoval.

Podle politologů vítěznému hnutí ANO po krajských volbách hrozí, že v řadě regionů vzniknou koalice bez něj. Ladislav Mrklas z CEVRO Institutu v Praze ČTK řekl, že volby jsou také obrovskou porážkou koaliční ČSSD a komunistů, kteří menšinový kabinet premiéra Andreje Babiše (ANO) tolerují. Podle Josefa Mlejnků z **Fakulty sociálních věd** Univerzity Karlovy je to pro ANO varování před sněmovními volbami v příštím roce. Politolog, které ČTK dnes oslovila, zaujala také vysoká volební účast. Nejvíce zastupitelských mandátů ztratily v letošních krajských volbách ČSSD a KSČM. Vládní sociální demokraté přišli proti volbám v roce 2016 o 88 zastupitelů a budou jich mít 37. Počet krajských mandátů komunistů se snížil z 86 na 13. Propadl o osm na 53 křesel regionálních zastupitelů zaznamenali i lidovci.

Letošní krajské volby, které na rozdíl od těch předchozích doprovázela epidemie covidu-19, přilákaly k volebním urnám 37,9

procenta oprávněných voličů. Letošní účast u krajských voleb byla vyšší než v letech 2016 i 2012. Před čtyřmi lety přišlo volit do krajů 34,6 procenta. Vyšší účast byla jen v roce 2008, kdy volilo 40,3 procenta voličů. U voleb do třetiny Senátu přišlo volit 36,71 procenta voličů.

V krajích se postupně rodí koalice

Na vytvoření koalice se na severu Moravy dohodli zástupci ANO, koalice občanských demokratů s TOP 09, lidovců a ČSSD.

Novinářům to řekl hejtmán Ivo Vondrák (ANO), který opět stane v čele kraje. V pětadesátičlenném zastupitelstvu Moravskoslezského kraje bude mít koalice převahu 46 hlasů. Koaliční smlouvu uskupení teprve podepíší, pravděpodobně v úterý odpoledne.

Na koaliční spolupráci ve vedení Pardubického kraje se už v sobotu večer předběžně dohodlo uskupení 3PK - Pro prosperující Pardubický kraj, tvořené tvořené ČSSD a hnutím Společně pro kraj, ODS s TOP 09, Koalice pro Pardubický kraj a STAN.

Hejtmán Martin Netolický dnes potvrdil, že dohoda je připravená, její parametry musí schválit zastupitelské kluby všech koaličních stran. Memorandum o spolupráci chtějí strany podepsat v pondělí. V Pardubickém kraji tak vzniká v podstatě staronová koalice, která vedla kraj předchozí čtyři roky.

Bez vítězného ANO vznikne podle všeho koalice v Jihomoravském kraji. Tam se na spolupráci dohodli zástupci lidovců, Pirátů, ODS s podporou Svobodných a Starostové pro jižní Moravu. Koaliční smlouvu ale dnes nepodepíší. Budou jednat do noci, řekl dnes novinářům brněnský tajemník KDU-ČSL Jakub Hruška. Lídr KDU-ČSL a kandidát na hejtmana Jan Grolich dříve uvedl, že by se možná mohla koaliční smlouva podepisovat už dnes.

Ve středních Čechách se dnes lídři stran dohodli na široké koalici všech uskupení v krajském zastupitelstvu kromě hnutí ANO. Zástupci stran začínají pracovat na programovém prohlášení, koaliční smlouvu musí nejdříve projednat stranické orgány a zastupitelské kluby. Hejtmankou bude volební jednička STAN Petra Pecková.

Senátní volby

První kolo senátních voleb vyhráli Starostové. Jejich kandidáti postoupili v deseti z 27 obvodů a jeden mandát obhájili už v úvodním kole. Kandidáti navržení ODS uspěli v deseti obvodech, ANO v devíti, KDU-ČSL v sedmi. Adepti nominovaní ČSSD, která obhajovala deset křesel, dokázali postoupit ve třech obvodech. Vyplývá to z výsledků hlasování, které dnes byly zveřejněny na volebním webu.

Kandidáti navržení TOP 09 postoupili ve třech obvodech, adepti Pirátů a hnutí Senátor 21 ve dvou. KSČM, SPD ani Trikolóra se neprosadily. K volbám přišlo 36,74 procenta voličů.

Konečné výsledky byly zveřejněny až krátce před 23:00, čekalo se mimo jiné na výsledek z Příbrami. Senátor ODS Jiří Burian tam postoupil do finále s náskokem pouhých 26 hlasů.

První volební kolo zatím navzdory úspěchu Starostů nevyřešilo patovou situaci, který klub bude v Senátu nejpočetnější a bude mít právo nominovat předsedu horní komory. Znovuzvolení Zbyňka Linharta (STAN) na Děčínsku znamená, že bez ohledu na výsledek finále mají kluby Starostů a ODS v horní komoře shodně 16 členů a oba nyní obhájí tři křesla.

Výsledek prvního kola v tomto klání favorizuje frakci Starostů, v níž jsou i oba senátoři za TOP 09. Celkem by tak jejich klub mohl mít až 29 členů. Starostové navíc z prvního místa postoupili v sedmi obvodech, zatímco kandidáti ODS v pěti a mohli by mít až 26 senátorů.

Početní složení frakcí ovšem ovlivní i to, zda se k nim připojí v případě zvolení některý ze zástupců menších uskupení. Členem klubu ODS je například Ivo Valenta (za Soukromníky), který se na Uherskohradištsku prosadil proti zástupci občanských demokratů. Zástupci STAN či SLK a ODS se střetnou ve finále v pěti obvodech - v Praze 9, na Příbramsku, Lounsku, Českolipsku a na Trutnovsku.

ČSSD v prvním kole přišla o sedm senátorských křesel. Straně, která měla před deseti lety v Senátu nadpoloviční většinu, nyní hrozí, že nebude mít ani zastoupení ve vedení horní komory, ani vlastní senátorský klub. Bez ohledu na výsledek letošních voleb jí totiž zůstanou pouze tři senátoři a senátorský klub musí být nejméně pětičlenný. Do finále z prvního místa postoupil za ČSSD pouze místopředseda Senátu Milan Štěch. Pomoci by ovšem mohl i znojemský starosta Jan Grois (ČSSD), který kandiduje za hnutí Starostové a osobnosti pro Moravu (dříve Sdružení nestraníků).

ANO má naopak jisté, že senátorský klub uhájí. Bez ohledu na výsledek voleb vládnímu hnutí zůstane pět senátorů v klubu.

ANO obhajovalo dva mandáty a do finále z prvního místa postoupili tři jeho kandidáti. Vládní koalice má jistého jen jednoho letošního senátora, a to na Karvinsku, kde se utkají zástupci ANO a ČSSD.

Lidovci s dosavadními 15 senátory obhájí šest mandátů, do finále postoupili čtyři její kandidáti z prvního místa. Piráti by mohli posílit Klub pro liberální demokracii - Senátor 21, kde je jejich zástupce Lukáš Wagenknecht. V této frakci bez ohledu na finále zůstanou čtyři členové, další čtyři může získat.

Výsledek voleb znamená i to, že komunisté nadále zůstanou bez zastoupení v horní komoře Parlamentu, o které přišli před dvěma lety. Ze sněmovních uskupení se do Senátu nedostali ani zástupci Trikolóry a hnutí SPD, které přitom bodovalo v souběžných krajských volbách.

Z kandidátů menších uskupení se prosadil zejména dosavadní člen klubu ČSSD a senátor Miroslav Antl, kandidoval za své nové hnutí Za občany proti zástupci sociální demokracie. Do finále postoupila i bývalá ombudsmanka Anna Šabatová (za Stranu zelených) nebo kandidáti Svobodných, hnutí Nezávislí a Hradeckého demokratického klubu.

(Zdroj: čtk, ČT)

1.31. Výsledky nedělních parlamentních voleb v Kyrgyzstánu neplatí

RÁDIO, Datum: 06.10.2020, Zdroj: ČRo Radiožurnál, Zpráva: 2, Infotype: Nepojmenováno, Datum importu: 06.10.2020 21:24, Poslechovost pořadu: 0, Pořad: Hlavní zpráva - rozhovory a komentáře 18:10, AVE: 128 184,00 Kč, Země: Česko, GRP: 3,16

Tomáš PAVLÍČEK, moderátor

Výsledky nedělních parlamentních voleb v Kyrgyzstánu neplatí. Ústřední volební komise této středoasijské postsovětské republiky je po nočních protestech zrušil, aby se tak podle své předsedkyně vyhnula napětí v zemi. Protivládní demonstranti ale mezitím vtrhli do správní budovy s prezidentskou kanceláří a parlamentem, kde ničili vybavení, včetně obrazů současného prezidenta Sooronbajem Žeenbekova. Protestující také osvobodili z vězení bývalého prezidenta Kyrgyzstánu Almazbeka Atambajeva, který byl v červenci odsouzen k více než 11 letům za korupci a opozice ohlásila, že chce sestavit novou vládu. U telefonu je odborník na dění ve střední Asii Slavomír Horák z **fakulty sociálních věd** Univerzity Karlovy, dobrý den.

Slavomír HORÁK, Institut mezinárodních studií Fakulty sociálních věd Univerzity Karlovy

Dobrý den.

Tomáš PAVLÍČEK, moderátor

Má současná hlava státu prezident Žeenbekov v situaci v Kyrgyzstánu pod kontrolu, jak tvrdí?

Slavomír HORÁK, Institut mezinárodních studií Fakulty sociálních věd Univerzity Karlovy

Já se obávám podle toho co přicházejí za zprávy z Kyrgyzstánu, tak je příliš nemá. Ostatně nedávno vydal jednak prohlášení a jednak interview do kritických médiích a tam z toho bylo patrné, že tak úplně nepochopil, že došlo v Kyrgyzstánu k něčemu, co bychom mohli nazvat převrat. Jeho vláda momentálně spíše formální.

Tomáš PAVLÍČEK, moderátor

A proč vlastně k těm protestům proti volebním výsledkům došlo? A jak velkou podporu měli a mají.

Slavomír HORÁK, Institut mezinárodních studií Fakulty sociálních věd Univerzity Karlovy

Tak tady je potřeba si vedomit trošku to, co se dělo v Kyrgyzstánu v minulosti. Kyrgyzstán prožil 2 takzvané revoluce nebo 2 převraty Evropy 2005 a 2010, kdy vlastně některá část politické ale nebyla ztotožněna s tímto s těmi výsledky voleb ale teďka po dalších 10 letech se situace prakticky zopakovala. Některé strany nebyly spokojené s výsledky, především ty proprezidentské či provládní, chcete-li a jaksi své stoupence často tyhle věci Kyrgyzstán platí, takže často najedou lidi autobusy nebo s auty do města a podmiťli určité násilné střety, které vyvrcholili slavnostech tím, že byl v dobyt takzvaný Bílý dům tedy parlament a do vlády.

Tomáš PAVLÍČEK, moderátor

Jak tedy další situaci a další vývoj odhadujete?

Slavomír HORÁK, Institut mezinárodních studií Fakulty sociálních věd Univerzity Karlovy

Tak to je velice těžké, to je velice těžko odhadovat. V Kyrgyzstánu vždycky v takovýchle dnech může se stát úplně cokoliv a lze očekávat, že momentálně to vypadá, že /nesrozumitelné/ má podporu spíše tedy ta takzvaná opozice, která na sebe vzala moc, oni už vyhlásili svého premiéra, už vyhlásily prakticky svoji vládu ale nicméně, zdali se jim podaří skutečně se moci chopit to je samozřejmě otázka a bude otázka, jak se k tomu zachová centrálního nebo Ústřední volební komise, která momentálně prohlásila výsledky voleb za neplatná, kdy budou rychlé nebo měli by být asi rychle volby nové. Nicméně jejich legitimita a i řekl na jejich průzračnosti či čisto to je také daleko pod velkým otazníkem. Momentálně asi těžko můžeme předpovídat nejasnosti /nesrozumitelné/.

Tomáš PAVLÍČEK, moderátor

Tak to říká Slavomír Horák z **fakulty sociálních věd** Univerzity Karlovy. Děkuji za rozhovor, na shledanou.

Slavomír HORÁK, Institut mezinárodních studií Fakulty sociálních věd Univerzity Karlovy

Na shledanou.

1.32. FESTIVAL DEMOKRACIE ANGO MARKET ONLINE [URL](#)

WEB, Datum: 06.10.2020, Zdroj: radio1.cz, Strana: 0, Infotype: Nepojmenováno, Datum importu: 06.10.2020 17:40, Celková návštěvnost: 4 230, AVE: 1 500,00 Kč, Země: Česko, GRP: 0,05

V pátek 9. října si ve 12:30 budeme povídat o doprovodném programu konference Forum 2000. Do studia přijdou koordinátorky projektů: Michaela Plšková a Dominika Vondráčková.

Festival demokracie a NGO Market online jsou doprovodným programem konference Forum 2000

Festival demokracie 2020

Doprovodný program 24. konference Forum 2000

5. října – 17. listopadu 2020 online

#fedem

Poslání

Festival demokracie je doprovodným programem konference Forum 2000. Naším posláním je oslava občanské aktivity jako základního kamene svobodné a demokratické společnosti. Chceme inspirovat veřejnou diskuzi o spoluodpovědnosti občana za společnost, o toleranci a respektu k lidským právům, o světě, ve kterém chceme žít a o demokracii. Chceme se vzájemně učit naslouchat a hovořit jeden s druhým, protože naše budoucnost je společná a máme ji ve svých rukou.

Vize

Naším cílem je vytvořit každoroční celonárodní tradici Festivalu demokracie s mezinárodním přesahem, kdy se na různých místech v Česku a v blízkém zahraničí debatuje o aktuálních otázkách a předkládají se nápady a vize pro naši demokratickou budoucnost. Akce, do které se budou chtít zapojit všichni, kdo zastávají demokratické hodnoty.

Festival demokracie 2020 online

5. října – 17. listopadu 2020

S ohledem na probíhající pandemii byl Festival demokracie přesunut do online prostoru. Program Festivalu demokracie můžete sledovat symbolicky od 9. října do 17. listopadu, kdy společně Festival demokracie ukončíme oslavou svobody na den studenstva.

Vzhledem k tomu, že cílem projektu je vyvolat diskuzi napříč společnostmi, bude i v letošním roce program plný debat, do kterých se můžete živě zapojit. Debaty organizujeme již tradičně ve spolupráci s partnery Festivalu demokracie. Společně s Politologickým klubem **Fakulty sociálních věd** budeme hovořit například o lidských právech v zahraniční politice České republiky, se Zastoupením Evropské komise v ČR o tom, jak si Evropská Unie poradí s koronavirem a s projektem Sinopsis potom otevřeme téma Čínského vlivu v České republice.

Jednotlivé diskuze bude možno sledovat na facebookových stránkách Festivalu demokracie a jejich záznamy potom na YouTube kanálu Fora 2000.

NGO MARKET 2020 ONLINE

O projektu

S ohledem na vývoj pandemie se letošní NGO Market poprvé za dvacet let neuskuteční fyzicky. Ačkoliv se pro vaše a naše bezpečí nesejdeme osobně, na NGO Market 2020 se můžete během podzimu těšit v jeho online podobě. Zajímá Vás, jak je možné se zapojit do dobrovolnické činnosti? Nevíte, jakou neziskovou organizaci byste rádi podpořili? Chcete se něco dozvědět o konkrétní neziskovce? Od toho je tu pro Vás NGO Market PO SÍTI!

Veletrh neziskových organizací NGO Market je největší akcí svého druhu ve střední Evropě. Jeho cílem je především prezentace činnosti neziskových organizací široké veřejnosti, posilování kapacit pracovníků neziskovek a podpora navazování kontaktů mezi neziskovým sektorem a jeho partnery.

V sobotu 10. října 2020, kdy jsme se měli setkat na Střeleckém ostrově, se uskuteční online diskuze zabývající se problematikou neziskových organizací a občanské společnosti.

2.–6. listopadu 2020 proběhne „Týden pro neziskový sektor“. Během tohoto týdne Vám v krátkých video přibězích představíme jednotlivé neziskové organizace. Týden pro neziskový sektor doplní doprovodný program, včetně online diskuzí, na který se můžete těšit již nyní.

Vyvrcholením Týdne pro neziskový sektor bude spuštění nového podcastu, ve kterém dostanou prostor zástupci jednotlivých neziskových organizací. Tak, abyste společně s námi mohli odhalit, kdo se za jednotlivými jmény organizací skutečně skrývá. Co je každý den motivuje do práce, co řeší a co vše lze vlastně vyřešit.

Pro zástupce neziskových organizací chystáme rovněž online odborné workshopy, zaměřené na posilování kapacit.

I ve virtuálním prostoru zůstává mottem NGO Marketu stále velmi aktuální výzva „Mluvme spolu“. Mluvme spolu, neboť slova mají velkou moc a mohou se stát v mnohých situacích potřebnou laskavou náručí. Zajímejme se, jak můžeme tvořivě hledat nové cesty ke kultivované výměně názorů, jak vést dialog, jak slova ztvárnit a zpodobnit, inspirojme se a mějme odvahu stále se učit a vzdělávat.

Všechny aktuální informace budeme postupně uveřejňovat na webu a sociálních sítích NGO Marketu.

1.33. Šance na restart kampaně, kterou nevyužil? Za slova po propuštění z nemocnice Trump schytává kritiku [URL](#)

WEB, Datum: 06.10.2020, Zdroj: irozhlas.cz, Strana: 0, Autor: Eliška Kubátová, Infotype: Nepojmenováno, Datum importu: 07.10.2020 02:42, RU / měsíc: 394 016, Celková návštěvnost: 63 237, Rubrika: Zprávy ze světa, AVE: 30 000,00 Kč, Země: Česko, GRP: 0,70

„Nebojte se covidu. Nenechte jej ovládnout vaše životy,“ napsal Donald Trump na twitteru, když oznámil své propuštění z nemocnice Waltera Reeda. Slova amerického prezidenta, který právě bojuje s onemocněním covid-19, vyvolala ve Spojených státech vlnu kritiky. Odborníci, média, ale i uživatelé sociálních sítí Trumpovi připomínají smutné statistiky zemřelých, v odlišný přístup nicméně zjevně doufali i někteří republikánští stratégové.

Z vojenské nemocnice Waltera Reeda, kde se s covidem-19 léčil od pátku, Trump vyšel v pondělí večer s rouškou na obličej, nastoupil do SUV a odjel k vrtulníku, který ho následně dopravil do Bílého domu. Tam vystoupal po schodech, postavil se na

Trumanův balkon ve druhém patře, sundal si roušku a zasalutoval odlétajícímu vrtulníku.

Následně promluvil k americkému národu – znovu s jasným vzkazem, že se Američané nemají infekce způsobené koronavirem bát.

„Mnohé jsem se o koronaviru dozvěděl. A jedna věc je jistá – nedovolte, aby vás ovládl, nebojte se ho.... Máme nejlepší lékařské vybavení. Máme nejlepší léky,“ prohlásil Trump s tím, že se cítí mnohem lépe, podle jeho slov dokonce lépe než před 20 lety.

„Možná jsem imunní, nevím,“ dodal šéf Bílého domu, přestože jeho lékař Sean Conley krátce předtím varoval, že Trump zatím nemá vyhráno a je stále přenašečem nákazy.

Trumpův návrat do Bílého domu doprovázený komentáři, aby se Američané covidu-19 nebáli, vyvolal značnou vlnu kritiky nejen na sociálních sítích.

„Když řekl, že by se lidé neměli covidu bát, byl jsem zděšený. Tohle je nemoc, která zabíjí zhruba tisícovku lidí denně, torpédovala ekonomiku, vyhnala lidi z práce. Je to virus, který je třeba respektovat a bát se ho,“ komentoval prezidentův výstup pro agenturu Reuters William Schaffner, infektolog nashvillské Vanderbilt University.

Rozdělená společnost

Za nezodpovědné označil Trumpovo prohlášení také odborník americké Severozápadní univerzity Sadiya Khan. „Dokonce bych řekl, že to může urychlit a zhoršit šíření (koronaviru),“ reagoval Khan na slova šefa Bílého domu.

Podobné komentáře zaznívají také od dalších odborníků citovaných americkými médii, která Trumpovi připomínají smutnou bilanci úmrtí covidu-19 ve Spojených státech, jež šplhá k 210 tisícům případů. Jiní zase upozorňují, že na rozdíl od běžných Američanů se o Trumpa stará armáda lékařů a jsou mu podávány léky, které lidem nejsou k dispozici.

Zatímco u značné části americké veřejnosti Trumpova slova vyvolala pobouření, jeho příznivci mu za jeho rychlý návrat do Bílého domu tleskají.

„Určité skupině lidí Trumpův silácký přístup imponuje a má to potenciál přinést mu politické body – že virus překonal, že se vrátil. Nicméně existuje velká skupina lidí, kteří jeho přístup označují za krajně nezodpovědný a přispěl k tomu, že Spojené státy zvládají pandemii zatím velmi špatně,“ popisuje pro Český rozhlas Plus amerikanista z **Fakulty sociálních věd** Univerzity Karlovy Kryštof Kozák.

Odborník dodává, že vzhledem k mírné převaze jeho demokratického protikandidáta Joea Bidena v předvolebních průzkumech je Trump nucen podniknout něco, aby nepříznivý trend posledních měsíců zvrátil. A tohle je jeden z klíčových momentů.

„Pro Donalda Trumpa je určitě důležité, že opět dominuje večerním zprávám. Potřebuje nějakým způsobem zvrátit dynamiku kampaně, protože pořád v klíčových státech ztrácí podle posledních průzkumů cca čtyři až pět procent na Joea Bidena,“ uvedl Kozák pro ČRo Plus.

Nevyužitá šance

Zatímco podle některých odborníků může Trumpův boj s koronavirem čtyři týdny před volbami pomoci, americký deník The New York Times podotýká, že nákaza covidem-19 pro Trumpa sice mohla být příležitostí, současný šéf Bílého domu ji ale nevyužil.

Když se u něj minulý týden prokázala nákaza covidem-19, někteří republikánští poradci podle deníku věřili, že to je šance na „politický restart“. Trump, který koronavirus od počátku bagatelizoval, tak podle nich mohl ukázat empatičtější postoj – říct, že jde o vážnou nemoc, se kterou je ale možné bojovat – a naklonit si tak voliče.

Například podle Antonie Ferrierové, bývalé poradkyně republikánského senátora Mitche McConnella, si Trump mohl vzít příklad z jiných světových lídrů, kteří onemocnění covid-19 prodělali a po zotavení přišli se silným vzkazem směrem k veřejnosti, jako je britský premiér Boris Johnson.

„Po propuštění z nemocnice britský premiér Johnson ukázal, jak ho virus zasáhl – poděkoval těm, kteří mu pomohli postavit se na nohy, zavázal se k řešení koronaviru a vyvážení výzev, kterým jeho země čelí. Prezident Trump má příležitost na podobně pozitivní sdělení,“ uvedla Ferrierová, podle NY Times ale prezident tuto příležitost svými komentáři promarnil.

K podobnému závěru dochází také analytik David Gergen pro americkou televizi CNN, podle které jsou Trumpovy komentáře po propuštění z nemocnice krutou ranou pro pozůstalé těch, kteří koronaviru podlehli, a také pro pacienty s dlouhodobými potížemi způsobenými covidem-19. Ukazují totiž stejný druh popírání, jaké Trump projevoval od počátku pandemie.

„Zjevně tak zdvojnásobil nejhorší chybu svého prezidenství,“ tvrdí Gergen pro CNN.

Jednou z pacientek, která se potýká s dlouhodobými následky koronaviru, je i Jennifer Englishová. Nákaza u ní propukla v dubnu, od té doby 46letá matka tří dětí z Oregonu stále pociťuje únavu, nevolnost a často se zadýchává. Prohlášení Trumpa proto označuje za „bezohledná“.

„Mysleli byste si, že teď bude mít víc empatie a znalostí, ale zjevně ne. Stále to bagatelizuje a říká: ‚Nedovolte tomu ovládnout váš život.‘ Můj život to ale ovládá každou minutu,“ podotýká Američanka podle deníku NY Times.

1.34. S teorií her od šachů po politiku

TISK, Datum: 06.10.2020, Zdroj: Vesmír, Strana: 38, Autor: Martin Dlouhý, Vydáno: 5 500, Infotype: Nepojmenováno, Datum importu: 06.10.2020 00:01, Rubrika: Téma - Hry, AVE: 93 724,05 Kč, Země: Česko

Šachista musí brát v úvahu možné tahy protihráče. Manažer připravující novou podnikovou strategii by měl předpokládat, že svým rozhodnutím vyvolá protiopatření ze strany ostatních firem. Podobně přemýšlí velitel, který plánuje vojenskou operaci. Ve všech případech jde o konfliktní situace. Teorie her tvrdí, že existují obecné vlastnosti všech těchto konfliktů.

Teorie her se zabývá rozбором konfliktních a kooperativních rozhodovacích situací s více účastníky (1). Pojem hra je v teorii her obecný termín pro konfliktní či kooperativní situaci. Hráč vybírá strategii ze svého prostoru strategií podle hodnot výplatní funkce. Ta závisí nejen na rozhodnutí hráče samotného, ale také na rozhodnutí ostatních hráčů. Určuje výplatu hráče pro všechny kombinace rozhodnutí. Když jeden hráč ztrácí to, co druhý hráč získává, jsou zájmy hráčů protikladné. Běžné jsou však situace, ve kterých zájmy různých hráčů nemusí být v protikladu. Pak je třeba rozlišit, zda hráči mají, nebo nemají možnost kooperovat.

Společenské hry

Vznik teorie her je spojen s rozboru společenských her. Odhaduje se, že v dámě existuje asi 5×10^{20} pozic, ale je to trochu zamotané, protože máme více verzí této hry (česká, německá, ruská, španělská, kanadská, mezinárodní...). V roce 2007 Jonathan Schaeffer se svým týmem oznámil vyřešení anglické dámy (2). Výpočty prokázaly, že pokud žádný hráč neudělá chybu, nemůže prohrát a hra skončí remízou. Dáma se tak stala zřejmě nejsložitější společenskou hrou, která byla dosud vyřešena. S počítačem ji už proto nehrajte, nemůžete vyhrát.

Šachy jsou složitější. Počet možných pozic se odhaduje mezi 1040 až 1050, což znemožňuje sestavení úplného modelu hry. Počítače nejsou a v dohledné době nebudou dostatečně rychlé. Porážejí člověka, ovšem prokázanou vítěznou strategií nemají, takže vyhrát nad nimi stále můžeme. Z teoretického hlediska jsou však šachy stejně nudná hra jako dáma – při (prakticky dosud nedosažitelné) bezchybné strategii obou hráčů je výsledek předem dán.

Různost aplikací

Konkurence firem na trhu je z pohledu teorie her typickou konfliktní rozhodovací situací. Modely oligopolu (malého počtu firem, které ovládají trh) jsou standardní součástí výkladu v ekonomických učebnicích.

Pozornost je věnována také chování hráčů v aukcích, teorii vyjednávání a provádění herních ekonomických experimentů, které se pokoušejí ověřit racionalitu lidí při rozhodování.

Od vydání knihy Johna von Neumanna a Oskara Morgensterna Teorie her a ekonomické chování v roce 1944 se teorie her považuje za obor matematické ekonomie, proto překvapuje její úspěšné využití v biologii. Do evoluční biologie pronikla v sedmdesátých a osmdesátých letech 20. století, zejména díky Johnu Maynardu Smithovi. Hráči jsou geny, které volí pro své nositele strategie chování, přičemž výplatní funkcí je reprodukční zdatnost, tedy schopnost genu přežít a šířit se. Zdatnější geny se rozmnožují a vytlačují z populace ty méně zdatné. Mezi poměrně nové aplikace patří využití teorie her v onkologii, kde proti sobě jako hráči stojí lékař a rakovinné buňky (3).

Teorie her pronikla i do kopané. Střelec penalty si může vybrat, zda směřovat střelou vlevo, na střed, nebo vpravo. Brankář má na výběr stejně tři směry. Vzhledem k rychlosti střely činí oba hráči rozhodnutí v podstatě zároveň. Na základě zvolených strategií a znalosti historických statistik je možné určit optimální chování obou hráčů a pravděpodobnost vstřelení branky (4, 5). Teorie her se zabývala také tím, zda je pro profesionální cyklisty výhodné používat doping. Brala v úvahu velkou účinnost a malou odhalitelnost dopingu, vysoké odměny za úspěch i důsledky neúspěchu (ztrátu konkurenceschopnosti a vyřazení z týmu).

Politický boj

Mezi aplikace teorie her patří i tradiční povolební komentáře o tom, jaké vládní koalice je možné sestavit, a to jak početně z hlediska získaných mandátů, tak z hlediska ideových pozic politických stran. Hráči jsou politické strany a výplatní funkce je dána účastí politické strany ve vládě. Z hlediska teorie her je vytvoření většinové koalice kooperativní hra mezi stranami (viz tabulku). Strategií politické strany je tedy vstoupit či nevstoupit do koalice, což je obsahem tzv. koaličních her. Ve hře dvou hráčů existují pouze dvě řešení: kooperace a konflikt. Při větším počtu hráčů už vzniká otázka, s kým spolupracovat a proti komu. Skupinu spolupracujících hráčů nazveme koalici. V případě, že jsou v koalici všichni hráči, hovoříme o velké koalici. (Pozor, politici a politologové si pod tímto pojmem představují něco jiného než teorie her.) Když hráč nevstoupí do žádné koalice, půjde o jednoprvkovou koalici (další odlišnost od politologie).

Množinu všech vytvořených koalic v rámci hry budeme nazývat koaliční strukturou. Koaliční struktura je řešením koaliční hry, když si žádný z hráčů nemůže polepšit přestupem do jiné koalice. Kolik koalic ve hře s N hráči existuje? Každý hráč má dvě možnosti, a to vstoupit, či nevstoupit do koalice. Počet možností pro všechny hráče je pak dán součinem $2 \times 2 \times 2 \times \dots$ čili 2^N . Obvykle vynecháme možnost, že všichni hráči se rozhodli ne být členy koalice, čímž vzniká tzv. prázdná koalice, což je další termín v politologii neznámý. Proto ve hře s N hráči existuje $2^N - 1$ koalic. Počet možných koalic tudíž rychle roste s počtem hráčů. Pro hru se třemi hráči dostaneme 7 koalic. Čtyři hráči mohou vytvořit 15 koalic, pět hráčů 31 koalic atd.

Příkladem specifické koaliční hry je hlasovací hra, ve které většinová koalice získává výplatu označenou symbolicky 1 (vládnutí) a poražená menšinová koalice získává výhru 0 (opozice). Důležitým faktorem hry je hlasovací pravidlo, které určuje minimální počet hlasů potřebných k vítězství (např. ke schválení návrhu zákona). Obvykle má hodnotu 1/2 (nutnost získat nadpoloviční většinu), ale může být stanovena i vyšší hodnota, například 2/3 pro ústavní změny. Pro analýzu hlasovacích her je nutné přijmout předpoklad, že všechny strany a všichni jejich poslanci hlasují vždy jednotně.

Tvorba koalic

Teorie tvorby koalic se využívají k předpovídání složení většinových koalic. Různé teorie poskytují odlišné předpovědi pro vytvoření většinové koalice a jejich předpovědi mohou být následně ověřeny srovnáním se skutečnou vládní koalici.

Rozlišujeme dva základní druhy teorií, a to nepolitické (mocenské) a politické. Liší se v tom, zda účastníci při formování koalice přihlížejí k politickým programům.

Mezi nepolitické (mocenské) teorie patří tzv. minimální většinová koalice, což je taková koalice, která se stane menšinou v případě, že ji opustí libovolný člen. Žádný člen tedy není přebytečný. Uvažujme sněmovnu o 200 poslancích se třemi politickými stranami: strana A s 80 poslanci, strana B s 70 poslanci a strana C s 50 poslanci.

Většinové koalice, které disponují 101 a více hlasy, jsou v této situaci čtyři: AB, AC, BC a ABC. Koalice ABC však není minimální většinová koalice, neboť jeden z členů je přebytečný. Snížili jsme sice počet možných většinových koalic ze 4 na 3, ale to nám při predikci možného složení vlády příliš nepomohlo.

Koncepce nejmenší minimální většinové koalice poskytuje lepší predikci, jelikož z minimálních většinových koalic vybírá koalice s nejmenším počtem poslanců.

Vycházíme z předpokladu, že politická strana maximalizuje svůj podíl na moci.

Podíl politické strany s daným počtem poslanců bude tím větší, čím menší bude celkový počet poslanců koalice. Např. strana A v koalici se stranou B získává podíl 80/150, zatímco v koalici se stranou C má podíl 80/130. Řešením je však koalice BC se 120 poslanci, zajišťující koalici stranám podíly 70/120 a 50/120.

Politické teorie tvorby koalic přihlížejí k politickým programům stran. Teorie minimální souvislé většinové koalice předpokládá, že je možné strany uspořádat podle ideologické dimenze od levice po pravici. Vytvořená koalice bude ideologicky souvislá tehdy, když její členové budou ideologickými sousedy v levoprávní dimenzi. Predikovaná koalice ideologicky podobných stran se bude snadněji formovat a pravděpodobněji zůstane stabilní. Předpokládejme levoprávní uspořádání A-B-C.

Povolené jsou minimální většinové koalice AB a BC, zatímco koalice AC je vyřazena, protože není souvislá.

Přísnější teorií je koalice s minimálním rozpětím. Je to taková minimální souvislá koalice, která má nejmenší ideologické rozpětí. To ovšem vyžaduje odhadnout na základě analýzy programů stran souřadnice na levoprávní úsečce, kde hodnota 0 reprezentuje extrémní levice a hodnota 1 extrémní pravici. Při odhadech A(0,2), B(0,5) a C(0,7) bude optimální koalice BC s rozpětím 0,2. Rozšířením této teorie je odhad ideologické vzdálenosti mezi stranami dle více kritérií.

Při hlasování může hrát roli kromě ideologie také lokální patriotismus. Například poslanci Evropského parlamentu jsou členy celoevropských politických klubů, zároveň však vytvářejí hlasovací koalici s poslanci ze stejné země. Důležitým aspektem složitosti koaličního vyjednávání je celkový počet politických stran a struktura rozdělení hlasů mezi strany.

V realitě je problémem všech teorií předpoklad, že poslanci se chovají jako hlasovací stroje, které vždy hlasují jednotně. Tak tomu není a koalice s malou většinou může být vydírána skupinou poslanců či může ztratit většinu při odchodu několika poslanců. To ukazuje i několik českých případů odpadlíků a přeběhlíků, kteří rozhodovali o bytí či nebytí vlád. Obecněji lze politologické závěry ze zastupitelských sborů aplikovat i na hlasování v mezinárodních institucích (OSN, EU), v různých komisích, orgánech akciových společnostech atd.

V učebnici Přehled moderních politologických teorií (6) najdeme hned dvě kapitoly, které jsou věnovány využití teorie her v politologii. Dá se tedy říci, že poznatky teorie her patří do vzdělání každého profesionálního politologa. A jaké hry jste dnes hráli vy?!

Popis konfliktních situací v pojmech teorie her.

model šachy trh politický boj

hra šachy, pravidla hry konkurenční boj (pravidla nejsou tak jasná jako v případě šachů) politický boj o moc

hráči bílý a černý hráč firmy na trhu politické strany

prostor strategií povolené tahy v dané herní situaci objem výroby, ceny výrobků, výdaje na marketing vstup do koalice, volební program

typ konfliktu, možnost kooperace kooperace nemožná, výhra jednoho je prohra druhého kooperace možná, když není omezena zákonem kooperace možná

výplatní funkce výhra, prohra, remíza zisk, ztráta získání moci (1), opozice (0)

informace všechny informace jsou dostupné hráči nemají všechny informace informace o počtu hlasů jsou dostupné

racionalita hráči chtějí vyhrát, v praxi ovšem hráči chybují hráči maximalizují zisk maximalizace moci

„Z hlediska teorie her je vytvoření většinové koalice kooperativní hra mezi stranami.“ K dalšímu čtení...

(1) Dlouhý M., Fiala P.: Teorie ekonomických a politických her. Oeconomica, Praha 2015. (2) Schaeffer J. et al.: Checkers is Solved. Science, 2007, DOI: 10.1126/science.1144079. (3) Staňková K. et al.: Optimizing Cancer Treatment Using Game Theory: A Review. JAMA Oncology, 2019, DOI: 10.1001/jamaoncol.2018.3395. (4) Houdek P.: Proč bankáři skáčou a ženy mají knoflíky vlevo. Vesmír 87, 860, 2008/12. (5) Mareš M.: Nekřivdíme Johnu Nashovi. Vesmír 87, 863, 2008/12. (6) Říchová B.: Přehled moderních politologických teorií. Portál, Praha 2014.

: Prof. Ing. Mgr. Martin Dlouhý, Dr., MSc., (*1970) vystudoval VŠE v Praze, **Fakultu sociálních věd** UK a University of London. Pracuje na Fakultě informatiky a statistiky Vysoké školy ekonomické v Praze. Zabývá se matematickou ekonomikou, teorií her a simulačními modely.

Foto popis:

1.35. Kritičtí fanoušci a boj proti „modernímu“ fotbalu

TISK, Datum: 06.10.2020, Zdroj: Vesmír, Strana: 32, Autor: Dino Numerato, Vytiskeno: 5 500, Infotype: Nepojmenováno, Datum importu: 06.10.2020 00:01, Rubrika: Téma - Hry, AVE: 159 637,46 Kč, Země: Česko

Fanoušci jsou neodmyslitelnou součástí fotbalu. Jejich význam pro atmosféru při zápasech se vyjevil ještě jasněji v nedávných týdnech a měsících, kdy tribuny fotbalových stadionů osířely v souvislosti s hrozbou koronaviru.

Neviditelnost příznivců kopané svým způsobem umožnila zviditelnit to, co aktivní minorita kriticky angažovaných fanoušků stále častěji zdůrazňuje: že fanoušci představují duši fotbalu a že jsou zdrojem jeho životní síly a jeho krví. A nejde jen o atmosféru na stadionech, ale i o rozhodování o záležitostech, které se fotbalu týkají.

Ještě poměrně nedávno se akademické studie spjaté s fanouškovstvím soustředily zejména na fanouška jako na spotřebitele nebo chuligána. Ekonomický pohled vidí primárně konzumenta, který nejen platí za vstupné a sledování televizních přenosů, ale sounáležitost s klubovou identitou potvrzuje nákupem propagačního zboží s logem oblíbeného klubu. Když se hovoří o

fotbalových fanoušcích, mnozí si patrně vybaví hlavně emocionální, vášnivý, nezkrotný a ve spojitosti s tím často i vulgární, agresivní, a tudíž i nebezpečný dav.

Fanoušky ale nelze vnímat jen jako pasivní aktéry, kteří jsou vystaveni působení bezpečnostních opatření a marketingových strategií. Sociální vědy na vybrané skupiny fanoušků stále častěji nahlížejí jako na aktivní občany, kteří jsou důležití pro formování občanské společnosti, neboť jsou více či méně aktivně zapojeni do činnosti fotbalových klubů a představují pevnou součást lokálních komunit. Takový pohled hájí i aktivní menšina fanoušků, která upozorňuje na opomíjení a upozadování této fanouškovské role.

Aktivní občané

O fanoušcích můžeme proto hovořit také jako o občanech a aktivistech. Nejde přitom o náhodné jednorázové aktivity a kampaně, ale o dlouhodobé a organizované úsilí, které překračuje národní hranice a v rámci politiky upozaduje klubové konflikty a rivalitu.

Aktivističtí fanoušci nejen vyjadřují svůj postoj na tribunách stadionů transparenty, pokřikem či bojkoty, ale organizují petice, pořádají semináře, panelové diskuse a kongresy, lobbují a poskytují konzultace politikům a funkcionářům. Zjevně nejaktivnější organizace s názvem Football Supporters Europe (FSE) sdružuje desítky členů z 48 zemí. Je klíčovým partnerem pro vyjednávání o fanouškovských tématech s UEFA a zároveň je v pravidelném kontaktu s politiky na národní i mezinárodní úrovni.

Kritický fanouškovský postoj věrně shrnuje heslo Proti modernímu fotbalu!

Tato aktivní menšina usiluje o proměnu současného fotbalu, z něhož se v posledních dvou dekadách stala hra nanejvýš komercializovaná, globalizovaná, medializovaná a sekuritizovaná.

Perspektivou politické sociologie a teoretiků nových sociálních hnutí, mezi něž patří například Mario Diani nebo Donatella della Porta, můžeme na kolektivní jednání fanoušků nahlížet jako na seskupení více či méně neformálně organizovaných občanů, kteří sdílejí kolektivní identitu a mobilizují se za účelem dosažení společenské změny s využitím různých forem protestu a rezistence. Primárním cílem nových sociálních hnutí je v případě fanouškovského aktivismu změna fotbalu, jeho vnímání a organizace, ale současně prostřednictvím této hry i změna společnosti.

Vezmeme-li v potaz, že samotný fotbal je podle sociologické terminologie produktem moderní společnosti (odlišné od společnosti tradiční), použití adjektiva „moderní“ v heslech fanoušků bojujících proti modernímu fotbalu není úplně přesné. To neznamená, že by byl postoj angažovaných fanoušků na sociologii nezávislý. Naopak fanouškovský aktivismus často s kritickými sociologickými teoriemi souzní a klíčoví aktéři kritického hnutí získali vzdělání v politických nebo sociálních vědách. Součástí boje proti modernímu fotbalu je určitá nostalgická romantizace „starých dobrých časů“; spíše než proti fotbalu modernímu fanoušci protestují proti fotbalu modernizovanému a pozdně modernímu.

Reflexivní kritika fanoušků je reakcí na instrumentalizaci fotbalu, na skutečnost, že je fotbal podřízen logice trhu a médií, stejně tak jako reakcí na ekonomickou krizi a krizi legitimacy, kterou můžeme pozorovat nejen ve fotbale, ale obecněji i v modernizovaných společenských institucích.

Proti „modernímu“ fanouškovství

Aktivističtí fanoušci se v prvé řadě snaží hájit vlastní fanouškovskou zkušenost, která je omezoována a narušována.

Fanouškovství je vnímáno jako součást nespoutané a živelné hry. Fanoušci se snaží spontaneitu a bezprostřednost chránit. Bojují přitom proti roli ujařmujícího ekonomického a politického systému, který reprezentuje neviditelná ruka fotbalového trhu a kontrolující, excesivně dohlížející a trestající státní instituce a policie.

Nelíbí se jim, jak moderní technologie krotí vášně a spontaneitu, která je s fotbalem spojena. Vadí jim, že je na stadionu unylá a sterilní atmosféra, kterou někteří přirovnávají k divadlu. Nestojí o komfort moderních stadionů, z kterých se stávají chrámy konzumu. Vadí jim, když je někdo nutí si sednout, protože na místech k sezení je zakázáno stát. Správný fanoušek není ten, který tleská, protože vidí ikonku tleskajících rukou na obrazovce nebo protože mu zaměstnanec klubu předřikává, co má křičet, ale ten, který je stržen hrou, sdílenými emocemi a případně vůdcem „kotle“.

A dále nelibě nesou, když místa na tribunách obsazují sponzoři nebo turisté, kteří jsou okouzleni klubem jen proto, že ho viděli v televizi a po mezikontinentální cestě jsou připraveni zaplatit za zápas desetinásobek v porovnání s tradičními, autentickými lokálními fanoušky. Rostoucí výše vstupného je samostatným tématem. Reaguje na ně dlouholeté úsilí o zastropování cen vstupenek pro fanoušky. Zejména v Anglii dramaticky narůstá počet lidí, kteří si nemohou lístek dovolit. Příslušníci dělnické třídy nebo mladí lidé s nízkými příjmy jsou tak jistým způsobem sociálně vyloučeni.

Jinými slovy, fanoušci apelují, že nejsou konzumenti ani zvěř, jak se k nim občas přistupuje (a tento přístup může původně nezamýšlené zvířecí jednání vyprovokovat).

Často jsou obeznámeni s poznatky sociálních věd a uvědomují si riziko morální paniky, tedy toho, že je média budou vykreslovat jako hrozbu. Proto novináře kritizují za demonizaci. Upozorňují, že tragédie na stadionech z osmdesátých let 20. století nelze vnímat jednostranně jako problém rozvášněných a agresivních davů, ale spíše jako problém neadekvátních rozhodnutí pořadatelů a zásahů policie. Tak to ostatně uznaly britské soudy v případě tragédie na stadionu Hillsborough po více než 20 letech i v návaznosti na tlak fanoušků. Fanoušci ve svých kampaních volají také po rušení povinných míst k sezení, která byla na stadionech kvůli bezpečnosti zavedena.

Kritizují různá bezpečnostní opatření, jako jsou neadekvátní kontroly při vstupech na stadion nebo technologický dohled prostřednictvím bezpečnostních kamer či sběru biometrických údajů.

Proti „modernímu“ fotbalu

Nespokojenost kritických fanoušků s podmínkami a zacházením souvisí i s jejich postojem k transformaci fotbalu samého.

Vadí jim, že je fotbal čím dál méně vnímán jako hra a stále víc jako produkt. Kritizují, že se fotbal stává předmětem zájmu globálních investorů, kteří nemají zájem o komunitu, v níž fotbalový klub působí, a že klubový management nevěnuje pozornost tradici a symbolickým aspektům, které jsou s fotbalovými kluby spojeny.

Fanoušci v posledních letech několikrát protestovali proti záměrům vedení klubů a sponzorů měnit tradiční znak, barvy nebo dokonce název podle toho, kdo je zrovna vlastníkem nebo sponzorem. Příkladem mohou být znaky AS Řím, Cardiff City FC, klubové barvy českého Slovanu Liberec nebo snahy o přejmenování britského tradičního klubu Hull City AFC na Hull Tigers. Když hrozí, že jejich milovaný klub bude muset měnit sídlo, s nímž je po desetiletí spjat, protestují, organizují petice nebo dokonce zakládají politické strany. To byl i případ tradičního stadionu Bohemians Praha 1905, Ďolíčku, který fanoušci úspěšně ubránili před zájmy soukromých investorů a před plánovaným zbouráním.

Fotbal optikou fanouškovské mobilizace není byznys, kvůli němuž je možné ignorovat historii a sociální vztahy. Na rozdíl od krátkodobých ekonomických zájmů majitelů a na rozdíl od hráčů, kteří přestupují z jednoho klubu do druhého, jsou právě fanoušci těžištěm sounáležitosti s klubem a ctí historickou kontinuitu. Tu lze prožívat, a nikoli marketingově vyrábět, protože „klub není značka“. Relativní nedotknutelnost stadionů v Anglii například umožňuje jejich formální prohlášení za majetek komunitní hodnoty, tedy za jakousi formu kulturní památky.

Fotbal také neznamená jen nablýskané výkony hvězd z televize. Z prodeje televizních práv by mohla profitovat širší fotbalová základna. Finanční zisky by měly být silněji distribuovány do amatérského fotbalu či do tzv. fotbalu grassroots. Ekonomika a management fotbalových klubů jsou dalšími předměty jejich kritického zájmu. Vadí jim, že si někteří podnikatelé dělají z fotbalových klubů hračky a používají je k zbohatnutí či k praní špinavých peněz. S nevolí upozorňují, že s nimi management klubů nediskutuje, že řízení klubů je netransparentní, a požadují, aby měli hlas v rozhodovacích procesech.

Mnozí fanoušci nelibě nesou korupční skandály, které jsou s fotbalem spojeny.

Kritičtí fanoušci odmítají nákupy hráčů za astronomické částky a existenciální riziko, které může zadlužování přinést. Fanoušci se v případě neúspěšných investic dostávají do pozice zachránců tradičních fotbalových klubů, jejichž existence je ohrožena. Již zmiňovaný klub Bohemians Praha 1905, který fanoušci zachránili před bankrotem, představuje typický příklad takových snah. Na jaře 2005 uspořádali sbírku SOS Klokán a nashromáždili 2,8 milionu korun. Příklad nevídané záchrany ve světovém měřítku nabízí španělský klub Real Oviedo. Díky globálnímu crowdfundingu se tamním fanoušským během dvou týdnů podařilo nashromáždřit 1,93 milionu eur od 20 tisíc příznivců z 60 zemí světa.

Nedávným trendem je i zakládání klubů nových, protestních. AFC Wimbledon byl založen poté, co byl tradiční klub Wimbledon FC přestěhován do Milton Keynes.

Slavná je historie klubu FC United of Manchester, který založili fanoušci Manchesteru United v roce 2005 poté, co jej převzal magnát Malcolm Glazer.

Proti „moderní“ společnosti

Kriticky angažovaní fanoušci usilují i o silnější hlas ve veřejném prostoru. Podobně jako pacienti, kteří chtějí být informováni o svém zdraví a zdravotnictví, nebo jako obyvatelé měst, kteří chtějí promlouvat do městského plánování, i aktivističtí fanoušci požadují víc informací o správě svého klubu a žádají přístup k rozhodovacím procesům. Někteří nahlížejí na fotbal i jako na prostor, v kterém je možné dosáhnout širší sociální změny.

Kritičtí fanoušci na stadiony přinášejí i další společenská témata. Upozorňují na homofobii, antisemitismus, rasismus či na marginalizaci lidí s postižením na tribunách i v kuloárech fotbalových klubů a asociací. Fanoušci se zapojují do aliancí s neziskovými organizacemi a ojediněle i se sponzory, aby bojovali proti porušování lidských a pracovních práv ve sportu. Příkladem je globální iniciativa Sport and Rights Alliance, do níž jsou zapojeni představitelé již zmiňované organizace Football Supporters Europe spolu s mimosportovními organizacemi, jako je Amnesty International, Human Rights Watch, International Trade Union Confederation nebo německá pobočka Transparency International. Volají například po dodržování lidských práv při přípravě sportovních megalúdlostí typu olympijských her či mistrovství světa.

V souvislosti se skandálem FIFA r. 2015 a odchodem tehdejšího prezidenta Seppa Blattera otevírají i otázky korupce.

I primárně fotbalová fanouškovská témata se nastolují jako otázky širšího společenského významu. Například fanouškovský boj proti identifikačním kartám, jejichž předložení je v některých zemích podmínkou pro nákup vstupenek, nevnímají jen jako boj proti kartám samotným. Ve spolupráci s organizacemi, jež se zabývají ochranou osobních dat, bojují obecněji i proti technologiím digitálního dohledu. Podobně se spojují se spotřebitelskými organizacemi a zpochybňují korporátní zájmy, zvláště pokud musí být identifikační karta fanouška zároveň kartou kreditní. Otevírají otázky: Jak budou shromažďovaná data a bibliometrické údaje používány? Jak mohou být informace zneužity? Do jaké míry jsou použité metody dohledu omezením svobody projevu?

Dopad „antimoderní“ kritiky

Odezva na kritiku ze strany aktivistických fanoušků je podmíněna specifickou politickou a fotbalovou kulturou v různých národních kontextech. Známkou úspěchu může být například změna v přístupu k fanouškům ze strany médií, zavádění bezpečných sektorů pro stání či stanovení maximálních cen vstupného. V některých případech fanoušci odvrátili plánované změny názvu, znaku či barev klubu, ubránili stadion na tradičním, historickém místě, zachránili klub před bankrotem. Na některých stadionech k živelné atmosféře přispívá kontrolované použití pyrotechniky, která je jinde spíše zakazována, fanoušci získávají přístup do některých veřejných fór, kde se rozhoduje o bezpečnostních opatřeních.

Na straně druhé politické a fotbalové autority kritiku ze strany fanoušků mnohdy předvádějí a dopředu neutralizují. Dávají jim hlas jen naoko, formálně, bez faktického dopadu. I samotný apel fanoušků na živelnou atmosféru se může stát předmětem obchodu. Neúspěch fanouškovských iniciativ často tkví i v tom, že se fanoušci nemusejí vždy shodnout, což se týká zejména politických a společenských témat. Obrana lokálního se může pojit s patriotismem a mnohdy oprávněný boj proti demonizaci fanoušků může sklouznout k vandalismu, který demonizaci paradoxně posílí.

Ať už jsou aktivističtí fanoušci ve svých snahách úspěšní, či nikoli, jejich iniciativy zrcadlí důležitost sociálních hnutí v současné společnosti. Každopádně představují kritické svědomí současného fotbalu a přinejmenším některé z jejich požadavků berou politické nebo fotbalové autority vážně. I

: Doc. PhDr. Dino Numerato, Ph. D., (*1978) působí na katedře sociologie na **Fakultě sociálních věd** UK. Zabývá se sociologií sportu, sociologií medicíny a v poslední době i sociologií migrace. Je autorem knihy *Football Fans, Activism and Social Change* (Routledge, 2018), na které je postaven i tento text. Jeho články byly publikovány mimo jiné v mezinárodních časopisech *Sociology*, *Current Sociology*, *Qualitative Research*, *Journal of Consumer Culture*, *Sociology of Health and Illness*, *Journal of Sport and Social Issues* nebo *International Review for the Sociology of Sport*.

Foto autor: Snímek CC0

Foto popis: Přestože klubu Bohemians Praha 1905 hrozilo opuštění tradičního stadionu, fanouškům se díky vytrvalé angažovanosti podařilo „Dolíček“ zachránit.

Foto autor: Snímek Hans van Dijk, Anefo, CC BY-SA 3.0 NL

Foto popis: Součástí boje proti modernímu fotbalu je i nostalgická romantizace „starých dobrých časů“. Fotografie pořízená 22. dubna 1981 na semifinále Evropského poháru, kde nizozemský Feyenoord porazil Dinamo Tbilisi 2 : 0.

1.36. Do svých funkcí nastoupili noví členové Soudního dvora EU URL

WEB, Datum: 07.10.2020, Zdroj: advokatnidenik.cz, Strana: 0, Infotype: Nepojmenováno, Datum importu: 08.10.2020 00:56, RU / měsíc: 36 945, Celková návštěvnost: 1 231, AVE: 3 500,00 Kč, Země: Česko, GRP: 0,01

Na slavnostním zasedání Soudního dvora Evropské unie konaném v úterý 6. října 2020 u příležitosti ukončení funkce soudce SD EU a odchodu p. prof. JUDr. Jiřího Malenovského, CSc., složili přísahy a nastoupili do svých funkcí dva noví členové Soudního dvora EU – Lotyška Ineta Ziemele a Čech JUDr. Jan M. Passer, Ph.D., LL.M.

Rozhodnutím zástupců vlád členských států Evropské unie ze dne 2. září 2020 byla paní Ineta Ziemele jmenována soudkyní Soudního dvora na období od 7. září 2020 do 6. října 2024 jako nástupkyně Egilse Levitse. JUDr. Jan M. Passer, Ph.D., LL.M., pak byl jmenován soudcem Soudního dvora na období od 6. října 2020 do 6. října 2024 jako nástupce odcházejícího profesora Jiřího Malenovského.

Životopisy nových členů SD EU Jan Passer Doktor Jan M. Passer vystudoval Právnickou fakultu UK v Praze. V letech 2001 až 2005 byl soudcem Obvodního soudu pro Prahu 2, v září 2005 se stal soudcem Nejvyššího správního soudu. Na NSS působil až do roku 2016. Od září téhož roku vykonával funkci soudce Tribunálu Soudního dvora EU.

Vedle toho JUDr. Passer působil jako externí přednášející Fakulty sociálních věd UK, Právnické fakulty Masarykovy univerzity a Justiční akademie (oblast práva Evropské unie). Absolvoval také řadu dlouhodobých pracovních a studijních pobytů v zahraničí. Patří mezi zakládající členy České společnosti pro evropské a srovnávací právo. Věnuje se publikační činnosti. V loňském roce doktor Passer zvítězil ve výběrovém řízení vyhlášeném Ministerstvem spravedlnosti. Jeho nominaci poté projednaly evropské výbory obou komor Parlamentu ČR, schválila vláda ČR a následně ji Česká republika oficiálně předložila Výboru zřízenému podle článku 255 Smlouvy o fungování EU. V návaznosti na kladné stanovisko tohoto Výboru a na základě souhlasu všech členských států EU byl 2. 9. 2020 JUDr. Passer jmenován soudcem Soudního dvora EU.

Ineta Ziemele Paní Ineta Ziemele získala diplom v oboru práva na Lotyšské univerzitě (1993). Absolvovala postgraduální studium amerického právního systému, práva a politiky evropských společenství a politologie na Aarhuské univerzitě v Dánsku (1993). Získala magisterský titul v oboru mezinárodní právo na univerzitě v Lundu, Švédsko (1994) a titul doktora práv na Cambridgeské univerzitě, Spojené království (1999).

Vykonávala funkci asistentky poslance v Parlamentu Lotyšské republiky (1990-1992); konzultantky výboru pro zahraniční věci Parlamentu Lotyšské republiky (1992-1995). Dále pracovala jako odborná asistentka na katedře teorie práva a politologie a katedře mezinárodního práva a mořského práva, poté přednášela mezinárodní a evropské právo.

Je zakladatelkou a ředitelkou Institutu pro lidská práva Lotyšské univerzity (1993-1999). Působila jako poradkyně předsedy vlády Lotyšska (1995), poradkyně generálního ředitelství pro lidská práva Rady Evropy, Štrasburk, Francie (1999-2001), profesorka „Söderberg“, hostující profesorka, poté profesorka mezinárodního práva a lidských práv na Vysoké škole práva Rize, Lotyšsko (od roku 2001); hostující profesorka na Institutu Raoula Wallenberga, Univerzita v Lundu (2001-2005), soudkyně a předsedkyně senátu u Evropského soudu pro lidská práva, Štrasburk (2005-2020) a dopisující členka Lotyšské akademie věd (od roku 2017).

Je autorkou několika publikací v oblasti mezinárodního práva a práva vnitrostátního; zakladatelkou a členkou redakční rady Baltic Yearbook of International Law.

V letech 2015-2020 působila jako soudkyně Ústavního soudu Lotyšské republiky, v letech 2017-2020 jako předsedkyně Ústavního soudu Lotyšské republiky.

Od 6. října 2020 je soudkyní Soudního dvora Evropské unie.

1.37. Knihovna by se neměla stěhovat

TISK, Datum: 07.10.2020, Zdroj: Mostecký deník, Strana: 10, Autor: MARTIN VOKURKA, Vytlačeno: 540, Infotype: Nepojmenováno, Datum importu: 07.10.2020 02:35, Čtenost: 7 157, Rubrika: Týdeník Mostecko/Rozhovor, AVE: 31 192,45 Kč, Země: Česko, GRP: 0,08

Libor Kudrna spolupořádal demonstraci za záchranu mostecké knihovny. Aktivismus je novou součástí města.

Od malička žije v Mostě, kde se narodil, a o své město se zajímá. Prosazuje občanskou participaci a otevřenost radnice, aby se lidé mohli více zapojit do rozhodování. „Svou obec, musíme začít vnímat tak trochu jako svůj byt. O ten také pečujeme a snažíme si ho udělat pěkný, aby se nám líbil,“ říká Libor Kudrna, odborník na veřejnou politiku a regionální rozvoj z občanské iniciativy Zachraňme mosteckou knihovnu.

Občas slyším, že stěhování městské knihovny není žádné velké téma. Co si o tom názoru myslíte?

Kéž by nebylo. Stěhování knihovny by dle mého názoru nemělo být tématem vůbec. Přesto se tak stalo a my musíme čelit tomuto podivnému nápadu.

Proč nechcete, aby se knihovna přestěhovala do městského kulturního domu Repre?

S přáteli, odpůrci stěhování, jsme dali dohromady celou řadu argumentů. Dokonce jsme založili web (www.mostknihovna.cz), vytiskli letáky, abychom vyložili význam knihovny. Samozřejmě bych opakoval, že budova knihovny je architektonickou kvalitou, kterých jsme v Mostě měli víc, a ubývají nám nevhodnými přestavbami.

Knihovna je moderní budovou, kterou se můžeme chlubit již dnes, co teprve za pár let. Navíc z mého pohledu prostého návštěvníka budova slouží dobře.

Zkuste to trochu rozebrat.

Radnice se snaží vytvořit svému záměru racionální rozměr. Ale opravdové důkazy chybí. Například, že budova knihovny je energeticky náročná. To asi je.

Ale stojí to za enormně vysoké náklady na přestavbu kulturního domu, aby tam právě byla knihovna? Kinosál vezme za své, aby zde mohlo být oddělení dětské literatury. A aby kinosál nechyběl, udělá se jiný. Navíc, vzhledem k tomu, že knihy budou většinou pod zemí, tak provoz si jistě vyžádá nemalé náklady na odvlhčování a klimatizování prostoru. Prostory současné knihovny jsou otevřené, a přesto je zde ticho jako v chrámu. Akustické vlastnosti parteru Repre budou jistě jiné.

Ale radnice tvrdí, že Repre bude skvělé, knihovna si polepší a centrum se oživí.

Stará budova knihovny dokáže nabídnout více než knihovna přemístěná do Repre. Jen neumí nabídnout polohu v centru. Ale zase nemůžeme tvrdit, že by byla od centra města zcela odříznutá. Srovnajte vzdálenost ke vchodu Repre od autobusových zastávek a porovnejte se vzdáleností nejbližších zastávek ke vchodu do budovy knihovny. A pak centrum lze oživit určitě i jinak než institucí, která je většinu víkendů zavřená a která zavírá v 18 hodin. V centru města máme obchodní dům. Jím projde spousta lidí denně, je v centru a přesto centrum není živé. Knihovna to těžko zachrání.

Mohla v oživení centra sehrát důležitou roli architektonická soutěž na Repre?

Ano, to by mohl být dobrý koncepční nástroj.

Škoda, že ho radnice stáhla. Takto jsme závislí na jednotlivých nápadech, které spolu nemusí vzájemně korespondovat. Myslím, že Repre by mohlo být dobrým prostorem pro neziskové organizace. Lze čerpat z příkladů jiných měst, třeba Lublaně. Určitě by zde byly i vhodnější prostory pro klub seniorů, než prostory v blokovém domě zvaném „hokejka“. V Repre by rozhodně mělo být kino, aby mohla být ukončena nájemní smlouva Kosmosu.

A co čtenáři, kteří bydlí poblíž Repre, ti si nezaslouží, aby měli knihovnu blíž?

Ti to budou mít sice blíž, ale zase jiní dále. Navíc, jak jsem říkal dříve, vzdálenosti jsou v tomto případě zanedbatelné. Nezapomeňme, že knihovna je i důležitou dominantou městského okrsku. Asi bychom si podobné otázky nekladli, kdyby šlo o kostel nebo sportovní halu. Jsou prostě věci, které musí zůstat na svém místě. Na naší demonstraci měla jedna účastnice velice dobrý postřeh. Mostecká knihovna i v historii starého Mostu velmi dlouho hledala svoje místo. Teď ho našla a po 35 letech by už zase měla své místo opustit? I kdyby se pro ni našlo využití, o čemž pochybuji, tak rozhodně utrpí. Utrpí tím i okolí. Máme v Mostě mnoho negativních příkladů. Současný stav center městských okrsků jako je Obzor, Sputnik, Sport jsou odstrašujícími příklady. Aby knihovna nebyla od lidí daleko, tomu pomůže také plán mobility a různé alternativní způsoby dopravy podporovanými radnicí. I ty usnadňují dostupnost i do knihovny. Za to musím radnici pochválit.

Často říkáte, že zástupci města málo komunikují s veřejností, když chystají nějaký důležitý projekt. Co by se tou komunikací změnilo?

Já mám opravdu velmi špatnou zkušenost. Třeba má někdo lepší. Na dotazy se mi dostávají odpovědi velmi opisné, nekonkrétní. Někdy se odpovědi nedočkám vůbec. Snažil jsem se také radnici taktně upozornit na fakt, že nepiší vždy do Mosteckých listů v zásadách novinářské etiky. Patrná je strategie nechat to „vyšumět“. S tím já se nemohu spokojit. Občanská participace není jen sestavená hitparáda malých projektů, které město potom zrealizuje. To je spíše skvělý marketingový tah. Občanská participace je širší proces. Spolupráce s veřejností probíhá v Mostě vlastně velmi formálně a po povrchu. Správnou komunikací se rozhodně předejde konfliktům a peticím a odporu vůči radnici. Prostor k tomu dává třeba i strategický plán rozvoje města. Ten poslední, schválený v roce 2016, uvádí explicitně, že je zapotřebí knihovnu modernizovat. Není zde zmínka o tom, že by se měl kulturní dům přestavět na knihovnu.

Zkuste odhadnout budoucnost: přestěhuje se knihovna do Repre, nebo ne?

Myslím si, že v podmínkách, kdy se krátí rozpočtové prostředky obcím, není rozumné plánovat investici přibližně za miliardu. Velmi mne potěšily zastupitelské kluby ANO 2011, Pirátů a Zelených pro Most a SMM tým, že sdělily, že budou podporovat rekonstrukci knihovny. Myslím, že záchrana knihovny je již skoro na dosah. Budu se snažit, abych byl mezi prvními, kdo radě města poděkuje, pokud uznají, že knihovna zůstane.

Dejme tomu, že knihovna bude za tři roky v Repre. Jak byste využil vystěhované prostory?

Na tuto otázku vůbec nepřistoupím. Knihovna musí zůstat tam, kde je. Naopak bych si otázku přizpůsobil. Co ještě může být v knihovně? A to je nápadů spousta. Mohou zde být čtenářské klubovny, zázemí spolků, zábavně laděné historické expozice doplňující výuku základních škol. Inspirovat bychom se mohli třeba v sousedním Žatci a jejich „tzv. Žateckým strojem času“. Dále zde může být kavárna provozovaná formou sociálně terapeutické dílny či dobrovolnické centrum. Překrásná atria lze využít k ledasčemu.

Seniori zde mohou v létě předčítat dětem. Možností k inspiraci je opravdu mnoho. Osobně jsem velký fanda knihovny v Lounech. Ta by mohla být pro činnost té mostecké příkladem. V Lounech se podařilo doslova do knihovny dostat komunitní aktivity. K tomu má mostecká knihovna dost daleko. A navíc mám pocit, že v mostecké knihovně je až příliš ztenčován knihovní fond. Pevně věřím, že nejde o přípravu na stěhování.

Most chystá strategický plán rozvoje do roku 2027. Jaké téma je podle vás klíčové?

Strategický plán je dobrým nástrojem občanské participace. Již jsem pár svých námětů odeslal. Myslím, že město by se mělo začít zabývat tématy, jak stabilizovat lidi na sídlištích. S tím, že územní plán rozšiřuje plochy pro individuální rodinnou výstavbu, hrozí, že sídliště budou ještě více využívána jako podnájemní bydlení pro krátkodobé pobyty. S tím souvisí deprivace prostor a sociální zmatek. Měli bychom se na to připravit. Třeba uvažovat o snižování hustoty zástavby, zvyšovat atraktivitu sídlišť.

A co architektonická kvalita?

O tu bychom měli více pečovat. Vyhodnotit, co je ve městě kvalitní a to ochránit třeba stavebním regulativem. Určitě je zapotřebí zmenšovat i tzv. vizuální smog, reklamu, která doslova boří vzhled některých budov i ulic. Město se obklopuje pásy drobného průmyslu v uzavřených areálech a halách a také liniemi plotů v satelitních městečkách. Mně by se líbilo, kdyby se město naopak obklopilo zeleným pásem s přirozenými extenzivními biotopy. Už to asi úplně zachránit nepůjde, ale určitě by šlo alespoň přivést i volnou přírodu biokoridory až k centru města. Samozřejmě, že velkým tématem je mostecké jezero. Jsem jím nadšen. Hlavně neuspěchat výstavbu v jeho okolí. A také pamatujeme na to, že rekreačních vodních ploch je v regionu spousta,

konkurence je tedy vysoká.

Chcete v Mostě zůstat až do důchodu?

Je to pro mne hodně citlivá otázka, protože Most mám rád. Myslím si, že jsou tu i dobré podmínky pro to strávit podzim života. Už i třeba, že knihovna je nablízku skoro v centru města (smích). Nemohu se zavázat, že zde budu žít do konce života. Člověk nikdy neví, kam ho profesní anebo jiné faktory zavanou. Ale vím, že bych z Mostu odcházel nerad a určitě s úmyslem se sem vrátit. Ono je snadné být patriotem, kde je vše krásné, plné živých tradic. Ještě mne napadá, že by pro mě byl určitě problém pobývat pouze ve svém panelákovém bytě. Určitě budu potřebovat zahradu pro zaměstnání těla i ducha. Zahrádky v koloniích jsou ale v Mostě vzácným a drahým artiklem. Třeba se to ještě podaří změnit.

Ptám se proto, že počet registrovaných obyvatel klesá a politikům se možná nepodaří udržet ve městě ani nastupující mladou generaci. Můžeme jim to ale vytykat? Každý má přece právo hledat štěstí jinde.

S tím souhlasím. Zároveň je však každý tak trochu svého štěstí strůjcem. Pokud budou mít mladí lidé pocit a nejen pocit, ale i možnost změnit k lepšímu prostředí, kde žijí, tedy své město, jen tak ho neopustí. Asi až příliš přistupujeme k obci jako k prostředku našeho konzumu. Svou obec, musíme začít vnímat tak trochu jako svůj byt. O ten také pečujeme a snažíme si ho udělat pěkný, aby se nám líbil. Nechce to hned rezignovat. Jedním ze způsobů, který by mohl pomoci je otevřená radnice a skutečný zájem o občanskou participaci.

Myslíte si, že roste počet lidí, kteří se v Mostě zajímají o veřejné dění?

Tuto otázku nejsem sto posoudit objektivně. Nevím.

K posledním komunálním volbám přišlo asi pouhých 30 procent voličů. Při sběru podpisů pod petici jsem se několikrát setkal se strachem ztvrdit svůj názor podpisem do archy. Prý by mohli mít problémy se zakázkami městu, se zaměstnáním v příspěvkové organizaci města. Někteří lidé jsou ustrašení, a myslím, že k tomu není tak silný důvod, jak si lidé myslí. Přece již není doba normalizace ani divoká devadesátá léta. A přesto mají pocit, že by se dostali do špatného světla před „vrchností“. Proto je malý zázrak, že se podaří udělat demonstraci, naplnit petiční archy. Situace se mění k lepšímu. Ale pomalu, moc pomalu.

Čím si ten zájem o město vysvětlujete?

V novém Mostě již vyrůstá třetí generace. Třeba se již tady rodí novodobé tradice. Generační kontinuita.

O tom mne přesvědčily naše demonstrace. Lidé se s městem doopravdy identifikují. Vyrůstá nám tu mládež sebevědomá, která dokáže vnímat špatné věci a vyjádřit svůj názor.

Na **Fakultě sociálních věd** Univerzity Karlovy v Praze jste vystudoval obor Veřejná a sociální politika. Co vás na tom lákalo?

Chtěl jsem pokračovat v oboru, který jsem započal na univerzitě v Ústí nad Labem. Těšil jsem se hlavně na sociální politiku. Studium bylo náročné a spíše než vědomosti mě zdokonalilo v analytickém myšlení.

Libor KUDRNA • Mostečan a patriot, je mu 39 let. Vystudoval obor Veřejná a sociální politika na **Fakultě sociálních věd** Univerzity Karlovy v Praze. • Od roku 2003 pracuje jako projektový manažer v oblasti dotací a regionálního rozvoje. Nyní se zabývá i sociálními problémy. • Hodně času tráví v přírodě, nejčastěji v sedle svého starého kola. Rád navštěvuje mosteckou divadelní scénu, na kterou nedá dopustit.

Foto autor: Foto: Deník/M. Vokurka

Foto popis: LIBOR KUDRNA.

1.38. Rozhovor s amerikanistou Jiřím Pondělíčkem

RÁDIO, Datum: 08.10.2020, Zdroj: ČRo Plus, Zpráva: 1, Infotype: Nepojmenováno, Datum importu: 08.10.2020 14:54, Poslechovost pořadu: 0, Pořad: Interview Plus 11:34, Země: Česko, GRP: 0,22

Jan BUMBA, moderátor

Kampaň před americkými prezidentskými volbami se nachází ve zlomové fázi. Skutečnost, že prezident Donald Trump prodělal nákazu koronavirem, aby se po krátké době vrátil do úřadu se slovy nebojte se, nic to není, působí téměř jako z filmového scénáře. I tento okamžik, stejně jako mnohé předchozí, americkou společnost rozdělil. Ti, kdo mu vyčítají liknavý přístup k epidemii, v tom vidí chybu, která zpečetí jeho osud. Druhý tábor je spokojen, že i za těchto okolností zůstal Donald Trump sám sebou, který proud bude silnější u voleb. Dobrý poslech přeje Jan Bumba. Naším hostem je dnes amerikanista Jiří Pondělíček z **Fakulty sociálních věd** Univerzity Karlovy. Dobrý den.

Jiří PONDĚLÍČEK, amerikanista, Institut mezinárodních studií **FSV UK**

Dobrý den.

Jan BUMBA, moderátor

Prezident Trump své onemocnění popisoval vlastně skoro jako triumf, který ještě zlepší jeho vůdčí schopnosti, mluvil o daru od Boha dokonce, dá se odhadovat, jaký to bude mít dopad na voliče?

Jiří PONDĚLÍČEK, amerikanista, Institut mezinárodních studií **FSV UK**

Zatím bych řekl, že je příliš brzo na to, abychom, nebo nemáme ještě vlastně data, která by to mohla nějakým způsobem reflektovat, většinou ty průzkumy veřejného mínění, tak samozřejmě mají nějaké zpoždění mezi sběrem dat a jejich zpracováním a následnou publikací. Zatím to ale nevypadá, že by mu to, že by mu to přihrálo nějaké sympatie, nějaké body ze soucitu, jako se to povedlo, byť dočasně třeba Boris Johnsonovi, premiérovi SDpojeného království. Budeme si ale muset počkat, jestli to, jestli to opravdu nemůže mít potom ten efekt v těch průzkumech třeba za týden, ale říkám, zatím to tak příliš

nevypadá.

Jan BUMBA, moderátor

Když bychom se odpoutali pro tuto chvíli od průzkumů a dalších sociologických dat a zeptal bych se vás na to, jak znáte americkou společnost, a i co se týká nějakého pocitu, jaký to může vyvolat, jak myslíte, že si Američané prostě přeberou ten, řekněme, kovbojský přístup ve stylu já věděl, že se mi nic nestane?

Jiří PONDĚLÍČEK, amerikanista, Institut mezinárodních studií FSV UK

Já se domnívám, že to skutečně bude tak, že ti, kteří mají prezidenta rádi, tak to budou vidět jako pozitivní, je to takový ten jeho machismus, že se všechno zvládne, on se tam chlubil tím, že tedy doktoři mu tvrdili, že snad nikdy neviděli, že by si nějaké tělo s koronavirem poradilo tak jako to jeho, nějaký organismus, že mu testovali DNA, nenašli DNA, ale USA, a tak dále, čili tady ten machismus samozřejmě těm jeho fanouškům bude, bude konvenovat, ti ho budou kvitovat. Naproti tomu lidé, kteří už teď mají pocit, že se s tou pandemií nvyopřádal úplně, úplně dobře, a těch je ve Spojených státech většina, tak ti mu samozřejmě mohou vyčítat, že to je necitlivé i vzhledem k tomu, že péče, která se, která se jemu dostala, tak samozřejmě není dostupná pro drtivou většinu běžných Američanů.

Jan BUMBA, moderátor

Když říkáme většina, tak jak velký je tedy tábor těch, kdo jsou přesvědčeni, že Trump selhal v boji proti koronaviru a i ta jeho vlastní nemoc je možná jenom vlastně důsledkem chybného přístupu.

Jiří PONDĚLÍČEK, amerikanista, Institut mezinárodních studií FSV UK

Ta poslední data, která jsem viděl, tak to bylo něco přes 60 %, je to, pořád je to rozděleno docela dost stranicky, republikáni, pořád, nebo republikánští voliči pořád vnímají ten přístup Trumpovy administrativy více pozitivně, ale je tam výrazný rozdíl oproti jiným tématům, v nichž republikánští voliči administrativu hodnotí pozitivně. Třeba v 90 %, tak tady i u republikánů je třetina přesvědčena o tom, že s tou pandemií se šlo vypořádat lépe.

Jan BUMBA, moderátor

A že by toto mohlo nějak výrazně zvrátit právě to, o čem jsme hovořili, tedy to, že Trump možná teď po tom onemocnění se bude stylizovat do politika, který se tedy opravdu ničeho nebojí, to se asi nedá tedy očekávat, že by se ty průzkumy na základě tohoto nějak zásadně změnil?

Jiří PONDĚLÍČEK, amerikanista, Institut mezinárodních studií FSV UK

Já to příliš neočekávám, ono se mluvilo spíš o tom, že to byla příležitost jaksi projevít, projevít spíš nějakou pokoru a soucit a empatii a Američanům říct, že díky té své zkušenosti dokáže lépe pochopit, čím si procházejí a prezident Trump, protože prostě je to součástí jeho osobnosti, tak se vydal vlastně přesně opačným směrem a dál vlastně říká, že není úplně příliš čeho se bát a že virus lze porazit, čili je to to, co vlastně on sám říkal v těch rozhovorech s Bobem Woodwardem, kde přiznal, že teda ví, jak je situace vážná, ale že se snaží být tedy jaksi vždycky pozitivní a vždycky spíš tu hrozbu zlehčovat, aby, aby tady lidé se cítili lépe.

Jan BUMBA, moderátor

Podle počtu pozitivních testů na koronavirus i podle počtu úmrtí, který přesáhl 200 000, patří Spojené státy vůbec k nejpostiženějším zemím na světě. Je to věc, která taky rozhodne volby?

Jiří PONDĚLÍČEK, amerikanista, Institut mezinárodních studií FSV UK

Já se domnívám, že určitě. Já, když jsme se bavili s kolegy nebo na katedře, ale i třeba s jinými kolegy, tak většinou myslím, že ještě třeba v lednu vzhledem k tomu, že prezident má, nebo obhajující má vždycky jakýsi bonus u voličů, vzhledem k tomu, že ekonomika šlapala vlastně poměrně dobře. A ekonomika bývá jedním z rozhodujících témat, tak myslím, že hodně z nás považovalo prezidenta Trumpa za favorita na znovuzvolení. A tak to vypadalo ještě třeba, dejme tomu, do ledna, i když ty průzkumy mu nepřály, tak pořád ten rozdíl byl třeba 4% vody, což při nějaké statistické chybě a při výhodě, kterou republikáni momentálně mají ve sboru volitelů, nemuselo hrát žádnou roli, navíc ty průzkumy byly ještě dlouho před volbami, tak pořád si myslím, že ještě v dubnu, kdybyste se mě zeptali, tak bych řekl, že je favoritem teď neříkám, že nemůže vyhrát, ale, ale favoritem je rozhodně jeho protikandidát Joe Biden.

Jan BUMBA, moderátor

A opravdu není žádné další téma, které by mohlo zásadně ovlivnit výsledek, je to prostě o tom, do jaké míry zvládl či nezvládl Donald Trump epidemii koronaviru?

Jiří PONDĚLÍČEK, amerikanista, Institut mezinárodních studií FSV UK

Tak samozřejmě na to je navázaná právě i ta ekonomická situace, protože ty log downy, ta opatření proti šíření koronaviru měly svoje ekonomické náklady, nezaměstnanost v Americe vyskočila na rekordní čísla, byť se tady teďka snížila pod 8 %, což je pozitivní, takže samozřejmě krom mrtvých a nakažených koronavirem bude se určitě mluvit i o ekonomické situaci, zároveň v poslední době určitě rozvířila vody nominace soudkyně /nesrozumitelné/ na uvolněné místo soudkyně, soudkyně Nejvyššího soudu, to je také jedna z věcí, která určitě bude hrát minimálně v těch nábožensky zaměřených voličských skupinách velkou roli, ale pokud bych, pokud bych měl jmenovat jede faktor, který bude hrát tu největší roli, tak by to byl právě koronavirus.

Jan BUMBA, moderátor

Když bychom se bavili v této etapě kampaně v nějaké normálnější době, tak budeme určitě rozebírat tu klasickou poučku o tom, že rozhoduje stav ekonomiky, ale když zůstanu právě u ekonomiky a hospodářství, není tohle skutečně dost problematická záležitost i jaksi z toho pohledu, jakým způsobem Trump přistupoval k celé věci, protože on přece argumentoval tím, že nebude podporovat ta přísná karanténní opatření právě kvůli tomu, aby se nezastavila ekonomika?

Jiří PONDĚLÍČEK, amerikanista, Institut mezinárodních studií FSV UK

No, tady se ukazuje, že ono opravdu snaha nechat tu ekonomiku otevřenou, byť asi z určitého úhlu pohledu pochopitelná, tak prostě k těm výsledkům nevede protože, dokud ten virus nekontrolovaně šíří, tak prostě normální ekonomická aktivita je stěžejní možná, koneckonců dokazuje to i případ Švédska. A já teda nechtěl bych se pouštět přímo do debat o koronaviru, protože

nejsem ani epidemiolog, ani virolog, ani imunolog...

Jan BUMBA, moderátor

Ani já.

Jiří PONDĚLÍČEK, amerikanista, Institut mezinárodních studií FSV UK

Ale, ale i v tom Švédsku jenom z toho, co vím, tak ta opatření jsou relativně přísnější, než, než se tady často podává, takže byt' v mnohých případech jde spíš o doporučení, tak třeba zákaz shromažďování a velkých akcí veřejných tam vlastně funguje taky a fungovalo celé léto, takže myslím si, že opravdu mluvit o nějaké obnově ekonomiky lze v okamžiku, kdy ten virus je pod kontrolou a ne v okamžiku, kdy jsme teprve na začátku nebo v průběhu jeho šíření.

Jan BUMBA, moderátor

Hostem Interview je dnes amerikanista Jiří Pondělíček. Podívejme se teď podrobněji na průzkumy, jak si stojí tedy demokratický kandidát Joe Biden. Stále ještě si tedy udržuje náskok v průzkumech před Donaldem Trumpem?

Jiří PONDĚLÍČEK, amerikanista, Institut mezinárodních studií FSV UK

On ho v posledních průzkumech dokonce navýšil. V těch posledních průzkumech, mezi nimiž jsou i tedy jaksi respektované průzkumné instituce, tak má dokonce v některých případech dvouciferný náskok. Ten průměr na agregátoru předvolebních průzkumů /nesrozumitelné/ vyskočil něco lehce přes 9 %, ale ten souboj je zatím docela překvapivě stabilní, rozhodně stabilnější, než byl v roce 2016, kdy, kdy ta čísla opravdu létala daleko více, v této fázi třeba Hillary Clintonová také vedla o více než 6 %, nebo skoro 7 % celonárodně v těch průzkumech, nakonec před volbami to podle agregátoru /nesrozumitelné/ to bylo jenom asi zhruba 4 %, ten reálný výsledek se od toho pak tolik nešlo, byl 2,5 %. Takže zatím bych řekl, že ten souboj Donalda Trumpa a Joe Bidena opravdu symbolizuje nebo definuje spíš ta stabilita, než nějaké výrazné posuny. Teď je otázka, jestli, jestli ten bonus, který teď má, nebo ten, ten nárůst, který je pozorovatelný, ale relativně mírný, jestli vydrží, jestli se jedná o trend, anebo jestli jde jenom o nějaký dočasný efekt, třeba právě ne úplně podařené debaty Donalda Trumpa s Joe Bidemem nebo prezidentovy náказы.

Jan BUMBA, moderátor

Kupříkladu BBC vysvětluje ovšem, že ty celonárodní průzkumy jsou sice dobrým testem oblíbenosti kandidáta, ale nemusejí říkat přesně, kdo zvítězí ve volbách, takže pojďme ještě podrobněji k tomu, zda je či není Biden favoritem, i když vezmeme v úvahu systém volitelů, který je využíván v prezidentských volbách ve Spojených státech.

Jiří PONDĚLÍČEK, amerikanista, Institut mezinárodních studií FSV UK

To samozřejmě, koneckonců viděli jsme to minule, jenže ten vliv toho sboru volitelů má přece jenom také své meze. Ona ta výhoda, kterou momentálně republikáni požívají ve sboru volitelů je daná tím, že ty klíčové státy, ty takzvané Swing States, tak v průměru, když si vezmeme posledních několik voleb, tak volí republikánské kandidáty častěji, než zbytek země, nebo než je ten celonárodní průměr, v různých státech je to samozřejmě jinak, ale že třeba v Pensylvánii, Michiganu, Wisconsinu se to pohybuje mezi 2 a 3 %, což znamená a potvrdilo se to koneckonců minule, že když nějaký kandidát demokratů vyhraje třeba o 2,5-3 % to celonárodní hlasování, tak klidně v těchto státech může prohrát, byť to tehdy bylo v Michiganu i v Pensylvánii těsně, tak Hillary Clintonová prohrála a díky tomu, že ty státy, ty, o které se bojuje, tak jsou v průměru na nakloněné republikánům víc, tak samozřejmě může dojít k tomu, k čemu došlo minule, ale pokud by ten výsledek byl 5, 6, 7 %, tak už pro Joe Bidena, tak už i tady to by byl krajně nepravděpodobný scénář.

Jan BUMBA, moderátor

On se navíc taky při každých volbách mění vlastně počet těch swingujících států, těch, o které se vlastně bojuje, které letos budou rozhodující?

Jiří PONDĚLÍČEK, amerikanista, Institut mezinárodních studií FSV UK

On se samozřejmě mění, byť ne úplně radikálně, určitě se mluví, nadále je to Florida, určitě je to Pensylvánie, Michigan. Zrovna Pensylvánie je právě podle serveru /nesrozumitelné/ tím nejpravděpodobnějším bodem zlomu, to znamená tím, kde vlastně se ty šance kandidátů na těch 270 hlasů jaksi potkávají a pro Donalda Trumpa není úplně dobrou zprávou, že v těch posledních průzkumech v Pensylvánii měl Joe Biden 8-9 % náskok.

Jan BUMBA, moderátor

Tak ono už při minulých volbách tam to jeho vítězství bylo překvapivé, jestli se moc nepletu.

Jiří PONDĚLÍČEK, amerikanista, Institut mezinárodních studií FSV UK

To bylo, tam, krom toho tedy, že samozřejmě ten celonárodní náskok Hillary Clintonové neznamenal právě díky té republikánské výhodě vítězství, tak selhaly průzkumy v těch jednotlivých státech, kde tedy, jo, když si vezmu, že ty celonárodní, ta 4 %, která, která odhadoval agregátor /nesrozumitelné/, byla vlastně v rámci statistické chyby, tak už se to nedá říct o průzkumech právě ve státech Michigan a Pensylvánie, kde pořád ty průměry byly 4-5 % pro Hillary Clintonovou, to znamená, ten odhad byl, že to bude zhruba stejně jako celonárodní výsledek. A tam samozřejmě ta chyba byla větší, nicméně ty společnosti provádějící průzkum veřejného mínění tvrdí, že se poučily a že hlavním důvodem pro tady tu velkou chybu bylo to, že ten svůj vzorek, nebo respektive to vážení, které potom proběhlo u těch hrubých dat z toho vzorku, dostatečně nezohlednilo, nezohlednilo vzdělání, a právě, právě vzdělání bylo docela velkým faktorem, nebo respektive věcí, která dobře dokázala předpovídat, zda budou voliči hlasovat pro Donalda Trumpa nebo Hillary Clintonovou.

Jan BUMBA, moderátor

Pak byl při těch minulých volbách ještě jeden fenomén, a to byly sociální sítě a kampaně na internetu, která zřejmě, tedy v roce 2016 dosáhla jakéhosi do svého dosavadního vrcholu, i co se týká těch průzkumů, berou tentokrát agentury více v potaz to, jak se vlastně odehrává ta komunikace na sociálních sítích?

Jiří PONDĚLÍČEK, amerikanista, Institut mezinárodních studií FSV UK

Já nevím o tom, že by to nějakým způsobem v těch modelech zohledňovali, ty průzkumy veřejného mínění opravdu je potřeba vnímat jako podpůrná data, není to něco, co by bylo tesáno do kamene a rozhodně to není něco, co by mělo jaksi, nebo z čeho

by se dali úplně přímo bez jakýchkoliv dalších věcí vyvozovat šance. Když se podíváme na stránky, které modelují výsledky voleb, mezi něž patří právě třeba /nesrozumitelné/, tak ty do toho svého modelu zahrnují i ekonomická data, právě data o náladě ve společnosti týkající se jiných než kandidátů, a tak dále. Nevím o tom, že by společností nějak sledovaly sociální sítě a cíleně se snažily ke zpracování do těch průzkumů veřejného mínění, jestli /nesrozumitelné/ to dělá, přiznám se, že jsem si nepřečetl, možné to je.

Jan BUMBA, moderátor

A co se týká té samotné kampaně na sociálních sítích, je Donald Trump stále ještě tím fenoménem a tím, kdo opravdu dokáže jaksí diktovat tón, o čem se bude diskutovat na sociálních sítích?

Jiří PONDĚLÍČEK, amerikanista, Institut mezinárodních studií **FSV UK**

Tak on vlastně ten vliv sociálních sítí ve Spojených státech začal už s Barackem Obamou, který byl první, který je dokázal ve větším využít, byť samozřejmě vzhledem k tomu, že tehdy, tehdy byly ještě v plenkách, tak ten vliv byl omezený. Donald Trump, a to neplatí jenom na sociálních sítích, dokáže velice dobře nastolovat témata, minimálně se mu to dařilo v roce 2016. To, že prostě on rozhoduje, o čem se bude mluvit a jeho protivník nebo protivnice v případě Hillary Clintonové, prostě musí jenom reagovat a tím pádem už jsou automaticky v defenzivě, jestli se mu to daří i letos, myslím, že zatím to třeba nevypadá úplně tak dobře pro něj, on se snažil, a ten republikánský sjezd vlastně hodně o tom tématu mluvil, on se snažil hrát na stranu práva a pořádku, ale zatím to nevypadá, že by to téma nějak výrazně poskočilo v těch žebříčcích důležitosti, které sestavují agentury pro výzkum veřejného mínění, takže možná, možná prostě koronavirus je natolik důležité téma teďka pro většinu Američanů, že ta schopnost nastolovat jiná témata prezidenta Trumpa, je tím výrazně omezena.

Jan BUMBA, moderátor

Pane Pondělíčku, pokud to i na úrovni jednotlivých států Unie vypadá v tuto chvíli na větší podporu Joea Bidena. Může si to tento kandidát nějak sám pokazit?

Jiří PONDĚLÍČEK, amerikanista, Institut mezinárodních studií **FSV UK**

Určitě, tam ten čas do voleb, byť se krátí, tak pořád ještě je. Mluví se, mluví se, nebo respektive vždycky v každých volbách se mluví o takzvaném říjnovém překvapení, čili může samozřejmě dojít k nějakému, k nějakému vývoji, který by, který by to zvrátil, byť tady se domnívám vzhledem k té zmiňované stabilitě zatím toho souboje, tak by to opravdu musel být nějaký velký problém, nejspíš třeba zdravotního rázu, koneckonců Trumpova kampaň se snaží Joe Bidena vykreslit jako, jako příliš starého senilního nemohoucího, takže pokud by došlo k nějakému zdravotnímu problému, který by byl na veřejnosti viditelný, tak by to samozřejmě mohlo ovlivnit jeho šance, koneckonců i v roce 2016 se jako jeden z velmi důležitých momentů zmiňuje, zmiňuje ten kolaps Hillary Clintonové na veřejnosti, který tedy byl oficiálně vysvětlen vedrem a nedostatečným přísunem tekutin, ale vzbudil u určité části voličů opravdu velké pochyby o tom, zda, zda je zdravotně schopna úřad vykonávat.

Jan BUMBA, moderátor

Hostem Interview je dnes amerikanista Jiří Pondělíček z **Fakulty sociálních věd** Univerzity Karlovy. V noci na dnešek středoevropského času se odehrála televizní debata kandidátů na úřad viceprezidenta. Donaldu Trumpovi by měl nadále kryt záda Mike Pence, Joe Biden si vybrala kalifornskou senátorku Kamalu Harrisovou. Dá se říci, kdo uspěl lépe v této debatě?

Jiří PONDĚLÍČEK, amerikanista, Institut mezinárodních studií **FSV UK**

Já si myslím, že ta debata viceprezidentských kandidátů rozhodně nedosahuje té důležitosti těch debat prezidentských kandidátů a i ta se často přečeňuje, ten její vliv na volby. Já si myslím, že v určitém slova smyslu si oba vedli dobře, mluvili dobře k těm svým voličským skupinám, nebo k těm voličům, které se snažily oslovit, ale domnívám se, že i v kontrastu, a ne, že bych tady obhajoval styl, jakým spolu debatovali Donald Trump a Joe Biden, ale v kontrastu právě k té velice vyhocené debatě mezi prezidentskými kandidáty, tak tahle debata mohla určitě lidem, kteří se o politiku tolik nezajímají, připadat jako víceméně unylá a nezajímavá.

Jan BUMBA, moderátor

Zároveň, i když tedy máte své pochybnosti o významu této debaty, tak v mnoha médiích jsme mohli číst, že letos je vlastně ten výběr viceprezidentů nebo kandidátů na úřad viceprezidenta významnější, než kdy jindy i kvůli tomu, že letos proti sobě kandidují vůbec nejstarší prezidentští kandidáti v historii?

Jiří PONDĚLÍČEK, amerikanista, Institut mezinárodních studií **FSV UK**

To je samozřejmě pravda, řekl bych, že to platí víc na té straně demokratů, a to i proto, nejde jenom tedy čistě o ten věk, ale jde i o to, že Joe Biden, byť ne, že by to někde přímo slíbil, ale naznačil, že v případě svého vítězství by mohl být prezidentem jenom po jedno volební období, jenom 4 roky, vlastně to podává tak, že jeho mise, jeho úkol je sjednotit národ, zahojit ty rány, které tedy podle něj jaksí vznikly během prezidentování Donalda Trumpa. A v tom případě samozřejmě Kamala Harrisová jako jeho viceprezidentka, pokud by za 4 roky nekandidovala, tak by byla z Demokratické strany asi v nejlepší pozici převzít tu pochodeň a stát se prezidentkou v roce 2024, ale mluvíme samozřejmě za předpokladu, že Joe Biden, že Joe Bidena letos vyhraje.

Jan BUMBA, moderátor

Co charakterizuje politiku a styl Kamaly Harrisové? Ptám se i kvůli tomu, že Mika Pence přece jen už světová veřejnost zná, byť on není moc jaksí viditelný nebo hlasitý viceprezidentem, ale je prostě součástí světové politiky v posledních letech. Kdo je Kamala Harrisová?

Jiří PONDĚLÍČEK, amerikanista, Institut mezinárodních studií **FSV UK**

Já se domnívám, že ona je v první řadě poměrně dost pragmatická politička, když se sama ucházela o tu nominaci do souboje s prezidentem Trumpem, tak vlastně tak nějak oscilovala, snažila se oslovit nejprve to levicovější křídlo strany, když zjistila, že tam pro ní není prostor, tak se snažila posunout trošku do středu, teď vlastně jako kandidátka na viceprezidenta relativně středového Joe Bidena, tak se zase snaží jaksí prezentovat jako umírněná, zdůrazňuje, zdůrazňuje tedy svoji kariéru státní zástupkyně v Kalifornii, což zase trošku hraje na tu notu práva a pořádku, čili já se domnívám, že můžeme čekat političku, která bude v mnoha ohledech liberální, určitě například v otázce sociální nebo sociálně liberálních otázek, jako například potraty a manželství, nebo stejnopohlavní manželství. Na druhou stranu nečekám od ní žádné úplně revoluční revoluční kroky, které by

si třeba přáli stoupenci, stoupenci Bernieho Sanderse. Takže...

Jan BUMBA, moderátor

Nemůže ji to škodit, protože pokud tedy žijeme v atmosféře, kdy je čím dál tím těžší zaujmout, třeba i kvůli tomu, že lidi se prostě přestávají zajímat o politiku, kdy v mnoha volbách různě po světě uspějí jen opravdu extrémně viditelní kandidáti nemůže to pro ni být nevýhoda, pokud nezastává nějaké krajní postoje?

Jiří PONDĚLÍČEK, amerikanista, Institut mezinárodních studií FSV UK

To samozřejmě může, ale já myslím, že demokraté a Joe Biden letos vsadili prostě na to, že ten politický střed už je tady tím vyhoceným souborem unavený a snaží se prostě celkem vědomě oslovit umírněné republikány a Donalda Trumpa porazit, nikoliv mobilizaci toho krajního křídla strany, ale naopak tím, že tedy nějakým způsobem rozšíří tu voličskou základnu. Koneckonců není to asi úplně nerozumná strategie vzhledem k výsledkům těch sněmovních voleb, nebo kongresových voleb v roce 2018, když se podíváme, ve kterých, nebo díky kterým k těm volebním okrskům dokázali demokraté získat většinu ve Sněmovně reprezentantů, tak to nebyly, tak to nebyly okresy, kde by vítězili jaksi vyhraněnější kandidáti typu /nesrozumitelné/, ale byly to předměstského obvodu, kde prostě lidé dřív volili republikány a kde zvítězili spíše umírnění demokraté.

Jan BUMBA, moderátor

Nechybí a neukazují třeba i ty debaty předvolební, že demokratům chybí jiné téma, než je kritika Donalda Trumpa?

Jiří PONDĚLÍČEK, amerikanista, Institut mezinárodních studií FSV UK

Tak jim chybí jiné téma, oni samozřejmě, velmi výrazně se mluví o reformě zdravotnictví, pak je otázka, do jaké míry to chcete vnímat jako kritiku prezidenta, protože samozřejmě oni ty svoje návrhy na reformu zdravotnictví staví do protikladu s postupem prezidenta, který v roce 2016 slíbil, že nejenom zruší Obamacare, ale že přijde se svojí vlastní zdravotnickou reformou, která, která jaksi poskytne péči, nebo alespoň pojištění všem. Teď mluví o tom, že tady zachová tu takzvanou /nesrozumitelné/, to znamená možnost pojištění se i lidem, kteří mají už nějaké zdravotní problémy, pro které v minulosti bylo obtížné to pojištění získat předtím, než vstoupila v platnost právě Obamacare, takže oni samozřejmě ten svůj program často staví do protikladu k tomu, co říká a dělá prezident Trump. Ne vždycky bych řekl, že to je jenom jaksi nějaká laciná kritika, nebo snaha útočit na prezidenta, ale logicky vzhledem k tomu, jak je, jak je v mnoha postojích a v mnoha vyjádřeních prezident Trump jaksi vyhraněný sám, tak samozřejmě pro demokraty je výhodné jaksi se do toho, do tohohle strefovat.

Jan BUMBA, moderátor

I při minulých volbách vypadala Hillary Clintonová z Demokratické strany, že má vítězství v kapse, přinejmenším v některých okamžicích, sám jsem třeba týden před těmi volbami mluvil se zkušeným analytikem, který říkal, to je úplně jasné, to vyhraje s velkým náskokem. Nestalo se. Nemůže opět dojít k nějakému překvapení, nějakému drtivému finiši ze strany Donalda Trumpa, který obrátí poměry?

Jiří PONDĚLÍČEK, amerikanista, Institut mezinárodních studií FSV UK

K překvapení určitě dojít může. Já jsem si..., pro zajímavost koukal jsem se, jak se vyvíjely ty šance v roce 2016 právě podle agregátoru /nesrozumitelné/, který má ten model, který počítá i jiné věci, než jenom průzkumy veřejného mínění a ten v této fázi Hillary Clintonové přisuzoval šanci asi 88 nebo 85 %. Nicméně do toho dne voleb spadla, spadla na nějakých 71 % a Donald Trump měl šanci na vítězství skoro 30 %, což samozřejmě neznamená, že je favoritem, ale je možná trošku takové, takový statistický klam, že lidé těmto šancím, když se řekne šance 30 %, takže potom někdo řekne, že je vyloučeno, že se to stane, tak samozřejmě není, 30 % není úplně malá šance, byť samozřejmě není většinová. Ty průzkumy, jak jsem říkal, zatím vykazují docela velkou stabilitu, nicméně změnu samozřejmě nikdy vyloučit nelze. Podle serveru /nesrozumitelné/, tak má momentálně Joe Biden šanci asi okolo 80 %. Těch 18 až 20 %, které má prezident Trump, zase není to samozřejmě nějaká velká šance, ale úplně vyloučené to taky není. Takže, co se týče, co se týče toho, i v této fázi tvrdit, že to určitě dopadne jedním nebo druhým způsobem...

Jan BUMBA, moderátor

Prostě nejde.

Jiří PONDĚLÍČEK, amerikanista, Institut mezinárodních studií FSV UK

...si myslím, že je spíš otázka fanouškovství, než analýzy.

Jan BUMBA, moderátor

Amerikanista Jiří Pondělíček z **Fakulty sociálních věd** Univerzity Karlovy byl naším dnešním hostem. Já vám děkuji za rozhovor. Na shledanou.

Jiří PONDĚLÍČEK, amerikanista, Institut mezinárodních studií FSV UK

Děkuju za pozvání. Na shledanou.

Jan BUMBA, moderátor

Od mikrofonu loučí Jan Bumba.

1.39. Krizová komunikace v době koronaviru

TV, Datum: 08.10.2020, Zdroj: ČT 24, Zpráva: 18, Infotype: Nepojmenováno, Datum importu: 09.10.2020 02:14, Sledovanost pořadu: 0, Pořad: 90' ČT24 20:00, Země: Česko, GRP: 0,70

Daniel STACH, moderátor

My se zaměříme na další téma. Hovořili o ní jednotliví hosté, buď částečně nebo přímo, a to je komunikace, protože za vládnutí té současné situace do velké míry závisí na tom, jakým způsobem je dokáže daný člověk, ať už je to kdokoliv, vysvětlit danou situaci široké veřejnosti. Pojďme se podívat na to, jaká jsou doporučení. A podrobnosti má Vladimír Piskala, zaměříme se konkrétně na to, kdy se do těch jednotlivých manuálů, které se týkají zvládnutí pandemie, dostal doporučený postup krizové

komunikace?

Vladimír PISKALA, redaktor

Komunikace začala hrát velkou roli po roce 2003, tedy po epidemii viru SARS. Dnešní řečí viru SARS-COV 1. V tu dobu si americké centrum pro prevenci a dohled nad nemocemi uvědomilo, že komunikace je klíčová. Sepsalo právě manuál, který radí jednak ostatním institucím a jednak třeba i politikům, jak komunikovat jednotlivá opatření, aby byla přijímána třeba spíše pozitivně a čemu se vyhnout, aby nebyla přijímána pozitivně. A tady jsou konkrétní doporučení. Konkrétní doporučení, co dělat, aby jednotlivé opatření bylo veřejností přijato a bylo vnímáno jako pozitivní. Důležitou roli hraje dobrovolnost. Pokud je to opatření dobrovolné, má větší šanci, že bude i pozitivně přijato, nebo pokud aspoň obsahuje nějakou formu možnosti výběru, to znamená, dám příklad, když se zavede opatření, že ve veškerých vnitřních prostorách se musí nosit roušky, tak ta alternativní možnost by mohla být, že pokud je v místnosti méně než je určitý počet lidí, tak se roušky nosit nemusí, nebo pokud se dodržuje nějaká určitá vzdálenost. Veřejnost také lépe přijímá ta opatření, která si vezme za své, tak jak jsme viděli třeba při první vlně epidemie SARS-COV 2 na jaře, kdy všichni bez většího odporu začali nosit roušky. No a důležité je také jasně a důsledně vysvětlit, proč je to opatření nutné zavádět a jaký bude výsledek. No a určitě přispívá tomu opatření, pokud ho zavádí a oznamuje člověk, který má u veřejnosti vysokou důvěru, případně pochází z instituce, která tu důvěru má. Naopak negativní se můžou zdát jevy ve chvíli nebo ta opatření ve chvíli, pokud jsou ve formě příkazů a zákazů a pokud jsou ty zákazy a příkazy hodně striktní a neobsahují ani žádnou možnost výběru mezi těmi opatřeními. Zároveň negativně bývají přijatá a přijímána i ta opatření, která veřejnost nezná. Jsou pro ni úplně nová a musí si na ně teprve zvykat. No a taky negativně bývají přijímána ta opatření, když veřejnost dobře, dopředu a důsledně neví, proč jsou přijímána a taky, pokud se ty výsledky dostaví s velkým nebo velmi velkým zpožděním. Třeba v řádu půl roku nebo i více. Navíc důležitou roli i tady hraje důvěryhodnost a pokud odborník nebo instituce nemá ve společnosti důvěru, tak zpravidla ani ta opatření nebudou přijímána pozitivně. A v tom manuálu centra pro zvládání kontroly nemocí stojí dokonce i několik doporučení, co říkat a co naopak neříkat při různých tiskových konferencích a při ohlašování jednotlivých opatření. Začneme například při práci s daty. Tady je podle manuálu extrémně důležité zdůrazňovat jednotlivé trendy a cíle a vysvětlit, jak jich dosáhnout, zvláště, pokud čísla nejsou příznivá, ba dokonce v tomto případě i čísla přímo děsivá. Naopak, čemu se vyhnout, tak tady manuál radí, ne svalovat vinu na ostatní lidi, na ostatní instituce a velmi důležité je nezpochybňovat celý ten systém jako celek a nezpochybňovat čísla, která třeba i vláda nebo ta instituce sbírá a která prezentuje. Dále je také důležité soustředit se na známá fakta a ty fakta opakovat a na nich stavět. Naopak co nemá velkou důvěru a co nemá ani moc valný smysl podle manuálu je spekulovat nad hypotetickým situacemi, které ani nemusí nastat a které jsou mnohdy nereálné. No a také je důležité soustředit se a slibovat jen to, co člověk nebo ta instituce doopravdy může zvládnout, co může doopravdy nabídnout. Důležité je také stanovovat konkrétní termíny a toho plánu se nějakým způsobem držet. Naopak nepomáhá veřejnosti slibovat něco, co ta instituce nebo člověk nemůže dodržet z jasných důvodů nebo z důvodu budoucího vývoje nemůže a ten člověk nebo ta instituce to do budoucna nemůže garantovat.

Daniel STACH, moderátor

Přidáme ještě jeden pohled a tedy nejenom to, co říkat, ale také, kdo mluví. Tohle je jedna část dnešní tiskové konference.

Radek BARTONÍČEK, reportér, Aktuálně.cz

Pane ministře, první bych se zeptal, kde máme pana premiéra, protože trošku jsem překvapený. Řada lidí se ptá, mluvil jste s ním před tiskovkou, jestli by přišel, nebo jaký je důvod?

Roman PRYMULA, ministr zdravotnictví /nestr. za ANO/

To, že na tiskové konferenci prezentujeme tato opatření s panem kolegou Plagu je podle mě logické, protože my v podstatě předkládáme naprosto zásadní opatření za naše resorty na vládu a tyto takto byly přijaty.

Daniel STACH, moderátor

Téma, které probereme nejenom s Petrem Kolouchem, ředitelem zdravotnické záchranné služby hlavního města Prahy, ale také s Denisou Hejlovou, vedoucí katedry marketingové komunikace a PR **Fakulty sociálních věd** Univerzity Karlovy. Z hlediska krizové komunikace měl tam být dnes premiér?

Denisa HEJLOVÁ, vedoucí, katedra marketingu a public relations FSV UK

Ano, určitě tam měl být, protože nese politickou zodpovědnost.

Daniel STACH, moderátor

Viděli jsme ta opatření, ta pravidla a to, jakým způsobem komunikovat, jak popisuje CDC, plní česká vláda?

Denisa HEJLOVÁ, vedoucí, katedra marketingu a public relations FSV UK

Dá se říci, že je neplní a jak jste viděli, tak ta komunikace má být především jednoduchá a srozumitelná. Samozřejmě měla by také být nějakým způsobem koherentní a přístupně vysvětlovat lidem to, co se děje, aniž by je strašila, anebo nějakým způsobem znepokojovala. Ale přitom, aby byla důvěryhodná. To si myslím, že se nestalo. Byli jsme svědky toho, jak se politici mezi sebou hádají, jak mění rozhodnutí, tiskové konference jsou příliš časté, příliš dlouhé a rozhodně to nenaplnovalo tato základní kritéria, která jsou dlouhodobě známá.

Daniel STACH, moderátor

Můžete mi dát příklad, jak by to mělo vypadat? Můžete mi oznámit lock down? Kdyby teoreticky nastal lock down v České republice, jak by měl vypadat úryvek té tiskové konference?

Denisa HEJLOVÁ, vedoucí, katedra marketingu a public relations FSV UK

Tak je důležité, aby na tom panovala shoda napříč politiky, aby ti politici předtím, než ho oznámí, tak si skutečně zavolali nebo si to řekli, aby poté všichni říkali to samé, pokud možno jedním hlasem. To neznamená, že to musí být vždycky jenom jeden člověk, ale musí tam být nějaký koordinátor, který prostě ta opatření nejenom, že oznámí, ale také vysvětlí. A to třetí pravidlo, ještě jednou říkám, je potřeba, aby ta komunikace bylo tak akorát. Teď těch informací příliš mnoho, příliš mnoho výjimek. Člověk se v tom neorientuje a musíme si uvědomit, že ne všichni občané se zajímají o politiku, že to prostě sledují. Přitom ovlivňuje jejich životy.

Daniel STACH, moderátor

Tedy, jak by měla vypadat tisková konference, na které se oznamují taková opatření, jaká jsme viděli dnes? Dnes ta tisková konference trvala i s dotazy, které zabraly velkou část, hodinu.

Denisa HEJLOVÁ, vedoucí, katedra marketingu a public relations FSV UK

Určitě by ta tisková konference neměla být ohlašovaná několik dní dopředu stylem "v pátek vám něco řekneme". Je to stejné, jako když rodič řekne dítěti "a doma si to pak vyřídíme".

Daniel STACH, moderátor

Jak by to mělo tedy vypadat?

Denisa HEJLOVÁ, vedoucí, katedra marketingu a public relations FSV UK

Mělo by to vypadat tak, že ta tisková konference má jedno až maximálně tři hlavní sdělení, které sdělí a které bude komunikovat různými kanály na různé skupiny příjemců tak, aby mluvila jejich jazykem, tak, aby se to dostalo skutečně ke všem, do všech koutů republiky, ke všem skupinám, co neefektivněji.

Daniel STACH, moderátor

Tedy výstupem by měl být ještě další krok, nejenom ta tisková konference, aby to zasáhlo lidi, kteří jsou a teď dám jeden příklad, na sociálních sítích a nesledují televizi, chápu vás správně?

Denisa HEJLOVÁ, vedoucí, katedra marketingu a public relations FSV UK

Ano, je to tak. My jsme viděli, že třeba i lidé dostávali různé letáky do schránek, roušky do schránek, jsou jiné i nástroje komunikace, než jenom tisková konference.

Daniel STACH, moderátor

Můžete ohodnotit jako ve škole tu dosavadní komunikaci vlády během této pandemie?

Denisa HEJLOVÁ, vedoucí, katedra marketingu a public relations FSV UK

Čtyřkou.

Daniel STACH, moderátor

Platí to pro jaro i pro podzim?

Denisa HEJLOVÁ, vedoucí, katedra marketingu a public relations FSV UK

Platí to zejména pro to období po jaru, to znamená o to velmi výrazné uvolnění, které bylo komunikováno ve stylu "vyhráli jsme". A potom vlastně ta společnost nebyla připravena na to, že ta výhra nebyla úplná a vzhledem k tomu, když vidíme, jak efektivní je komunikace premiéra v jeho vlastní straně, v jeho takovém tom politickém PR, když to srovnáme s tím, jak opravdu špatná je komunikace vlády v této pandemické situaci, tak je to pro mě osobně až nepochopitelné. Jak je možné, že člověk, který má k dispozici poměrně opravdu výborný PR tým, který poslouchá, tak není schopen toho samého efektu docílit na vládě, jejíž je předseda.

Daniel STACH, moderátor

Lépe komunikoval ministr Vojtěch nebo ministr Prymula?

Denisa HEJLOVÁ, vedoucí, katedra marketingu a public relations FSV UK

To se ještě v tuto chvíli nedá říci. Co se dá říci, že tam není patrná žádná změna.

Daniel STACH, moderátor

Tedy stále čtyřka?

Denisa HEJLOVÁ, vedoucí, katedra marketingu a public relations FSV UK

Stále čtyřka, kterou dostává celá vláda.

Daniel STACH, moderátor

Jak to dopadá na vás potom v první linii v okamžiku, kdy se takto předávají, nepředávají srozumitelně, nesrozumitelně informace?

Petr KOLOUCH, ředitel, Zdravotnická záchranná služba hl. m. Prahy

Tak já tady poslouchám nějakou vlastní interpretaci teoretických zásad mediální komunikace. Co se týká záchranných systémů IZS, co se týká zdravotnického systému, my víme, co máme dělat. My umíme predikovat s naprosto precizních parametrů pana prof. Duška a celého toho systému profesionálních světově uznávaných statistiků. Máme kontrolní informace i ze zahraničí. A víte, ono tam je důležité, že vláda převzala zodpovědnost, ministr zdravotnictví v první i druhé vlně převzal zodpovědnost a řídí dosud neozkoušenou a nikdy tady vlastně neexistující vlnu pandemie. Ano, já bych radši se držel toho, co jsme zažili ve světě. Ono po bitvě je každý generálem, ale teď v tuto chvíli je potřeba celou tu situaci zvládnout a ta odvaha a ta odpovědnost, ta není na teorii marketingu nebo na nějakém vlastně tomto systému pravidel komunikace. Ta je na tom skutečně, aby odborníci drželi pevně v rukou systém, já bych nerad ztratil ani jeden zbytečný život. A to se v České republice daří, a to je pro mě nejdůležitější.

Daniel STACH, moderátor

Z hlediska právě ale té komunikace, na kterou potom navazuje to, jak se lidé chovají, protože důvěra je bezesporu zásadní. Tam myslím, že není o tom sporu, aby lidé měli důvěru v to, co se děje, aby měli důvěru v ty, kteří tu situaci řídí. Myslíte, že tam komunikace tuto důvěru nepokrývá nebo jí nedává tolik síly, kolik by mohla?

Petr KOLOUCH, ředitel, Zdravotnická záchranná služba hl. m. Prahy

Ono to musí zasáhnout vlastně všechny skupiny obyvatelstva, ale je tu dostatečná síť praktických lékařů, kteří mají přístup k

informacím a mohou své pacienty informovat. A já se skutečně necítím na to hodnotit takto složitou situaci. Co se týká systému, za který zodpovídám, my víme, co máme dělat a jsme připraveni to udělat. A necítíme žádnou jako nepřesnost. Ano, na začátku nebyly informační linky na Krajské hygienické stanice, většina lidí volala na tísňové linky 112, 155. To už dneska není. Ale není tady nikdo, kdo by v minulosti takovouto vlnu zažil a i ta první vlna se zvládla a jsem přesvědčen, že i ta druhá vlna se zvládne.

Daniel STACH, moderátor

Vaše reakce?

Denisa HEJLOVÁ, vedoucí, katedra marketingu a public relations FSV UK

Tak to samozřejmě není žádná teorie vycucaná z prstu, to jsou poznatky, které právě vycházejí z praxe. Ta praxe komunikační je tady již od poválečného období, od padesátých let a v mnoha velmi podobných případech krizových situací se odzkoušelo, které modely fungují a které nefungují. Samozřejmě ta důvěra tam hraje naprosto zásadní roli. Důvěra v politiky je obecně velmi nízká. Větší je důvěra v odborníky, zejména v akademiky, proto třeba lidé také mnohem více důvěřují prof. Prymulovi než politikovi.

Daniel STACH, moderátor

Co může ten člověk reálně udělat pro to, aby důvěru získal znovu, pokud ji ztratil?

Denisa HEJLOVÁ, vedoucí, katedra marketingu a public relations FSV UK

Ten proces je samozřejmě velmi komplikovaný, je dlouhý, ale co je důležité říci, že důvěra se dá znovu obnovit. Cílem k tomu je jednoznačně opět velmi upřímná, snadná a pochopitelná komunikace.

Daniel STACH, moderátor

O komunikaci a dopadech v okamžiku, kdy se tam objevovaly nějaké chyby, hovořil v dnešním interview ČT 24 Roman Prymula a říká: "I já jsem udělal nějaké chyby."

Roman PRYMULA, ministr zdravotnictví /nestr. za ANO/

Ten díl viny samozřejmě neseme všichni. Já ho možná nesu, protože se mi nepodařilo to vysvětlit tak, že by lidé brali ten názor, že opravdu to nějaký problém je.

Daniel STACH, moderátor

Nedokázal to vysvětlit lidem tak, aby to pochopili?

Denisa HEJLOVÁ, vedoucí, katedra marketingu a public relations FSV UK

Tak od toho tam není jen on sám. Od toho by tam měl mít k ruce odborníky, kteří mu s tím poradí. Samozřejmě i prof. Prymula říkal spoustu věcí, které, ne že by byly zbytečné, ale určitě byly nadbytečné, nemusely tam být.

Daniel STACH, moderátor

Pro vás, když se setkáváte s lidmi, kteří jsou přímo už třeba v rodině nakaženého, zmiňoval jste, že třeba nemají na sobě roušky, je tohle, co by mělo být lépe komunikováno? Je tohle, co by se lidé měli víc dozvídat a efektivněji dozvídat, abyste na takovýchle problémech nenaráželi?

Petr KOLOUCH, ředitel, Zdravotnická záchranná služba hl. m. Prahy

Tak samozřejmě těch kampaní běží hodně a je důležité, aby byla určitá důslednost v tom dodržování a kontrolování toho systému. Já myslím, že řečeno bylo všechno. Na formu a na hodnocení formy já si skutečně netroufám, ani mi to nepřísluší, ale nemyslím si, že by tu chyběly informace, ale těch informací v krátké časové jednotce je tolik a ten vývoj dosud ne odzkoušené infekce. Předtím mluvil pan profesor vlastně z katedry z Hradce Králové, pan prof. Chlíbek, to jsou všechno odborníci, kteří mají plnou kompetenci a obrovské zkušenosti nejenom tuzemské ale zahraniční. A jsem přesvědčen o tom, že se všichni snaží mířit tam, aby co nejdříve byla vakcína, co nejmíň bylo zbytečně ztracených životů, aby byly zachráněny skupiny, které jsou ohrožené a každá laboratoř, každé pracoviště dělá všechno pro to, aby tuto situaci zvládly. Skutečně jsou odborníci na tu komunikaci. Je otázka, jestli tito odborníci by byli ochotni být v noci vzhůru, sedět u mikroskopu a dělat výzkum, který jistě běží 24/7 v tuto chvíli.

Daniel STACH, moderátor

Jedním slovem země, od které bychom se mohli ponaučit, jaká by byla?

Denisa HEJLOVÁ, vedoucí, katedra marketingu a public relations FSV UK

Například Německo.

Daniel STACH, moderátor

Připomínám, že jsou 4 základní kroky, které jsou naprosto zásadní. Zaprvé, posilovat vlastní obranyschopnost, zadruhé, mýt si správně ruce, za třetí, chovat se zodpovědně a začtvrté být co nejvíc v pohodě, protože hlava řídí zbytek těla.

1.40. Favoritem prezidentských voleb je Biden, porazit ho může „říjnové překvapení“, říká amerikanista [URL](#)

WEB, Datum: 08.10.2020, Zdroj: irozhlas.cz, Strana: 0, Autor: Jan Bumba, Michael Erhart, Infotype: Nepojmenováno, Datum importu: 09.10.2020 02:41, RU / měsíc: 394 016, Celková návštěvnost: 63 237, Rubrika: Zprávy ze světa, AVE: 30 000,00 Kč, Země: Česko, GRP: 0,70

Americký prezident Donald Trump ve středu prohlásil, že svou nákazu koronavirem považuje za „požehnání od Boha“. Spojené státy ovšem patří k nejpostiženějším zemím na světě a podle amerikanisty Jiřího Pondělíčka si i více než třetina republikánských voličů myslí, že pandemii bylo možné zvládnout lépe. A půjde prý o rozhodující téma voleb, uvedl v Interview Plus.

„Zatím to nevypadá, že by onemocnění covidem-19 přihrálo Trumpovi nějaké sympatie a body ze soucitu, ale na přesná data z průzkumů si musíme ještě počkat,“ říká Jiří Pondělíček z Katedry severoamerických studií **Fakulty sociálních věd** na Univerzitě Karlově.

Část americké veřejnosti, která Trumpa podporuje, mohla podle Pondělíčka prezidentův machismus, s jakým průběh svého onemocnění komentoval, vnímat jako pozitivní.

„Jiní mají pocit, že se s pandemií nevyrovnal dobře a mohou Trumpovi vyčítat, že jeho chování je necitlivé. I vzhledem k tomu, že péče, které se mu dostalo, je pro drtivou většinu americké veřejnosti nedostupná,“ hodnotí Pondělíček.

Favoritem je Biden

„Ještě v lednu hodně z nás považovalo Trumpa za favorita voleb. Obhajující prezident má vždy jakýsi bonus u voličů a ekonomika šlapala poměrně dobře, což bývá jedním z rozhodujících témat. To trvalo až zhruba do dubna, teď neříkám, že nemůže vyhrát, ale favoritem je určitě Joe Biden,“ míní amerikanista.

„Trump se snažil hodně hrát na strunu práva a pořádku, hodně se o tom mluvilo i na republikánském sjezdu, ale zatím to nevypadá, že by to téma nějak poskočilo v žebříčcích důležitosti,“ hodnotí Pondělíček další předvolební témata.

Biden má nyní podle některých průzkumů až dvouciferný náskok, průměrně se pohybuje okolo 9 procent. Výraznou roli ovšem hraje i americký volební systém, při minulých volbách sice Hillary Clintonová získala více hlasů, ale Trump zvítězil v klíčových státech a dosáhl na většinu ve sboru volitelů.

Pondělíček podotýká, že klíčové státy v průměru několika posledních voleb volí spíše republikánské kandidáty. Pokud by se ovšem Bidenův náskok v celkovém počtu hlasů pohyboval okolo 6 procent, bylo by krajně nepravděpodobné, že by Trump obhájil post prezidenta.

Říjnové překvapení

Čas do voleb se krátí, o výsledku ale není rozhodnuto. Pondělíček připomíná takzvané říjnové překvapení, jak se v americkém politickém žargonu říká události, která na poslední chvíli ovlivní volby. Na druhou stranu ale podotýká, že letošní soubor je velmi stabilní.

„Muselo by jít o nějaký opravdu velký problém, nejspíš zdravotního rázu. Trumpova kampaň se snaží Bidena vykreslit jako příliš starého, nemohoucího a senilního – pokud by došlo k něčemu viditelnému, ovlivnilo by to jeho šance,“ poznamenává.

Před čtyřmi lety byl důležitým momentem kolaps Hillary Clintonové na veřejnosti: „Byl oficiálně vysvětlen vedrem a nedostatečným přísunem tekutin, ale u určité části voličů vzbudil velké pochyby o tom, zda je schopna úřad vykonávat,“ dodává amerikanista.

Pondělíček zmiňuje agregátor volebních průzkumů FiveThirtyEight, který v této fázi kampaně dával Clintonové asi 85procentní šanci na vítězství, do dne voleb ale spadla na 71 procent.

„Biden momentálně má šanci okolo 80 procent, ale vítězství Trumpa vyloučené není. Tvrdit nyní, že to dopadne jedním či druhým směrem, je spíše věc fanouškovství než analýzy,“ uzavírá.

Jaký vliv na volby mají televizní debaty? Poslechněte si v záznamu Interview Plus.

1.41. MLUVME SPOLU

TISK, Datum: 09.10.2020, Zdroj: Hospodářské noviny, Strana: 4, Vytlačeno: 22 595, Prodáno: 27 003, Infotype: Nepojmenováno, Datum importu: 09.10.2020 01:25, Čtenost: 145 603, Rubrika: Příloha - Forum 2000, AVE: 138 674,02 Kč, Země: Česko, GRP: 1,62

Program probíhá online a ze záznamu v češtině.

ZDOKONALTE SI SVÉ FUNDRAISINGOVÉ DOVEDNOSTI DVĚMA SNADNÝMI KROKY

Ve spolupráci s Velvyslanectvím USA v České republice.

Přijďte a připojte se k nám na interaktivní diskusi o tom, jak vybudovat důvěryhodné vztahy s vašimi partnery, kolegy a klienty. Fundraising je umění a věda, nejedná se však o raketovou vědu :) Tento workshop bude kombinací teorie, případových studií, osobních příběhů a praktických cvičení. Naučíte se, jak si získat nové potenciální partnery a jak stávající udržet dlouhodobě. Workshopem vás provede paní Kristin LaRonca Parpel.

ROLE LIDSKÝCH PRÁV V ZAHRANIČNÍ POLITICE

Ve spolupráci s Politologickým klubem **Fakulty sociálních věd** UK.

Debata o roli lidských práv v zahraniční politice. Jak se v Česku během 30 let vyvíjela otázka lidských práv v zahraniční politice, jak tato otázka figuruje v ekonomické diplomacii, jaký je v diplomacii vztah lidských práv a obchodu se zbraněmi.

ČESKÁ TELEVIZE NEZISKOVKÁM A OBČANSKÉ SPOLEČNOSTI

Ve spolupráci s hlavním mediálním partnerem NGO Marketu Českou televizí.

Uvažujete o komunikační spotové kampani, která by oslovila široké publikum? Chcete představit svou činnost v televizi? Nebo získat podporu pro konkrétní projekty v některém z benefičních pořadů? Přijďte se seznámit s nabídkou České televize pro neziskovky.

„MLUVME SPOLU“,

tak zní heslo nejen letošního ročníku NGO Marketu 2020 a Festivalu demokracie, doprovodného programu konference Forum 2000. S ohledem na probíhající pandemii se tentokrát v rámci Festivalu demokracie a NGO Marketu setkáme společně pouze v online místnostech. Ačkoliv se pro vaše a naše bezpečí nesejdeme osobně, našli jsme způsob, jak mluvit s vámi všemi – o tom, kam směřuje Česko, jaké budou dopady pandemie na náš každodenní život, ale třeba také o pomoci lidem v nouzi a domácí péči o seniory. Budeme spolu mluvit online!

FESTIVAL DEMOKRACIE 9. ŘÍJNA – 17. LISTOPADU 2020

Program Festivalu demokracie můžete sledovat od 9. října do 17. listopadu, kdy společně Festival demokracie ukončíme oslavou svobody na Mezinárodní den studentů.

Program bude plný debat organizovaných ve spolupráci s partnery Festivalu, do kterých se můžete živě zapojit. Společně s Politologickým klubem **Fakulty sociálních věd** budeme hovořit o lidských právech v zahraniční politice České republiky, se Zastoupením Evropské komise v ČR o tom, jak si Evropská unie poradí s koronavirem a s projektem Sinopsis potom otevřeme téma čínského vlivu v České republice.

Aktuální program a události najdete na Facebooku a taky webových stránkách.

[@FestivalDemokracie](http://www.forum2000.cz)

NGO MARKET 2020: CO DĚLAJÍ ČESKÉ NEZISKOVKY?

A o čem bychom spolu měli mluvit podle českých neziskovek? Desítky neziskových organizací budou v rámci NGO Marketu 2020 prezentovat svou činnost online prostřednictvím vlastních medailonků a v rámci podcastových rozhovorů. Zajímá vás, co všechno zajišťuje v ČR neziskový sektor, jak je možné se zapojit do dobrovolnické činnosti nebo jenom nevíte, jakou neziskovou organizaci byste rádi podpořili a chcete se jich na něco zeptat? Od toho je tu pro vás NGO Market! Konkrétní termíny workshopů, debat a online rozhovory budeme publikovat na webu a sociálních sítích.

[@www.ngomarket.cz](http://www.forum2000.cz) Budeme však moc rádi, pokud o diskutovaných tématech budete se vzájemným respektem hovořit i mimo své obrazovky a že díky vašemu přičinění a odpovědnosti za sebe a vaše okolí se příští rok sejdeme ještě ve větším počtu a oslavíme spolu aktivní občanskou společnost, demokracii a svobodu – tentokrát snad tvář v tvář.

Foto popis:

1.42. Druhé kolo senátních voleb je tu. Komisím pomohou i dobrovolní hasiči [URL](#)

WEB, Datum: 09.10.2020, Zdroj: jicinsky.denik.cz, Strana: 0, Autor: Jiří Janda, Infotype: Nepojmenováno, Datum importu: 09.10.2020 00:41, RU / měsíc: 281 596, Celková návštěvnost: 40 046, Rubrika: Zprávy z Česka, AVE: 5 990,00 Kč, Země: Česko, GRP: 0,44

Přestože počty lidí nakažených koronavirem dramaticky rostou, na volební účasti ani na obsazení volebních komisí ve druhém kole senátních voleb by se covid-19 zřejmě podepsat neměl.

„Troufám si tvrdit, že volební účast bude nižší, ale nemyslím si, že koronavirus v tom sehráje nějakou zásadní roli,“ řekl Deníku politolog Petr Just z **Fakulty sociálních věd** Univerzity Karlovy v Praze. Nižší účast voličů bývá ve druhém kole běžná, neboť tam již obvykle nechodí ti, jejichž favorit nepostoupil.

„Pokud by měl koronavirus nějaký dopad, a nemyslím si, že to tak bude, tak by spíš nechal doma lidi, kteří patří do rizikových skupin, to znamená starší a chronicky nemocné,“ připustil Just. Nejstarší voliči podle sociologických průzkumů dávají přednost levicovým stranám a vládnímu hnutí ANO.

Hygienická opatření

Navzdory rostoucímu počtu nakažených, a tedy většímu nebezpečí nákazy zatím ani krajské úřady nezaznamenaly oproti prvnímu kolu snížení zájmu lidí o práci ve volebních komisích. Navíc v nich nyní vzhledem k aktuální situaci zasedá méně členů než dříve. Komise sestávají ze čtyř členů a zapisovatele, v okresech s méně než třemi stovkami voličů může být ještě o jednoho člena méně.

Kdyby se nakonec v některé volební komisi sešlo málo členů, mohou starostové požádat o pomoc krajské úřady. „Pokud by se tak stalo, máme předjednáno se sbory dobrovolných hasičů, že by s volbami pomohli jejich členové,“ řekla Deníku tisková mluvčí Moravskoslezského kraje Nikola Birklenová. Také druhé kolo voleb se ponese ve znamení zvýšených hygienických opatření – voliče opět čekají rozestupy a dezinfekce.

O tom, že opatrnosti není nikdy dost, vědí třeba ve středočeských Louňovicích pod Bláníkem, kde si před týdnem volební komisaři občanské průkazy od voličů kvůli zachování odstupu „zacvakli“ do kuličku na prádlo.

1.43. Sankce za otravu Navalného? Nezbytnost, tvrdí experti. Jeho návrat by byl pro Putina nepřijemný [URL](#)

WEB, Datum: 09.10.2020, Zdroj: irozhlas.cz, Strana: 0, Autor: Eliška Kubátová, Infotype: Nepojmenováno, Datum importu: 10.10.2020 02:32, RU / měsíc: 394 016, Celková návštěvnost: 63 237, Rubrika: Zprávy ze světa, AVE: 30 000,00 Kč, Země: Česko, GRP: 0,70

Po úterním prohlášení Organizace pro zákaz chemických zbraní nabrala kauza kolem otravy předního kritika Kremle Alexeje Navalného rychlejší spád. Francie a Německo přicházejí s návrhem evropských sankcí proti ruským představitelům, kteří jsou za útok odpovědní. Vzhledem k porušení mezinárodních závazků nemá Evropa ani jinou možnost, záleží ale na tom, jaké osoby budou na sankčním seznamu figurovat, říkájí oslovení odborníci pro iROZHLAS.cz.

„Domníváme se, že neexistuje žádné jiné přesvědčivé vysvětlení otrávení pana Navalného než to, že Rusko na něm má podíl a nese za něj odpovědnost,“ stojí ve společném prohlášení šéfů německé a francouzské diplomacie, ve kterém navrhuji ostatním evropským zemím uvalení dodatečných protiruských sankcí.

Výzva ke společné evropské odpovědi na otravu nejhlasitějšího kritika ruského prezidenta Vladimíra Putina byla zveřejněna den poté, co Organizace pro zákaz chemických zbraní (OPCW) potvrdila, že v Navalného krvi byla nalezena nová a dosud nenahlášená varianta novičoku.

O přezkoumání vzorku v minulých týdnech požádalo Německo, kam byl ruský opozičník převezen na léčení. Otravu jedem ze skupiny novičok nicméně už dříve potvrdily laboratoře v Německu, ve Francii, ale také ve Švédsku.

Jan Šír, odborník na oblast východní Evropy z **Fakulty sociálních věd** Univerzity Karlovy, proto zavedení sankcí vnímá jako nezbytný krok.

„Jestli to je dost důrazná odpověď, je otázkou spíš osobního vkusu. Tady jde o reakci, která je logická a potřebná. Netýká se totiž pouze pokusu o vraždu jednoho opozičního představitele, ale použití zakázané bojové látky. To znamená, že došlo k hrubému porušení mezinárodního práva. V případě, že by se podobné chování stalo normou, mělo by to fatální dopad vůbec na mír a bezpečnost v globálním měřítku,“ říká pro iROZHLAS.cz.

Roli přitom hraje i to, jak se Rusko ke kauze od počátku staví. Německý ministr zahraničí Heiko Maas a jeho francouzský protějšek Jean-Yves Le Drian ve středu zdůraznili, že Rusko čelí opakovaným výzvám, aby okolnosti pokusu o vraždu opozičníka ruskou vojenskou nervovou látkou plně objasnilo a zúčtovalo s pachateli. To se ale nestalo.

Moskva, která od počátku tvrdí, že důkazy o Navalného otravě neexistují, trvá na svém. Vyjádření OPCW je podle ní jen „pokračováním předem naplánovaného scénáře“. Žádné vyšetřování z ruské strany neprobíhá.

„Naráží to na mezinárodní dohody, které Rusko podepsalo, a je otázka, jestli evropské země mají jinou možnost. Jestliže řeknou, že se potvrdilo použití této formy chemické zbraně, a Rusko nehodlá přistoupit k reálnému vyšetřování, jinou šanci nemají. Bere se to jako porušení závazků. Jde jen o to, jak sankce budou vypadat,“ podotýká odborník na Rusko Karel Svoboda.

Koho postihnout a jak?

Podle prohlášení šéfů diplomacie dvou západoevropských zemí se sankce mají týkat osob, které za útok proti Navalnému nesou odpovědnost, a zařízení, která jsou do programu novičok v Rusku zapojená.

„Návrhy budou cílit na jednotlivce, kteří jsou na základě svých oficiálních funkcí považováni za odpovědné za tento zločin a porušení mezinárodních právních norem, tak i na zařízení, které je zapojeno do programu novičok,“ uvádí dokument Maase a

Driana, jejichž iniciativu podpořil i britský ministr zahraničí Dominic Raab, podle kterého bude Londýn při zavedení sankcí proti ruským činitelům spolupracovat.

Svoboda nicméně podotýká, že dohledat konkrétní osoby zodpovědné za útok na Navalného bude velmi těžké. Případné sankce tak podle něj zřejmě budou „mířit spíš na lidi, kteří se podíleli na programu, než na ty, kteří ho konkrétně otrávil“.

Kvůli zapojení do konfliktu na východní Ukrajině Rusko už dnes čelí evropským hospodářským sankcím, které členské země EU každého půlroku prodlužují. Některé unijní státy, které mají k Rusku blíž, jako je například Maďarsko, nicméně opakovaně usilovaly o jejich zrušení. Ne vždy je proto schvalování platnosti protiruských sankcí o dalšího půl roku snadné.

Projeví se tyto tlaky i během schvalování nových proti opatření? Podle oslovených odborníků vzhledem k situaci a formě navrhovaných sankcí nehrozí, že by přes jednomyslné schvalování unijní sedmadvacítky neprošly.

„Myslím, že pro sektorové sankce by podporu nenašli, ale proti cíleným sankcím, zejména pokud tu jsou závěry respektovaných laboratorů a Rusko odmítá vyšetřování, se podle mě odpor klade celkem špatně. Tyto země sice mají blízko k Rusku, primárně tím ale sledují vlastní zájmy, a ne ty ruské,“ říká Svoboda.

Bouřlivější debaty mezi unijními zeměmi se nicméně mohou vést o tom, koho na sankční seznam dosadit a jak vysoce postavení činitelé ruského režimu to mají být.

„Důraz sankcí a jejich sílu bude určovat to, kdo by se měl stát jejich terčem. Pochopitelně jediná osoba, která k tomuto útoku mohla dát příkaz, na seznam zařazena nebude. Je ale otázka, kdo z těch vládních představitelů z bezpečnostních struktur a dalších institucí zapojených do chemického programu bude na sankčním seznamu uveden. Tady lze předpokládat, že to může být předmětem složitého dohadování, jak vysoko v ruské mocenské hierarchii jít tak, aby odpověď byla důrazná a zároveň nevedla k další eskalaci,“ míní Šír.

Odborník Univerzity Karlovy dodává, že kromě sankcí by zároveň stálo za zvážení i přehodnocení celkové strategie a politiky evropských zemí vůči Rusku, a to včetně některých rozdělaných projektů. Takovouto změnu přístupu zatím u zemí unie nevidí, považuje ale za pozitivní, že se o tom začíná diskutovat.

„To je vidět zejména na vnitroněmecké debatě, kde otrava Navalného rezonuje poměrně silně a kde vnesla do veřejného prostoru témata, která byla tabuizována nebo cíleně vysouvána na okraj. Tady narážím na dokončení podmofského plynovodu Nord Stream 2, který je zdrojem konfliktu mezi Německem a řadou jeho spojenců včetně východních sousedů, jako je Polsko. Vidím rozpoutání této debaty a minimálně v tomto ohledu byla otrava v uvozovkách přínosná, ale zda dojde ke změně přístupu, si musíme počkat,“ dodává Šír.

Posviťte si na oligarchy

Kromě zvolení konkrétních jmen pak další otázkou zůstává, jakou budou mít nově navrhované sankce formu. Podle agentury Reuters by Evropská unie mohla zmrazit aktiva dotčených osob nebo jim zakázat do Evropy cestovat.

Pro to se ostatně vyslovuje také Alexej Navalnyj, který v minulých dnech vyzval Evropskou unii, aby tvrdě postihla oligarchy blízké Kremlu.

„Sankce proti celé zemi nefungují. Nejdůležitější je uvalit zákaz vstupu a zmrazit aktiva lidem, kteří profitují z režimu. Zpronevěřují peníze, kradou miliardy a o víkendy odlétají do Berlína nebo do Londýna. Kupují si drahé byty a vysedávají v kavárnách,“ řekl pro německý Bild Navalnyj, podle kterého za jeho otravou stál přímo šéf Kremlu Vladimir Putin.

V rozhovoru pro nejprodávanější německý deník zároveň uvedl, že by evropské sankce měly postihnout i hlavního dirigenta Mnichovské filharmonie Valerije Gergijeva, který je stoupencem Putina a veřejně ho podpořil i v minulých volbách. „Jestli režim tak hrozně miluje a nechce, aby Rusko šlo evropskou cestou,“ má si podle Navalného vybrat, jestli chce žít v Evropě, nebo „si užít Putinův režim v Rusku“, uvedl pro Bild.

Zakázat vstup lidem typu Gergijeva ale ze strany Evropské unie nehrozí, podotýká Svoboda. „Pokud uvalujete sankce, musí tam být nějaká vazba. Neumím si představit, že by Evropa přijala sankce obecně proto, že je někdo Putinův kamarád. Jakkoliv si o Putinově režimu můžeme myslet, co chceme, i zavádění sankcí má nějaká pravidla.“

Navalnyj – Putinova nepřijemnost

S následky otravy novičkem se dlouholetý kritik Kremlu léčil v berlínské nemocnici Charité přesně 32 dnů. Nyní se zotavuje na tajném místě a zůstává pod přísnou ochranou. Do Ruska je ale podle svých slov odhodlaný se opět vrátit.

„Nechce se vzdát a je to poměrně logické. Celé je to postavené tak, zbavit se Navalného a třeba ho i dostat za hranice, aby v Rusku nepůsobil potíže. Pro Navalného proto dává logiku vrátit se do země a být pro ně nadále nepřijemný. Opravdu mu tam ale jde o život. Navalnyj je nejreálnějším kritikem režimu, proto jim jde o to zbavit se ho, přestože by sami zřejmě preferovali, aby zůstal v zahraničí,“ míní Svoboda, který ale zároveň upozorňuje, že nepřítel má Navalnyj mnohem víc než jen v Kremlu.

Poukazuje přitom na nedávný průzkum ruského nezávislého střediska Levada, podle kterého se popularita čtyřiačtyřicetiletého odpůrce Putina oproti loňskému roku více než zdvojnásobila, stejně ale vzrostl také počet Rusů, kteří s ním nesouhlasí. Navalného aktivitu nyní schvaluje pětina dotázaných, polovina je proti. Před rokem jeho práci schvalovalo devět procent účastníků průzkumu, zatímco opačný názor vyjádřila čtvrtina dotázaných.

„My to vnímáme tak, že Navalného otrávil Kreml, ale v ruském kontextu a ruské společnosti je to podávané naprosto obráceně. Navalnyj tam je vnímán jako západní agent, kterého jeho pánové přiotrávili, a on jedná v jejich žoldu,“ popisuje Svoboda, jak je otrava interpretována v ruských státních médiích. Jeho návrat do země by pro Kreml nicméně byl velmi nepřijemný, dodává.

Navalnjy by pak mohl navázat na činnost, kterou v Rusku vedl předtím. To je mimo jiné odhalování korupce, která je v zemi silným tématem.

Šír nicméně podotýká, že Navalného návrat do vlasti zatím vůbec není jistý.

„V Rusku se nachází v bezprostředním ohrožení života, nakonec proto může od tohoto záměru upustit. Dovedu si představit, že jeho přátelé a manželka nejsou nadšeni z myšlenky, že by se vrátil. A je samozřejmě otázka, jestli mu ruský stát návrat vůbec umožní,“ podotýká Šír.

V době, kdy se Navalnjy zotavoval z otravy v berlínské nemocnici, mu ruské úřady zmrazily bankovní účty a byl mu zkonfiskován byt. Na konci září o tom informovala jeho mluvčí Kira Jarmyšová, podle které byl jeho majetek zabaven kvůli staršímu soudnímu sporu s moskevskou společností zajišťující stravování školní mládeže. Ruský soud pak v říjnu 2019 nařídil Navalnému a jeho spolupracovníkům, aby zaplatili celkem 88 milionů rublů (asi 26,5 milionu korun) jako odškodné za poškození dobrého jména společnosti, protože Navalnjy zpochybnil kvalitu jejího jídla.

„Kdyby se vrátil, určitě je pro Putina nebezpečný, proto se ho taky snažil zlikvidovat. Navalnjy je jediná figura ruského politického života, která není součástí vládnoucího režimu, která je schopná, má dovednosti, know-how a vůli vyvést lidi do ulic. Navalného dlouhodobá investigativní a občanská činnost působí Kremlu včetně Vladimira Putina značné problémy. Dokázal kompromitovat řadu představitelů vládnoucího režimu, ať už poukázáním na jejich majetkové poměry, milostný život a tak dál. To je pro obrázek, jaký režim sám o sobě buduje, velká komplikace,“ uzavírá Šír.

1.44. Dva z krajů ovládnou kolosy

TISK, Datum: 10.10.2020, Zdroj: Lidové noviny, Strana: 3, Vytlačeno: 32 842, Prodáno: 26 630, Infotype: Nepojmenováno, Datum importu: 10.10.2020 02:00, Čtenost: 180 764, Rubrika: Domov, AVE: 64 293,85 Kč, Země: Česko, GRP: 2,01

Košaté koalice ve středních Čechách a na severu Moravy ukazují odlišnost „komunálu“ od celostátní politiky

M I C H A L B E R N Á T H PRAHA Politologická poučka praví, že při skládání koalic postupují strany tak, aby co nejmenší množství subjektů dalo dohromady dostatečnou většinu. Důvod: méně stran u vlády se rovná více moci pro každého člena koalice a méně střetů. Letošní krajské volby ale vygenerovaly dva případy, které tuto logiku popírají.

ANO není stavěné pro opozici

Ve Středočeském kraji se dalo očekávat, že s ANO pod vedením aféry stíhané hejtmanky Jaroslavy Pokorné Jermanové nikdo chtít spolupracovat nebude. ANO se nakonec ocitlo v opozici samo. Krajskou radu složilo vítězné hnutí STAN s ODS, Piráty a koalicí TOP 09, Hlasu a Zelených.

Přítom by k pohodlné většině stačila dvojkoalice STAN a ODS, která by pokryla 34 ze 65 zastupitelských křesel. S přidáním Pirátů a trojlístku vedeného „topkou“ bude mít krajská vláda k dispozici hned 50 hlasů.

Podle experta Petra Jüptnera z **Fakulty sociálních věd** Univerzity Karlovy jsou v komunálu široké koalice běžné. „Často se do toho promítají osobní vazby třeba z obecní úrovně,“ vysvětlil pro LN a dodal, že vládnoucí strany si tím dopřávají pocit bezpečí. Koalice proti ANO ve středních Čechách podle něj překvapivá nebyla. Promítly se do ní i zkušenosti z předchozího volebního období, kdy se třeba klub TOP 09 rozpadl právě po neshodách kvůli utvoření koalice s Jermanovou.

„Jsem zvědavý, zda umí ANO v opoziční roli vůbec působit. Je otázka, zda má nějaký jasný pohled, jak by měl kraj fungovat,“ říká politolog s odkazem na nevýrazné opoziční působení strany Andreje Babiše v Praze.

Nová koalice má naopak podle Jüptnera základ pro dobré stabilní čtyři roky i pro případ, že se s nikým nedohodne. Menší otazník visí jen nad Piráty, kteří jsou v krajském zastupitelstvu nováčky. „Může to znamenat, že budou při vyjednáváních tvární, ale také to, že se s nimi bude naopak jednat složitěji,“ myslí si Jüptner.

Nesouhlasí, že vytvoření koalice „Antibabiš“ bylo motivováno celostátní politikou. Spolupráce opozice je podle něj pragmatická vzhledem k blížícím se volbám do sněmovny. Stejně tak se Babišovi hodí prodávat takový postup jako „spiknutí nenávisti“.

To v případě Moravskoslezského kraje se po volbách odehrál jiný příběh. Dosavadní koalice ANO, ODS a lidovců si došla pro zisk, který by jí umožnil dokonce ještě „zhubnout“ o sedm lidoveckých křesel a stále si udržet vládu. Stranické trio pod vedením hejtmána Iva Vondráka z ANO se ale vydalo opačným směrem a přizvalo ještě ČSSD. Má tak 48 ze 65 křesel. Postup staré koalice je podle politického geografa z Ostravské univerzity Ondřeje Slacha pragmatický. Velkým faktorem je podle něj, že sociální demokraty vede bývalý ostravský primátor Petr Kajnar, jenž dostane v radě na starost územní plán.

Přímá linka do Prahy „Snaží se (Vondrák a jeho spojenci – pozn. red.) využít fakt, že ČSSD ovládá resorty kultury a vnitra,“ vysvětluje expert a dodává, že ministerstvo kultury vede Kajnarův dobrý přítel Lubomír Zaorálek (ČSSD). Výhodné je to i proto, že se v kraji chystají tři velké kulturní projekty – moravskoslezská městská knihovna, ostravská městská galerie a také koncertní síň. „ČSSD tak dává koalici další přímou linku směrem do Prahy,“ upozorňuje Slach.

Hlavní opoziční silou se stanou Piráti, kteří, ač budou dle Slacha s koalicí spíše spolupracovat, budou místo velkých projektů prosazovat spíše ty drobnější, participaci a orientaci na decentralizovanou energetiku a podobně.

Složení mnohačetných koalic

* Nová koalice ve Středočeském kraji má celkem 50 mandátů ze 65. Tvoří ji Starostové a nezávislí (18), ODS (16), Piráti (12) a koalice TOP 09, Hlasu a Zelených (4). * V opozici se ocitá pouze hnutí ANO s 15 mandáty. * Na vytvoření většiny by stačily i kombinace STAN+ODS, STAN+ANO či STAN + Piráti + Koalice TOP 09.

* Vláda v Moravskoslezském kraji bude disponovat většinou 48 ze 65 křesel. Tvoří ji ANO (24), ODS a TOP 09 (10), KDU-ČSL (7) a ČSSD (5). * V opozici skončili Piráti (9), SPD (6) a komunisté (4). * Jedinou reálnou alternativou by bylo opsat půdorys vládní koalice ANO+ČSSD+KSČM, který by měl těsnou většinu jednoho hlasu.

1.45. Libor Kudrna spolupořádal demonstraci za záchranu knihovny před stěhováním URL

WEB, Datum: 10.10.2020, Zdroj: mostecky.denik.cz, Strana: 0, Autor: Martin Vokurka, Infotype: Nepojmenováno, Datum importu: 11.10.2020 02:57, RU / měsíc: 288 445, Celková návštěvnost: 41 020, Rubrika: Mostecko, AVE: 5 990,00 Kč, Země: Česko, GRP: 0,46

/ROZHOVOR/ Od malička žije v Mostě, kde se narodil, a o své město se zajímá. Prosazuje občanskou participaci a otevřenost radnice, aby se lidé mohli více zapojit do rozhodování.

"Svou obec, musíme začít vnímat tak trochu jako svůj byt. O ten také pečujeme a snažíme si ho udělat pěkný, aby se nám líbil," říká Libor Kudrna, odborník na veřejnou politiku a regionální rozvoj z občanské iniciativy Zachraňme mosteckou knihovnu. Občas slyším, že stěhování městské knihovny není žádné velké téma. Co si o tom názoru myslíte? Kéž by nebylo. Stěhování knihovny by dle mého názoru nemělo být tématem vůbec. Přesto se tak stalo a my musíme čelit tomuto podivnému nápadu. Proč nechcete, aby se knihovna přestěhovala do městského kulturního domu Repre? S přáteli, odpůrci stěhování, jsme dali dohromady celou řadu argumentů. Dokonce jsme založili web www.mostknihovna.cz, vytiskli letáky, abychom vyložili význam knihovny. Samozřejmě bych opakoval, že budova knihovny je architektonickou kvalitou, kterých jsme v Mostě měli víc, a ubývají nám nevhodnými přestavbami. Knihovna je moderní budovou, kterou se můžeme chlubit již dnes, co teprve za pár let. Navíc z mého pohledu prostého návštěvníka budova slouží dobře. Zkuste to trochu rozebrat. Radnice se snaží vytvořit svému záměru racionální rozměr. Ale opravdové důkazy chybí. Například, že budova knihovny je energeticky náročná. To asi je. Ale stojí to za enormně vysoké náklady na přestavbu kulturního domu, aby tam právě byla knihovna? Kinosál vezme za své, aby zde mohlo být oddělení dětské literatury. A aby kinosál nechyběl, udělá se jiný. Navíc, vzhledem k tomu, že knihy budou většinou pod zemí, tak provoz si jistě vyžádá nemalé náklady na odvlhčování a klimatizování prostoru. Prostory současné knihovny jsou otevřené, a přesto je zde ticho jako v chrámu. Akustické vlastnosti parteru Repre budou jistě jiné.

Ale radnice tvrdí, že Repre bude skvělé, knihovna si polepší a centrum se ožíví. Stará budova knihovny dokáže nabídnout více než knihovna přemístěná do Repre. Jen neumí nabídnout polohu v centru. Ale zase nemůžeme tvrdit, že by byla od centra města zcela odříznutá. Srovnajte vzdálenost ke vchodu Repre od autobusových zastávek a porovnejte se vzdáleností nejbližších zastávek ke vchodu do budovy knihovny. A pak centrum lze oživit určitě i jinak než institucí, která je většinu víkendů zavřená a která zavírá v 18 hodin. V centru města máme obchodní dům. Jím projde spousta lidí denně, je v centru a přesto centrum není živé. Knihovna to těžko zachrání.

Mohla v oživení centra sehrát důležitou roli architektonická soutěž na Repre? Ano, to by mohl být dobrý koncepční nástroj. Škoda, že ho radnice stáhla. Takto jsme závislí na jednotlivých nápadech, které spolu nemusí vzájemně korespondovat. Myslím, že Repre by mohlo být dobrým prostorem pro neziskové organizace. Lze čerpat z příkladů jiných měst, třeba Lublaně. Určitě by zde byly i vhodnější prostory pro klub seniorů, než prostory v blokovém domě zvaném „hokejka“. V Repre by rozhodně mělo být kino, aby mohla být ukončena nájemní smlouva Kosmosu.

A co čtenáři, kteří bydlí poblíž Repre, ti si nezaslouží, aby měli knihovnu blíž? Ti to budou mít sice blíž, ale zase jiní dále. Navíc, jak jsem říkal dříve, vzdálenosti jsou v tomto případě zanedbatelné. Nezapomeňme, že knihovna je i důležitou dominantou městského okrsku. Asi bychom si podobné otázky nekladli, kdyby šlo o kostel nebo sportovní halu. Jsou prostě věci, které musí zůstat na svém místě. Na naší demonstraci měla jedna účastnice velice dobrý postřeh. Mostecká knihovna i v historii starého Mostu velmi dlouho hledala svoje místo. Teď ho našla a po 35 letech by už zase měla své místo opustit? I kdyby se pro ni našlo využití, o čemž pochybuji, tak rozhodně utrpí. Utrpí tím i okolí. Máme v Mostě mnoho negativních příkladů. Současný stav center městských okrsků jako je Obzor, Sputnik, Sport jsou odstrašujícími příklady. Aby knihovna nebyla od lidí daleko, tomu pomůže také plán mobility a různé alternativní způsoby dopravy podporovanými radnicí. I ty usnadňují dostupnost i do knihovny. Za to musím radnici pochválit.

Často říkáte, že zástupci města málo komunikují s veřejností, když chystají nějaký důležitý projekt. Co by se tou komunikací změnilo? Já mám opravdu velmi špatnou zkušenost. Třeba má někdo lepší. Na dotazy se mi dostávají odpovědi velmi opisné, nekonkrétní. Někdy se odpoví nedočkám vůbec. Snažil jsem se také radnici taktně upozornit na fakt, že nepiší vždy do Mosteckých listů v zásadách novinářské etiky. Patrná je strategie nechat to „vyšumět“. S tím já se nemohu spokojit. Občanská participace není jen sestavená hitparáda malých projektů, které město potom zrealizuje. To je spíše skvělý marketingový tah. Občanská participace je širší proces. Spolupráce s veřejností probíhá v Mostě vlastně velmi formálně a po povrchu. Správnou komunikací se rozhodně předejde konfliktům a peticím a odporu vůči radnici. Prostor k tomu dává třeba i strategický plán rozvoje města. Ten poslední, schválený v roce 2016, uvádí explicitně, že je zapotřebí knihovnu modernizovat. Není zde zmínka o tom, že by se měl kulturní dům přestavět na knihovnu.

Zkuste odhadnout budoucnost: přestěhuje se knihovna do Repre, nebo ne? Myslím si, že v podmínkách, kdy se krátí rozpočtové prostředky obcím, není rozumné plánovat investici přibližně za miliardu. Velmi mne potěšily zastupitelské kluby ANO 2011, Pirátů a Zelených pro Most a SMM tím, že sdělily, že budou podporovat rekonstrukci knihovny. Myslím, že záchranu knihovny je již skoro na dosah. Budu se snažit, abych byl mezi prvními, kdo radě města poděkuje, pokud uznají, že knihovna zůstane.

Dejme tomu, že knihovna bude za tři roky v Repre. Jak byste využil vystěhované prostory? Na tuto otázku vůbec nepřistoupím. Knihovna musí zůstat tam, kde je. Naopak bych si otázku přizpůsobil. Co ještě může být v knihovně? A to je nápadů spousta. Mohou zde být čtenářské klubovny, zázemí spolků, zábavně laděné historické expozice doplňující výuku základních škol. Inspirovat bychom se mohli třeba v sousedním Žatci a jejich „tzv. Žateckým strojem času“. Dále zde může být kavárna provozovaná formou sociálně terapeutické dílny či dobrovolnické centrum. Překrásná atria lze využít k ledasčemu. Seniori zde mohou v létě předčítat dětem. Možností k inspiraci je opravdu mnoho. Osobně jsem velký fanda knihovny v Lounech. Ta by mohla být pro činnost té mostecké příkladem. V Lounech se podařilo doslova do knihovny dostat komunitní aktivity. K tomu má mostecká knihovna dost daleko. A navíc mám pocit, že v mostecké knihovně je až příliš ztenčován knihovní fond. Pevně věřím, že nejde o přípravu na stěhování.

Most chystá strategický plán rozvoje do roku 2027. Jaké téma je podle vás klíčové? Strategický plán je dobrým nástrojem občanské participace. Již jsem pár svých námětů odeslal. Myslím, že město by se mělo začít zabývat tématy, jak stabilizovat lidi na sídlišťích. S tím, že územní plán rozšiřuje plochy pro individuální rodinnou výstavbu, hrozí, že sídliště budou ještě více využívána jako podnájemní bydlení pro krátkodobé pobyty. S tím souvisí deprivace prostor a sociální zmatek. Měli bychom se na to připravit. Třeba uvažovat o snižování hustoty zástavby, zvyšovat atraktivitu sídlišť.

A co architektonická kvalita? O tu bychom měli více pečovat. Vyhodnotit, co je ve městě kvalitní a to ochránit třeba stavebním regulativem. Určitě je zapotřebí zmenšovat i tzv. vizuální smog, reklamu, která doslova boří vzhled některých budov i ulic. Město se obklopuje pásy drobného průmyslu v uzavřených areálech a halách a také liniemi plotů v satelitních městečkách. Mně by se

líbilo, kdyby se město naopak obklopilo zeleným pásem s přirozenými extenzivními biotopy. Už to asi úplně zachrání nepůjde, ale určitě by šlo alespoň přivést i volnou přírodu biokoridory až k centru města. Samozřejmě, že velkým tématem je mostecké jezero. Jsem jím nadšen. Hlavně neuspěchat výstavbu v jeho okolí. A také pamatujeme na to, že rekreačních vodních ploch je v regionu spousta, konkurence je tedy vysoká.

Chcete v Mostě zůstat až do důchodu? Je to pro mne hodně citlivá otázka, protože Most mám rád. Myslím si, že jsou tu i dobré podmínky pro to strávit podzim života. Už i třeba, že knihovna je nablízku skoro v centru města (smích). Nemohu se zavázat, že zde budu žít do konce života. Člověk nikdy neví, kam ho profesní anebo jiné faktory zavedou. Ale vím, že bych z Mostu odcházet nerad a určitě s úmyslem se sem vrátit. Ono je snadné být patriotem, kde je vše krásné, plné živých tradic. Ještě mne napadá, že by pro mě byl určitě problém pobývat pouze ve svém panelákovém bytě. Určitě budu potřebovat zahradu pro zaměstnání těla i ducha. Zahrádky v koloniích jsou ale v Mostě vzácným a drahým artiklem. Třeba se to ještě podaří změnit. Ptám se proto, že počet registrovaných obyvatel klesá a politikům se možná nepodaří udržet ve městě ani nastupující mladou generaci. Můžeme jim to ale vytykat? Každý má přece právo hledat štěstí jinde. S tím souhlasím. Zároveň je však každý tak trochu svého štěstí strůjcem. Pokud budou mít mladí lidé pocit a nejen pocit, ale i možnost změnit k lepšímu prostředí, kde žijí, tedy své město, jen tak ho neopustí. Asi až příliš přistupujeme k obci jako k prostředku našeho konzumu. Svou obec musíme začít vnímat tak trochu jako svůj byt. O ten také pečujeme a snažíme si ho udělat pěkný, aby se nám líbil. Nechce to hned rezignovat. Jedním ze způsobů, který by mohl pomoci je otevřená radnice a skutečný zájem o občanskou participaci. Myslíte si, že roste počet lidí, kteří se v Mostě zajímají o veřejné dění? Tuto otázku nejsem sto posoudit objektivně. Nevím. K posledním komunálním volbám přišlo asi pouhých 30 procent voličů. Při sběru podpisů pod petici jsem se několikrát setkal se strachem ztvrdit svůj názor podpisem do archu. Prý by mohli mít problémy se zakázkami městu, se zaměstnáním v příspěvkové organizaci města. Někteří lidé jsou ustrašení, a myslím, že k tomu není tak silný důvod, jak si lidé myslí. Přece již není doba normalizace ani divoká devadesátá léta. A přesto mají pocit, že by se dostali do špatného světla před „vrchností“. Proto je malý zážrak, že se podaří udělat demonstraci, naplnit petiční archy. Situace se mění k lepšímu. Ale pomalu, moc pomalu. Čím si ten zájem o město vysvětlujete? V novém Mostě již vyrůstá třetí generace. Třeba se již tady rodí novodobé tradice. Generační kontinuita. O tom mne přesvědčily naše demonstrace. Lidé se s městem doopravdy identifikují. Vyrůstá nám tu mládež sebevědomá, která dokáže vnímat špatné věci a vyjádřit svůj názor.

Na **Fakultě sociálních věd** Univerzity Karlovy v Praze jste vystudoval obor Veřejná a sociální politika. Co vás na tom lákalo? Chtěl jsem pokračovat v oboru, který jsem započal na univerzitě v Ústí nad Labem. Těšil jsem se hlavně na sociální politiku. Studium bylo náročné a spíše než vědomosti mě zdokonalilo v analytickém myšlení. Libor Kudrna • Mostečan a patriot, je mu 39 let. Vystudoval obor Veřejná a sociální politika na **Fakultě sociálních věd** Univerzity Karlovy v Praze. • Od roku 2003 pracuje jako projektový manažer v oblasti dotací a regionálního rozvoje. Nyní se zabývá i sociálními problémy. • Hodně času tráví v přírodě, nejčastěji v sedle svého starého kola. Rád navštěvuje mosteckou divadelní scénu, na kterou nedá dopustit.

1.46. Bez státní historické politiky se neobejdeme, oznámil učitelům a studentům Putinův člověk přes kulturu [URL WEB](#), Datum: 10.10.2020, Zdroj: denikn.cz, Strana: 0, Autor: Michael Romancov, Infotype: Nepojmenováno, Datum importu: 11.10.2020 03:01, RU / měsíc: 358 647, Celková návštěvnost: 41 097, Rubrika: Komentáře, AVE: 40 000,00 Kč, Země: Česko, GRP: 0,46

Komentář Michaela Romancova: Kreml se zřejmě rozhodl udělat jednou pro vždy pořádek v historii. Jeden z důvodů vcelku nepokrytě nastínil spolupracovník ruského prezidenta, který konstatoval, že během studené války část světa podlehla sovětské propagandě. „Ovládla mysl poloviny světa, a díky tomu se vzdělaní občané poloviny planety dívali na historii, na přítomnost a budoucnost našimi brýlemi – možná to nebyla správná optika, ale byly to naše brýle.“ Jinými slovy, nejde o to, jak se věci mají, ale nakolik naši interpretaci dokážeme vnutit jiným.

Před několika dny se v Rusku slavil tradiční Den učitele. Svátek byl zaveden ještě v sovětských dobách, ale dodnes platí, že žáci a studenti „vyjadřují svůj vděk učitelům za jejich příkladnou péči a obětavost“. Oficiálním mottem letošních oslav bylo „Mladý učitel – budoucnost profese“. Při té příležitosti bylo v Muzeu vítězství uspořádáno fórum „Historie pro budoucnost“.

Tato státní instituce je nejen hlavním ruským muzeem vojenské historie věnujícím se vítězství ve Velké vlastenecké válce a historii druhé světové války, ale zejména „přední institucí boje proti pokusům o padělání historie a zároveň centrem vlastenecké výchovy nových generací“.

Nejpozději od roku 2012, který byl v Rusku vyhlášen „rokem historie“, se historie, či spíše její výuka a „falšování“, těší mimořádné pozornosti ruského prezidenta a vlády. Protože s ruskými aktivitami na tomto poli už máme zkušenosti, stojí za to dění, které v Moskvě proběhlo, věnovat pozornost.

Dříve než se dostaneme k projevům, které na fóru zazněly, je třeba představit si hlavní řečníky. Těžko říci, nakolik (ne)známá jsou jména Vladimira Medinského a Sergeje Naryškina v českém prostředí, ale v Rusku se jedná o osoby známé a politicky činné.

Putinovi muži

První z nich dnes zastává oficiální post tzv. pomocníka prezidenta pro oblast kultury a v letech (2012–2020) byl ministrem kultury Ruské federace. Ještě před rozpadem SSSR stačil vstoupit do komunistické strany, dnes je členem vedení strany Jednotné Rusko, která dominuje na všech úrovních ruského vládnutí. Vedle toho je Medinskij předsedou Ruské vojensko-historické společnosti (RVHS), vytvořené z Putinovy iniciativy roku 2012.

Jedním z úkolů RVHS, označovaným též jako „pomníková propaganda“, je výstavba a údržba pomníků vojenské slávy v Rusku i v zahraničí. Není proto divu, že se právě Medinskij angažoval v podání trestního oznámení na starostu Prahy 6 Ondřeje Koláře kvůli odstranění Koněvova pomníku.

Snad ještě zajímavější figurou je Naryškin. Od roku 2016 zastává funkci ředitele Vnější (zahraniční) rozvědky Ruské federace,

do jejíž kompetence rovněž patří provádění „aktivních opatření“ k zajištění státní bezpečnosti. V minulosti působil jako šéf administrativy prezidenta Medveděva (2008–2012) a předseda dolní komory ruského parlamentu (2011–2016).

Přečtěte si také Čína a Rusko sladují noty. Jejich velvyslanci se společně obrátili na Američany, aby jim vysvětlili, jak vnímat 2. světovou válku

V letech 2009–2012 byl předsedou „Komise pod vedením prezidenta Ruské federace proti pokusům o padělání historie škodícím ruským zájmům“, která byla prvním oficiálním orgánem vytvořeným pro potřeby problematiky „falšování dějin“ (Medinskij byl členem této komise v letech 2010–2012). Pochopitelně se jedná o člena Jednotného Ruska. Vedle toho byl roku 2012 jmenován předsedou tehdy vzniklé Ruské historické společnosti (RHS).

RHS dostala od Putina zadání připravit jednotnou učebnici historie pro ruské základní a střední školy, neboť prezident dospěl k závěru, že učitelé i žáci se dostatečně dobře neorientují v řadě zásadních témat. Putin přímo prohlásil, že bez jednotné učebnice národních dějin mladí lidé nejsou schopni pochopit, v jaké zemi žijí, a ztrácejí pouto k předešlým pokolením, zejména nejsou schopni plně ocenit hrdinské činy veteránů Velké vlastenecké války.

Po anexi ukrajinského Krymu pak RHS měla vzniklý materiál doplnit o příklady významu Krymu a Sevastopolu v osudech Ruského impéria, SSSR a současného Ruska...

Sousedí falšující historii

Pro čtenáře jistě není nikterak obtížné pokusit si představit, jak silně na shromážděné učitele a studenty historie muselo zapůsobit, když k němu promluvily dvě tak znamenité osobnosti, jako předsedové RHS a RVHS. Ostatně jim samostatně vydání věnoval i tiskový orgán ruské vlády, noviny Rossijskaja Gazeta, z nichž si níže dovolíme přinést několik ukázek.

Naryškin své vystoupení, v němž měl auditoriu prozradit, jak učinit výuku dějin přitažlivou, uvedl slovy, že práce historiků je podobná činnosti zpravodajských důstojníků. „Jejich profesní povinností je docílit uceleného obrazu, získat objektivní a spolehlivé informace pomocí analýzy zdrojů a sběru faktů.“

Přečtěte si také Putinův boj s časem. Ve svém poselství nabídl světu minulost, aby udržel vliv Ruska na přítomnost

Předseda RHS však uvedl, že při práci se je třeba míti na pozoru, protože historické debaty se často promění ve spor nikoli o datech a faktech, ale o hodnotách. Ruská historie je bohatá a lze v ní najít příklady potvrzující správnost té či oné pozice, ale je „kategoricky nepřipustné, aby se nepohodlné stránky historie vytrhávaly. Došlo by tak ke ztrátě praktické hodnoty získaných historických zkušeností“. Což se prý děje v sousedních státech, kde se historie otevřeně falšuje a proti nepohodlným památníkům je vedena otevřená válka...

Šéf RHS je však přesvědčen, že vláda by historiky jejich řemeslu neměla učit. „Naopak, otázkami naší minulosti se mají zabývat profesionální vědci. Jak otázkami naší minulosti, které se týkají státu, tak i naší společnosti,“ shrnul a poblahopřál učitelům i historikům k jejich svátku. „Je to učitel, který svým talentem, znalostmi, zkušenostmi a profesionalitou pomáhá studentům osvojit si základy historické kultury, vstěpuje občanství a učí samostatnému myšlení. V rukou učitelů je skutečně naše budoucnost.“

Optika pokrivená, ale naše

Referát Vladimira Medinského byl mnohem delší a obsáhlejší a nesl se v duchu myšlenky, že nikdo nemá právo z učebnic vytrhávat celé stránky.

Šéf RVHS v této souvislosti hovoří o nezbytnosti obnovit „ruskou historickou suverenitu“, kterou země ztratila po rozpadu SSSR. Před rozpadem SSSR se vše řešilo optikou marxismu-leninismu, jehož interpretaci zdaleka neakceptovaly pouze masy jeho obyvatel. „Ovládl mysl poloviny světa a díky tomu se vzdělaní občané poloviny planety dívali na historii, na přítomnost a budoucnost našimi brýlemi – možná to nebyla správná optika, ale byly to naše brýle.“

Po rozpadu SSSR se historie sice prý osvobodila od ideologických dogmat, ale stát nebyl schopen předložit nějaký nový vlastní výkladový rámec. Ke slovu se proto dostaly na západě vypůjčené liberální teorie, jejichž negativní dopady na společnost se teď v plné síle projevují na Ukrajině, v Pobaltí a nejnověji i v Bělorusku.

Přečtěte si také Před 78 lety začala Velká vlastenecká válka. Anebo válka d'ábla s belzebubem?

Co Medinskij navrhuje jako východisko? Státní historickou politiku! „Státní aktivita, kterou označujeme řeckým slovem ‚politika‘, ovlivňuje všechny oblasti společnosti. Politika se projevuje ve všem, včetně přístupu státu a společnosti ke své historii. Netřeba se za to stydět. Dovolte mi připomenout, že před několika lety u řady lidí vzbuzoval nepochopení, nebo dokonce odpor výraz „kulturní politika“ (za jejíž vytvoření a prosazení byl Medinskij odpovědný, pozn. aut). Dnes je tento koncept zakotven v hlavních prezidentských dokumentech. Pokud jde o státní historickou politiku, ochranu historické pravdy, hrdinských činů lidu, úctu k historické paměti, i to nyní máme zakotveno v ústavě.“

Podle šéfa RVHS je společnost, která nemá samostatnou vizi svého rozvoje, nucena spoléhat se na koncepty vyvinuté v zahraničí. Historická politika proto přímo souvisí s historickou suverenitou a se schopností samostatně interpretovat vlastní historii a tím pádem i cestu dalšího vývoje a rozvoje společnosti. Je třeba být historicky suverénní, což znamená neohlížet se na mínění nikoho jiného.

Vzorem prý jsou USA, které se nezabývají problematikou falšování historie, ale každému prostě vnucují svou vlastní představu. Je proto třeba odmítnout všechny „Sorosovy učebnice“ nebo rezoluce Evropského parlamentu o druhé světové válce a jít svou vlastní cestou. „Dost bylo omlouvání se a vysvětlování! Mluvíme totiž pravdu a nenecháme se zmást cizími fantaziemi.“

Obě vystoupení, z nichž bylo výše citováno, byla formou i obsahem zcela sovětská. Všichni účastníci věděli, že slova a věty,

kteře zazněly, nemají ten význam, který by jim případně mohl nezávislý pozorovatel přisoudit. Co asi tak může táhnout hlavou učitel historie, když z úst šéfa vnější rozvědky slyší, že stát nemá historiky učit řemeslo nebo že učitel učí samostatnému myšlení a vštěpuje studentům občanské ideály, když ví, že žije v zemi, kde se nic netrestá přísněji než jakýkoli projev samostatného myšlení a občanských aktivit? Nebo když slyší, že z učebnic historie nelze vytrhnout nepohodlné stránky, když ví, že je to pouze stát, který na ty stránky má právo něco napsat?

O tom se můžeme jen dohadovat, ale jistě víme, že oba řečníci byli odměněni dlouhým a bouřlivým potleskem.

Autor je politický geograf, působí na **Fakultě sociálních věd** UK a Metropolitní univerzitě Praha.

V rubrice komentáře dáváme prostor různým úhlům pohledu, které nemusí vyjadřovat stanovisko redakce.

1.47. „Osamělí a depresivní.“ Online výuka vysokoškolákům nesvědčila. Teď je to čeká znovu [URL](#)

WEB, Datum: 11.10.2020, Zdroj: echo24.cz, Strana: 0, Autor: Echo24, jaf, Infotype: Npojmenováno, Datum importu: 12.10.2020 03:15, RU / měsíc: 1 374 605, Celková návštěvnost: 103 540, Rubrika: Domov, Krátké zprávy, Homepage, Seznam.cz, AVE: 30 000,00 Kč, Země: Česko, GRP: 1,15

Vysokoškolští studenti během první vlny pandemie koronaviru kvůli distanční výuce vykazovali více příznaků depresivity a více než třetina vykazovala i vysoké hodnoty osamělosti. Zvýšil se také podíl studentů s finančními problémy a třetina se především z kolejí a pronájmů přestěhovala zpátky k rodičům, vyplývá to z průzkumu Sociologického ústav AV ČR ve spolupráci s **Fakultou sociálních věd** UK. Od pondělí se vysoké školy plošně vrací zpět do stavu během první vlny. Přestává platit i většina výjimek pro osobní přítomnost studentů. Kvůli zhoršující se epidemii bude výuka možná opět jen on-line.

Vysokoškolští studenti během první vlny pandemie koronaviru kvůli distanční výuce vykazovali více příznaků depresivity a více než třetina vykazovala i vysoké hodnoty osamělosti. Zvýšil se také podíl studentů s finančními problémy a třetina se především z kolejí a pronájmů přestěhovala zpátky k rodičům, vyplývá to z průzkumu Sociologického ústav AV ČR ve spolupráci s **Fakultou sociálních věd** UK. Od pondělí se vysoké školy plošně vrací zpět do stavu během první vlny. Přestává platit i většina výjimek pro osobní přítomnost studentů. Kvůli zhoršující se epidemii bude výuka možná opět jen on-line.

Situace během období nejpřísnějších opatření s sebou podle autorů průzkumu přinesla značnou psychickou zátěž. Z výsledků průzkumu například vyplývá, že studenti v období omezeného fungování vysokých škol zaznamenali více příznaků depresivity, než zaznamenala obecná populace v období před pandemií (posun průměru o 0,5 bodu na 4bodové škále). Celkem 37,5 % vysokoškolských studentů v dotazníkovém šetření vykazovalo také vysoké hodnoty osamělosti.

Zrušení prezenční výuky v minulém akademickém roce se u vysokoškolských studentů projevilo nárůstem doby individuálního studia. V průměru šlo podle průzkumu o 7,8 hodiny týdně. „Čím větší nárůst doby osobního studia byl, tím větší studijní zatížení a míru stresu to pro studenty znamenalo. Zátěž a míra stresu u studentů byly menší, pokud vysoká škola dokázala výpadek prezenční výuky nahradit online výukou ve větší nebo stejné míře jako osobním studiem,“ píše autoři projektu.

Studenti opustili kolejje. Zhoršilo se i jejich finanční zajištění

Podle autorů projektu lze obecně říci, že tato nenadálá situace způsobila zhoršení materiálního zajištění u vysokoškoláků. To mohlo být způsobeno například zmenšenou poptávkou po pracovní síle napříč odvětvími a ekonomickými opatřeními. Podíl studentů s finančními problémy se ze 4,2 % před pandemií zvýšil na 14,8 % v době během prvního lockdownu.

Značná část studentů během tohoto období také opustila své dosavadní bydlení a přestěhovala se zpět k rodičům, a to zejména z kolejí (84 % z nich) nebo společných pronájmů (49 % z nich). Celkem dala přednost přesunu do domácnosti svých rodičů třetina vysokoškoláků (32 %).

Od pondělí se znovu přesouvá většina výuky do distanční formy

Ministr školství Plaga oznámil, že vysoké školy v celé ČR přejdou od pondělí 12. října na výuku on-line. Výjimka bude pouze pro praktickou výuku zdravotníků. Stejně tak, s výjimkou pro praktickou výuku, přejdou na výuku on-line střední školy. Volnočasové aktivity ve školách včetně školních klubů se také ruší.

Na druhém stupni základních škol se od pondělí bude dva týdny učit prezenčně polovina dětí. Ostatní budou mít výuku na dálku. Po týdnu se žáci vystřídají. Střídání žáků se nebude vztahovat na žáky nižšího stupně víceletých gymnázií. Nové opatření se naopak bude týkat i základních uměleckých škol, které přejdou na výuku na dálku v celé ČR. Na pondělí 26. a úterý 27. října vyhlásí ministerstvo školství volno, a prodlouží tak podzimní prázdniny v základních a středních školách na celý týden.

Sociologický ústav AV ČR se ve spolupráci s **Fakultou sociálních věd** UK zapojil do mezinárodní výzkumné iniciativy Antwerp University COVID-19 International Student Well-Being Study (C19 ISWS), která se ve spolupráci s 27 zeměmi zaměřila na vysokoškolské studenty a na to, jak se jich pandemie koronaviru dotkla v oblasti studií, duševní pohody a dalších příbuzných témat. Sběr dat probíhal online od 28. 4. do 19. 5. 2020, v Česku do něj byli zapojeni studenti 7 univerzít (ČZU, MU, UHK, UK, UPOL, UTB a VŠE), celkem bylo po prvotním čištění dat získáno 6497 dotazníků. Výzkumný tým tvořili Jan Klusáček (SOÚ AV ČR), Michaela Kudrnáčová (SOÚ AV ČR) a Petr Soukup (**FSV UK**).

1.48. ANALÝZA: Superkoalice na hliněných nohou? Dva kraje popírají volební logiku [URL](#)

WEB, Datum: 11.10.2020, Zdroj: lidovky.cz, Strana: 0, Autor: Michal Bernáth, Infotype: Nepojmenováno, Datum importu: 12.10.2020 03:18, RU / měsíc: 1 855 023, Celková návštěvnost: 244 802, Rubrika: Domov, AVE: 35 000,00 Kč, Země: Česko, GRP: 2,72

Politologická poučka praví, že při skládání koalic postupují strany tak, aby co nejmenší množství subjektů dalo dohromady dostatečnou většinu. Důvod: méně stran u vlády se rovná více moci pro každého člena koalice a méně střetů. Letošní krajské volby ale vygenerovaly dva případy, které tuto logiku popírají.

Ve Středočeském kraji se dalo očekávat, že s ANO pod vedením aférami stíhané hejtmanky Jaroslavy Pokorné Jermanové nikdo chtít spolupracovat nebude. ANO se nakonec ocitlo v opozici samo. Krajskou radu složilo vítězné hnutí STAN s ODS, Piráty a koalicí TOP 09, Hlasu a Zelených.

Dosavadní středočeská hejtmanka Jaroslava Pokorná Jermanová.

Přítom by k pohodlné většině stačila dvojkolice STAN a ODS, která by pokryla 34 ze 65 zastupitelských křesel. S přidáním Pirátů a trojlístku vedeného „topkou“ bude mít krajská vláda k dispozici hned 50 hlasů.

Podle experta Petra Jüptnera z **Fakulty sociálních věd** Univerzity Karlovy jsou v komunálu široké koalice běžné. „Často se do toho promítají osobní vazby třeba z obecní úrovně,“ vysvětlil pro Lidovky.cz a dodal, že vládnoucí strany si tím dopřávají pocit bezpečí.

Koalice proti ANO ve středních Čechách podle něj překvapivá nebyla. Promítly se do ní i zkušenosti z předchozího volebního období, kdy se třeba klub TOP 09 rozpadl právě po neshodách kvůli vytvoření koalice s Jermanovou.

„Jsem zvědavý, zda umí ANO v opoziční roli vůbec působit. Je otázka, zda má nějaký jasný pohled, jak by měl kraj fungovat,“ říká politolog s odkazem na nevyrazné opoziční působení strany Andreje Babiše v Praze.

Nová koalice má naopak podle Jüptnera základ pro dobré stabilní čtyři roky i pro případ, že se s nikým nedohodne. Menší otázník visí jen nad Piráty, kteří jsou v krajském zastupitelstvu nováčky. „Může to znamenat, že budou při vyjednáváních tvární, ale také to, že se s nimi bude naopak jednat složitěji,“ myslí si Jüptner.

Nesouhlasí, že vytvoření koalice „Antibabiš“ bylo motivováno celostátní politikou. Spolupráce opozice je podle něj pragmatická vzhledem k blížícím se volbám do sněmovny. Stejně tak se Babišovi hodí prodávat takový postup jako „spiknutí nenávisti“.

Ivo Vondrák (ANO) vítěz krajských voleb v Moravskoslezském kraji.

To v případě Moravskoslezského kraje se po volbách odehrál jiný příběh. Dosavadní koalice ANO, ODS a lidovců si došla pro zisk, který by jí umožnil dokonce ještě „zhubnout“ o sedm lidoveckých křesel a stále si udržet vládu. Stranické trio pod vedením hejtmána Iva Vondráka z ANO se ale vydalo opačným směrem a přizvalo ještě ČSSD. Má tak 48 ze 65 křesel.

Postup staré koalice je podle politického geografa z Ostravské univerzity Ondřeje Slacha pragmatický. Velkým faktorem je podle něj, že sociální demokraty vede bývalý ostravský primátor Petr Kajnar, jenž dostane v radě na starost územní plán. Přímá linka do Prahy

„Snaží se (Vondrák a jeho spojenci – pozn. red.) využít fakt, že ČSSD ovládá resorty kultury a vnitra,“ vysvětluje expert a dodává, že ministerstvo kultury vede Kajnarův dobrý přítel Lubomír Zaorálek (ČSSD). Výhodné je to i proto, že se v kraji chystají tři velké kulturní projekty – moravskoslezská městská knihovna, ostravská městská galerie a také koncertní síň. „ČSSD tak dává koalici další přímou linku směrem do Prahy,“ upozorňuje Slach.

Hlavní opoziční silou se stanou Piráti, kteří, ač budou dle Slacha s koalicí spíše spolupracovat, budou místo velkých projektů prosazovat spíše ty drobnější, participaci a orientaci na decentralizovanou energetiku a podobně.

Foto:

Sčítání hlasů v Ostravě.

Alexandr Satinský, MAFRA

1.49. Nejde o náboženský, ale politický konflikt, říká expert o Náhorním Karabachu URL

WEB, Datum: 12.10.2020, Zdroj: zpravy.iDNES.cz, Strana: 0, Autor: ajez, ČTK, Infotype: Nepojmenováno, Datum importu: 13.10.2020 03:33, RU / měsíc: 3 420 957, Celková návštěvnost: 660 316, Rubrika: Zahraničí, AVE: 99 000,00 Kč, Země: Česko, GRP: 7,34

V Náhorním Karabachu probíhají nejsilnější boje od uzavření příměří v roce 1994. Oficiálně proti sobě stojí Arménie a Ázerbájdžán, do sporu ale zasahují také Turecko a Rusko. „Latentnější konflikt na tomto území je pro Moskvu důležitý. Pro Rusko je výhodné mít částečný vliv v obou zemích, převážně kvůli ropě,“ říká docent **Fakulty sociálních věd** Univerzity Karlovy Emil Aslan.

Jde o nejvážnější konflikt mezi Ázerbájdžánem a Arménií za více než 25 let. Proti sobě v něm stojí ázerbájdžánská armáda a jednotky etnických Arménů. Podle zdrojů agentury AFP odešla z domovů kvůli bojům až polovina obyvatel Náhorního Karabachu, tedy 70 tisíc až 75 tisíc lidí.

Podle tohoto zdroje tvoří 90 procent z nich ženy a děti. „Ten konflikt není původně etnický, spíše bych ho řadil jako politický konflikt,“ říká ředitel výzkumu Ústavu mezinárodních vztahů a docent **Fakulty sociálních věd** UK Emil Aslan.

„Bojuje se o kontrolu nad územím, velmi zjednodušeně. Ale má to více rovin. Obě strany budou argumentovat s tím, že jeden nebo druhý národ přišel na toto území první. Turisticky je to velmi zajímavá země. Momentálně je v oblasti sto procent Arménů, kteří jsou křesťané. Arménii jde o udržení kontroly nad územím. Pro ně bylo první ovládnutí území velký mezník, vítězství nad Ázerbájdžánem podpořilo státní uvědomění,“ říká Aslan.

Do konfliktu zasahuje Turecko i Rusko. Naopak zpátky se drží Írán. „Íránci do konfliktu vůbec nezasahují, přesto, že je pro ně důležité, co se děje severně od jejich hranic,“ vysvětluje Aslan.

Upozorňuje, že Turci a Ázerbájdžánci jsou podobné etnické skupiny, proto také Turci stojí na jejich straně. „Podle mého názoru se Erdogan snaží vyjít vstříc tureckým nacionalistům, ale je otázka, jaký postoj by Turecko zaujalo při zásahu Ruska.“

Aslan připomíná, že Rusko je naopak tradičním spojencem Arménie. „Rusové mají pořád zájem na její podpoře. Latentnější konflikt v tomto území je pro Moskvu důležitý. Něco na principu ‚rozděl a panuj‘. Pro Rusko je důležité mít částečný vliv v obou zemích, převážně kvůli ropě.“

„Od konce 90. let si Arméni snaží uchovat status quo, Ázerbájdžánci jsou zase touto situací frustrovanější. Přestože bylo vyhlášeno částečné příměří, nepodařilo se ho udržet. Myslím, že začátek těchto střetů byl příznakem rozpadu SSSR, protože kontrola Moskvy v 80. letech začala slábnout,“ dodává Aslan.

„Arménie, která funguje v tandemu s Ruskou federací, dodává Karabachu zbraně. Drony dostávají (kupují za miliardy dolarů) od Izraele. Pro Izrael je to velmi výhodný obchod. Izrael se do toho zapojuje kvůli svým vlastním zájmům, protože Karabach je pro Izrael nejbližším územím, kde může mít blízko k Íránu. Co se týče veřejného mínění, tak by pro Armény bylo výhodnější, kdyby Karabach byl součástí Arménie,“ pokračuje.

Aslan osobně doufá, že oběti nebudou zbytečné a obě strany pochopí, že je potřeba najít nějaké mírové řešení.

V Karabachu pokračují boje. Metropole oblasti je pod raketovou palbou

Obě bojující strany se obviňují z ohrožování civilistů, a to zejména ve středisku území Stěpanakertu. Konflikt sleduje mnoho zemí z obav, že se do něj vloží cizí státy. Už nyní do sporu zasahuje Rusko a Turecko, Aslan promluví i o tom, zda je turecká intervence jen záminkou pro odvedení pozornosti od Erdoganových problémů.

„Když vypukl koncem 80. let konflikt v Náhorním Karabachu, pozoroval jsem, že Ázerbájdžánci mají o Arménech úplně stejné stereotypy, jaké měli Arméni o Ázerbájdžáncích. Přitom kdybyste vedle sebe postavila dva mladé kluky, uvidíte zrcadlové obrazy. Obě dvě strany se domnívaly, že jsou v právu. Tehdy jsem pochopil, že černobílý výklad složitých situací nefunguje,“ řekl Emil Aslan v jednom z rozhovorů.

Mezinárodní společenství republiku Arcach neuznává. Obyvatelé jsou z 99 procent etničtí Arméni. Arménie a Ázerbájdžán vedou o toto území spor desítky let. Převážně arménské obyvatelstvo této oblasti se odtrhlo od Ázerbájdžánu na přelomu 80. a 90. let minulého století v krvavé válce.

V současné době se Náhorní Karabach a přilehlý Lačinský koridor nacházejí pod vojenskou kontrolou Arménie. Ázerbájdžán považuje území za okupované.

Foto:

Ředitel výzkumu Ústavu mezinárodních vztahů Emil Aslan v diskusním pořadu Rozstřel. (12. října 2020)

Míchal Šula, MAFRA

1.50. JAK SE VYVÍJEL VÁŠ POHLED NA KORONAVIROVOU PANDEMII?

TISK, Datum: 12.10.2020, Zdroj: Reportér, Strana: 162, Vytlačeno: 25 000, Infotype: Nepojmenováno, Datum importu: 13.10.2020 00:02, Rubrika: Anketa, AVE: 146 860,36 Kč, Země: Česko

JAN BURIAN písničkář Také básník, prozaik a průvodce po Islandu, Portugalsku nebo Chile.

Přijal jsem to jako výzvu Já jsem se na to, co se dělo, díval od začátku s respektem. Neznevažoval jsem to. Ale taky si myslím, že jsem z toho nezačal zmatkovat, není to přece morová rána... Konspirační teorie beru jako inspirační. Na druhé straně mě daleko víc zděsilo, jaká duchovní lůza nám vládne a má se o nás v takové chvíli starat. Jak zmatkuje. A dokonce, že někdo lže a využívá strachu z pandemie ke svému politickému zisku, to je vrchol nemorálnosti... Já sám jsem prostě jenom víc pracoval. Jak se trochu trapně říkává: bral jsem to jako výzvu.

V létě se to zvrtilo V lednu jsem myslela, že ta nemoc se sem rozšířit nemůže. Pak jsem začala ošetřovat první pacienty a pochopila, že koronavirus je realita. Jarní opatření mi přišla jako logický krok, a že je všichni dodržovali, jsem brala jako krásnou ukázkou sounáležitosti. Vlna onemocnění pak nebyla tak masivní. Jenže v létě se to nějak zvrtilo. Lidé v mém okolí se začali tvářit, že se nic neděje, a já jsem pociťovala mírnou nervozitu... Teď, když je situace horší než na jaře, se lidé hádají a popírají existenci koronaviru, soudržnost je ta tam. Nechci nikoho strašit, nevím, co bude. Ale proč aspoň nebýt opatrný?

TEREZA KRŠKOVÁ lékařka Anestezioložka, pracuje na sálech a lůžkovém resuscitačním oddělení v nemocnici.

BARBORA OSVALDOVÁ vysokoškolská učitelka Garantka studia žurnalistiky, Institut komunikačních věd a žurnalistiky na Fakultě sociálních věd UK.

Teď mám respirátor Díky dceři jsem měla už v únoru dost informací. Roušku nosím, otec mých dětí jich hodně ušil na stroji po mojí babičce. Pak jsme měli roušky s nanovláknou, teď máme respirátory. Doplnuju je elegantními chirurgickými rukavicemi, a když to jde, vybírám roušku vhodnou k outfitu. Distanční výuku na jaře jsem snad zvládla a doufám, že podzimní zvládnou taky... Naštvala mě akce roušky pro seniory, bylo to nesmyslné vyhazování peněz. A taky se zapomělo na bezdomovce. Plus ještě něco: Čím dál méně snášim borce v tramvaji a metru s rouškou frajersky na krku a lidi, co o věci nic nevědí, ale jsou a priori proti.

Převládá zmatek V březnu jsme pandemii covid-19 zažili ještě v Londýně, ale pak jsme onemocnění prodělali a vzápětí se i s manželkou po třech a půl letech vrátili zpátky do Česka; mně (muzikantovi) i jí (designérce) vzal koronavirus na britských ostrovech práci. Při červnovém návratu do Prahy převládala euforie, že zlé časy jsou za námi, ale ukazuje se, že optimismus byl předčasný – že se mělo myslet na druhou vlnu a letní měsíce využít k přípravě. Obávám se, že se to nestalo, převládá zmatek a informační šum. Chyběl koncept, směr, kam se vydat, a silná vůdčí osobnost, například prezident, kterému by lidé naslouchali.

MARCEL PROCHÁZKA hudebník Vystupuje sólově coby Marcell nebo s kapelou No Distance Paradise, vystudoval medicínu.

Foto popis:

1.51. Vzniklo mezi námi pouto

TISK, Datum: 12.10.2020, Zdroj: Můžeš, Strana: 6, Autor: ANDREASKALICKÁ, Vytlačeno: 3 000, Infotype: Nepojmenováno, Datum importu: 15.10.2020 00:01, Rubrika: Reflektor, Země: Česko

Třidvacetiletý student sociologie Cuong Manh Vu žije už rok v domě s pečovatelskou službou v Krásově ulici na pražském Žižkově. Loni vyslyšel nabídku Městské části Praha 3, přihlásil se do konkurzu na mezigenerační bydlení a uspěl. Se seniory, jimž se věnuje 30 hodin měsíčně, se sžil natolik, že tu zůstává i další školní rok.

Cuong Manh Vu, kterému nikdo neřekne jinak než Van, sedí spolu se třemi dámami, obyvatelkami zdejšího domu, v útulné klubovně. Scházejí se tady ve všední dny, aby společně strávili odpoledne. Mladý muž jim zpřijemňuje den povídáním, společenskými hrami nebo třeba hrou na kytaru.

„Za ten rok mezi námi vzniklo pevné pouto,“ pochvaluje si Marie Kavánová a pokračuje: „Má úžasné pochopení pro staré lidi. Umí s námi mluvit, dokáže odhadnout, co nás zajímá a baví, seznámí nás s tím, čemu nerozumíme. Máme ho rádi. Když tu delší dobu není, moc nám tu chybí,“ říká vítální usměvavá žena. Také další dámy si nemohou studenta, který je vždy ochoten pomoci, vynachválit. „Jsme s ním opravdu spokojené, je příjemný a ochotný. Kdykoliv potřebuje někdo pomoci, přispěchá. Ať už jde o pomoc lidem na vozíku nebo když někdo z nás potřebuje něco sehnat. Vždycky to rád udělá,“ říkají shodně Milada Juřicová a Růžena Juppeová.

INSPIRACE ZE ZAHRANIČÍ

S projektem mezigeneračního bydlení přišla městská část Praha 3 před rokem. Inspirovala se v Nizozemsku a ve Francii, kde podobné projekty běží už několik let. Podmínky jsou jednoduché – student, který má o bydlení v domě s pečovatelskou službou zájem, musí předložit návrh, jak chce se seniory 30 hodin v měsíci pracovat. Bydlení je určeno studentům denního studia na vysoké nebo vyšší odborné škole. Vybraný student zaplatí necelých pět tisíc korun měsíčně, nájemní smlouva se uzavírá na jeden rok.

Studenty přitom nikdo nijak neomezuje. Do svého bytu si mohou vodit i návštěvy, je ale samozřejmostí, že budou dodržovat noční klid. „Projekt mezigeneračního bydlení pomáhá sblížovat studenty a seniory. Studenti díky němu dosáhnou na levné bydlení, seniorům se otevírají nové perspektivy života. Projekt běží zatím jeden rok a máme na něj samou pozitivní zpětnou vazbu, takže má určitě smysl jej rozvíjet dál,“ myslí si místostarosta Prahy 3 Ondřej Rut.

POMOC PŘI PANDEMII

Stejného názoru je i Pečovatelská služba Prahy 3, která disponuje dvěma domy, v nichž je tato služba seniorům k dispozici 24 hodin denně. Jeden dům je v Krásově ulici, druhý o několik bloků dál, v ulici Roháčově, a v každém aktuálně bydlí jeden student. „Nápad na mezigenerační bydlení přišel ze sociální komise Městské části Praha 3. Byla to pro nás nová věc, chvíli

jsme přemýšleli o tom, jak to legislativně ošetřit. Nakonec jsme s každým z nájemců uzavřeli dobrovolnickou smlouvu," popisuje ekonom Pečovatelské služby Praha 3 Ing. Zdeněk Vacek.

Také on projekt mezigeneračního soužití považuje za velmi prospěšný: „Pomoc jsme ocenili i v době koronaviru, kdy nám oba mladí muži neskutečně pomohli. Některé pečovatelky bohužel nemohly pracovat, protože se staraly o své malé děti, které nechodily do školy. Situace byla zoufalá, nikdo nic nevěděl. Neměli jsme roušky, rukavice, neměli jsme nic," vzpomíná na chvíle, kdy byli senioři kvůli pandemii zavřeni v bytech a nemohli se scházet ani ve své klubovně.

Z Vana se tak rázem stal pečovatel. Stejným způsobem vypomáhal také student 4. ročníku medicíny Tomáš Smetana, který získal byt v Roháčově ulici. „I on zastal roli pečovatele velmi dobře, a to i díky oboru, který studuje. Všem potřebným byl vždy k ruce, do práce se pustil s velkou vervou. Oběma chlapcům za to patří velký dík," vypráví pohnutě Zdeněk Vacek, který je velmi rád, že projekt pokračuje dál.

Na nestandardní situaci vzpomíná i Van. „V době pandemie byl každý senior ve svém bytě, vůbec jsme se nestýkali. Dělal jsem dva a půl měsíce pečovatele a pomáhal jsem jako terénní pracovník. Hodilo se, že mohu pomoci, protože personálu tu bylo málo. Lidé byli dost zoufalí. Nevěděli, co bude dál, a média na ně chrlila jednu špatnou zprávu za druhou.“

Říká, že senioři velmi toužili po jakémkoliv kontaktu, i když chápali, že je dobrovolná izolace chrání. „Když jsem jim donesl oběd, vždycky jsme prohodili alespoň pár vět. Situace se začala pomalu zlepšovat v půli května. Každý týden jsem se ptal, kdy už se budeme moci scházet v klubovně. Nakonec se to za přísněných hygienických opatření podařilo ještě v průběhu května," vzpomíná Van.

VŽDY PO RUCE

Na Vanovu pomoc v době koronaviru teď vzpomínají i všechny tři dámy, se kterými si povídáme v klubovně domu v Krásově ulici. „Moc nám pomohl. Vždycky má pro nás dobré slovo," říká paní Marie, která to, že s nimi Van žije pod jednou střechou, považuje za velkou výhodu. „Třeba když se přeladovaly televize, potřeboval to tu skoro každý. I když mi s laděním kanálů pomohl někdo z rodiny, za pár dnů už to zase nefungovalo, tak jsme poprosili o pomoc Vana, protože byl po ruce. Každému vyšel vstříc," chválí studenta sociologie a sociální politiky na **Fakultě sociálních věd** Univerzity Karlovy.

Paní Růžena se sem přistěhovala teprve před deseti měsíci. Také ona se na pravidelné setkávání s Vanem vždy velmi těšila. „Nebaví mě sedět doma a jen tak koukat do zdi. S Vanem si popovídáme nebo zahrajeme nějakou hru, třeba bingo, které máme moc rády. Když se mi něco porouchá na mobilu, jdu hned za ním a on mi to opraví a vysvětlí," líčí.

S Vanem při pravidelných setkáváních probírají leccos, baví se ale i o svých životech. „Vyprávěl nám, jak vyrůstal u babičky a že žije v Česku odmalinka, narodil se u nás. Hodně nás zajímá, jak dneska mladí lidé žijí a jaké mají zájmy. A Van má spoustu zájmů, teď jsme se například dozvěděli, že se učí japonsky. Bylo to pro nás překvapení. Hned nám ukázal japonštinu na mobilu. Nedávno přinesl počítač a doslova nás vzal do vesmíru. Dívali jsme se, jak tam žijí kosmonauti, bylo to velmi zajímavé," shodují se všechny tři přítomné dámy.

SPOJIT PŘÍJEMNÉ S UŽITEČNÝM

Van, který sedí opodál, poslouchá slova chvály s mírným ostychem. Zajímá nás, proč se rozhodl pro tuto formu ubytování. „Ve svém volném čase se věnuji ohroženým dětem, pracuji v organizaci Hestia, v programu Kompas. Právě jedna z tamních koordinátorek mě před rokem upozornila na možnost mezigeneračního bydlení na Praze 3. Věděla totiž, že hledám nové bydlení a také že senioři jsou další skupina, které bych jednou rád pomáhal. Projekt se mi zdál smysluplný, a tak jsem neváhal a přihlášku podal, shodou okolností těsně před uzávěrkou," usmívá se sympatický mladík.

Potvrzuje tak, že ho nezajímalo jen poměrně nízké nájemné, ale také intenzivní práce s generací, kterou chtěl poznat blíže. „Bylo to pro mě o to zajímavější, že studuji sociologii a sociální politiku. Být obklopen skupinou seniorů, poznávat jejich svět a názory, to mě jako budoucího sociologa velmi zajímá. Je to šance, jak zjistit názory jiných lidí, odejít z bubliny svých vrstevníků a kamarádů," soudí. Časem by také rád své poznatky využil při studiu.

„Jsou tu obyvatelé, kterým je téměř sto let. Je fascinující naslouchat jejich příběhům. Často jim vykládám o nových vymoženostech, o tom, co se děje ve světě. Pokud něco nechápu nebo neznají, vysvětlím jim to, ukážu třeba i obrázky a videa," říká rodák z Turnova.

„Žiju tady po celý svůj život. Přestože mí rodiče jsou z Vietnamu, já sám jsem tam nikdy nebyl. Vietnamsky pořádně neumím, sám sebe za Vietnamce nepovažuji. To, že se dámy zajímají o můj život, mi nevádí, rád jim o sobě něco řeknu. Ostatně i já se rád dozvím něco o jejich životech, takže je to oboustranné," usmívá se.

Van má k dispozici byt o velikosti 1 + 1 s kuchyňským koutem a sociálním zařízením a zůstane obyvatelům domu s pečovatelskou službou v Krásově ulici na pražském Žižkově nablízku i v dalším školním roce. Studenta medicíny v Roháčově ulici ale už nahradí nový zájemce, kterého vybrala radnice městské části Prahy 3 v půli září.

Co je mezigenerační bydlení?

Projekt Městské části Praha 3 se zaměřuje na aktivizaci obyvatel domu a jejich sociální integraci prostřednictvím aktivit realizovaných v domě s pečovatelskou službou – volnočasové aktivity, klubové činnosti, asistence při práci s počítačem nebo chytrým telefonem nebo například předčítání. Mimo dům jde například o doprovázení při procházce, při cestě k lékaři apod. Rozsah aktivit musí být minimálně 30 hodin měsíčně. Inspirací ke spuštění projektu byly pozitivní zkušenosti z Nizozemska nebo Francie.

V době pandemie byl každý senior ve svém bytě, vůbec jsme se nestýkali. Dělal jsem dva a půl měsíce pečovatele a pomáhal jsem jako terénní pracovník.

Foto autor: Foto: JAN ŠILPOCH

Foto popis: Obyvatelky domu s pečovatelskou službou se ve společnosti mladého studenta cítí velmi dobře. Kontakt s ním je obohacující.

Foto popis: Projekt, který propojuje generace, je oboustranně prospěšný. Budoucí sociolog se o životní zkušenosti seniorů živě zajímá. Také je ochotný jim kdykoli pomoci.

1.52. ŠKOLA ZÁKLAD CHUDOBY

TISK, Datum: 12.10.2020, Zdroj: Ona DNES, Strana: 16, Autor: SOŇA KACEROVSKÁ, DENISA PROŠKOVÁ, Vytlačeno: 105 390, Prodáno: 87 634, Infotype: Nepojmenováno, Datum importu: 12.10.2020 02:00, Čtenost: 382 150, Rubrika: Téma, AVE: 758 222,62 Kč, Země: Česko, GRP: 4,25

Návrat dětí do školy pořídně zamával nejen s rozpočty samoživitelů, ale i zdánlivě zaopatřených domácností. Epidemie nově vehnala do finanční tísně často i ty, kteří dříve peníze moc neřešili.

Zeptejte se rodičů školou povinných dětí na jejich noční můry. Při pohledu na seznam všeho, co děti pro výuku potřebují, je jedna z největších naprosto jasná. Stačí jedna návštěva papírnictví a odchází o několik stovek chudší, přitom toho moc neodnášejí. K tomu je nutné připočítat peníze na obědy a mimoškolní akce, na další pomůcky, například do výtvarné výchovy, některé učebnice, nové přezůvky nebo úbor na cvičení. A to ještě není konec. Největší položkou bývají mimoškolní aktivity. „Nezdá se to, ale na začátku pololetí se nám vždycky peníze rozkutálejí. Jen za kroužky dáme třicet tisíc, když k tomu přidám další výdaje, dostaneme se na čtyřicet. Ve škole je stále potřeba něco platit a máme děti ve věku, kdy rychle rostou. Nakupuju oblečení v sekáčích, ale stejně každý výdaj zvažuju,“ svěruje se Veronika, která s manželem vychovává čtyři děti. Kvůli pandemii jim ve firmě snížili platy, což je citelný zásah do rodinného rozpočtu, který je od léta povážlivě napjatý. Jde sice o „pár tisíc“, to ale v praxi znamená minus jeden kroužek nebo třeba boty pro děti, pro sebe si oblečení přestala kupovat úplně a zachraňuje ji kamarádky darovanými kousky. Snaží se více šetřit také na jídle, což se jí daří díky tomu, že od března pracují s manželem z domova. Proto jí také vadí, že volnočasové hodiny pro děti kvůli epidemii odpadají nebo se zkracují, protože jsou vedeny přes internet.

NA DÁLKU NEBO VŮBEC

Problém, který s sebou přináší nouzový stav, řeší i mnoho dalších matek. Nemohou dětem naplánovat čas, protože kroužky, do kterých byly zvyklé chodit, se ruší ze dne na den. A i když za ně zaplatí nemalé částky, kompenzace se zpravidla nedočkají. Čtyřicetiletá Johana dala za nauku a kurzy v pražské hudební škole, kde desetiletá dcera hraje na klavír a šestiletý syn na flétnu, šest tisíc. Stěžuje si, že od března probíhaly hodiny přes telefon, kdy učitel mohl stěží vůbec vidět, jak dítě vlastně hraje. Několikrát se stalo, že zlobila technika, část hodin odpadla. Johana doufala, že od září se situace zlepší. To se však nestalo. „Vadí mi, že dětem složitě poskládám rozvrh, domluví se s babičkou, že je na kroužek dovede, ale pak se během chvíle všechno změní. Nejsem schopná dětem zajistit distanční výuku, protože musím v té době pracovat a nemohu si dovolit se jen tak zvednout a jet domů dětem zapnout počítač,“ stěžuje si Johana, která pracuje jako úřednice, takže sice nemá peněz na rozdávaní, ale zatím s nimi vystačí. Přesto říká, že právě kvůli kroužkům pro děti musela omezit jiné výdaje, navíc letošní rok přijde o odměny, což bude před Vánoci velký zásah do rozpočtu. Jestli bude schopná dětem platit kroužky i v následujících pololetích, si není jistá.

OHROŽENÍ SAMOŽIVITELŮ

Koronavirus a s ním související opatření způsobily, že se znásobil počet rodin, kde jsou poplatky za školní potřeby i mimoškolní aktivity zcela nad jejich síly. A zdaleka nejde jen o lidi, kteří se potáceli na sociálním dně. Pro řadu domácností se tak rozvoj dětských dovedností a potřeb stává dluhovou pastí, ze které se jen tak nevyhrabou. Podle sociologa Daniela Prokopa se změny na trhu práce dotkly okolo 30 procent lidí, zhruba 15 procent Čechů práci ztratilo úplně nebo se jim podstatně snížil úvazek či přišli o část příjvídělků. „Nejčastěji to jsou lidé, kteří byli pod hranicí chudoby už před krizí. Největší část tvoří lidé na dohodách nebo ti, kteří peníze brali načerno,“ sdělil nedávno sociolog z **Fakulty sociálních věd** serveru Lidovky.cz. Asi nikoho nepřekvapí, že ohroženou skupinou jsou především rodiče, kteří vychovávají děti bez partnera a často přišli právě o práci na dohodu. Tím se jejich už tak dost napjatý rozpočet ještě zmenšil. „Z našich čísel vyplynulo, že po krizi se dvě třetiny maminek-samoživitelů dostaly do finančních problémů. Alarmující je, že jedna třetina z nich se musela dokonce zadlužit, přitom ne všechny jsou schopné pravidelně splácet,“ shrnuje situaci Dana Pavlousková, ředitelka Klubu svobodných matek. Podle srpnového průzkumu neziskové organizace musí s částkou do deseti tisíc korun měsíčně vyjít skoro třetina neúplných domácností, zatímco ještě před půlrokem to bylo o necelou polovinu méně samoživitelů. Přestože žen je převaha, najdou se mezi nimi i otcové. Například Jan, kterého partnerka opustila kvůli jinému muži a z pronajatého bytu se odstěhovala. Jemu tak nezbylo než se starat o pětiletého a sedmiletého syna, tím ale přišel o výdělek na stavbě, kde pracoval na již zmíněnou dohodu. Během březnové karantény si přivydělával tím, že chodil darovat plazmu, přesto se musel zadlužit.

JAK VYJÍT S PENĚZÍ

Díky rostoucím příjmům se každým rokem zvedá hranice, z níž se odvozuje míra ohrožení příjmovou chudobou. Ta se liší i podle jednotlivých typů domácností. Pro jednotlivce činila v loňském roce 12 818 korun, zatímco u rodičů se dvěma menšími dětmi to bylo 26 917 korun na domácnost za měsíc. „Velký problém vyjít s penězi mělo v minulém roce 14 procent domácností, přičemž v roce 2018 to bylo 18 procent. Týká se to zejména samoživitelů s dětmi a žen starších 65 let, které žijí samy,“ říká Marek Rojíček, předseda Českého statistického úřadu. A bude hůře, protože pandemie s těmito čísly pořádně zamávala. Zaměstnavatelé více šetří, ceny rostou a prognózy ekonomické stability v příštích několika letech rozhodně nefandí. „Život samoživitelky mě vycvičil k velké ostražitosti. Poučil mě, že nejhorší je, když se v práci ví, že máte finanční problémy. Zažila jsem, jak se jedna kolegyně ve slabé chvíli svěřila pár lidem, že exmanžel zkrachoval a oznámil jí, ať s alimenty nepočítá. Půjčila si a se splácením měla velké problémy. Všichni ji litovali, ale taky o jejich problémech hned věděli nadřízení. Nikdy už pak nedostala ani korunu navíc. Proč, když se vědělo, že práci zoufale potřebuje a zůstane, i kdyby jí skákali po hlavě,“ popisuje sedmačtyřicetiletá Martina s tím, že když nadřizení vědí, že nemáte žádné závazky, nedovolí si k vám tolik a mají větší snahu si vás ve firmě udržet. Martina zametá stopy svých existenčních starostí důsledně. Návštěvy k sobě domů zásadně nezve. Nechce, aby kdokoliv věděl, že se dvěma dětmi žije na třiceti metrech čtverečních a místo na postelích spí na matracích, na nic lepšího momentálně nemá, pokud nechce zahrčet do dluhů. Oblečení vybírá ve výprodejích a sekáčích, našťastí má dobrý vkus a nikdo si tak její nouze nevíšiml. Že nemá auto, si také obhájila. Je ekoložka, nechce zamořovat přírodu. Ze společných obědů s kolegyněmi v restauraci se vyhlala výmluvami na dietu. „Projist každý den stravenku za sedmdesát korun by znamenalo projist celé mé rodině dvě večere,“ podotýká. Problém nastal s příchodem pandemie. Martina sice o práci nepřišla, ale plat firma všem snížila, což znamenalo citelnou díru v domácím hospodaření. Kromě karanténny „ponorky“ nastala potíž s počítačem. V domácnosti byl jen jeden - firemní. „Ten jsem ale potřebovala k práci, zatímco starší syn k výuce. Teprve teď jsem si uvědomila, jak moc jsem chudá.“ Navenek ale všechny tyto starosti nejsou vidět. I ona letos začátek školy zvládla bez vážnějších následků, ovšem jen díky kamarádce a jejímu

manželovi, kteří za její děti zaplatili kroužky. Plus jí půjčili notebook, kdyby opět udeřily zlé časy a výuka probíhala z domova online.

PŘIDÁVAJÍ SE VYSOKOŠKOLAČKY

Rodič v hmotné nouzi nemusí nutně podléhat zažitým klíšům o nevhledném šmudlovi, který má v ruce igelitku a na nohou sešmaždané crocsy. Do finanční tísně vehnala epidemie i vzdělané vysokoškolačky a dříve soběstačné matky samoživitelky, které byste od pohledu tipli na jasnou střední třídu. Majetkovými poměry se - přestože pracují - nebezpečně přibližují lidem závislým na sociálních dávkách. Dělí je od nich jen pár stokorun.

„Obvykle se u těchto žen situace po rozchodu partnerů do dvou měsíců stabilizovala, takže potřebovaly pouze jednorázovou pomoc, v současné době však kvůli koronakrizi stále častěji přicházejí o podstatnou část výdělku a nemohou už děti zaopatřit, jak by chtěly. Je jim trapné, že si musejí říkat o pomoc, ale náklady na jídlo jsou tak obrovské, že je to donutí přijít za mnou. Já jim v podstatě dám týdenní nákup a přitom si spolu popovídáme u kávy,“ vypráví Zuzana Vránová, která se stará o neziskový projekt Sousedský klub. Ta spolupracuje s potravinovou bankou a rozděluje lidem v nouzi zboží, jež by jinak skončilo v kontejneru. Podotýká, že všechny tyto ženy automaticky chtějí spolupracovat a výměnou za potraviny nabízejí například šití roušek, odvoz věcí nebo přinesou oblečení, ze kterého jejich děti vyrostly. Kromě ochoty si pomoc odpracovat je všechny spojuje také strach, že selhaly a budou označeny za neschopné matky. „Bojí se, že přijdou o děti, protože nebudou mít na nájem. A kolikrát slyším, že i když si požádají o příspěvky na bydlení a v hmotné nouzi, čekají tři měsíce, než vůbec něco dostanou. Málokdo si umí představit, co prožívají,“ přemítá Zuzana Vránová a dodává, že se děsí konce roku, kdy lidé s dluhy a bez práce přibude.

Jako další krizový moment označuje konec roku i analytik David Borges z organizace Člověk v tísni. „K nárůstu nesplácených půjček koncem roku určitě dojde. Mnoho lidí však bude stále čelit výpadku příjmů a jejich situace se bude zlepšovat jen postupně. Z diskusí, které vedeme se zástupci věřitelů, je zřejmé, že jsou si tohoto rizika vědomí a hledají cesty, jak škody minimalizovat. Myslím, že s dlužníky začnou v předstihu komunikovat, a doufám, že se budou snažit se dohodnout. Lidé by například mohli dostat možnost splácet půjčky v nižších splátkách, než bylo původně dohodnuto. Dobrou vůli budou muset projevit obě strany.“

TIKAJÍCÍ ČASOVANÁ BOMBA

Nezisková organizace Klub svobodných matek udělala průzkum na téma koronavirové krize a jejích dopadů na samoživitele. Zúčastnilo se ho 1 528 lidí, z toho 1 490 žen. * Situace samoživitelek a samoživitelů se poslední dva roky zlepšovala, pandemie ale tento pozitivní trend zastavila. Rodiče se vrátili k příjmům z roku 2018, ovšem ceny nájmu i potravin vzrostly. Pětina dotazovaných přišla o práci a příjem, 14,4 % uvedlo, že o práci přišlo a novou hledají, 5,4 % se povedlo najít novou. Samoživitelům obecně poklesly příjmy a více se zadlužují. * Ženy mají příjmy mezi 10 až 15 tisíci (25,9 %) a 15 až 20 tisíci (25,3 %). V srpnu se jim příjmy snížily. Počet lidí, kteří měli příjmy v rozmezí 10 až 15 tisíc korun, vzrostl na 29,2 % a dalších 22,3 % uvádělo, že jejich příjmy se pohybují mezi 5 a 10 tisíci korunami. * V květnu byla zadlužená jedna třetina samoživitelek, v září polovina. 12 % přiznalo, že aktuálně nemá z čeho půjčku splácet. * Přes 2 % si kvůli splácení staré půjčky vzalo další půjčku. * Necelých 16 % účastníků průzkumu mělo problém zaplatit nájem. * Necelá 2 % dostala výpověď z nájmu. Zdroj: Klub svobodných matek

ŽIVOT NENÍ FÉR

Málo se mluví o rodičích vychovávajících děti s lehčími i těžšími zdravotními handicapy a neléčitelnými genetickými onemocněními. Spoustu rehabilitací, terapií a zdravotních pomůcek pojišťovny proplácují jen zčásti nebo vůbec. Specializované školky a školy mají školné. „Představte si tedy běžné výdaje na život a k nim přidejte ještě starost každý rok nějak ušetřit 50 až 100 tisíc. Tolik terapie a pomůcky stojí a rehabilitace mají navíc efekt jen tehdy, když se opakují. Tyto vysoké náklady táhnou dolů i dobře situované domácnosti. Rodiny, kde často pracuje jen jeden rodič, protože ten druhý pečuje o postižené dítě, se ocitají v pasti chudoby trvale. O kombinaci samoživitelky s postiženým synem nebo dcerou raději nemluví,“ říká Editka Mrkousová, ředitelka organizace Patron dětí a dodává, že počet dětí, které mají nějaký zdravotní problém, stále narůstá.

POMOC ZADLUŽENÝM

* Sněmovna schválila několik změn, které pomohou lidem v exekuci. Dočasně se zvyšuje částka, kterou musí exekutor ponechat lidem na účtu. Až do konce roku to bude 15 440 Kč, tedy dvojnásobek dosavadního limitu. Do konce června byl také pozastaven výkon mobiliárních exekucí a dražeb. Obojí pomůže především lidem, kteří se ocitli bez příjmů. * V exekuci již nebude možné prodávat lidem střechu nad hlavou, pokud dlužná jistina nepřesahuje 100 tisíc Kč. * Uzákonila se maximální úroková sazba, kterou mohou společnosti účtovat dlužníkům neschopným splácet. Zdroj: Člověk v tísni

Foto autor: FOTO: SHUTTERSTOCK

1.53. Čínská státní média spojila Prahu s „tchajwanským špiónem“. BIS: Obrovský úspěch propagandy URL

WEB, Datum: 13.10.2020, Zdroj: denikn.cz, Strana: 0, Autor: Jakub Zelenka, Infotype: Nepojmenováno, Datum importu: 14.10.2020 03:30, RU / měsíc: 358 647, Celková návštěvnost: 41 097, Rubrika: Česko, AVE: 40 000,00 Kč, Země: Česko, GRP: 0,46

Čínská státní média rozjela seriál, kde popisují závažné špiónážní aféry proti tamní lidové republice. V posledním zveřejněném dílu je důležitým dějištěm Praha. Tématem je údajný tchajwanský špión, který v tuzemsku konspiroval proti Pekingmu a pracoval jako profesor na Univerzitě Karlově. I když příběh zveřejnila média v úzkém napojení na totalitní stát, podařilo se ho rozšířit po celém světě, a to i přes zjevné lži a nepřesnosti.

Čeng Jü-čchin narozený na Tchaj-wanu je podle anglicky psaného Global Times příkladem agenta, který zneužil evropskou akademickou sféru. S její pomocí se měl snažit škodit Pekingmu a pro tyto mise naverbovat do služeb Tchaj-peje i nové agenty.

Server mimo jiné píše, že Čengovy aktivity měly poškozovat i vztahy Číny s Českem. Celému příběhu dodává kulisy Praha a Univerzita Karlova, kde měl Čeng působit od roku 2004 jako profesor. Jako první na případ v Česku upozornil server Aktuálně.cz.

Čínské úřady zatkly Čenga v dubnu 2019. Po 18 měsících ve vazbě má brzy stanout před soudem. Příběh na první pohled vypadá věrohodně a je opevněn fotkami od čínských zpravodajských služeb. Po bližším zkoumání Deníku N se nicméně ukazuje, že čínská média pracovala se lživými informacemi. Ty se nám podařilo vyvrátit.

Podle české kontrarozvědky BIS i zahraničního odborníka na Čínu se jedná o ukázkou úspěšné propagandy Pekingu, kterou nekriticky přetiskla i prestižní agentura Reuters. Příběh vyšel na čínském Global Times a také televizní stanici CCTV. Obě tato média jsou úzce napojena komunistickou stranu Číny a její rozvědka a nezdídka slouží k šíření státní propagandy.

Přečtěte si také V Číně vězněný Tchajwanec se „přiznal“ k protistátním zločinům. Podlá manipulace, zlobí se Tchaj-pej

„Tato média (Global Times a CCTV) využívá komunistická strana i zpravodajské služby Číny jako nosič, kterým se snaží dostat do světa podobné články. Dá se konstatovat, že tento článek je pro ně obrovský úspěch. Dokázali ho i přes řadu chyb rozšířit do významných světových médií. To je také důvod, proč Peking taková média financuje. V obecné rovině jde říct, že tato média jsou nástrojem propagandy,“ popsal Deníku N mluvčí BIS Ladislav Šticha.

V příběhu je značná řada nepřesností. Zpráva například tvrdí, že Čeng pracoval na Univerzitě Karlově jako profesor. To pro Deník N instituce vyvrací. „Čeng Jü-čchin působil na Univerzitě Karlově v minulosti jako student doktorského studia, který od roku 2006 studoval na **Fakultě sociálních věd** Univerzity Karlovy (**FSV UK**). V roce 2014 však studium bez titulu ukončil a odešel, neboť překročil maximální dobu studia,“ popsal tiskový mluvčí univerzity Václav Hájek.

Podle čínských médií měl Čeng pod hlavičkou univerzity v roce 2015 založit think-tank EU-China Economics and Politics Institute, který se zabýval vztahem mezi Pekingem a Evropskou unií. Také pořádal řadu konferencí a program zdobilo logo Univerzity Karlovy.

Je sice pravda, že Čeng institut založil, ale ten nikdy pod Univerzitu Karlovu nespadal. Podle rejstříku firem vznikl v roce 2016.

„Jednalo se o samostatný subjekt, který nebyl součástí univerzity. S panem Čeng Jü-čchinem spolupracovala nějakou dobu **FSV UK**. Podle uzavřené smlouvy se jednalo o zprostředkování studentů z Číny,“ vysvětlil Hájek.

Jak loni upozornil server Aktuálně.cz, Čeng později pořádal konference, které neoprávněně prezentoval jako akce univerzity. „Pan Čeng byl následně ze strany **FSV UK** upozorněn, že jeho soukromé aktivity nemohou být nijak spojovány s fakultou. V současné době již univerzita s firmou pana Čenga nijak nespolupracuje,“ doplnil Hájek. Kvůli lživým informacím v čínských státních médiích nyní zvažuje škola další postup, nerozvedla však jaký.

Na další nepřesnosti upozornil zahraniční novinář specializující se na Čínu William Yang. Ten publikuje například v britském Guardianu či The Independent. Zpráva čínských státních médií například tvrdí, že se údajný špion Čeng v roce 2004 setkal s tchajwanským zástupcem v Praze jménem Lee Yung-Peng. „Tchajwanské ministerstvo říká, že nikdo jménem Lee Yung-Peng jako tchajwanský zástupce nepůsobil,“ vysvětluje William Yang.

„Čína začala publikovat sérii článků o špionáži den po oslavě národního svátku Tchaj-wanu (výročí založení Čínské rep.) a myslím, že se jedná o pokus vyobrazit Tchaj-wan jako hrozbu,“ hodnotí snahy Pekingu pro Deník N novinář William Yang.

Podle něj tak komunistická strana servíruje Číňanům příběh, který má podpořit tvrzení, že se tchajwanská vláda snaží infiltrovat pevninu svými agenty, a ospravedlnit tak agresivní chování proti demokratickému ostrovu. „Snaží se vytvořit příběh, kde se Tchaj-wan a Česká republika domlouvají proti Číně. Tím dává Peking najevo, že je pro něj nepříjemné sblížení těchto dvou zemí,“ řekl William Yang.

Odkaz na špiona z Prahy totiž přichází krátce poté, co předseda Senátu Miloš Vystrčil (ODS) i přes protest Pekingu navštívil Tchaj-wan. Český politik se tak stal jedním z nejvyšších činitelů demokratického státu, který demokratický ostrov v novodobé historii navštívil.

Česká republika stejně jako většina světa totiž Tchaj-wan neuznává a Čína ho považuje za svou provincii, i když nad ním nemá fakticky žádnou kontrolu. Vláda na Tchaj-wanu je na Pekingu nezávislá a na rozdíl od něj demokratická.

Přečtěte si také „Zločiny, které ohrožují státní bezpečnost.“ Proč policie vtrhla do druhých nejčtenějších novin v Hongkongu

„Donutíme (Vystrčila) ho zaplatit vysokou cenu za jeho krátkozraké chování a politický oportunismus,“ pronesl i na poměry Pekingu ostré vyjádření šéf čínské diplomacie Wang I. Později čínská média zveřejnila, že všichni účastníci Vystrčilovy cesty mají zákaz navštívit Čínu. Akce českých politiků se projevila na zrušení zakázky na klavíry Petrof i ukončení výcviku čínských pilotů v Česku.

Tchajpejská ekonomická a kulturní kancelář v Praze, která slouží i jako neoficiální ambasáda Českem neuznávaného Tchaj-wanu, nechce zprávu čínských médií komentovat. „K věci nebudeme mít žádné prohlášení,“ odepsala Deníku N s tím, že za vládu už se pro tchajwanskou agenturu autority státu vyjádřily. Ty sérii reportáží o tchajwanských údajných špionech označily za manipulaci a očerňování.

Nejedná se o jediný případ z poslední doby, kdy byl tchajwanský občan Pekingem obviněn ze špionáže. Na obrazovkách čínských televizí se minulý týden „přiznal“ Li Meng-tü, který 20. srpna 2019 v čínském Šen-čenu varoval, že se u hranice s Hongkongem shromažďují čínské ozbrojené síly.

1.54. Dopadli jsme tchajwanského špiona z Česka, tvrdí Peking. Dříve pro Čínu pracoval URL

WEB, Datum: 13.10.2020, Zdroj: aktualne.cz, Strana: 0, Autor: Lukáš Valášek, Infotype: Nepojmenováno, Datum importu: 14.10.2020 03:17, RU / měsíc: 4 106 968, Celková návštěvnost: 741 693, Rubrika: Domácí, AVE: 20 000,00 Kč, Země: Česko, GRP: 8,24

Čínská propagandistická státní média přinesla zprávu, že tamní tajné služby dopadly tchajwanského agenta, který z Prahy poškozoval Čínu. Příběh stejného muže ovšem už vloni v listopadu popsalo Aktuálně.cz. Čcheng Jü-čchin pod hlavičkou Univerzity Karlovy šířil agendu čínského komunistického režimu. Nyní ho Čína naopak používá jako důkaz "separatistických špiónážních aktivit" Tchaj-wanu.

Vztahy mezi Českou republikou a Čínou v minulých měsících uvadaly. Podíl na tom má cesta druhého nejvyššího ústavního činitele Miloše Vystrčila na Tchaj-wan, jež Čína považuje za své území, a Česko se snažila od utužení vztahů s ním odradit výhrůzkami. Vystrčil ale cestu označil za úspěch a chce dosáhnout větší spolupráce s ostrovním státem.

Deník čínské komunistické strany Global Times - který v minulosti například šířil i dezinformace o tom, že koronavirus do Číny zanesli Američané - v pondělí přišel se zprávou o tchajwanském špiónovi. Ten se podle listu měl ve službách ostrovních tajných služeb pokoušet z Prahy narušovat vztahy mezi Čínou a západními zeměmi. Ve stejný den o tom, že Čcheng Jü-čchin (Cheng Yu-chin) "infiltoval čínskou diasporu v Česku" a "šířil drby o Číně", informovala i čínská státní televize CCTV - další médium komunistické strany.

Propaganda se odkazuje na nejmenované zdroje v bezpečnostních složkách komunistického státu. Čcheng Jü-čchin se prý přiznal a po 18 měsících ve vazbě ho čeká soud.

Deník Aktuálně.cz o aktivitách stejného muže informoval vloni v listopadu jinak - někdejší student Univerzity Karlovy (UK) Čcheng Jü-čchin totiž pořádal akce, které naopak agendu čínské komunistické vlády podporovaly. A zároveň zařizoval studia v Praze čínským studentům, často dětem tamních prominentů. To vše pod hlavičkou soukromého institutu (EU-China Economics & Politics Institute), který dle akademiků opakovaně zneužíval jméno i značku UK pro privátní podnikání.

Například v listopadu 2015 na **Fakultě sociálních věd** (FSV) uspořádal institut akci nazvanou "Pás a stezka: O nových vztazích EU a Číny". Účastnili se jí i pedagogové univerzity. "Pás a stezka" je vlajková iniciativa čínského prezidenta Si Ťin-pchinga, která se pokouší země střední a východní Evropy přesvědčovat o výhodách spolupráce s Čínou. Jejím zastáncem je například prezident Miloš Zeman, kritici naopak říkají, že se tím Čína snaží rozklít EU.

Sinoložka z Filozofické fakulty Univerzity Karlovy Olga Lomová už v minulosti upozornila na neprůhledné aktivity muže, o němž dnes Čína tvrdí, že je špión Tchaj-wanu. "Pan Čcheng Jü-čchin účtoval čínským studentům školné a zároveň jako ředitel prestižně vyhlášené instituce pilně publikoval v novinách na Tchaj-wanu články oslavující čínský projekt Nové hedvábné cesty," napsala Lomová.

Proti zprávě čínských propagandistických médií o špiónovi působícím v Praze se Tchaj-wan ostře ohradil. Čchengovo přiznání označil za vynucené. Čína se podle Tchaj-peje úmyslně snaží poškodit vzájemné vztahy.

Čínský deník Global Times tvrdí, že Čcheng Jü-čchin působil jako asistent bývalého předsedy tchajwanské Demokratické pokrokové strany Čcho Jung-tchaje. Ten ale na Facebooku napsal, že tohoto muže vůbec nezná.

Univerzita Karlova se od institutu distancovala

Global Times také nesprávně informují, že jeho EU-China Economics & Politics Institute byl zřízený pod hlavičkou Univerzity Karlovy. Ta se od něj už dříve distancovala.

"V jednom případě upozornil před několika lety jeden ze zaměstnanců na to, že soukromé aktivity pana Čchenga mohou navenek působit jako fakultní. Pan Čcheng byl následně důrazně upozorněn, že jeho soukromé aktivity nemohou být nijak spojovány s fakultou ani institutem," uvedl vloni v listopadu Petr Jüptner, šéf fakultního Institutu politologických studií, který byl dle programu garantem akce.

Program výše popsané konference z roku 2015 má v hlavičce oficiální pečeť Univerzity Karlovy a jako spolupořadatel univerzity je na něm uveden subjekt EU-China Economics & Politics Institute. Navzdory tomu, že v té době ještě formálně vůbec neexistoval - až o pár měsíců později ho do tuzemského obchodního rejstříku nechal Čcheng Jü-čchin zapsat.

A také - a to především - navzdory tomu, že univerzita tvrdí, že neměla s aktivitami Čchengovy firmy oficiálně nic společného. Přesto se akce konala v zasedací místnosti FSV. Kolik akcí celkem China Economics & Politics Institute uspořádal a přítom je zaštiťoval nejstarší českou univerzitou, není jasné.

Doktorand, který nedokončil studium

Čcheng podle Petra Jüptnera původně na Karlově univerzitě působil jako doktorand, který od roku 2006 studoval právě na Institutu politologických studií FSV. V roce 2014 ovšem na škole skončil, protože překročil maximální možnou dobu studia. V lednu 2016 si založil zmiňovanou firmu EU-China Economics & Politics Institute, s. r. o. A pronajal si prostory na pražském Ovocném trhu. Hned vedle své bývalé alma mater.

Vzpomínané konference se účastnil mimo jiné i pedagog Karlovy univerzity Vladimír Benáček. Toho Čcheng na webu institutu uváděl jako předsedu mezinárodní komise poradců. Benáček ale Aktuálně.cz popřel, že by takovou funkci v soukromé firmě zastával. A zdůraznil, že vše dělal bezplatně. Podle něj nešlo o konferenci, ale o semináře pro studenty. "On (Čcheng) jako jediný v akademické obci byl tehdy schopen rekrutovat z Číny spíkrky mluvící anglicky a mající obvykle cestu po Evropě jako visiting professors," vysvětloval spolupráci s Čchengem.

"Bylo to pod hlavičkou FSV, tak jako se na každý seminář FSV automaticky sluší. Žádná oficiální dohoda se neuzavírala, protože nebylo ani o čem. Čínští přednášející nic nepožadovali, vystupovali zdarma a vystupovali výlučně jako hosté semináře. Přišli, odpřednášeli a odešli. Zda měli něco společného s čínskou ambasádou, jsem nijak nezkoumal," uvedl Benáček.

A přitom podle něj bylo evidentní, že někdo z Číny nebo EU přednášejícím cestu platil. "My jsme na to fondy neměli. FSV se netopí v penězích. Pro mne bylo důležité, aby mluvili k tématu akce, mluvili racionálně a hlavně přínosně pro posluchače," dodal Benáček. Sám prý na akcích přednášel zdarma.

Další konference na Karlově univerzitě financovala čínská ambasáda

Když v roce 2015 rektora Karlovy univerzity Tomáše Zimu navštívila čínská vicepremiérka Liou Jen-tung - jedna z nevlivnějších postav komunistické strany, byl u toho jako zvláštní host i pedagog Vladimír Benáček, který na univerzitě navrhoval vytvořit centrum zkoumající vztahy mezi EU a Čínou.

Text v novinách Prague Chinese Times - které v Praze vydává čínská komunita - při té příležitosti vychvaloval na FSV působícího "badatele Čcheng Jü-čchina, který sleduje 'subtilní změnu' ve vztazích mezi Čínou a zeměmi střední a východní Evropy". Ale Čcheng v té době už na škole nestudoval.

Rektor Tomáš Zima pak skutečně nechal Česko-čínské centrum UK otevřít. A Aktuálně.cz vloni odhalilo, že jeho konference o Číně, které rektor zaštiťoval, tajně financovala čínská ambasáda. I v tomto případě ovšem v řetězci figuruje soukromá firma akademiků. Šéf centra Miloš Balabán si totiž s kolegy založil společnost s ručením omezeným a peníze komunistického státu i dalších sponzorů tekly do ní. Jak s penězi naložil, dodnes vyšetřuje policie. Balabán však mezitím přiznal, že si část peněz nechal jako odměnu.

Smlouvy s univerzitou na zprostředkování studentů z Číny

Ze značky Univerzita Karlova neprofitoval pouze on, ale právě i hlavní postava tohoto příběhu Čcheng Jü-čchin. Fakulta potvrdila, že s Čchengem a jeho EU-China Economics & Politics Institute (firmou se základním kapitálem 10 tisíc korun) opakovaně smlouvu uzavřela. Dle dohod měl dodávat čínské studenty, kteří by studovali na Karlově univerzitě.

"Na FSV UK existuje smlouva z roku 2012 mezi panem Čchengem a FSV UK, jejímž předmětem bylo zprostředkování studentů z Číny. Tato smlouva měla platnost na dobu určitou po dobu 12 měsíců, tedy do roku 2013. Další dvě smlouvy fakulta uzavřela v roce 2015 a v roce 2016," uvedl vloni v listopadu mluvčí FSV Jakub Říman. Poslední smlouva podle něj vypršela předloni.

Facebookové stránky "institutu" ovšem studium na Karlově univerzitě inzerovaly ještě loni březnu. Poslední příspěvek na sociálních sítích institutu je z loňského dubna. Tehdy podle Global Times čínské tajné služby Čcheng Jü-čchina zatkl.

600 eur za studenta

Deník Aktuálně.cz si od fakulty vyžádal smlouvy, které její vedení s Čchengem uzavřelo, aby zjistil, kolik od Karlovy univerzity inkasoval.

"Protistrana (pan Čcheng Jü-čchin) se zavázala získávat uchazeče ze zahraničí pro studium na FSV UK. Provize za získání jednoho studenta činila standardně 10 % z uhrazeného školného za první rok studia. Co se týče výše konkrétní částky provize - standardní školné pro jednoho cizojazyčného studenta činí 6000 eur za akademický rok, nicméně v některých studijních programech se tato částka může lišit, počítejme tedy, že šlo čistě orientačně o provizi ve výši 600 eur (asi 15 tisíc korun) za studenta," uvedl mluvčí FSV Jakub Říman. Podle něj dodal Čcheng univerzitě od roku 2012 odhadem 30 studentů.

"Tento způsob získávání zahraničních studentů je naprosto běžný a patří mezi standardní nástroje společně s účastí zástupců fakulty na zahraničních studentských veletrzích a využíváním inzerce na zahraničních studentských portálech," tvrdil Říman.

Jinak to ale vidí sinoložka z Filozofické fakulty Univerzity Karlovy Olga Lomová. "Byla jsem před lety proděkankou pro zahraničí. A samozřejmě že za mnou pořád chodili různí chytráci. Jsou to lidi, kteří zkásnou peníze za studenty, studenti jim v podstatě zaplatí školné a tady nám dají pár drobků. To je pod úroveň Karlovy univerzity. S žádnou zprostředkovatelskou agenturou nemá univerzita jednat," míní Lomová.

1.55. Důvěra je narušena, říká o komunikaci vlády Hejlová z Karlovy univerzity. Dobře podle ní informuje Feri URL

WEB, Datum: 13.10.2020, Zdroj: irozhlas.cz, Strana: 0, Autor: Věra Štechrová, Tomáš Zrůst, Infotype: Nepojmenováno, Datum importu: 14.10.2020 03:17, RU / měsíc: 394 016, Celková návštěvnost: 63 237, Rubrika: Společnost, AVE: 30 000,00 Kč, Země: Česko, GRP: 0,70

Při svém jmenování ministrem zdravotnictvím si Roman Prymula (za ANO) stanovil jako jeden z hlavních cílů zlepšit komunikaci s veřejností i uvnitř vlády. Kritika pondělního vyhlášení přísnějších opatření však mimo jiné mířila právě na chaotické vyhlášení restrikcí. „Důvěra je narušena a projevuje se to i v odmítání opatření,“ řekla Radiožurnálu Denisa Hejlová, vedoucí katedry marketingové komunikace a PR **Fakulty sociálních věd** Univerzity Karlovy.

Jak se vládě podařilo v pondělí komunikovat nová omezení? Bohužel, ta komunikace byla velmi chaotická. Častou představou je, že komunikace je zbytečná a musíme se soustředit na data a informace. Řada lidí se ale neřídí pouze jednoduchým principem myšlení a rozhodování, založeného na vstřebání informací, ale i podle známých nebo celebrit. Vláda by tak na tento ohled neměla rezignovat. Musí komunikovat různými způsoby s různými typy lidí, aby co nejvíce z nich přesvědčila a pozitivně motivovala k dodržování opatření.

Neměla by tedy tisková konference být tím hlavním komunikačním kanálem? Jak u tohoto pohledu hodnotíte tweety ministra zdravotnictví Romana Prymuly (za ANO), kterými v pondělí oznamoval opatření ještě před samotným vyhlášením? Tam došlo k nešťastné časové kolizi a předpokládám, že to bylo ojedinělé pochybení. Když lidem dáte jasný termín pro oznámení, a pak všichni čekají a ohlášení nepřichází, způsobuje to nervozitu. Lidé pak cítí emoci, komunikaci vnímají jinak a jinak vstřebávají i informace. Jsou například naštvaní a už a priori to nechťejí slyšet. Je tak důležité, aby vláda táhla za jeden provaz a rozmyslela se, jak komunikovat s lidmi, kteří některé politiky emocionálně odmítají.

V interakci s mladými lidmi naopak za celou vládu dobře zvládá poslanec Dominik Feri. Komunikuje s mladými přes svůj instagramový účet. A protože je pro tuto skupinu důvěryhodnější, lidé od něj informace vstřebávají lépe. Vláda by potřebovala více podobných osobností.

Na pondělní tiskové konferenci jsme slyšeli politiky, kteří se omlouvali, a jiné, kteří naopak uváděli, že si nejsou vědomí žádné chyby. Posiluje nebo oslabuje tato omluva autoritu vlády? Záleží na tom, k čemu se omluva váže. Nezaslechla jsem, že by vláda přijala odpovědnost tak, jak to udělal premiér na jaře. A právě on je s ministrem zdravotnictví tím hlavním lídrem.

Pan premiér na jaře velmi důrazně řekl, že přímá plnou odpovědnost a následně se podle toho choval - tím si lze vysvětlit, proč důvěra vlády byla tehdy vyšší než nyní. Kdežto nyní tu větu premiér nejen neřekl, ale svaluje chyby na jiné, snaží se situaci bagatelizovat, uvádí jiná čísla a obraz nezlepšilo ani jeho chování.

Jak vážně je důvěra ve vládu v posledních týdnech narušena? Jde nepříznivou situaci obrátit? Teď už je pozdě. Šlo by to pouze postupnými kroky, které měla mít vláda připravené. Důvěra je narušena a projevuje se v tom, že celá řada lidí na opatření nadává nebo je dokonce odmítá.

Ministr vnitra Jan Hamáček (ČSSD) uvedl, že české zdravotnictví je dva týdny od kolapsu, hovořil také o nebezpečí, že „v ulicích budou mrazáky na mrtvolky“. Mohou taková vyjádření vyburcovat obyvatelstvo k větší obezřetnosti? Jsou k této situaci adekvátní? Je to strašení a spíše než vyburcování to psychologicky povede k tomu, že se lidé začnou více bát. Budou vystrašení, ve stresu. Člověk pak v takovém stavu jedná jiným způsobem. Když už vláda nedokáže veřejnost motivovat, má možnost sáhnout k represivním opatřením, například trestům, pokutám a výhrůžkám. Ale rozhodně by to neměla dělat takto. To je až druhý krok. Vláda v pozitivní motivaci selhala.

1.56. Legendární Mirka Spáčilová má narozeniny! Šedesátiprocentní královna české kritiky hodnotí filmy už přes čtvrt století [URL](#)

WEB, Datum: 13.10.2020, Zdroj: G.cz, Strana: 0, Infotype: Nepojmenováno, Datum importu: 14.10.2020 03:25, RU / měsíc: 881 610, Celková návštěvnost: 46 457, Rubrika: Zábava, AVE: 50 000,00 Kč, Země: Česko, GRP: 0,52

Jste-li pravověrným českým filmovým fanouškem, pak prostě musíte znát Mirku Spáčilovou. Legenda tuzemské filmové kritiky vede už roky kulturní rubriku MF DNES a na Facebooku má svůj vlastní fanclub. Proslavila se mimo jiné tím, že málokdy hodnotí snímek jinak než 60 %. A také tím, že nerozumí Avengers. Dnes Spáčilová slaví 64. narozeniny.

"Hodnotím to na Spáčilku"

V miniaturním rybníčku české filmové publicistiky je jmen kritiků, které zná každý fanda stříbrného plátna, opravdu pomálu. Kamil Fila, František Fuka, Alena Prokopová... Především ale Mirka Spáčilová, legendární filmová publicistka, která má dokonce svůj vlastní fanclub a pro svoje hodnocení snímků se stala vlastně takovým živoucím memem.

Miroslava Spáčilová se narodila 13. října 1956 v Turnově. Odtud po maturitě odešla do Prahy studovat Fakultu žurnalistiky UK (která se později proměnila ve **Fakultu sociálních věd**). Již při škole psala do Svobodného slova, kam po absolvování vysoké školy nastoupila do kulturní rubriky. Už tam se zaměřovala na divadelní, televizní a filmovou kritiku, která se jí později stala životním posláním. Po revoluci změnila místo a začala působit v Lidových novinách, odkud volně přešla do MF DNES. Tam už přes 25 let píše především filmové recenze. A rozdává 60 procent.

mohlo by vás zajímat

RECENZE: Adam Sandler je jistota v nejisté době. Hubieho Halloween je sranda na jeden večer, a tak to má být

Právě z toho hodnocení je dnes vtip, který žije vlastním životem. Když správnému filmovému fanouškovi řeknete, že něco "hodnotíte na Spáčilku", ví, že je to 60 %, to znamená lepší průměr. Nic světoborného, nic zázračného. Nenadchne, ani neurazí. Mirka Spáčilová je prostě přísná a nesmlouvavá filmové kritička. Nebo?

V roce 2017 se blogger Michal Bláha skrze aplikaci Apify ponořil do zevrubné analýzy recenzí, které Miroslavě Spáčilové za mnoho a mnoho let vyšly na iDnes.cz. Od roku 1999 do roku 2017 Spáčilová ohodnotila 1333 filmů a skutečně z toho vyšlo, že u 78 % snímků kritička udělala hodnocení mezi 55 % a 70 %, přičemž těch pověstných 60 % dostal každý třetí. O rok později to přezkoumali v redakci webu Root.cz a výsledek jen potvrdili.

Právě pro tu šedesátku se Spáčilová stala proslulou. Ale nejen pro ni. V roce 2015 totiž kritička strhala marvelovku Avengers: Age of Ultron - ano, dala jí 60 % - na což zareagoval její kolega Kamil Fila a pro Respekt napsal polemiku s titulem "Proč Mirka Spáčilová nerozumí Avengers", kde do mnoha a mnoha moudrých a uhlazených slov vysvětlil, proč Spáčilová přemýšlí o (nejen) žánrových filmech cynicky, zpátečnický a zastaralé.

mohlo by vás zajímat

RECENZE: Překvapivě vyvážený Karel ukazuje Gotta, jak ho znal málokdo. Zranitelného

Přesto má Mirka Spáčilová a její styl kromě ironických fanoušků i fanoušky opravdové. Vynikající byla třeba Spáčilové recenze komiksní Black Panther, která vsutku byla mírně nadhodnocená, ale 55 % a označení "černošská Hra o trůny" si opravdu nezasloužila. Úryvek na ukázkou: Za první hodinu se prakticky nic nestane, teprve výprava do herny ve špionázním duchu rozvíří stojaté vody, přestože kamera snímá akční scény od přestřelek po honičky dost nepřehledně – a nejen v noci, kdy toho tmavé tváře opravdu moc neuhrají," stojí dodnes v recenzi publikované na webu iDNES.cz a musíte uznat, že tohle prostě můžete jen milovat, anebo nenávidět. Nic mezi tím.

Dnes čerstvě čtyřiašedesátileté kritičce přejeme ještě mnoho aktivních let a mnoho nevinných filmů, do jejichž pomyslné tváře bude moci tvrdě otisknout své nekompromisní šedesátiprocentní razítko.

1.57. Speciál - Co vše se mění po tom, co včera pozdě večer vláda vyhlásila ještě přísnější opatření proti šíření koronaviru?

RÁDIO, Datum: 13.10.2020, Zdroj: ČRo Plus, Zpráva: 1, Infotype: Nepojmenováno, Datum importu: 14.10.2020 17:35, Poslechovost pořadu: 0, Pořad: Speciál II. 14:10, Země: Česko

Věra ŠTECHROVÁ, moderátorka

Co vše se mění po tom, co včera pozdě večer vláda vyhlásila další, ještě přísnější opatření proti šíření koronaviru epidemie? Proč bylo potřeba tato opatření zpřísnit? Jaká je situace v nemocnicích a dokážou zvládnout příliv nových pacientů, často ve velmi vážném stavu? A jak se vláda chystá pomoci těm, kteří kvůli novým omezením přijdou o práci nebo budou muset zavřít svou živnost? O tom vše bude následujících 50 minut s Věrou Štechrovou. Dobrý poslech. /znělka/

Věra ŠTECHROVÁ, moderátorka

Od zítřka musí v Česku zůstat zavřené restaurace, bary nebo kluby. Fungovat mohou jen výdejní okénka, výjimku mají také zaměstnanecké jídelny nebo hotelové restaurace. Zároveň všechny školy kromě mateřských přejdou na distanční výuku. Nová opatření proti šíření koronaviru vláda představila pozdě večer a některá pravidla se už od té doby stihla změnit. Podrobnosti o tom, co vše se nově zavádí, přidá Vendula Vrbová z domácí redakce. Dobrý den.

Vendula VRBOVÁ, redaktorka

Hezký den. Vláda včera rozhodla taky o uzavření vysokoškolských kolejí. Ministerstvo školství teď ale oznámilo, že s rezortem

zdravotnictví vyjednalo výjimky z tohoto nařízení. Na kolejích tak můžou zůstat studenti v karanténě a taky ti, kteří se nemohou vrátit domů, říká mluvčí Ministerstva školství Aneta Lednová.

Aneta LEDNOVÁ, mluvčí Ministerstva školství

S rektory už tuto informaci průběžně komunikujeme. Přesto, pokud je to alespoň trochu možné, prosíme všechny, aby se vrátili domů a omezili sociální kontakty.

Vendula VRBOVÁ, redaktorka

Podle premiéra Andreje Babiše z hnutí ANO je nejbolestnějším opatřením uzavření prvního stupně základních škol. Z vládního vyjádření vyplývá, že všichni žáci a studenti by se měli do lavic vrátit 2. listopadu. Už ode dneška platí do odvolání povinnost nosit roušky na zastávkách veřejné dopravy, třeba na nástupišťích nebo v čekárnách. Od středy se taky omezí shromažďování. Scházet se smí maximálně 6 lidí. A na veřejně přístupných místech bude od půlnoci zakázané pít alkoholu.

Věra ŠTECHROVÁ, moderátorka

Vendulo, to jsme shrnuli opatření, která platí ode dneška nebo od zítřka, ale jak je to s těmi opatřeními, která jsou účinná od pátku, anebo od včerejška a která měla platit těch 14 dnů?

Vendula VRBOVÁ, redaktorka

Uzavření divadel, kin, muzeí, posiloven nebo třeba bazénů podle nových pravidel potrvá do 3. listopadu. Stejný termín se zatím týká i zoologických zahrad nebo sportovních soutěží. A zákaz hromadných akcí nad 6 osob se dotkne i bohoslužeb. Výjimka naopak platí pro svatby nebo pohřby. Nejprísnejší opatření v Česku platila na jaře během první vlny epidemie. Teď se některá omezení vrací. V březnu ale vláda zavřela některé obchody a roušky byly nějakou dobu povinné všude mimo domov, tedy i venku. Taková pravidla teď neplatí.

Věra ŠTECHROVÁ, moderátorka

No a čím vláda zdůvodňuje, že protiepidemická opatření znovu zpřísnila?

Vendula VRBOVÁ, redaktorka

Další omezení mají zpomalit šíření nákazy nemoci covid-19 a snížit počet lidí, kteří kvůli koronaviru končí v nemocnicích. Jinak by podle ministra vnitra a vicepremiéra Jana Hamáčka z ČSSD došlo ke kolapsu zdravotní péče.

Jan HAMÁČEK, vicepremiér, ministr vnitra /ČSSD/

Kdybychom neudělali nic, tak nám hrozí nekontrolovatelné šíření toho viru a velmi rychlé dosažení těch kritických čísel pro naše zdravotnictví a to si nemůžeme dovolit a děláme vše pro to, aby se tak nestalo.

Vendula VRBOVÁ, redaktorka

Hamáček taky řekl, že na dodržování opatření budou dohlížet policisté. Premiér Babiš dodal, že je potřeba snížit reprodukční číslo na hodnotu 0,8. V takovém případě se podle něj budou moci omezení zmírnit nebo zrušit. V pátek ministr zdravotnictví za ANO Roman Prymula uvedl, že reprodukční číslo, které udává průměrný počet dalších nakažených od jednoho pozitivně testovaného, dosahuje hodnoty 1,5.

Věra ŠTECHROVÁ, moderátorka

Opatření shrnula Vendula Vrbová z domácí redakce, díky za to, na slyšenou.

Vendula VRBOVÁ, redaktorka

Na slyšenou.

Věra ŠTECHROVÁ, moderátorka

A všechna ta omezení, která vláda přijala, mají jeden hlavní důvod, zploštit křivku lidí, kteří končí s nákazou v nemocnicích, a zabránit tak kolapsu zdravotní péče. V nemocnicích je podle posledních údajů rezortu zdravotnictví 2146 lidí s prokázaným koronavirem. Stav 426 z nich je těžký. Od začátku října, tedy za posledních 12 dní, vzrostl počet hospitalizovaných na víc než dvojnásobek. 1051 lidí už na covid zemřelo. Naším dalším hostem je teď náměstek ministra zdravotnictví pro zdravotní péči Aleksi Šedo, dobrý den.

Aleksi ŠEDO, náměstek ministra zdravotnictví

Dobrý den.

Věra ŠTECHROVÁ, moderátorka

Jaká je podle vašich informací teď aktuální situace v nemocnicích? Kolik z nich už muselo kvůli nárůstu pacientů s covidem začít omezovat péči?

Aleksi ŠEDO, náměstek ministra zdravotnictví

Tak ono ta situace je přesně taková, jak jste ji popsala, dokonce těch hospitalizovaných už je o něco více, 2,5 tisíce, ta situace záleží samozřejmě také na jednotlivých nemocnicích, protože jednotlivé nemocnice mají různé kapacity, takže ono mezi obsazeností nemocnic a jejich vytížením vidíme rozdíly i během roku i mimo epidemii. V současnosti jsme samozřejmě v situaci, která je velmi důležitá ji řešit, protože pokud bychom pokračovali v tom, jakou máme stávající epidemiologickou zátěž, a pokračovali bychom ve stejném šíření, jak tomu bylo teď, tak skutečně by mohlo dojít k zahlcení zdravotnického systému, což by byla ta největší možná krize. My zatím ve všech nemocnicích samozřejmě poskytujeme veškerou nezbytnou a akutní péči, i tu, která se netýká onemocnění covidem, některé nemocnice už postupně přistupují, řekněme, k odsouvání termínu odsunutelných operací, snižuje se to, čemu se říká elektivní nebo plánovaná léčba. Takže to může být třeba návštěvy v některých poradnách, které je možno odsunout a podobně.

Věra ŠTECHROVÁ, moderátorka

No a týká se to už většiny nemocnic, nebo to je spíš výjimečné zatím?

Aleksi ŠEDO, náměstek ministra zdravotnictví

Netýká se to většiny, my podle vývoje té epidemiologické situace budeme postupně jednotlivé nemocnice i nabádat k tomu, jak mají hospodařit s jakousi, řekněme, záložní kapacitou, a to samozřejmě k tomu je cesta omezením právě té elektivní péče.

Věra ŠTECHROVÁ, moderátorka

Kolik lůžek na anesteziologicko-resuscitačních odděleních a jednotkách intenzivní péče je ještě v tuto chvíli volných pro covidové pacienty a na jak dlouho by tedy při tomto vývoji měly stačit?

Aleksi ŠEDO, náměstek ministra zdravotnictví

Tato otázka má dvě části. Ta situace, jaká je teď, tak my můžeme říci, že vlastně v současnosti je volná kapacita té umělé plicní ventilace, přesahuje 50 % celku, který máme k dispozici, kapacita té extrakorporální okysličovací procedury, říkáme tomu ECMO, tam je volná kapacita dokonce vysoce přes 80 %. Nicméně ono to samozřejmě, toto číslo je třeba vidět i v kontextu s tím, že jsou i další diagnózy, která tato zařízení v té péči potřebují, a opět z toho zaznívá ten imperativ, a to je ta druhá část té otázky, na kterou se neodpovídá úplně pohodlně, jak dlouho ta kapacita vydrží. Ta kapacita vydrží podle toho, jak se nám podaří teď přijatými preventivními opatřeními a opatřeními pro snižování epidemiologických rizik, jak se nám podaří tu křivku oplotit.

Věra ŠTECHROVÁ, moderátorka

No a pro představu, pokud bysme teď neudělali nic, za jak dlouho by byla ta kapacita vyčerpaná?

Aleksi ŠEDO, náměstek ministra zdravotnictví

Tak to je ještě složitější a, řekl bych, velmi diskutabilní otázka.

Věra ŠTECHROVÁ, moderátorka

Tak ty křivky nějakým způsobem rostou, vidíme, jak narůstají, takže se to dá asi odvodit.

Aleksi ŠEDO, náměstek ministra zdravotnictví

Kdybychom neudělali nic, tak reprodukční číslo by se postupně zvyšovalo, onemocněl by zdravotnický personál a malovali bychom tady apokalyptické vize, to by nebylo fér, protože žijeme v realitě a všichni máme ve svých rukou část klíče k úspěchu toho, abychom se s tou situací vyrovnali. My počítáme s tím, že pakliže situace poběží tak, jak běží teď, tak vycházíme-li z toho, že třeba je ta, řekněme, padesátiprocentní kapacita na umělé plicní ventilaci, můžeme počítat s tím, že bude do konce měsíce hospitalizovaných něco kolem 4 000 pacientů, my bychom byli rádi, kdyby to bylo méně, ale my samozřejmě musíme počítat s tím, že ten vývoj zase v závislosti na tom, jak se budeme k věci stavět a jak budeme úspěšní v tom naplňování těch procedur, tak je otázka, do jaké míry se nám třeba podaří uchránit zařízení sociální péče. To je krizová věc.

Věra ŠTECHROVÁ, moderátorka

A 4 000 pacientů jsme schopni v našich nemocnicích zvládnout.

Aleksi ŠEDO, náměstek ministra zdravotnictví

Ano. To je věc, kterou bychom právě zvládnout měli s tím, že zároveň my pracujeme, vytvořili jsme jakýsi centrální dispečink pro řízení kapacit nemocnic, takže hodně pečlivě se díváme na to, kteří pacienti hospitalizovaní skutečně být musí, protože i zase během normálního roku se stává, že jsou pacienti, kteří při hospitalizaci zůstávají, protože je těžké je propustit z nemocnice, ale z nikoliv medicínských důvodů.

Věra ŠTECHROVÁ, moderátorka

Ano, to byl ten plán přesouvání pacientů například do hotelů, jak se daří tenhle plán naplňovat? Kdy by to mohlo začít fungovat?

Aleksi ŠEDO, náměstek ministra zdravotnictví

My pracujeme s řediteli jednotlivých nemocnic právě na tom, aby vyhodnocovali pacienty, kteří by byli vhodní právě k tomu, že by se třeba přesunuli do rehabilitačních zařízení, která jsou k dispozici, počítáme s některými lázeňskými pracovišti a počítá se i s těmi pověstnými, opakovaně zmiňovanými hotely, hotelovými kapacitami, každá z těchto skupin má potom zase jasnou indikaci, který pacienti pro to jsou vhodní, a v některých případech velmi uvažujeme i o tom, že třeba některé z těch hotelových kapacit by byly využité i pro lidi, kteří nejsou covid pozitivní, ale jsou v karanténě.

Věra ŠTECHROVÁ, moderátorka

Pane náměstku, promiňte, ale je ještě čas uvažovat? Nemělo by se už začít tohle opatření realizovat? Kdy by k tomu mohlo dojít?

Aleksi ŠEDO, náměstek ministra zdravotnictví

Ta opatření se samozřejmě průběžně realizují, to jsou věci, které probíhají, to není, že bychom o tom jenom jako přemýšleli kolem stolu, existují na to pracovní skupiny, které o tom musí uvažovat právě v okamžiku, kdy se taková věc spouští. Je to souběh spousty aktivit. My jsme v kontaktu s děkany lékařských fakult, protože využíváme mediky, medicí dělájí obrovský kus práce, protože už v současnosti jich celá řada pracuje, jsou to desítky, možná malé stovky mediků, kteří pracují ve zdravotnických zařízeních napříč republikou, přestože jim nebyla nařízena pracovní povinnost, ale dělají tak proto, že prostě respektují své budoucí povolání, to jsou všechno věci, které běží. To vás mohu ujistit a /nesrozumitelně/.

Věra ŠTECHROVÁ, moderátorka

Dobře, ještě, abychom si po včerejší tiskové konferenci udělali úplně jasno. Včera jsme premiéra Babiše slyšeli, že máme poslední možnost, jak situaci zachránit, ale taky, že údaj o více než tisícovce lidí s covidem, kteří už v Česku zemřeli, je nutné vidět v souvislosti. Říkal tohle.

Andrej BABIŠ, premiér, předseda hnutí /ANO/

1 000 mrtvých je průměr třech dnů v České republice. V České republice zemře 110 000 lidí za rok, 27 000 na rakovinu, v průměru 350 denně, já to nechci podceňovat, každý život je cenný a my děláme všechno maximum pro to, abysme zkrátka to

zvládli. A pokud to dneska vypadá pro Českou republiku špatně, no, tak uvidíme ve finále, jak to celkově dopadne, a musíme hodnotit všechny ty aspekty.

Věra ŠTECHROVÁ, moderátorka

Tak je 1000 lidí, kteří zemřeli na covid nebo s covidem, to tady teď snad ani nechci rozebírat, alarmující číslo, nebo ne?

Aleksi ŠEDO, náměstek ministra zdravotnictví

Tak ono je opravdu těžké se pouštět do té polemiky, na covid a s covidem, já vždycky říkám, že to je stejné jako říkat jako na HIV nebo s HIV, anebo na rakovinu /nesrozumitelné/.

Věra ŠTECHROVÁ, moderátorka

Tak ono to asi není tak podstatné. Prostě měli covid, a kdyby ho neměli, tak nezemřou. Tak je to číslo 1000 alarmující?

Aleksi ŠEDO, náměstek ministra zdravotnictví

Já to vnímám přesně tak, že vlastně to onemocnění tím covidem v naprosté většině těch případů skutečně zkrátí život těm lidem, kteří zemřeli, existují na to statistiky jak ve světě, tak u nás, a my se musíme snažit, aby prostě těch postižených bylo co nejméně ono samozřejmě, že nejvíce ohrožení, ti riziková jsou známé skupiny, já to nechci opakovat, na druhou stranu my víme málo třeba o pozdních následcích toho onemocnění, takže my se nemůžeme plně radovat nebo, řekněme, nezkaleně radovat z toho, že větší množství pacientů se uzdraví, ale my nevíme, co potom následovat dále, takže jsou to věci, které je potřeba z medicínského hlediska velmi přísně a pečlivě sledovat, a já souhlasím s tím, jak teďka zazněla tadyta citace z té tiskovky, já souhlasím s tím, že ta situace je vážná, mrzí mě, když si vezmu, že na jaře řada lidí posílala takové ty tabulčičky, kolik lidí umřelo na covid a kolik při dopravních nehodách, protože to jsou věci, které jsou neporovnatelné, a pouze to mate veřejnost, ale na druhou stranu samozřejmě také souhlasím s tím, že teďka nesmíme propadat panice, to je to nejhorší, co by se nám mohlo stát, protože my umíme již, řekl bych, výrazně lépe léčit ty pacienty, kteří stonají s covidem v nemocnicích. Víme mnohem více o průběhu toho onemocnění, takže ta situace je vlastně o něco z hlediska toho vědění a poznání lepší než na jaře, ale skutečně nemáme východisko jiné než teďka skutečně všichni zapracovat a nebrat to tak, že někdo nějak somnambulně ráno si vymýšlí, co bych ještě zakázal, /nesrozumitelné/ se vychází z čísel, dat a potom následně z diskusí s dalšími rezorty.

Věra ŠTECHROVÁ, moderátorka

Budeme o tom i dál mluvit. Náměstek ministra zdravotnictví pro zdravotní péči Aleksi Šedo byl ve vysílání, děkuju za to, na slyšenou.

Aleksi ŠEDO, náměstek ministra zdravotnictví

Díky, na shledanou.

Věra ŠTECHROVÁ, moderátorka

A ve vysílání teď vítám hlavního epidemiologa IKEMu Petra Smejkal, dobrý den.

Petr SMEJKAL, hlavní epidemiolog IKEM

Dobrý den.

Věra ŠTECHROVÁ, moderátorka

Tak premiér Babiš včera řekl, že máme jen jeden pokus, který tentokrát musí být úspěšný, abychom epidemii zvládli. Je to v tuto chvíli opravdu tak, že na opravu už nebude čas a prostor?

Petr SMEJKAL, hlavní epidemiolog IKEM

Je to tak.

Věra ŠTECHROVÁ, moderátorka

Bylo podle vás nutné ta od pondělí platící opatření zpřísnovat hned od středy? Co k tomu vedlo?

Petr SMEJKAL, hlavní epidemiolog IKEM

Tak asi k tomu vedl ten zvýšený počet nakažených ještě z konce minulého týdne, nevím, co k tomu vedlo přesně, to já tohle opravdu nevím, víte, že já jsem, a někteří z nás spíš byli advokáty toho, že některá ta opatření měla přijít ještě dříve a měla se jako držet déle, ale...

Věra ŠTECHROVÁ, moderátorka

Kde se podle vás projevil mezi tím pátkem, kdy se vyhlášovala opatření na pondělí, a teď pondělkem, kdy se vyhlášovala opatření na středu, ten hlavní problém? Kde se projevil? Proč bylo podle vás nutné zpřísnit ta opatření? Nebo bylo to nutné?

Petr SMEJKAL, hlavní epidemiolog IKEM

Já opravdu nevím, tak víte, to jsou celospolečenské diskuze, které určitě probíhají i v těch kruzích, kde se o tom rozhoduje, mezi ekonomy a epidemiology, takže to je otázka diskuze a nevím opravdu, tohle nevím, proč.

Věra ŠTECHROVÁ, moderátorka

No a ta opatření, která platí od zítřka, nošení roušek tedy na stanicích MHD už ode dneška, se vám jeví jako dostatečná? Jako opatření, díky kterým by se dala ta epidemie tedy potlačit?

Petr SMEJKAL, hlavní epidemiolog IKEM

Všechna ta opatření dohromady jsou důležitá, nejenom čekárny. Tam je důležité, jak já vždycky říkám, víte, opatření jsou jedna věc, ale druhá věc je to dodržování a to je jistě vynucení toho, aby lidé to dodržovali. S tím souvisí boj s dezinformacemi, které pořád kolem nás krouží, takže ta opatření jsou namístě a teď je musíme ještě dodržovat.

Věra ŠTECHROVÁ, moderátorka

Reprodukční číslo je teď zhruba 1,5, včera jsme slyšeli od premiéra Babiše, že pokud se za týden sníží na hodnotu 0,8, bude

se rozvolňovat. Je ten týden na to snížení na 0,8 reálná doba?

Petr SMEJKAL, hlavní epidemiolog IKEM

Ne, to bych si dovilil nesouhlasit. Já myslím, že to rozhodně bude nejméně na 14 dní a já bych nebyl takovým optimistou, třeba základní školy, u kterých je velká diskuze, jak víme, a které zatěžují i ty maminky, tak tam určitě, pokud dojde k nějakému zlepšení, tak za 14 dní se od tohohle třeba může ustoupit, ale já myslím, že většina těch opatření zůstane platná po delší dobu než 14 dní.

Věra ŠTECHROVÁ, moderátorka

Mimochodem, když mluvíte o tom prvním stupni škol, jak rozumíte tomu uzavření? My jsme teď slyšeli, že malé děti nejsou nějakými zásadními přenašeči nákazy, jak to tedy podle vás z toho epidemiologického hlediska je?

Petr SMEJKAL, hlavní epidemiolog IKEM

Oni nejsou zásadními přenašeči v porovnání s těmi staršími. Tam je nejrizikovější skupina těch gymnazistů nebo, řekněme, druhého stupně nebo těch dětí od 12 let. Ale znamená to, že bohužel i ty malé děti jsou přenašeči. Oni jsou většinou naprosto bezpříznakoví, takže o ně se nebojíme, ale oni přenašeči jsou. Jak říkám, ne tak významnými, ale v téhle situaci toho epidemiologického vývoje se to dá pochopit. A jak říkám, já doufám, že pokud dojde k rozvolňování, tak tyhle ty malé děti budou těmi prvními, které se rozvolní.

Věra ŠTECHROVÁ, moderátorka

Je tam ještě nějaké opatření, které vám tam osobně chybí a které by tam podle vás mělo být? Víím, že už jste mluvil o tom, že je teď nutné všechna ta opatření hlavně dodržovat.

Petr SMEJKAL, hlavní epidemiolog IKEM

Ne, já myslím, že to je asi, tohle už je v podstatě... Já jsem nebyl příznivcem, aby se nějak zakazovalo, nejsme v situaci, kdy musíme zakazovat pohyb lidí na nějakou vzdálenost od domu třeba, což se dělo i v některých těch evropských zemích. Já myslím, že tohleto, co máme teďka, je namístě a myslím, že i lidé snad pochopí, že uzavření těch restauračních zařízení nějakou dobu je nutné, a nemůžu než zopakovat, že teď jde o to, abychom opravdu se těmi opatřeními řídili a respektovali je.

Věra ŠTECHROVÁ, moderátorka

Hlavní epidemiolog IKEMu Petr Smejkal byl naším hostem. Díky. Na slyšenou.

Petr SMEJKAL, hlavní epidemiolog IKEM

Taky děkuju, společně to opět snad zvládneme. Na shledanou. Na slyšenou. /znělka/

Věra ŠTECHROVÁ, moderátorka

Jak jsme už říkali, počet nakažených zdravotníků se za minulý týden zdvojnásobil, pozitivní test na koronavirus podle posledních dostupných údajů už vyřadil z práce 1862 zdravotních sester. Podle šéfa Fakultní nemocnice Brno Jaroslava Štěrby přitom budou sestry zapotřebí především k péči o pacienty s nemocí covid-19.

Jaroslav ŠTĚRBA, ředitel, FN Brno

Je třeba si uvědomit, že ty sestry jsou v oblecích mnoho hodin, což vylučuje možnost se najíst, jít si na toaletu, takže ten komfort práce je jistě méně příjemný, než když ve zprávách hovořili generálové českého fotbalu, že chtějí být, jejich hlavní starostí je, aby byli nablízku fanouškům. Naší hlavní starostí je, abychom měli nějaký personál nablízku nemocným.

Věra ŠTECHROVÁ, moderátorka

Ve spojení jsme teď s prezidentkou České asociace sester Martinou Šochmanovou, dobrý den i vám.

Martina ŠOCHMANOVÁ, prezidentka České asociace sester

Dobrý den.

Věra ŠTECHROVÁ, moderátorka

Ten nedostatek sester trápí české zdravotnictví dlouhodobě. Jak velkým zásahem je přes 18 stovek nemocných sester v době, kdy je jejich práce kvůli epidemii stále náročnější?

Martina ŠOCHMANOVÁ, prezidentka České asociace sester

Je to pochopitelně velký zásah, protože to číslo je obrovské a bohužel nám neustále roste, což nás děsí, a my teď musíme se snažit co nejvíc všemi možnými silami, aby se to číslo zpomalilo, aby se nám všechny sestry uzdravily, aby ten průběh nemoci byl co nejmírnější, aby zase byly v pořádku a zdravý a abychom měli zase plný systém, byť teda je to stále s tím chybějícím počtem sester.

Věra ŠTECHROVÁ, moderátorka

Dá se říct, jaký počet nemocných sester by už znamenal takový problém, že by nemocnice přestaly zvládat péči o nemocné?

Martina ŠOCHMANOVÁ, prezidentka České asociace sester

Já si úplně netroufám říci, jaké číslo by to přesně bylo. Je to podle zdravotnických zařízení, to je těžko říci, protože pokud budou z jednoho zdravotnického zařízení, tak je to pochopitelně kolaps, ale pokud budou průběžně napříč celou republiku, tak je ta situace jiná. Takže jedno číslo bych určitě si netroufala říci, ale pochopitelně zásah je to vždycky a musíme se s tím naučit nějak pracovat a vyrovnat a musíme prostě zastoupit některé ty profese, ale samozřejmě sestry právě teď i díky paradoxně pandemii ukázaly, že jsou v mnoha činnostech naprosto nezastupitelné, takže to bude velmi těžké. Tak my musíme fakt doufat, že ta čísla nepůjdou nahoru a že se ta situace začne zlepšovat.

Věra ŠTECHROVÁ, moderátorka

Mimochodem, když vypadnou některé sestry z toho provozu, tak jak potom vypadá ten pracovní den nebo ta pracovní doba sester, které zůstávají? Kolik hodin denně oni mohou anebo musí pracovat?

Martina ŠOCHMANOVÁ, prezidentka České asociace sester

Je to zase, je to hrozně těžké říci přesně, kolik hodin nebo jak přesně to bude. Samozřejmě sestry budou pracovat v přesčasových hodinách, budou pracovat více, než pracují teď, je to pochopitelně velmi náročné, a pokud ta čísla půjdou nahoru, tak my budeme muset začít omezovat péči, která se dá omezit, to znamená, že plánované výkony, které se dají odložit, budeme muset začít odkládat a soustředit se na péči o pacienty v těch akutních fázích. A to nejen o pacienty s covid pozitivní nákazou, ale i o pacienty, kteří jsou z jiných důvodů v kritickém stavu, takže tadyta péče prostě musí zůstat zachována.

Věra ŠTECHROVÁ, moderátorka

Nakolik může do počtu sester v nemocnicích zasáhnout uzavření prvního stupně základních škol?

Martina ŠOCHMANOVÁ, prezidentka České asociace sester

To je samozřejmě velký zásah a je to velmi nepříjemná komplikace, kterou si myslím, že asi všechny hlavní sestry, náměstkyně pro ošetrovatelskou péči dneska řeší, protože je to výpadek, který nám do té práce velmi zasáhne, takže my se snažíme najít nějaké cesty, jak tyto sestry nechat i nadále v té práci, zajistit jim nějakou formou hlídání.

Věra ŠTECHROVÁ, moderátorka

No, promiňte, vláda teď slíbila rychlé opatření, podle kterého by výuka pro děti zdravotníků byla zachována, máte už přesnější informace, jak by to mělo fungovat?

Martina ŠOCHMANOVÁ, prezidentka České asociace sester

Zatím úplně nevím, pokud budu hovořit konkrétně za IKEM, tak nás kontaktovalo hlavní město Praha, kterým teda dáváme seznamy našich zaměstnanců, kteří potřebují hlídání dětí, pokud bude se jednat jenom o hlídání, nebo bude zajištěna i výuka pro ty děti, tak zatím tyto informace nemám.

Věra ŠTECHROVÁ, moderátorka

Dovedete si představit, že by fungoval ten plán, který říká, že by byla vyčleněna pro zdravotníky jedna škola třeba v blízkosti nemocnice, kam by ty všechny děti docházely?

Martina ŠOCHMANOVÁ, prezidentka České asociace sester

Asi si to představit umím, ale musím říci, že tady trošičku postrádám logiku toho uzavření, protože pak ty děti zase z mnoha míst budeme centrovat do jednoho místa, tady trošičku postrádá smysl teda to uzavření těch prvních stupňů, protože ty děti stejně budeme koncentrovat do jednoho místa a já si myslím, že od těch dětí, ale nejsem epidemiolog, takže nemohu to říci zodpovědně, ale ty nákazy u těchto malých dětí nejsou až tak dramatické, jako já bych prostě byla pro, aby se ty školy co nejdříve znovu otevřely, to si myslím, že je nejlepší řešení.

Věra ŠTECHROVÁ, moderátorka

No, zatím je plánováno, že se mají otevřít 2. listopadu, ty školy a školky pro zdravotníky fungovaly už při tom prvním vyhlášení nouzového stavu v březnu. Jaká s tím tedy byla zkušenost a bude podle vás teď díky tomu jednodušší to obnovit?

Martina ŠOCHMANOVÁ, prezidentka České asociace sester

Zkušenost s tím byla dobrá, určitě to bude jednodušší obnovit, ale musíme si také uvědomit jednu věc, že už ti zdravotníci pracovníci jsou unaveni. Už vlastně pod obrovským tlakem pracují od března a máme říjen. Je to strašně dlouhá doba a už jsou opravdu velmi unavení a já bych prostě si moc přála, aby jim bylo uleveno co nejvíce. A rovněž bych si dovolila využít tady toho prostoru a chtěla bych jim všem strašně moc poděkovat, protože opravdu pracují pod obrovským tlakem, s obrovským nasazením a vlastně zvládají tu práci naprosto skvěle, takže za to jim patří obrovský dík.

Věra ŠTECHROVÁ, moderátorka

K tomu se určitě připojujeme, když mluvíte o tom, že by bylo dobré ulevit zdravotním sestřím, jak by se to dalo udělat? Jakým způsobem?

Martina ŠOCHMANOVÁ, prezidentka České asociace sester

Já si myslím, že právě to uzavření těch škol je pro ně komplikací a chápu, že musíme přistoupit ke všem možným opatřením, která by potlačila průchod té nákazy, takže samozřejmě chápu důvody, které k tomu vedly, ale přimlouvala bych se za to, aby opravdu, pokud bude docházet k nějakému rozvolňování, tak aby tohle bylo prvním bodem, který se rozvolní, aby se otevřely ty školy, protože samozřejmě pro ty zaměstnance ve zdravotnictví, pokud přijdou domů po té náročné směně a ještě se mají se svými dětmi učit, je to další zátěž, takže určitě bych se přimlouvala za to, aby se to rozvolnilo jako mezi prvními body.

Věra ŠTECHROVÁ, moderátorka

Prezidentka České asociace sester Martina Šochmanová. Děkuju, na slyšenou.

Martina ŠOCHMANOVÁ, prezidentka České asociace sester

Já také děkuji, na slyšenou. /znělka/

Věra ŠTECHROVÁ, moderátorka

Vláda dlouhodobě čelí kritice kvůli špatné komunikaci během koronavirové krize. S nástupem do čela Ministerstva zdravotnictví si Roman Prymula v září vytkl jako jeden ze svých cílů dramatické zlepšení komunikace. Jak z tohoto pohledu proběhla včerejší večerní tisková konference, to proberu s Denisou Hejlovou, vedoucí katedry marketingové komunikace a public relations Institutu komunikačních studií a žurnalistiky Univerzity Karlovy. Dobrý den.

Denisa HEJLOVÁ, vedoucí katedry marketingové komunikace a public relations, FSV UK

Dobrý den.

Věra ŠTECHROVÁ, moderátorka

Jak tedy podle vás vláda včera komunikovala ta další omezení života lidí?

Denisa HEJLOVÁ, vedoucí katedry marketingové komunikace a public relations, FSV UK

Bohužel ta komunikace je velmi chaotická. A obecná představa o komunikaci řady lidí je taková, že ta komunikace je zbytečná, že se máme soustředit pouze na ta fakta, na informace, které jsou, a vlastně, proč něco vysvětlovat, proč to říkat třeba 2× nebo jiným způsobem. Tady si prostě musíme uvědomit, že řada lidí se neřídí pouze vlastně nějakým jednoduchým principem myšlení a rozhodování, které je prostě na základě vstřebávání informací, které nám ta vláda podává, ale řídí se prostě jinak. Řídí se třeba podle svých známých nebo podle celebrit, které sledují. A ta vláda by na to neměla rezignovat. Ta vláda prostě musí komunikovat různými způsoby s různými vlastně druhy lidí tak, aby co nejvíc lidí přesvědčila k tomu a motivovala je pozitivně k tomu, aby vlastně ta nařízení dodržovali.

Věra ŠTECHROVÁ, moderátorka

Takže jestli tomu dobře rozumím, neměl by to být ten jediný kanál, a to je ta tisková konference, jak z tohoto pohledu hodnotíte třeba tweety nového ministra zdravotnictví Romana Prymuly, kterými včera oznamoval ta opatření, a to ještě dřív, než byla ta tisková konference?

Denisa HEJLOVÁ, vedoucí katedry marketingové komunikace a public relations, FSV UK

Ano, tam samozřejmě došlo k velmi nešťastné časové kolizi, já předpokládám, že to byl jenom nějaký ojedinělý lapsus, ale problém je už jenom to, když se lidem řekne, v neděli vám něco řekneme, ve středu vám něco řekneme a teď ono je těch 8 hodin a všichni čekají. A vlastně ta komunikace nepřichází. To prostě způsobuje nervozitu, a tím pádem ti lidé, když už mají k tomu nějakou emoci, tak tu komunikaci vnímají jinak. Jinak vstřebávají ty informace. Jsou třeba našťvaní. Už třeba apriori to ani nechtějí slyšet. A proto je důležité ale, aby v této situaci ta vláda prostě táhla za jeden provaz. Aby si to promyslela a aby našli i způsoby, jak komunikovat s lidmi, kteří třeba emocionálně některé politiky odmítají. Podívejte se třeba jenom, jak velmi dobře funguje komunikace s mladými lidmi, kterou v podstatě za celou vládu odvádí tady poslanec Dominik Feri, který komunikuje přes svůj instagramový účet s mladými lidmi a v podstatě říká to, co říká vláda, komunikuje ta nařízení, která jsou důležitá, ale protože je prostě důvěryhodnější pro tadytu skupinu těch lidí, tak od něj ty jako informace vstřebávají lépe. Ta vláda by si měla najít více takových lidí.

Věra ŠTECHROVÁ, moderátorka

My jsme včera slyšeli na té tiskové konferenci jednak politiky, kteří se omlouvali za tu situaci, která nastala, pak jsme slyšeli politiky, kteří říkali, že si nejsou vědomí nějakých chyb v této fázi. Posiluje, nebo naopak oslabuje ta omluva jednotlivých politiků nebo potažmo vlády její autoritu?

Denisa HEJLOVÁ, vedoucí katedry marketingové komunikace a public relations, FSV UK

Tak tam záleží hrozně na tom, k čemu se ta omluva váže, já jsem tedy neslyšela žádnou omluvu vlády za to, že by jednoznačně přijali tu odpovědnost tak, jak to premiér říkal na jaře.

Věra ŠTECHROVÁ, moderátorka

Měla jsem na mysli třeba ministra Plagu, který se omlouval za to, že musí uzavřít školy.

Denisa HEJLOVÁ, vedoucí katedry marketingové komunikace a public relations, FSV UK

To je sice možné, ale prostě tím hlavním lídrem je pan premiér. A číslo 2 je ministr zdravotnictví. A zatímco na jaře pan premiér velmi dobře a důrazně řekl, přijímám plnou odpovědnost, tak to vlastně zvyšuje tu jeho důvěryhodnost. Proto ta důvěra vládě i na jaře byla větší. Protože to jednak řekl a jednak lidé viděli, že se podle toho i chová. Kdežto nyní nejenom, že to neřekl, že tu odpovědnost verbálně odmítá nebo prostě to svaluje na jiné lidi, snaží se to bagatelizovat, říkat prostě nějaká jiná čísla, která třeba dokazují něco jiného, ale zároveň to není doprovázeno těmi činy.

Věra ŠTECHROVÁ, moderátorka

Jak vážně je podle vás ta důvěra veřejnosti ve vládu a její ministry z těch předchozích týdnů narušena a je nějaký recept, jak to změnit, jak z toho ven v tuhle chvíli?

Denisa HEJLOVÁ, vedoucí katedry marketingové komunikace a public relations, FSV UK

No, teď už je pozdě a teď už by to šlo jenom nějakými postupnými kroky, které, jak říkám, ta vláda měla mít dávno připravené. Ta důvěra je narušená a to se právě projevuje v tom, že celá řada lidí na ta opatření nadává, nebo že je dokonce odmítá. Všimněte si, že to procento těch lidí určitě, když byste se podívala do nějakého sociologického průzkumu, kteří odmítají vlastně ta nařízení vlády, tak nyní bude mnohem vyšší, než bylo třeba na jaře. Takže to nám vlastně signalizuje to, že ta důvěra je narušena.

Věra ŠTECHROVÁ, moderátorka

Tam byl ještě jeden silný moment, když říká ministr vnitra a předseda Ústředního krizového štábu Jan Hamáček z ČSSD, že je 14 dnů do kolapsu zdravotnického systému, a poté mluvil o mrazácích a mrtvolách v ulicích, může tohle nějak vyburcovat lidi k větší, řekněme, obezřetnosti, bylo to adekvátní situací?

Denisa HEJLOVÁ, vedoucí katedry marketingové komunikace a public relations, FSV UK

Je to strašení a spíše než vyburcování k motivaci to psychologicky povede k tomu, že se ti lidé začnou více bát. Že začnou být vystrašení, začnou být více ve stresu a samozřejmě ten člověk ve stresu prostě jedná jiným způsobem. Takže rozhodně to nepovažuju za vhodnou motivaci, ta vláda samozřejmě, když už jako nemůže pozitivně motivovat ty lidi, tak má možnost sáhnout k represivním opatřením, k různým trestům, pokutám, výhrůžkám a tak dál, ale hrozně by to neměla dělat takto, a jak říkám, to už je prostě krok číslo 2. Tady ta vláda selhala v té motivaci, v té pozitivní motivaci.

Věra ŠTECHROVÁ, moderátorka

Denisa Hejlová, vedoucí katedry marketingové komunikace a public relations **Fakulty sociálních věd** Univerzity Karlovy. Děkuju, hezký den.

Denisa HEJLOVÁ, vedoucí katedry marketingové komunikace a public relations, FSV UK

Na shledanou. /znělka/

Věra ŠTECHROVÁ, moderátorka

A nová vládní opatření zabraňující šíření koronaviru se dotýkají taky školství. Na distanční výuku od zítřka přejdou všechny školy s výjimkou mateřských. Na středních školách bude zakázána i prezenční praktická výuka. Na vysokých školách se budou moci až na výjimky související například s lékařskými obory konat pouze zkoušky s účastí do 10 osob. Změna čeká od zítřka taky vysokoškolské koleje. Zůstat na nich smí jen studenti, kteří nemají v Česku jiné bydliště nebo jsou v karanténě. Jak se s tímto opatřením vypořádají na kolejích v Hradci Králové, to zjišťuje reportér Ondřej Vaňura. Dobry den.

Ondřej VAŇURA, redaktor

Dobré odpoledne, já teď koukám na veliký osmipatrový panelový dům, který je do tvaru takzvané hokejky, a právě to jsou Palachovy koleje Univerzity Hradec Králové a rozhodně tady nevidím žádné velké stěhování, ta situace je totiž velmi překotná, až bych řekl, že možná trochu schizofrenní. Pokusím se ji popsat, už večer rektor univerzity Kamil Kuča uvedl, že se o uzavření kolejí dozvěděl až na tiskové konferenci vlády, hned od rána se tedy škola začala na to opatření připravovat a zatím je to tak, že rozeslala všem studentům, kterých se opuštění kolejí týká, tady jich je zhruba 500, e-mail s tím, že si věci na pokojích můžou nechat, ale od dnešní půlnoci musí z kolejí pryč. Nicméně vše se mění opravdu z hodiny na hodinu a dopoledne ministr školství Robert Plaga z ANO na Twitteru uvedl, že na kolejích můžou zůstat i ti, kteří se nemožou vrátit domů. To už četli studenti, kteří tu jsou ubytovaní a které jsem potkal na parkovišti, a ti mi říkali, že je to neuvěřitelný chaos a že se i na základě těch čerstvých skutečností nikam přechodně stěhovat nechystají. Univerzita podle mluvčího Jakuba Nováka ovšem musí postupovat podle toho aktuálně platného vládního nařízení a na opuštění tedy zatím trvá. Není totiž jasné, jak by ty nově zmíněné výjimky konkrétně fungovaly a tak dále, mluvčí ale uvedl, že je právě dost možné, že se vše ještě opravdu změní, a škola tak bude rozepisovat nové maily s novými informacemi a v podstatě se pak bude studentům ještě omlouvat.

Věra ŠTECHROVÁ, moderátorka

Já si ještě zeptám, Ondřeji, ale stále platí, že z kolejí se nemusí vystěhovat studenti s nařízenou pracovní povinností, studenti lékařských oborů anebo ti, kteří vykonávají pedagogickou praxi na školách, to zůstalo?

Ondřej VAŇURA, redaktor

Tak podle těch aktuálních informací i podle toho posledního vyjádření mluvčího hradecké univerzity Jakuba Nováka toto ještě stále platí, ale opravdu může se ta situace měnit.

Věra ŠTECHROVÁ, moderátorka

Tolik z vysokoškolských kolejí v Hradci Králové reportér Ondřej Vaňura, děkuji, na slyšenou.

Ondřej VAŇURA, redaktor

Na slyšenou, hezký den.

Věra ŠTECHROVÁ, moderátorka

A zrušení praktické výuky od zítřka pocítí především odborné školy, situaci na Středním odborném učilišti stavebním v Opavě sleduje reportér Martin Knitl. I tobě dobré odpoledne.

Martin KNITL, redaktor

Hezký den, ano, já jsem teď před dílnami, kde před chvílí skončili budoucí truhláři, a jak vedení školy, tak i mistři odborného výcviku jsou spíše pesimisty a moc nevěří, že se dílny zase rozjedou aspoň začátkem listopadu. Ředitel učiliště Miroslav Weis mně řekl, že teoretická výuka z domova má třeba u zedníků nebo pokrývačů opravdu minimální efekt, a spoléhal právě na dílny. Jenže i to končí, takže to vnímá jako velmi špatnou zprávu, i když na druhou stranu s něčím takovým počítal, má to i další důsledky, učni tady v rámci praxe pracují i na zakázkách pro firmy, mají rozdělané třeba střechy. A to je teď problém i proto, že se musí najít někdo, kdo tyto práce dokončí, anebo se to bude muset nějak vyřešit. I sami učni mně řekli, že z těch následujících týdnů nemají vůbec žádnou radost, jeden z nich si dokonce dnes už od rána hledá nějakou brigádu na stavbě třeba v odpoledních hodinách nebo o víkendech, aby to podle jeho slov nebyl ztracený čas. Takže tohle učiliště se od zítřka prakticky úplně zastaví, pokud jde o tu hlavní část, o ten hlavní smysl výuky.

Věra ŠTECHROVÁ, moderátorka

Reportér Martin Knitl se přihlásil z Opavy. Děkuju.

Martin KNITL, redaktor

Na slyšenou.

Věra ŠTECHROVÁ, moderátorka

A vláda včera představila nová omezení jako poslední šanci, jak může Česko druhou vlnu epidemie zvládnout. Vicepremiér a předseda ČSSD Hamáček přímo řekl, že máme poslední výstřel a musíme trefit desítku. Premiér a šéf hnutí ANO Andrej Babiš přitom nepřipouští, že bychom do této kritické situace dospěli kvůli podcenění nebo chybným rozhodnutím jeho vlády v předchozích týdnech.

Andrej BABIŠ, premiér, předseda hnutí /ANO/

Nemám žádný pocit, že bysem pochybil, my jsme zkrátka rozhodovali a v březnu někdo přišel s tím matematickým modelem a srpnu někdo, sice byl to ten stejný člověk, ale už přišel v nějakém čase, a ti, který měli přijít, nepřišli, takže to je podle mě v této fázi zbytečná debata, já nemám pocit, že bysme dělali něco špatně.

Věra ŠTECHROVÁ, moderátorka

To byl premiér Babiš a já teď ve vysílání vítám člena sněmovního zdravotnického výboru, místopředsedu TOP 09 Vlastimila Válka. Dobry den.

Vlastimil VÁLEK, místopředseda strany, člen sněmovního zdravotnického výboru /TOP 09/

Hezký dobrý den.

Věra ŠTECHROVÁ, moderátorka

Souhlasíte s tím, že situace je teď natolik kritická, že vyžaduje tato tvrdá opatření a omezení?

Vlastimil VÁLEK, místopředseda strany, člen sněmovního zdravotnického výboru /TOP 09/

Já souhlasím s tím, že situace je opravdu kritická, protože počty pacientů narůstají, pozitivních narůstají, zdravotníků nemocných, kteří jsou v karanténě nebo kteří mají příznaky, narůstají, s tím souhlasím, jestli zrovna tyto opatření něco vyřeší, to se opravdu nedá posoudit, já bych chtěl vypíchnout jednu věc, já jsem pevně věřil, že ty opatření budou průběžně vyhodnocována a bude jasně na základě tvrdých dat definováno, jestli fungují, nebo nefungují. Teď jsme zase v situaci, že se co 3, co 4 dny opatření mění, aniž by existoval nějaký jasný výstup, nějaká informace o tom, jestli ty předchozí opatření měly nějaký efekt. Já se na to budu ptát na vědecké radě Ministerstva zdravotnictví, protože toto mě už opravdu ničí.

Věra ŠTECHROVÁ, moderátorka

Podle vás, proč jsme se do tohoto kritického stavu dostali?

Vlastimil VÁLEK, místopředseda strany, člen sněmovního zdravotnického výboru /TOP 09/

No, tak já bych řekl jednu konkrétní věc, proč jsme se do něho dostali, ono jich je samozřejmě víc, ale ta jedna konkrétní věc, co je potřeba pořád opakovat, ve chvíli, kdy na základě doporučení odborníků ministr zdravotnictví chtěl zavést ve školách roušky a zahájit opatření, budu jmenovat, na základě doporučení doc. Maďara, 2 dny poté vystoupil premiér a řekl, že lid volá, že je to zbytečné, a jeho marketingoví experti že říkají, že je to zbytečné, že doc. Maďar je podvodník, ten odešel z Ministerstva zdravotnictví a to je výsledek, to, co máme dneska.

Věra ŠTECHROVÁ, moderátorka

Premiér Babiš na tuhle otázku, když se ho ptali, proč jsme se do tohoto stavu dostali, naznačil, že zatímco v březnu měl k dispozici jednoznačný matematický model dalšího vývoje, tak během léta taková prognóza k dispozici nebyla. Co se podle vás stalo? Žádná predikce se nezpracovala, nebo byla optimističtější, než je nakonec realita? Protože i vás o těch prognózách informoval šéf ÚZISu, pan Dušek.

Vlastimil VÁLEK, místopředseda strany, člen sněmovního zdravotnického výboru /TOP 09/

No samozřejmě a informoval nás o něm už na dubnovém, respektive květnovém zdravotním výboru. Vždyť je to koneckonců nahráno v parlamentním systému, ty nahrávky ze zdravotního výboru se ukládají, ta jeho prezentace je tam taky uložena. Měl jasnou představu a měl jasnou prezentaci o tom, že existují v září 3 scénáře, optimistický, realistický, pesimistický, nastal pesimistický, ano, nastal pesimističtější, než v té prognóze uváděl, ale to, co nastalo v září, to predikoval už někdy v květnu nebo v dubnu. Tak to bylo na zdravotním výboru prezentováno. Já nevím, proč to nedali panu ministrovi anebo panu premiérovi. Já nejsem ten, který chodí na porady vlády, já nejsem ministr zdravotnictví, kdybych byl ministr zdravotnictví, tak jsem mu to dal a bušil jsem do něho, aby se podle toho postupovalo. Pokud by se mnou nesouhlasil, tak bych rezignoval.

Věra ŠTECHROVÁ, moderátorka

Existovaly podle vás i jiné indicie, že by vše mohlo dospět do takto vážného stavu, už třeba na přelomu srpna a září?

Vlastimil VÁLEK, místopředseda strany, člen sněmovního zdravotnického výboru /TOP 09/

Tak pokud si vzpomeneme, tak pan současný ministr zdravotnictví, prof. Prymula opakoval, že přijde druhá vlna, přijde druhá vlna, všichni tvrdili, že přijde druhá vlna, všichni odborníci se na tom shodovali, já si myslím, že to jsou dostatečně jaksi informace o tom, že bude problém.

Věra ŠTECHROVÁ, moderátorka

Ale nebylo nutno vyslyšet i ty, kteří říkali, ekonomika tu umírá, je potřeba uvolnit právě kvůli tomu, abysme nakonec nezničili zemi ekonomicky?

Vlastimil VÁLEK, místopředseda strany, člen sněmovního zdravotnického výboru /TOP 09/

To bezesporu ano. A kdyby včas nastaly preventivní opatření, které by zabránily tomu, aby nevyšlo číslo R na 1,4 a výš a aby nebyl takový obrovský nárůst pozitivních, tak samozřejmě se dneska nemusely přijímat tak tvrdá restriktivní opatření. Stačily mírná restriktivní opatření ve smyslu roušek, důsledného dodržování vzdáleností a ty opatření se samozřejmě měly průběžně vyhodnocovat, jaký mají efekt, jaký mají dopad. Teď se zoufale hledají, zase zoufalá vláda dělá zoufalé kroky a nám nezbyvá než je podpořit, protože jsme se dostali do situace, na kterou upozorňovala dlouhodobě opozice, že se do ní dostaneme, a co teď můžeme dělat, no?

Věra ŠTECHROVÁ, moderátorka

Vlastimil Válek, místopředseda TOP 09 a také zástupce ředitele Fakultní nemocnice Brno. Děkujeme. Na slyšenou.

Vlastimil VÁLEK, místopředseda strany, člen sněmovního zdravotnického výboru /TOP 09/

Na slyšenou, hezký zbytek dne.

Věra ŠTECHROVÁ, moderátorka

Jak už jsme řekli, tak od zítřka dojde fakticky k uzavření restaurací, ty budou moci nově prodávat jídlo s sebou přes okénka, a to pouze do 20 hodin. Právě restaurace tak patří k nejpostiženějším segmentům podnikání, a proto netrpělivě očekávají a také jednájí o kompenzacích s ministrem průmyslu Karlem Havlíčkem. A těch posledních jednání se účastnil také Luboš Kastner, zástupce restaurátérů z Asociace malých a středních podniků a taky garant projektu Moje restaurace. Dobrý den.

Luboš KASTNER, garant projektu Moje restaurace, Asociace malých a středních podniků a živnostníků ČR

Dobrý den.

Věra ŠTECHROVÁ, moderátorka

Pane Kastnere, víte už, jakou formu kompenzace tedy stát pro vás chystá?

Luboš KASTNER, garant projektu Moje restaurace, Asociace malých a středních podniků a živnostníků ČR

Tak my se principiálně bavíme o třech základních kategoriích, tou první kategorií jsou mzdy, kompenzace mezd, protože náš obor je založen na zaměstnávání převážně lidí, takže to je první, druhá je kompenzace nájemného, protože to je velká část našich nákladů, a kompenzace tržeb v případě úplného uzavření. Bavíme se i o tom, že by bylo určité nutné zavést moratorium na splácení půjček a splátek, protože to jsou ty tvrdé oblasti, které určitě potřebujeme řešit.

Věra ŠTECHROVÁ, moderátorka

No a co z těchto oblastí už máte od vlády přislíbeno? Mzdy, nájemné, tržby, případně odklad splátek půjček...

Luboš KASTNER, garant projektu Moje restaurace, Asociace malých a středních podniků a živnostníků ČR

V každé této kategorii my jsme se bavili o konkrétním modelu, my jsme přišli s návrhy řešení, takže ta diskuze byla relativně rychlá, jasná, konkrétní, u mezd je to o tom, nalézt model, kterým by se kompenzovaly nebo platily mzdy zaměstnanců v gastronomii po dobu uzavření ze sta procent.

Věra ŠTECHROVÁ, moderátorka

Tam už je návrh na prodloužení toho Antiviru A, to by vám vyhovovalo?

Luboš KASTNER, garant projektu Moje restaurace, Asociace malých a středních podniků a živnostníků ČR

Antivirus A není úplně ten model, který zaručuje stoprocentní kompenzaci mezd. My potřebujeme najít nějaký model, dejme tomu, Antiviru D pro gastro, který opravdu zaručí, že po dobu uzavření dostaneme 100 % mezd. To je základ, abychom nepropouštěli. A to propouštění je teďka největší hrozba.

Věra ŠTECHROVÁ, moderátorka

Nájemné, tam byl na jaře Covid Nájemné, tak to se bude obnovovat? Víte o tom?

Luboš KASTNER, garant projektu Moje restaurace, Asociace malých a středních podniků a živnostníků ČR

Ano. Tam to vypadá jako jedna z těch nejsnadnějších, nejrychlejších podpor, tam i ministerstvo umí přijít s určitým modelem, který by byl rychle dosažitelný.

Věra ŠTECHROVÁ, moderátorka

A kompenzace tržeb, tam by to mohlo vypadat jak?

Luboš KASTNER, garant projektu Moje restaurace, Asociace malých a středních podniků a živnostníků ČR

Kompenzace tržeb. Bavíme se o mechanismu. Samozřejmě je to oblast, kde musíme přijít s nějakým výpočtem, a ano, je tam jeden mechanismus, který by mohl být založen na výši ročního odvodu DPH, ale já nechci předbíhat, protože to se v tuto chvíli řeší, řeší se to mezirezortně a my se večer kolem sedmé hodiny budeme opět bavit o konkrétním řešení tohoto bodu.

Věra ŠTECHROVÁ, moderátorka

Vy jste také původně navrhovali zrušení odvodů sociálního pojištění, tam jsme ale včera slyšeli od premiéra, že to bohužel lze udělat pouze plošně, takže toto opatření nebude?

Luboš KASTNER, garant projektu Moje restaurace, Asociace malých a středních podniků a živnostníků ČR

Není teďka jedno z těch nejvíce diskutovaných, ale je určitě jedno z těch, které je možným řešením, pokavaď by Antivirus typu D nebyl možný nějak sestavit. Takže je to jednoznačné řešení, ale my musíme hledět na celkové mzdy za gastronomii po dobu uzavření.

Věra ŠTECHROVÁ, moderátorka

K tomu provozu, který vás teď čeká, restaurace nemusí zavřít úplně, mohou prodávat do 8 hodin večer jídla přes okénko. Je to pro ně ale vůbec výhodné, držet provoz jen kvůli výdeji přes okénko? Vyplatí se to?

Luboš KASTNER, garant projektu Moje restaurace, Asociace malých a středních podniků a živnostníků ČR

Tak ono se to strašně vyplatí zejména rozvozným firmám, takže tento benefit přejmou kompletně rozvoznové firmy, restauracím se to moc nevyplatí. To na rovinu. Je to na poplacení možná nějakých základních nákladů, ale toto určitě není cesta, která je výhodnější.

Věra ŠTECHROVÁ, moderátorka

Máte odhady, jak velká část restaurací by mohla uzavřít svůj provoz raději úplně než zůstat u toho okénkového prodeje?

Luboš KASTNER, garant projektu Moje restaurace, Asociace malých a středních podniků a živnostníků ČR

Tak my ze všech dat, které jsme se snažili během dvou měsíců sbírat, víme, že akutně ohrožených je před 25 % gastronomů, restaurace, hospod, hostinských. Takže každý čtvrtý hostinský je nyní opravdu v hrozbě krachu.

Věra ŠTECHROVÁ, moderátorka

Podle ministra zdravotnictví Prymuly byla riziková především ta doba, kdy se podniky uzavíraly. Dalo se to podle vás zorganizovat nějak lépe, aby se lidé neshlukovali před restauracemi, v klidu se rozešli a restaurace se pak tedy by nemusely zavírat?

Luboš KASTNER, garant projektu Moje restaurace, Asociace malých a středních podniků a živnostníků ČR

Tak my jsme to několikrát říkali, my jsme potřebovali takzvaný hloučkový retardér. A my jsme navrhovali uzavření, postupné uzavření provozu, to znamená poslední objednávku, systém poslední objednávky a pak konečného uzavření provozu. Poslední objednávka v 10, uzavření provozu v 11. My jsme opravdu potřebovali pracovat s hosty na postupném odchodu domů. Ten návrh nebo uzavření provozu v 10 hodin nepřišel nám úplně nešťastnější, ale stalo se a ano, někde hloučky vznikaly, nicméně ze všech dat, které jsme mohli vidět, tak restaurace rozhodně nevyplývala nebo nevyznívala jako nejvíce nebezpečné místo.

Věra ŠTECHROVÁ, moderátorka

Luboš Kastner, zástupce restaurátorů z Asociace malých a středních podniků. Děkuje. Na slyšenou.

Luboš KASTNER, garant projektu Moje restaurace, Asociace malých a středních podniků a živnostníků ČR
Děkuju, na slyšenou.

Věra ŠTECHROVÁ, moderátorka

A ve vysílání je teď prezident Svazu obchodu a cestovního ruchu Tomáš Prouza. Dobrý den.

Tomáš PROUZA, prezident Svazu obchodu a cestovního ruchu ČR

Dobrý den.

Věra ŠTECHROVÁ, moderátorka

I vy jste říkal, že restaurace nejsou nejčastějším místem nákazy, a přesto je vláda výrazně omezila. Považujete to tedy v tuhle chvíli za chybu, když se opravdu omezuje v podstatě všechno?

Tomáš PROUZA, prezident Svazu obchodu a cestovního ruchu ČR

Kdyby to bylo jiné opatření, tak by to byla určitě chyba, rozumím tomu, že vláda hledala nějakou rovnováhu, myslím si, že restaurace neměly být úplně ten obětní beránek, protože opravdu všechna čísla ukazovala od začátku, posledních 5, 6 týdnů právě na školy, ale tím, že nebyla dlouho ochota zavřít první stupeň, tak se hledaly nějaké další alternativy, hospody jsou jako jednoduchý obětní beránek, který přišel, důležité ale teď je, že vláda aspoň uznala svoji odpovědnost, že když už takto trestá jeden sektor, který není rozhodně ten nejhorší, tak že aspoň musí přijít s nějakým rychlým programem kompenzací a pomůže díky tomu udržet té většinu lidí, kteří pracují v gastronomii, jejich pracovní místa.

Věra ŠTECHROVÁ, moderátorka

No, včera ministr Prymula na ten dotaz, proč restaurace, mluvil o tom, že ty klustry ukazují šíření nákazy mezi lidmi, kteří spolu byli v restauracích a pak společně odcházeli, tak z jakých statistik vy vycházíte, když říkáte, že restaurace nebyly mezi nejhoršími?

Tomáš PROUZA, prezident Svazu obchodu a cestovního ruchu ČR

Pan ministr říkal, že to byly často různé rodinné oslavy, různé velké svatby, které se dělaly, ale vycházíme ze statistik, které zveřejňoval ÚZIS a Ministerstvo zdravotnictví po jednotlivých krajích. Se ukazovaly vždycky top 20 zdrojů nákazy v každém kraji. A v jednom jediném byla asi na patnáctém místě jedna diskotéka ve, všech ostatních případech to byly školy od mateřských po vysoké a byly to kancelářské prostory, případně nějaká výroba.

Věra ŠTECHROVÁ, moderátorka

Obchody zůstávají otevřené, jak velký útlum ale čekáte tam? Projevují se nějak ta opatření už na tom, že lidé přestávají nakupovat?

Tomáš PROUZA, prezident Svazu obchodu a cestovního ruchu ČR

Projevují, vidíme už ty poslední 2 týdny, kdy ta čísla nákazy šla rychle nahoru, že vlastně řada lidí už má lockdown v hlavě. Šetří na nákupech, šetří i na nákupech potravin, tam vidíme dneska propady o nějakých 5-7 % oproti stejnému období minulého roku, u toho nepotravinářského zboží jsou ty propady ještě výraznější, třeba obchody s oblečením jsou často na nějakých -50-60 % obvyklých tržeb.

Věra ŠTECHROVÁ, moderátorka

Taky považujete za důležité, aby vláda měla připravenou masivní investici do období po pandemii, kdy by měla investovat do rozjezdu celého sektoru cestovního ruchu. Ona po té první vlně připravovala podporu cestovního ruchu především právě v prodloužení sezóny do toho podzimu, vyšla tahle představa? Dokázal trochu vydělat cestovní ruch přes léto?

Tomáš PROUZA, prezident Svazu obchodu a cestovního ruchu ČR

Naprosto nevyšla, protože vláda neudělala v podstatě vůbec nic. Když si vzpomenete, v dubnu, v květnu ministryně Dostálová slibovala všem desetitisícové vouchery na cestování po Česku, nakonec to vláda neudělala, byly tady jenom ty vouchery do lázní, ale šly čerpat už přes tu hlavní letní sezónu, takže nesplnily ten účel prodloužení sezóny, a musím říct, že tady vlastně vláda téměř nefungovala na rozdíl od některých krajů. Jihočeský, Severomoravský, Praha nebo Karlovy Vary, které nalily do podpory cestovního ruchu velké peníze tak, aby lidi mohli ušetřit na cestování do těch míst, a tam ty krajské programy byly výrazně účinnější než ty vládní.

Věra ŠTECHROVÁ, moderátorka

Říká prezident Svazu obchodu a cestovního ruchu Tomáš Prouza. Mluvili jsme nových opatřeních, které vláda vyhlásila částečně ode dneška, částečně od zítra a které se týkají právě i restaurací, obchodů a cestovního ruchu. Děkuje, hezký den.

Tomáš PROUZA, prezident Svazu obchodu a cestovního ruchu ČR

Díky moc, hezký den všem.

Věra ŠTECHROVÁ, moderátorka

Takové bylo speciální vysílání Českého rozhlasu Plus a Radiožurnálu. Teď už tu budou aktuální zprávy.

1.58. Jasný trend vysokoškoláků: Stálá práce během vysokoškolských studií [URL](#)

WEB, Datum: 13.10.2020, Zdroj: oeskapozice.cz, Strana: 0, Autor: Radka Kvačková, Infotype: Nepojmenováno, Datum importu: 14.10.2020 03:24, RU / měsíc: 243 470, Celková návštěvnost: 18 339, Rubrika: Téma, AVE: 5 000,00 Kč, Země: Česko, GRP: 0,20

Zhruba dvě třetiny vysokoškoláků pracují už v průběhu studia, přičemž absolventi si na vysokoškolském studiu nejvíc cení, že vedlo k celkovému rozvoji jejich osobnosti, říká v rozhovoru Michaela Šmídová z Centra pro studium vysokého školství, jež se podílela na průzkumu mezi těmi vysokoškoláky, kteří odpromovali v uplynulých letech.

Michaela Šmídová z Centra pro studium vysokého školství, jež se podílela na průzkumu mezi těmi vysokoškoláky, kteří odpromovali v uplynulých letech, v rozhovoru mimo jiné říká: „Rok po promoci působí 80 procent absolventů v pozici zaměstnanců, podnikatelů je mezi nimi jen zhruba sedm procent. Častěji podnikatele zaznamenáváme mezi absolventy uměleckých škol a humanitních oborů. Tam je ten podíl OSVČ zhruba 15 procent. Větší než průměrný podíl podnikajících, okolo deseti procent, najdeme i mezi IT specialisty.“

Michaela Šmídová, Centrum pro studium vysokého školství

LIDOVÉ NOVINY: Sledují vysoké školy a fakulty, jak si vedou jejich studenti i potom, co opustí školu?

ŠMÍDOVÁ: V uplynulých letech se o to dost snažily. Pokud mohu hodnotit, nejdále je v tomto ohledu Masarykova univerzita v Brně, která hodně používá dotazníková šetření. Komunikuje nejen se studenty, kteří jsou právě na fakultách, ale i s těmi, kdo už ze školy odešli. Uplynulých několik let vysoké školy často také zakládaly takzvané alumni neboli absolventské kluby, čímž snaží se udržet živý vztah mezi bývalými studenty a jejich alma mater. Uplynulých několik let vysoké školy často také zakládaly takzvané alumni neboli absolventské kluby, čímž snaží se udržet živý vztah mezi bývalými studenty a jejich alma mater. Vysoké školy potřebují zpětnou vazbu od svých absolventů i studentů, protože díky ní mohou měnit a ideálně i zlepšovat kvalitu nabízených studijních programů.

Vysoké školy potřebují zpětnou vazbu od svých absolventů i studentů, protože díky ní mohou měnit a ideálně i zlepšovat kvalitu nabízených studijních programů. Na celostátní úrovni je zadavatelem velkých dotazníkových šetření absolventů ministerstvo školství. Tato šetření se konají jednou za čtyři až pět let. Zatím poslední se uskutečnilo v roce 2018.

LIDOVÉ NOVINY: Co se z nich dá zjistit? Ví se například, jak často se stává, že absolventi nepracují v oboru, který vystudovali?

ŠMÍDOVÁ: Podle dat, která máme teď k dispozici, jde přibližně o jednu čtvrtinu absolventů. Ale samotný fakt, že někdo nepracuje v oboru, který vystudoval, nutně neznamená, že své vysokoškolské studium nevyužije. Z šetření, na němž jsme se jako Centrum pro studium vysokého školství podíleli, vyplynulo, že absolventi si na vysokoškolském studiu nejvíce cení, že vedlo k celkovému rozvoji jejich osobnosti, což se týká i schopnosti dále se vzdělávat.

Oceňují to i zaměstnavatelé. Vysokoškolské vzdělání vede, nebo by alespoň mělo vést k vybrušování řady kompetencí, které nejsou určeny jen pro určitý obor, ale hodí se i jinde. A jsou dobrým východiskem do světa, v němž lidé během svého života několikrát změní nejen práci, ale také i ten obor. Vysokoškolské vzdělání vede, nebo by alespoň mělo vést k vybrušování řady kompetencí, které nejsou určeny jen pro určitý obor, ale hodí se i jinde. A jsou dobrým východiskem do světa, v němž lidé během svého života několikrát změní nejen práci, ale také i ten obor.

LIDOVÉ NOVINY: Dokážou naše vysoké školy připravovat studenty takto univerzálně?

ŠMÍDOVÁ: Z citovaného šetření to vyplývá. Zdá se, že je skutečně připravují na řešení různých situací. Ono se někdy zapomíná, že cílem vysokoškolského studia není jen produkce pracovní síly, ale také nastartování určitého způsobu myšlení.

LIDOVÉ NOVINY: Jak je na tom Česká republika, pokud jde o podíl vysokoškolsky vzdělaných dejme tomu ve věkové skupině 25 až 34 let?

ŠMÍDOVÁ: Rozhodně jsme na tom dnes už lépe, než jsme bývali. Ve věkové skupině, o níž mluvíte, je vysokoškolsky vzdělaných asi 35 procent populace.

LIDOVÉ NOVINY: Kolik je evropský průměr?

ŠMÍDOVÁ: Pohybuje se kolem 40 procent. A třeba v Anglii nebo v Nizozemsku je to kolem 50 procent. V Nizozemsku je to ovšem i tím, že tam mají rozvinuté také neuniverzitní, profesně orientované vysoké školy, tedy ne tak akademické, ne tak zaměřené na vědu. Významný podíl studentů tam také končí s vysokoškolským studiem už po bakalářském stupni. Na profesní vzdělání se v České republice zaměřují spíše soukromé vysoké školy, veřejné víceméně jen dvě, Vysoká škola polytechnická v Jihlavě a Vysoká škola technická a ekonomická v Českých Budějovicích. Ale je třeba říct, že i takzvané tradiční, tedy akademicky zaměřené univerzity začínají postupně víc myslet na profesně zaměřené obory.

LIDOVÉ NOVINY: Profesních vysokých škol je u nás minimum, alespoň mezi veřejnými školami...

ŠMÍDOVÁ: Ano, na profesní vzdělání se v České republice zaměřují spíše soukromé vysoké školy, veřejné víceméně jen dvě, Vysoká škola polytechnická v Jihlavě a Vysoká škola technická a ekonomická v Českých Budějovicích. Ale je třeba říct, že i takzvané tradiční, tedy akademicky zaměřené univerzity začínají postupně víc myslet na profesně zaměřené obory.

Pokud víme, konkrétně třeba Vysoká škola ekonomická v Praze nebo brněnská Masarykova univerzita připravují nové profesně zaměřené bakalářské studijní programy, což však není totéž co ty dosud běžné, tedy akademické bakalářské programy, které prozatím převažují. Nepochybuji, že podobnou cestou se vydají nebo už začínají vydávat i další vysoké školy.

LIDOVÉ NOVINY: U veřejnosti často panuje názor, že když má někdo jen bakalářský titul, což většinou znamená tři roky studia, není to plnohodnotný vysokoškolák.

ŠMÍDOVÁ: Bakalářské studium představuje plnohodnotné vysokoškolské studium. Nicméně u nás dosud existuje nostalgie po době, kdy většina studijních programů trvala pět let. Možná i proto tolik vystudovaných bakalářů usiluje o pokračování na magisterském studiu. Bakalářské studium představuje plnohodnotné vysokoškolské studium. Nicméně u nás dosud existuje nostalgie po době, kdy většina studijních programů trvala pět let. Možná i proto tolik vystudovaných bakalářů usiluje o pokračování na magisterském studiu.

LIDOVÉ NOVINY: Nemáme proto magistrů příliš? Vždyť v mnoha rozvinutých zemích má většina vysokoškolsky vzdělaných jen bakalářský titul.

ŠMÍDOVÁ: Podobně jako u nás je to v dalších státech bývalého východního bloku, i když zejména pobaltské státy jsou v tomto ohledu bližší západním standardům. My jsme si asi ještě úplně nezvykli, i když takto rozdělené studium na bakalářský a magisterský stupeň u nás existuje už 20 let.

LIDOVÉ NOVINY: Dá se říct, že většina bakalářů pokračuje ve studiu?

ŠMÍDOVÁ: V současnosti do magisterského studia pokračuje většina studentů z bakalářského stupně studia. Ve výzkumu Eurostudent VII jsme se ptali na důvody. Studenti se mimo jiné shodují, že jejich bakalářský studijní program byl hodně všeobecný a že si od pokračování ve studiu slibují větší specializaci.

V některých oborech, jak jsou postavené, se stále předpokládá, že teprve magisterské studium vede k tomu, že z absolventa bude profesně připravený jedinec. Do značné míry to platí například pro studia pedagogická, zejména na některých školách. V některých oborech, jak jsou postavené, se stále předpokládá, že teprve magisterské studium vede k tomu, že z absolventa bude profesně připravený jedinec. Do značné míry to platí například pro studia pedagogická, zejména na některých školách.

LIDOVÉ NOVINY: O které absolventy je mezi zaměstnavateli největší zájem? A mění se to v čase?

ŠMÍDOVÁ: Asi nepřekvapí, že v uplynulých letech byl největší zájem o IT specialisty, hovoří se také o nedostatku lékařů, tam je to ale často navázané na konkrétní specializace. Hrozí ovšem stárnutí a postupně i nedostatek učitelů předmětů, jako je matematika, fyzika nebo chemie.

LIDOVÉ NOVINY: Takže hned po studiu asi nejvíc vydělávají aťáci?

ŠMÍDOVÁ: Nejnovější čísla nemáme ještě k dispozici, ale z těch dva roky starých údajů, které máme, jsou relace dobře patrné a zatím se zřejmě moc nemění. Ano, nejvíc mají specialisté v IT oboru. Platí to hned od začátku, tedy pro absolventy po prvním roce od absolutoria. A jejich odstup od ostatních se během dalších let ještě zvětšuje. Z hlediska platu jde evidentně o velmi atraktivní obor.

LIDOVÉ NOVINY: Kolik dělali jejich plat před těmi dvěma lety?

ŠMÍDOVÁ: Medián, což není průměrná mzda, ale nejčastější výše mzdy v oboru, představoval po prvním roce od absolvování pro absolventy IT oborů zhruba 35 tisíc korun. Dnes už to bude pravděpodobně víc. V uplynulých letech byl největší zájem o IT specialisty, hovoří se také o nedostatku lékařů, tam je to ale často navázané na konkrétní specializace. Hrozí ovšem stárnutí a postupně i nedostatek učitelů předmětů, jako je matematika, fyzika nebo chemie.

LIDOVÉ NOVINY: Kde bychom našli nejnižší medián?

ŠMÍDOVÁ: U čerstvých absolventů oborů zemědělství, lesnictví a rybářství. Poměrně nízký medián měli před dvěma lety také třeba absolventi humanitních věd a i učitelé, přesněji absolventi pedagogických oborů. Jejich platy ale nemůžeme interpretovat jako platy praktikujících učitelů, protože zdaleka ne všichni jako učitelé pracují. I učitelé platy se ale za ty dva roky od posledního šetření dost zvýšily. To všichni víme, protože se o tom mluví.

LIDOVÉ NOVINY: Kolik absolventů vysokých škol se dává zaměstnat a kolik se pouští do podnikání?

ŠMÍDOVÁ: Rok po promoci působí 80 procent absolventů v pozici zaměstnanců, podnikatelů je mezi nimi jen zhruba sedm procent. Častěji podnikatele zaznamenáváme mezi absolventy uměleckých škol a humanitních oborů. Tam je ten podíl OSVČ (osoba samostatně výdělečně činná) zhruba 15 procent. Větší než průměrný podíl podnikajících, a to kolem deseti procent, najdeme i mezi IT specialisty.

LIDOVÉ NOVINY: Dá se z vašich šetření vyčíst, kolik vysokoškolských studentů pracuje, tedy vydělává, už během studia?

ŠMÍDOVÁ: Jsou to zhruba dvě třetiny. Konkrétně v roce 2018 mělo 60 procent prezenčních studentů práci už v době absolvování. A obdobně vypadají čísla v již zmiňovaném výzkumu Eurostudent v České republice, který proběhl v letním semestru akademického roku 2018/2019. Dokonce jsme zaznamenali jasný trend ke stálé práci během vysokoškolských studií. Studenti dnes méně často pracují jako brigádníci, ale mají pravidelnou práci o minimální velikosti půl úvazku. Konkrétně v roce 2018 mělo 60 procent prezenčních studentů práci už v době absolvování. A obdobně vypadají čísla v již zmiňovaném výzkumu Eurostudent v České republice, který proběhl v letním semestru akademického roku 2018/2019. Dokonce jsme zaznamenali jasný trend ke stálé práci během vysokoškolských studií. Studenti dnes méně často pracují jako brigádníci, ale mají pravidelnou práci o minimální velikosti půl úvazku.

Velká část z nich, asi 70 procent, pak v instituci, kde působili jako vysokoškoláci, zůstává i rok po absolvování, a díky této praxi získává další kariérní možnosti. Je ale pravděpodobné, že teď v souvislosti s očekávanou ekonomickou krizí způsobenou epidemií se situace v zaměstnávání studentů změní a vysokoškoláci nebudou mít tolik pracovních příležitostí a nabídek během studia. Prozatím je ale práce v průběhu prezenčního studia de facto normou.

LIDOVÉ NOVINY: Můžete odhadovat, kteří studenti budou v tomto ohledu v těžší pozici?

ŠMÍDOVÁ: Pokud se ptáte na absolventy vysokoškolského studia, může jít zejména o obory spojené s turismem a cestováním obecně. K ohroženým mohou patřit i umělecké obory. Ty ovšem neprodukují významný počet absolventů. I tady platí, že velmi záleží na tom, jak dlouho bude trvat ta ne zcela normální pandemická situace, a jak se změní, či nezmění fungování společnosti v době postpandemické.

LIDOVÉ NOVINY: Vy jste se absolventů vysokých škol také ptali, jak je studium připravilo na trh práce. Co odpovídali?

ŠMÍDOVÁ: Že školy dostatečně nepodněcovaly podnikatelské dovednosti. Můžeme diskutovat, jestli je právě toto úlohou studia, ale absolventi to cítí jako potřebu. Mají také pocit, že vysoká škola by měla věnovat větší pozornost sociálním dovednostem, jako je práce v týmu či vedení kolektivu.

Michaela Šmídová

Vystudovala antropologii na Fakultě humanitních studií Univerzity Karlovy v Praze. V Centru pro studium vysokého školství působí od roku 2010, předtím pracovala pět let jako výzkumná pracovníce na **Fakultě sociálních věd** Univerzity Karlovy. Zaměřuje se na problematiku hodnot vysokoškoláků, klasifikaci a žebříčky hodnocení vysokých škol a sociální soudržnost české společnosti v celoevropském kontextu. Věnuje se také statistickému zpracování dat.

Foto:

Studenti - ilustrační foto.

Lidové noviny

1.59. Velká jízda po skluzavce. Výzkum vyvrací Zemanův mýtus o „pražské smetánce“: lidí, kteří se chrání, ubylo všude [URL](#)

WEB, Datum: 13.10.2020, Zdroj: denikn.cz, Strana: 0, Autor: Jan Wírmitzer, Infotype: Nepojmenováno, Datum importu: 14.10.2020 03:30, RU / měsíc: 358 647, Celková návštěvnost: 41 097, Rubrika: Česko, AVE: 40 000,00 Kč, Země: Česko, GRP: 0,46

Do jaké míry prostupuje menší ochota dodržovat ochranná opatření českou společností? Chrání se mladí méně než staří a je rozdíl mezi lidmi z Prahy a z měst velikosti Turnova či Sušice? Data ukazují nepříjemnou skutečnost: lidé se chrání méně napříč celou zemí. A zdravotníci mají větší obavy než zbytek populace.

Ještě na začátku dubna, v době první (a co do počtu prokázaných nálezů mnohem slabší) vlny epidemie dodržovalo většinu ochranných opatření 83 procent Čechů, tedy pět z šesti. Nyní je to 53 %, tedy polovina.

Nebo jinak: Plná čtvrtina lidí se nyní aktivně stýká s dalšími lidmi a přitom připouští, že dodržují jen menší část ochranných opatření. Takovýchto lidí přitom na jaře byla jen tři procenta. „Parametr velikosti této skupiny se mi zdá klíčový,“ poznamenal na Facebooku Jan Kulveit, který se na Oxfordské univerzitě zabývá modelováním a globálními riziky a nyní spolupracuje s ministerstvem zdravotnictví.

Ten „sešup“ se popravdě v létě zastavil, nyní se lidé dokonce začali o trochu více chránit – jenže z pohledu rozšíření epidemie už bylo pozdě.

Data pochází z výzkumu Život během pandemie, za nímž stojí výzkumná společnost PAQ Research. Sociologických výzkumů o chování společnosti je nyní více: nový je také výzkum CVM, podle nějž se od května do září z poloviny rozplynula důvěra veřejnosti v účinnost opatření (z 86 na 48 %, zatímco nedůvěra stoupla od května z 10 na 44 %). Výzkum nezachytil rapidní zhoršení situace v posledních týdnech.

Krátce řečeno: lidé důvěřují vládním opatřením čím dál méně a zároveň je čím dál méně dodržují.

„Lidé se cítí zrazeni“

Některá opatření přitom budí i hlasitý odpor, například roušky. Mnohdy iracionální výkřiky na sociálních sítích ale mohou někdy mít prosté vysvětlení.

Přečtěte si také Počtům nevěříme, hadříky nás nezachrání. České odpůrce roušek spojuje našťvanost a vypjatá nedůvěra vůči vládě

„To, co se teď děje, je opravdu popření. Ale ten, kdo popírá roušky, není a priori magor. Zatímco na jaře jsme věděli, že existuje nebezpečí, a snažili jsme se s tím vypořádat tak, že jsme byli velmi aktivní nebo přehnaně opatrní, což byly dva extrémy, v tuto chvíli je spousta lidí zklamaných z toho, že to napoprvé nevyšlo,“ řekl Deníku N psychoterapeut a psychiatr Tomáš Rektor.

Lidé si podle něj mysleli, že dva měsíce budou nosit roušky a vše bude navždy vyřešeno. „Je to podobné jako u závažně nemocných pacientů, kteří absolvují velmi nepříjemnou léčbu. Napoprvé to jde. Když se ale nemoc vrátí, najednou se cítí zklamaní a zranění. I když je lékař upozorňoval, že to je nemoc, která se skutečně vrací. Ti lidé se naštvou na své lékaře a na léčbu, to, co jim mělo pomoci, je zradilo. Mám pocit, že teď se spousta lidí cítí zrazena. Možná se cítí zrazena i samotnými rouškami,“ řekl (celý rozhovor s Tomášem Rektorem čtete zde).

Ke zklamání lidí může přispívat i to, že je v tom, že je problém vyřešený, ujišťovali v létě jak vládní politici, tak někteří šéfové státních institucí.

„Věřím, že se na podzim žádný masakr odehrávat nebude,“ říkal například začátkem června v ČT ředitel Ústavu zdravotnických informací a statistiky Ladislav Dušek. Také tvrdil, že Česko je připravené situaci řešit, včetně vytvořeného informačního systému. Zpětně je zjevné, že to nebyla pravda.

Premiér Andrej Babiš ve stejné době prohlašoval, že je zbytečně hrozit návratem krizové situace. „Máme skvělé technologie, chytrá karanténa funguje. Z první vlny jsme se poučili a jsme připraveni,“ řekl Babiš na tiskové konferenci. „Já si myslím, že

bychom se neměli už strašit s tou druhou vlnou, jsme na to připravení," chlácholil, aniž akcentoval to, co epidemiologové věděli – totiž že se virus vrátit může.

Radost ze zvládnutí nákazy brzdil na jaře například epidemiolog Rastislav Maďar, jenže ten už pro vládu nepracuje. Skončil poté, co se na něj premiér Babiš snažil přehodit odpovědnost za návrh nosit roušky ve školách. Mimochodem, právě Maďar navrhoval zprůsvětlení opatření v době, kdy na to ještě byl čas – a Babiš s tehdejšími ministrem Vojtěchem to odmítl. Jím navržená opatření zavedli o tři týdny později, ale už bylo pozdě.

Pražská smetánka? Rozdělující rétorika neodpovídá realitě

Zpět ale k výzkumu společnosti PAQ Research. Její data totiž odpovídají i na manévr prezidenta Miloše Zemana, který si v rozhovoru pro MF Dnes už tradičně rýpl do Pražanů – řekl, že uzavřením klubů se podle něj docílí toho, že „pražská smetánka“ bude „sedět, číst knihy (...) a zvyšovat tím svou beztak nízkou vzdělanostní úroveň“.

Prezident jako by tím naznačil, že problém je s Pražany – a ti přece mohou svůj společenský život omezit. Jenže jeho despekt nemá oporu v číslech, i když může příznivě rezonovat mezi jeho mimopražskými stoupenci. Lidí, kteří jsou zároveň sociálně aktivní a méně se chrání, je podle výzkumu Život během pandemie všude v Česku zhruba stejný podíl: 25–28 %. A vládou vyhlášená opatření platí po celé zemi.

Přečtěte si také Přehledně: Shrnutí nové vládní opatření, na co se od zítřka připravíte?

Pro účely výzkumu Život během pandemie jsou za sociálně aktivní počítáni lidé, kteří udají, že v týdnu měli přímý osobní kontakt s více než deseti dalšími lidmi. Za méně se chránící počítá výzkum lidí, kteří se z definované sady 13 hlavních ochranných opatření hlásí k dodržování nanejvýš šesti (přehled opatření zde). Podíl lidí, kteří se úplně izolují od okolí, je v Praze 19 %. I to odpovídá výzkumu v menších sídlech – napříč jimi je izolujících se lidí mezi 15 až 19 %, s přihlédnutím k možné statistické chybě.

Pravdou je, že mladí lidé (napříč Českem) mají obecně větší míru sociálních kontaktů než věková skupina od 55 let nahoru. Mezi lidmi do 35 let se mezi sociálně aktivní, ale méně se chránící řadí 41 % dotázaných. U lidí ve věku 35–54 let to je 31 %, u ještě starších lidí celkem 13 % (tedy zřetelně méně, a to i s přihlédnutím k tomu, že data pro tuto skupinu jsou vzhledem k online povaze výzkumu orientační).

U všech věkových skupin lze zkrátka pozorovat, že aktivních, ale méně se chránících lidí je oproti jaru mnohonásobně více.

Chudší lidé trpí více, zdravotníci se víc obávají

Výzkum kromě toho zjišťoval, jak moc pandemie Čechy zasáhla z ekonomického a profesního hlediska. Zajímavé je, že se celková ztráta práce výrazně více týká lidí žijících pod hranicí chudoby. Tam celkovou ztrátu práce a nenalezení nové, případně takzvané prekarizaci (náhradu práce dočasnými či sezonními pracemi a brigádami) hlásí deset procent dotázaných. U lépe zajištěných lidí, bez ohledu na to, jestli jsou nízkopříjmoví, či berou za práci hodně peněz, je tento podíl kolem dvou až tří procent.

Opatrnost lidí přítom může, jak upozorňuje zakladatel PAQ Research Daniel Prokop, vést k tomu, že lidé budou více šetřit na horší časy – a tím začne drhnout ekonomika.

Výzkum ukázal i to, že lidé pracující ve zdravotnictví či pečovatelství – tedy ti, u nichž lze předpokládat, že se obecně častěji potkají s nakaženými –, se epidemie obávají výrazně víc než lidé z ostatních oborů.

„Rizika nemoci často nevidíme, musí se o nich s námi mluvit“

Socioložka a spoluautorka projektu Život během pandemie Michaela Kudrnáčová z výzkumné společnosti PAQ Research pro Deník N připomněla, že současná epidemie je situací, v níž se příliš nedá spolehnout na vlastní zkušenost, a tak lidé jednají podle informací, které jim zprostředkovávají především státní a mediální.

Socioložka a spoluautorka projektu Život během pandemie Michaela Kudrnáčová. Foto: archiv Michaely Kudrnáčové / Sociologický ústav AV ČR

U výstupů týkajících se dodržování opatření jde sledovat tři vzorce: velký pokles u nevycházení z domu, dočasný výkyv v rouškách a ostatní, poměrně stabilně dodržovaná opatření. Čím si vysvětlujete ten pokles u nevycházení? Bylo pro lidi relativně snadné „hecnout se“ na jaře, ale unavili se tím? Nedokázala je vláda přesvědčit? Nebo se o to ani nesnažila?

Celé jaro bylo podle výzkumu Život během pandemie minimum respondentů, kteří znali někoho nakaženého. Od státní tehdy zaznělo naprosto jasně a jednoznačně, co je třeba dělat – omezit kontakty, nevycházet. Měli jsme omezení volného pohybu, vláda vyzývala občany, aby ven chodili opravdu jen v nutných případech.

Nevycházení z domu je opravdu razantní omezení a je poměrně pochopitelné, že lidé se s uvolňováním opatření vraceli k normálu. Takovou přísnou karanténu nejde ani dlouhodobě udržet. Spíše je problematické, že během léta došlo k velkému rozvolnění i tam, kde se opatření mohla držet, aniž to tolik omezilo ekonomiku a společenský život – typický příklad je home office, který v létě i nyní na podzim oproti jaru velmi polevil.

Z dnešního pohledu nemělo být úkolem vlády v pozdním jaře a létě ani tak prosazovat nevycházení, jako nasadit dlouhodobá opatření, která šíření nákazy tlumí, ale zároveň nezmrází společnost a ekonomiku. K tomu bohužel nedošlo.

Zdá se, že v řadě metrik jsou ženy o něco opatrnější než muži. Čím si to vysvětlit?

Částečně je to dáno rozdílnou věkovou strukturou – mezi ženami je větší podíl senierek a starší lidé jsou obecně opatrnější než mladší. Když se podíváme na stejně staré muže a ženy, rozdíl se zmenší zhruba na polovinu.

Další část rozdílů vyplývá z přítomnosti dětí v domácnosti, to se na rozdílech mezi muži a ženami podepisuje dvěma způsoby. Jednak ženy bývají častěji na rodičovské, a mají tak oproti mužům možnost více omezovat svoje kontakty s vnějším světem, například nevycházet. Z druhé, jak muži tak ženy jsou opatrnější, když mají v domácnosti děti, a mezi ženami je více samoživitelék. I po zohlednění těchto odlišností jsou ženy o něco opatrnější než muži, a také se epidemie více obávají, ale jsou to poměrně malé rozdíly.

Jak si vysvětlujete to, že navzdory průkazně horší epidemiologické situaci – je mnohem více potvrzených případů a nemocnice jsou vytiženější – lidé obecně opatření dodržují méně než na jaře? Co za tím hledat?

Vrátím se k první odpovědi – roli hraje to, jak je situace veřejnosti vysvětlována. S nemocí covid-19 má nejenom málokdo osobní zkušenosti, ale posoudit závažnost situace z epidemiologického, ale také ekonomického hlediska je věc, která není úkolem žádného jednotlivce. Po jarních omezeních nepřišla dlouhodobá komunikace o rizicích epidemie a možnostech jejího přibrzdování. Ne že by se o rizicích v létě nemluvilo, ale byly to jednotlivé hlasy, žádný jasný směr podpořený vládou.

Jisté je pravda, že opatření jsou unavující, ale sami nyní vidíme, že boj s epidemií není otázka krátkodobých razantních opatření, ale musí se jednat o dlouhodobé kroky. Ty musí mít vládní podporu a jasnou, dlouhodobou komunikaci, jinak je pro člověka snadné nejrůznější statistiky o počtech nakažených a zaplněnosti nemocnic příliš nevnímat.

Dá se soudit, jaký vliv na chování veřejnosti nyní mají hlasití odpůrci roušek a vládních opatření, a do jaké míry jsou v tomhle lidé vůči opatřením skeptičtí sami od sebe? Například proto, že mohou patřit k části populace, která příliš nesleduje zprávy a politiku?

Na to, jak lidé vnímají efektivitu opatření, se zaměříme v příští vlně výzkumu – brzy tak budeme vědět více. Vliv odpůrců je těžké posoudit, minimálně na sociálních sítích jsou slyšet hodně, ale možná i proto máme tendenci je přeceňovat. To, že v současnosti jsou lidé v prevenci méně opatrní, se totiž nemusí nutně vnímat jako skepse. Skepse by to byla, kdybychom si byli rizik pandemie vědomí, ale nevěřili, že například nošení roušek nebo dodržování odstupů něčemu pomůže.

Možná více než hlasití odpůrci nás může znepokojovat to, že poměrně velká část společnosti si rizika stále uvědomuje méně než v době největších jarních omezení – ve výzkumu zjišťujeme míru obav a ta se v průběhu září oproti létu sice zvýšila, ale méně, než by odpovídalo epidemiologickému vývoji. Vracím se k začátku: rizika spjatá s nemocí covid-19 bezprostředně často nevidíme, musí se s námi o nich mluvit.

Odborníci: Lidé nechtějí pykat za cizí chyby, vláda komunikovala zmatečně

Pavel Ranocha ze společnosti Kantar CZ pro Deník N řekl, že lidé, kteří začátkem září odmítali nošení roušek v MHD a na dalších veřejných místech, se rekrutovali v podstatě napříč všemi skupinami. „Snad s výjimkou seniorů a voličů ANO, což jsou skupiny, které se výrazně překrývají, a voličů KDU-ČSL. Je však otázkou, jak by se všichni ti lidé k rouškám stavěli dnes, jelikož od té doby se situace dramaticky zhoršila,“ řekl s tím, že novější čísla k dispozici nemá.

„Obecně si myslím, že zatímco na jaře lidé dokázali pochopit, že jsme čelili do značné míry neznámému nepříteli, proto opatření byla razantní a byli ochotni se jim podvolit, nyní jsou mnozí znechuceni z toho, že – minimálně podle jejich názoru – vláda během léta hrubě zaspala. Proto jsou nynější opatření mnohem tvrdší, než by mohla být v případě, kdybychom byli připraveni, jak jsme měli být. Jinak řečeno, nechtějí pykat za cizí chyby,“ doplnil Ranocha s tím, že v podstatě poprvé je vidět výrazný negativní dopad nějaké události na preference hnutí ANO.

Sociolog Ondřej Císař z **Fakulty sociálních věd** Karlovy univerzity v Praze upozorňuje, že nejednotnost společnosti v tématu ohrožení koronavirem není novinkou. „Již v červnu bylo podle dat CVVM 45 procent lidí přesvědčeno, že hrozba koronaviru je přeceňována, což ukazuje, že společnost byla na tomto tématu docela rozdělená,“ řekl Císař pro Deník N.

„V období od června jsme byli svědky dvou podstatných věcí. Pokračovala zmatečná a málo srozumitelná komunikace ze strany vlády a jejích představitelů. Zároveň s tím se ve směru k veřejnosti vyjadřovala řada celebrit, ale i lékařů a akademických funkcionářů, kteří bez jakéhokoli podkladu hrozbu viru dále zlehčovali, což má bezesporu na část populace vliv,“ popisuje sociolog.

Naráží tak na situaci, kdy například premiér osobně situaci zlehčoval a popisoval Česko jako zemi skvěle připravenou na možnou druhou vlnu viru. Řada epidemiologů před tím varovala. Česko v létě fakticky zrušilo veškerá restriktivní opatření, poměrně dlouho vládě také trvalo postavit se k šíření nákazy v dolech OKD na Karvinsku.

Veřejným prostorem rezonovala také vyjádření některých lékařů, zpěváků a dalších lidí, kteří popisovali, že koronavirus není žádný problém. Zejména na sociálních sítích přitom získávala tato prohlášení masivní publicitu a pozornost.

Podle sociologa ale souvisí jistá distance lidí od obav z nákazy také s pocitem ekonomického ohrožení. „Minulá mezinárodní data o reakcích veřejnosti na karanténní opatření ukazují, že zatímco před přijetím karantény převládá spíše strach z epidemie, na jejím konci se výrazně přidává také strach o finanční situaci a ekonomické zabezpečení,“ říká Císař.

„My máme za sebou již jarní uzavření. Proto je očekávatelné, že se dnes značná část lidí bojí více omezení svých ekonomických vyhlídek, když například nemohou ve svém oboru podnikat, než viru samotného,“ popisuje sociolog.

To se přitom nyní děje. Vláda postupně v několika krocích zasáhla do ekonomiky. Utlumuje zejména kulturu, sport a také segment služeb a pohostinství. Pro řadu podnikatelů mohou být opatření přímo likvidační. Babiš přitom dříve opakovaně uváděl, že žádná plošná opatření se již zavádět nebudou.

Podle Císaře je problém, že kabinet celý problém koronaviru staví jako řešení dilematu mezi upřednostněním zdraví, nebo ekonomiky. „Takové dilema ale před námi nestojí, a stačilo by to jednoduše vysvětlit. Zdraví je podmínkou ekonomiky. Příkladů je bezpočet, s rozjetou epidemií nebude ani turismus ze zahraničí do Česka, ani my nevyjedeme jednoduše do zahraničí, ani nebudou plně hospody,“ říká sociolog. „Pokud nepřijmeme rozumná opatření, vylidní je obava z viru. Pít může člověk i sám doma,“ dodává Císař.

1.60. Aleš Vik

TISK, Datum: 14.10.2020, Zdroj: Lidové noviny, Strana: 18, Autor: jn, Vyištěno: 32 842, Prodáno: 26 630, Infotype: Nepojmenováno, Datum importu: 14.10.2020 02:04, Čtenost: 180 764, Rubrika: Poslední strana, AVE: 14 219,62 Kč, Země: Česko, GRP: 2,01

Autor (* 1972) pochází z Plzně. Je absolventem Filozofické fakulty Univerzity Karlovy v Praze, studoval i v nizozemském Twente a Amsterdamu.

V současné době se věnuje vzdělávání a školení.

Zabývá se vysokoškolskou a vědní politikou, externě vyučuje na **Fakultě sociálních věd** Univerzity Karlovy.

O poezii se pokoušel již během studia na gymnáziu. Současně také skládal texty a hudbu pro folkovou kapelu Svízel, která v té době v Plzni působila. Svě satirické a nonsensové verše, inspirované Karlem Havlíčkem Borovským či Karlem Plíhalem, publikuje na sociálních sítích. Mimoto je autor dvorním básníkem pivovaru Falkenštejn. V současnosti žije v Praze, kde se svojí maďarskou partnerkou Dianou vychovávají děti Barnabáše a Attilu.

Foto popis:

1.61. Komunikaci Etnetera Group vede Gabrielová [URL](#)

WEB, Datum: 14.10.2020, Zdroj: mediar.cz, Strana: 0, Autor: redakce, Infotype: Nepojmenováno, Datum importu: 15.10.2020 02:46, RU / měsíc: 84 214, Celková návštěvnost: 8 714, Rubrika: Články, AVE: 15 000,00 Kč, Země: Česko, GRP: 0,10

Rita Gabrielová

Vedení komunikace společnosti Etnetera Group, která působí v oblasti zakázkového vývoje webových a mobilních aplikací, kreativního digitálního obsahu a pokročilé webové i datové analytiky, převzala Rita Gabrielová. V nově ustavené pozici má aktivně komunikovat s médii a veřejností i nastavit komunikační strategii profilující značku Etnetera Group na trhu. "Naším současným úkolem je nastavení strategické komunikace celé skupiny, kterou představují společnosti Etnetera, Etnetera Motion a Etnetera Activate," uvedl šéf skupiny Martin Palička.

Gabrielová přichází z Globusu, kde od podzimu 2018 do letošního jara vedla korporátní komunikaci a projekty CSR. V letech 2005 až 2010 řídila komunikaci české internetové jedničky Seznam.cz, pracovala též v oblasti financí, farmaceutického průmyslu či retailu. Vystudovala žurnalistiku na **Fakultě sociálních věd** Univerzity Karlovy v Praze a svou mediální praxi zahájila jako reportérka zpravodajství televize Nova.

1.62. Komunikaci Etnetera Group nově vede Rita Gabrielová. Dříve působila v Globusu [URL](#)

WEB, Datum: 14.10.2020, Zdroj: MaMcz, Strana: 0, Autor: Redakce MAM, Infotype: Nepojmenováno, Datum importu: 15.10.2020 02:49, RU / měsíc: 130 809, Celková návštěvnost: 10 351, Rubrika: Lidé, AVE: 15 000,00 Kč, Země: Česko, GRP: 0,12

Vedení komunikace společnosti Etnetera Group převzala Rita Gabrielová. Jejím úkolem bude nejen aktivní komunikace s médii a veřejností, ale také nastavení skupinové komunikační strategie profilující značku Etnetera Group na trhu. Společnost se specializuje na zakázkový vývoj webových a mobilních aplikací, kreativního digitálního obsahu a webové i datové analytiky.

Rita Gabrielová přináší do Etnetera Group zkušenosti nejen z oblasti IT - v letech 2005 až 2010 vedla komunikaci Seznam.cz -, ale také financí, farmaceutického průmyslu či retailu. Do Etnetera Group přichází z Globusu, kde v předchozích letech vedla korporátní komunikaci a CSR projekty.

„Naším současným úkolem je nastavení strategické komunikace celé skupiny, kterou představují společnosti Etnetera, Etnetera Motion a Etnetera Activate. Jsme přesvědčeni o tom, že právě dlouholetá aktivní spolupráce s médii i zkušenost s vedením korporátní komunikace, kterou Rita reprezentuje, jsou pro splnění této mise klíčové,“ říká Martin Palička, CEO skupiny Etnetera Group.

Gabrielová vystudovala žurnalistiku na **Fakultě sociálních věd** Univerzity Karlovy v Praze a svou mediální praxi zahájila jako reportérka zpravodajství TV Nova. V roce 2017 vystudovala postgraduální program na European School of Business & Management, zaměřený na Leadership.

1.63. Klaus mladší v politice skončí, pokud se Trikolóra nedostane do Sněmovny [URL](#)

WEB, Datum: 14.10.2020, Zdroj: zpravy.iDNES.cz, Strana: 0, Autor: Ire, Infotype: Nepojmenováno, Datum importu: 15.10.2020 02:49, RU / měsíc: 3 420 957, Celková návštěvnost: 660 316, Rubrika: Domáci, AVE: 99 000,00 Kč, Země: Česko, GRP: 7,34

Pokud strana Trikolóra nezíská v parlamentních volbách přes pět procent a nedostane se tak do Sněmovny, opustí její šéf, Václav Klaus mladší politiku. Deníku N řekl, že v případě neúspěchu nebude obhajovat ani funkci předsedy hnutí.

Z politiky by podle svých slov zamířil do soukromé sféry. Pro médium také uvedl, že by pro něj nebylo dostatečné ani získání tří procent voličů. Navíc, pokud by tříprocentní hranici překročil, získal by peníze ze státního rozpočtu.

„Já rozhodně nebudu fungovat na státní podpoře. To je to poslední,“ zdůraznil.

„To jsem skutečně řekl. Redaktorka se ptala, co by bylo, kdybychom získali tři procenta a měli jsme příspěvek volební. Na to jsem jí řekl, že určitě není mým cílem žít z volebního příspěvku. My jsme založili Trikolóru, abychom lidem vrátili tuhle zemi, snížili daně a tak dále, takže v jádru je to pravda,“ uvedl Václav Klaus mladší pro iDNES.cz.

„Založil jsem Trikolóru, protože věřím v nějaké hodnoty, chci je hájit. A k tomu je potřeba, abychom nějaké další volby vyhráli,“ řekl s tím, že pokud se to nepodaří, tak je připraven svou funkci přenechat někomu s větším talentem a energií.

V letošních krajských a senátních volbách strana Václava Klause mladšího pohořela. Trikolóra uspěla pouze ve Zlínském kraji – získala zde jeden post zastupitele. Do Senátu se žádný kandidát Trikolóry nedostal.

„Neočekával jsem lepší výsledek. Ukázalo se, že tam, kde jsme sehnali peníze na kampaň, což bylo Zlínsko, jsme se přiblížili tradičním politickým stranám. Naopak tam, kde to lidé dělali z nadšení a srdcem, je ten výsledek horší. Nejde si naivně myslet, že to lze dělat jen srdce. To je fakt. Je to realita, ke které se budeme muset postavit a říct si, jak dál,“ prohlásil k výsledkům už dříve politik.

Politolog Josef Mlejnek z **Fakulty sociálních věd** Univerzity Karlovy k výsledkům tehdy uvedl, že jsou varováním pro stranu.

Podle něj Trikolóra nebyla schopna získat voliče strany Tomia Okamury SPD.

„To je do budoucna a perspektivy tohoto uskupení velkým vykřičníkem. To, co zaznamenala, je velký neúspěch. Ukazuje se, že v boji o voliče ukazuje Tomio Okamura, že je dokáže lépe oslovit než Klaus mladší,“ řekl tehdy Mlejnek.

Foto:

Václav Klaus mladší před jednáním Sněmovny (7. dubna 2020).

Míchal Růžička, MAFRA

1.64. Na obnovení důvěry ve vládu už je pozdě, říká odbornice na komunikaci a PR [URL](#)

WEB, Datum: 14.10.2020, Zdroj: forum24.cz, Strana: 0, Autor: Jan Jandourek, Infotype: Nepojmenováno, Datum importu: 15.10.2020 02:49, RU / měsíc: 1 130 356, Celková návštěvnost: 115 248, Rubrika: Zprávy, AVE: 30 000,00 Kč, Země: Česko, GRP: 1,28

Zmateností v komunikaci s veřejností, kterou vláda ukázala v pondělí večer, se důvěra občanů ve vedení země a v přijímaná opatření proti koronaviru nezvýšila. „Důvěra je narušena a projevuje se to i v odmítání opatření,“ řekla pro Český rozhlas Denisa Hejlová, vedoucí katedry marketingové komunikace a PR **Fakulty sociálních věd** Univerzity Karlovy.

Podle expertky byla komunikace „velmi chaotická“. „Častou představou je, že komunikace je zbytečná a musíme se soustředit na data a informace. Řada lidí se ale neřídí pouze jednoduchým principem myšlení a rozhodování, založeného na vstřebání informací, ale i podle známých nebo celebrit. Vláda by tak na tento ohled neměla rezignovat. Musí komunikovat různými způsoby s různými typy lidí, aby co nejvíce z nich přesvědčila a pozitivně motivovala k dodržování opatření,“ říká Denisa Hejlová.

Také zmatek ohledně ohlášeného a pak zrušeného projevu ministra zdravotnictví zapůsobil neblaze: „Když lidem dáte jasný termín pro oznámení, a pak všichni čekají a ohlášení nepřichází, způsobuje to nervozitu. Lidé pak cítí emoci, komunikaci vnímají jinak a jinak vstřebávají i informace. Jsou například naštvaní a už a priori to nechtějí slyšet,“ vysvětluje Hejlová.

Okomentovala také to, jak se politici stavějí k otázce odpovědnosti za současný stav: „Nezaslechla jsem, že by vláda přijala odpovědnost tak, jak to udělal premiér na jaře. A právě on je s ministrem zdravotnictví tím hlavním lídrem... Pan premiér na jaře velmi důrazně řekl, že přijímá plnou odpovědnost, a následně se podle toho choval – tím si lze vysvětlit, proč důvěra vlády byla tehdy vyšší než nyní. Kdežto nyní tu větu premiér nejen neřekl, ale svaluje chyby na jiné, snaží se situaci bagatelizovat, uvádí jiná čísla a obraz nezlepšilo ani jeho chování.“

Napáchané škody na důvěře lidí už půjde těžko napravit. „Teď už je pozdě. Šlo by to pouze postupnými kroky, které měla mít vláda připravené. Důvěra je narušena a projevuje se v tom, že celá řada lidí na opatření nadává nebo je dokonce odmítá,“ míní expertka.

Kriticky hodnotí také výrok vicepremiéra a ministra vnitra Jana Hamáčka (ČSSD) o tom, že hrozí, že „v ulicích budou mrazáky na mrtvoly“. „Je to strašení a spíše než k vyburcování to psychologicky povede k tomu, že se lidé začnou více bát. Budou vystrašení, ve stresu. Člověk pak v takovém stavu jedná jiným způsobem. Když už vláda nedokáže veřejnost motivovat, má možnost sáhnout k represivním opatřením, například trestům, pokutám a výhrůžkám. Ale rozhodně by to neměla dělat takto. To je až druhý krok. Vláda v pozitivní motivaci selhala,“ dodává Denisa Hejlová.

1.65. Zábbranský, Formánek, Hošková... Velký knižní čtvrtek zve na online setkání s českými autory – 15. října od 17 hodin [URL](#)

WEB, Datum: 14.10.2020, Zdroj: cysnews.cz, Strana: 0, Autor: Markéta Pavelková, Infotype: Nepojmenováno, Datum importu: 14.10.2020 12:38, Celková návštěvnost: 5 000, AVE: 5 000,00 Kč, Země: Česko, GRP: 0,06

Uměleckoprůmyslové museum v Praze se ve čtvrtek 15. října od 17.00 stane dějištěm setkání s autory, jejichž knihy byly vybrány do exkluzivní kolekce podzimního Velkého knižního čtvrtku.

S ohledem na aktuální protipandemická opatření se beseda uskuteční bez osobní přítomnosti diváků, kteří si ji ovšem mohou v klidu vychutnat prostřednictvím livestreamu na www.facebook.com/velkyctvrtek, facebookové stránce akce.

Pozvání přijali: Jakub Szántó (Z Izrastiny s láskou), Josef Formánek (Kniha o tichu), Michaela Hošková (Matěj maluje mapy), Zdeněk Zikmund (Bican proti Hitlerovi), David Zábbranský (Republika), Petra Nováková (editorka knihy Archistorie), Rani Tolimat (redaktor knihy Labyrint z ledu) a Radovan Beneš (redaktor knihy Na konci října). Moderátorem zajímavého povídání bude zkušený novinář Petr Vizina.

Více o autorech:

Jakub Szántó vystudoval na **Fakultě sociálních věd** Univerzity Karlovy a moderní dějiny na Středoevropské univerzitě v Budapešti. Studia ukončil doktorátem z moderních dějin na Univerzitě Karlově. Jako televizní reportér začal pracovat na TV Nova, v roce 2006 přešel do České televize. Mezi lety 2013 a 2018 působil jako její první stálý zpravodaj na Blízkém východě, na který se ve své kariéře soustředil. Je laureátem Novinářské ceny 2014 za zpravodajské pokrytí majdanské revoluce na Ukrajině a od roku 2017 také nejprestižnější novinářské Peroutkovy ceny. Za svou literární prvotinu Za oponou války obdržel cenu Magnesia Litera.

Josef Formánek žije v Českém středohoří, je zakladatelem geografického magazínu Koktejl a autorem osmi knih: Prsatý muž a zloděj příběhů, Létající jaguár, Mluvití pravdu, Umřel jsem v sobotu, Úsměvy smutných mužů, Syn větru a prsatý muž, Dvě slova jako klíč, Kniha o tichu.

Michaela Hošková přerušila kvůli péči o těžce postiženého syna kariéru v módním a mediálním průmyslu. Založila s manželem mj. společnost Maappi, která nabízí produkty spojené s Matějovými mapami a výtěžek využívá pro charitativní účely.

Zdeněk Zikmund vystudoval mezinárodní vztahy a žurnalistiku. Působil jako ředitel tiskového odboru ministerstva zahraničních věcí, pracoval v diplomatických službách, významných firmách a institucích. V současnosti je tiskovým mluvčím Českého svazu ledního hokeje. Publikoval monografie Fotbal ve stínu Duceho – Příběh Zlatých hochů a Na levém křídle Edvard Beneš – Prezident na hřišti a na Hradě. Vystupoval v různých televizních dokumentech, řadu dalších materiálů, věnovaných historii kopané, zveřejnil ve sbornících, denících a časopisech.

David Zábbranský, vystudovaný právník, debutoval roku 2006 románem Slabost pro každou jinou pláž, za který získal cenu Magnesia Litera v kategorii Objev roku. Následovaly novely Šternův pokus milovat, Kus umělce a Edita Farkaš. V roce 2015 vydal rozsáhlý román Martin Juhás čili Československo. O rok později měla v Praze premiéru jeho divadelní hra s názvem Herec a truhlář Majer mluví o stavu své domoviny. Vydal úspěšné a hojně diskutované romány Za Alpami a Logoz.

Informace o Velkém knižním čtvrtku a jednotlivých titulech z exkluzivní kolekce najdete na webových stránkách www.velkyctvrtek.cz.

1.66. DIÁŘ MÉHO ŽIVOTA

TISK, Datum: 14.10.2020, Zdroj: Žena a život, Strana: 48, Vytlačeno: 50 158, Prodáno: 29 440, Infotype: Nepojmenováno, Datum importu: 15.10.2020 03:03, Čtenost: 231 432, Rubrika: Osobnost, AVE: 406 666,01 Kč, Země: Česko, GRP: 2,57

Zatímco kdysi měl v oblíbě podzimní plískanice a nedal dopustit na ponuru bluesovou náladu, dnes by si Bohumil Kartous nejraději celoročně užíval dlouhé teplé večery. V příštím životě se proto plánuje narodit v Barceloně.

Jako dítě a teenager jsem miloval podzim a jeho deštivou atmosféru. Nějak mi vadilo horké slunce a hodně mě rozčilovala blankytně modrá obloha. Otravoval mě stav, kdy si všichni řekli „to je nádherný den“ a buď se rozhodli, že je třeba pěkného počasí využít k něčemu užitečnému (třeba natřít plot, aby to rychle uschlo), nebo vyrazit s ručníkem a svačinou tísnit se k vodě s dalšími zpocenými rekreaty.

Byl jsem vždy nadšený, když jsem otevřel oči a zjistil, že slunce má oblačnou roušku přes celý ksicht. Obzvlášť velké nadšení ve mně vyvolávaly ranní lijáky, a to zejména tehdy, když jsem mohl zase hezky zavřít oči a nechat tu nádhru venku dotvářet bluesovou atmosféru, aby mi zpříjemnila pokračování melancholické postelové romance. S věkem se to začalo postupně měnit. Ne že bych cokoli namítal proti rannímu dešti a jeho scénické hudbě, ale poslouchat ji z postele se mi nějak nedaří. Zemřít mladý, aby to člověku vydrželo. A navíc se s tím většinou pojí tma, což je také změna identity, která mě znepokojuje. Tma byla vždy vítaným spojencem v trvalém konfliktu s protivným slunečním zářením. Věk mi tuhle libůstku zabavil a vypadá to, že už ji na konci svého školního roku života nedostanu. No nic, dostal jsem od něj náhradou za utrpenou duševní újmu jinou radost. Teď se těším jako malé děcko na jaro, kdy je venku světlo aspoň do osmi a každý den se jeho společnost prodlužuje ruku v ruce s venkovní teplotou. Šortky, triko, žabky a odevšad, kam se člověk podívá, to stříká šťavnatě zelenou. Fotosyntéza jede na plné obrátky a na třešních už je pro co sáhnout. S přelomem léta ta zelená zešedne. Fotosyntéza se vyřádila, příroda z toho postupně otěhotněla a přicházejí žně a sklizně. Člověk ví, že party přešla do after party a zase dlouho nic nebude.

Z naprosto sobeckého hlediska mi tak v současnosti vyhovuje, že s výhledem na další slunečný týden s teplotami okolo bodu slasti není třeba odkládat žabky ani v půlce září. Kéž by to takhle vydrželo do silvestra.

Před pár lety se mi poštěstilo strávit přelom roku v Barceloně. Bylo takové teplo, že se dalo až do večera chodit v tričku. Na městské pláži člověk většinou potkal chodce, nicméně stát se plavcem nebylo zas tak sebestmrskačské. Pár lidí si prostě nenechalo ujít zážitek jít plavat poslední den v roce. Můžete, ale nemusíte, ideální stav.

Tehdy jsem si řekl, že příště se narodím v Barceloně. Ten záměr trvá, nicméně poslední léta slibují, že subtropy zažiju nejspíš i v Praze, byť bez moře. Klimatická změna není tak rychlá, aby mi dokázala v tomto životě naplnit sen, že v Podolí bude kromě pláže i slaná voda. Ale ono to přijde a z hlediska užítka je jedno, jestli v tomto, nebo příštím životě. Věřím v to, neboť jsem se nedávno dozvěděl, že Česká zemědělská univerzita už experimentálně zkoumá, jaké to bude, až se česká krajina začne vyrovnávat se subtropickými teplotami. Zanedlouho bych se měl dozvědět, k jakým dílčím závěrům vědci došli, tak se podělím. Do té doby se budu těšit z neobvykle teplých říjnových dní a doufat, že mě podzimní deště zastihnou v horizontální poloze.

DOPORUČUJU...

Future of Sex Jak technologie změni jednu z oblastí tak podstatně ovlivňujících prožívání lidského života? Futuristka Bryony Cole natáčí na toto téma globálně sledované podcasty s terapeutky, vědci i podnikateli v sextech průmyslu (v angličtině).

Opero Coworking a společenské události v centru Prahy v Salvátorské ulici, v cihlové funkcionalistické budově amsterodamského stříhu zasazené do pražské secese. Krásné a zároveň cenově dostupné místo k práci a setkávání.

Post-hudba Dvoučlenný hudební projekt, jenž ve své (občas drásavé) poetické melancholii zhudebňuje ulici, noc, vztahy a existenciální tíhu. Ideální v kombinaci s podzimem.

Kdo je Bohumil Kartous? Vystudoval Pedagogickou fakultu Masarykovy univerzity v Brně, postgraduálně mediální teorii na **Fakultě sociálních věd** Univerzity Karlovy v Praze. Je autorem knihy No Future: Vezeme děti na parním stroji do virtuální reality? (2019). V současnosti je ředitelem Pražského inovačního institutu. Má dva syny (16 a 5 let).

Foto popis:

1.67. Výzkum vyvrací mýtus o pražské vyvrácí Zemanův pražské smetance“

TISK, Datum: 14.10.2020, Zdroj: Deník N, Strana: 8, Autor: JAN WRNITZER, JAN TVRDOŇ, Vytlačeno: 7 500, Prodáno: 6 500, Infotype: Nepojmenováno, Datum importu: 14.10.2020 02:06, Rubrika: Téma, AVE: 48 604,86 Kč, Země: Česko

Do jaké míry prostupuje menší ochota dodržovat než staří a je rozdíl mezi lidmi z Prahy a menších dodržovat ochranná opatření společností? Chrání se mladí méně menších měst? Data ukazují, že si navzájem nemáme co vyčítat.

Před půlrokem, na začátku dubna, v době první (a co do počtu prokázaných nálezů mnohem slabší) vlny epidemie dodržovalo většinu ochranných opatření 83 procent Čechů, tedy pět ze šesti. Nyní je to 53 %, tedy polovina.

Nebo jinak: Plná čtvrtina lidí se nyní aktivně stýká s dalšími lidmi a přitom připouští, že dodržují jen menší část ochranných opatření. Takových lidí přitom na jaře byla jen tři procenta. „Parametr velikosti této skupiny se mi zdá klíčový,“ poznamenal na Facebooku Jan Kulveit, který se na Oxfordské univerzitě zabývá modelováním a globálními riziky a nyní spolupracuje s ministerstvem zdravotnictví.

Ten „sešup“ se popravdě v létě zastavil, lidé se nyní dokonce začali o trochu více chránit – jenže z pohledu rozšíření epidemie už bylo pozdě.

Data pochází z výzkumu Život během pandemie, za nímž stojí výzkumná společnost PAQ Research. Sociologických výzkumů o chování společnosti je nyní více: nový je také výzkum CVVM, podle nějž se od května do září z poloviny rozplynula důvěra veřejnosti v účinnost opatření (z 86 na 48 %, zatímco nedůvěra stoupla od května z 10 na 44 %). Výzkum nezachytil rapidní zhoršení situace v posledních týdnech.

Krátce řečeno: lidé důvěřují vládním opatřením čím dál méně a zároveň je čím dál méně dodržují.

„LIDÉ SE CÍTÍ ZRAZENÍ“

Některá opatření přitom budí i hlasitý odpor, například roušky. Mnohdy iracionální výkřiky na sociálních sítích ale mohou někdy mít prosté vysvětlení. „To, co se teď děje, je opravdu popření. Ale ten, kdo popírá roušky, není a priori magor. Zatímco na jaře jsme věděli, že existuje nebezpečí, a snažili jsme se s tím vypořádat tak, že jsme byli velmi aktivní nebo přehnaně opatrní, což byly dva extrémy, v tuto chvíli je spousta lidí zklamaných z toho, že to napoprvé nevyšlo,“ řekl Deníku N psychoterapeut a psychiatr Tomáš Rektor.

Lidé si podle něj mysleli, že dva měsíce budou nosit roušky a vše bude navždy vyřešeno. „Je to podobné jako u závažně nemocných pacientů, kteří absolvují velmi nepříjemnou léčbu. Napoprvé to jde. Když se ale nemoc vrátí, najednou se cítí zklamaní a zranění. I když je lékař upozorňoval, že to je nemoc, která se skutečně vrací. Ti lidé se naštvou na své lékaře a na léčbu, to, co jim mělo pomoci, je zradilo. Mám pocit, že teď se spousta lidí cítí zrazena. Možná se cítí zrazena i samotnými rouškami,“ řekl.

Ke zklamání lidí může přispívat i to, že je v tom, že je problém vyřešený, ujišťovali v létě jak vládní politici, tak někteří šéfové státních institucí.

„Věřím, že se na podzim žádný masakr odehrávat nebude,“ říkal například začátkem června v ČT ředitel Ústavu zdravotnických informací a statistiky Ladislav Dušek. Také tvrdil, že Česko je připravené situaci řešit, včetně vytvořeného informačního systému. Zpětně je zjevné, že to nebyla pravda.

Premiér Andrej Babiš ve stejné době prohlašoval, že je zbytečné hrozit návratem krizové situace. „Máme skvělé technologie, chytrá karanténa funguje. Z první vlny jsme se poučili a jsme připraveni,“ řekl Babiš na tiskové konferenci. „Já si myslím, že bychom se neměli už strašit s tou druhou vlnou, jsme na to připravení,“ chlácholil, aniž akcentoval to, co epidemiologové věděli – totiž že se vir vrátit může.

Radost ze zvládnutí nákazy brzdil na jaře například epidemiolog Rastislav Maďar, jenže ten už pro vládu nepracuje. Skončil poté, co se na něj premiér Babiš snažil přehodit odpovědnost za návrh nosit roušky ve školách. Mimochodem, právě Maďar navrhoval zpřísnit opatření v době, kdy na to ještě byl čas – a Babiš s tehdejším ministrem Vojtěchem to odmítl. Jím navržená opatření zavedli o tři týdny později, ale už bylo pozdě.

ROZDĚLUJÍCÍ RÉTORIKA NEODPOVÍDÁ REALITĚ

Zpět ale k výzkumu společnosti PAQ Research. Její data totiž odpovídají i na manévr prezidenta Miloše Zemana, který si v rozhovoru pro MF Dnes už tradičně rýpl do Pražanů – řekl, že uzavřením klubů se podle něj docílí toho, že „pražská smetánka“ bude „sedět, číst knihy (...) a zvyšovat tím svou beztak nízkou vzdělanostní úroveň“.

Prezident jako by tím naznačil, že problém je s Pražany, kteří se mohou uskromnit. Jenže jeho despekt nemá oporu v číslech, i když může příznivě rezonovat mezi jeho mimopražskými stoupenci. Lidí, kteří jsou zároveň sociálně aktivní a méně se chrání, je podle výzkumu Život během pandemie všude v Česku zhruba stejný podíl: 25–28 %. A vládou vyhlášená opatření platí po celé zemi.

Pro účely výzkumu Život během pandemie jsou za sociálně aktivní počítáni lidé, kteří udají, že v týdnu měli přímý osobní kontakt s více než deseti dalšími lidmi. Za méně se chránící počítá výzkum lidí, kteří se z definované sady 13 hlavních ochranných opatření hlásí k dodržování nanejvýš šesti.

Podíl lidí, kteří se úplně izolují od okolí, je v Praze 19 %. I to odpovídá výzkumu v menších sídlech – napříč jimi je izolujících se lidí mezi 15 až 19 %, s přihlédnutím k možné statistické chybě.

Pravdou je, že mladí lidé (napříč Českem) mají obecně větší míru sociálních kontaktů než věková skupina od 55 let nahoru. Mezi lidmi do 35 let se mezi sociálně aktivní, ale méně se chránící řadí 41 % dotázaných. U lidí ve věku 35–54 let to je 31 %, u ještě starších lidí celkem 13 % (tedy zřetelně méně, a to i s přihlédnutím k tomu, že data pro tuto skupinu jsou vzhledem k online povaze výzkumu orientační).

U všech věkových skupin lze zkrátka pozorovat, že aktivních, ale méně se chránících lidí je oproti jaru mnohonásobně více.

ZDRAVOTNÍCI SE VÍC OBÁVAJÍ

Výzkum kromě toho zjišťoval, jak moc pandemie Čechy zasáhla z ekonomického a profesního hlediska. Zajímavé je, že se celková ztráta práce výrazně více týká lidí žijících pod hranicí chudoby. Tam celkovou ztrátu práce a nenalezení nové, případně takzvané prekarizaci (náhradu práce dočasnými či sezonními pracemi a brigádami) hlásí deset procent dotázaných. U lépe zajištěných lidí, bez ohledu na to, jestli jsou nízkopříjmoví, či berou za práci hodně peněz, je tento podíl kolem dvou až tří procent.

ŠPATNÁ KOMUNIKACE

Opatrnost lidí přitom může, jak upozorňuje zakladatel PAQ Research Daniel Prokop, vést k tomu, že lidé budou více šetřit na horší časy – a tím začne drhnout ekonomika.

Výzkum ukázal i to, že lidé pracující ve zdravotnictví či pečovatelské službě – tedy ti, u nichž lze předpokládat, že se obecně častěji potkají s nakaženými – se epidemie obávají výrazně víc než lidé z ostatních oborů.

Pavel Ranocha ze společnosti Kantar CZ řekl, že lidé, kteří začátkem září odmítali nošení roušek v MHD a na dalších veřejných místech, se rekrutovali v podstatě napříč všemi skupinami. „Snad s výjimkou seniorů a voličů ANO, což jsou skupiny, které se výrazně překrývají, a voličů KDU-ČSL. Je však otázkou, jak by se k rouškám stavěli dnes, jelikož od té doby se situace dramaticky zhoršila,“ řekl s tím, že novější čísla k dispozici nemá.

„Obecně si myslím, že zatímco na jaře lidé dokázali pochopit, že jsme čelili do značné míry neznámému nepříteli, proto opatření byla razantní a byli ochotni se jim podvolit, nyní jsou mnozí znechuceni z toho, že – minimálně podle jejich názoru – vláda během léta hrubě zaspala. Proto jsou nynější opatření mnohem tvrdší, než by mohla být v případě, kdybychom byli připraveni, jak jsme měli být. Jinak řečeno, nechtějí pykat za cizí chyby,“ doplnil Ranocha s tím, že v podstatě poprvé je vidět výrazný negativní dopad nějaké události na preference hnutí ANO.

Sociolog Ondřej Císař z **Fakulty sociálních věd** Karlovy univerzity v Praze upozorňuje, že nejednotnost společnosti na tématu ohrožení koronavirem není novinkou. „Již v červnu bylo podle dat CVVM 45 procent lidí přesvědčeno, že hrozba koronaviru je přeceňována, což ukazuje, že společnost byla na tomto tématu docela rozdělená,“ řekl Císař.

„V období od června jsme byli svědky dvou podstatných věcí. Pokračovala zmatečná a málo srozumitelná komunikace ze strany vlády a jejích představitelů. Zároveň s tím se ve směru k veřejnosti vyjadřovala řada celebrit, ale i lékařů a akademických funkcionářů, kteří bez jakéhokoli podkladu hrozbu viru dále zlehčovali, což má bezesporu na část populace vliv,“ popisuje

sociolog.

Naráží tak na situaci, kdy například premiér osobně situaci zlehčoval a popisoval Česko jako zemi skvěle připravenou na možnou druhou vlnu viru, zatímco řada epidemiologů před tím varovala.

Třináct hlavních opatření Pro účely výzkumu Život během pandemie jsou za sociálně aktivní počítáni lidé, kteří udají, že v týdnu měli přímý osobní kontakt s více než deseti dalšími lidmi. Za méně se chráníci počítá výzkum lidí, kteří se z definované sady 13 hlavních ochranných opatření hlásí k dodržování nanejvýš šesti. Těmito opatřeními jsou: nošení roušky či respirátoru (1), vyhýbání se místům s hodně lidmi (2), veřejné dopravě (3), kašlajícím nebo kýchajícím lidem (4), těm, kteří jsou v kontaktu s nakaženým (5), vyhýbání se fyzickým kontaktům jako podávání ruky (6), používání dezinfekce (7), snaha nesahat si do očí a na obličej (8), častější a pečlivější mytí rukou (9), po kýchání nebo kašlání (10), po hromadné dopravě (11), užívání vitaminů na posilování imunity (12), (téměř) úplně nevycházení z domu (13). Podíl lidí, kteří se úplně izolují od okolí, je v Praze 19 %. I to odpovídá výzkumu v menších sídlech – např. jimi je izolujících se lidí mezi 15 až 19 %.

: JAN WIRNITZER JAN TVRDOŇ, redaktor redaktor

Foto autor: FOTO: GABRIEL KUČHTA, DENÍK N

Foto popis: Roušky jsou jedním ze symbolů pandemie. Podobně jako další opatření proti šíření

Foto popis: koronaviru zaznamenaly strmý pokles popularity.

1.68. Generace COVID: Nestandardní maturita i nástup na vysokou URL

WEB, Datum: 14.10.2020, Zdroj: respekt.cz, Strana: 0, Infotype: Nepojmenováno, Datum importu: 15.10.2020 02:46, RU / měsíc: 572 511, Celková návštěvnost: 37 033, AVE: 30 000,00 Kč, Země: Česko, GRP: 0,41

Jak čerství vysokoškoláci prožívají svůj první semestr na dálku

Student politologie Theodor Šulc chodil ve svém prvním univerzitním týdnu do školy přesně dva dny: ve středu 23. září plzeňská Západočeská univerzita musela nařizením krajských hygieniků přejít na režim vzdálené výuky. „Někteří spolužáci si ani nestihli zařídit přístupovou kartu nebo školní účet, což jim dost komplikuje fungování,“ líčil mladík z Karlových Varů minulý týden s tím, že všichni řešili stejný problém: zda zůstat na kolejích, nebo odjet domů. Respektive jestli si dál vůbec držet mnohdy těžko získaný podnájem či ubytování od školy.

Theodor Šulc • Autor: archiv TŠ

Sám raději zvolil druhou variantu: „Kdybych to věděl předem, možná bych se ani neubytoval, teď platím kolej i když tam nejsem,“ popisoval dilema, které se týkalo řady studentů. S nejnovější sadou opatření proti koronaviru se ovšem tohle dilema ještě dál začalo komplikovat. V září se ještě o distanční výuce na vysokých školách rozhodovalo podle zabarvení regionu na koronavirovém semaforu. Teď, o měsíc později, se zavřely všechny školy včetně vysokých - s výjimkou praktické výuky na těch se zdravotnickým zaměřením. A součástí už tak nevyzpytatelného vývoje bylo navíc oznámení ministra školství Roberta Plagy, že studenti s jiným bydlištěm na území Česka mají opustit i kolej.

Rozhodnutí vyvolalo okamžitou kritiku, ke které se přidala i rektorka Mendelovy univerzity v Brně Danuše Nerudová. „Vyklizení kolejí není legrace. Jsem zavalena žádostmi studentů, kteří ze dne na den nemají kam jít. A mají den na to, aby se odstěhovali,“ napsala na svém twitterovém účtu s tím, že za všemi čísly stojí lidské osudy. Ne všichni studenti ubytovaní na kolejích navíc mají podmínky a prostor pro to, aby se mohli „dálkovému studiu“ věnovat jinde. Někteří byli na kolejích zároveň v karanténě a návratem domů by mohli vystavit riziku další členy rodiny.

Hned v úterý po dopoledním jednání s hygieniky a v reakci na postoj rektorů tak ministr Plaga oznámil, že studenti vysokoškolské kolejě opouštět nemusí, pokud to pro ně není možné či musí zůstat v karanténě. Přesto jim odjezd doporučil.

„Pokud možno, prosím všechny, aby se vrátili domů a omezili sociální kontakty,“ dodal.

Otázka, kdo se do této výjimky vejde, spolu s dalšími zmatky jen dál umocňuje zážitky generace maturantů, která „málem nezažila“ zkoušku dospělosti a aktuálně prožívá i velmi netradiční nástup na vysokou školu. Místo školních chodeb spolužáky potkává na obrazovce a v chatovacích místnostech. Jejich začleňování a zkušenost tak bude diametrálně odlišná než u přechozích ročníků – a nejde jen o to, kdy nastane návrat k normálu.

<https://twitter.com/nerudovad/status/1315918678018400257>

„Nastupující ročníky měly velmi nestandardní maturity a přijímačky a my víme, že i za normálních okolností bývá přechod ze střední na vysokou školu problematický,“ popisuje současnou situaci prorektor Masarykovy univerzity Michal Bulant. A vysvětluje to co potvrzují i další odborníci: že průběh prvního roku a sžívání se s novým prostředím často předznamenává i úspěšnost či přímo dokončení celého studia. Na Masarykově univerzitě s přechodem do online režimu počítali, přesto doufali, že do školy nastoupí alespoň studenti prvních ročníků; ale i to hygiena zamítla.

Jinak než přes chat

Dostali už nálepku „generace COVID“. Letošní maturanti se na závěrečnou zkoušku připravovali ve ztížených podmínkách a současně žili nějakou dobu s tím, že jim zkouška dospělosti kvůli výjimečným okolnostem nastoleným pandemií možná bude odpuštěna. Nakonec se ale maturovalo a návrh vzniklý v Senátu neprošel. Ani tím ovšem provizoria neskočila: novou životní etapu, tedy nástup na vysokou školu, po částečném letním uvolnění znovu zkomplikovala zhoršující se epidemie. Sťahování do nového města, hledání podnájmu nebo zařizování kolejí a shánění brigády se při opětovném přechodu ke vzdálené výuce mohlo v září jevit jako zbytečné. I studentský život se ve městech scvrkl na malá setkání – a prostřednictvím obrazovek bylo vzájemně „ořukávání“ typické pro první týdny poněkud komplikovanější.

Ilustrační foto • Autor: Profimedia.cz

„Učím na filozofické fakultě Karlovy univerzity a ta má spoustu budov, takže jedním z integračních bodů pro prváky je právě to, že bloudí a musejí si navzájem radit,“ vykresluje situaci akademik Karel Šíma z etnologického ústavu, který se dlouhodobě věnoval výzkumu vysokého školství. Většina vysokoškolských neúspěchů se podle výzkumu jeho kolegů z **Fakulty sociálních věd** odehraje hned v prvním ročníku, proto je integrace klíčová. „Část studentů si může říct: Dobře, je pandemie, tak to vydržím. Ale já bych odhadoval, že důsledky to mít bude - a zásadní,“ popisuje.

O navázání vztahu k oboru a škole rozhoduje obsah i forma studia – přičemž obojí může online výuka zkruslovat. A pokud se očekávání nových studentů v prvním semestru nesetkávají s realitou, často odcházejí. Pro úspěšný přechod ze střední na vysokou školu je podle Šímy důležitá jednak akademická integrace spojená s formální stránkou studia a plněním povinností, ale stejně tak socializace.

Pokud se studenti nebudou mít možnost seznamovat mezi sebou i s vyučujícími, těžko si k novému prostředí vybudují emoční vztah. „Myslím, že se teď projevuje, že se vzdálené výuce většina veřejných škol výrazně nevěnovala. Hlavně konzervativnější

univerzity se vždy soustředily na prezenční formu a osobní přístup," hodnotí Šíma – byť se podle něj najdou univerzity, které byly schopné reagovat rychle a flexibilně.

„Závěr byl chaotický a smutný, poslední den ve škole nám řekli, že už tam další den nepůjdeme, byli jsme doma v těch nejtěžších časech a do poslední chvíle se mluvilo o tom, že maturity možná nebudou vůbec," popisuje poslední měsíce na gymnáziu Petr Doubravský. Nakonec to ale podle něj nebylo tak hrozné: v červnu už bylo možné maturitní přípravu osobně konzultovat s vyučujícími a maturovalo se tváří v tvář, byť v rouškách. Svě nejdelší prázdniny v životě si užil, i když původně plánoval odcestovat do zahraničí na delší dobu. „To je zrovna věc, kterou si odpustím, opatření v létě nebyla tak tvrdá, ale zase je otázka, jestli to je dobře," přemýšlí.

Teprve před dvěma týdny ho čekalo stěhování z Prahy do Brna a devatenáctiletý student, který je známý jako jeden ze zakladatelů české odnože studentského hnutí za klima Fridays for future, začal na Fakultě sociálních studií první ročník na vytoženém oboru environmentální studia společně s ekonomii. „Těšil jsem se, že budu chodit po chodbách a seznámíme se všemi vyučujícími a spolužáky jako parta - ten obor není zrovna velký a ročníky mezi sebou mají dobré vztahy," vypráví o původní představě Petr. Přesto doufá, že se s ostatními seznámí i jinak než přes facebookový chat, kde zatím řeší předměty. Informační klany

„Myslím, že přes prázdniny jsem trochu tušila, že musí přijít druhá vlna, takže jsem ze sebe stres z pandemie ani stoprocentně neseřádala," vrací se do léta devatenáctiletá Sofie Círová. Letošní prázdniny pro ni byly kvůli výuce na dálku pocitově příliš dlouhé a už chtěla mít motivaci posunout se dál. „Vlastně jsem se propadla k nechuti dělat věci a někam chodit," říká a stále prý přemýšlí, co se může stát a jaké bude mít pandemie dlouhodobé dopady.

Sofie Círová • Autor: archiv SC

Na nástup do nové školy se každopádně těšila. Vybrala si kombinaci sociologie, filozofie a psychologie na Karlově univerzitě, právě kvůli pestré škále a možnosti svobodně nahlédnout do více oblastí. Její známí si navíc pochvalovali přednášející. V nové budově fakulty humanitních studií v Tróji, kde měla chodit na přednášky, se ale zatím byla jen zapsat. Po prvním týdnu je jí jasné, že se někteří učitelé i na dálku snaží komunikovat a udržují živější hodiny. Jinde ale vzniká komunikační šum a „zkrátka to není ono“.

„Když jde člověk do prváku, tak ještě trochu tápe a má spoustu otázek," míní Sofie a přiznává, že jí schází kolektiv, seznamování se a s tím spojený studentský život, který je v současnosti prakticky nulový. Zatím tak má na fakultě jen pár známých, poznat by chtěla i starší spolužáky. Přesto na celé věci vidí i jisté pozitivum: že se může u nahraných přednášek vracet, když jí něco unikne, navíc se doma často lépe soustředí. „Ale chybí mi rád chození do školy. Pomohlo by se obléct, namalovat a vyrazit do akademičtějšího prostředí, než je naše ložnice," shrnuje.

„Pokud by tento stav trval dlouhodobě, nemusejí vzniknout informační klany nebo vazby, které si odnášíte do pracovního života," říká o online přednáškách ředitel výzkumné agentury STEM Martin Buchtík. To podle něj nutně nemusí být negativní jev, ale současně je pro některé profese zásadní tyhle vazby ve vysokoškolském prostředí získat. Přátel mezi spolužáky v oboru mohou navíc často člověku pomoci s překonáním „krátkodobých krizí", dodává s tím, že právě mladí vysokoškoláci jsou specifictví rozmanitým sociálním životem. Často už pracují a také ve volném čase se setkávají s různorodými skupinami lidí. „Tím je pro ně jakékoliv omezení hodně svazující – což je ostatně typické pro ten věk obecně," popisuje tuto skupinu.

V pyžamu

Šimon Bátěk • Autor: archiv ŠB

Samotné online přednášky jsou přitom bodem, na který se názory studentů různí. „Zpočátku jsem se na distanční výuku moc netvářil, ale nakonec jsem spokojený," hodnotí začátek studia mechatroniky na brněnském VUT Šimon Bátěk, který žije na bytě společně s kamarády. Pochvaluje si hodiny angličtiny, při kterých se méně stydí. „Když všude kolem mě nesedí lidé, jsem schopen se toho více naučit," vypočítává výhody. Přednášky jsou dostupné i na YouTube, takže se dají zpomalit kvůli poznámkám, nebo si jednoduše vyfotit obrazovku a jen poslouchá. Zároveň bez obalu přiznává, že má naprostý zmatek v tom, kdo je jeho spolužák: „Kdybych potkal na ulici někoho z oboru, tak se asi mineme jako cizinci.“

Barbora Kubantová má opačný pocit. „Upřímně je to dost hrozné, offline výuka se nedá nahradit, i když se vyučující hrozně snaží," říká do telefonu. Je studentkou prvního ročníku magisterského programu kulturní psychologie na Amsterdamské univerzitě v Nizozemsku. Se stěhováním na tamní kolejí jí na konci srpna pomáhala maminka. Do poslední chvíle nebylo jasné, jak nakonec výuka bude vypadat, takže se polovina ročníku vzdělává ze svých domovů v různých koutech světa.

Barbora Kubantová

Barbora k nim nepatří a reálně se prý potká s více lidmi než v domovské Praze. Na kolejí jich bydlí dohromady sto, ale i tady platí omezení. „Můžeme se potkávat maximálně čtyři, snažíme se alespoň trochu vídat – ovšem někdo nemá takový zájem jako my, kteří jsme se sem za studiem přestěhovali," líčí. Amsterdam nesmí opustit ani si pozvat zahraniční návštěvu, mnohem víc se tu prý dbá na dodržování hygienických opatření a třeba v knihovně jsou vyznačené zóny, kde se smí sedět.

Výukovými telekonferencemi stráví asi devět hodin týdně, nejvíce času jí spolkne samostudium. Vyučující se prý přednášky sice snaží co nejvíce připodobnit normálu, přesto jsou podle Barbory „neskutečně únavné" a místo krátkého oddychu v pauzách v podobě hovoru se spolužáky tráví člověk volné minuty o samotě na pokoji. „Mám ale i spolužáky, kteří jsou rádi, že můžou jít na přednášku v pyžamu.“

Herectví s rouškou

„Každý rok má naše konzervatoř maturitní představení. Byli jsme natěšení. Poprvé jsme měli hrát v divadle, měli jsme kulisy a mělo to být takové rozloučení," popisuje František Beleš, student prvního ročníku pražské DAMU. Ze dne na den ale konzervatoř oznámila přechod na distanční výuku a do školy se už nevrátil. „Mnozí byli nadšení, jelikož nematurovali z některých předmětů. Mně to ale vadilo. Chtěl jsem se se školou rozloučit jinak," popisuje.

S novým, tentokrát akademickým školním rokem, na něj čekalo několik výzev. Z rodného Slovenska se musel přestěhovat do Prahy a začít na nové škole, v novém kolektivu. Poprvé si měl vyzkoušet, jaké to je bydlet sám - i bez nastalé situace to vše znamenalo chaos. „Těšil jsem se na ten posun dál. Chvilku je to nic nedělání příjemné, člověk si odpočine, ale postupem času už ho to nebaví," říká František. Do Prahy se přestěhoval 29. září. „Když jsem si přečetl, že se zavírají vysoké školy, tak mě to vyděsilo. Tehdy ale ještě nešlo o nás," vzpomíná herec.

František Belek a Jindřiška Hanušová. „Rádi nejsme vůbec. I ten týden, co jsme něco tvořili, byl skvělý – a měl to být čas se co nejvíce sblížit. To se přes kameru počítače nedá," • Autor: archiv FB

Hodiny herectví, pohybových a hlasových cvičení vedené dálkově jsou stěží představitelné. Prváci na DAMU tak měli hygienou stanovenou výjimku, která jim alespoň tvůrčí předměty dovolovala studovat prezenčně. Od minulého týdne ale kvůli rapidnímu růstu nakažených byla i tato výjimka prozatím zrušena. Herci na výuku chodili s rouškami. Kdo zrovna zkoušel, roušku odložil. Při běžném chodu by studenti v budově DAMU strávili převážnou část dne a poznávali se. První ročník znamená pro divadelní herectví hlavně vytvoření tvůrčí atmosféry. V dalších ročnících totiž společně hrají představení v divadle DISK. A takovou atmosféru vytváří nejen hodiny, ale zároveň fakt, že jsou téměř v celodenním kontaktu. O značnou část tohoto kontaktu jsou ale ochuzeni. „Je škoda, že si po studijním dni nemůžeme dát pivo a probrat, co nám šlo nebo kde byla nuda," popisuje

Františkova spolužačka Jindřiška Hanušová.“

„Jsem ale moc vděčný za to, že jsme stihli alespoň seznamovací kurz a se souborem jsem se seznámil,“ zdůrazňuje František. Po týdnu práce ho stejně jako kolegy z jiných fakult čeká vynucená pauza. Reálný vysokoškolský život si tak sotva stačil vyzkoušet a zůstává otázkou, kdy do něj naskočí znovu.

1.69. Putinova „jižní“ politika udělala z Ankary a Kyjeva spojence. To se může Rusku hodně vymstít [URL](#)

WEB, Datum: 15.10.2020, Zdroj: denikn.cz, Strana: 0, Autor: Michael Romancov, Infotype: Nepojmenováno, Datum importu: 16.10.2020 02:59, RU / měsíc: 358 647, Celková návštěvnost: 41 097, Rubrika: Komentáře, AVE: 40 000,00 Kč, Země: Česko, GRP: 0,46

Komentář Michaela Romancova: Ruský prezident od počátku své kariéry v nejvyšších patrech ruské politiky věnuje zásadní pozornost „jihu“. Na jihu se mu totiž podařilo zastavit rozpad státu, ukázat, že je Rusko moderní a přívětivou zemí, zastavit agresi NATO a skoncovat se světovým prvenstvím USA.

Pokud náhodou tápete, co to má znamenat, tak je to jednoduché. Zastavení rozpadu státu se vztahuje ke druhé čečenské válce, která probíhala od srpna 1999 do dubna 2009 (intenzivní boje byly vedeny jen do roku 2000). Přívětivé a moderní Rusko se vztahuje k organizaci zimních olympijských her v Soči v únoru 2014. Zastavení agrese NATO představuje anexe Krymu a rozpoutání války na východě Ukrajiny v březnu 2014, Američanům byl zatnut tipec v Sýrii v září 2015.

Ponechme stranou, že všechny uvedené aktivity vyvolaly celou řadu pochybností, kontroverzí i přímých škod na ruské reputaci či ekonomice, protože jedna každá z nich je vykládána jako jednoznačný a nepochybnitelný úspěch, který zpětně potvrzuje moudrost, předvídatost a rozhodnost ruského vůdce. Jenže každá akce dříve či později vyvolá protiakci a právě „jih“ se snadno může stát místem, kde Rusku již zanedlouho začne pořádně téci do bot. Proč?

Zaprvé na jihu leží Ukrajina. Těžce zkoušená země, kterou ruský útok z jara 2014 zastihl naprosto nepřipravenou, projevila pozoruhodnou odolnost a je zcela logické, že má zájem Rusku vrátit rány, které jí uštědřilo. Zadruhé na jihu leží Turecko, země, která je současnému Rusku v mnoha ohledech podobná, jejíž zájmy se ale s těmi ruskými kříží čím dál tím častěji a na stále větším množství míst – v Sýrii, v Libyi, na Kavkaze... Ukrajina i Turecko jsou sice slabší než Rusko, ale pokud dokážou spolupracovat, pro Moskvu to může být velmi rychle velmi nepřijemné.

Vlastně není vyloučeno, že už to začalo, protože agentura TASS přinesla zprávu, že ukrajinská vláda projednala a schválila projekt vojenské smlouvy s Tureckem. Pokud bude souhlasit i Ankara, měla by smlouva umožnit intenzivní spolupráci v jednadvaceti oblastech. I když není zcela jasné, čeho všeho se spolupráce bude týkat, zjednání a podepsaných smluv se dá mnohé odvodit.

Mají si navzájem co nabídnout

Již v únoru letošního roku poskytlo Turecko Ukrajině úvěr v hodnotě 36 milionů dolarů na nákup vojenské techniky a zboží dvojího určení. Obě země se dohodly na společné výrobě vysoce přesných protitankových zbraní, na opravách vrtulníků a dodávkách leteckých motorů a na spolupráci v oblasti dopravního letectva a boje proti bezpilotním leteckým systémům.

Turecko i Ukrajina disponují rozvinutým vojenskoprůmyslovým komplexem, a pokud jde o Kyjev, tak tomu se za loňský rok podařilo zvýšit vývoz zbraní a s jejich údržbou spojených služeb do zahraničí o 19 % na 908 milionů dolarů. Na řadě trhů přitom Ukrajinci úspěšně konkurují právě Rusům.

Turecko, které jako slabinu svého obranného průmyslu vnímá nedostatečně rozvinuté kapacity pro produkci leteckých motorů, našlo v Ukrajině našlo skvělého partnera, protože právě na Ukrajinu byl ještě v sovětských dobách soustředěn průmysl produkující letecké i raketové motory. Ukrajinci od Turků na oplátku mohou získat, respektive se tak již stalo, útočné drony a jejich výzbroj.

Přečtěte si také Berlín začíná tušit, že snaha o vstřícnost vůči současnému Rusku a spolupráce s ním byla chybou

Jen stěží lze očekávat, že vše zůstane jen u průmyslové a technické spolupráce, protože Ankaru a Kyjev, jak již bylo řečeno výše, minimálně v tento okamžik nepochybně velice silně spojuje odpor vůči Moskvě. Velmi pravděpodobné je proto sdílení citlivých informací vojenské i nevojenské povahy či společný výcvik, který oběma stranám může přijít vhod v okamžiku, kdy by musely jít do otevřeného vojenského střetu.

Upřímně řečeno se Moskva – a nepochybně se jedná o přímý výsledek Putinovy politiky – ocitla ve velmi složité situaci, která nemá žádné schůdné politické řešení. Politické kroky, které by vznikající ukrajinsko-tureckou alianci rozbily, nejsou reálné, protože by znamenaly popření všech úspěchů, kterých na jihu už bylo dosaženo a v jejichž údržbě je třeba pokračovat.

S Ukrajinou je Rusko de facto ve válce, kterou sice může zintenzivnit, ale krymské, luhanské a doněcké dobrodružství má už tolik negativních dopadů, že se tento scénář nezdá být pravděpodobný.

Je Putin schopen jednat racionálně?

Pokud by se Moskva pustila s Tureckem do křížku na Kavkaze, kde Ankara v konfliktu s Arménií jednoznačně podporuje Ázerbájdžán, jen by přilila oleje do ohně v prostoru, kde se jí v 90. letech podařilo mezinárodní společenství přesvědčit, aby jí svěřilo roli „mírotvůrce“ a bezpečnostního garanta. Těžko říci, jak by taková vojenská konfrontace dopadla, ale to, jak dobře či špatně si Kreml v této roli povede, velmi pozorně sledují v Pekingu, protože stejný úkol má Moskva na starosti v regionu Střední Asie.

V Sýrii a Libyi se Rusko a Turecko střetly již několikrát, a i když se situaci zatím vždy podařilo díky přímým telefonátům či

osobním setkáním mezi Putinem a Erdoganem nějak urovnat, je jasné, že ruská schopnost zásobovat své síly v obou zemích je zásadně ovlivněna propustností tureckých úžin. Jakmile by je Turci uzavřeli, udržení by i jen velmi omezených sil by znamenalo zásadní zvýšení jak přímých nákladů, tak i obrovský tlak na logistické capacity.

Vedle toho pochopitelně i nadále platí, že Turecko je členskou zemí NATO. A také že se po ruské agresi vůči Ukrajině Západ probudil a uvalil na Rusko sankce, k nimž byly teď kvůli otravě Alexeje Navalného přidány další. V této souvislosti není od věci připomenout, že Putin byl přesvědčen, že mu krymské dobrodružství projde, a když se na Západě poprvé začalo o sankcích mluvit, neváhal deklarovat, že si je nikdy uvalit netroufneme.

Přečtěte si také Uctívaná svátost velikého vítězství nad nacismem bude Rusku brzy stejně platná, jako je dnešnímu Řecku vítězství u Marathonu

Když jsme si troufli, začal tvrdit, že se nikdy nedohodneme na jejich udržení. Když jsme se na tom dohodnout dokázali, bez mrknutí oka prohlásil, že si Rusové musejí zvyknout, že Západ sankce nikdy nezruší, což však nevádí, protože svět je kulatý a na Západu nezáleží. Jednou ze zemí, jejímž prostřednictvím se Rusko mělo se západními sankcemi vypořádat, přitom bylo právě Turecko...

Pro rusko-turecké vztahy bude nejspíš bezprostředně zásadní, jak a kdy se podaří vyřešit situaci mezi Arménií a Ázerbájdžánem v Náhorním Karabachu. Pokud má pravdu Alexandr Baunov, odborník z moskevského Carnegie centra, mělo by Rusko být v o něco lepší pozici, neboť disponuje nejlepšími kontakty s Jerevanem, Baku i Ankarou. Může si tak dovolit nechat na bojišti nastolit nový status quo, v němž Arméni i Azeři něco získají a něco ztratí, což nakonec všem umožní udržet si tvář.

Otázkou však je, zda se Putin bude schopen chovat racionálně. Situace kolem Navalného, která vedla k další eskalaci vztahů se Západem, ukázala, že to není jeho silná stránka.

Autor je politický geograf, působí na **Fakultě sociálních věd** UK a Metropolitní univerzitě Praha.

V rubrice komentáře dáváme prostor různým úhlům pohledu, které nemusí vyjadřovat stanovisko redakce.

1.70. SEDM STATEČNÝCH

TISK, Datum: 15.10.2020, Zdroj: Reflex, Strana: 46, Autor: VERONIKA BEDNÁŘOVÁ, Vytlačeno: 48 908, Prodáno: 36 349, Infotype: Nepojmenováno, Datum importu: 15.10.2020 00:32, Čtenost: 255 921, Rubrika: Reportáž, AVE: 1 817 851,61 Kč, Země: Česko, GRP: 2,84

ZPOVĚDI ČTENÁŘŮ, KTERÍ ČTOU TENTO ČASOPIS OD PRVNÍHO ČÍSLA

Lidé, které vidíte na snímku, se navzájem neznají, přesto od dubna roku 1990 pěstují společný koníček. Každý týden rituálně otevrou Reflex, který právě vyšel. Už třicet let.

Některé vyhledala předplatitelská databáze, jiní se přihlásili sami. Ochotně se s námi podělili o unikátní zkušenost z cesty dlouhé 1560 týdnů: jaké to je, trávit život s časopisem, který si kdysi vetkl do podtitulu větu TISKNEME VŠE, CO ZA TO STOJÍ.

7 KAŽDÝ ČTVRTEK DO TRAFIKY

JIŘÍ ŠRETR sběratel, starožitník a aukcionář, Hradec Králové

V OTÁZCE REFLEXU jsem měl jasno po přečtení prvních tří čísel. Přestali jsme kupovat Mladý svět a já si od té doby všechny výtisky Reflexu už třicet let ukládám na půdě. Přesně vím, proč si je schovávám.

Když jsem byl malý, moc rád jsem si u svých tet prohlížel staré tiskoviny z dvacátých a třicátých let minulého století, například Český svět nebo Světozor. To byly velké obrázkové týdeníky, nejraději jsem měl Pestrý týden u jedné a Letem světem u druhé tety. V tom jsem se celé hodiny hrabal na půdě, to mě fascinovalo a tím jsem se zábavnou formou a zároveň velice nenásilně vzdělával o historii první republiky.

Teď už mám čtyři vnuky, tak uvidíme, kdo z nich, nebo z mých potenciálních pravníků, se v mých regálech s Reflexem bude jednou probírat a učit se, v jaké době jsme to tehdy žili.

Někdy to Reflex podle mého názoru trochu přehání s titulní stranou, hlava státu je přece jen hlava státu, a někdy to i Štěpán Mareš v Zeleném Raoulovi přepískne. Ale i tak čtu skoro vše, až na výjimky.

Dceři do Brna pravidelně kupuji předplatné, pro sebe si však Reflex obstarávám každý týden sám. Hodně cestujeme, a kdyby mi někdo strčil časopis jen tak do schránky, a on mezitím kupříkladu zmokl, nebyl bych rád. Také by se mohlo stát, že bych se k němu dostal až čtyři dny po vyjití, to už by podle mě bylo také pozdě. Každý čtvrtek zkrátka někam vyrazím a občas k tomu třeba přikoupím ještě chleba a rohlíky.

CHCE TO ODVAHU

PETRA PRŮŠOVÁ

specialistka na výzkumy veřejného mínění

V DEVADESÁTÝCH LETECH jsem začala hodně cestovat a Reflex se mnou hravě držel krok. Stojíte na letišti, před sebou tři dny v cizím městě a s sebou hodně chytrého čtení, různé úhly pohledu, nikdo vám nic nevnucuje, nezahltí vás tíhou světa, můžete se sami rozhodnout... A byla tam i sranda.

Reflex mi celá léta dával pocit svobodomyšlnosti, nezávislosti, lehkosti i hravosti, ale zároveň mě fascinoval znalostmi a širokým záběrem – od zahraničních reportáží až po festák někde v Česku. Ono široké rozkročení, tematické i názorové, mě bavilo, stejně jako nadhled, který časopis měl. Nebral se – a snad ani dodnes nebere – vážně, sarkasmus ani humor nikdy nebyly zlé.

To se bohužel v posledních letech změnilo, což je i důvod, proč brand Reflexu u mladší generace tak razantně slábne. Nevím, jak moc si to Reflex uvědomuje, ale má obrovskou schopnost přitáhnout k sobě zajímavé spolupracovníky. Už od otců-zakladatelů to není jen časopis, ale intelektuální milieu, životní styl, který na sebe dokázal navázat desítky výjimečných autorů i grafiků. Mnohá jména mi v dnešním Reflexu chybějí, stejně jako důkladnější „pohled k sousedům“, tedy větší snaha pochopit dění v jiných evropských zemích. Odjakživa mě na Reflexu nejvíc zajímala historie se společenským přesahem a samozřejmě kultura, dlouhé rozhovory. Pamatuji si ale i všechny mystifikace, reflexácké knížky, filmová céděčka, divadelní dévéděčka – a rozhodně Šibikovy fotky. Zpětně jsem ocenila i špičkovou kvalitu historických kauz, které jsem po letech tahala z archivu pro děti k maturitě. Občas si říkám, že už si Reflex nebudu kupovat, ale pak si ho přeče jen jako obvykle přečtu někde „na cestě“ – a docela si ho užiju. Prokousat se k tomu, co mě zajímá, je ale pořád těžší. Navíc nerozumím současné rezignaci na neznámé, začínající osobnosti, protože snaha Reflexu dát prostor novým tvářím – a vlastně jim tak pomoci ke kariéře – byla unikátní. Chce to ale samozřejmě odvalu.

MŮŽOU ZA TO KAMARÁDI

JAROMÍR BOSÁK fotbalový komentátor ZAJÍMAVÁ EXKLUZIVNÍ témata, fotografie z divukrásných i podivných zemí, neotřelá grafika, osobnosti podepsané pod jednotlivými články? Ano, tohle všechno vás mohlo přitáhnout k týdeníku Reflex, který se stal pevnou součástí mediálního prostoru v roce 1990. Já to měl ale jinak. Roli agentů seznamky sehráli v mém případě kamarádi. Dan Hrubý, Milan Tesař a někteří další. Znali jsme se především z fakulty sociálních věd a redakce Studentských listů a pochopitelně mě zajímalo, co to mládenci domlouvají za nový projekt na začátku divokého devadesátého roku. S rozzařenými očima vyprávěli při hospodských seancích, jak jiný a lepší bude Reflex ve srovnání s ostatními periodiky na trhu. A tak jsem se vcelku pochopitelně chtěl přesvědčit o tom, jestli lehce opojení páni kamarádi jen tak neplácali do větru, nebo opravdu půjdou s kůží na trh s neotřelým projektem. Pravdu znáte, nekecali. A tak jsem se od prvního čísla stal pravidelným čtenářem, který asi jako jeden z mála byl schopen přečíst časopis komplet celý. Tedy až na nějaké tematické přílohy, přiznávám. Měl jsem radost z toho, že se Reflex dobře prodává, že kolegové mohou vybírat témata i události podle svého uvážení, bavilo mě, že v jednom čísle jsem mohl srovnávat klidně i tři protichůdné názory na jednu věc, aniž jeden autor urážel druhého či třetího. Hodně se fotilo, tím myslím původní fotku, ne kupovanou z agentur, lečkový příběh byl vystaven více na obrazu než na textu. A že před třiceti lety bylo o čem psát a co fotografovat, kam a za co jezdit. Časopisů na začátku i v průběhu poslední dekády minulého století vznikla celá řada. Většina z nich se po kratší či delší době odebrala do stoupy. Reflex přežil. I přestože čtenářů tištěné verze není tolik jako v nejlepších dobách. Mnozí z těch, na něž jsem byl jako „klient“ zvyklý, už pracují někde jinde, někteří už sedávají dokonce na nebeských židlích. Nevím, jak by se právě jim současná tvář, a především vnitřní ústrojenství Reflexu zamlouvaly. Sám mám dnes občas problém přelouskat nejnovější číslo od úvodníku až k předposlední straně. Nějaká záhadná nivelizace či co. Názorová i jiná. Ale pořád se s vytištěnými písmenky peru, stále se dá najít leďacos dobrého, co vás přinutí sednout si a v klidu se stránkami nového Reflexu pomazlit. Tak snad to ještě nějakou chvíli vydrží...

PROCHÁZKA ŽIVOU HISTORIÍ

MONIKA BUCAROVÁ právnička NAŠE RODINA si tradičně schovává noviny a časopisy se zásadními historickými událostmi, například z pohybu Tomáše Garrigua Masaryka, Edvarda Beneše, ty jsem nezažila osobně... Mám samozřejmě i Reflex vydaný v souvislosti s úmrtím Václava Havla, ten už jsem do rodinného archivu ukládala sama. Začala jsem si Reflex kupovat od začátku, ze zvědavosti a možná i z vděčnosti, že je to ryze český časopis, žádná zahraniční mutace. Přivezla jsem vám z chalupy na ukázkou aspoň tři výtisky ze začátku devadesátých let. Tehdy byl společenský život překotný, už jsem pracovala, takže jsem si Reflex každý čtvrtek koupila a v pátek odvezla na chalupu v dobré víře, že ho o víkendu přečtu. Jenže pak jsem neměla čas ani o víkendu a kupilo se mi tam obrovské množství nepřečtených čísel, která jsem ale nechtěla vyhodit. No, a teď, za korony, jsem se k těm staříckým velkým časopisům postupně dostala. Po třiceti letech. A řeknu vám, lepší zábava neznám! Například číslo 26, rok 1993, kde šéfredaktor píše: „Obracím se na vás všechny, kromě těch jedenácti, kteří mi po otištění úvodníku z čísla 21 o snížení počtu stran Reflexu napsali rozhořčené dopisy, že za svých 10 korun chtějí svůj počet písmenek, a vypočítali, kolik jich na ně zbude, když odečtou reklamy.“ Rozumíte, že stál Reflex taky někdy deset korun? Nebo Reflex číslo 37, rok 1992, na titulní straně s Billem Clintonem: celý velký materiál je uvnitř o tom, jestli se Clinton eventuálně může stát americkým prezidentem, když má za pasem tolik mimomanželských afér. Pak tady byly obavy, že Siemens vyzobá rožinky z plzeňské Škodovky a všechno ostatní zlikviduje, a úvahy o tom, je-li vůbec možné rozdělit Československo... Číst ty časopisy letos bylo, jak procházet se živou historií. Dneska sice život taky letí jako blázen, hodně tištěných médií mi už dávno nahrazuje web, ale Reflex kupuju, protože na chalupě je ještě místa dost.

SBĚR, KTERÝ POTŘEBUJI K ŽIVOTU

JIŘÍ BUŘIČ majitel audioknižního vydavatelství TEBENAS NA PODZIM ROKU 1988 jsem po střední škole utekl z vesnice na Vlašimsku do Prahy a nastoupil do podniku Tesla Vršovice, kde nikdo nedělal nic, ale oficiálně se tam vyráběly lampy do vysílačů. Hned po revoluci jsme s kamarádama hltali, co šlo, všechny peníze utráceli za předtím nikdy nevydané desky a knížky: za Škvorecké, Kundery a Klímy. Stejně jsem to měl s médii – všimnout si v dubnu 1990 u metra, že se tam objevil nový časopis, nebylo těžké. Koupil jsem si první číslo a od té doby nikdy nevynechal. Ani jednou. Reflex byl pro mě – a dodneška je – nejdůvěryhodnějším zdrojem informací ze všech oblastí. Jen těch knih, které bych nikdy neobjevil, kdybych si o nich nepřečetl právě v Reflexu... Číslo si neschovávám, co přečtu, vyhodím do Sběrných surovin. Navíc nejsem, a nikdy jsem nebyl, předplatitel, protože ačkoli jsem se od té doby stěhoval mockrát, nutně potřebuju mít v místě bydliště svého trafikanta – už spolu nemusíme ani mluvit, hned mi ráno podává Sport a ve čtvrtek s ním i Reflex. Je to rituál, který potřebuju k životu. Od dětství mám rád hokej. Vyrazil jsem za ním už třeba do Bernu, Paříže, Berlína, Košic a letos v únoru, těsně před zavřením hranic, dokonce do New Yorku. Dobře jsem udělal, protože právě díky dlouhým letům jsem výrazně zmenšil téměř roční zpoždění v četbě Reflexu. Už jsem se přečetl k číslu, které vyšlo letos 17. července! Čtu Reflex postupně, od první stránky do poslední, což v běžném pracovním tempu každý týden nestíhám: takže koupím nový

Reflex, ten letí do hromádky a čeká na přečtení. Někdy je mi zpětně líto, že mi kvůli mému čtecímu zpoždění utekl koncert nebo výstava, která mezitím skončila. Ale knížky mi naštěstí neutečou. Ty se dají koupit i po roce.

KDYBY NEBYL REFLEX, CHYBĚL BY MI. HLAVNĚ TO KAŽDOČTVRTEČNÍ PNUTÍ, JESTLI UŽ DORAZIL. NĚKDY TOTIŽ PŘIJEDE AŽ V PÁTEK!

VLADIMÍR DRÁPAL kurátor a produkční Galerie města Loun KOUPIJ JSEM si tehdy hned první číslo a řekl bych, že nastalo mé souznění s obsahem. Přišel mi také trochu alternativní vzhledem k tomu mainstreamu, který tehdy chtěl každý zobchodovat. Řekl bych, že z téhle cesty Reflex vlastně nikdy nesešel, což je pro mě nejdůležitější. A zaujala mě dost i grafika. Od té doby, celá desetiletí, jsem věrný abonent. Co kdybych se náhodou nedostal přes týden do trafiky? Mám doma všechna čísla, vyhodí je až jednou moji dědicové. Začínám vždy Bohumilem Pečinkou, to je takový odrazový můstek, abych se orientoval v politice a zjistil, odkud bude tento týden foukat vítr. Případně odkud foukal. Jeden se v tom už kolikrát ani neorientuje.

A pak jsou pro mě rozhodně důležité rozhovory. Považuji za zázrak, že takřka vždy je to povídání se zajímavým člověkem, a i když se hovoří o tématu, které není úplně mým šálkem čaje, vždycky je to fajn. Konvenuje mi i pravdivost názorů.

Že by mě Reflex někdy nebavil, to se říct nedá, navíc celkem chápu, že týdeník je náročné připravovat s tak vysoko nastavenou laťkou. Čili nemám zásadních připomínek. Reflex totiž sice neovlivňuje moji práci, ale rozhodně občas můj pohled na svět. Líbí se mi i jeho přesah do občanské společnosti, viz teď projekt Hvězdy Reflexu. Přijde mi, jako by Reflex stárnu l se mnou, což nemyslím pejorativně, ale prostě jako že tu káru táhneme spolu.

MÁ UNIVERZITA TŘETÍHO VĚKU

VLASTA BABIČKOVÁ cestovatelka a hudební fanynka PŘEČTENÉ REFLEXY jsem vždycky, prvních deset let, ukládala do sklepa.

Ale pak mě napadlo zeptat se u nás v liberecké vědecké knihovně, zda by je nechťeli. Od té doby jim je tam každý rok, vždycky všechna čísla, odnesu. Mají z toho radost.

Jsem vyučená baťovačka, prodávala jsem dlouho u Bati, pak v Mostě vystudovala pedagogickou školu, střídavě jsem pracovala ve školní družině a jako vedoucí učňů v potravinách. Teď mám Reflex místo univerzity třetího věku – vzdělávám se jím.

Když nové číslo přečtu, za zády už mě čeká soused odnaproti, který si ho chce taky půjčit. A celá rodina, dcera s manželem a se dvěma vnuky, je jim teď dvanáct a osmnáct. Bydlíme společně, takže každý den udělám klukům snídani a svačinu, vypravím je do školy a pak si jdu aspoň na hodinu číst.

Čtu Reflex od úvodníku až po Divokou kachnu, zajímá mě politika i kultura, líbí se mi články až na dřeň. Něco mě za ujme méně a něco více, ale baví mě dívat se i na to, jak žijí vaši redaktoři.

Vím třeba, že paní Kateřina Kadlecová má miminko a Adéla Knapová dům v Řecku...

I díky Reflexu nemám čas stárnout.

Nenechám se ničím vytočit, nikým naštvat, starám se o rodinu, o zahradu, mám celý den co dělat. S dcerami dodnes hodně cestujeme, pořádáme každý rok zájezdové dámské jízdy, už jsme byly mimo jiné v Cornwallu, lodí na zámcích na Loiře anebo na Sicílii. A protože už jsem prababička, jezdíme už čtyři generace – i s dvouletou pravnučkou Toničkou.

K jedenaosmdesátým narozeninám jsem teď od dcer dostala tenisky Nike, na procházky. Chodím taky každé pondělí a čtvrtek na country, ne už tolik tančit, ale na kapelu Cuprum Liberec. Ráda si ale v Reflexu přečtu i o jiné muzice.

Vždyť i na Radiu Country, které poslouchám, vysílají různé hudební žánry.

Osobně jsem slavila už i patnácté výročí Reflexu, v březnu 2005 u nás, v krajské knihovně. Ale ten Ples Reflexu ke třicátým narozeninám letos v únoru v Lucerně, kam jsme se i s dcerou vypravily, ten překonal všechno! Jestli bude příští rok ples zase, určitě přijedeme.

Reflex stárne se mnou.

30 LET PÍŠEME SVOBODU

Foto autor: FOTO NGUYEN PHUONG THAO

Foto popis: Vlasta Babičková s dcerou Veronikou

Foto autor: FOTO HONZA MUDRA (2 ×)

Foto autor: FOTO PAVEL HOFMAN

1.71. Vzdelávání v Česku čekají velké změny. Strategie 2030+ má dva hlavní cíle [URL](#)

WEB, Datum: 17.10.2020, Zdroj: eurozpravy.cz, Strana: 0, Infotype: Nepojmenováno, Datum importu: 18.10.2020 03:03, RU / měsíc: 1 822 845, Celková návštěvnost: 137 303, AVE: 35 000,00 Kč, Země: Česko, GRP: 1,53

Zaměřit výuku víc na získávání dovedností a vědomostí pro život v 21. století a snížit nerovnosti v přístupu ke vzdělávání by měla nová strategie vzdělávání do roku 2030. Návrh dokumentu, který vypracovalo ministerstvo školství, probere v pondělí vláda.

doporučujeme

Materiál podle ministerstva reaguje jak na dlouhodobější problémy, tak i na aktuální situaci kolem pandemie koronaviru, kvůli které školy musely dočasně přejít na výuku na dálku.

Na koncepci nové strategie pracoval v uplynulých dvou letech nejdříve tým odborníků vedený profesorem Arnoštem Veselým z **Fakulty sociálních věd** Univerzity Karlovy. Podle něj se konečný návrh ministerstva od původní koncepce moc neliší, klade ale možná ještě větší důraz na digitalizaci. Veselý to řekl ČTK.

"Vzdělávání během pandemie prošlo, a stále prochází změnou větší, než kterou prošlo za posledních deset či patnáct let. Když jsme skoro před dvěma lety začali na strategii pracovat, některé z našich centrálních tezí, například důraz na digitální kompetence, formativní hodnocení nebo redukci objemu předávaných informací, byly někdy vnímány jako příliš revoluční. Dnes to zažíváme na vlastní kůži," uvedl.

Podle ministra školství Roberta Plagy má Strategie 2030+ dva hlavní cíle. "Vzdělávání má rozvíjet klíčové kompetence, které děti potřebují, aby mohly prožít úspěšný život jak v rovině osobní, tak profesní," řekl. Za klíčové kompetence označují odborníci obecně souhrn vědomostí, dovedností a schopností, které jsou důležité pro uplatnění člověka ve společnosti. Kromě toho by se mělo zlepšit také vzdělávání dětí z chudších rodin a jejich šance na úspěch ve škole i životě.

Školáci by se tak měli učit méně faktů a měli by se lépe orientovat v množství informací, které se k nim dostávají ve větším množství než dřív. Důraz by měl být kladen mimo jiné na zkvalitnění výuky na druhém stupni základních škol a na snížení počtu dětí odcházejících na víceletá gymnázia. S tím bude podle ministra souviset i podpora pedagogů a vedení škol a posílení spolupráce mezi školou, rodiči, zřizovatelem i odborníky. "Školy 21. století budou vzdělávat individualizovaně, efektivně, s využitím moderních technologií, s výrazně jednodušší administrativou a s dostatečnými finančními prostředky ze strany státu," řekl.

Na novou strategii by měly navázat změny v takzvaných rámcových vzdělávacích programech, které určují učivo. Jejich obsah by se podle ministerstva měl výrazně redukovat. Podle dřívějších informací by se změny ve výuce měly týkat dětí, které půjdou do škol v roce 2026.

Podle návrhu by se školy měly zaměřit víc i na slovní hodnocení. Předpokládají se také změny v přijímacích zkouškách na střední školy nebo v maturitách. Financování školství by se podle návrhu strategie mělo zvýšit na průměr zemí Organizace pro hospodářskou spolupráci a rozvoj (OECD). Zatímco výdaje na vzdělávání v ČR činily v roce 2018 zhruba 4,6 procenta hrubého domácího produktu, průměr zemí OECD byl kolem pěti procent.

1.72. Týdenní přehled akcí: Zábava i vzdělávání z pohodlí domova [Diskuze URL](#)

WEB, Datum: 17.10.2020, Zdroj: ilist.cz, Strana: 0, Autor: Tereza Veselá, Infotype: Nepojmenováno, Datum importu: 17.10.2020 23:13, Celková návštěvnost: 5 000, AVE: 1 500,00 Kč, Země: Česko, GRP: 0,06

17. 10. 2020 / Tereza Veselá / Studentský životSdílet Sdílet Sdílet

Přestože jsou v současné době zrušeny veškeré „face to face“ akce, tento týden se rozhodně nudit nebudete. Přinášíme vám přehled akcí, ze kterého si vybere opravdu každý. Během následujících dní máte možnost se dozvědět plno nových informací prostřednictvím online přednášek, procvičit své mozkové závity na Pubkvízu nebo se zúčastnit promítání dokumentu V síti – a to vše z pohodlí domova.

Pondělí 19. října

Katedra světové ekonomiky spolu s Centrem asijských studií pořádají hned na začátku týdne online přednášku na téma Využití a limity umělé inteligence v současné ekonomice. Zájemcům o danou problematiku se bude po dobu 90 minut věnovat Jan Louda. Akce proběhne v MS Teams od 11:00.

Skupina České spořitelny Pomáháme dobrým myšlenkám si pro vás připravila od 16:00 online akci s názvem V čem je tvůj potenciál, v rámci které se bude Dana Šefernová zabývat výsledky osobnostních testů – co nám říkají a jak s nimi pracovat. Chybí vám návštěva kina? Nezoufejte! Pedagogická fakulta Univerzity Karlovy vás zve od 17:00 na online stream filmu V síti.

Po promítání proběhne diskuze s režisérem dokumentu Vítém Klusákem. Nezapomeňte se registrovat!

V návaznosti na Světový den etiky bude od pondělí do pátku probíhat kampaň s heslem

#zvladnutolepe. Jejím cílem je poukázat na problémy s psaním prací na zakázku. Vysoká škola ekonomická je jednou ze zapojených škol, v průběhu následujících dnů budou na sociálních sítích zveřejňovány letáky upozorňující na konkrétní problém tohoto tématu.

Úterý 20. října

Studentský spolek Junior Diplomat Initiative zve všechny zájemce na online exkurzi na Velvyslanectví Nizozemského království, která proběhne v úterý od 15:00. O své zkušenosti z praxe se podělí velvyslanec Nizozemského království v České republice pan Kees Jan René Klompenhouwer. Akce bude probíhat v angličtině a je potřeba se na ni registrovat. Podrobnosti o způsobu registrace najdete na stránkách události.

Aktuální situaci kolem amerických voleb se bude zabývat Klub mladých politologů spolu s Politologickým klubem **Fakulty sociálních věd** Univerzity Karlovy a Americkým centrem během online debaty Who will shut up? Americké prezidentské volby 2020. Živý přenos můžete zhlédnout prostřednictvím Facebooku od 18:30. Seznam debatujících s dalšími podrobnostmi je k dispozici [zde](#).

Středa 21. října

Zúčastněte se debatního podvečera Café Evropa online: Brexit – jak vypadá budoucnost vztahů s Velkou Británií? Večerem vás provedu tři hosté: Milena Hrdinková z Úřadu vlády České republiky, Jiří Hošek jako bývalý zpravodaj Českého rozhlasu v Londýně a Monika Brusenbauch Meislová z Masarykovy univerzity. Diskuze začíná v 17:30.

I tento týden si pro vás Knihovna Vysoké školy ekonomické přichystala seminář s názvem

Citace prakticky: Nechte Zotero pracovat za vás. Z pohodlí domova se naučíte využívat citační software ve svůj prospěch.

Schůzka se uskuteční v MS Teams od 18:00, kód pro připojení najdete [zde](#).

Studentský spolek 4FIS i v online režimu pořádá své pubkvízy, ve středu ve 20:00 máte možnost se jednoho takového zúčastnit: Pubkvíz: Karanténa edition vol.4 se uskuteční prostřednictvím MS Teams. Nezapomeňte potvrdit svou účast na stránce události.

Čtvrtek 22. října

Zakladatel gastronomického projektu Manifesto Market a neziskové organizace reSite Martin Barry se s vámi podělí o své zkušenosti a plány do budoucna prostřednictvím online diskuze When Art Meets Entrepreneurship od 18:00, pořadatelé jsou Klub mladých manažerů a VSE Toastmasters.

Pátek 23. října

KPMG Data Festival je zpět, současnou situací se pořadatelé nenechali zaskočit a nyní se můžete zúčastnit jeho online verze. Virtuální festival je určen lidem napříč věkovými skupinami, vítáni jsou jak studenti, tak lidé, kteří už s daty zkušenosti mají.

Program bude opravdu nabitý, během celého dne na vás čeká velké množství přednášek, seminářů a panelových diskuzí.

Doporučujeme včasnou registraci, kapacita některých seminářů je omezená.

Páteční webinář s názvem Světová ekonomika v časech koronaviru se bude věnovat především dopadům pandemie na svět kolem nás, ale i příležitostem, které tato situace vytváří pro české firmy. Hlavními účastníky diskuze budou náměstek ministra zahraničních věcí České republiky Martin Tlapa, Helena Horská z Raiffeisenbank, člen bankovní rady Aleš Michl a hlavní ekonom Ministerstva zahraničních věcí Marek Pyszk. Připojit se můžete ve 14:00, nicméně je nutné se zaregistrovat předem.

Foto: Jakub Hájek

Mohlo by vás zajímat:

KPMG Data Festival tentokrát proběhne online

Týdenní přehled akcí: Celá řada přednášek a jeden virtuální běh

5 tipů, jak zůstat organizovaný během (online) semestru

Česká spořitelna KPMG přednáška seminář týdenní přehled akcí

Sdílet Sdílet Sdílet

Jak anonymně přispívat do diskuze?

1.73. Restart českého školství se ztrácí v džungli tisíců zřizovatelů škol [URL](#)

WEB, Datum: 18.10.2020, Zdroj: ceskaskola.cz, Strana: 0, Autor: Arnošta Veselého, Infotype: Nepojmenováno, Datum importu: 18.10.2020 04:24, Celková návštěvnost: 100, AVE: 850,00 Kč, Země: Česko, GRP: 0,00

· Štítky: MŠMT, názory, reforma školství, střední článek řízení

Můžeme tomu říkat ontarijský recept na lepší školství. A z kanadské provincie, kde obstál, se šíří do dalších zemí světa. Rovněž Česko se jím chce nechat inspirovat. Takzvaný střední článek zjednodušuje komunikaci mezi ministerstvem školství a regiony. Zajišťují ho kvalifikovaní prostředníci, kteří pomáhají pedagogům metodicky a školy zbavují zbytečné byrokracie. Střední článek se pak stává spíš centrem dění, či dokonce jeho srdcem. Reportáž přináší online deník Aktuálně.

Arnošt Veselý (repro DVTV)

V Ontariu žije asi třetina obyvatel téměř 38milionové Kanady. Tedy okolo 12,5 milionu lidí, jen o něco víc než v Česku.

Základních škol tu proto mají podobný počet – asi 4000, v Česku jich je zhruba o stovku víc.

V roce 2003 se ontarijské školství dostalo do takové krize, že se stalo jedním z hlavních témat voleb. Lidem vadilo, že jejich děti učí postaru vyhořelí učitelé. A ředitelé škol, přetížení byrokracií, to nezvládají změnit. Volby proto vyhrála opozice, která měla pečlivě připravenou zásadní vzdělávací reformu. Ta dopadla nad očekávání dobře.

Ontarijského úspěchu si všiml pedagog a sociolog z **Fakulty sociálních věd** Univerzity Karlovy Arnošt Veselý a již v roce 2013 navrhl, aby se stal vzorem pro české školství. Ve svém textu Vzdělávací reforma v Ontariu: kritické shrnutí a inspirace pro vzdělávací politiku v ČR detailně mapuje okolnosti nebývale rychlé a účinné reformy.

Roku 2003 nově jmenovaný premiér Ontaria Dalton McGuinty neustále opakoval, že zlepšení veřejných škol je nejdůležitějším úkolem, který se snaží jeho vláda uskutečnit. Nezůstalo jen u slibů. Dokument McGuintyho vlády nazvaný Strategické směry měl pouhých šest stran, které stručně a jasně formulovaly tři hlavní cíle: zlepšit vzdělání žáků, snížit rozdíly v jejich vědomostech a zvýšit důvěru veřejnosti ve veřejné školy.

Česko má oproti tomu asi patnáct dokumentů se strategiemi a koncepcemi, upozorňuje Arnošt Veselý, ale jejich psaní a neustálé dolaďování sebere státu a expertům tolik sil, že už se jich pak nedostává na zavedení popsanych změn do praxe. To se naopak Ontariu povedlo nebývale rychle, v podstatě do osmi let.

Celý text naleznete [zde](#)

Citovaný text Arnošta Veselého naleznete [zde](#)

1.74. Tři jablka spadlá z nebe: Román o životě, který je třeba přijmout s vděčností [URL](#)

WEB, Datum: 18.10.2020, Zdroj: kultura21.cz, Strana: 0, Autor: Taťána Kročková, Infotype: Nepojmenováno, Datum importu: 19.10.2020 00:51, RU / měsíc: 149 157, Celková návštěvnost: 11 235, AVE: 5 000,00 Kč, Země: Česko, GRP: 0,12

Nakladatelství PROSTOR vydalo poutavý příběh Tři jablka spadlá z nebe od arménské autorky Narine Abgarjanové, která za knihu obdržela prestižní ruskou literární cenu Jasná Poljana.

Kniha byla přeložena do 14 jazyků a dosáhla mezinárodního úspěchu. Upřímně řečeno, jedná se snad o nejkrásnější knihu, jakou jsem kdy četla.

Tři jablka spadlá z nebe vám úplně vyrazí dech. Jedno je pro toho, kdo viděl, druhé pro toho, kdo vyprávěl, a třetí pro toho, kdo naslouchal. Alespoň tak se jmenují tři kapitoly, které kniha obsahuje. Autorka knihy vypráví tragické, dojemné i komické životní osudy obyvatel malé horské vesničky Maran v Arménii, o které vlastně ani nevíme, zda někdy skutečně existovala. Přesto je možné seznámit se se zcela autentickými historickými událostmi, jakými jsou například hladomor, arménská genocida Turky nebo válka o Náhorní Karabach.

Kniha má blízko nejen k Márquezově románu Sto roků samoty, ale mně také připomněla nádherné vyprávění naší Květy Legátové - Želary, na jehož motivy byl natočen i úspěšný stejnojmenný film. Kniha Želary je však dějově lehce jiná a film se s ní nedá srovnávat - líbila se mi víc. Dokážu si dost dobře představit také film Tři jablka spadlá z nebe na motivy knihy, která mě opravdu hluboce zasáhla. Velice se mi líbí magické prvky v ději knihy, které jsou pro mě tak přirozené, jako když člověk dýchá. Líbí se mi také to, jak přirozeným způsobem lidé ve vesnici žijí a jak se léčí - s využitím bylin a znalostí svých předků. Křehký a dojemný příběh vychází ze starých tradic a pověr, je plný popisných lyrických pasáží, emocí a lásky k přírodě, zvířatům a životu vůbec. Lidé drží spolu. Umí si navzájem pomáhat a projevují si upřímnou oddanost a náklonnost, kterou v dnešním egoisticky zaměřeném světě nacházíme jen stěží.

Schopnosti autorky popsat děj příběhu a vylíčit okolní atmosféru, psychologii postav i celkovou náladu a emoce považuji za opravdu brilantní. Pokud v průběhu čtení 264stránkové knihy neustále pláčete dojetím nebo se zalykáte smíchy, je neskonalá pochvala autorky více než na místě. Velmi dobrou práci odvedla také překladatelka Kateřina Šimová.

O čem je kniha Tři jablka spadlá z nebe?

Příběh začíná seznámením s 58letou obyvatelkou vesničky Anatolii Sevojancovou, která má nejasné a nepříjemné zdravotní potíže. Je přesvědčená o tom, že umírá. Dozvíte se, jaký byl její dosavadní život a proč ji stihlo prokletí. Postupně se rozkrývají životní osudy dalších postav vesničky protkané sny, věštbami, zázraky, vírou, nadějí a láskou. Nechybí ani chlapec, který má schopnost vidět přicházející anděly smrti, nebo zvláštní bílý páv, jehož existence a chování se stává pozoruhodným úkazem vesnice. Jak nakonec celý příběh dopadne a co se stane s Anatolii? Zdá se, že nic není nemožné a kruh jejího prokletí se navždy uzavře. Na zázraky totiž nikdy není pozdě...

Zdroj foto: Literarky.cz

Autorka knihy Tři jablka spadlá z nebe

Narine Jurjevna Abgarjanová (*1971) se narodila v arménském městečku Berd. Od roku 1993 sice žije v Moskvě a píše rusky, ale ve svých prózách se do Arménie a ke svému arménskému dětství a mládí stále vrací. V roce 2010 ji proslavila dětská novela Maňuša o veselých příhodách dvou malých rozpustilých kamarádek v kulisách arménského maloměsta osmdesátých let, které díky velkému úspěchu přibyla v následujících letech další dvě pokračování. Dětské literatuře se Abgarjanová věnuje i nadále. Autobiografickou trilogii o arménském dětství doplnila v roce 2011 kniha Náplava (Ponajechavšaja), tragikomická historie mladé dívky, která v divokých devadesátých letech přijede z malé horské republiky dobývat Moskvu.

S Arménií a jejím prostým, nehybným a poetickým světem jsou neoddělitelně spjaty i autorčiny prózy psané na vážnější notu, sborníky povídek Lidé, kteří jsou vždy se mnou (Ljudi, kotoryje vseгда so mnoj, 2014) a Zuzali (2016) i román Tři jablka spadlá z nebe (PROSTOR, 2020). Zatím poslední autorčinou knihou je drásavý soubor krátkých povídek o lidských osudech

poznávaných válek o Náhorní Karabach Žít dál (Daleje žít, 2018).

Kateřina Šimová (*1979), překladatelka českého vydání

Vystudovala rusistiku na Filozofické fakultě UK a ruská a východoevropská studia na **Fakultě sociálních věd** UK, kde pokračuje v postgraduálním studiu v oboru moderní dějiny. Mezi oblasti jejího badatelského zájmu patří dějiny ruské kultury a rusko-české kulturní vztahy. Je spoluautorkou knihy Cesty do utopie: Sovětské Rusko ve svědectvích meziválečných československých intelektuálů (PROSTOR, 2017), pro nakladatelství PROSTOR přeložila román Michaila Osorgina Příběh jedné moskevské ulice (2018).

Tři jablka spadlá z nebe - ukázka z knihy:

“Řekni mi, co vidíš,” poprosil ho Vasilij.

“No,” zarazil se Akop, “nejdřív se na nebi rozsvítí světlo, co vypadá jako hvězda. Pak se odtamtud spouští sloup. Vypadá jako voda, akorát je modrý. A trochu do fialova.”

“Jak to myslíš, že vypadá jako voda? Že teče dolů, jako řeka?”

“Ne, že je průhledný jako voda. Takže je vidět, co je tam uvnitř.”

“A co tam je?”

“Uvnitř jsou dva lidé. Tedy nejdřív jen jeden. Sestupuje dolů. Má křídla. Ale nemává jimi, jen mu tak visí za zády. Ten člověk s křídly nejdřív sestupuje a pak zase stoupá a vede s sebou holčičku nebo chlapce nebo babičku nebo dědečka.”

“A kam je vede?”

“Nahoru.”

“A co je tam nahoře?”

“Modré světlo.”

Vasilij se obrátil na matku. Seděla tam s rukama spuštěnými na kolena a po bledé ztřhané tváři jí tekly zoufalé slzy. Vasilije sevřel strach i bolest z toho, jak je bezmocná a bezradná.

“Vidí anděly smrti,” usmál se na ni a rychle si položil ruku na ústa, rty se mu zrádně třásly a prozrazovaly zmatek a strach.

Té noci Akop napočítal “pět, pět a tři modré sloupy”. A další den pak ve vsi pochovali třináct lidí.

Název: Tři jablka spadlá z nebe

Autorka: Narine Abgarjanová

Překlad: Kateřina Šimová

Žánr: román

Vydáno: 2020

Stran: 264

Vydalo nakladatelství: PROSTOR

Hodnocení: 100% <http://www.eprstor.com/>

1.75. Vláda schválila novou strategii vzdělávání. Klade důraz na digitalizaci [URL](#)

WEB, Datum: 19.10.2020, Zdroj: universitas.cz, Strana: 0, Infotype: Nepojmenováno, Datum importu: 19.10.2020 18:36, Celková návštěvnost: 8 000, AVE: 5 000,00 Kč, Země: Česko, GRP: 0,09

V pondělí vláda projednala Strategii vzdělávací politiky do roku 2030+, zásadní dokument, který rýsuje podobu vzdělávání v Česku pro tuto dekádu a dále. Strategie navazuje na končící Strategii vzdělávání 2020. Plán navrhuje zaměřit výuku víc na získávání dovedností a vědomostí pro život v 21. století a snížit nerovnosti v přístupu ke vzdělávání.

Na dokumentu pracoval v uplynulých dvou letech nejdříve tým odborníků vedený profesorem Arnoštem Veselým z **Fakulty sociálních věd** Univerzity Karlovy a pak jej převzalo MŠMT. Podle Veselého se konečný návrh ministerstva od původní koncepce moc neliší, klade ale ještě větší důraz na digitalizaci, řekl Veselý ČTK.

Materiál podle ministerstva reaguje jak na dlouhodobější problémy, tak i na aktuální situaci kolem pandemie koronaviru, kvůli které školy musely dočasně přejít na distanční výuku.

Podle ministra školství Roberta Plagy má Strategie 2030+ dva hlavní cíle. „Vzdělávání má rozvíjet klíčové kompetence, které děti potřebují, aby mohly prožít úspěšný život jak v rovině osobní, tak profesní,“ řekl. Kromě toho by se mělo zlepšit také vzdělávání dětí z chudších rodin a jejich šance na úspěch ve škole i životě.

Přihlaste si newsletter

Školáci by se tak podle této strategie měli učit méně faktů a měli by se lépe orientovat v informacích, které se k nim dostávají ve větším množství než dřív. Důraz by se měl klást mimo jiné na z kvalitnější výuku na druhém stupni základních škol. S tím bude podle ministra souviset i podpora pedagogů a vedení škol a posílení spolupráce mezi školou, rodiči, zřizovatelem i odborníky. „Školy 21. století budou vzdělávat individualizovaně, efektivně, s využitím moderních technologií, s výrazně jednodušší administrativou a s dostatečnými finančními prostředky ze strany státu,“ řekl.

Podle návrhu by se školy měly zaměřit víc i na slovní hodnocení. Předpokládají se také změny v přijímacích zkouškách na střední školy nebo v maturitách.

Financování školství by se podle strategie mělo zvýšit na průměr zemí Organizace pro hospodářskou spolupráci a rozvoj (OECD). Zatímco výdaje na vzdělávání v Česku činily v roce 2018 zhruba 4,6 procenta hrubého domácího produktu, průměr zemí OECD byl kolem pěti procent.

Na novou strategii by měly navázat změny v takzvaných rámcových vzdělávacích programech, které určují učivo. Jejich obsah by se má výrazně redukovat. Změny ve výuce by se měly týkat dětí, které půjdou do škol v roce 2026.

1.76. Výuka ve školách se má změnit, vláda schválila vzdělávací strategii [URL](#)

WEB, Datum: 19.10.2020, Zdroj: moneymag.cz, Strana: 0, Infotype: Nepojmenováno, Datum importu: 20.10.2020 00:57, RU / měsíc: 412 049, Celková návštěvnost: 31 037, AVE: 30 000,00 Kč, Země: Česko, GRP: 0,34

Výuka ve školách by se měla víc zaměřit na získávání dovedností a vědomostí pro život v 21. století, zároveň by se měly snížit nerovnosti v přístupu ke vzdělávání. Počítá s tím strategie vzdělávání do roku 2030, kterou dnes podle informací ministerstva školství schválila vláda. Materiál podle ministerstva reaguje jak na dlouhodobější problémy, tak na aktuální situaci kolem pandemie koronaviru, kvůli které školy musely dočasně přejít na výuku na dálku.

Na koncepci nové strategie pracoval v uplynulých dvou letech nejdříve tým odborníků vedený profesorem Arnoštem Veselým z **Fakulty sociálních věd** Univerzity Karlovy. Podle něj se konečný návrh ministerstva od původní koncepce moc neliší, klade ale možná ještě větší důraz na digitalizaci.

"Vzdělávání během pandemie prošlo, a stále prochází změnou větší, než kterou prošlo za posledních deset či 15 let. Když jsme skoro před dvěma lety začali na strategii pracovat, některé z našich centrálních tezí, například důraz na digitální kompetence, formativní hodnocení nebo redukci objemu předávaných informací, byly někdy vnímány jako příliš revoluční. Dnes to zažíváme na vlastní kůži," řekl Veselý ČTK.

Podle ministra školství Roberta Plagy (za ANO) má Strategie 2030+ dva hlavní cíle. "Vzdělávání má rozvíjet klíčové kompetence, které děti potřebují, aby mohly prožít úspěšný život jak v rovině osobní, tak profesní," řekl. Za klíčové kompetence označují odborníci obecně souhrn vědomostí, dovedností a schopností, které jsou důležité pro uplatnění člověka ve společnosti. Kromě toho by se mělo zlepšit také vzdělávání dětí z chudších rodin a jejich šance na úspěch ve škole i životě. Školáci by se tak měli učit méně faktů a měli by se lépe orientovat v množství informací, které se k nim dostávají ve větším množství než dřív. Důraz by měl být kladen mimo jiné na zkvalitnění výuky na druhém stupni základních škol a na snížení počtu dětí odcházejících na víceletá gymnázia. S tím bude podle ministra souviset podpora pedagogů a vedení škol a posílení spolupráce mezi školou, rodiči, zřizovatelem i odborníky.

"Školy 21. století budou vzdělávat individualizovaně, efektivně, s využitím moderních technologií, s výrazně jednodušší administrativou a s dostatečnými finančními prostředky ze strany státu," řekl Plaga.

Na novou strategii by měly navázat změny v takzvaných rámcových vzdělávacích programech, které určují učivo. Jejich obsah by se podle ministerstva měl výrazně redukovat. Podle dřívějších informací by se změny ve výuce měly týkat dětí, které půjdou do škol v roce 2026.

Podle návrhu by se školy měly zaměřit víc i na slovní hodnocení. Předpokládají se také změny v přijímacích zkouškách na střední školy nebo v maturitách. Financování školství by se podle návrhu strategie mělo zvýšit na průměr zemí Organizace pro hospodářskou spolupráci a rozvoj (OECD). Zatímco výdaje na vzdělávání v ČR činily v roce 2018 zhruba 4,6 procenta hrubého domácího produktu, průměr zemí OECD byl kolem pěti procent.

1.77. Výuka se má změnit. Vláda schválila strategii vzdělávání do roku 2030 [URL](#)

WEB, Datum: 19.10.2020, Zdroj: denik.cz, Strana: 0, Autor: ČTK, Infotype: Nepojmenováno, Datum importu: 20.10.2020 02:23, RU / měsíc: 3 878 684, Celková návštěvnost: 550 564, Rubrika: Česko, AVE: 49 000,00 Kč, Země: Česko, GRP: 6,12

Výuka ve školách by se měla víc zaměřit na získávání dovedností a vědomostí pro život v 21. století, zároveň by se měly snížit nerovnosti v přístupu ke vzdělávání. Počítá s tím strategie vzdělávání do roku 2030, kterou dnes podle informací ministerstva školství schválila vláda. Materiál podle ministerstva reaguje jak na dlouhodobější problémy, tak na aktuální situaci kolem pandemie koronaviru, kvůli které školy musely dočasně přejít na výuku na dálku.

"Na koncepci nové strategie pracoval v uplynulých dvou letech nejdříve tým odborníků vedený profesorem Arnoštem Veselým z **Fakulty sociálních věd** Univerzity Karlovy. Podle něj se konečný návrh ministerstva od původní koncepce moc neliší, klade ale možná ještě větší důraz na digitalizaci.

"Vzdělávání během pandemie prošlo, a stále prochází změnou větší, než kterou prošlo za posledních deset či 15 let. Když jsme skoro před dvěma lety začali na strategii pracovat, některé z našich centrálních tezí, například důraz na digitální kompetence, formativní hodnocení nebo redukci objemu předávaných informací, byly někdy vnímány jako příliš revoluční. Dnes to zažíváme na vlastní kůži," řekl Veselý ČTK.

Podle ministra školství Roberta Plagy (za ANO) má Strategie 2030+ dva hlavní cíle. "Vzdělávání má rozvíjet klíčové kompetence, které děti potřebují, aby mohly prožít úspěšný život jak v rovině osobní, tak profesní," řekl. Za klíčové kompetence označují odborníci obecně souhrn vědomostí, dovedností a schopností, které jsou důležité pro uplatnění člověka ve společnosti. Kromě toho by se mělo zlepšit také vzdělávání dětí z chudších rodin a jejich šance na úspěch ve škole i životě. Školáci by se tak měli učit méně faktů a měli by se lépe orientovat v množství informací, které se k nim dostávají ve větším množství než dřív. Důraz by měl být kladen mimo jiné na zkvalitnění výuky na druhém stupni základních škol a na snížení počtu dětí odcházejících na víceletá gymnázia. S tím bude podle ministra souviset podpora pedagogů a vedení škol a posílení spolupráce mezi školou, rodiči, zřizovatelem i odborníky.

"Školy 21. století budou vzdělávat individualizovaně, efektivně, s využitím moderních technologií, s výrazně jednodušší administrativou a s dostatečnými finančními prostředky ze strany státu," řekl Plaga.

Slovní hodnocení

Na novou strategii by měly navázat změny v takzvaných rámcových vzdělávacích programech, které určují učivo. Jejich obsah by se podle ministerstva měl výrazně redukovat. Podle dřívějších informací by se změny ve výuce měly týkat dětí, které půjdou do škol v roce 2026.

Podle návrhu by se školy měly zaměřit víc i na slovní hodnocení. Předpokládají se také změny v přijímacích zkouškách na střední školy nebo v maturitách. Financování školství by se podle návrhu strategie mělo zvýšit na průměr zemí Organizace pro hospodářskou spolupráci a rozvoj (OECD). Zatímco výdaje na vzdělávání v ČR činily v roce 2018 zhruba 4,6 procenta hrubého domácího produktu, průměr zemí OECD byl kolem pěti procent.

1.78. Pandemie připravila populisty o voliče. Přestala je zajímat migrace [URL](#)

WEB, Datum: 19.10.2020, Zdroj: iHNed.cz, Strana: 0, Autor: Ondřej Houska, Infotype: Nepojmenováno, Datum importu: 20.10.2020 02:30, RU / měsíc: 972 852, Celková návštěvnost: 101 779, AVE: 30 000,00 Kč, Země: Česko, GRP: 1,13

Zásadně změnit politiku a uspořádání společnosti slibují strany, které v Evropě sbírají spoustu voličských hlasů. Stačí kritizovat Evropskou unii, cizince, homosexuály nebo třeba bohatší vrstvy, podle toho, co v zemi zrovna více rezonuje. V Německu, Itálii, Rakousku nebo Francii proto donedávna silily strany označované jako pravicově populistické. Při koronavirové pandemii se ale jejich podpora propadá. "Éra populismu v Evropě se dost možná blíží ke konci," tvrdí německý komentátor Gabor Steingart. Alternativa pro Německo spadla ve většině průzkumů maximálně na 10 procent hlasů, dříve v nich získávala téměř dvojnásobek. Liga Mattea Salviniho je sice stále nejsilnější stranou v Itálii s podporou 24 procent voličů, loni by ji ale volilo přes 35 procent Itálů. Svobodná strana Rakouska, nedávno ještě člen vlády, se rozštěpila a tento měsíc utrpěla debakl v místních volbách ve Vídni. Marine Le Penovou zase může ohrozit její neteř Marion Maréchalová, která se netají tím, že by se chtěla sama stát lídryní francouzské krajní pravice.

Termín populismus se často používá jen jako hanlivé označení pro návrhy politických konkurentů. Odborníci ale mají vlastní definici populismu. "Populisté jsou ti, kteří rozdělují společnost do dvou skupin - skuteční lidé a zkorumpovaná elita. Tvrdí, že jen oni reprezentují vůli lidu," řekl HN nizozemský politolog Cas Mudde, nejuznávanější odborník na tyto typy politických stran a hnutí na světě. V Česku mezi populisty řadí SPD a také vládní hnutí ANO.

Politici jako Salvini, Le Penová či vůdci Alternativy pro Německo donedávna společně plánovali, jak ve svých zemích převezmou moc a poté zásadně změní například fungování Evropské unie. Reálnou šanci na volební vítězství má teď ale jen Salvini v Itálii. "Demokracie v Evropě funguje," tvrdí německý komentátor Steingart.

Populistické strany vesměs výrazně zlehčovaly dopady současné pandemie a napadaly opatření, která vlády proti šíření nákazy zaváděly. Tak jako třeba v Česku, kde SPD Tomia Okamury odmítá povinné nošení roušek. "Tento přístup se podobným stranám velmi nevyplatil," řekl HN Martin Mejstřík z **Fakulty sociálních věd** Univerzity Karlovy. Výrazně to platí především o Německu, kde jasná většina lidí považuje přístup vlády kancléřky Angely Merkelové k pandemii za správný. Podpora populistů by ale mohla opět narůst. Třeba tehdy, kdyby hospodářská krize vyvolaná pandemií trvala dlouho. Museli by však být schopni přijít s důvěryhodnou rétorikou ohledně ekonomiky. Dosud se soustředili hlavně na migraci, ale důraz, který na ni voliči kladou, se během pandemie výrazně snížil, připomíná Mejstřík.

Propad populistů v průzkumech podle něj však nutně neznamená, že o své voliče přišli definitivně. Například v Itálii sice Salviniho Liga ztrácí, ale roste obliba Bratrů Itálie, další populistické strany. Mejstřík o jejím vedení mluví jako o neofašistickém, protože dodnes vychází z řady idejí italského fašismu. "Místo dnešních populistů, kteří často jen slibují, může přijít něco ještě horšího, skutečná extrémní pravice," varuje Mejstřík. Strana Bratří Itálie je v Evropském parlamentu spojencem české ODS.

1.79. Podle vlády výuka ve školách musí projít změnami, měl by se redukovat obsah URL

WEB, Datum: 19.10.2020, Zdroj: lidovky.cz, Strana: 0, Autor: ČTK, Infotype: Nepojmenováno, Datum importu: 20.10.2020 02:29, RU / měsíc: 1 855 023, Celková návštěvnost: 244 802, Rubrika: Domov, AVE: 35 000,00 Kč, Země: Česko, GRP: 2,72

Výuka ve školách by se měla víc zaměřit na získávání dovedností a vědomostí pro život v 21. století, zároveň by se měly snížit nerovnosti v přístupu ke vzdělávání.

Počítá s tím strategie vzdělávání do roku 2030, kterou dnes podle informací ministerstva školství schválila vláda. Materiál podle ministerstva reaguje jak na dlouhodobější problémy, tak na aktuální situaci kolem pandemie koronaviru, kvůli které školy musely dočasně přejít na výuku na dálku.

Hamáček: Kdyby se 1. září neotevřely školy a vyhlásil lockdown, nový typ koronaviru by zmizel

Na koncepci nové strategie pracoval v uplynulých dvou letech nejdříve tým odborníků vedený profesorem Arnoštem Veselým z **Fakulty sociálních věd** Univerzity Karlovy. Podle něj se konečný návrh ministerstva od původní koncepce moc neliší, klade ale možná ještě větší důraz na digitalizaci.

„Vzdělávání během pandemie prošlo, a stále prochází změnou větší, než kterou prošlo za posledních deset či 15 let. Když jsme skoro před dvěma lety začali na strategii pracovat, některé z našich centrálních tezí, například důraz na digitální kompetence, formativní hodnocení nebo redukci objemu předávaných informací, byly někdy vnímány jako příliš revoluční. Dnes to zažíváme na vlastní kůži,“ řekl Veselý.

Podle ministra školství Roberta Plagy (za ANO) má Strategie 2030+ dva hlavní cíle. „Vzdělávání má rozvíjet klíčové kompetence, které děti potřebují, aby mohly prožít úspěšný život jak v rovině osobní, tak profesní,“ řekl. Za klíčové kompetence označují odborníci obecně souhrn vědomostí, dovedností a schopností, které jsou důležité pro uplatnění člověka ve společnosti. Kromě toho by se mělo zlepšit také vzdělávání dětí z chudších rodin a jejich šance na úspěch ve škole i životě.

Termín návratu dětí z 1. stupně do škol je třeba dodržet, uvedl Prymula. Plaga připustil jeho posunutí

Školáci by se tak měli učit méně faktů a měli by se lépe orientovat v množství informací, které se k nim dostávají ve větším množství než dřív. Důraz by měl být kladen mimo jiné na zkvalitnění výuky na druhém stupni základních škol a na snížení počtu dětí odcházejících na víceletá gymnázia. S tím bude podle ministra souviset podpora pedagogů a vedení škol a posílení spolupráce mezi školou, rodiči, zřizovatelem i odborníky.

„Školy 21. století budou vzdělávat individualizovaně, efektivně, s využitím moderních technologií, s výrazně jednodušší administrativou a s dostatečnými finančními prostředky ze strany státu,“ řekl Plaga.

Na novou strategii by měly navázat změny v takzvaných rámcových vzdělávacích programech, které určují učivo. Jejich obsah by se podle ministerstva měl výrazně redukovat. Podle dřívějších informací by se změny ve výuce měly týkat dětí, které půjdou do škol v roce 2026.

Podle návrhu by se školy měly zaměřit víc i na slovní hodnocení. Předpokládají se také změny v přijímacích zkouškách na střední školy nebo v maturitách. Financování školství by se podle návrhu strategie mělo zvýšit na průměr zemí Organizace pro hospodářskou spolupráci a rozvoj (OECD). Zatímco výdaje na vzdělávání v ČR činily v roce 2018 zhruba 4,6 procenta hrubého domácího produktu, průměr zemí OECD byl kolem pěti procent.

Foto:

Děti v rouškách během vyučování.

Petr Lundák, MAFRA

1.80. Instagram si chce došlápnout na influencers, kteří neoznačují komerční spolupráci URL

WEB, Datum: 19.10.2020, Zdroj: focus-age.cz, Strana: 0, Autor: Petr Michl, Infotype: Nepojmenováno, Datum importu: 20.10.2020 00:57, RU / měsíc: 89 894, Celková návštěvnost: 6 421, AVE: 800,00 Kč, Země: Česko, GRP: 0,07

Zdroj: Instagram / @Tresnickova, úprava Marketing Journal

Influenceri, co propagují v sociálních médiích výrobky a služby a nepřiznají, že za to dostali protihodnotu. Tento dlouhotrvající problém se postupně řeší kultivací samotného prostředí sociálních médií, v mnohém vyvolanou tím, že transparentnost u komerčních spoluprací se stává něčím, co hlasitá část fanoušků a followerů vyžaduje. Vyřešeno ovšem není ani zdaleka. Instagram se nyní zavázal k tomu, že potřebu označení spoluprací bude více vyžadovat a podnikne kroky k tomu, aby netransparentnost v tomto ohledu vymýtil.

Společnost Facebook, která Instagram vlastní, se snaží na něm i na své domovské platformě přispět k tomu, aby influenceri své komerční spolupráce přiznávali. Největší milníkem bylo v této oblasti zavedení tzv. Branded Content Tag v roce 2017. Díky němu mají nyní influenceri možnost označit příspěvky „Paid Partnership“ („Placená spolupráce“) s konkrétní značkou. Výhodou pro brand mimo jiné je, že vidí i analytiku takto označeného příspěvku.

Ukázka Branded Content Tag. Zdroj: Instagram

Přesto existuje mnoho značek, které se oprošťují od etických standardů a věří, že falešné vydávání za autentické doporučení influencera bez jakékoliv protihodnoty je něčím lepším. A samozřejmě musí mít partnery v podobě influencerů, kteří na něco podobného přistoupí. K omezení takového chování nyní Instagram plánuje pro příspěvky :

Obzvláště druhý krok může být poměrně slušnou výzvou. Představte si, že někdo sdílí fotku z cyklovýletu, na které je logicky jeho kolo s jasným brandingem na rámu. Jak určíte, kdy mu za to výrobce kol zaplatil, a kdy ne? To je úkol pro algoritmus s křišťálovou koulí. Pravděpodobně i proto Instagram nehrozí rovnou postihem pro influencera či „podezřelého možná inzerenta“, ale jen říká, že by takovou značku upozornil na povinnosti brandu dát transparentně vědět o spolupráci s influencerem.

Ukázka nalezení analytiky příspěvku influencera v Business Manageru značky při využití Branded Content Tag.

Deklarace Instagramu přichází po tom, co britská státní organizace dozorující hospodářskou soutěž, Competition and Markets Authority (CMA), uvedla, že mnoho influencerů obchodní povahu některých propagací zatajuje. Instagram měl s CMA na hledání řešení pro nápravu tohoto stavu hledat.

Je skutečně co zlepšovat. Dle nedávné studie více než tři čtvrtiny influencerských propagací na Instagramu schovávají hashtagy #ad nebo #sponsored až na konec svého příspěvku a člověk si musí popisek rozkliknout, aby je vůbec spatřil.

Dodejme, že dle výzkumu **Fakulty sociálních věd** z roku 2018 neoznačenou reklamu pozná jen každé deváté dítě.

Polici Instagramu a jistě regulačních úřadů v mnoha státech je, aby uživatelé viděli u příspěvků spolupráci se značkou ihned, ideálně už v jejich náhledu. Uvidíme tak, jak příslibená vylepšení takovému posunu napomůžou.

Jak jsme na tom v Česku

Jan Eisenreich

V českém prostředí není legislativa světa sociálních médií přizpůsobená. To, co už je v České republice z hlediska obsahu reklamy přes čáru, upravuje Zákon na ochranu spotřebitele. Ten také upravuje odpovědnost i za šíření reklamy. Influencerské spolupráce „na zapřenou“ by měl řešit příslušný krajský živnostenský úřad. Ten ovšem už jen z ryze kapacitních důvodů po porušování označování reklamy nepátrá sám od sebe, ale může zahájit šetření na základě podnětu.

Není tak divu, že dodržování českých zákonů týkajících se reklamy u influencerů dost pokulhává. Právník Jan Eisenreich se to rozhodl prozkoumat na vlastní kůži: nakoupil fanoušky v Indii, začal porušovat v příspěvcích jeden zákon za druhým a poté se udal na příslušných úřadech. Jak to dopadlo?

To se dozvíte v Marketing Journal podcastu. Mezi jeho témata patří:

Ač se může zdát právní téma jako něco nezábavného, troufáme si tvrdit, že je to tentokrát docela zábava.

Zmáčknete PLAY.

Nahrávku rozhovoru si můžete například stáhnout do mobilu na tomto odkazu (klikněte poté na tři tečky na pravé straně přehrávače). Nejlépe ovšem uděláte, když si přidáte Marketing Journal Podcast také na vaši podcastové aplikaci. Měl by být dohledatelný na hlavních platformách, včetně Spotify, Google Podcasts nebo Stitcheru.

Zdroje: Net Imperative, SMTD, BBC, Instagram

To nejlepší z moderního marketingu každý pátek do vašeho inboxu.

1.81. S politikou je spokojeno nejméně lidí od loňského srpna. Poslední vývoj nalomil zejména voliče ANO URL

WEB, Datum: 19.10.2020, Zdroj: denikn.cz, Strana: 0, Autor: Jan Tvrdouš, Infotype: Nepojmenováno, Datum importu: 20.10.2020 02:29, RU / měsíc: 358 647, Celková návštěvnost: 41 097, Rubrika: Česko, AVE: 40 000,00 Kč, Země: Česko, GRP: 0,46

Češi jsou stále méně spokojeni s politickou situací v zemi, ukazují čerstvá data agentury Kantar CZ. V průzkumu vyšla nejnižší čísla od loňského srpna, kdy se vláda hádala o obsazení postu ministra kultury.

Průzkum přišel v době, kdy se Česko potýká s druhou vlnou koronavirové epidemie. Vláda situaci v létě podcenila, některá opatření vydávala pozdě nebo chaoticky. Premiér Andrej Babiš (ANO) koncem srpna osobně intervenoval proti nařízení ministra zdravotnictví nosit povinně roušky ve školách. Ještě v září nárůst počtu případů bagatelizoval. Poslance v té době vyzýval, aby místo koronaviru řešili zahrádkářský zákon.

Přečtete si také Babišovo ANO podle Kantaru kleslo na 24,5 procenta a jeho voliči přecházejí k Pirátům. ČSSD mimo Sněmovnu

Na přelomu srpna a září bylo s politickou situací spokojeno 37 procent lidí, v aktuálním šetření je to o 10 procentních bodů méně. Spokojeno je tak 27 procent občanů.

Data, která agentura Kantar CZ připravila pro Českou televizi, navíc ukazují, že současný pokles důvěry se týká zejména voličů hnutí ANO. „Největší pokles nastal u voličů hnutí ANO. Od června ze 78 na 59 procent, je tak vidět, že i voliči dominantní vládní strany pomalu ztrácejí svůj optimismus,“ popsal v České televizi analytik Kantar CZ Pavel Ranocha.

Důvodem je covid-19

Pro Deník N doplnil, že i když se agentura na konkrétní příčiny nedoptává, důvodem poklesu bude situace kolem koronaviru, protože to je zcela dominantní téma posledních několika týdnů.

Propad ve spokojenosti je viditelný zejména při srovnání s jarními měsíci. V březnu a dubnu dosahovaly naměřené hodnoty 60 procent, což je při pohledu na dlouhodobá data zcela výjimečné. Během tohoto volebního období se dlouhodobě pohybuje kolem 30 procent, pod tuto úroveň klesá spíše ve výjimečných situacích.

Přečtěte si také Velká jízda po skluzavce. Výzkum vyvrací Zemanův mýtus o „pražské smetánce“: lidí, kteří se chrání, ubýlo všude

Patří mezi ně již zmíněné hádky o ministra kultury z minulého léta, dále situace po zveřejnění zprávy o cestě premiérova syna na Krym předloni v listopadu a také období od voleb do chvíle, kdy druhá Babišova vláda v červnu 2018 získala důvěru. Analytik Ranocha podotýká, že důvody nespokojenosti jsou vždy spojeny s konkrétní situací a nelze je zobecňovat.

„Na jaře 2018, kdy se táhla vyjednávání o vládě, to častěji nelibě nesli starší občané a voliči ANO. Zřejmě byli frustrovaní z toho, že přestože ANO jasně vyhrálo volby, mělo velký problém najít partnera, který by s ním byl ochotný vládnout,“ říká Ranocha. „Během přetahované o post ministra kultury loni v létě byl propad patrný u voličů obou vládních stran,“ popisuje sociolog.

Současnou nízkou úroveň spokojenosti výzkumníci spojují výhradně s tématem koronaviru. Zatímco na jaře lidé oceňovali zejména hledání cesty z krize a utlumení politických pří, nyní je situace jiná.

„Od května přicházelo postupné uvolňování restrikcí a situace se vracela k normálnímu stavu. Začala také sílit kritika opozice a s odstupem se začalo s bilancováním celé situace. To se projevilo v hodnocení politické situace, a tak od května můžeme pozorovat klesající míru pozitivního hodnocení. V září a říjnu však můžeme pozorovat nastupující druhou vlnu nemoci covid-19, což se opět projevilo na hodnocení politické situace, tentokrát však negativně,“ popisuje výzkumná zpráva Kantaru.

„Aktuálně je s politickou situací spokojeno 27 procent občanů, od srpnového měření tak došlo k poklesu o 10 procentních bodů. Je tedy patrné, že druhou vlnu epidemie zvládá vláda, a potažmo celá politická reprezentace, dle hodnocení obyvatel o poznání hůře,“ píše výzkumníci.

Přečtěte si také Jak poznám dušnost a kdy volat sanitku? Lékaři odpovídají na otázky, které nejčastěji trápí nemocné s covidem

Situace kolem koronaviru se přitom v Česku dál dramaticky vyvíjí. Vláda vyhlásila nouzový stav a zavedla plošná opatření, která mají zpomalit šíření nákazy. Denní přírůstky v posledních dnech překročily i hranici deseti tisíc, v přepočtu na obyvatele se země dostala na přední příčky v mezinárodních srovnáních.

Oproti jarním měsícům také výrazně stoupl počet lidí, kteří odmítají respektovat vládní restrikcce. Projevem toho byla i nedělní demonstrace na Staroměstském náměstí proti nošení roušek. A to v době, kdy vláda i prezident úpěnlivě žádají národ, aby omezoval sociální kontakty.

Podle sociologů, s nimiž Deník N tento jev rozebíral, mají na změně přístupu veřejnosti podíl špatná komunikace vlády nebo pocit ekonomického ohrožení. „Roli hraje to, jak je situace veřejnosti vysvětlována. S nemocí covid-19 má málokdo osobní zkušenosti, navíc posoudit závažnost situace z epidemiologického i ekonomického hlediska není úkolem žádného jednotlivce,“ řekla pro Deník N socioložka Michaela Kudrnáčová z výzkumné společnosti PAQ Reseach.

Přečtěte si také, „Covid pravděpodobně urychluje život.“ Trasujeme zmatené věty, které šíří epidemii nedůvěry

„Po jarních omezeních nepřišla dlouhodobá komunikace o rizicích epidemie a možnostech jejího přibrzdování. Ne že by se o rizicích v létě nemluvalo, ale byly to jednotlivé hlasy, žádný jasný směr podpořený vládou,“ dodává Kudrnáčová.

Ondřej Císař z **Fakulty sociálních věd** Univerzity Karlovy připomíná, že výrazným faktorem je i pocit ekonomického ohrožení. „Minulá mezinárodní data o reakcích veřejnosti na karanténní opatření ukazují, že zatímco před přijetím karantény převládá spíše strach z epidemie, na jejím konci se výrazně přidává také strach o finanční situaci a ekonomické zabezpečení,“ vysvětluje.

Agentura Kantar CZ přišla také s informací, že ruku v ruce s problémy kolem koronaviru začaly klesat preference hnutí ANO. To by na přelomu září a října volilo 24,5 procenta lidí. ANO by tak nyní volby vyhrálo, jeho náskok oproti konkurenci se však snížil.

Aktuální volební model potvrdil průzkum Kantaru ze začátku září, který změřil oslabení hnutí ANO na 27,5 procenta z předchozích 32 procent. Pokles v průběhu září zaznamenala i organizace STEM, naopak podle CVVM zůstalo ANO v září na svých tradičních hodnotách. Tyto dvě výzkumné organizace svá aktuální data zatím nepřinesly.

1.82. ESEJ: O genderu, rase a identitě (1) URL

WEB, Datum: 19.10.2020, Zdroj: neviditelnypes.cz, Strana: 0, Autor: Douglas Murray, Infotype: Nepojmenováno, Datum importu: 20.10.2020 02:29, RU / měsíc: 243 470, Celková návštěvnost: 18 339, Rubrika: Společnost, AVE: 5 000,00 Kč, Země: Česko, GRP: 0,20

Z úvodu knihy „Šílenství davů“

Podivné na skepsi současného světa je především jeho nevědomý dogmatismus.
G. K. Chesterton

Nacházíme se v době davového šílenství. Abnormální projevy na veřejnosti i v soukromí jsou stále častější, lidé se chovají iracionálně, jakoby v horečce, reagují stádně, nebo jako by si potřebovali nepřetržitě vulgárně ulevovat. Každodenní zprávy nám názorně předkládají důsledky takového chování, ale příčiny nám unikají.

Nabízejí se pochopitelně nejrůznější vysvětlení, v anglosaském světě se nejčastěji uvádí volba kontroverzního amerického prezidenta, případně nečekávaný výsledek referenda o členství Británie v Evropské unii. Avšak pod povrchem politických událostí se skrývají dlouhodobé hluboké společenské změny a mnohem důležitější mezníky vývoje posledních let. Něco se pokazilo a je nejvyšší čas, abychom se zamysleli nad hlubšími příčinami.

Je poněkud tristní, že si tak málokdo vůbec připustí zřejmý původ dnešního neutěšeného stavu. Onu prostou skutečnost, že se už nejméně čtvrt století nacházíme ve vyprázdněném období. Tak dlouho jsme všechny své slavné příběhy popírali a napadali, až se staly neobhájitelné a neudržitelné. Nejdříve se od devatenáctého století hroutilo náboženské vysvětlení lidské existence, aby pak ve století dvacátém padly veškeré politické ideologie a zastoupila je éra postmodernismu, jež se definovala jediné svou podezíravostí vůči každé velkolepé definici lidského života. Jak si ale pamatujeme od školních lavic, příroda nesnáší vzduchoprázdno a do postmoderního vákuu počaly samovolně pronikat nové myšlenky a nabízejí se nová vysvětlení.

Bylo naprosto nevyhnutelné, aby se někdo pokusil na opuštěném hřišti rozehrát svou hru. Občané bohatého demokratického Západu se přece nemohli stát prvními lidmi v dějinách bez nějakého vysvětlení své činnosti a příběhu o smyslu a účelu života.

Přestože velkolepým příběhům minulosti mnohé chybělo, zcela jistě poskytovaly lidské existenci smysl. Na otázku, co máme nyní se svým životem dělat, nepočítaje úsilí zbohatnout a dopřát si co největší porci z dostupné zábavy, musel někdo přijít s odpovědí.

A ta se opravdu v poslední době vynořila z divokých slovních bitek a kampaní, které se vtíravě dožadují naší pozornosti a lákají nás k účasti. Ovšem pátrat po smyslu v nekonečném boji proti každému, kdo se zdánlivě nachází na špatné straně problému, jenž se možná právě přeformuloval, a pozměnil tak i potenciální odpověď, je víc než marné. Překotné tempo tohoto procesu vyvolalo několik globálních amerických firem v Silicon Valley, zejména Google, Twitter a Facebook, jež získaly nejen moc určovat lidem, co mají znát, o čem přemýšlet a mluvit, ale dokonce vynalezly úspěšný obchodní model „vyhledávání zákazníků ochotných platit za možnost ovlivňovat něčí názory a chování“. Ačkoli nás možná dopluje prudký rozvoj techniky, s níž nestačíme držet krok, a připadá nám, že se válčí chaoticky a bez cíle, ve skutečnosti se v té bitevní vrávě projevuje záměr a ambiciózní cíl, pro někoho sice skrytý a neznámý, pro jiné však zřejmý a promyšlený – úsilí založit novou metafyziku, nebo chcete-li nové politické náboženství.

Přestože základy nadcházející ideologie byly položeny už před několika desítkami let, zdá se, že teprve finanční krach roku 2008 probudil k životu myšlenky do té doby hlavním politickým proudem a akademií považované za naprosto obskurní a okrajové. Přitažlivost celé plejády často zmatených extremistických názorů je celkem snadno vysvětlitelná. Proč by generace, které se zřejmě nikdy nepodaří získat nějaký kapitál, měla planout nadšením pro kapitalismus. Není snad obtížné pochopit, proč mládež bez naděje, že si kdy našetří na vlastní domov, tak mocně přitahuje příslib revolučního světonázoru na likvidaci veškeré nespravedlnosti, a to nejen během jejího života, ale vůbec a na celém světě. Pohled na svět brýlemi „sociální spravedlnosti“, „politiky skupinových identit“ a tzv. „intersekcionalní“ solidarity menšin se stal od konce studené války prvním směrlým a uceleným pokusem vytvořit novou univerzální ideologii.

Závratnou kariéru udělala zejména představa „sociální spravedlnosti“ nejen proto, že vypadá slibně a některé její formulace jsou velice přitažlivé, ale už samo její slovní spojení slaví úspěch. Je to totiž nastražená argumentační past. Hodlá snad někdo být proti sociální spravedlnosti, navrhuje snad někdo podporovat sociální nespravedlnost?

V „identitární politice“ nalézá hledisko sociální spravedlnosti svůj perfektní stranický domov. Atomizace společnosti na různé zájmové skupiny, zejména sexuální, genderové, rasové a podobně, považované za zásadní nebo dokonce za jediné určující znaky svých nositelů, přináší menšinám ohromnou morální výsadu, jak potvrzuje americký spisovatel Coleman Hughes, onen podivný předpoklad, že z pouhého faktu, že je někdo černoch, gay nebo žena, vyplývá „vyšší morální povědomí“. Okamžitě to poznáte u lidí, kteří začínají svou otázku nebo polemiku slovy: „Víte, já jako černoch, gay nebo žena považuji...“ To ovšem také vysvětluje, proč se všichni živí i mrtví mají nacházet na správné straně dějin a proč se také ozývá volání po likvidaci soch a plastik historických postav, protagonistů špatných dějin, a proč je pro záchranu současnosti zapotřebí přepisovat minulost. Nemůžeme se potom divit, považuje-li se za normální, když severoirský senátor za nacionální stranu Sinn Fein prohlásí, že protestní hladovka uvězněných teroristů z IRA (irské republikánské armády) v roce 1981 se konala na podporu práv homosexuálů. Politika skupinových identit povzbuzuje menšiny, aby se současně organizovaly i atomizovaly a navzájem uznávaly.

Nejméně lákavá z této pochybené trojice sociální spravedlnosti, menšinové identity a koncepce intersekcionality je ta třetí. To ona nás nabádá, abychom celý život zkoumali požadavky vlastní i cizí zranitelné identity a podle nich organizovali a neustále předělávali hierarchii spravedlnosti. Nejenže je to zcela pomatené a nemůže nikdy fungovat, ale představuje nesplnitelný požadavek k neuskutečnitelnému cíli. Pojetí intersekcionality vzniklo původně jako spekulace na fakultách sociálních věd a humanitních oborů, od nichž se odpoutalo a dnes je uznává celá generace mladých lidí a, jak ještě uvidíme, uhnízdilo se v zákoníku práce všech západních vlád a velkých firem.

Aby se matoucí předpoklady takové ideologie daly vůbec nějak strávit, musela se vymyslet nová kreativní heuristika. Rychlost, s jakou pronikla do hlavního politického proudu, je přímo ohromující. Jak napsal americký ekonom a spisovatel Eric Weinstein (a dokazuje vyhledávač Google), fráze jako „komunita LGBTQ“, „bělošské privilegium“ nebo „transfobie“ se bleskově prosadily ve veřejném diskurzu. Jeho graf názorně ukazuje, jak zejména mileniálové, považující se za avantgardu „woke“ (probuzených), používají tuto hatmatilku, aby se během pouhých dvaceti minut ve veřejné debatě vypořádali s „tisícletím civilizačního útlaku“ dějin Západu. Nic proti novým myšlenkám, či neobvyklým idiomům a koncepcím, ale je „víc než nezodpovědné opírat se s takovou samozřejmostí o neprokázané teze neprovedených humanitních oborů, jež nemají za sebou ani padesát let“.

Podobně Greg Lukianoff a Jonathan Haidt poukazují ve své knize *The Coddling of the American Mind* (Jak hýčkat americký rozum) na podivné metody policejního dozoru nové heuristiky. Fráze jako „aktivace“ (triggered), „neklid z nezabezpečení“ (feeling unsafe) a tvrzení, že slova, jež nezapadají do nového náboženství, „ubližují“, vypluly na povrch někdy po roce 2013. Zdá se, že si nová metafyzika nejprve musela uvědomit svůj cíl, než si vypracovala metodu na zastrašování svých znejistělých přívrženců v hlavním proudu o půl dekády později. To se jí opravdu a s ohromným úspěchem podařilo.

Výsledky máme na očích v každodenních zprávách. Americká psychologická společnost má potřebu doporučit svým členům speciální školení na odstranění nebezpečné tradiční maskulinity chlapců a mužů. Současní ideologové přinutili prezidenta Harvardovy univerzity Larryho Summerse podat demisi v roce 2006 za údajné popření diskriminace žen, čili za nekorektní výrok o nerovném výkonu žen a mužů v matematice a inženýrských oborech. Neznámého programátora Googlu, Jamese Damorea, vyhodili ze zaměstnání za memorandum kolegům, v němž si dovolil tvrdit, že některé technické obory lákají více muže než ženy. A tak se nelze divit, že se počet Američanů, kteří považují rasismus za ohromný problém společnosti, mezi lety 2011 – 2017 zdvojnásobil.

Jestliže hledíme na svět novými ideologickými brýlemi, které nám dnes s takovou vehemencí nasazují, neubráníme se myslet jejich optikou a zmatek, jaký nastoupí, vede k takovým šílenostem, jako když si deník *The New York Times* objednal článek černošského autora pod názvem „Mohou mít mé děti za kamarády bělochy?“ nebo když zpráve o smrtelných nehodách cyklistů v Londýně napsané ženou nasadili redaktoři titulek: „Silnice projektované muži zabíjejí ženy“. Každá taková rétorická nadsázka prohlubuje existující přehradu a vytváří nové. Proboha, nač? Nebylo by rozumnější, kdybychom ukazovali, jak spolu všichni umíme dobře vycházet, místo minimálně desetileté mediální masáže, že neumíme žít pospolu?

Většina lidí má jen mlhavé povědomí o nové ideologii hodnot, protože s ní nemá osobní zkušenost, ví jen o karambolu někoho, kdo si nedal dobrý pozor na ústa. Kdo by snad poslední dobou nevěděl, že na něj na veřejnosti číhají sémantické kulturní pasti? Ať už je nakladli jednotlivci nebo skupiny či snad nějaký božský satirik, vždycky se někdo do osidel chytí. Většinou bezděky zakopne o nastraženou slovní rozbušku a spustí detonaci. Lidé dnes se zájmem sledují odvážného šílence, jenž se s plným vědomím vydá na území nikoho. Po každém výbuchu následuje ostrý spor, občas přerušovaný povzdechem obdivu, ale povětrí se rychle vyčistí a život plyne dál, jako by se vůbec nic nestalo. Jen další oběť se připíše k dobru podivných, zdánlivě improvizovaných hodnot našich časů.

Dokončení zítra.

Přeložil Alexander Tomský

1.83. 20.10.2020 URL

WEB, Datum: 20.10.2020, Zdroj: pravniprostor.cz, Strana: 0, Infotype: Nepojmenováno, Datum importu: 20.10.2020 10:36, Celková návštěvnost: 5 200, AVE: 15 000,00 Kč, Země: Česko, GRP: 0,06

Rozhovor: Tomáš Richter – Aktuální otázky insolvenčního práva Doc. JUDr. Tomáš Richter, LL.M., Ph.D. (* 1971), působí jako Of Counsel v kanceláři Clifford Chance LLP v Praze (od roku 2006) a externí vyučující na Institutu ekonomických studií **Fakulty sociálních věd** Univerzity Karlovy v Praze (od roku 2002). Advokátem je od roku 1998, kromě Prahy prakticoval krátce v Londýně a Frankfurtu nad Mohanem.

1.84. insolvenční zákon URL

WEB, Datum: 20.10.2020, Zdroj: pravniprostor.cz, Strana: 0, Infotype: Nepojmenováno, Datum importu: 20.10.2020 10:36, Celková návštěvnost: 5 200, AVE: 15 000,00 Kč, Země: Česko, GRP: 0,06

Články Procesní právo Mezinárodní a evropské právo JUDr. Ondřej Drachovský 20.10.2020 Rozhovor: Tomáš Richter – Aktuální otázky insolvenčního práva Doc. JUDr. Tomáš Richter, LL.M., Ph.D. (* 1971), působí jako Of Counsel v kanceláři Clifford Chance LLP v Praze (od roku 2006) a externí vyučující na Institutu ekonomických studií **Fakulty sociálních věd** Univerzity Karlovy v Praze (od roku 2002). Advokátem je od roku 1998, kromě Prahy prakticoval krátce v Londýně a Frankfurtu nad Mohanem.

1.85. Televize neměla komentář mimo záznam vysílat, rétorika Maláčové mě zarazila, říká pro EZ mediální expertka [URL](#)

WEB, Datum: 20.10.2020, Zdroj: eurozpravy.cz, Strana: 0, Infotype: Nepojmenováno, Datum importu: 21.10.2020 01:02, RU / měsíc: 1 822 845, Celková návštěvnost: 137 303, AVE: 35 000,00 Kč, Země: Česko, GRP: 1,53

Výhrady má k oběma stranám. Lenka Vochocová z Katedry mediálních studií **Fakulty sociálních věd** Univerzity Karlovy v Praze se pozastavila nad počínáním České televize, která po skončení oficiálního natáčení uveřejnila v publicistickém pořadu 168 hodin výrok ministryně práce a sociálních věcí Jany Maláčové o tom, že premiér Andrej Babiš je debil. „Od média veřejné služby bych čekala trochu jiný standard. Zároveň mě zarazilo, jak je vůbec možné, že si politička takto před novináři uleví,“ říká pro EuroZpravy.cz Lenka Vochocová.

doporučujeme

Když z televizní obrazovky poslouchala urážlivou rétoriku ministryně Jany Maláčové, okamžitě se zarazila. Expertka na komunikaci Lenka Vochocová je přesvědčená, že z etického hlediska neměla Česká televize pustit do vysílání vulgární příspěvek. „Do jisté míry dovedu pochopit, že zaznamenaný materiál byl tak lákavým soustem, že mu ani veřejnoprávní médium, které se bohužel v boji s ostatními televizemi musí rovněž zviditelňovat, neodolalo. Podle mého názoru ale měla zmíněné pokušení ustát,“ tvrdí pro EuroZpravy.cz Lenka Vochocová z Katedry mediálních studií **Fakulty sociálních věd** Univerzity Karlovy v Praze.

Celá kauza se zrodila v publicistickém pořadu 168 hodin, který Česká televize vysílá v neděli večer. Redakce do éteru pustila, co se dělo po skončení oficiálního rozhovoru, v němž vystupovala ministryně práce a sociálních věcí Jana Maláčová. Když už si myslela, že ji kamera nezabírá a mikrofony jsou vypnuté, pronesla následující: „To je bordel, co ten Babiš udělal, teďkon to všichni musíme slíznout. To je debil, pardon, s prominutím. Děkuju. Nashle,“ řekla Maláčová, které zřejmě narážela na sklonek léta, kdy premiér Andrej Babiš odmítl další zavádění restriktivních opatření, byť podle hygieniků byla nutná.

Vochocovou upoutalo, že pokud Maláčová žila v přesvědčení, že kamery jsou už vypnuté, skončilo natáčení, pak je překvapující, jak je možné, že se příspěvek dostal ven. „Pokud někdo něco říká poté, co už oficiální část rozhovoru skončila a panuje takzvaný režim off record (mimo záznam, neoficiálně – pozn. red.) , pak asi není úplně etické respondentův výrok do prostoru pouštět. Takové jednání veřejnoprávního média opravdu překvapí. Čekala bych od něj trochu jiný standard,“ praví expertka na žurnalistiku a mediální studia.

Ministryni obviňují, že si záměrně dělala alibi

Podle ní se ale objevily i spekulace o tom, že ministryně Maláčová jen předstírala nevědomost o vypnuté kameře a svůj názor záměrně národu sdělila, aby lidé věděli, jak se na premiéra Andreje Babiše hněvá kvůli tíživé koronavirové pandemii. „Někteří ji opravdu podezírají, že si snažila vytvořit alibi a hrát to na obě strany. Ale těžko říci, jak to ve skutečnosti bylo,“ upozorňuje Vochocová, která se domnívá, že by se Česká televize měla omluvit. „Jelikož už zveřejněný materiál nejde vzít zpátky a všichni jsme se dozvěděli, co paní Maláčová mimo oficiální část rozhovoru řekla, pak je na místě se jediné omluvit. Nic jiného se v této fázi už dělat nedá.“

Členka Genderové expertní komory alespoň doufá, že ve štábu proběhlo velké dilema, zda prohlášení ministryně uveřejnit.

„Jak už jsem podotkla, všem bylo okamžitě jasné, že se jedná o atraktivní materiál. Možná ale nakonec převážil veřejný zájem, protože natočené vyjádření dává nějaký signál o vztazích ve vládě, tedy mezi jejími představiteli, kteří nás mají reprezentovat,“ připouští odbornice na komunikaci, která se v rámci výzkumné skupiny PolCoRe aktuálně věnuje studiu politické participace v prostředí sociálních médií.

Autorka knihy *Ženy (a muži) ve zpravodajských redakcích: Mediální instituce pohledem genderových mediálních studií* zdůraznila i neobvyklou rétoriku místopředsedkyně ČSSD Jany Maláčové. „Protože vše souvisí s komunikační kulturou, musím říci, že mě překvapuje i reakce paní ministryně. Od lidí, kteří vykonávají tak vysokou funkci, bych očekávala, že určitou úroveň své mluvy si udržují i v době, kdy se domnívají, že kamery jsou vypnuté,“ konstatuje Vochocová.

Specialistka na teorie veřejných sfér nerozumí, co svým vyjádřením Maláčová sledovala. „Těžko říci, zda šlo o snahu zalíbit se novinářům poté, co se domnívala, že jsou už kamery vypnuté a mikrofony ztišené. Na celou věc se dá nahlížet i z pohledu, jak je vůbec možné, že politička si takto před novináři uleví. Přece jenom jsou to lidé, kteří mají ve společnosti nějaké funkce i role.“ Výzkumná a pedagogická pracovnice Katedry mediálních studií **Fakulty sociálních věd** Univerzity Karlovy v Praze věří, že uveřejněný záznam bude obecně kultivovat komunikaci mezi lidmi a především těmi, kteří nás reprezentují. „Politici by měli za každé situace vystupovat důstojně,“ uzavírá Lenka Vochocová.

1.86. Méně biflování, více orientace. Nová strategie vzdělávání zohlední i covid URL

WEB, Datum: 20.10.2020, Zdroj: zpravy.iDNES.cz, Strana: 0, Autor: iDNES.cz, ČTK, Infotype: Nepojmenováno, Datum importu: 21.10.2020 02:27, RU / měsíc: 3 420 957, Celková návštěvnost: 660 316, Rubrika: Domácí, AVE: 99 000,00 Kč, Země: Česko, GRP: 7,34

Výuka ve školách by se měla víc zaměřit na získávání dovedností a vědomostí pro život v 21. století. Zároveň by se měly snížit nerovnosti v přístupu ke vzdělávání. Počítá s tím strategie vzdělávání do roku 2030, kterou v pondělí podle informací ministerstva školství schválila vláda. Materiál podle ministerstva reaguje na dlouhodobější i aktuální problémy kolem pandemie koronaviru.

Na koncepci nové strategie pracoval v uplynulých dvou letech nejdříve tým odborníků vedený profesorem Arnoštem Veselým z **Fakulty sociálních věd** Univerzity Karlovy. Podle něj se konečný návrh ministerstva od původní koncepce moc neliší, klade ale možná ještě větší důraz na digitalizaci.

„Vzdělávání během pandemie prošlo a stále prochází změnou větší, než kterou prošlo za posledních deset či 15 let. Když jsme skoro před dvěma lety začali na strategii pracovat, některé z našich centrálních tezí, například důraz na digitální kompetence, formativní hodnocení nebo redukci objemu předávaných informací, byly někdy vnímány jako příliš revoluční. Dnes to zažíváme na vlastní kůži,“ řekl Veselý.

Podle ministra školství Roberta Plagy má Strategie 2030+ dva hlavní cíle: „Vzdělávání má rozvíjet klíčové kompetence, které děti potřebují, aby mohly prožít úspěšný život jak v rovině osobní, tak profesní,“ řekl.

Za klíčové kompetence označují odborníci obecně souhrn vědomostí, dovedností a schopností, které jsou důležité pro uplatnění člověka ve společnosti. Kromě toho by se mělo zlepšit také vzdělávání dětí z chudších rodin a jejich šance na úspěch ve škole i životě. Vzdělávání by mělo být víc individualizované

Školáci by se tak měli učit méně faktů a měli by se lépe orientovat v informacích, které se k nim dostávají ve větším množství než dřív. Důraz by měl být kladen mimo jiné na zkvalitnění výuky na druhém stupni základních škol a na snížení počtu dětí odcházejících na víceletá gymnázia. S tím bude podle ministra souviset podpora pedagogů a vedení škol a posílení spolupráce mezi školou, rodiči, zřizovatelem i odborníky.

GLOSA: Učitelé na dálku, díl druhý. Bude to tentokrát lepší?

„Školy 21. století budou vzdělávat individualizovaně, efektivně, s využitím moderních technologií, s výrazně jednodušší administrativou a s dostatečnými finančními prostředky ze strany státu,“ řekl Plaga.

Na novou strategii by měly navázat změny v takzvaných rámcových vzdělávacích programech, které určují učivo. Jejich obsah by se podle ministerstva měl výrazně redukovat. Podle dřívějších informací by se změny ve výuce měly týkat dětí, které půjdou do škol v roce 2026.

Podle návrhu by se školy měly zaměřit víc i na slovní hodnocení. Předpokládají se také změny v přijímacích zkouškách na střední školy nebo v maturitách. Financování školství by se podle návrhu strategie mělo zvýšit na průměr zemí Organizace pro hospodářskou spolupráci a rozvoj (OECD). Zatímco výdaje na vzdělávání v ČR činily v roce 2018 zhruba 4,6 procenta hrubého domácího produktu, průměr zemí OECD byl kolem pěti procent.

Foto:

Zahájení školního roku na 17. ZŠ Jižní Svahy ve Zlíně (1. září 2020)

Jan Salač, MAFRA

1.87. Jiří Pondělíček: Koronakrize pro znovuzvolení Donalda Trumpa znamená velkou ránu [URL](#)

WEB, Datum: 20.10.2020, Zdroj: ČRo - dvojka.cz, Strana: 0, Autor: Tereza Čapková, Infotype: Nepojmenováno, Datum importu: 21.10.2020 02:23, RU / měsíc: 531 162, Celková návštěvnost: 40 009, Rubrika: Zahraniční, AVE: 15 000,00 Kč, Země: Česko, GRP: 0,44

Za dva týdny se rozhodne o novém americkém prezidentovi. O korespondenční hlasování je už teď enormní zájem. Vysoká čísla se dala čekat podle amerikanisty z **Fakulty sociálních věd** Univerzity Karlovy Jiřího Pondělíčka.

Možnosti předčasně hlasovat už dosud využilo přes 22 milionů Američanů. Ve frontách čekají klidně i 11 hodin. Podle Jiřího Pondělíčka se o této možnosti mluvilo už dlouho dopředu. „Předpovídalo se, že zájem bude vyšší. Četl jsem, že je to více než desetinásobek toho, co bylo odevzdáno ve stejné fázi před volbami v roce 2016. Až takový nárůst jsem nečekal,“ říká v pořadu Jak to vidí... Jiří Pondělíček.

Zájem o distanční hlasování přichází spolu s epidemiologickou situací a pandemií koronaviru. I přesto ale vyžaduje osobní účast. „Někde dostanete volební lístek a musíte ho hodit do hlídané a zapečetěné schránky, která se potom postupně vybírá,“ upřesňuje amerikanista.

Výhoda pro demokraty

Scénáře podle Pondělíčka počítají s tím, že v korespondenčním hlasování budou mít výhodu demokraté. Republikáni pak naopak získají většinu hlasů, které budou odevzdány, v den voleb. Přesné informace o tom, kdo v korespondenčním hlasování vede, podle amerikanisty zatím nejsou. „V některých volebních státech se lístky nedají otevřít až do dne voleb,“ poznamenává.

Čím chtějí v předvolebním klání voliče přesvědčit demokraté? „Co se týče volebních témat, domnívám se, že demokraté nejvíce útočí na prezidenta Donalda Trumpa, jak zvládá, respektive nezvládá pandemii koronaviru, je to jejich hlavní téma dlouhodobě,“ myslí si amerikanista Pondělíček. Dodává, že to ale není tak, že by demokraté neměli vlastní program, například co se týče reformy zdravotního systému nebo daňového systému. „To hlavní, klíčové téma, kterým chtějí přesvědčit nerozhodnuté voliče uprostřed, je ale právě pandemie koronaviru,“ doplňuje Pondělíček.

Ohledně témat se vede spor v rámci diskuze o další televizní debatě mezi Donaldem Trumpem a jeho demokratickým vyzvatelem Joe Bidenem. „Zachytil jsem, že z týmu Donalda Trumpa zaznělo, že debata by měla být tradičně především o zahraniční politice, nicméně od demokratů zní, že dlouhodobě bylo dohodnuto, že témata bude vybírat moderátorka debaty,“ míní amerikanista.

Kde se rozhoduje?

O výsledku voleb se rozhodne v klíčových státech. „Letos to vypadá, že to bude podobné jako tradičně. Dlouhodobě to je Florida, Michigan a Pensylvánie,“ zmiňuje Pondělíček. Dodává, že tyto státy budou pro výsledek voleb nejdůležitější, je ale řada dalších, ve kterých je výsledek na vážkách. Jde například o Arizonu či Ohio.

Pondělíček také připomíná, že v roce 2016 Hillary Clintonová sice vyhrála o několik milionů hlasů, ale prohrála v klíčových státech a sbor volitelů vyhrál Donald Trump.

Z dostupných dat je podle Pondělíčka vidět, že koronakrize pro prezidenta Donalda Trumpa a jeho šanci na znovuzvolení znamenala velikou ránu. „Neznamená to ale, že zvolen být nemůže,“ doplňuje amerikanista.

Další témata rozhovoru: soudci v kampani, styl i smysl televizních debat, povolební scénáře, rozštěpení americké společnosti.

1.88. Pandemie připravila populisty v Evropě o voliče

TISK, Datum: 20.10.2020, Zdroj: Hospodářské noviny, Strana: 6, Autor: Ondřej Houska, Vydáno: 22 595, Prodáno: 27 003, Infotype: Nepojmenováno, Datum importu: 20.10.2020 00:02, Čtenost: 145 603, Rubrika: Události, AVE: 208 149,43 Kč, Země: Česko, GRP: 1,62

Zásadně změnit politiku a uspořádání společnosti slibují strany, které v Evropě ještě donedávna sbíraly spoustu voličských hlasů. Stačí kritizovat Evropskou unii, cizince, homosexuály nebo třeba bohatší vrstvy, podle toho, co v dané zemi zrovna více rezonuje. V Německu, Itálii, Rakousku nebo Francii proto několik posledních let sílily strany označované jako pravicově populistické. Při koronavirové pandemii se ale jejich podpora propadá. „Éra populismu v Evropě se dost možná blíží ke konci,“ tvrdí německý pravicový komentátor Gabor Steingart.

Alternativa pro Německo spadla ve většině průzkumů maximálně na 10 procent hlasů, dříve v nich získávala téměř dvojnásobek. Liga Mattea Salviniho je sice stále nejsilnější stranou v Itálii s podporou 24 procent voličů, loni by ji ale volilo přes 35 procent Itálů. Svobodná strana Rakouska, nedávno ještě člen vlády, se rozštěpila a tento měsíc utrpěla debakl v místních volbách ve Vídni. Marine Le Penovou zase může ohrozit její neteř Marion Maréchalová, která se netají tím, že by se chtěla sama stát lídryní francouzské krajní pravice.

Termín populismus se často používá jen jako hanlivé označení pro návrhy politických konkurentů. Odborníci ale mají vlastní definici populismu. „Populisté jsou ti, kteří rozdělují společnost do dvou skupin - skuteční lidé a zkorumpovaná elita. Tvrdí, že jen oni reprezentují vůli lidu,“ řekl HN nizozemský politolog Cas Mudde, nejuznávanější odborník na tyto typy politických stran a hnutí na světě. V Česku mezi populisty řadí SPD a také vládní hnutí ANO.

Pravicový populismus je v posledních letech výrazně silnější než levicový, který reprezentuje například řecká strana Syriza. Politici jako Salvini, Le Penová či vůdci Alternativy pro Německo donedávna společně plánovali, jak ve svých zemích převezmou moc a poté zásadně změní například fungování Evropské unie. Reálnou šanci na volební vítězství má teď ale jen Salvini v Itálii. „Demokracie v Evropě funguje,“ tvrdí německý komentátor Steingart.

Populistické strany vesměs výrazně zlehčovaly dopady současné pandemie a napadaly opatření, která vlády proti šíření nákazy zaváděly. Tak jako třeba v Česku, kde SPD Tomia Okamury odmítá povinné nošení roušek. „Tento přístup se podobným stranám velmi nevyplatil,“ řekl HN Martin Mejstřík z **Fakulty sociálních věd** Univerzity Karlovy. Výrazně to platí především o Německu, kde jasná většina lidí považuje přístup vlády kancléřky Angely Merkelové k pandemii za správný. Podpora populistů by ale mohla opět narůst. Třeba tehdy, kdyby hospodářská krize vyvolaná pandemií trvala dlouho. Museli by však být schopni přijít s důvěryhodnou rétorikou ohledně ekonomiky. Dosud se soustřeďovali hlavně na migraci, ale důraz, který na ni voliči kladou, se během pandemie výrazně snížil, připomíná Mejstřík.

Propad populistů v průzkumech ale podle něj nutně neznamená, že jejich voliči přešli zcela jinam. V Itálii se například propadá Salviniho Liga, zároveň ale roste obliba jiné populistické strany, Bratří Itálie. Ta navazuje na stranu, kterou po druhé světové válce založili příznivci diktátora Benita Mussoliniho. Dnes se hlásí ke konzervativním hodnotám, ale proudy spojené s fašismem v ní stále jsou. „Lidi, kteří ji vedou, je zkratkovitě nazvat přímo fašisty. Jednoznačně vychází z neofašismu,“ tvrdí Mejstřík. Podle něj hrozí, že se voliči dnešních populistů, kteří často jen slibují, aniž by své sliby chtěli splnit, přesunou ke stranám, které reprezentují skutečně radikální krajní pravici, jako jsou Bratří Itálie. Tato strana je v Evropském parlamentu spojencem české ODS.

CO DÁME NA FACEBOOK? Podívejte se, jsme z lidu Lídr italské Ligy Matteo Salvini je mistrem prezentace na sociálních sítích. Sledují ho na nich miliony lidí a Salvini je pravidelně zásobuje svými fotografiemi – na pláži, při obědě nebo obklopen davem lidí, kteří chtějí jeho podpis. Kvůli pandemii koronaviru to ale musel omezit. Přesně taková prezentace ale podle expertů funguje – snaha ukázat, že daný politik je úplně normálním člověkem. Migrace to nevytrhne Krom toho Salvini také sdílí reálné i přibarvené zprávy o migraci, třeba o kriminalitě lidí jiné barvy pleti. Jenže v době pandemie migrace voliče zajímá výrazně méně než dřív. Jak bys bojoval s virem? V pandemii si voliči cení kompetentního přístupu. Jenže Salvini nejdřív virus zlehčoval, potom chtěl zase co nejtvrdší opatření a pak znovu otočil. Není jasné, co by dělal, kdyby byl u moci. I proto podle expertů ztratil část podpory, přestože je jeho Liga stále nejsilnější politickou stranou v Itálii.

: Ondřej Houska, ondrej.houska@economia.cz

Foto autor: Foto: Reuters

Foto popis: Selfičko s fanoušky Matteo Salvini před pandemií neúnavně objížděl celou Itálii a setkával se s voliči. Často se při svých cestách zaměřuje na jižní regiony, kam míří z Afriky lodě plné uprchlíků. V kalábrijském Crotono se takhle fotil s mladou fanynkou.

1.89. Spokojenost lidí s politikou prudce klesla

TISK, Datum: 20.10.2020, Zdroj: Deník N, Strana: 5, Autor: JAN TVRDOŇ, Vydáno: 7 500, Prodáno: 6 500, Infotype: Nepojmenováno, Datum importu: 20.10.2020 00:02, Rubrika: Zpravodajství, AVE: 29 460,11 Kč, Země: Česko

Data společnosti Kantar CZ ukazují, že na přelomu září a října bylo s politickou situací spokojeno jen 27 procent lidí. To je nejméně od loňského srpna.

Obyvatelé Česka jsou stále méně spokojeni s politickou situací v zemi, ukazují čerstvá data agentury Kantar CZ. V průzkumu vyšla nejnižší čísla od loňského srpna, kdy se vláda hádala o obsazení postu ministra kultury.

Průzkum přišel v době, kdy se Česko potýká s druhou vlnou koronavirové epidemie. Vláda situaci v létě podcenila, některá opatření vydávala pozdě nebo chaoticky. Premiér Andrej Babiš (ANO) koncem srpna osobně intervenoval proti nařízení ministra zdravotnictví nosit povinně roušky ve školách. Ještě v září nárůst počtu případů bagatelizoval. Poslance v té době vyzýval, aby místo koronaviru řešili zahrádkářský zákon.

Na přelomu srpna a září bylo s politickou situací spokojeno 37 procent lidí, v aktuálním šetření je to o deset procentních bodů méně. Spokojeno je tak 27 procent občanů.

Data, která agentura Kantar CZ připravila pro Českou televizi, navíc ukazují, že současný pokles důvěry se týká zejména voličů hnutí ANO.

„Největší pokles nastal u voličů hnutí ANO. Od června ze 78 na 59 procent, je tak vidět, že i voliči dominantní vládní strany pomalu ztrácejí svůj optimismus,“ popsal v České televizi analytik Kantar CZ Pavel Ranocha.

DŮVODEM JE COVID-19

Pro Deník N doplnil, že i když se agentura na konkrétní příčiny nedoptává, důvodem poklesu bude situace kolem koronaviru, protože to je zcela dominantní téma posledních několika týdnů.

Propad ve spokojenosti je viditelný zejména při srovnání s jarními měsíci. V březnu a dubnu dosahovaly naměřené hodnoty 60 procent, což je při pohledu na dlouhodobá data zcela výjimečné. Během tohoto volebního období se dlouhodobě pohybuje kolem 30 procent, pod tuto úroveň klesá spíše ve výjimečných situacích.

Patří mezi ně již zmíněné hádky o ministra kultury z minulého léta, dále situace po zveřejnění zprávy o cestě premiérova syna na Krym předloni v listopadu a také období od voleb do chvíle, kdy druhá Babišova vláda v červnu 2018 získala důvěru.

Analytik Ranocha podotýká, že důvody nespokojenosti jsou vždy spojeny s konkrétní situací a nelze je zobecňovat.

„Na jaře 2018, kdy se táhla vyjednávání o vládě, to častěji nelibě nesli starší občané a voliči ANO. Zřejmě byli frustrováni z toho, že přestože ANO jasně vyhrálo volby, mělo velký problém najít partnera, který by s ním byl ochotný vládnout,“ říká Ranocha.

„Během přetahované o post ministra kultury loni v létě byl propad patrný u voličů obou vládních stran,“ popisuje sociolog. Současnou nízkou úroveň spokojenosti výzkumníci spojují výhradně s tématem koronaviru. Zatímco na jaře lidé oceňovali zejména hledání cesty z krize a utlumení politických pří, nyní je situace jiná.

„Od května přicházelo postupné uvolňování restrikcí a situace se vracela k normálnímu stavu. Začala také sílit kritika opozice a s odstupem se začalo s bilancováním celé situace. To se projevilo v hodnocení politické situace, a tak od května můžeme pozorovat klesající míru pozitivního hodnocení. V září a říjnu však můžeme pozorovat nastupující druhou vlnu nemoci covid-19, což se opět projevilo na hodnocení politické situace, tentokrát však negativně,“ popisuje výzkumná zpráva Kantaru.

„Aktuálně je s politickou situací spokojeno 27 procent občanů, od srpnového měření tak došlo k poklesu o 10 procentních bodů. Je tedy patrné, že druhou vlnu epidemie zvládá vláda, a potažmo celá politická reprezentace, dle hodnocení obyvatel o poznání hůře,“ píšou výzkumníci.

Situace kolem koronaviru se přitom v Česku dál dramaticky vyvíjí. Vláda vyhlásila nouzový stav a zavedla plošná opatření, která mají zpomalit šíření nákazy.

Denní přírůstky v posledních dnech překročily i hranici deseti tisíc, v přepočtu na obyvatele se země dostala na přední příčky v mezinárodních srovnáních.

Oproti jarním měsícům také výrazně stoupl počet lidí, kteří odmítají respektovat vládní restrikce. Projevem toho byla i nedělní demonstrace na Staroměstském náměstí proti nošení roušek. A to v době, kdy vláda i prezident úpěnlivě žádají národ, aby omezoval sociální kontakty.

ŠPATNÁ KOMUNIKACE I EKONOMICKÉ OHROŽENÍ

Podle sociologů, s nimiž Deník N tento jev rozebíral, mají na změně přístupu veřejnosti podíl špatná komunikace vlády nebo pocit ekonomického ohrožení.

„Roli hraje to, jak je situace veřejnosti vysvětlována. S nemocí covid19 má málokdo osobní zkušenosti, navíc posoudit závažnost situace z epidemiologického i ekonomického hlediska není úkolem žádného jednotlivce,“ řekla pro Deník N socioložka Michaela Kudrnáčová z výzkumné společnosti PAQ Reseach.

„Po jarních omezeních nepřišla dlouhodobá komunikace o rizicích epidemie a možnostech jejího přibrzdování.

Ne že by se o rizicích v létě nemluvilo, ale byly to jednotlivé hlasy, žádný jasný směr podpořený vládou,“ dodává Kudrnáčová.

Ondřej Císař z **Fakulty sociálních věd** Univerzity Karlovy připomíná, že výrazným faktorem je i pocit ekonomického ohrožení.

„Minulá mezinárodní data o reakcích veřejnosti na karanténní opatření ukazují, že zatímco před přijetím karantény převládá spíše strach z epidemie, na jejím konci se výrazně přidává také strach o finanční situaci a ekonomické zabezpečení,“ vysvětluje. Agentura Kantar CZ přišla také s informací, že ruku v ruce s problémy kolem koronaviru začaly klesat preference hnutí ANO. To by na přelomu září a října volilo 24,5 procenta lidí. ANO by tak nyní volby vyhrálo, jeho náskok oproti konkurenci se však snížil.

Aktuální volební model potvrdil průzkum Kantaru ze začátku září, který změnil oslabení hnutí ANO na 27,5 procenta z předchozích 32 procent.

Pokles v průběhu září zaznamenala i organizace STEM, naopak podle CVVM zůstalo ANO v září na svých tradičních hodnotách. Tyto dvě výzkumné organizace svá aktuální data zatím nepřinesly.

: JAN TVRDOŇ, redaktor

Foto autor: FOTO: GABRIEL KUČHTA, DENÍK N

Foto popis: Nejvýrazněji klesla spokojenost voličů Babišova hnutí ANO.

1.90. Rozhovor: Tomáš Richter – Aktuální otázky insolvenčního práva [URL](#)

WEB, Datum: 20.10.2020, Zdroj: pravniportal.cz, Strana: 0, Autor: Ondřej Drachovský, Infotype: Nepojmenováno, Datum importu: 20.10.2020 10:36, Celková návštěvnost: 5 200, AVE: 15 000,00 Kč, Země: Česko, GRP: 0,06

Doc. JUDr. Tomáš Richter, LL.M., Ph.D. (* 1971), působí jako Of Counsel v kanceláři Clifford Chance LLP v Praze (od roku 2006) a externí vyučující na Institutu ekonomických studií **Fakulty sociálních věd** Univerzity Karlovy v Praze (od roku 2002). Advokátem je od roku 1998, kromě Prahy prakticoval krátce v Londýně a Frankfurtu nad Mohanem.

V letech 2011 až 2014 byl profesorem na nizozemské Radboud University Nijmegen, kde byl držitelem Chair in Cross-Border Corporate Insolvency Law. Je předsedou Akademického fóra INSOL Europe, členem správní rady International Insolvency Institute, členem Conference of European Restructuring and Insolvency Law, členem české pobočky Turnaround Management Association, členem vědecké rady Centra restrukturalizace a insolvence Harryho Pollaka na VŠE v Praze, a členem skupiny privátních expertů, s nimiž Evropská komise konzultuje své návrhy v oblasti insolvence a restrukturalizace. V rozhovoru, který následuje po těchto úvodních slovech, se mj. dozvíte, jak probíhá implementace restrukturalizační směrnice, co nového nás v jejím důsledku čeká, či jak si stojí česká právní úprava insolvence v evropském srovnání.

Oblast restrukturalizací a procesu oddlužení (nejen) podnikatelů v EU bude dotčena změnami takřka revolučních rozměrů, a to v důsledku implementace tzv. restrukturalizační směrnice [1]. Jak citelné zásahy čekají v důsledku této implementace český právní řád? Jakých právních předpisů se změny dotknou?

Směrnice 2019/1023 je ve skutečnosti impulsem pro celkovou koncepční revizi českého insolvenčního práva. Respektive – mohla by jí být, pokud by jí vláda obecně (a resort spravedlnosti zvláště) jako takový impuls pochopily a uchopily. Myslím, že by to bylo nanejvýš vhodné – revizní novelizace insolvenčního zákona, alespoň pokud se týká řešení úpadku korporací, probíhala naposledy v letech 2012 a 2013. V mezidobí došlo nejen k dalšímu vývoji praxe a judikatury, ale i k odhalení několika "legislativních nehod", které nastaly na rozhraní insolvenčního práva a nových kodexů občanského a korporáčního práva. Bohužel, k žádné takové revizi nedochází.

Jak napovídá již její název, směrnice si klade za cíl (alespoň do určité míry) odstranit dosavadní rozdíly v právních předpisech napříč členskými státy ohledně postupů v případech tzv. preventivní restrukturalizace. Má Česká republika v současné době alespoň nějakou právní úpravu preventivní restrukturalizace nebo bude implementace probíhat tak říkajíc na zelené louce? Zcela jistě máme výbornou výchozí pozici – velké množství konceptů a nástrojů obsažených ve směrnici, které jsou pro některé členské státy úplně nové, máme již od roku 2006 v InsZ v právní úpravě reorganizace a v obecných pravidlech, která s ní souvisejí.

V čem se bude preventivní restrukturalizace lišit od insolvenčního řízení? Jaké jsou rozdíly mezi preventivní restrukturalizací a reorganizací? Jaký by měl mezi těmito dvěma instituty panovat vztah?

Podle koncepce, kterou Ministerstvo spravedlnosti zvolilo, by měla být preventivní restrukturalizace upravena novým, samostatným právním předpisem. Stejně k věci přistoupilo např. i německé ministerstvo spravedlnosti, které svůj implementační návrh zveřejnilo na konci září. Není to jediné možné řešení, ale myslím, že je zcela obhajitelné zejména proto, že preventivní restrukturalizace se od řešení úpadku reorganizací dle InsZ zásadně liší v několika klíčových parametrech. Tím nejdůležitějším je, myslím, osobní působnost – insolvenční řízení (a tedy i reorganizace) je řízení univerzální v tom smyslu, že její ambicí je uspořádat majetkové vztahy dlužníka ke všem jeho investorům. Preventivní restrukturalizace naopak z osobního hlediska univerzální není – umožňuje dlužníkovi restrukturalizovat jen některé vybrané položky pravé strany bilance, např. jen finanční zadlužení. Z toho plyne celá řada dílčích rozdílů.

Otázka vztahu mezi preventivní restrukturalizací a reorganizací je koneckonců hlavně otázkou toho, jak bude upravena přípustnost reorganizace u dlužníků, kteří se již pokoušeli o preventivní restrukturalizaci. Jinými slovy – je otázkou, zda oba nástroje lze použít postupně. Osobně se domnívám, že v těchto případech by reorganizace měla být přípustná jen se souhlasem věřitelů, kteří nejsou s dlužníkem spřízněni. U jiného řešení je extrémní riziko "řetězení moratorií" bez dostatečného dohledu nad dlužnickým managementem.

Vaše otázka je ale širší – v souvislosti se zavedením preventivní restrukturalizace bude třeba velmi zevrubně revidovat pravidla insolvenčního zákona, a to nejen ta, která upravují reorganizaci. Bez toho hrozí chaos plynoucí z regulatorní arbitráže mezi oběma režimy, a velká spousta nezamýšlených důsledků ze vzniklé dvojkolejnosti.

Za jakých podmínek má podle připravované úpravy docházet k povolení preventivní reorganizace? Jakou roli budou hrát v této fázi věřitelé? Bude v procesu povolování figurovat soud?

Všechny tyto parametry jsou předmětem probíhajících prací na Ministerstvu spravedlnosti. Nemohu Vám říci, jak tyto práce dopadnou, jelikož to sám nevím a ani na to koneckonců nemám žádný formální vliv. Řeknu Vám jen, jak si osobně myslím, že by implementace měla v těchto bodech vypadat.

Pokud jde o možnost použití preventivní restrukturalizace, myslím, že ta by měla být k dispozici pouze těm podnikatelům, kteří se ve spektru mezi finančně zdravými podniky a podniky v insolvenční nacházejí v určitém pásmu, ohraničeném z obou stran. Na jedné straně by minimální míra finančního distresu měla mít dostatečnou intenzitu, aby ospravedlnila spuštění kolektivního procesu, v němž mohou být jednotliví investoři či jejich celé skupiny přehlasováni jinými. Na druhé straně spektra by tato míra neměla dosahovat určité maximální míry distresu, kterou osobně umísťuji do bodu úpadku podle testu likvidity. V něm již není možno hovořit o žádné "prevenci".

Myslím, že role věřitelů na samotném vstupu do procesu bude nutně muset být limitovaná, z časových i strategických důvodů. Předpokládám ale, že implementace by se nakonec mohla přiklonit například k řešení, ve kterém bude mít předepsaná většina věřitelů kontrolu nad případným prodlužováním úvodního období restrukturalizačního moratoria.

Role soudu bude muset být omezená – a to, předpokládám, na vyhlášení moratoria na začátku procesu a na schvalování plánu na jeho konci. Bude-li třeba regulatorního zásahu mezi tím, měl by zde být institut restrukturalizačního správce.

Budou se osoby účastníci se preventivní restrukturalizace zapisovat do insolvenčního rejstříku? Bude se procesu restrukturalizace účastnit insolvenční správce, popř. jaká bude jeho role?

Ministerstvo spravedlnosti předpokládalo, že bude zřízen nový, samostatný restrukturalizační rejstřík. To bylo ovšem ve světě před covidem. Myslím, že co se nyní pravděpodobně bude muset stát, je to, že insolvenční rejstřík bude přejmenován na insolvenční a restrukturalizační rejstřík a restrukturalizační věci se budou vést v něm, např. pod značkou RES. Mohu se mýlit, ale dost pochybuji o tom, že zřízení zcela nového rejstříku lze v nastalé situaci stihnout.

Pokud jde o roli osob monitorujících dlužníka, vychází implementační koncepce zatím z toho, že půjde o dvě odlišné role – roli restrukturalizačního poradce a roli restrukturalizačního správce. Role restrukturalizačního správce by se měla blížit roli "soudního komisaře" nejen v tom, že by byl ustavován soudem, a to z řad insolvenčních správců se zvláštním povolením, ale též v tom, že by byl pověřován výkonem investigativních a dohledových agend právní povahy. Bude tedy muset být, podobně

jako insolvenční správce, striktně nezávislý jak na dlužníkovi, tak na věřitelích a dalších investorech. Naopak restrukturalizační poradce by mohl být ustanoven dohodou mezi dlužníkem a většinou věřitelů, a jeho role by měla spíše charakter obchodního poradce směrem "dovnitř", tedy k dlužníkovi, a garanta integrity finančních údajů a smysluplnosti restrukturalizačních opatření směrem "ven", tedy k věřitelům.

Jedním z cílů restrukturalizační směrnice je i zkrácení délky insolvenčního řízení. Jak je na tom Česká republika v tomto ohledu v porovnání s jinými členskými státy? Probíhá insolvenční řízení v České republice dostatečně rychle?

Nemyslím, že Česká republika je v pozici, kdy by mohla uvažovat o zkracování insolvenčních řízení. Za klíčová bych naopak považoval taková opatření, která by mohla odvrátit zásadní zpomalení či dokonce kolaps insolvenční justice pod očekávatelnou vlnou oddlužovacích i podnikatelských řízení v letech 2021 a následujících. Jako nejzjevnější prioritou by se mi jevil např. personální posílení insolvenčních úseků všech soudních instancí v pozicích vyššího soudního personálu, možná i jejich rychlé dovybavení technologií a prostory. O žádných takových opatřeních jsem ovšem dosud neslyšel.

Jedním parametrem, kde musíme dosáhnout zásadního zrychlení řízení, je rozhodování o mimořádných opravných prostředcích (dovoláních) proti odvolacím rozhodnutím o reorganizačních plánech (a po implementaci směrnice též restrukturalizačních plánech). Jak se ukázalo – okolnost, že vrchní soudy jsou povinny o odvoláních proti plánům rozhodovat do dvou měsíců, je téměř bez významu, pokud plán může být napaden (a koneckonců zvrácen) dovoláním, k jehož podání existuje obecná lhůta 2 měsíců a jehož vyřízení na Nejvyšším soudu běžně trvá 12, 18 i více měsíců. V tomto bodě musíme nutně udělat změny, pokud mají reorganizace a restrukturalizace v již nastalé recesi reálně pomoci. Lhůtu pro podání dovolání bude třeba podstatně zkrátit a bude nutno zavést novou lhůtu pro rozhodnutí o něm. Neměla by být delší než lhůta pro rozhodnutí o odvoláních.

Máte již představu o tom, jak by se změny na tomto poli měly dotknout daňových předpisů?

Má-li preventivní restrukturalizace vůbec fungovat, je třeba, aby byl daňový režim prominutí dluhů na základě restrukturalizačního plánu shodný s režimem v reorganizaci. A to ne v tom smyslu, že bude zrušeno osvobození od zdanění tohoto druhu dlužníkovy příjmy v reorganizaci! To je úvaha, kterou jsem v posledních měsících z resortu financí také zaslechl... Pokud prominutí dluhů zatíží dlužníkovu cash flow daňovou povinností ve výši 19 % z prominuté částky, nemusíme o zbytku parametrů implementace směrnice vůbec hovořit.

Směrnice rovněž předpokládá zavedení nových pravidel týkajících se oddlužení podnikatelů. Na jaké konkrétní změny se zainteresované osoby mohou v těchto otázkách připravovat? Čím se bude nová úprava lišit od té stávající?

Ta změna bude zcela zásadní. Podnikatelé – fyzické osoby budou v zásadě muset mít k dispozici režim, v němž budou moci dosáhnout oddlužení do 3 let od zahájení řízení a bez obecně stanovené minimální výše uspokojení starých pohledávek. Plánuje se, že bude směrnici požadovaná tříletá lhůta pro podnikatelské oddlužení v ČR uzákoněna i pro oddlužení nepodnikatelů? Existuje v některém evropském státu právní úprava, podle níž jsou podmínky pro podnikatelské oddlužení benevolentnější než pro oddlužení jiných osob? Líbila by se Vám takto nastavená koncepce?

Právní úpravy oddlužení v členských státech EU se od sebe značně liší, ale v detailu je rozhodně neznám, již proto, že se zabývám korporáčním financováním.

Pokud jde o ČR, myslím, že Ministerstvo spravedlnosti nyní dospělo k přesvědčení, že zavedení odlišných režimů oddlužení pro fyzické osoby-podnikatele a fyzické osoby-nepodnikatele by bylo natolik komplikované, že navrhne sjednocení obou režimů, a to podle pravidel směrnice. Pro fyzické osoby-nepodnikatele to bude oproti stávající právní úpravě výrazná úleva. Z praktického legislativního pohledu tomu závěru rozumím, i když – jak jsem řekl a napsal již vloni – takové řešení doslova znamená, že necháváme "ocas vtřít psem". Objem zadlužení fyzických osob-podnikatelů totiž představuje jen nízké jednotky procent celkového objemu dluhu domácností.

Právní úprava oddlužení podnikatelů prodělala od roku 2006, kdy byl přijat insolvenční zákon, celou řadu legislativních proměn. Kterou z nich pokládáte za nejvýznamnější?

Tu, která na jaře proběhla zcela neplánovaně v Parlamentu při přijímání "lex covid" (zák. č. 191/2020 Sb.) a odstranila omezení týkající se přípustnosti oddlužení ve vztahu k dluhům vzniklým z podnikání. Definitivně tím skončil absurdní stav, v němž insolvenční právo této země poskytovalo finančním důsledkům neúspěšné spotřeby benevolentnější právní režim než finančním důsledkům neúspěšného podnikání.

Kdo bude dle novelizované úpravy považován za podnikatele? Jak se bude řešit nikoli neobvyklá situace, kdy podnikatel – fyzická osoba bude mít nejen dluhy z podnikání, ale i mimo souvislost s ním?

Bude-li režim oddlužení pro podnikatele i nepodnikatele sjednocen, jak předpokládám, nebude toto rozlišení relevantní.

Ostatně v důsledku změny provedené zákonem č. 191/2020 Sb. není relevantní již nyní.

Jedním z deklarovaných cílů směrnice je zakotvení tzv. nástrojů včasného varování, které by měly umožnit podnikatelům identifikovat možný hrozící úpadek. Co se těmito nástroji rozumí? Jak by se měl tento požadavek směrnice projevit v českých právních předpisech?

Pokud vím, Ministerstvo spravedlnosti testuje softwarové řešení připravené na VŠE v Praze, které podnikatelům na základě zadání jejich vlastních finančních ukazatelů vygeneruje velmi přehledné informace o míře finančního stresu, ve kterém se jejich podnik nachází. Aplikaci jsem viděl jen zběžně, ale udělala na mne velmi dobrý dojem.

Členské státy jsou povinny (s výjimkou několika ustanovení) promítnout směrnici do národních legislativ nejpozději do 17. července 2021. V jakém stadiu jsou v současné době tuzemské práce na implementaci směrnice?

Když byla směrnice v červnu 2019 přijata, měl jsem za to, že implementační lhůta je ke škodě věci příliš krátká. V březnu 2020 se situace dramaticky změnila. Na Ministerstvu spravedlnosti pracuje na implementaci směrnice velmi kvalitní a věci oddaný tým. Bohužel ale vůbec není vybaven zdroji, jaké by odpovídaly náležitosti úkolu, ani tomu, že Parlament v rámci vládní koalice odsouhlasil k boji s krizí způsobené epidemií deficit ve výši 500 miliard. Opravdu nevím, kam by se ty zdroje – mimo zdravotnictví a přímou pomoc osobám postiženým vládními restrikcemi – měly investovat, když ne do zavedení infrastruktury nutné pro řešení nastávajícího finančního distresu českých podnikatelů. Osobně bych si představoval, že po přijetí dočasných opatření zákonem 191/2020 v dubnu 2020 bude spuštěn opravdu masivní legislativní projekt, který by přes zbytek jara a léto vygeneroval robustní návrh implementační legislativy. Ten by byl v průběhu podzimu projednán a přijat v akcelerovaném legislativním procesu. Tedy něco velmi podobného tomu, co vidíme v SRN. Nic takového se bohužel nestalo, a ani neděje. Zmínil jste SRN. Nakolik stiháte sledovat vývoj implementace v ostatních unijních státech? Kde jsou na tom zatím nejlépe? Úprava kterého evropského státu v oblasti insolvenční podnikatelů je podle Vás nejzdařilejší a proč?

Jde o mnoho paralelně běžících procesů, ve velké většině případů navíc v jazycích, kterým nerozumím, takže nebudu předstírat žádnou univerzální znalost. Nizozemská právní úprava je hotova a podle jejich anglických překladů soudím, že není obsahově výrazně vzdálená od textu, na kterém pracuje Ministerstvo spravedlnosti. Německo zveřejnilo svůj návrh na konci září a ani ten není "z jiného vesmíru" oproti tomu, o čem diskutujeme u nás. Rozdíl je hlavně v tom, že SRN má návrh hotový a předpokládá, že k 1. 1. 2021 bude účinnosti. To se u nás rozhodně stihnout nedá, pokud ten projekt nedostane úplně jinou úroveň priority, a tedy i financování.

Závěrem přejděme do obecnější roviny. Co je podle Vašeho názoru největší bolestí současného českého insolvenčního práva? Upřímně řečeno, myslím si, že ten systém funguje v principu na horní hranici toho, čeho je tato země institucionálně schopna. V některých světých momentech i nad touto hranicí; v těch temnějších zase pod ní. Ale celkově nemyslím, že jako společnost "máme na to" dělat to výrazně lépe – a to ani z hlediska designu systému, ani z hlediska jeho praktického provozování. Proč je v České republice relativně nízký podíl reorganizací? A proč je ještě méně těch úspěšně dotažených? Jaké jsou průměrné náklady české reorganizace? Jsou tyto náklady vyšší než v okolních zemích? Vaše otázka ve skutečnosti směřuje k jednomu z témat, ve kterém veřejný sektor této země bolestně selhává – a to je generování a analýza informací o tom, jak sám funguje. Žádné oficiální statistiky, které by šly do potřebné míry detailu, vláda nepublikuje, nebo o tom neví.

Pokud otázka vychází z premisy, že podíl reorganizací v ČR je relativně nízký, je třeba odpovědět protiotázkou: "Relativně vůči čemu?" Například ve srovnání s předchozí právní úpravou zákona o konkursu a vyrovnání je počet reorganizací oproti počtu vyrovnání mnohonásobný, a to byl ZKV v účinnosti podstatně déle.

Obecně platí, že vyřešit úpadek podnikatele jinak než konkursem, je náročné jak na finance, tak na dovednosti. Pod určitou kritickou mírou velikosti a sofistikovanosti podniku to v podstatě nepřichází v úvahu. Takových podniků bude v každé populaci úpadců (měřené podle počtu řízení, ne podle hodnoty aktiv či výše dluhu) vždy menšina. Především je ale třeba, aby dlužníkům podnik nebyl již při zahájení reorganizačního pokusu "dead on arrival", jak se tomu v oboru říká anglickým medicínským žargonem – tedy aby obrazně řečeno nedorazil do nemocnice již mrtev. Výzkum prováděný na VŠE konstantně ukazuje, že většina tuzemských podniků pokoušejících se o nekonkursní řešení svého úpadku je právě v takovém stavu, a to často již řadu let před prvním procesním úkonem! [2]

Tím vším nemá být řečeno, že v právní úpravě reorganizace dle InsZ není prostor pro opravy a zlepšení. V druhém vydání svého "Insolvenčního práva" v roce 2017 jsem jich popsal desítky, a na ty nejnaléhavější jsem znovu upozornil letos v dubnu [3] na blogu CRI VŠE. To jsem si myslel, že by mohly pomoci legislativnímu projektu úpravy českého insolvenčního práva v reakci na ekonomickou krizi, která byla spuštěna restrikcemi uvalenými v souvislosti s nemocí Covid-19. Žádný takový projekt však dosud ani nezačal.

V jednom z rozhovorů zmiňujete zajímavou skutečnost, sice že „akademický výzkum ve světě celkem přesvědčivě ukazuje, že co je napsáno ve sbírce zákonů, není zdaleka tak důležité jako aplikační praxe soudů.“ [4] Můžete tyto závěry trochu více rozvést (např. odkázat na některé studie)?

To je známé téma "law in books versus law in action". Myslím, že mnohem ilustrativnější než vědecké studie je v tomto ohledu stará anekdota, kterou si před pádem železné opony vykládali angličtí advokáti. Na otázku, zda by byli raději souzeni anglickým soudcem podle sovětského práva, nebo sovětským soudcem podle anglického práva, odpovídali, že by si samozřejmě vybrali to první. Což je nepochybně jediná rozumná volba. Je to ostatně podobné jako s rekodifikací – kdybyste si mohli vybrat mezi novým občanským zákoníkem a sborem technicky kompetentních a lidsky integrovaných soudců, co byste zvolili raději? Když jsme u tématu soudního rozhodování, jak hodnotíte tuzemské insolvenční soudy?

Nemyslím, že by se insolvenční úseky českých soudů nějak zvláště lišily od jiných úseků, i když s těmi prvními mám přirozeně mnohem větší žitou zkušenost. Pro celý český soudcovský sbor je především typická značná nehomogenost v kvalitě. Odchylky od jistého hypotetického středu jsou velmi výrazné, a to jak směrem ke kvalitě, tak bohužel i směrem opačným. To je nepochybný znak chaoticky řízeného, resp. nijak neřízeného systému. A přesně takové znaky české soudnictví vykazuje, pokud jde o obsazování soudcovských pozic. Přidejte k tomu okolnost, že až do – dnes již legendárního – skandálu s přijímacími zkouškami na pražských právech české právnické fakulty na vstupu netestovaly intelekt, ale přinejlepším jen paměť. A že některé z nich intelekt v průběhu ani na závěr studia netestují dosud, nebo tak přinejmenším nečiní přezkoumatelným způsobem. Nemluvě již o tom, že dodnes nevyučují profesní etiku v rozsahu a s obsahem, jaký by měla vyžadovat jakákoli akreditační instituce hodná svého označení. Na špičku toho dortu přihodte ještě to, co se v této společnosti dělo v oboru právo před rokem 1989. Ale i po něm, kdy došlo k explozi poptávky na soukromém právním trhu, zatímco soudcovské platy byly takové, jaké byly.

Když to všechno promícháte a protřepete, myslím, že je malý zázrak, že české soudy (včetně těch insolvenčních) fungují alespoň tak dobře, jak v průměru fungují. Kdo nevěří, ať se jede podívat do druhé půlky bývalého Československa.

[1] Jde o Směrnici Evropského parlamentu a Rady (EU) 2019/1023 ze dne 20. 6. 2019 o rámcích preventivní restrukturalizace, o oddlužení a zákazech činnosti a opatřeních ke zvýšení účinnosti postupů restrukturalizace, insolvence a oddlužení a o změně směrnice (EU) 2017/1132 (směrnice o restrukturalizaci a insolvenční).

[2] Srov. Schönfeld, J., Jsou formální restrukturalizace skutečně úspěšné? In: Schönfeld, Kuděj, Havel, Sprinz a kol., Insolvenční praxe. Problémy a výzvy pro léta dvacátá. C. H. Beck, Praha, 2020, s. 45 a násl.

[3] Příspěvek je dostupný zde: <https://im.vse.cz/restrukturalizace-a-insolvence/blog/tomas-richter-o-insolvenci-v-casech-koronaviru/>.

[4] Němeček, T.; Lidové noviny. Otázka zní, kde je teď "normální stát" (rozhovor), 31.10.2011, s. 18, dostupné z: <http://tomasrichter.cz/media.htm>.

1.91. EXPERTI K PODOBĚ PRIORITY VZDĚLÁVACÍ POLITIKY

TISK, Datum: 21.10.2020, Zdroj: Týdeník školství, Strana: 3, Vytlačeno: 8 000, Infotype: Nepojmenováno, Datum importu: 21.10.2020 00:01, Čtenost: 50 000, Rubrika: Zaměřeno na..., AVE: 7 435,03 Kč, Země: Česko, GRP: 0,56

Zeptali jsme se, jak jsou experti na vzdělávání spokojeni s tím, jak byly jejich vize a představy o budoucím vzdělávání v českém školství přijaty a ministerstvem školství začleněny do vzdělávacího dokumentu, který přesahuje rok 2030.

Arnošt Veselý, vedoucí Centra pro sociální a ekonomické strategie na **Fakultě sociálních věd** Univerzity Karlovy:

S výslednou podobou Strategie 2030+ jsem spokojen. Myslím, že ministerstvo školství odvedlo velmi dobrou práci. Všechny zásadní myšlenky, které jsme formulovali v Hlavních směrech, zůstaly zachovány a zároveň se podařilo vtělit některá témata, kterým nebyla věnována taková pozornost, například šlo o oborovou strukturu středního školství. Samozřejmě, že tam jsou i věci k další diskuzi, se kterými bychom se možná ne zcela všichni členové expertní skupiny plně ztotožnili. Nicméně za dokument je politicky odpovědné ministerstvo školství, takže považuji za zcela legitimní, že dá dokumentu výslednou podobu, za kterou si bude stát. Myslím, že nejvíce k diskuzi je zavedení tzv. uzlových bodů ve 3., 5., 7. a 9. ročníku a s nimi spojené ověřování znalostí a dovedností žáků.

Radko Sáblik, ředitel Smíchovské střední průmyslové školy v Praze:

S tím, jak se promítly moje názory do Strategie 2030+, jsem spokojený. Pochopitelně kdybych mluvil jen sám za sebe, asi bych byl radikálnější, třeba v redukci učiva, ale v každém bodě jsme hledali v expertní skupině kompromis a materiál vzešlý z ministerstva školství tyto naše výstupy ve své podstatě respektuje.

Jakub Fischer, děkan Fakulty informatiky a statistiky Vysoké školy ekonomické v Praze:

Pokud jde o část, za kterou jsem byl v rámci přípravy Hlavních směrů vzdělávací politiky 2030+ zodpovědný, tak s jejím zapracováním do Strategie 2030+ jsem spokojený bezvýhradně. Jistě k tomu přispěla i skutečnost, že jak ve fázi přípravy, tak ve fázi zpracování Strategie 2030+ probíhala perfektní komunikace a spolupráce mezi týmem expertů a odpovědnými představiteli ministerstva školství.

1.92. Infodemické slovo

TISK, Datum: 21.10.2020, Zdroj: Lidové noviny, Strana: 18, Autor: TOMÁŠ BALDYNSKÝ, Vytlačeno: 32 842, Prodáno: 26 630, Infotype: Nepojmenováno, Datum importu: 21.10.2020 01:22, Čtenost: 180 764, Rubrika: Poslední strana, AVE: 41 185,73 Kč, Země: Česko, GRP: 2,01

POSLEDNÍ SLOVO

V rozhovoru se zmocněncem pro vědu a zdravotnictví Ondřejem Slabým jsem se dočetl, že u nás už probíhá řada výzkumů týkajících se covidu a některé z nich například přes Technologickou agenturu České republiky v programu ÉTA, což mě pochopitelně zaujalo, protože ÉTA je program týkající se humanitních a společenských věd a taky umění. Všem je známo, jak rychle se do výzkumu pandemie vrhli čeští vědci v oboru medicíny a zdravotnických technologií, ale co naši humanitní vědci a kulturologové? Podíval jsem se do seznamu třiatřiceti vybraných projektů čtvrté soutěže (je vyhlášená už pátá, ale v té měly přihlášky uzavěrku teprve minulý týden), na jaké výzkumy se to můžeme těšit. A zajásal jsem, protože projekt mé alma mater, **Fakulty sociálních věd**, „AI komunikační platforma potlačující infodemii ve vazbě na novinářskou a mediální etiku“, se umístil na prvním místě. Co přesně ta „AI komunikační platforma“ bude dělat, lze bohužel z tiskové zprávy odhadnout jen těžko, zřejmě proto, že dle kostrbaté dikce („Cílem projektu, který propojuje žurnalistiku, lékařské a počítačové vědy, je snížit míru infodemie, tedy nadměrného šíření zavádějících informací k určitému problému, které jej činí nepřehledným a znesnadňují dosažení správného řešení...“) ji umělá inteligence už sama napsala. To „Vliv dezinfekčních prostředků na historické povrchy v návštěvních provozech pamětových institucí v době mimořádných epidemiologických opatření“ je projekt pro každého, kdo kdy přemýšlel, zda se v Národním muzeu smí vytírat Savem, mnohem srozumitelnější.

Nad čím mi ale zůstala hlava stát, je projekt „Aplikace nástrojů virtuální reality do tréninku komunikačních dovedností pracovníků hotelů za účelem zmiřování obav a rizik spojených s šířením onemocnění COVID-19“. Opravdu poctivě jsem se pokusil pročesat internet, ale kromě rozšířeného popisu projektu („Klíčovým prostředkem k dosažení cíle je vhodná aplikace technologie virtuální reality umožňující simulaci kritických komunikačních situací vycházejících z předem připravených scénářů.“) jsem žádné informace nenašel. O jaké kritické komunikační situace půjde? Nejdřív mě napadlo, že zřejmě vznikne virtuální grantový hotel, ve kterém se budou studenti hotelových škol pohybovat s VR brýlemi na hlavách a v haptických rukavicích se budou pokoušet donutit digitálního anglického fotbalového rowdieho, aby si nechal změřit teplotu. Jenže pak mi došlo, že během šíření onemocnění covid-19 bývají hotely zavřené. Tudiž jediná komunikační situace hotelového pracovníka v této době je mluvení nahlas, aby se na pracovišti nebál. „Užívání alkoholu během a po pandemii COVID-19 v České republice“ se do finále nedostane a tohle podpoříme? Jistě, pokud se pandemie rozjede ještě víc, i v hotelích může přituhnout. Ale na to hotelové pracovníky – i nás ostatní – nejlépe připraví hraní Resident Evil Outbreak.

Foto popis:

1.93. Poslední slovo Tomáše Baldýnského: Infodemické slovo URL

WEB, Datum: 21.10.2020, Zdroj: lidovky.cz, Strana: 0, Autor: Tomáš Baldýnský, Infotype: Nepojmenováno, Datum importu: 22.10.2020 02:27, RU / měsíc: 1 855 023, Celková návštěvnost: 244 802, Rubrika: Názory, AVE: 35 000,00 Kč, Země: Česko, GRP: 2,72

V rozhovoru se zmocněncem pro vědu a zdravotnictví Ondřejem Slabým jsem se dočetl, že u nás už probíhá řada výzkumů týkajících se covidu a někteří z nich například přes Technologickou agenturu České republiky v programu ÉTA, což mě pochopitelně zaujalo, protože ÉTA je program týkající se humanitních a společenských věd a taky umění.

Všem je známo, jak rychle se do výzkumu pandemie vrhli čeští vědci v oboru medicíny a zdravotnických technologií, ale co naši humanitní vědci a kulturologové? Podíval jsem se do seznamu třiatřiceti vybraných projektů čtvrté soutěže (je vyhlášena už pátá, ale v té měly přihlášky uzávěrku teprve minulý týden), na jaké výzkumy se to můžeme těšit.

Poslední slovo Tomáše Baldýnského: Vzpomínky na budoucnost

A zajásal jsem, protože projekt mé alma mater, **Fakulty sociálních věd**, „AI komunikační platforma potlačující infodemii ve vazbě na novinářskou a mediální etiku“, se umístil na prvním místě. Co přesně ta „AI komunikační platforma“ bude dělat, lze bohužel z tiskové zprávy odhadnout jen těžko, zřejmě proto, že dle kostrbaté dikce („Cílem projektu, který propojuje žurnalistiku, lékařské a počítačové vědy, je snížit míru infodemie, tedy nadměrného šíření zavádějících informací k určitému problému, které jej činí nepřehledným a znesnadňuje dosažení správného řešení...“) ji umělá inteligence už sama napsala.

To „Vliv dezinfekčních prostředků na historické povrchy v návštěvních provozech paměťových institucí v době mimořádných epidemiologických opatření“ je projekt pro každého, kdo kdy přemýšlel, zda se v Národním muzeu smí vytírat Savem, mnohem srozumitelnější.

Nad čím mi ale zůstala hlava stát, je projekt „Aplikace nástrojů virtuální reality do tréninku komunikačních dovedností pracovníků hotelů za účelem zmírnění obav a rizik spojených s šířením onemocnění COVID-19“. Opravdu poctivě jsem se pokusil pročesat internet, ale kromě rozšířeného popisu projektu („Klíčovým prostředkem k dosažení cíle je vhodná aplikace technologie virtuální reality umožňující simulaci kritických komunikačních situací vycházejících z předem připravených scénářů.“) jsem žádné informace nenašel.

Poslední slovo Tomáše Baldýnského: Urob si sám

O jaké kritické komunikační situace půjde? Nejdřív mě napadlo, že zřejmě vznikne virtuální grantový hotel, ve kterém se budou studenti hotelových škol pohybovat s VR brýlemi na hlavách a v haptických rukavicích se budou pokoušet donutit digitálního anglického fotbalového rowdieho, aby si nechal změřit teplotu. Jenže pak mi došlo, že během šíření onemocnění covid-19 bývají hotely zavřené. Tudiž jediná komunikační situace hotelového pracovníka v této době je mluvení nahlas, aby se na pracovišti nebál. „Užívání alkoholu během a po pandemii COVID-19 v České republice“ se do finále nedostane a tohle podpoříme? Jistě, pokud se pandemie rozjede ještě víc, i v hotelích může přituhnout.

Ale na to hotelové pracovníky – i nás ostatní – nejlépe připraví hraní Resident Evil Outbreak.

Foto:

Tomáš Baldýnský
Lidovky.cz

1.94. Škola hrou. Učme se, abychom v životě nemuseli zbytečně vynakládat energii, říká autor kreativních karet URL

WEB, Datum: 21.10.2020, Zdroj: lidovky.cz, Strana: 0, Autor: ape, Infotype: Nepojmenováno, Datum importu: 22.10.2020 02:27, RU / měsíc: 1 855 023, Celková návštěvnost: 244 802, Rubrika: Lidé, AVE: 35 000,00 Kč, Země: Česko, GRP: 2,72

Přemýšlíte nad tím, jak děti v této nelehké koronavirové době odtrhnout od internetu či televize a dopřát jim zábavu i nové vědomosti? „Jednoduše si s nimi povídejte. Třeba o tom, jaké to bylo ve světě bez mobilů. Ukažte jim, že počítač je dobrý sluha, ale svět se točí i bez něj,“ říká vysokoškolský učitel Petr Hedbávný z Institutu ekonomických studií **Fakulty sociálních věd** Univerzity Karlovy, který je mimo jiné také jedním z autorů kreativních karet Imaglee. Dají se zapojit do domácí výuky a dělat toho s nimi lze daleko víc.

Lidovky.cz: Jste učitelem na vysoké škole. Jaké je vaše hlavní zaměření?

Na Institutu ekonomických studií **Fakulty sociálních věd** Univerzity Karlovy se podílím na výuce předmětu Ekonomie evropské integrace, kde si se studenty například klademe otázku, proč Velká Británie před padesáti lety chtěla vstoupit do Evropské unie.

Lidovky.cz: Kromě tradičnějších přístupů jste také velkým zastáncem tzv. školy hrou. Co si pod tímto pojmem můžeme v dnešní době představit?

Nejdřív si zkuste vybavit své pocity při tom, když se psal diktát na vyjmenovaná slova. A teď si představte, že vám vyprávím napínavý příběh, v němž se musí pravidelně střídát tvrdá a měkká „i“. A vy máte za úkol zakřičet „bandita!“, kdykoli je pravidlo porušeno. Obdobně můžu mít za úkol pravidelně střídát výrazy z britské angličtiny a výrazy z americké angličtiny.

Hamáček: Kdyby se 1. září neotevřely školy a vyhlásil lockdown, nový typ koronaviru by zmizel

Lidovky.cz: Takže vaše „škola hrou“ se netýká jen dětí, ale pomoci ní se mohou vzdělávat také dospělí?

Podle mého se učíme proto, abychom v životě nemuseli zbytečně vynakládat energii. Skvěle to vystihl Albert Einstein, když řekl: „Hra je jeden z neefektivnějších způsobů, jak zjednodušit život. Přesně to jsme dělali jako děti, ale v dospělosti jsme si hrát zapoměli.“

Lidovky.cz: Jak to funguje v praxi? Jde si takhle „hrát“ třeba ve skupině neznámých lidí?

Připravit menu pro skupinu neznámých lidí je umění. Klíčem k úspěchu je tedy naladit se na skupinu. Pak je mnohem snazší vybrat aktivitu, která všechny vtáhne do děje. Často dobře funguje Pantomima.

Lidovky.cz: Jaké jsou zapotřebí pomůcky?

U některých aktivit se obejdeme zcela bez pomůcek, jindy si vystačíme jen s papírem a pastelkami či s tím, co je po ruce. Pochopitelně lze celou věc pojmout ve velkém stylu, s výpravnými kostýmy.

Lidovky.cz: V souvislosti s pandemií koronaviru jsou u nás aktuálně uzavřeny všechny školy. Myslíte si, že online výuka může alespoň částečně nahradit klasickou prezenční?

Určitě může. Ovšem nelze očekávat, že učitel bude v online prostředí učit - bez speciálního tréninku - stejně kvalitně, jako když učí kontaktně. Učit ve třídě a učit přes obrazovku jsou docela odlišné disciplíny, což všichni v posledních měsících zakoušíme na vlastní kůži. Metoda cukru a biče na dálku moc nefunguje. Nezbývá nám, než se přiučit od těch, kdo v online prostředí učí již delší dobu.

Termín návratu dětí z 1. stupně do škol je třeba dodržet, uvedl Prymula. Plaga připustil jeho posunutí

Lidovky.cz: Co byste poradil učitelům či rodičům, kteří chtějí alespoň chvíli děti vzdělávat bez počítače?

Jednoduše si s dětmi povídejte. Třeba o tom, jaké to bylo ve světě bez mobilů. Ukažte jim, že počítač je dobrý sluha, ale svět se točí i bez něj. Anebo společně tvořte - z kaštanů, z modelíny nebo si společně zahrajte na hudební nástroje: i bez zpěvu to má svůj půvab.

Lidovky.cz: Stojíte za kreativními kartami Imaglee. Můžete nám popsat, jak vznikly a co vše rozvíjejí?

Karty jsou mistrovským uměleckým dílem z pera Jany Blum Zimové. Já jsem se primárně ptal lidí v Česku i ve světě, zda v obrázcích vidí to, co jsme zamýšleli. Každá karta má na sobě několik symbolů, obrázkových i číselných. Podle toho, kterých symbolů si zrovna všimáte, můžete trénovat vyprávění příběhů (klidně v cizím jazyce), procvičovat matematiku či v sobě probouzet kreativitu. Teenageři se mohou hravou formou připravit na písemku z dějepisu či z chemie. My, dospělí, se můžeme zlepšit v tom říkat věci jednoduše a senioři si mohou procvičit paměť.

Lidovky.cz: Jak karty Imaglee fungují?

Karty Imaglee v sobě spojují kvality obrázkových karet a barevných karet s čísly. Můžete s nimi hrát jak klasické hry s obrázky (jako např. Pexeso, Kvarteto nebo vyprávěcí hry), tak generacemi prověřené hry se symboly v různých barvách (jako například Prší nebo Větší bere). A spoustu dalších her.

Lidovky.cz: Co dalšího se s nimi dá hrát?

Kromě klasických her ještě originální hry, přímo inspirované kartami Imaglee, například Kreativní domino nebo Diplomacy. A skvělou zprávou pro všechny kreativce a pankáče je, že si s nimi můžete vymýšlet vlastní hry: můžete začít tím, že přidáte novou kartu do Prší a vymyslíte její účinek. Například při jejím odehrání si každý hráč vylosuje jednu kartu od svého souseda po pravici.

Petr Hedbávný

Lidovky.cz: Pro koho jsou karty určené a v kolika hráčích se hrají?

Karty jsou pro všechny od sedmi let výše a existují jak hry pro jednoho hráče, tak hry až pro dvanáct hráčů.

Lidovky.cz: Balíčků s kartami Imaglee je více druhů, jak se liší a dají se mezi sebou kombinovat?

Zatím existují čtyři různé balíčky: dva v divokých barvách se lvem a dva v klidných barvách s lenochodem. Balíčky se liší ve třech ohledech: lví balíčky obsahují základní slovní zásobu, zatímco ty lenochodí mírně pokročilou. Balíčky v divokém designu zaujmou na první pohled, a tedy jsou skvělé pro aktivizaci, zatímco ty v klidném designu se hodí pro systematickou práci. Zatřetí, dva balíčky jsou primárně na hry na stole a ty ostatní dva na hraní z ruky. Balíčky karet v divokých barvách (Bílý lev a Černý lev) se dají kombinovat mezi sebou. To samé platí pro karty v klidných barvách (Zeleného lenochoda a Modrého lenochoda).

Lidovky.cz: Momentálně jsou karty k zakoupení na Hithitu. Čeká tam na příspěvatele nějaká speciální akce a na co v rámci kampaně vybíráte peníze?

Snažíme se vybrat peníze na vytištění nové lví sady v klidných barvách, aby si lev a lenochod konečně mohli hrát spolu. Když se příběhy budou moci odvíjet na dvaceti místech místo deseti, s dvaceti různými zvířecími postavami, v dvaceti různých kostýmech a s dvaceti rekvizitami, bude moci vzniknout násobně více příběhů než teď. Jako bonus chystáme žolíka se lvem a s lenochodem.

Lidovky.cz: Jaká je vaše nejoblíbenější hra?

Kreativní domino, hra na kreativitu a na sluchovou paměť. A to navzdory tomu, že v ní obvykle prohrávám. Poněvadž něco vlastního vymýšlet a současně poslouchat, co říkají druzí, je pro nás může smrtící kombinace.

Foto:

Karty jsou mistrovským uměleckým dílem z pera Jany Blum Zimové. Já jsem se primárně ptal lidí v Česku i ve světě, zda v obrázcích vidí to, co jsme zamýšleli. Každá karta má na sobě několik symbolů, obrázkových i číselných.

Imaglee

1.95. Zuzana Kumanová se stala státní tajemnicí na Ministerstvu kultury SR. Poprvé v historii je Romka v takto vysoké funkci [URL](#)

WEB, Datum: 21.10.2020, Zdroj: romea.cz, Strana: 0, Autor: ryz, Infotype: Nepojmenováno, Datum importu: 22.10.2020 02:23, RU / měsíc: 149 157, Celková návštěvnost: 11 235, Rubrika: zahraniční, AVE: 7 500,00 Kč, Země: Česko, GRP: 0,12

Novou státní tajemnicí Ministerstva kultury Slovenské republiky (MKSR) se stala Zuzana Kumanová. Nahradiť má Vladimíra Dolinaya, který nedávno zemřel během dopravní nehody. Návrh na její jmenování schválili ministři na dnešní 45. schůzi vlády SR. Do této funkce ji navrhla ministryně kultury Natália Milanová (OLaNO).

Kumanová se ve svém vědeckém činnosti věnovala kultuře a dějinám Romů. Zvláštní pozornost zaměřila na historii romského holocaustu, angažovala se i v aktivitách na zlepšení postavení romských žen.

"Korona krize změnila naše představy o veřejných politikách. Umělci, lidé pracující v kultuře a tvůrčím průmyslu jsou ve velmi špatné situaci. Přicházím do týmu, který se snaží hledat řešení a doufám, že se nám podaří zmírnit dopady koronakrizy na tento sektor. Bez kultury není kulturnost," nastínila pro zpravodajský server Romea.cz čemu se chce ve funkci věnovat Zuzana Kumanová.

"V mém resortním portfoliu bude téma kultury národnostních menšin. Věřím, že se mi podaří zlepšovat podmínky pro uchování a rozvoj menšinové kultury. Zároveň věřím, že to bude ve prospěch celé společnosti a vzájemnému obohacení," dodala Kumanová.

Na Slovensku státního tajemníka jmenuje a odvolává vláda SR na návrh příslušného ministra. Státní tajemník zastupuje ministra v době jejich nepřítomnosti a má při zastupování na jednání vlády poradní hlas.

'Je to vysoká státní funkce a já to beru s pokorou. Více než 20 let se věnuji problematice národnostních menšin, především postavení Romů a veřejným politikám. Věřím, že mám co nabídnout a moje působení na ministerstvu kultury přinese pozitivní změny do života a kultury národnostních menšin,' uvedla Kumanová s tím, že děkuje straně Za ľudí, která jí dala příležitost. 'Jsem týmový hráč a věřím, že spolupráce s paní ministryní Natálií Milanová bude vzájemně obohacující,' dodala.

"V současnosti, co se týče politické participace Romů na Slovensku, je situace velmi příznivá. V europarlamentu nás reprezentuje Peter Pollák, zmocněnkyně pro romské komunity je Andrea Bučková, máme tři poslanců v Národní radě Slovenské republiky a více než 40 starostů a starostek."

Kumanovou podpořila předsedkyně strany Za ľudí Veronika Remišová. "Velmi mě těší, že dnes byla do funkce státní tajemnice ministerstva kultury jmenována Zuzka Kumanová ze strany Za ľudí. Jsem přesvědčena, že její bohaté zkušenosti přímo z terénu, ale i schopnost připravovat a řídit náročné projekty, budou pro resort kultury v této nelehké době přínosem. Zuzka, držíme ti v tvé náročné misi palce!" podpořila Kumanovou Remišová.

V historii Slovenska je to vůbec poprvé, co takto vysokou státní funkci zastává Rom nebo Romka.

"V současnosti, co se týče politické participace Romů na Slovensku, je situace velmi příznivá. V europarlamentu nás reprezentuje Peter Pollák, zmocněnkyně pro romské komunity je Andrea Bučková, máme tři poslanců v Národní radě Slovenské republiky a více než 40 starostů a starostek," okomentovala politickou participaci Romů na Slovensku pro server Romea.cz Zuzana Kumanová.

Kumanová dosud externě spolupracovala s Ministerstvem investic, regionálního rozvoje a informatizace SR a s implementační agenturou Ministerstva práce, sociálních věcí a rodiny SR. V minulosti také působila na Úřadu zmocněnce vlády SR pro romské komunity, Úřadu zmocněnce vlády SR pro podporu nejméně rozvinutých okresů a také na Úřadu zmocněnce vlády SR pro národnostní menšiny. Za mimořádné zásluhy o sociální rozvoj Slovenské republiky v oblasti etnografie a historie ji prezident Andrej Kiska v roce 2019 udělil státní vyznamenání Pribinův kříž I. třídy.

Zuzana Kumanová dlouhodobě působí v neziskovém sektoru. Známa je mezi jiným svou prací v občanském sdružení In Minorita, ve kterém vedla několik programů na zlepšení postavení romských žen a projekt Ma bisteren! věnovaný obětem romského holocaustu. Za přínos při odkrývání tragických událostí romského holocaustu získala v roce 2018 cenu Lúč z tmy udělovanou občanským sdružením eduRoma a Ústavem romologických studií **Fakulty sociálních věd** a zdravotnictví Univerzity Konštantína Filozofa v Nitře. Je autorkou několika studií a publikací o romské menšině. Vystudovala obor historie - etnologie na Filozofické fakultě Univerzity Komenského v Bratislavě.

1.96. Prezident už nemohl ignorovat tíživý stav země, proto ceremoniál odřekl, shodují se experti na společenské vědy

WEB, Datum: 22.10.2020, Zdroj: eurozpravy.cz, Strana: 0, Infotype: Nepojmenováno, Datum importu: 23.10.2020 00:51, RU / měsíc: 1 822 845, Celková návštěvnost: 137 303, AVE: 35 000,00 Kč, Země: Česko, GRP: 1,53

Shodují se, že prezident Miloš Zeman podlehl společenskému tlaku a nepříznivě se vyvíjející koronavirové pandemii. Podle sociologa Martina Buchtíka a politologa Ladislava Mrklase právě zhoršující se křivka nárůstu infekce i nynější stav země donutily nejvyššího ústavního činitele odložit letošní předávání vyznamenání na Pražském hradě k 28. říjnu, ačkoli na ceremoniálu dlouho lpěl. „Hlava státu udělala smysluplnou věc,“ říká pro EuroZpravy.cz Buchtík. „Prezident konečně dostal rozum,“ míní Mrklas.

doporučujeme

Už nemohl ignorovat, do jak tíživé situace se země dostala. Prezident Miloš Zeman podle expertů na společenské vědy dospěl k názoru, že době, kdy se za den nakazí téměř 15 tisíc nemocných, je neudržitelné, aby příští středu pořádal na Pražském hradě slavnostní ceremoniál k 28. říjnu. „Podle mého názoru byl společenský tlak i názor odborné veřejnosti poměrně jednoznačný. Prezident Zeman udělal smysluplnou věc,“ konstatuje sociolog Martin Buchtík, ředitel Ústavu empirických výzkumů STEM. Podobný názor prezentuje pro EuroZpravy.cz i politolog Ladislav Mrklas. „Konečně dostal rozum pod tlakem okolností, které se na něj valily,“ tvrdí člen správní rady a katedry politologie i mezinárodních vztahů vysoké školy CEVRO Institut, na níž je prorektorem.

Expert na sociologické studie Martin Buchtík soudí, že prezident Zeman nyní velice vnímá nálady veřejnosti i objektivní stav. „Plně si nynější stav uvědomuje a i v souvislosti s ním pracuje. A zejména je to zjevné od jeho pátečního veřejného projevu k národu, který byl v kontextu všech jeho ostatních vystoupení relativně smířlivý,“ praví absolvent doktorského studia na **Fakultě sociálních věd** na Univerzitě Karlově se zaměřením na metodologii sociologického výzkumu.

Ladislav Mrklas se nedomnívá, že sympatické gesto s odvoláním ceremoniálu by souviselo s nedávnou Zemanovou kritikou, kterou by nyní chtěl zmírnit. Hlava státu totiž označila krachující živnostníky za neschopné a umělcům vzkázala, ať vyhladoví, neboť s prázdným žaludkem vždy vytvořili svá nejlepší umělecká díla. Politický komentátor vylučuje, že by se nyní prezident snažil zalíbit, anebo že za zrušením večera se ukrývá omluvná rétorika k národu „K rozhodnutí jej přinutil nepříznivý vývoj koronavirové pandemie a díky němu couvl, což u něj nebývá obvyklé. Domnívám se, že opravdu dospěl k názoru o vážnosti situace. Nehledal bych za tím žádné strategicko-taktické pozadí,“ říká odborník na politický marketing. Nedávné prezidentovy poznámky na adresu podnikatelů i umělců a právě odložený slavnostní ceremoniál by Martin Buchtík vůbec nespojoval. „Nemyslím si, že bychom mezi těmito dvěma událostmi měli hledat nějakou souvztažnost.“

Mynář podle politologa nemá právo kohokoli kádrovat

Sociolog i politolog si všimli slovní přestřelky mezi vedoucím Kanceláře prezidenta republiky Vratislavem Mynářem a primátorem hlavního města Prahy Zdeňkem Hřibem. První muž metropole ještě před odložením ceremoniálu označil chystaný večer v době koronavirové krize „za párty pro papalášskou smetánku“ a neodpustil si poznámku „prasata hladová“. Mynář Hřibovu rétoriku označil za „nejstrašnější urážku všech vyznamenaných v téměř stoleté historii udělování státních vyznamenání“, vyzval jej k rezignaci a dodal, že by si měl nařadit. Primátor k celé věci ještě dodal, že za „hladová prasata“ nepovažuje vyznamenané, ale výrokem mířil na jarní nelegální zabijačku, kterou v době karantény pořádal právě Mynář.

Martin Buchtík by hádce nevěnoval přílišnou pozornost. „A to z toho důvodu, že jejich vzájemný spor nemá žádný vliv na veřejné mínění.“ Naopak politologa Ladislava Mrklase konflikt mezi dvěma lidmi stojícími na opačném pólu politického spektra zaujal. „Pan Mynář nemá na Hradě vůbec co dělat, protože neprošel bezpečnostní prověrkou, a tak on nedisponuje nejmenším právem kohokoli kádrovat a vyzývat k odstoupení. Navíc je třeba si uvědomit, že je hradním úředníkem, a to, že se pleť do vnitřní politiky, považují za něco neslýchaného,“ zvyšuje hlas expert na volební a stranické systémy.

Absolvent doktorského studia na Institutu politologických studií **Fakulty sociálních věd** Univerzity Karlovy v Praze upozorňuje, že kancléř Mynář kritizuje člověka, který byl do své funkce zvolený, zatímco Mynář se nemůže odkazovat na důvěru občanů. Navíc Hřib si nyní vysloužil uznání mnohých, protože jako lékař pomáhá v první linii v boji proti covidu-19 v jedné pražské nemocnici. „Pan kancléř by si opravdu měl uvědomit, že je úředníkem. Rozpínavost hradního ansámblu z hlediska toho, jak se cpou do čistě politických debat, je prostě neuvěřitelná,“ netají se svou kritikou politolog Mrklas.

Podle politického analytika se prezident Zeman a jeho okolí snaží z Hradu udělat mocenské uskupení. „A s oblibou se vyjadřují úplně ke všemu, jako by se jednalo o politickou stranu, což úřadu vůbec nepřísluší. Prezident je nejvyšší ústavní činitel, který má hrát roli arbitra a nemá se do podobných šarvátek pouštět ani on, natož jeho podřízení,“ uzavírá Ladislav Mrklas.

1.97. IDEÁL KRÁSY hubne, ženy nikoli

TISK, Datum: 22.10.2020, Zdroj: Glanc, Strana: 48, Autor: BARBORA POSTRÁNEČKÁ, Vytiskeno: 47 877, Prodáno: 19 681, Infotype: Nepojmenováno, Datum importu: 23.10.2020 00:01, Čtenost: 156 356, AVE: 1 010 755,55 Kč, Země: Česko, GRP: 1,74

Masová kultura, móda i reklama se opírají o kult těla. A i když alespoň občas střídají hubené dívky na molech a přebalech časopisů jejich plnoštíhlé kolegyně, představy o tom, jak by „správně“ mělo vypadat ženské tělo jsou pořád dost nereálné.

„Za posledních dvacet let potvrdily výzkumy ve světě i u nás, že problém s tělem mají holčičky už od sedmi let. To se nemění. Na ženské tělo jsou stále kladeny větší nároky než na mužské. Žena je více posuzována podle vzhledu. Muž může být plešatý s bríškem, důležitější ale je, že má postavení a peníze. Tak to bylo historicky a tak to zůstává, i když dnes přibývá mužů pečujících o své tělo cvičením, stravou, kosmetikou i plastickými operacemi,“ říká hned v úvodu profesorka z Fakulty tělesné výchovy a sportu Univerzity Karlovy Ludmila Fialová, která se sebepojetí a výchově ke zdraví věnuje profesně celý život.

Zejména u mladých dívek nastává často rozpor mezi tím, jak vypadají a jak by vypadat chtěly. „Mladé dívky chtějí být krásné, chtějí se líbit a mít postavu modelky. Myslí si, že když se budou hodně snažit, že toho dosáhnou,“ říká profesorka Fialová s tím, že si bohužel často neuvědomují, co je a co není reálné.

Když s nimi profesorka mluví, ptá se jich proto, kolik podle jejich názoru může po světě chodit žen s postavou modelky. Vědecký odhad říká, že pět až sedm procent. „Ony si ale často myslí, že když se budou snažit, ideální postavu mít budou a pak se stává, že sklouzávají k nezdravému chování,“ upozorňuje Ludmila Fialová.

CO NÁM BYLO DÁNO DO VÍNKU Geneticky je daná výška postavy, šířka pánve či tvar lícnicích kostí. Co můžeme ovlivnit, je množství svalů a tuku. Ale ani s tukem to není tak jednoduché. Kam se tuk, který do určitého množství mít musíme, ukládá, je totiž také dáno do značné míry geneticky. Pokud se vám tedy ukládá zejména na hýždě, bude se tam ukládat vždycky. Důležité je, aby si – zejména mladé dívky – uvědomily, že jsou limity toho, jak mohou vypadat. Rodiče by měli se svými dětmi mluvit o tom, že ideál krásy je něco, k čemu bychom neměli upínat své touhy. Už je například známé, že modelky na přebalech časopisů bývají mnohdy velmi vylepšované (retušované) a že ve skutečnosti nemusejí být tak krásné, jak se z přebalu zdá. Profesorka Fialová upozorňuje na to, že i jedna poznámka k postavě od někoho, kdo je pro dívku důležitý, může vést k problémům, a to v nehoršším případě až k anorexii nebo bulimii. „Dneska už je i vyzkoumané, že existují charakteristické znaky rodin, v nichž vzniká anorexie či bulimie. Obvykle je to tak, že matka je pro dceru velký vzor, dcera má sice dobrý prospěch, sportuje, všechno jí jde, ale je perfekcionista a má pocit nedokonalosti, v matce vidí často velmi úspěšnou ženu a nedosažitelný vzor. Otec pak bývá k dceři spíše kritický,“ říká Ludmila Fialová.

HISTORICKÁ VSUVKA Ideál krásy je proměnlivý. Věstonická Venuše byla ženou, na níž se cenilo to, co bylo důležité pro zachování rodu, tedy široká pánev a velká prsa. Antická představa krásy kladla nároky na muže – ideálem se stala atletická vypracovaná těla. Přístup k tělu ve středověku a gotice byl podmíněn vírou a tím, že věřící mají žít střídme a zabývat se zejména o duchovní život, nikoli o ten tělesný. Renesance se vrací k antice a následně baroko přináší vzor ženy, která opět plodí děti a má zakulacené tvary.

Tloušťka byla po dlouhou dobu výsadou jen mála jedinců. Předpokládalo se, že takový člověk je bohatý a nesouží ho žádné choroby, kvůli kterým by ztrácel na váze.

„Postupem času se ale náhled na tělo změnil. Obezita se stala synonymem selhání. Kdo je obézní, dává najevo nedostatek kontroly nad svým tělem a absenci dostatečné vůle svůj vzhled změnit. Štíhlost se stala vytouženým cílem. Štíhlí lidé jsou obdivováni za vytrvalost, se kterou o sebe pečují, za jejich tělo jim ostatní připisují úspěch, neboť pouze takové tělo je společensky přijatelné,“ píše ve své bakalářské práci na téma obezity Lucie Bečvářová z **Fakulty sociálních věd** Univerzity Karlovy.

Devatenácté a dvacáté století s sebou přináší první idealizaci štíhlosti. Symbolem hubenosti se stává Twiggy, britská modelka s chlapeckou postavou, která se proslavila v 60. letech minulého století. Důležitou roli sehrál také vznik dietního průmyslu a s ním pozdější rozvoj plastické chirurgie, pak módní průmysl, se kterým se pojí nástup konfekce a upuštění od šití oděvů na míru. Svůj vliv má i rozvoj médií, emancipace žen a změna životního stylu obyvatelstva. K tomu se ještě přidává výběr správné kosmetiky na obličej, který se datuje od první světové války. Dvacáté století zpřístupnilo kosmetické produkty i nižším vrstvám a poprvé v historii nebyly krémy a líčidla výsadou bohatých, nýbrž se staly předmětem denní spotřeby pro všechny vrstvy.

AŽ TLUSTÍ BUDOU HUBENÍ...

Někdy se mylně tvrdí, že nenávisť vůči tloušťce vzešla z obav ze zdravotních rizik, které by vám vaše váha mohla způsobit. Není tomu tak, lékaři původně řešili spíše podvýživu.

Až do počátku 20. století dokonce považovali za vhodné mít nadváhu, konkrétně 9 až 22 kilogramů navíc.

Nadváha se brala za prozřavou rezervu, která by v případě nemoci člověka ochránila. Štíhlost naopak nepovažovali lékaři za zdravou. „Já sama si pamatuji, že se hubené děti posílaly jako podvyživené na prázdniny do sanatoria, aby tam přibraly,“ vzpomíná Ludmila Fialová.

A ještě jedna historická vsuvka, na kterou upozorňuje Lucie Bečvářová ve své bakalářské práci: „První vlna feminismu se snažila ukazovat své odpůrkyně jako tlusté, nudné, staromódní, konzervativní a odporující pokroku.

Samy sebe pak feministky prezentovaly jako symbol krásy, mládí, pokroku a elegance. Roku 1910 se v tisku dokonce objevuje humorná ilustrace tlusté strhané ženy s mužnými rysy s označením ‚mluvčí domu‘, kterou zjevně ničí množství práv, které má – a stává se kvůli tomu mužem. O dva roky později používají sufražetky plakát s krásnou hubenou ženou, která chce volit. Její nadšení pro volební právo jí činí ještě éteričtější a dokonalejší bytostí.“ ODLIŠNOST JAKO DŮVOD K ŠIKANĚ Toho, že jsme jiní, než je proklamovaný ideál, si můžeme všimnout nejen my sami, ale i naše okolí. „Žáci velmi často trýzní určité spolužáky právě tím, že upozorňují na jejich, nezřídka domnělé, odlišnosti. Vyčleňovaným a šikanovaným žákům přisuzují identitu někoho, kdo se od ostatních liší v negativním smyslu a kdo je nepřijatelný,“ říká na úvod Pavlína Janošová z Psychologického ústavu Akademie věd ČR, která zkoumá školní šikanu a vyčleňování v rané adolescenci.

V každé třídě, kde k tomu dochází, bývá pak důvodem k odmítání nějaký jiný druh odlišnosti. „V některých třídách je to nedostatečný, nebo naopak excelentní prospěch, v jiných je to nadváha, genderově nekonformní chování nebo slabé sociální zázemí rodiny, z níž žák pochází. Někdy si však spolužáci najdou k vyčleňování zcela fiktivní důvod. Jde například o poměrně časté a pro oběť velmi nepříjemné hry, v nichž jí spolužáci přisoudí nějakou nemoc, třeba mor. Dotyčného žáka pak trýzní tím, že s ním nikdo ze třídy nesmí přijít do kontaktu, dotýkat se jeho věcí, lavice a židle, aby ji od něj nedostal,“ popisuje Pavlína Janošová.

Šikanu a vyčleňování zkoumá Pavlína Janošová společně s kolegy z Psychologického ústavu AV na základě dotazníkových výzkumů a pozorování tříd, rozhovorů s žáky, učiteli, rodiči i školními psychology.

Mluví se šikanovanými i šikanujícími včetně těch, kteří se šikanovanými žáků zastávají. Znáť chtějí také postoje učitelů k šikaně a strategie, jak problém řeší. „Zaměřujeme se na šikanu a vyčleňování v běžných třídách základních škol. V současné době je pro ni charakteristické to, že se projevuje spíše nenápadně. To může být dáno i tím, že současná populace školních dětí je poměrně dobře informovaná o šikaně i o tom, že za ni hrozí kázeňský postih, kterému se snaží vyhnout,“ poznamenává psychologka.

Vyčleňování žáci většinou nemají ve třídě mnoho přátel a ti, které mají, je často postupně opouštějí. Důvod je podle psychologů zřejmý, sami dostanou strach z vlastního vyčleňování a nechťejí být s vyčleňovaným žákem spojovaní. Proto se vyčleňování často prohlubuje. Každý žák, podobně jako každý člověk, je nositelem mnoha odlišností. O tom, co bude ve třídě přijímané za „normální“ a co ne, rozhoduje vlivná část spolužáků. „Není to ale tak, že by o tom, co bude důvodem k vyčleňování, nějak diskutovali. Někdo z těchto vlivných prostě začne mít vůči někomu nepříjemné komentáře nebo gesta. Další spolužáci je začnou napodobovat, často proto, aby si udrželi přízeň těch vlivných nebo aby se sami nestali obětí. Dochází k tomu především ve třídách s velkými rozdíly v pozicích jednotlivých žáků uvnitř skupiny. Jde o třídy s vysoce privilegovanými, tzv. VIP skupinkami na jedné straně a s velmi odmítanými žáky či skupinami žáků na straně druhé,“ vysvětluje Pavlína Janošová.

Je-li ve třídě pouze jedno dítě s odlišností, kvůli níž je vyčleňované, čelí obrovskému tlaku na vlastní sebeúctu. Na ty, kteří jsou terčem vyčleňování delší dobu, má tato situace podobný dopad jako šikana. Mívají ve škole častější absence a jejich prospěch je slabší.

Zároveň je vyšší riziko, že se u nich rozvinou úzkostné poruchy, deprese, sebepoškozování či suicidální myšlenky. „Pokud jsou však ve třídě i spolužáci, kteří se postaví na jejich stranu nebo jim třeba i mimo zraky ostatních projeví empatii a solidaritu, mohou jim pomoci zmírnit sebeobviňování a další následky,“ dodává Pavlína Janošová.

IDEÁL KRÁSY HUBNĚ, ŽENY NIKOLI Na závěr ještě zpět k ženským postavám. Podle francouzského filozofa a sociologa Gillesa

Lipovetského vyvolává kult štíhlosti v ženách pocit viny a úzkosti, málokdy je však dokáže dovést ke zlepšení – čímž Lipovetsky dokazuje, že fat-shaming (v překladu zahanbování obézních) nefunguje. Ve své knize Třetí žena: neměnnost a proměny ženství píše, že svět negeneruje nátlakem na ženy vysportovaná těla, která podléhají sebekontrolě. Naopak, současný stav je plný protikladů – ženy se mobilizují a vzdávají, mají manické fáze a fáze zoufalství, snaží se a pak opět polevují. Zatímco ideál krásy stále hubne, ženy nikoliv.

Dobrá zpráva je, že se o nedosažitelném ideálu krásy a štíhlosti mluví dnes více než dřív. „Od anorektického ideálu, což je velmi štíhlá až nezdravě vypadající žena, se pomalu posouváme k ženě o sebe pečující, která sportuje, používá kosmetiku a zdravě se stravuje,“ souhlasí Ludmila Fialová. Na molech se objevují i plus size modelky, častým tématem se stává zdravý životní styl obecně, stejně jako naše vnitřní zdraví a spokojenost, nikoli jen to, zda máme dokonalou postavu bez jediné vady.

PODLE VĚDECKÉHO ODHADU CHODÍ PO SVĚTĚ JEN PĚT AŽ SEDM PROCENT ŽEN S POSTAVOU MODELKY AŽ DO POČÁTKU 20. STOLETÍ LÉKAŘI POVAŽOVALI ZA VHODNÉ MÍT NADVÁHU, KONKRÉTNĚ DEVĚT AŽ DVAADVACET KILOGRAMŮ

Foto autor: FOTO: SHUTTERSTOCK. COM

1.98. Pomáháme Prymulovi v boji s dezinformacemi

TISK, Datum: 22.10.2020, Zdroj: Týdeník Echo, Strana: 16, Autor: DANIEL KAISER, Vydáno: 18 000, Infotype: Nepojmenováno, Datum importu: 22.10.2020 00:52, Rubrika: Rozhovor, AVE: 125 520,41 Kč, Země: Česko

ANALYTIK DAT FRANTIŠEK VRABEL Z FIRMY SEMANTIC VISIONS VYSVĚTLUJE, JAKÉ INFORMACE KOLEM COVIDU PRY OHROŽUJÍ ČESKOU SPOLEČNOST

Brzy po nástupu do funkce ministra zdravotnictví Roman Prymula na svém Twitteru oznámil, že ministerstvo zahajuje spolupráci s firmou Semantic Visions Františka Vrabela. Ta se podle vlastních slov specializuje na mapování ruských a čínských dezinformací, tvrdí o sobě, že v tom dosáhla světové úrovně. Nově má pomáhat ministerstvu v boji s dezinformacemi, které prý doprovázejí covid-19. Je Vrabel expert, muž na svém místě, nebo prodavač horkého vzduchu? Nabízíme čtenářům výlet do jiného světa.

* Proč je podle vás tak důležité bojovat s dezinformacemi kolem koronaviru?

Protože spousta lidí nevěří, jak nebezpečný tento koronavirus je. Oni si myslí, že je to pouhý výmysl, aby nad námi kdosi získal moc. A zadruhé vidím, že dezinformační zdroje popírají či relativizují opatření, která se každá rozumná vláda ve světě snaží přijmout tak, aby šíření viru zpomalila. Nejsem brouk Pytlík a nejsem epidemiolog, ale k informační stránce věcí kolem covidu se myslím vyjadřovat mohu.

* Jaké dezinformace o covidu nás tedy ohrožují?

Rozlišujeme ve firmě tři základní skupiny. Ta první popírá existenci koronaviru obecně, tvrdí, že vlastně vůbec není. Ocituji vám titulky jednoho článku z ČeskoAktuálně.cz: Brazílie odhalila podvod s covidem. Prázdna nemocnice, prázdné rakve. Ten článek tvrdí, že nic takového, jako jsou mrtví na covid, v Brazílii není. Druhý typ dezinformací v naší metodologii uznává, že covid-19 existuje, a soustředí se na jeho původ. Nabízí několik variant, například že covid-19 byl uměle vytvořen a uměle rozšířen, ať už Američany, nebo Číňany. A to proto, aby se svět dostal pod kontrolu WHO, nebo řekněme americké vlády. Velmi silný je narativ protigatesovský, výklad, že tu jde o to, aby se světová populace dostala pod kontrolu elit. No a současně zdroje, které publikují tyto články, velmi často velebí ruský přístup. A ač se většinou stavějí proti tvůrcům vakcín ze Západu, tak ale současně glorifikují vakcínu ruskou. A konečně třetí typ dezinformace - ten ani nepopírá existenci viru, ani se nesoustřeďuje na jeho původ, ale zpochybňuje závažnost tohoto viru a jeho potenciálních rizik. Je velmi kritický k proticovidovým opatřením.

* A na tom je něco špatně? Otázka, jestli léčba už teď není pro společnost daleko škodlivější než to, co způsobí covid, je úplně legitimní.

Jenže v oblasti dezinformací, manipulativního obsahu nejde jen o fakta. Jde i o to, jakým jazykem jsou příslušné články psány. Jestli jazykem, který podporuje nenávisť nebo nesnášenlivost a kterému říkáme polarizační jazyk, kdy už jen díky tomu, jak jsou napsány, podněcují nenávisť vůči lidem s opačným názorem. To je přece podlá taktika. U té třetí skupiny bych ještě doplnil podnarativy, jak je detekuje náš algoritmus. Patří sem zpochybňování statistiky počtu a příčin úmrtí, zpochybňování přesnosti a výsledku testů. Patří sem popírání účinnosti nošení roušek. Objevil se dokonce text s odvoláním na údajnou americkou studii, podle níž prý nositel roušky podstupuje dvacetkrát větší riziko, že chytne covid, než když roušku nenosí. A poněvadž vím, že pochybnosti o nošení roušek se vyskytují i mezi lékaři, neodpustím si poznámku: Předpokládám, že kdyby šli ošetřovat pacienta s ebolou, tak by si všichni ti kritici z lékařské obce roušku vzali... Patří sem i demonizace očkování a vakcín, jako kdyby prostřednictvím vakcín ze světa nezmizely nemoci, na které dlouho umíraly miliony lidí. A nakonec, a vnímám to třeba i u vás, sem patří popírání účinnosti a potřeby epidemiologických opatření.

* Proč vás to trápí natolik, že jste nabídli služby státu? Věnujeme se tomu z přesvědčení, skutečně si myslíme, že ty dezinformace pro naši společnost škodlivé jsou. Ono v České republice se to navíc má tak, že zdroje, které publikují dezinformace ke covidu jak na běžícím pásu, jsou tytéž zdroje, které trvale ukazují ruský pohled na věc, papouškují ruské narativy, samozřejmě ve prospěch Ruska.

* Hypotéza, že virus byl vytvořen uměle, k získání vlády nad světem, je ruské provenience?

Když o tom člověk přemýšlí, tak přece vidí, že ani tenhle narativ nepřišel do vzduchoprázdna. Dezinformace o koronaviru jsou v českém prostředí až z 95 procent roznášeny skupinou asi dvaceti webů. Je to tatáž dvacítko, která víceméně tvoří dezinformační scénu u nás, která dlouhodobě bojí proti našemu demokratickému zřízení a proti hodnotám Západu, která nám

dává za vzor Rusko, případně Čínu. Tak přesně tato scéna teď rozesává i dezinformace o covidu. Podle mě ten překryv není náhodný.

* A proč vylučovat a priori například hypotézu, že virus má umělý původ? Zpočátku se dokola opakovalo, že nákaza přeskočila na člověka na trhu s živými zvířaty ve Wu-chanu, ta je, zdá se, mezitím opuštěna. Jsou lidé, dokonce vědci, kteří tvrdí, že Číňané skutečně manipulovali s virem v laboratoři a že jim buď unikl schválně, nebo nedopatřením.

Tak... my nejsme schopni autoritativně určit, jestli byl virus vytvořen pomocí lidské ruky. To není těžištěm naší práce.

* Před chvílí jste mi vyjmenoval soubor manipulativních témat, mezi nimi zpochybňování statistik, kritiku vládních opatření, hypotézu o umělém původu viru.

Náš algoritmus nevyhodnocuje fakta samotná, ale to, jakým způsobem jsou podávána. My jsme schopni v režimu našeho algoritmu ukázat, které z těch článků v obrovském moři článků na dané téma publikovaných lze důvodně považovat za manipulativní. Jaké texty byly určeny k tomu, aby zvětšovaly trhliny, které i v naší společnosti přirozeně jsou. Ale nejsme státní orgánové, pouze chceme, aby někdo, kdo má vliv na veřejné mínění, od nás naši analytickou informaci vzal v potaz.

* Jak vlastně určujete témata, která budete mapovat? To vám ministerstvo zdravotnictví vždycky dodá nějaký seznam a vy pak mapujete cesty, způsob rozšiřování těch informací a domněnek?

Ne. Zadání nejde od ministerstva zdravotnictví ani od státu, v tomto ohledu jsme proaktivní. My sami identifikujeme a sbíráme narativy, takové ty příběhy, jako že třeba šířit koronavirus pomáhají sítě 5G a podobné nesmysly. Ty my jsme si identifikovali ve firmě sami, a celou řadu z nich analyzujeme. A já předpokládám, že ministerstvo zdravotnictví si nás najalo proto, aby znalosti, které už máme, ono mohlo využít ve prospěch našeho obyvatelstva. My jsme šli proaktivně za ministrem zdravotnictví.

* Neboli ty narativy a podnarativy, od původu covidu až ke zpochybňování vládních opatření, jste si sepsali vy sami v Semantic Visions?

Ano. A s některými těmi podnarativy nám už na jaře pomohla **Fakulta sociálních věd** Univerzity Karlovy.

* Neutínáme tím, že některé otázky kolem koronaviru zařadíme mezi dezinformační narativy a podnarativy, předčasně debatu - už vzhledem k tomu, že koronavirus se objevil teprve před nějakými devíti měsíci a leccos kolem něj je pořád nejasné?

Pozor. Mezi články identifikovanými naším algoritmem se vůbec neobjevují, skoro jako kdyby neexistovaly články z jiných než nám dávno známých dezinformačních zdrojů. Jen asi desetina námi zachycených článků byla publikována na všech těch ostatních téměř 5000 českých webech, které sledujeme. Přičemž názory na blozích mezi dezinformace vůbec nezařazujeme. Myslím, že pokud nejste pravidelný čtenář Pravdive.eu, CZ24.news, Pravého prostoru, Sputniku a podobně, tak se k článkům, které náš algoritmus vyhodnotil jako dezinformace, vůbec nedostanete. Co formulujete vy - jako že covid je tu s námi příliš krátkou dobu na to, abychom o něm všechno věděli -, to jsou určitě legitimní otázky, takže ani náš algoritmus je jako dezinformace nevyhodnocuje. Důležité je pochopit, že tento algoritmus nebere v úvahu jen fakta samotná, my nejsme fact-checker. On bere v úvahu především jazyk, jakým se informace podávají. Dám příklad Ameriky, abych se nedotkl nikoho odsud. Je mi znám velký rozdíl, když napíšete, že Joe Biden je nepoučitelný socialista, a když napíšete, že Biden je kryptokomunistické prase. A ten rozdíl naše algoritmy vnímají. Když někdo napíše nenávislné věty typu Ta německá kráva Merkelová, horší než Hitler atd., tak my to prostě vyhodnotíme jako obsah nebezpečný pro společnost. Můžu vás uklidnit, náš algoritmus označuje jen velké extrém. Řekl bych, že takové, které s demokratickým právem na diskusi nemají nic společného.

* Takže kdybych napsal, že Merkelová zneužívá koronaviru k prosazení nějaké určité politiky - například společné dluhopisy v EU - a odpustil si tu krávu, váš algoritmus mě nezaeviduje?

Přesně tak. Nejdeme ani tak po klíčových slovech, ale po celkovém kontextu.

* Neboli jste vlastně taková češtinářka internetu - hodnotíte sloh, kompozici, výrazivo.

Do značné míry ano. Algoritmus nehodnotí jednotlivá tvrzení na základě využití statistiky, jak by si to možná představoval laik. Základem je takzvaná sémantická analýza, která pracuje s morfologií jazyka, významem slov, celkovým kontextem a podobně.

* A nejde právě tohle úplně principiálně proti svobodné diskusi, když se ze sebe někdo udělá arbitra stylu a stanovuje, co je ještě přijatelné, a co už ne?

Já myslím, že nejde. Tipoval bych, že kdybyste články označené naším algoritmem za manipulativní, respektive dezinformační viděl, že byste s obsahem velké většiny z nich nesouhlasil, protože byste si sám řekl, že to už bylo přes čáru.

* To je možné, ale neosoboval bych si právo rozhodovat, co je možné psát, a co už je fuj. Notabene s úředním pověřením.

Zprvů my nejsme státní autorita, téhle činnosti se věnujeme z dobré vůle, poněvadž to cítíme jako problém. A chceme státu dát lepší poznání toho, co se v českém kyberprostoru děje. Jak by případně měl komunikaci s lidmi upravit. Například že té komunikaci vůbec nepomáhá, když vládní představitelé říkají každý něco jiného. V takovém prostředí se zdrojům, které se snaží rozdělit českou společnost, logicky pracuje lépe. Tady my poskytneme ministerstvu zpětnou vazbu, aby upravilo komunikaci a svou informační politiku. Tak aby měla větší dopad na lidi.

* Jak vlastně ten váš algoritmus pracuje? Co ho zajímá? Je to robot, do kterého vy vepíšete nějaké zadání?

Ano, je to robot naprogramovaný člověkem, takže ten program nespadá do umělé inteligence. Pohybujeme se v oblasti strojové inteligence, která je pořád ještě chytřejší než inteligence umělá. Náš algoritmus je mimořádně složitý. Vynechám teď, jak se dostane k relevantnímu textu. Ale když už je u něj, když eliminuje reklamu a začne s textem pracovat, tak rozpozná, v

jakém je jazyce, rozpozná, jaká témata jsou v něm diskutována. Pracuje s jazykem a snaží se přitom napodobovat práci v našem mozku. Mozek jsme si my lidé vytvořili pro lepší pochopení informací a pro vytváření představ máme jazyk. Tak ten algoritmus pracuje s jazykem. Prostřednictvím morfologie jazyka pracuje se slovy a jejich významy, se slovními spojeními a také s širším kontextem. Umí například rozpoznat, kdy jde o nenávistnou řeč. Výsledkem analýzy, kterou takto provedl náš robot, jsou metadata, informace o informacích. Ke každému článku tak 200, 300 metadat.

* Můžete dát příklad?

Máte článek o covidu-19. Algoritmus k tomu přiřadí hodnotu relevance. Například že se článek z 80 procent dotýká covidu. Vypíše další v textu nakousnutá témata: týká se pandemie, zápalu plic, lékařské techniky, plicních ventilátorů, úmrtí, vládních politik... Identifikuje zmíněné instituce a osoby. Zjistí, že se článek týká řeckého ministerstva zdravotnictví, že obsahuje vyjádření toho či onoho. Vypíše, na které zdroje se článek odvolává. Je toho hodně, z každého zpracovaného článku tak vznikne dlouhý seznam čísel. A s těmi algoritmus dál pracuje. Například ho zajímají všechny články, které se týkají nějaké instituce. A nás v Semantic Visions tradičně zajímají články obsahující dezinformační narativy. Z předchozí práce máme těch dezinformačních narativů - typu Rusko bylo vždycky obětí a nevedlo agresivní války - vypracovaných celou řadu. A podobným stylem jsme přistoupili k tématu covid-19. Takže jsme schopni rozlišit téma covid obecně od manipulativního, nenávistného obsahu, jehož cílem je zmást v této věci veřejnost.

* Zadáni, z něhož robot pozná, co kolem covidu je manipulativní... Tím ho ale krmí vaši lidé?

Přesně tak.

* A dávají tam i kritiku vládních opatření, že jsou přehnaná? Tu kritiku jste jmenoval na začátku jako jeden z vašich podnarativů.

Ne ne ne. Teď nevím, jestli nechcete slyšet, co vám vykládám. Aby byl text uznán za dezinformaci, musí splňovat ještě i ty další dimenze, jako je třeba nenávistná řeč. Anebo tam musí být přítomen ještě další narativ, o němž empiricky víme, že tvoří součást repertoáru dezinformační scény. Takže do rastru nám například spadne autor, když napíše, že to je biologická zbraň, a současně tvrdí, že ta biologická zbraň byla vytvořena k oslabení role Ruska a křesťanství ve světě.

* Jaký myslíte, že ta dezinformační scéna má v české populaci zásah?

Jsou na to průzkumy, jeden takový si nechalo loni zpracovat ministerstvo vnitra od STEM, posléze ho nechtělo ani zveřejnit. Tento průzkum došel k závěru, že dezinformačním webům důvěřuje 29 procent našich občanů.

* Mně zase připadá, že tu vaši dvacítku dezinformačních webů skoro nikdo nečte. A že okázalým bojem s dezinformační scénou se teď akorát vládě pomáhá šmahem delegitimizovat všechnu kritiku Prymulových opatření. Ale kritika zavřených škol prostě není totéž co teorie o přenosu koronaviru přes 5G.

My ale jen zprostředkováváme znalost dění v českém kyberprostoru. Kapitána lodi taky bude zajímat, jaké jsou oceánské proudy, v jakých hloubkách a kde se nacházejí živiny. Abyste spustil síť a našel v nich ryby, potřebujete o moři něco vědět. Jinak pracujete naslepo. A máte nejspíš naprosto zkreslenou představu, co se pod vámi vyskytuje. Vojáci na to mají speciální obrat: situační povědomí. My vládě pomáháme pochopit, co se na internetu s informacemi děje. A co z naší analýzy oni převedou do své politiky, je už jejich věc.

TIPOVAL BYCH, ŽE KDYBYSTE ČLÁNKY OZNAČENÉ NAŠIM ALGORITMEM ZA MANIPULATIVNÍ, RESPEKTIVE DEZINFORMAČNÍ VIDĚL, ŽE BYSTE S OBSAHEM VELKÉ VĚTŠINY Z NICH NESOUHLASIL. ABY BYL TEXT UZNÁN ZA DEZINFORMACI, MUSÍ SPLŇOVAT JEŠTĚ I TY DALŠÍ DIMENZE, JAKO JE TŘEBA NENÁVISTNÁ ŘEČ.

FRANTIŠEK VRABEL (1959)

Rodák z Brna. Pro nevhodný rodinný původ mu bylo odepřeno studium medicíny, místo toho absolvoval pedagogickou fakultu. Před listopadem učil na sportovní škole, posléze pracoval jako stavební dělník v JZD. Po převratu dělal tajemníka Městského úřadu v Brně. Brzy začal podnikat v IT. Firma Semantic Visions má kolem 30 zaměstnanců a chlubí se tím, že loni dostala grant od vlády USA, aby proškolila americké analyticky a seznámila je se svým know-how. Vrabel by teď rád v „boji proti dezinformacím“ spolupracoval i s českým státem a zakázku od Prymuly považuje za první vlašťovku. Ženatý, dvě děti, dvě vnoučata.

Foto popis: Když někdo napíše nenávistné věty typu Ta německá kráva Merkelová, tak to vyhodnotíme jako obsah nebezpečný pro společnost, říká František Vrabel. Foto: Reuters

1.99. Tvrzení Prymuly je naprosto nehorázné, říká politolog. Babiš ale bude mít problémy také URL

WEB, Datum: 23.10.2020, Zdroj: eurozpravy.cz, Strana: 0, Infotype: Nepojmenováno, Datum importu: 24.10.2020 00:49, RU / měsíc: 1 822 845, Celková návštěvnost: 137 303, AVE: 35 000,00 Kč, Země: Česko, GRP: 1,53

Není zaskočen tím, že ministr zdravotnictví Roman Prymula odmítá rezignovat a své křeslo hájí i po výzvě premiéra Andreje Babiše, aby po návštěvě vyšehradské restaurace v době přísných protikoronavirových opatření odstoupil. Politolog Ladislav Mrklas přiznává, že Prymulův postoj očekával. „Cítí za sebou podporu Hradu a pro Babiše bude klíčové, zda už nyní má erudovaného odborníka na jeho místo,“ říká pro EuroZpravy.cz Mrklas.

doporučujeme

Tušil, co bude následovat, když se termín konání tiskové konference s ministrem zdravotnictví Romanem Prymulou odsouval. Politolog Ladislav Mrklas správně predikoval, že epidemiolog na ni své odstoupení neoznámí. Člen kabinetu Andreje Babiše je přesvědčený, že žádné nařízení neporušil.

„Kdybych říkal, že mě to překvapilo, tak bych si vymýšlel. Popravdě řečeno, když se začal protahovat termín konání tiskové konference a odkládala se, trochu jsem tušil, co bude následovat. Potřeboval si srovnat argumentaci, s níž pak předstoupil a vycházel z ní,“ říká pro EuroZpravy.cz člen správní rady a katedry politologie i mezinárodních vztahů vysoké školy CEVRO Institut, na níž je prorektorem.

Ohrožený politik se na svoji obhajobu skutečně precizně připravil, aby národu vysvětlil, proč v čase, kdy musejí být z vládního nařízení uzavřeny všechny restaurace, se ve vyšehradském podniku Rio's sešel se šéfem poslaneckého hnutí ANO Jaroslavem Faltýnkem a a ředitel Fakultní nemocnice Ostrava Jiřím Havrillantem. „Jeho tvrzení je naprosto nehorázné, protože, i kdyby jeho vysvětlování bylo pravdivé, je těžko obhajitelné,“ čílí se expert na tuzemskou politickou scénu.

Plukovník Prymula totiž tvrdí, že když na schůzku jel z ministerstva zahraničí, celou dobu měl na obličeji roušku. Přes restaurační prostory měl projít jen do soukromých prostor vyšehradské kapituly, a jelikož nešlo o restauraci, tak nic neporušil. Vyjádřil se i ke skutečnosti, proč neměl roušku, když vycházel ven. Argumentoval tím, že v autě si ji hned nasadil. Když vycházel, neměl ochranu, co vysvětlil tím, že v autě si ji hned nasadil.

„Pan Prymula by si měl uvědomit, že je člověkem, který zavádí všechna restriční opatření a uvádí je v život z nějakého nutného důvodu, a tak by se jimi měl dokonce řídit ještě v přísnějším režimu. A to ještě dříve než vůbec vstoupí v platnost.“ Mrklas je přesvědčený, že by Prymula měl jít příkladem, zvláště když bojuje s nákazou jménem celé země „Měl by mít tudíž mnohem větší zodpovědnost než kdokoli jiný. Jeho vystoupení tedy považuji za naprosto nehorázné.“

Je zřejmé, že profesor Prymula Babišovi vzdoruje, protože cítí za sebou podporu prezidenta Miloše Zemana. Hlavě státu se do odvolání nechce. „Od okamžiku, kdy Roman Prymula nastoupil do vlády, bylo jasné, že nikdy nebyl ve skutečnosti reprezentantem hnutí ANO, ale byl dalším ministrem, který sedí ve vládě za Hrad,“ hovoří zcela na rovinu odborník na volební a stranické systémy.

Podle Absolventa doktorského studia na Institutu politologických studií **Fakulty sociálních věd** Univerzity Karlovy v Praze bude klíčové, zda premiér Andrej Babiš má už nyní jméno nového kandidáta, když požaduje Prymulovo odstoupení. A podle toho se bude odvíjet podvečerní schůzka v Lánech s prezidentem Milošem Zemanem.

„Pokud žádného nemá, pak bude jeho vyjednávací pozice nesmírně těžká. V okamžiku, kdy požaduje po Prymulovi rezignaci a nemá na jeho místo nástupce, pak bude Babiš pochopitelně takticky oslabený, než kdyby na setkání šel s tím, že má jednoho či dva kandidáty zvučných jmen, kteří se těší nezpochybnitelné erudice a důvěryhodnosti,“ soudí pro EuroZpravy.cz Ladislav Mrklas.

1.100. Experti k Prymulovi v restauraci: Vláda si může sypat popel na hlavu, nezachrání to ale už ani rezignace URL

WEB, Datum: 23.10.2020, Zdroj: denikn.cz, Strana: 0, Autor: Jan Tvrdoň, Infotype: Nepojmenováno, Datum importu: 24.10.2020 02:35, RU / měsíc: 358 647, Celková návštěvnost: 41 097, Rubrika: Česko, AVE: 40 000,00 Kč, Země: Česko, GRP: 0,46

Návštěva luxusní pražské restaurace ministrem zdravotnictví Romanem Prymulou a předsedou poslaneckého klubu ANO Jaroslavem Faltýnkem rozbouřila politickou scénu, koaliční ČSSD i opozice vyzývá šéfa resortu k odstoupení. Případ může podle odborníků na komunikaci torpédovat i snahu vlády přesvědčit občany, aby dodržovali ochranná opatření.

Česko se během podzimu propadlo na chvost mezi evropskými státy, v zemi velmi výrazně vzrostl počet nakažených, hospitalizovaných i zemřelých.

V této situaci nastoupil na post ministra zdravotnictví epidemiolog Roman Prymula, který v minulých dnech opakovaně apeloval na veřejnost, aby dodržovala vládní restrikce. Vyzval ji k tomu i v mimořádném televizním projevu. Deník Blesk ale dnes přišel s informací, že sám ministr porušuje vládní zákazy.

Podle odborníků na politickou komunikaci si tímto vlada podkopala nohy. To, že ministr zdravotnictví, který s naléhavým výrazem prosil národ o dodržování opatření, je přistižený při zakázané návštěvě restaurace, pro Deník N interpretují Denisa Hejlová, Miloš Gregor a Karel Komínek.

Přečtete si také Arogance a pohrdání lidmi, musí rezignovat, vyzvali ministři za ČSSD Prymulu po jeho návštěvě restaurace

„Samozřejmě jde v první řadě o to, že se tímto propadne důvěra nejen v ministra zdravotnictví, ale ve vládu jako takovou. Lidé to budou interpretovat tak, že když může nařízení obcházet ministr, mohou oni taky – a nezachrání to ani případná rezignace. Mimořádně, podobné případy, i když ne tak flagrantní, se staly i v zahraničí a politici poté většinou rezignovali,“ řekla Deníku N odbornice na komunikaci Denisa Hejlová.

Expertka, která vede katedru marketingové komunikace a public relations na **Fakultě sociálních věd** Univerzity Karlovy, poznamenala, že se pozornost soustředí na Prymulu, ale vzhledem k přítomnosti druhého muže ANO Jaroslava Faltýnka padá zodpovědnost i na vládní hnutí.

„ANO se zpronevřuje svým základním hodnotám, které jsou postavené na ‚nejsme jako oni‘ – tedy běžní politici – a

„nekecáme, makáme“. Nesrozumitelná komunikace zejména pana premiéra jde proti heslu „nekecáme“, obcházení pravidel zařazuje Prymulu a Faltýnka mezi zakořeněnou představu „běžných politiků“, tedy těch, na něž se pravidla nevztahují, papalášů,“ řekla Deníku N.

Přečtěte si také Vláda ztrácí poslední zbytky důvěry, lidé jsou rozumnější než vy, reaguje opozice na Prymulu

Rovněž politolog Miloš Gregor z Fakulty sociálních studií Masarykovy univerzity vidí „zásadní problém důvěry ve vládní opatření“.

„Roman Prymula je jedním z členů vlády, který stále měl důvěru veřejnosti a byl vnímán jako expert. Když on řekl, že je situace vážná a je třeba dodržovat opatření, většina společnosti tomu věřila. Na rozdíl od premiéra, který důvěru ztratil,“ myslí si Gregor.

„Ve chvíli, kdy se Prymula chová papalášsky a nedodržuje vládní pravidla, je to velký problém. Není pak uvěřitelný se svými apely, že je situace vážná a je třeba dodržovat všechna opatření, když pak sám poruší několik opatření najednou,“ říká pro Deník N Gregor. Vláda navíc podle něj může se ztrátou důvěry dělat jen málo, není to její první přešlap.

Důvěra je podle něj podkopávána dlouhodobě. „Kdyby kabinet jednal a komunikoval transparentně a férově a nyní se stala jedna chyba, umím si představit, že si posype hlavu popelem, omluví se a nebude to mít zásadní dopady. Ale těch problémů se za poslední měsíce navršila celá řada a manévrovací prostor vlády je velmi omezený,“ vysvětluje Gregor.

Smířlivější k chování ministra a šéfa poslanců ANO není ani Karel Komínek z Institutu politického marketingu. Ten připomněl, že podobné chování je problémem zejména v zemi, kde má velká část lidí k politikům obecný despekt.

„Jsou často vykreslováni jako ‚oni‘, což je narativ, který často používají populisté a věří mu spousta lidí: ‚My, občané,‘ jsme vybaveni cností, kterou je selský rozum. Vedle nich jsou ‚oni, politici,‘ kteří dělají nerozumná opatření. Takové chování ten narativ může podporovat a to vládní komunikaci nabourává,“ říká Komínek pro Deník N.

I podle něj má vláda pouze omezené možnosti, jak s důvěrou kolem protikoronavirových opatření bojovat. Základním opatřením by podle Komínka mělo být dodržování vládních nařízení jejími členy za všech okolností.

To, že vláda bude dodržovat vlastní opatření, podle Karla Komínka ke zvládnutí epidemie stačit samo o sobě nebude. „Vládní experti by měli jasně říct, jaké jsou různé typy opatření, které je možné udělat, které zvažujeme. Následně by se měly vyškrtat ty, které se špatně komunikují a mají nízký význam pro zastavení šíření toho viru,“ popisuje Komínek.

„Následně by se měla veřejnosti ukázat tabulka s jasnou strukturou opatření. V několika stupních. V nich by bylo napsáno, že pokud se bude virus šířit tímto způsobem, aktivujeme přesně tato opatření. Mohlo by to být navázáno na různé parametry. Reprodukční číslo, počet mrtvých nebo cokoli jiného. Podstata je, že občan musí vědět, co se může zavádět za opatření a kdy se to stane,“ říká Komínek.

Konzultant Institutu politického marketingu se domnívá, že taková komunikace by v lidech mohla vyvolat dojem, že má kabinet jasný plán a ví, co dělá. Tím by mohla stoupnout i důvěra v jednotlivá opatření a politiku. „Ale myslím, že na to začíná být pozdě, a nejsem si jist, jestli to půjde ještě úplně zachránit,“ říká Komínek. Gregor podotýká, že případný odchod ministra zdravotnictví je problematickým krokem. Zejména z praktických důvodů.

„Andrej Babiš nemá žádný rezervoár osobností, kterými by ho mohl nahradit. Ukazuje se to i na dalších úrovních, že prostě nemá lidi, kterými by mohl nahrazovat politiky, kteří selžou ve své funkci. Těžko si představit, že by byl jiný epidemiolog nebo expert v této situaci ochotný a nadšený vzít místo ministra zdravotnictví,“ říká politolog.

Vláda by mohla podle něj požádat veřejnost o shovívavost. „Umím si představit, že kvůli zdůraznění závažnosti situace se pan premiér a ministr zdravotnictví omluví a řeknou například, že po odeznění této vlny dají všanc důvěru vlády a požádají znovu o důvěru. Uznají chybu, ale v tuto chvíli poprosí o dodržování těch opatření,“ dodává Gregor.

Přečtěte si také Prymula s Faltýnkem pohřbili legitimitu vlády. Jejich konec v politice je naprosté minimum, odstoupit by ale měl i Babiš

1.101. Pomáháme Prymulovi v boji s dezinformacemi [URL](#)

WEB, Datum: 23.10.2020, Zdroj: echoprime.cz, Strana: 0, Autor: Daniel Kaiser, Infotype: Nepojmenováno, Datum importu: 24.10.2020 02:35, RU / měsíc: 1 715 242, Celková návštěvnost: 129 198, Rubrika: Homepage, Rozhovory, AVE: 30 000,00 Kč, Země: Česko, GRP: 1,44

Brzy po nástupu do funkce ministra zdravotnictví Roman Prymula na svém Twitteru oznámil, že ministerstvo zahajuje spolupráci s firmou Semantic Visions Františka Vrabely. Ta se podle vlastních slov specializuje na mapování ruských a čínských dezinformací, tvrdí o sobě, že v tom dosáhla světové úrovně. Nově má pomáhat ministerstvu v boji s dezinformacemi, které prý doprovázejí covid-19. Je Vrabel expert, muž na svém místě, nebo prodáváč horkého vzduchu? Nabízíme čtenářům výlet do jiného světa.

Brzy po nástupu do funkce ministra zdravotnictví Roman Prymula na svém Twitteru oznámil, že ministerstvo zahajuje spolupráci s firmou Semantic Visions Františka Vrabely. Ta se podle vlastních slov specializuje na mapování ruských a čínských dezinformací, tvrdí o sobě, že v tom dosáhla světové úrovně. Nově má pomáhat ministerstvu v boji s dezinformacemi, které prý doprovázejí covid-19. Je Vrabel expert, muž na svém místě, nebo prodáváč horkého vzduchu? Nabízíme čtenářům výlet do jiného světa.

Proč je podle vás tak důležité bojovat s dezinformacemi kolem koronaviru?

Protože spousta lidí nevěří, jak nebezpečný tento koronavirus je. Oni si myslí, že je to pouhý výmysl, aby nad námi kdosi získal moc. A zadruhé vidím, že dezinformační zdroje popírají či relativizují opatření, která se každá rozumná vláda ve světě snaží přijmout tak, aby šíření viru zpomalila. Nejsem brouk Pytlík a nejsem epidemiolog, ale k informační stránce věcí kolem covidu se myslím vyjadřovat mohu.

Jaké dezinformace o covidu nás tedy ohrožují?

Rozlišujeme ve firmě tři základní skupiny. Ta první popírá existenci koronaviru obecně, tvrdí, že vlastně vůbec není. Ocituji vám titulek jednoho článku z ČeskoAktuálně.cz: Brazílie odhalila podvod s covidem. Prázdná nemocnice, prázdné rakve. Ten článek tvrdí, že nic takového, jako jsou mrtví na covid, v Brazílii není. Druhý typ dezinformací v naší metodologii uznává, že covid-19 existuje, a soustředí se na jeho původ. Nabízí několik variant, například že covid-19 byl uměle vytvořen a uměle rozšířen, ať už Američany, nebo Číňany. A to proto, aby se svět dostal pod kontrolu WHO, nebo řekněme americké vlády. Velmi silný je narativ protigatesovský, výklad, že tu jde o to, aby se světová populace dostala pod kontrolu elit. No a současně zdroje, které publikují tyto články, velmi často velebí ruský přístup. A ač se většinou stavějí proti tvůrcům vakcín ze Západu, tak ale současně glorifikují vakcínu ruskou. A konečně třetí typ dezinformace - ten ani nepopírá existenci viru, ani se nesoustřeďuje na jeho původ, ale zpochybňuje závažnost tohoto viru a jeho potenciálních rizik. Je velmi kritický k proticovidovým opatřením.

A na tom je něco špatné? Otázka, jestli léčba už teď není pro společnost daleko škodlivější než to, co způsobí covid, je úplně legitimní.

Jenže v oblasti dezinformací, manipulativního obsahu nejde jen o fakta. Jde i o to, jakým jazykem jsou příslušné články psány. Jestli jazykem, který podporuje nenávisť nebo nesnášenlivost a kterému říkáme polarizační jazyk, kdy už jen díky tomu, jak jsou napsány, podněcují nenávisť vůči lidem s opačným názorem. To je přece podlá taktika. U té třetí skupiny bych ještě doplnil podnarativy, jak je detekuje náš algoritmus. Patří sem zpochybňování statistiky počtu a příčin úmrtí, zpochybňování přesnosti a výsledku testů. Patří sem popírání účinnosti nošení roušek. Objevil se dokonce text s odvoláním na údajnou americkou studii, podle níž prý nositel roušky podstupuje dvacetkrát větší riziko, že chytne covid, než když roušku nenosí. A poněvadž vím, že pochybnosti o nošení roušek se vyskytují i mezi lékaři, neodpustím si poznámku: Předpokládám, že kdyby šli ošetřovat pacienta s ebolou, tak by si všichni ti kritici z lékařské obce roušku vzali... Patří sem i demonizace očkování a vakcín, jako kdyby prostřednictvím vakcín ze světa nezmizely nemoci, na které dlouho umíraly miliony lidí. A nakonec, a vnímám to třeba i u vás, sem patří popírání účinnosti a potřeby epidemiologických opatření.

Proč vás to trápí natolik, že jste nabídli služby státu?

Věnujeme se tomu z přesvědčení, skutečně si myslíme, že ty dezinformace pro naši společnost škodlivé jsou. Ono v České republice se to navíc má tak, že zdroje, které publikují dezinformace ke covidu jak na běžícím pásu, jsou tytéž zdroje, které trvale ukazují ruský pohled na věc, papouškují ruské narativy, samozřejmě ve prospěch Ruska.

Hypotéza, že virus byl vytvořen uměle, k získání vlády nad světem, je ruské provenience?

Když o tom člověk přemýšlí, tak přece vidí, že ani tenhle narativ nepřišel do vzduchoprázdna. Dezinformace o koronaviru jsou v českém prostředí až z 95 procent roznášeny skupinou asi dvaceti webů. Je to tatáž dvacítko, která víceméně tvoří dezinformační scénu u nás, která dlouhodobě brojí proti našemu demokratickému zřízení a proti hodnotám Západu, která nám dává za vzor Rusko, případně Čínu. Tak přesně tato scéna teď rozsévá i dezinformace o covidu. Podle mě ten překryv není náhodný.

A proč vylučovat a priori například hypotézu, že virus má umělý původ? Zpočátku se dokola opakovalo, že nákaza přeskočila na člověka na trhu s živými zvířaty ve Wu-chanu, ta je, zdá se, mezitím opuštěna. Jsou lidé, dokonce vědci, kteří tvrdí, že Číňané skutečně manipulovali s virem v laboratoři a že jim buď unikl schválně, nebo nedopatřením.

Tak... my nejsme schopni autoritativně určit, jestli byl virus vytvořen pomocí lidské ruky. To není těžštěm naší práce.

Před chvílí jste mi vyjmenoval soubor manipulativních témat, mezi nimi zpochybňování statistik, kritiku vládních opatření, hypotézu o umělém původu viru.

Náš algoritmus nevyhodnocuje fakta samotná, ale to, jakým způsobem jsou podávána. My jsme schopni v režimu našeho algoritmu ukázat, které z těch článků v obrovském moři článků na dané téma publikovaných lze důvodně považovat za manipulativní. Jaké texty byly určeny k tomu, aby zvětšovaly trhliny, které i v naší společnosti přirozeně jsou. Ale nejsme státní orgánové, pouze chceme, aby někdo, kdo má vliv na veřejné mínění, od nás naši analytickou informaci vzal v potaz.

Jak vlastně určujete témata, která budete mapovat? To vám ministerstvo zdravotnictví vždycky dodá nějaký seznam a vy pak mapujete cesty, způsob rozšiřování těch informací a domněnek?

Ne. Zadání nejde od ministerstva zdravotnictví ani od státu, v tomto ohledu jsme proaktivní. My sami identifikujeme a sbíráme narativy, takové ty příběhy, jako že třeba šířit koronavirus pomáhají sítě 5G, a podobné nesmysly. Ty my jsme si identifikovali ve firmě sami a celou řadu z nich analyzujeme. A já předpokládám, že ministerstvo zdravotnictví si nás najalo proto, aby znalosti, které už máme, ono mohlo využít ve prospěch našeho obyvatelstva. My jsme šli proaktivně za ministrem zdravotnictví.

Neboli ty narativy a podnarativy, od původu covidu až ke zpochybňování vládních opatření, jste si sepsali vy sami v Semantic Visions?

Ano. A s některými těmi podnarativy nám už na jaře pomohla **Fakulta sociálních věd** Univerzity Karlovy.

Neutínáme tím, že některé otázky kolem koronaviru zařadíme mezi dezinformační narativy a podnarativy, předčasně debatu -

už vzhledem k tomu, že koronavirus se objevil teprve před nějakými devíti měsíci a leccos kolem něj je pořád nejasné?

Pozor. Mezi články identifikovanými naším algoritmem se vůbec neobjevují, skoro jako kdyby neexistovaly články z jiných než nám dávno známých dezinformačních zdrojů. Jen asi desetina námi zachycených článků byla publikována na všech těch ostatních téměř 5000 českých webech, které sledujeme. Přičemž názory na blozích mezi dezinformace vůbec nezařazujeme. Myslím, že pokud nejste pravidelný čtenář Pravdive.eu, CZ24.news, Pravého prostoru, Sputniku a podobně, tak se k článkům, které náš algoritmus vyhodnotil jako dezinformace, vůbec nedostanete. Co formulujete vy - jako že covid je tu s námi příliš krátkou dobu na to, abychom o něm všechno věděli -, to jsou určité legitimní otázky, takže ani náš algoritmus je jako dezinformace nevyhodnocuje. Důležité je pochopit, že tento algoritmus nebere v úvahu jen fakta samotná, my nejsme fact-checker. On bere v úvahu především jazyk, jakým se informace podávají. Dám příklad Ameriky, abych se nedotkl nikoho odsud. Je myslím velký rozdíl, když napíšete, že Joe Biden je nepoučitelný socialista, a když napíšete, že Biden je kryptokomunistické prase. A ten rozdíl naše algoritmy vnímají. Když někdo napíše nenávistné věty typu Ta německá kráva Merkelová, horší než Hitler atd., tak my to prostě vyhodnotíme jako obsah nebezpečný pro společnost. Můžu vás uklidnit, náš algoritmus označuje jen velké extrémy. Řekl bych, že takové, které s demokratickým právem na diskusi nemají nic společného.

Takže kdybych napsal, že Merkelová zneužívá koronaviru k prosazení nějaké určité politiky - například společné dluhopisy v EU - a odpustil si tu krávu, váš algoritmus mě nezaeviduje?

Přesně tak. Nejdeme ani tak po klíčových slovech, ale po celkovém kontextu.

Neboli jste vlastně takoví češtináři internetu - hodnotíte sloh, kompozici, výrazivo.

Do značné míry ano. Algoritmus nehodnotí jednotlivá tvrzení na základě využití statistiky, jak by si to možná představoval laik. Základem je takzvaná sémantická analýza, která pracuje s morfologií jazyka, významem slov, celkovým kontextem a podobně.

A nejde právě tohle úplně principiálně proti svobodné diskusi, když se ze sebe někdo udělá arbitra stylu a stanovuje, co je ještě přijatelné, a co už ne?

Já myslím, že nejde. Tipoval bych, že kdybyste články označené naším algoritmem za manipulativní, respektive dezinformační viděl, že byste s obsahem velké většiny z nich nesouhlasil, protože byste si sám řekl, že to už bylo přes čáru.

To je možné, ale neosoboval bych si právo rozhodovat, co je možné psát, a co už je fuj. Notabene s úředním pověřením.

Zaprvé my nejsme státní autorita, téhle činnosti se věnujeme z dobré vůle, poněvadž to cítíme jako problém. A chceme státu dát lepší poznání toho, co se v českém kyberprostoru děje. Jak by případně měl komunikaci s lidmi upravit. Například že té komunikaci vůbec nepomáhá, když vládní představitelé říkají každý něco jiného. V takovém prostředí se zdrojům, které se snaží rozdělit českou společnost, logicky pracuje lépe. Tady my poskytujeme ministerstvu zpětnou vazbu, aby upravilo komunikaci a svou informační politiku. Tak aby měla větší dopad na lidi.

Jak vlastně ten váš algoritmus pracuje? Co ho zajímá? Je to robot, do kterého vy vepíšete nějaké zadání?

Ano, je to robot naprogramovaný člověkem, takže ten program nespadá do umělé inteligence. Pohybujeme se v oblasti strojové inteligence, která je pořád ještě chytřejší než inteligence umělá. Náš algoritmus je mimořádně složitý. Vynechám teď, jak se dostane k relevantnímu textu. Ale když už je u něj, když eliminuje reklamu a začne s textem pracovat, tak rozpozná, v jakém je jazyce, rozpozná, jaká témata jsou v něm diskutována. Pracuje s jazykem a snaží se přitom napodobovat práci v našem mozku. Mozek jsme si my lidé vytvořili pro lepší pochopení informací a pro vytváření představ máme jazyk. Tak ten algoritmus pracuje s jazykem. Prostřednictvím morfologie jazyka pracuje se slovy a jejich významy, se slovními spojeními a také s širším kontextem. Umí například rozpoznat, kdy jde o nenávistnou řeč. Výsledkem analýzy, kterou takto provedl náš robot, jsou metadata, informace o informacích. Ke každému článku tak 200, 300 metadat.

Můžete dát příklad?

Máte článek o covidu-19. Algoritmus k tomu přiřadí hodnotu relevance. Například že se článek z 80 procent dotýká covidu. Vypíše další v textu nakousnutá témata: týká se pandemie, zápalu plic, lékařské techniky, plicních ventilátorů, úmrtí, vládních politik... Identifikuje zmíněné instituce a osoby. Zjistí, že se článek týká řečnického ministerstva zdravotnictví, že obsahuje vyjádření toho či onoho. Vypíše, na které zdroje se článek odvolává. Je toho hodně, z každého zpracovaného článku tak vznikne dlouhý seznam čísel. A s těmi algoritmus dál pracuje. Například ho zajímají všechny články, které se týkají nějaké instituce. A nás v Semantic Visions tradičně zajímají články obsahující dezinformační narativy. Z předchozí práce máme těch dezinformačních narativů - typu Rusko bylo vždycky obětí a nevedlo agresivní války - vypracovaných celou řadu. A podobným stylem jsme přistoupili k tématu covid-19. Takže jsme schopni rozlišit téma covid obecně od manipulativního, nenávistného obsahu, jehož cílem je zmást v této věci veřejnost.

Zadání, z něhož robot pozná, co kolem covidu je manipulativní... Tím ho ale krmí vaši lidé?

Přesně tak.

A dávají tam i kritiku vládních opatření, že jsou přehnaná? Tu kritiku jste jmenoval na začátku jako jeden z vašich podnarativů.

Ne ne ne. Teď nevím, jestli nechcete slyšet, co vám vykládám. Aby byl text uznán za dezinformaci, musí splňovat ještě i ty další dimenze, jako je třeba nenávistná řeč. Anebo tam musí být přítomen ještě další narativ, o němž empiricky víme, že tvoří součást repertoáru dezinformační scény. Takže do rastru nám například spadne autor, když napíše, že to je biologická zbraň, a současně tvrdí, že ta biologická zbraň byla vytvořena k oslabení role Ruska a křesťanství ve světě.

Jaký myslíte, že ta dezinformační scéna má v české populaci zásah?

Jsou na to průzkumy, jeden takový si nechalo loni zpracovat ministerstvo vnitra od STEM, posléze ho nechtělo ani zveřejnit. Tento průzkum došel k závěru, že dezinformačním webům důvěřuje 29 procent našich občanů.

Mně zase připadá, že tu vaši dvacítku dezinformačních webů skoro nikdo nečte. A že okázalým bojem s dezinformační scénou se teď akorát vládě pomáhá šmahem delegitimizovat všechnu kritiku Prymulových opatření. Ale kritika zavřených škol prostě není totéž co teorie o přenosu koronaviru přes 5G.

My ale jen zprostředkováváme znalost dění v českém kyberprostoru. Kapitána lodi taky bude zajímat, jaké jsou oceánské proudy, v jakých hloubkách a kde se nacházejí živiny. Abyste spustil síť a našel v nich ryby, potřebujete o moři něco vědět. Jinak pracujete naslepo. A máte nejspíš naprosto zkreslenou představu, co se pod vámi vyskytuje. Vojáci na to mají speciální obrat: situační povědomí. My vládě pomáháme pochopit, co se na internetu s informacemi děje. A co z naší analýzy oni převedou do své politiky, je už jejich věc.

1.102. Bude Zeman oddalovat odvolání Prymulů? Hrad zmínil vstřícnost, politologové se neshodnou [URL](#)

WEB, Datum: 24.10.2020, Zdroj: blesk.cz, Strana: 0, Infotype: Nepojmenováno, Datum importu: 25.10.2020 02:37, RU / měsíc: 4 423 137, Celková návštěvnost: 947 133, Rubrika: Koronavirus, AVE: 59 000,00 Kč, Země: Česko, GRP: 10,52

Politolog Ladislav Mrklas z CEVRO Institutu v Praze nepovažuje za jednoznačné, že prezident Miloš Zeman odvolá ministra zdravotnictví Romana Prymulu (za ANO), jak mu v pátek navrhl premiér Andrej Babiš (ANO). Očekává spíše průtahy. Petr Just z Metropolitní univerzity v Praze se domnívá, že k odvolání dojde, ač loňská zkušenost s odvoláním ministra kultury Antonína Staňka (ČSSD) podle něj velí k opatrnosti.

„Pan prezident postupuje v dohodě s premiérem. Zvolený postup je maximálně vstřícný, optimální, plně odpovídá vzniklé situaci. Pan prezident nebude přispívat k mediální hysterii. Klíčové je, že díky řešení, které vzniklo v Lánech, není nikterak ohrožen boj s nebezpečnou pandemií,“ uvedl na twitteru hradní mluvčí Jiří Ovčáček po schůzce premiéra s prezidentem v Lánech.

Podle Josefa Mlejnků z katedry politikologie **Fakulty sociálních věd** Univerzity Karlovy ale průtahy už začínají tím, že podle premiérova vyjádření bude nový ministr zdravotnictví nejdříve ve čtvrtek. Lubomír Kopeček z Masarykovy univerzity v Brně si nemyslí, že by se kauza Staněk opakovala.

Babiš předložil v pátek v Lánech Zemanovi návrh na Prymulovo odvolání. Ministr předtím odmítl vyhovět žádosti předsedy kabinetu, aby sám rezignoval kvůli fotografiím při odchodu z restaurace. Babiš hlavě státu navrhl Prymulova nástupce, Zeman by se s ním měl sejít v úterý. Premiér doufá v to, že ve čtvrtek ho bude moci uvést do úřadu. Jméno kandidáta, kterého hlavě státu navrhl, neprozradil. Nicméně podle webu Lidovky.cz jde o Jana Blatného, náměstka brněnské fakultní nemocnice.

Podle Mrklase Babišovo vyjádření zakládá důvod pro řadu otázek. „Proč prezident neodvolal ministra Prymulu ihned? Proč nejmenoval ihned nového ministra? Proč se má s kandidátem na ministra sejít až v úterý? Jsme v krizové situaci a nemáme ani den na prodlevu. Z toho tedy usuzuji, že to vůbec není jednoznačné a očekávám spíše průtahy. Vlastně již to samotné odložení skoro o týden je v naší situaci průtahem. Doufejme, že posledním,“ napsal ČTK.

„Prezident mi vyšel vstříc, dostal jsem termín“

„Zkušenost z odvolávání ministra Staňka velí k opatrnosti. Přesto se domnívám, že prezident nakonec pana Prymulu odvolá a jmenuje nového ministra. Ale o něčem svědčí už to, že harmonogram případné změny počítá se jmenováním až ve čtvrtek, zatímco při jmenování pana Prymulu to bylo vyřešeno do druhého dne. Současná situace by si zrovna v případě tak klíčové pozice, jakým je ministr zdravotnictví, zasloužila spíše flexibilnější postup,“ sdělil ČTK Just.

Loni při návrhu na Staňkovo odvolání Zeman krok několik měsíců odkládal s argumentem, že mu ústava neukládá žádnou lhůtu, ve které má konat. Babiš se nyní průtahů nebojí. „Prezident mi vyšel vstříc, já požádal dnes o termín a okamžitě jsem ho dostal,“ řekl. Situace kolem Staňka nemá podle něj se současnou nic společného. Podle článku 74 ústavy člena vlády odvolává prezident, jestliže to navrhne předseda kabinetu.

Zeman držet Prymulu v takové situaci nechce, míní Kopeček

Podle Kopečka se dá z Babišova vyjádření opatrně vyvodit, že prezident je k odvolání vstřícný. „Samozejmě, není to oficiální postoj prezidenta, takže je dobré to brát s trochou opatrnosti. Ale i tak si nemyslím, že by se tu opakovala kauza Staněk, tj. několikaměsíční zdržování při odvolávání ministra. Podle mne se v tom hodně promítá fakt, proč k odvolání ministra má dojít, tj. kvůli destrukci důvěry v ministra poté, co porušil karanténní opatření, která sám prosadil. Navíc k tomu došlo v situaci, kdy jsme zjevně uprostřed nejhorší krize v polistopadové historii Česka,“ poznamenal na dotaz ČTK.

Zemanovi podle Kopečka záleží na vlastní veřejné reputaci. Tím pádem držet v takové situaci Prymulu dlouhodobě v úřadu nechce, protože by to poškozovalo i jeho, míní. „Navíc podle mne má prezident pořád zájem na dobrých vztazích s premiérem Babišem, byť toto je jen jeden z faktorů v jeho uvažování, a příliš velkým zdržováním by mu opravdu hodně komplikoval situaci,“ doplnil.

Průtahy začínají. Ale proč?

Zjevně ale podle něj nebude Prymulovo odvolání a jmenování nového ministra tak rychlé, jako v září výměna Adama Vojtěcha (za ANO) za Prymulu. „Za jiných okolností by to nevadilo, nicméně teď to není šťastné vzhledem k situaci s pandemií. Mít týden, kdy končící ministr zdravotnictví už ztratil autoritu, je dost problematické pro přijímání jakýchkoliv opatření, nebo i vynucování těch stávajících. Navíc bude nějakou dobu trvat, než se Prymulův nástupce zorientuje v úřadu - pokud to tedy není někdo přímo z ministerstva zdravotnictví,“ dodal Kopeček.

„Průtahy už vlastně začínají. Podle premiérova vyjádření v Lánech po jednání s prezidentem bude nový ministr zdravotnictví nejdříve ve čtvrtek, tzn. skoro za týden. Vzhledem k tomu, že zuří epidemie, jde o neúnosně dlouhou dobu,“ napsal ČTK Mlejnek.

1.103. „Zpěvák“ Vojtěch na jaře? Zvládl, poklona. Pozor, věc, ve které Prymula propadl. Petr Žantovský i ke jménům Pirk, Smucler a Hnízdil [URL](#)

WEB, Datum: 24.10.2020, Zdroj: parlamentnilisty.cz, Strana: 0, Autor: Jiří Hroník, Infotype: Nepojmenováno, Datum importu: 25.10.2020 02:33, RU /

TÝDEN V MÉDIÍCH Roman Prymula se zřejmě příští týden bude muset rozloučit s funkcí ministra zdravotnictví. Petr Žantovský se v přehledu mediálních zajímavostí zabývá tím, proč šéfovi v této době tak důležitého resortu lidé nedůvěřovali. Příčinu u Romana Prymulu vidí zřejmou. Každý učitel rétoriky a komunikace potvrdí, že politik při sdělování negativní zprávy národu nesmí udělat jednu zásadní věc. Ale přesně ta se při vystoupeních ministra Prymulu děla.

Po necelých pěti týdnech v čele resortu zdravotnictví zřejmě skončí ve funkci ministra Roman Prymula. Vaz mu zlomila schůzka se šéfem poslanců ANO Jaroslavem Faltýnkem uskutečněná v jedné z restaurací, které přitom mají být už pár dní zavřené. Jeho vládnutí nad Českem líčí první část pravidelného přehledu mediálních zajímavostí. „Čím jiným tedy začít, než covidem a nouzovým stavem vyhlášeným naší vládou pod vedením plukovníka Prymulu? Ne, nepřekřekl jsem se. Komunikace tématu covid byla v posledních týdnech – za naší exekutivu – zjevně řízena ministrem zdravotnictví. Premiér byl v mnohem větší defenzivě, než byl zjara. Kdo si pamatuje jeho téměř bojovné tiskovky, klade si otázku, kam tato rozhodnost zmizela,“ uvádí pro ParlamentníListy.cz Petr Žantovský.

Hned ale zdůrazňuje, že to vůbec nemluví o chorobě samotné. „Nejsem epidemiolog, nejsem vůbec lékař, z věcného hlediska problému naprosto nerozumím, a proto se k němu stabilně nevyjadřuji. Ano, mám z nemoci – i z této – strach, jako snad každý normální člověk, a mám důvěru v to, že naši zdravotníci vědí, co činí. Zamýšlím se ale i nad tím, co slyším od mnoha lidí ve svém okolí. A rozhodně teď nemám na mysli najaté fotbalové křiklouny na Staromáku, zneužívající pokojné shromáždění lidí s nějakým názorem, a tím vytvářející dojem, že jde o akci chuligánskou. Jen vzpomeňte, že nás na Václaváku komunistická propaganda v lednu či srpnu 1989 taky nazývala chuligány a asociálními živly,“ připomíná mediální analytik události před více než třiceti lety.

Příjemce negativní zprávy se nesmí začít bát

„Není vám ta podobnost podezřelá, zejména když si k tomu přičtete listopadové Zifčáky? Tedy z mosta do prsta: proč tolik lidí nevěřilo tomu, co slyšelo z úst ministra Prymulu? A šlo o lidi, kteří také nemají medicínské vzdělání jako já, zato však měli silný pocit, že se tu na ně hraje levá. A opět: teď vynechávám šoumeny typu doktora Hnizdila či zubaře Šmuclera. Ti si skrze své petice dělají piárko. Spoléhají na to, že až bude po všem a lidé si začnou zase standardně léčit zuby nebo záda, na jaká jména si vzpomenou? Na jejich. To je marketink. Jen nechápu, proč to má zapotřebí profesor Pirk či televizní psycholog Honzák. Od těch by člověk přece jen čekal trochu uměřenosti, ale nešť,“ poznamenává Petr Žantovský.

Odpověď na základní otázku nedůvěry vůči vedení státu je podle něj prostá. „Selhala tu komunikace. Každý učitel rétoriky a komunikace by vám řekl, že to poslední, co máte dopustit, sdělujete-li velkému společenství lidí – zde národu – nějakou negativní zprávu, že nesmíte ani na vteřinu zvýšit hlasovou kadenci, nesmíte vpustit do své řeči žádnou panickou emoci, váš posluchač a divák se v žádném případě nesmí začít bát, jen co se vaše tvář, byť aktuálně s rouškou, objeví na obrazovce. A přesně to se dělo. Ministr Prymula vystupoval, zřejmě jak byl kdysi zvyklý, po důstojnicku, vojensky rázně, nesmlouvavě. Už mu jen za zády chybí silní hoši s halapartnami. Všechno špatně. Tomuto muži, i kdyby sděloval národu, že státní zlaté rezervy vzrostly o 300 procent, z nichž bude každému občanu vyplacen stotisícový dar, by nejspíš nikdo nevěřil,“ domnívá se mediální odborník.

Lékař Prymula by z komunikace propadl všude

Tuší, že by si mnoho lidí položilo otázku: co se za tím skrývá, co na nás chystá nebo čím za to zaplatíme. „A to je pro důvěryhodnost veřejné osoby konečná. Vzpomínám si, jak v prosinci roku 2017 nastupoval do úřadu na Palackého náměstí zpěvák ze Superstar Adam Vojtěch. To bylo pochybovačů. Přiznám, že i já jsem měl jakousi pochybnost, zda k této portfeji mu stačí tato kvalifikace plus diplomy z Právnické fakulty a z **Fakulty sociálních věd**, které získal na Univerzitě Karlově. Vždyť v době nástupu do čela Ministerstva zdravotnictví mu bylo pouhých jedenatřicet let. Dnes se přistihují, že na Vojtěcha vzpomínám s obdivem a úctou. Ve své příšerně komplikované situaci letos na jaře ustál to hlavní: ani smítkem nevyvolal v národě paniku,“ kvituje s respektem Petr Žantovský.

Oceňuje i jeho rozvahu a klid v těžkých chvílích. „Dokázal skoro až konejšivě uklidňovat ty, kteří logicky měli strach. Kdo by ho neměl, pamatujeme si ještě ptačí, prasečí a jiné virózy, které jsou přece – podle odborníků – z podobného tyglíku jako covid. Vojtěch v žádném případě nemohl na jaře předvídat, co nastane, dělal tedy to, co uměl nejlépe. Mluvil k lidem tak, aby mu aspoň trochu důvěřovali. Plukovník Prymula je sice lékař, ale z komunikace by propadl na jakékoli škole. Jestliže se dnes mnozí pochybovači o oficiální verzi covidové kampaně, jsem plně přesvědčen, že za to může zcela chybná komunikační strategie. Nebo je to ještě horší, a žádná komunikační strategie prostě není. Vystrčil se před kamery ministr Prymula a každému bylo vlastně jedno, co bude říkat, protože mu jednak už mnoho lidí nedůvěřovalo, jednak měl takové mocenské nástroje, že se na tu nedůvěru mohl docela dobře, víte co...“ podotýká mediální analytik.

Slova šéfa úřadu vlády o ohrožování nezletilých

Ke druhému tématu ho přivedla informace deníku Právo, že se v Maďarsku rozhořel boj o LGBT výklad klasických pohádek. „Místopředsdkyně strany Naše vlast a poslankyně maďarského parlamentu Dóra Dúrová demonstrativně skartovala knihu pohádek, kterou označila za homosexuální propagandu. „Naše strana nestrpí, aby byly naše děti vystaveny homosexuální propagandě už i tím, že ji propašovali do pohádkové knihy,“ napsala Dúrová na sociální síti. Dúrová skartovala knihu pohádek s názvem Svět pohádek je každého. Kniha obsahuje přepisy známých pohádek, avšak hlavními hrdiny jsou homosexuální postavy. V knize vystupuje například lesbická Popelka a pro společný život se rozhodnou dva homosexuální princové,“ konstatuje pro ParlamentníListy.cz Petr Žantovský.

„Homosexuální princové nejsou součástí maďarské kultury. Budoucnost národa je potřebné stavět na maďarských rodinách,“ řekla Dúrová, čímž podle tamních médií jasně naznačila, že homosexuální vztahy nepovažuje za maďarské rodiny. „Nedá se prezentovat za normální něco, co takové není,“ dodala poslankyně. Za „homosexuální propagandu“ označil zmíněnou knihu pohádek také šéf úřadu vlády Gergely Gulyás. „Sexuální identita je soukromá záležitost, ale existuje určitá hranice. Homosexuální propaganda by se neměla zaměřovat na děti,“ řekl Gulyás, podle kterého jde o ohrožování nezletilých. „To jsou

nadmíru rozumná slova. Sexuální orientace je výlučně soukromou záležitostí, pokud nositel takové orientace touto skutečností neobtěžuje nebo neohrožuje svoje okolí.," připomíná mediální odborník.

Pro rodinu, pro budoucnost. Pro LGBT, pro sebe

Má za správné, že časy, kdy byla homosexualita trestná, jsou dávno pryč. „Mnoha lidem to pomohlo od frustrací a strachu. Že se však nejedná o standardní chování, na tom panuje nejspíše většinová shoda, aspoň v euroatlantickém prostoru. Ale opět: že má někdo nějaký genetický vklad, je to pouze a výlučně jeho problém. Proto mám porozumění pro každoroční odpor mnoha lidí vůči akcím typu Prague Pride. Tedy maškarním pochodům ordinárních postav, z nichž mnohé snad ani nemají vyhraněnou homosexuální orientaci, ale prostě se přišly na Václavák nebo na Letnou za veřejné peníze pobavit. Jen letošní de facto nekonaná Prague Pride přišla daňové poplatníky skrze rozpočet pražského magistrátu na milion,“ kroutí Petr Žantovský nevěřičně hlavou.

Má v této komunitě lidí odlišné sexuální orientace mnoho přátel a ví naprosto bezpečně, že nikdo z nich na tu „Pride“ nikdy nešel. „Protože by se styděl za chování těch, kdo tam vystupují údajně jeho či jejím jménem. A vůbec si nejsem jist, že by kdo z nich chtěl číst svým dětem – ano, i homosexuálové či lesby mají děti a tyto děti mají svaté právo na prožití normálního dětství – pohádku o lesbické Popelce. Zničit knihu před kamerami v parlamentu není možná příliš vkusné, ale je to rozhodně účinné. Politik, který dává najevo, že je pro něj základní hodnotou rodina, pracuje pro budoucnost. Politik, který se veze na módní vlně mediálních LGBT témat, pracuje jen pro sebe. V Maďarsku i v Polsku už to pochopili. Nad Slovenskem v tomto smyslu visí otazník. A nad Českem? Obnažená – s prominutím – zadnice,“ nebere si mediální analytik vůbec servítky.

Vezmi domů víc cizích chlapců, dostaneš i na bonbóny

Závěrem však nabízí přece jen trochu humoru, byť značně hořkého. „Skrze webovou kolportáž mi na stůl přichází mnoho různých materiálů, z velké části jsou to hlouposti, putující rovnou do koše. Tentokrát jsem ale po přečtení nabyl jistoty, že se o to musím podělit, neboť je to jednak vtipné, jednak, a to hlavně, naprosto přesné. Tak aby se nikdo nemohl vymlouvat, až bude zase papouškovat politické fráze o výhodnosti našeho bytí v Evropské unii. Zbytek dnešního Týdne v médiích je doslovný citát, který nepotřebuje komentáře,“ nepochybuje Petr Žantovský.

Jak vysvětlit dítěti princip EU:

- Ty mi dáš 10 korun a já ti vrátím 15 korun. To se přeci vyplatí?
- Prikážu ti však, že si za moje peníze musíš koupit sušenky. Pořád super.
- Koupit je musíš, od koho ti řeknu a jaké ti řeknu, sám si vybrat nesmíš.
- Ne. Sušenky od mamky nepřichází v úvahu.
- Že koupíš jinde levněji nebo že Ti je mamka dá. To mě nezajímá, dostal jsi na to mé peníze.
- Neposlechneš, tak vrátíš celých 15 korun a dáš 5 korun navíc.
- Na sušenky musíš koupit krabici ode mne. Když nekoupíš, nedostaneš na sušenky.
- Nemáš už peníze? Nevadí, dostaneš ještě 5 korun na krabičku, ale mamka musí vyhodit troubu na pečení sušenek.
- Dostal jsi peníze, máš sušenky a máš krabičku na sušenky, jsi spokojený.
- Abys byl dál spokojený, musíš k sobě do pokojíčku vzít tohohle cizího kluka.
- Nechceš, že ho neznáš? Ale ty musíš poslouchat. Jinak už nedostaneš peníze, bude pokuta, nebudou sušenky, krabička ti bude k ničemu a mamka ti už sušenky neupeče, protože nemáte doma troubu.
- Když poslechneš, bude dobře. A když vezmeš do svého pokoje víc cizích chlapců, třeba dostaneš peníze i na bonbóny.
- Ještě maličkost, už nejsi Honzík ani kluk, ale jen euro dítě.

1.104. OSN má narozeniny. Nedovedla nás k branám ráje, ale uchránila před pádem do pekel URL

WEB, Datum: 24.10.2020, Zdroj: denikn.cz, Strana: 0, Autor: Michael Romancov, Infotype: Nepojmenováno, Datum importu: 25.10.2020 02:37, RU / měsíc: 358 647, Celková návštěvnost: 41 097, Rubrika: Komentáře, AVE: 40 000,00 Kč, Země: Česko, GRP: 0,46

Analýza Michaela Romancova: Největší slabinou této organizace by se mohla zdát skutečnost, že pět vítězů druhé světové války v ní dodnes může rozhodnout prakticky o všem. To, co nám ti velcí servírují, nám nemusí být vždy po chuti, ale jakékoli „menu“ je lepší než všeobecná zkáza, ke které by nutně vedl jejich střet.

Vedle 75. výročí konce druhé světové války si letos připomínáme i stejné výročí založení Organizace spojených národů. Termín spojené národy byl poprvé použit 1. ledna 1942 v provolání nazvaném Deklarace spojených národů, která oznamovala vznik koalice čtyř mocností spojených v boji proti jejich nepřátelům. Odtud pramení označení „Spojenci“ pro Čínu, Británii, Sovětský svaz a Spojené státy, zatímco pro jejich protivníky – Itálii, Japonsko a Německo se kvůli jejich smluvnímu svazku vžilo označení „Osa“ (osa Berlín–Řím–Tokio).

O den později se ke Spojencům přidala čtyři britská dominia (Austrálie, Jižní Afrika, Kanada a Nový Zéland), osm vlád evropských států v exilu (Belgie, Československo, Jugoslávie, Lucembursko, Nizozemsko, Norsko, Polsko, Řecko), devět vlád států ze Střední Ameriky a Karibiku (Dominikánská republika, Guatemala, Haiti, Honduras, Kostarika, Kuba, Nikaragua, Panama a Salvador) a vláda britské Indie.

Stalo se tak ve Washingtonu, kde od 22. prosince 1941 do 14. ledna 1942 pod předsednictvím Franklina D. Roosevelta a Winstona Churchilla probíhala americko-britská jednání známá pod kódovým označením konference Arcadia. Na ní bylo rozhodnuto, že britské a americké vojenské operace budou koordinovány, postupně převedeny pod společné velení a maximální úsilí bude vynaloženo na porážku nejsilnější z agresivních mocností – nacistického Německa.

Deklarace spojených národů se stala východiskem pro formulaci principů, které byly vtěleny do Charty OSN, kterou 50 států 26. června 1945 přijalo na zakládající konferenci v San Francisku. Charta vstoupila v platnost 24. října 1945, čímž OSN zahájila svou činnost.

OSN se zrodila z války, k níž vedl kolaps mezinárodního systému nastoleného po první světové válce. A z poznání jejích vítězů, že nějaká vyšší forma koordinace světových záležitostí je potřebná a nezbytná. Proto bylo mezi hlavní cíle organizace zařazeno: udržovat mezinárodní mír a bezpečnost; rozvíjet mezi národy přátelské vztahy; uskutečňovat mezinárodní součinnost řešením mezinárodních problémů rázu hospodářského, sociálního, kulturního nebo humanitního; podporovat úctu k lidským právům a základním svobodám; být střediskem, kde se tyto cíle budou realizovat.

Poměrně stručný a smysluplný výčet cílů. Oč větší shoda panovala, a mimochodem panuje dodnes, na potřebě udržet mír, bránit agresi, dodržovat dohodnuté normy, pečovat o prosperitu a společenský rozvoj, o to větší problémy se vždy objevily při jejich praktickém uskutečnění.

Války, kterým OSN nedokázala zabránit

Toto zcela banální konstatování je třeba učinit hned z několika důvodů. OSN je tu s námi 75 let, během kterých sice propukla řada válek, ale žádná z nich se ani vzdáleně nepodobala té, která byla příčinou jejího vzniku. Proč? Jednoduše proto, že se velmoci spolu od té doby našťáště neutkaly.

I když je mechanické srovnávání konfliktů vždy ošidné, přesto se jednoho srovnání dopustíme, abychom lépe zprostředkovali alespoň přibližnou představu o nesmírném rozsahu zkázy, respektive jak velký je rozdíl, když spolu naplno válčí mocnosti, a když se bojům či vyvražďování věnují „obyčejné“ státy. Vyjdeme z toho, že válka vypukla 1. září 1939 a skončila 2. září 1945, trvala tedy šest let, respektive 2191 dní. O život přišlo zhruba 84 milionů lidí (existují výrazně nižší i vyšší údaje, cca. od 60 až po 118 milionů mrtvých). V průměru tedy 38 339 mrtvých denně!

V současnosti je za nejkrvavější konflikt od konce druhé světové války považována série válek probíhající téměř nepřetržitě od roku 1996 v Demokratické republice Kongo. Počet obětí se odhaduje někde mezi šesti až osmi miliony (685–913 denně).

Přečtěte si také s Babišem, ale na dálku: OSN slaví 75 let. Podle kritiků nedokáže plnit to, kvůli čemu vznikla

Z válek, které z našeho pohledu probíhají blízko, je třeba zmínit dvě. V občanské válce v Sýrii, která trvá už devět let, přišlo o život mezi 300–550 tisíci lidí (168 lidí denně), v rusko-ukrajinské válce na Donbasu, která trvá už přes šest a půl roku, padlo něco přes 13 000 lidí (cca šest denně).

Ani kvůli jedné z výše vzpomenutých válek se svět „nezastavil“, a pokud nemáte tu smůlu, že válka probíhá v místě, kde žijete, nebo padl někdo z vašich blízkých, tak si můžete dovolit luxus o ní nic nevědět nebo vědět a ignorovat ji. Upřímně, kolik lidí v Česku alespoň slyšelo o válce v Kongu a kolik z nás se stará o to, co se děje „za rohem“ na Donbasu či „za humny“ v Sýrii?

Samozřejmě je možné namítnout, že dnes už se válčí jinak, že velmoci na řadě konfliktů aktivně participovaly – jako teď Rusko činí v Sýrii i na Ukrajině, ale velmocenská válka a jakýkoli jiný typ fyzického konfliktu prostě představuje kvalitativně i kvantitativně cosi fundamentálně odlišného.

Hlavní úkol se daří plnit

Násilí mezi státy jsme věnovali takovou pozornost především proto, abychom si právě v tomto světle uvědomili, že při diskusi o (ne)funkčnosti a (ne)potřebnosti OSN je třeba neustále mít na paměti, že jejím hlavním úkolem bylo, je a bude vytvářet předpoklady pro to, aby k velmocenskému konfliktu nedošlo.

Fakt, že jsme zatím byli třetí světové války ušetřeni, pochopitelně není dílem pouze OSN, ale je nepochybné, že k tomu podstatně přispěla. Stalo se tak díky tomu, že z ní velmoci dokázaly učinit funkční nástroj, který jim v tom napomáhá. Všechny ostatní role a úkoly, které za ta léta OSN získala, všechny zdary a nezdary na poli šíření hospodářského či sociálního pokroku, včetně například vyvedení stovek milionů lidí z chudoby, odstraňování negramotnosti a zabezpečení přístupu ke vzdělání či zabezpečení základního kalorického příjmu, jsou ve srovnání s tím až druhotné. Jak tedy OSN při plnění své hlavní role funguje?

Jádrum jejího úspěchu je skutečnost, že skvělým způsobem kombinuje princip inkluzivního členství naprosté většiny suverénních států, z nichž se v daný okamžik skládá mezinárodní společenství, a exkluzivní pozice rozhodující pětice velmocí – vítězů druhé světové války a stálých členů Rady bezpečnosti. Rovnost všech a koncert velmocí zároveň v jednom úhledném balíčku.

Přečtěte si také Do Rady OSN pro lidská práva míří Rusko, Kuba, Čína i Saúdská Arábie

Ve Valném shromáždění jsou přítomni všichni a jsou si rovni. Tedy, jsou tam zastoupeni skoro všichni, protože členským státem OSN se můžete stát jen tehdy, když se prohlásíte za mírumilovný stát a deklarujete vůli dodržovat a vzít na sebe všechny

závazky vyplývající z Charty. Není nic snazšího než to prohlásit.

Pak vaši žádost projedná Rada bezpečnosti, a pokud nemá námitek, tak se při získání souhlasu dvou třetin členů organizace rovněž stanete jejím členem. Podstatné tedy je přejít přes Radu bezpečnosti, respektive jejich pět stálých členů, kteří disponují právem veta. Tato pětice posuzuje, zda je uchazeč schopen a ochoten plnit to, k čemu se zavazuje.

Realita je taková, že to je velmocem jedno. Pokud je uchazeč něčím nedráždí, tak ho do organizace vpustí. Poslední, komu se tak povedlo, je Jižní Súdán – stát, který je od svého vzniku prakticky neustále zmitán občanskou válkou a je pro většinu svého obyvatelstva neschopen efektivně zajistit většinu z toho, co by normálně fungující stát měl poskytovat.

Naprostým opakem je Tchaj-wan, suverénní demokratický stát se silnou ekonomikou a skvěle fungujícím školstvím, zdravotnictvím a dalšími atributy moderního státu, který však zatím nemá šanci projít přes zuřivý odpor komunistické Číny, která disponuje právem veta.

Nesprávné, nespravedlivé, ale vysoce funkční

Něco takového je zjevně nesprávné, nespravedlivé, ale pokud je toto cenou za fungování OSN jako legální a legitimní platformy, kde se velmoci potkávají a případně v předem připravených a všem dobře známých kulisách diplomaticky utkávají, tak to z hlediska světové bezpečnosti stojí za to. Po celých 75 let se tak děje proto, že velmoci mají jistotu, že na jejich zájem bude vždy brán zřetel, a pokud by k tomu ostatní neměli vůli, tak díky právu veta daný problém smetou se stolu.

Pochopitelně tím daný problém nepřestane existovat v reálu, ale všem bude jasné, že právě tato otázka je pomyslnou „červenou linií“, jejíž překročení by mohlo vést k něčemu mnohem horšímu. Přejde vám to být málo? Sedm a půl dekády bez velmocenské války je poměrně pádným důkazem, že tomu tak není. Samozřejmě lze namítnout, že k velmocenské konfrontaci nedochází primárně proto, že úspěšný vývoj a výroba jaderných zbraní mezi mocnostmi nastolila „rovnováhu strachu“ nebo že se vše podstatně v této oblasti odehrávalo mezi Washingtonem a Moskvou.

Přesto přese všechno však velmoci i nadále OSN využívají, což by nepochybně přestaly činit, pokud by měly pocit, že se bez ní obejdu. Velmoci totiž zbytečnými ohledy či altruismem rozhodně netrpí.

Přečtěte si také Lidská práva? S Čínou game over. Svět skončí zakňouráním

Proč tedy mocnosti v OSN zůstávají? Jedním z důvodů je nepochybně fakt, že jejich exkluzivní postavení je zcela legitimní, neboť na něm panuje široká shoda. Mnozí u toho sice silně skřípou zuby, zejména Brazílie, Indie, Japonsko a Německo, ale žádný z nesčetných argumentů ve prospěch změny zatím neuspěl.

Právě tak žádný ze států, který usiluje o změnu, zatím nedisponuje takovou mocí, aby ji mohl prosadit. A tak Francie a Čína, které toho za druhé světové války opravdu moc nepředvedly, nebo Rusko, ač hospodářsky ve velmocenské kategorii prakticky neviditelné, i nadále setrvávají na pozicích. Jistěže to není spravedlivé, ale to je v mezinárodních vztazích standard.

Mohlo by se zdát, že pokud by se obsazení Rady bezpečnosti změnilo, pokud by lépe odráželo současné rozložení sil, tak by OSN mohla fungovat lépe. Ale proč? Proč by buď větší počet mocností, nebo jejich jiné složení mělo vést k zásadní kvalitativní proměně systému mezinárodních vztahů? Byly by třeba Indie či Brazílie méně sobecké, tedy by méně dbaly na prioritní ošetření svých zájmů než třeba Británie a Francie?

Jediný aktér, u kterého by se eventuálně něco takového dalo čekat, by mohla být EU. Problémem však je, že Unie ve světě není vnímána jako velmoc, ale jako trh. V angličtině, hlavním jazyce současných mezinárodních vztahů, zní mimořádně srozumitelně, když si můžete přečíst, že „EU is not a superpower but a supermarket“.

Osud předchůdkyně OSN varuje

Občas je slyšet námitky, že problémem je právě výjimečné postavení pětice států v Radě bezpečnosti, kde sobecky hájí své zájmy na úkor těch globálních. Nepochybně tomu tak je, ale pak má situace jen dvě řešení. Buď OSN zrušit zcela, nebo zrušit prvek koncertu mocností a zavést stav, kdy si všichni budou zcela rovni.

S pravděpodobností hraničící s jistotou pak budeme svědky velmi rychlého růstu mezinárodní anarchie, která nejen že nepovede k tomu, aby byly lépe ošetřeny zájmy globální, ale naopak dojde ke vzniku prostředí, ve kterém mocnosti budou realizovat své zájmy silou. Na základě čeho si dovolíme činit takový závěr?

Na základě zkušenosti, protože přesně takhle nakonec dopadla předchůdkyně OSN – Společnost (Liga) národů. Ta byla prvním pokusem o regulaci mezinárodních politických, bezpečnostních, sociálních a ekonomických vztahů, ale nedokázala nastavit takové podmínky, které by pro mocnosti byly přiměřeně atraktivní a zároveň přiměřeně omezující.

Často se můžeme setkat s argumentem, že dnes jsme ve zcela jiné situaci, neboť je v důsledku ekonomické globalizace svět mnohem propojenější. Při bližším prozkoumání však rychle zjistíme, že je to jen iluze. Dnes se nepochybně obchodují a přepravují řádově větší objemy surovin a zboží, ale výhody hospodářské globalizace byly ekonomickým elitám dobře známy dávno před první světovou válkou. Když se tehdejší systém začal hroutit, tak ekonomické elity sázející na racionalitu a prosperitu všude na světě zjistily, že v krizi a ve válce je jejich hlas podstatně slabší, pokud je vůbec slyšet.

Přečtěte si také Francie jednání sabotovala, Rusko a Čína daly ruce pryč, popisuje ze Rwandy diplomat Kovanda, proč se nepodařilo zabránit genocidě

To samé zjistily politické elity malých států, ačkoli v době, kdy se nic nedělo, zněl jejich hlas z řečniště v Paláci národů v Ženevě stejně hlasitě a rozhodně jako hlas mocností. Jedním ze států, který to poznal jako jeden z prvních, ostatně bylo Československo.

OSN v současné podobě není dokonalá a ani takovou být nemůže. Ale buďme rádi, že ji se všemi jejími nedostatky máme. Tři čtvrtě století jejího nedokonalého fungování, které však dokonale odráží všechny dávno známé morální a politické nedostatky států tvořících mezinárodní společenství, představuje zároveň pětasedmdesát let mírného pokroku, který je možný jen proto, že nedošlo k velmocenské válce.

Mějme na paměti, že svět se vždy dělil na ty velké, kteří byli poskytovateli bezpečnosti a dalších tzv. veřejných statků, a na ty menší, kteří kvůli svým menším kapacitám byli zejména jejich konzumenty. To, co nám ti velcí servírují, nám nemusí být vždy po chuti, ale jakékoli „menu“ je lepší než všeobecná zkáza, ke které by nutně vedl jejich střet.

Ostatně, jak svého času řekl druhý generální tajemník OSN Dag Hammarskjöld: „OSN nebyla vytvořena k tomu, aby lidstvo dovedla k branám ráje, ale by nás uchránila před pádem do pekel.“ A to se zatím velmi uspokojivě daří.

Autor je politický geograf, působí na **Fakultě sociálních věd** UK a Metropolitní univerzitě Praha.

V rubrice komentáře dáváme prostor různým úhlům pohledu, které nemusí vyjadřovat stanovisko redakce.

1.105. Nový světový pořádek

TISK, Datum: 24.10.2020, Zdroj: Lidové noviny, Strana: 13, Autor: RANI TOLIMAT publicista, Vytlačeno: 32 842, Prodáno: 26 630, Infotype: Nepojmenováno, Datum importu: 24.10.2020 01:56, Čtenost: 180 764, Rubrika: Orientace, AVE: 491 314,74 Kč, Země: Česko, GRP: 2,01

V souvislosti s druhou vlnou pandemie koronaviru je zřejmé, že se v našem chování bude muset ledacos změnit

Během jarní první vlny jsme si mohli říkat, že je to chvilková a přechodná záležitost, a kdyby se jednalo o vlnu poslední, možná by to tak i bylo. Ovšem dnes už je jasné, že se nám covid a vše, co s sebou přinesl, vepíší do životů mnohem trvaleji.

Smrtnost, číslo R, trasování, virová nálož, PCR, promoření, kolektivní imunita. Pokud to nepatří k vaší práci, nejspíš jste tato slova ještě před rokem vůbec neznali. Dnes patří k nejpoužívanějším – a několik následujících generací je pravděpodobně už nikdy nezapomene, ačkoli už koronavirová pandemie bude dávno minulostí.

Dost možná tak budou mít pravdu ti, kteří tvrdí, že náš život ani po příchodu vakciny už nebude úplně stejný jako dřív – některé novinky, na něž si teď zvykáme nuceně, budou v „novém normálu“ do určité míry každodenní skutečností. Můžeme se alespoň uklidňovat vědomím, že v jiných částech planety se vlastně o novinky vůbec nejedná.

Pro mnohé obyvatele planety nástup epidemie nebyl takový šok jako pro nás ve staré, známé a iluzi bezpečnosti trpící Evropě. Jak je možné, že se některých asijských zemí dotkl koronavirus jen v omezené míře – počty nakažených i obětí tvoří zlomek evropských čísel, ačkoli právě z Asie nemoc přišla?

V Koreji s 52 miliony obyvatel mají od začátku roku jen cca 25 tisíc případů (tedy cca osmkrát méně než my, ačkoli je Korejců pětkrát tolik) a 450 mrtvých, zhruba čtvrtinu našeho počtu. V Singapuru žije necelých 6 milionů lidí, případů tam měli celkem hodně (téměř 50 tisíc), ale obětí pouhých 28, tedy jako kdybychom my jich měli jen 50. A Tchaj-wan vypadá jak z jiného světa: skoro 24 milionů obyvatel, 544 případů a 7 úmrtí. To nemá vůbec smysl přepočítávat.

Asijský vzor

Jak je možné, že jsou v těchto asijských zemích tak úspěšné? Důležitou roli nepochybně hraje technická připravenost, tedy především masivní testování, rychlé a spolehlivé trasování nemocných i jejich kontaktů a důsledná karanténa. A také srozumitelná a důvěryhodná komunikace ze strany úřadů – tedy právě ty záležitosti, kterých se nám zejména v druhé vlně tak bolestně nedostává.

„Už od epidemie SARS v roce 2003 tyto země mají jasný pandemický plán,“ vysvětluje analytička Tsun Mei-Cheng z Princetonské univerzity. „Jsou v něm jednoznačná pravidla, která každý zná, a neexistují výjimky. Řídí to profesionálové s dlouholetým výcvikem, je to dobře promazaný stroj.“

O jasném pandemickém plánu si u nás můžeme nechat jen zdát. Podezíravým středoevropským uším to může znít děsivě – jakmile práce s lidmi připomíná chod stroje, rozsvěcí se nám při našich zkušenostech v hlavě červená kontrolka. Jenže to, že něco šlape jako hodinky, ještě neznamená, že se musí vytratit lidskost. Server CNBC.com vypráví příběh tchajwanské Američanky Catherine Chouové, která do Tchaj-peje přiletěla z Los Angeles na vrcholu epidemie v květnu. Samozřejmě musela na dva týdny do karantény v hotelu. „Jídlo jsem dostávala pravidelně před dveře. Několikrát denně mi volali z místní radnice, ptali se, jak mi je, a děkovali za spolupráci. Máme tu takové rčení: to je vaše země a je na vás, jestli přežije. Jsem ráda, že se tu bere covid vážně,“ vypráví.

Jenže institucionální pravidla nejsou jediným důvodem asijského úspěchu. Důvodem je i poněkud odlišný životní styl a hluboko zakořeněné zvyky, jež tak přesně odpovídají dnes tolik prosazovaným zásadám „3R“, že si člověk říká, jestli se náhodou nevyvinuly z nějaké dávné epidemie.

Trochu jiný životní styl

Každý správný fanoušek Járy Cimrmana ví, že „Japonci si vůbec nepodávají ruce“. Dnes už to samozřejmě není pravda beze zbytku, globalizované zvyky zasáhly i Asii, ale je pravda, že do japonské, korejské či čínské kultury tělesný kontakt mezi neznámými lidmi tradičně nepatří vůbec. A je to vidět i v dnešní době – stačí se kolem sebe chvíli dívat na libovolné mezinárodní konferenci, tedy až se zase budou konat. Účastníci z Asie si s vámi rukou ochotně potřesou, ale když se setkají vzájemně, na žádné doteky si nepotrpí. A už vůbec není zvykem líbat se při setkání na tvář, bez čehož si člověk běžný život třeba v jižní Evropě nedokázal vůbec představit. Poznat, který vzorec sociálního chování je z epidemiologického hlediska bezpečnější, na to člověk opravdu nepotřebuje vysokou školu.

A když jsme u rukou: kdy jste poprvé zaregistrovali instruktáž, jak si je správně mýt? Pokud nejste zdravotníci, kteří v tomto ohledu procházejí pravidelným školením (a donedávna si z něj dělali často legraci), dost pravděpodobně se tak stalo až letos – do té doby u nás ten zhruba půlminutový postup čítající sérii nepřilíš přirozených pohybů téměř nikdo neznal. Já ano, mohlo za

to náhodné setkání na toaletách na dálničním odpočívadle kdesi uprostřed Itálie někdy po přelomu století. Najednou se tam vyrojilo snad dvacet kluků školního věku, podle jazyka bych tipoval Korejce, a začali si mýt ruce přesně tímhle způsobem, čímž tehdy působili jak armáda malých robotů. Očividně to měli – roky před epidemií – naučené z domova. Nebo druhé R – rozestupy. O kulturních rozdílech v pojetí „bubliny osobního prostoru“ existuje spousta vědeckých studií, anekdot i historek. Vzpomínám si na přednášky ze sociální psychologie, které vedl v 90. letech na **Fakultě sociálních věd UK** tehdejšími studenty zbožňovaný Michal Černoušek – sugestivně vyprávěl, jak na jakémisi vědeckém kongresu desítky lidí sledovaly „tanec“ amerického a japonského profesora. Američan vždy udělal krok vpřed, aby se svému partnerovi přiblížil, Japonec okamžitě ustoupil a tímhle způsobem dlouhé minuty kroužili davem, který se před nimi rozestupoval. Trochu to nesedí s notoricky známými obrázky z nacpaného tokijského metra, do něhož speciální zřízení tlačí cestující tak, aby žádné místo nepřišlo nazmar, ale to je trochu civilizační anomálie – pravda je, že ve východoasijské kultuře patří osobní prostor ke střeženým hodnotám a dvoumetrový rozestup, doporučený proti šíření kapének, je tu úplně normální.

Pokračování na straně 14 Nový světový pořádek

Dokončení ze strany 13

A pak jsou roušky, téma ze všech tří R nejkontroverznější. Tedy u nás, případně v některých částech Spojených států a dalších zemích, kde jim část lidí přisuzuje snad až magické vlastnosti. „Antirouškaři“ vedou na sociálních sítích řeči o tom, jak se v těch „náhubcích“ dusíme a jak je to celé iluminátské spiknutí, které podobně jako 5G nebo vakcíny vede k zotročení lidstva – nemá smysl to popisovat blíže, skoro každý už se s tím setkal. V Koreji, Japonsku nebo na Tchaj-wanu je rouška běžnou součástí výbavy při cestě do města, především v zimních měsících, a nikomu to nepřipadá divné.

„V přístupu k rouškám či respirátorům se projevují rozdíly v kulturách,“ vysvětluje na svém webu ministerstvo zdravotnictví USA. „V Evropě se zakrytí tváře tradičně pojí s nemocí nebo zlým úmyslem, naopak v Koreji a dalších asijských zemích se použití roušky považuje za projev ohleduplnosti a skromnosti. Hvězdy korejské pop-music navíc učinily z roušek módní záležitost, kterou přejali mladí lidé v mnoha jiných zemích v Asii.“

Roušky neslouží jen při epidemiích, byť při nich pomáhají nejvíc – ve východní Asii to poznali nejen při zmíněné hrozbě SARS v roce 2003, ale také nedávno při rozšíření mimořádně nebezpečného viru MERS (2015) a koneckonců každoročně proti běžné chřipce. Kromě toho je veřejnost v asijských zemích tradičně a úspěšně používá na ochranu proti smogu a znečištěnému vzduchu, což patří k dalším palčivým problémům onoho regionu. S tzv. žlutým prachem (původem z mongolských a čínských pouští) se Asii šíří pevné částice, které organismu škodí málem jako viry a není před nimi úniku. V roce 2014 bylo znečištění ovzduší tak silné, že před ním vláda v Soulu vydala varování stejného stupně jako před epidemií. Roušky proti prachu pomáhají podobně jako proti koronaviru, což je další důvod, proč jsou na ně tamní zvyklí. V Koreji podle průzkumů Gallupova ústavu ihned po vypuknutí koronavirové epidemie nasadilo roušky až 94 % lidí, nejvíc na světě. Na zdejší facebookové celebrity s jejich slovy o zotročování a vládní manipulaci by tam očividně nevěřičně zírali všichni od univerzitních profesorů po uklízečky a popeláře.

Konec kontaktu

Když člověk nepodléhá různým facebookovým výlevům a konspiračním teoriím, záhy pochopí, že zásada 3R patří k těm nejlevnějším a nejméně bolestným způsobům, jak se postarat o vyšší bezpečí, a přitom neobětovat to podstatné ze svého životního stylu. Mnohem významnějším zásahem do života je nucené omezení sociálních kontaktů. Pokud člověk není vyloženě introvert a žije bohatším společenským životem, představuje nucená izolace podle psychologů zátěž srovnatelnou se ztrátou práce nebo nemocí.

„Problém je, že omezení těch nejobyčejnějších lidských kontaktů opravdu patří k neúčinnějším způsobům, jak šíření nemocí zabránit, aniž by z toho krachovala ekonomika nebo se musely třeba zavírat školy,“ podotýká datový analytik Martin Šmíd z institutu CERGE-EI, spoluautor matematického modelu, který koncem léta mimořádně přesně předpověděl nástup druhé vlny (škoda že mu tehdy odpovědná místa nevěnovala pozornost). „Existuje několik klíčových faktorů, které mají rozhodující vliv na růst nebo pokles čísla R, a tyhle faktory se při epidemiích musí vzájemně vyvažovat. Modely i praxe prokazují, že když se lidé přestanou potkávat, má to větší vliv než většina jiných opatření.“

Dobře, právě teď je situace natolik kritická, že o nutnosti zůstat doma asi nikdo nepochybuje. Ale co až hlavní krize pomine – jak si zachovat společenský život, ale s kontakty nepřehnat, abychom nesměřovali k dalšímu lockdownu? Patrně nejlepším řešením je pokračovat v současném trendu, který pandemii výrazně urychlila, a častěji pracovat z domova.

Přesun do domácích kanceláří byl letos skutečně masivní a zdaleka se to netýká jen nás. Podle výzkumné agentury Eurofound ještě loni pracovalo z větší části z domova jen 5,4 % zaměstnanců v 27 zemích EU. Toto číslo se prakticky nezměnilo od roku 2009, v létě 2020 ovšem narostlo na celých 40 % a nadále stoupá. Většina lidí je se změnou údajně spokojená. Pokud se doma netisníte na pár metrech čtverečních se zbytkem rodiny, udělá toho člověk doma ve skutečnosti víc než v kanceláři a je to výrazně pohodlnější, nemluvě o čase ušetřeném cestou do práce a zpět, zbytečným „small talkem“ apod. nemluvě.

Podmínkou je samozřejmě dobré internetové připojení a nástroje typu Teams nebo Google Meet, ale to už dnes není problém. A pokud diktát doby velí omezit kvůli bezpečí kontakty dejme tomu na polovic, rozhodně je z hlediska duševní pohody lepší vypustit ty pracovní a dát přednost večernímu posezení s dobrými kamarády – to žádný internet nenahradí. Koneckonců i epidemiologická data říkají, že pracovní kontakty jsou z hlediska šíření virů rizikovější.

Čím méně lidí, tím lépe

Pandemie omezila i další dříve neodmyslitelný aspekt moderního pracovního života: neustálé přesuny spousty lidí po celé planetě. Cestování je samozřejmě skvělá věc a ani slovo proti němu, když je smysluplné, ovšem pokud ráno musíte letět do Paříže nebo Bruselu kvůli podpisu nějakého dokumentu, ani neopustíte letiště a odpoledne jste zase zpátky, do smysluplné kategorie přílíš nepatří. Ekologicky citící lidé se proti tomu bouřili už déle, jenže globální manažeři na tom částo trvali.

„Jsem zodpovědná za několik zemí v Evropě a tak jednodenní výlety byly na denním pořádku,“ vypráví PR manažerka Jolana Poláková, která se stará mimo jiné o značku Philips. „V březnu se ovšem všechno změnilo a celý pracovní život se přesunul na internet. Ze začátku jsem si na to těžko zvykala, ale po několika měsících mi to připadá úplně normální. Zvládáme tak i velká mezinárodní setkání. Podle mě už se k tomu masivnímu pracovnímu cestování nikdy nevrátíme. Fyzický kontakt je samozřejmě také důležitý, ale jen v některých případech.“ K omezování kontaktů mezi lidmi může dojít i na místech, kde byly dosud nezbytné, například v obchodech. A teď nemám na mysli polovičatá řešení typu automatických pokladen v Tescu, k nimž stejně každou chvíli musí přibíhat lidská obsluha. To je jen první krok, technologie už je podstatně dál. Doslova v předvečer epidemie,

na konci letošního února, třeba Amazon otevřel v Seattlu první supermarket nové koncepce Go Grocery – na bezmála 1000 metrech čtverečních tu chybí prodavači úplně.

Funguje to jednoduše, žádná kosmická technologie – prostě si zákazník u vchodu nechá načíst aplikaci, načež systém spáruje nákupní vozík s uživatelským účtem na Amazonu a vše, co si do vozíku uloží, se na účet automaticky přičítá. Žádné zdoluhavé načítání čárových kódů, vozík si vše načte pomocí soustavy čteček sám. Když je nákup hotový, člověk opět klikne do aplikace a peníze se automaticky odečtou z karty. Nový koncept se samozřejmě ani trochu nelíbí odborům, které ho označily za „likvidaci pracovních míst“, jenže k tomu dochází v éře Průmyslu 4.0 tak jako tak. A epidemiologům se Go Grocery jistě líbí.

A když to jde bez lidí v supermarketu, jde to (skoro) bez nich i v hospodě. Třeba v Kalifornii letos v rámci protiepidemických opatření nařídili, že každý otevřený podnik musí mít online objednávkový systém. Host si sedne ke stolu, na němž ho vítá kartička s QR kódem. Ten si načte do telefonu a otevře se tak interaktivní menu. Zbývá si jen vybrat a čekat, až číšník objednávku přinese – o práci nepřijde, ale do kontaktu se dostane mnohem méně. (A pokud se něco podobného zavede v restauracích typu pražské Výtopny, kde jídlo i pití automaticky rozvázejí modely vlaků, odpadnou kontakty úplně.)

Spolužáci na dálku

Jako kluk jsem četl australskou knížku o dětech, které bydlely kdesi v hloubi divočiny a nechodily do školy, vše se odbývalo korespondenčně a po telefonu. Dost jsem jim záviděl. Letos na jaře najednou na distanční výuku přešlo půl světa – a ukázalo se, že závidět není co, učení na dálku přinášelo zejména u menších dětí hlavně stres, a když se teď po pár týdnech normální školy vrátilo, spousta rodičů je z toho zoufalejší než ze zavřených restaurací či omezení volného pohybu. Je ale distanční výuka skutečně takové zlo?

„Škola online má i své výhody a bylo by dobré, kdybychom se je naučili využívat i pro dobu postpandemickou,“ tvrdí Eva Pavlíková z neziskovky Česko. Digital, která distanční výuku pomáhala prakticky přes noc rozjet. „Díky ní se děti, ale koneckonců i někteří učitelé učí smysluplně a efektivně využívat moderní technologie. To zdaleka není vše – velmi důležité je i sociální hledisko. Když dítě na delší dobu onemocní, což se může stát nejen při doznívání pandemie, úplně přichází o sociální kontakty. Pokud bude část výuky digitální, kontakty se obnoví. A také se během epidemie ukázalo, jak velkou roli hraje ve vzdělávání rodina, na což jsme také dříve zapomínali – rodiče ráno odeslali dítě do školy jako do jiného světa a často je nezajímalo, co se tam děje. Teď to tak nejde, je mnohem lépe vidět, že rodina, škola a dítě tvoří trojúhelník, který musí fungovat dohromady.“

Někteří učitelé mohou namítnout, že na online výuku nejsou připraveni ani výbavou, ani metodicky. Na to má ovšem rezolutní odpověď Karel Moric, ředitel základky v Ludgeřovicích u Ostravy, do jehož školy se jezdí dívat novináři zblízka i zdaleka, protože funguje moderněji než většina institucí v metropoli. „Už před lety se rozjela celá řada iniciativ, do nichž se každá škola mohla zapojit a získat bez jakékoli úřední podpory třeba iPady pro učitele i pro žáky. A software je v mnoha případech k dispozici zdarma. Čili pro mě to není relevantní argument, spíš výmluva ředitelů, když do toho nechtěli jít. Kdo chce, hledá způsob, kdo nechce, hledá důvod, proč to nejde.“

Má-li „nový normál“ v jakékoli podobě fungovat, je nutné splnit jednu základní podmínku – otevřenost a jasnou komunikaci ohledně dat, na nichž jednotlivé změny stojí. Je to znát na každém kroku, třeba i na banalitě jako prospěšnost roušek. Když na jaře přišla epidemie, skoro nikdo ji nezpochybňoval, i když kvalitní roušky nebyly k mání (o respirátorech nemluvě) a šli jsme si je ze starých triček. Jenže stačilo několik měsíců soustavných komunikačních chyb na odpovědných místech (všechna ta prohlášení, jak „roušky otravují lidi“ a jsou zbytečné), důvěra velké části lidí byla pryč a z roušky byl náhle symbol politického útlaku.

Půjde to někdy i u nás?

„Digitalizace a boj proti koronaviru má jedno společné – jde o práci s daty, kterým běžný člověk většinou nerozumí a nedokáže je interpretovat,“ řekl mi předminulý týden na konferenci Digitální Česko estonský ředitel pro národní kyberbezpečnost Raul Rikk. Podle něj (a dalších odborníků) je nutné data lidem předkládat ve srozumitelné podobě, ale zároveň je plně zpřístupnit nezávislým odborníkům k analýze, aby mohli úřední interpretaci potvrdit. „Naše politika na tom kontinuálně stojí už desítky let, nezávisle na tom, jaká strana je u vlády. Díky tomu jsme zvládli jako jedni z prvních zavést digitální technologie do státní správy a samozřejmě to pomáhá i ve zvládání epidemie,“ vysvětluje Rikk.

U nás to bohužel nefunguje – na nedostatek otevřených dat si odborníci stěžují dlouhodobě. A v aktuální krizi obzvlášť. „Od okamžiku, kdy se pandemie dostala na území Česka, probíhá o data tvrdý boj,“ tvrdí datová novinářka Kateřina Mahdalová, jejíž práci využívá třeba Wall Street Journal. „Důležitá část dat je ze strany úřadů nedostupná. Od začátku března jsme se pokoušeli sledovat regionální ohniska, jenže to bylo na základě dat z ÚZIS nemožné.“ V druhé vlně úřady data trochu otevřely, ovšem pár dnů starý návrh ministra vnitra Hamáčka, že by se informace související s krizovou situací měly naopak tajit a jejich poskytování odkládat, naděje nebudí.

„Nový normál“ se zkrátka nedá nařídít, lidé ho musí přijmout za svůj. Jak se tomu dá „shora“ napomoci, je vidět opět na Tchajwanu, o kterém byla řeč v úvodu. „Existuje pár osvědčených pravidel,“ vyprávěla na jaře tamější ministryně pro digitalizaci Audrey Tangová, mimochodem bývalá hackerka a špičková programátorka. „Zprvče všichni veřejní činitelé musí jít vždy příkladem. Zadruhé musí být neustále jasné, že nehodláme sahat lidem do soukromí – třeba jsme zavedli pravidlo, že se lidé musí v restauracích registrovat, aby se dali v případě potřeby vytrasovat, ale mohli tak klidně učinit pod přezdívkou, stačilo právě telefonní číslo. A za třetí se osvědčilo, jak moc pomáhá humor a nadsázka.“

V pozdějším rozhovoru pro Respekt se k tomu vrátila: „Na krizovou linku volal devítiletý chlapec a řekl, že nechce jít do školy, protože ho tam nutí mít růžovou roušku. Hned druhý den měli zástupci zdravotnictví včetně ministra na tiskovce růžové roušky a ten kluk se stal nejvíce trendy spolužákem ve škole.“

Třeba to někdy půjde i u nás. Ale zatímco tenhle článek popisují, propukla aféra s ministrem Prymulou a poslancem Faltýnkem, kteří si v noci zašli do (samozřejmě povinně zavřené) hospody. Popravdě řečeno, moc nadějně to s námi nevyπάdá.

Každý fanoušek Jára Cimrmana ví, že „Japonci si nepodávají ruce vůbec“. Už to není pravda beze zbytku, ale do asijské kultury tělesný kontakt mezi neznámými lidmi nepatří vůbec. „Zprvče všichni veřejní činitelé musí jít vždy příkladem. Zadruhé musí být neustále jasné, že nehodláme sahat lidem do soukromí. Zatřetí se osvědčilo používat humor.“

Foto autor: FOTO ČTK

Foto popis: KRESBA LELA GEISLEROVÁ

Foto popis: Konec podávání rukou. Budeme se místo našeho tradičního pozdravu klanět jako japonský premiér Šinzó Abe císařskému páru?

1.106. Novináři knižně shrnují pandemii a hledají budoucnost Česka URL

WEB, Datum: 24.10.2020, Zdroj: mediar.cz, Strana: 0, Autor: Jakub Jetmar, Infotype: Nepojmenováno, Datum importu: 25.10.2020 02:33, RU / měsíc: 84 214, Celková návštěvnost: 8 714, Rubrika: Články, AVE: 15 000,00 Kč, Země: Česko, GRP: 0,10

Pestrá směs knih vyšla v posledních týdnech a měsících českým novinářům. Petr Fischer, Petr Holub a Vojtěch Gibiš s Michalem Kubalem se věnují aktuální pandemii, zahraniční reportéři České televize Martin Řezníček a Jakub Szántó přibližují svůj pohled na svá někdejší působiště, David Klimeš pokračuje ve své snaze připravit Česko na výzvy budoucnosti. Pokusili jsme se zachytit, o čem oni a mnozí další konkrétně píší.

David Klimeš: Česko versus budoucnost. Naše dnešní krize a jak z ní ven (Vyšehrad)

Zdroj: Vyšehrad

David Klimeš, kmenový komentátor Aktuálně.cz, se dlouhodobě snaží psát rozdílně oproti hlavnímu proudu. Zjednodušeně to znamená, že místo neproduktivního rozhořčení nad počínáním hlavy státu přijde s analýzou přehlíženého plánu týkající se budoucnosti tuzemské energetiky. Svou informovanost a široký záběr uplatnil už v předchozí knize Jak probudit Česko (BizBooks, 2017), ve které přináší návrhy reforem nutných pro nakopnutí země. Letošní Česko versus budoucnost na ni navazuje, v mnohém je ale sebekriticky revidující. Klimeš totiž došel k tomu, že čistě racionální přesvědčování daty OECD není pro každého, reformy proto zapouští do velkého příběhu, pro který chce čtenáře nadchnout.

Vystudovanému historikovi je vzorem Tomáš Garrigue Masaryk, jehož práce Klimeš restauruje pro současnost. S prvním prezidentem Československa se přitom shoduje, že otázka česká je zejména otázkou sociální. Kniha je opatřena neobvyklým množstvím doslovů. O ně se postarali částí respondenti Klimešových článků, kteří podobně jako on nabízejí víc poznání než morálního rozhořčení: Martin Buchtík, Dana Drábová, Filip Matějka, Daniel Münich, Danuše Nerudová, Tomáš Němeček, Filip Pertold a Daniel Prokop. Předmluvu napsala bývalá slovenská premiérka a socioložka Iveta Radičová.

Český liberalismus elit a měst nechápe, že není v homogenním a dekády bohatnoucím státě s úspěšnou polistopadovou demokracií jednoznačným společným jmenovatelem. Českému liberalismu nedochází, že promyšlený svět pražských novinových komentářů a kanceláří nabízí bez modernizačního programu pramálo lákavou budoucnost perifériím a bezhodnotovým pragmatikům. Český politický liberalismus potřebuje to, co Masaryk pokládal za otázku náboženskou, ale dnes bychom asi řekli otázkou obecně lidskou, ze které může vyplynout to, co nám nyní tak chybí ke společenské soudržnosti: cit a idea.

Petr Fischer: Byla tohle krize? Proč některá letadla nejsou vidět (Novela Bohemica)

Zdroj: Novela Bohemica

Filozofující publicista na volné noze, donedávna šéfredaktor Českého rozhlasu Vltava a pak komentátor Eura, prokazuje ve svém sborníku úvah o pandemii pozici komentátora se snad nejpoctivějším intelektuálním zázeminím. Díky jeho erudici nehrozí každodenním textům psaným hlavně pro Euro a Aktuálně.cz spěšná zastaralost. Fischera navíc zajímají zejména dlouhodobé rysy pozdně moderní společnosti, které zdůraznila výjimečné situace. Pro své analýzy si bere na pomoc autory z nejmilejších - Foucaulta, Camuse, Žižeka nebo Baumana -, jejichž práce překládá do čtenářsky přívětivé podoby a propojuje s aktuálními výroky politiků i scénami z Monty Python.

Soubor vrcholí závěrečným, pro knihu zvlášť psaným textem, v němž Fisher soudí, že tohle krize v původním slova smyslu nebyla. Ta totiž znamená nutnost sebereflexivního rozhodnutí, proměny, zatímco společnost "posledních lidí" se (naivně) těší na návrat do normálu. Kdo by ale chtěl pandemii pojmout jako prostor poznání sebe, společnosti a v ideálním případě také pro onu proměnu, Fischer mu může být slušným průvodcem.

[N]a konci nouzového stavu připravila televize veřejné služby v hlavním vysílacím čase hodinové shrnující ohlédnutí za tím, co všechno jsme za ty dva měsíce prožili, s patřičným, skoro nostalgickým emocionálním vyzněním. Použit byl stejný vzor, stejný dramaturgický muštr jako při shrnování 11. září 2001 nebo při olympiádě či při sestřizích Ligy mistrů. Všechno se nivelizuje, všechno je stejné. Jen rockovou či metalovou hudbu někdy střídá tklivější klavír a smyčcové plochy. I nouzový stav s rouskami na ústech byl nakonec takovým výletním dobrodružstvím, po němž se teď vracíme do „normálu“, ke stejnému, přece tak krásnému životu, který jsme měli předtím. Užili jsme si svoje, budeme vzpomínat a vyprávět, ale teď zase zpátky do „našeho světa“. Zkušenost je něco úplně jiného. Zkušenost proměňuje.

Petr Holub: Koronavirus, falešný poplach (Echo Media)

Zdroj: Echo Media

Série koronavirových textů Petra Holuba vyšla původně v Týdeníku Echu, kde působil několik let před zářijovým přestupem do Seznam Zpráv. Holubova kniha má sloužit jako kronika jarních událostí, které popisuje z epidemiologické, politické a ekonomické perspektivy. Analýzy doplňuje přetištěnými rozhovory s řediteli nemocnic Miloslavem Ludvíkem a Davidem Feltlem a virologem Zdeňkem Hostomským a sérií fotografií Jana Kurela z liduprázdné Prahy.

Kronika končící na začátku července působí po pár měsících hlavně jako doklad překotnosti vývoje. Uprostřed mnohem větší podzimní vlny se nezdá, že bychom měli co dočinění s „falešným poplachem“, byť samotné texty jsou nuancovanější, než by napovídala název knihy a rámování úvodu. Soubor textů může rovněž posloužit čtenářům hledajícím stopy, proč Česko před podzimem zaspalo. Dobrým zdrojem je v tomto ohledu například Holubova analýza vztahu krize a nacionalismu a snaha

místních politiků přesvědčit národ, že Češi nad koronavirem už vyhráli.

Nacionální experiment vyjít může, protože mnozí Češi národovecká hesla rádi slyší, může však také selhat, protože v delší perspektivě nenajde vhodného lídra. V každém případě učiní politici leccos, aby si nově objevenou moc přisvojili pokud možno natrvalo. Svědčí o tom jejich pocity, které neváhali ventilovat v posledních dnech, než sněmovna zrušila nouzový stav. „Až to skončí, tak by si každý mohl dělat, co chce,“ postěžoval si premiér Andrej Babiš, že možná už od 18. května nebude možné občanům nařídít, jak se mají chovat. Jako kdyby citoval italského filozofa Giorgia Agambena, který se do debaty o omezení svobody v časech koronaviru zapojil nečekaně nahlas. „Nevidíte snad, jak proti všem slibům mohou zůstat všechna omezení? A že to může být v podobě trvalého výjimečného stavu?“ zeptal se Agamben v jednom ze svých posledních esejů.

Vojtěch Gibiš, Michal Kubal: Pandemie (Kniha Zlín)

Zdroj: Kniha Zlín

Opus dvou televizáků, moderátora Událostí a Událostí komentářů Michala Kubala a editora Televize Seznam Vojtěcha Gibiše, pokrývá na více než 600 stranách koronavirovou pandemii od jejího vypuknutí až po konec července. Kubal stopuje dění v Česku, Gibiš ve světě. Oproti zbývajícím "pandemickým knihám" nejde o sborník vydaných článků, ale o původně napsaný text, pro který autoři vyzpovídali řadu zainteresovaných osobností, jejichž výpovědi organicky zapojují do svého chronologického vyprávění. Kniha přináší i nová zjištění, jako je zpráva "o řediteli pojišťovny s excelovou tabulkou", jejíž část vyšla i v rámci propagace na Seznam Zprávách. Přestože i v tomto případě částečně platí, že jarní události jsou pocitově vzdálené několik let, text psaný v přítomném čase oscilující mezi lokálními epizodami a globálním děním dostává chvílemi až detektivní parametry. Součástí řemeslně vydařeného svazku je i bohatý obrazový materiál. Předmluvu napsal Petr Koubský z Deníku N.

Martin Řezníček: Rozpojené státy. Amerika nejen televizní kamerou (Argo)

Zdroj: Argo

Jedna z hlavních tváří zpravodajství České televize, moderátor Událostí a Událostí, komentářů Martin Řezníček knižně shrnul své pětileté působení v roli redaktora usazeného ve Spojených státech, odkud se vrátil v roce 2017. Knihu rozdělil na tři části. V první popisuje vždy populární příběhy o českém otisku za Atlantikem, ve druhé rozebírá prezidentské volby v roce 2016, důvody úspěchu Donalda Trumpa a dopady jeho zvolení na společenskou náladu, v poslední přibližuje témata, které považuje za bytostně americká – vztah k válečným veteránům nebo fungování tamního vzdělávacího systému.

Řezníček se ukazuje jako zručný vypravěč, který dokáže vtáhnout čtenáře do centra dění, ve němž se nachází i on sám. Jeho Rozpojené státy jsou reportážně čtivé, plné drobných, ale příběh utvářejících postřehů, historek a historických odboček. Pro jejich množství může čtenář postrádat systematictější vhléd do strukturálních problémů země, to je ale úkol pro jinou knihu. Řezníček chce předat hlavně svůj vhléd mnohaletého pozorovatele, který se přitom drží své veřejnoprávní ražby, a tak přes jeho zjevné angažmá a obdiv ke Spojeným státům člověk v posledku neví, co o tom Trumpovi přesně soudí.

Kapitola 8: Střelné zbraně

Cvičení mimořádných událostí, znělo na oznámení, které jeden den přinesly naše děti. Ředitel školy Donald Bryant rodiče vyzval, aby potomky o této skutečnosti informovali předem. Uplynul asi měsíc od hromadné střelby v kancelářích amerického námořnictva ve Washingtonu, při níž přišlo o život dvanáct lidí. Tušil jsem souvislost, ale vlastně jsem se pravdy bál. Zeptal jsem se ředitele, zda se budou děti připravovat na tornádo, nebo na někoho, kdo by jim chtěl ublížit. Přírodní katastrofa byla v té otázce jen do počtu, stejně jako v odpovědi. Nechtěl jsem však vypadat jako přecitlivělý rodič, kdyby byl pravým důvodem skutečně živel. „A mohli bychom si to natočit pro zpravodajství?“

Jakub Szántó: Z Izrastiny s láskou. Reportérem mezi dvěma zeměmi (Argo)

Zdroj: Argo

Zahraniční zpravodaj České televize Jakub Szántó sepal knihu o tématu, pro které je místní veřejnosti neznámější - o Izraeli a Palestině. Držitel Ceny Ferdinanda Peroutky přinášel zpravodajství z Blízkého Východu mezi lety 2013 a 2018. Tehdy mu vyšla první kniha Za oponou války: Zpravodajem nejen na Blízkém východě, za kterou získal cenu veřejnosti v soutěži Magnesia Litera. Ve své prvotině se Szántó věnuje celému regionu, zároveň přibližuje práci zahraničního a válečného zpravodaje. V Izrastině má téma úžeji: přinést zprávu o historii a současnosti Izraele, Palestiny a jejich vzájemném vztahu.

Komplikovanou látku zpracoval se zkušeností dlouholetého reportéra, který umí faktografické části v pravou chvíli prokládat citacemi ze stovek rozhovorů a nesamozřejmými postřehy přímo z místa. Szántó předává svou fascinaci regionem, stejně tak ale dokáže svíravě psát o svých předcích, kteří zahynuli během holokaustu. V ohromně rozsáhlém tématu není Szántó pochopitelně vyčerpávající, u většinového čtenáře ale může kniha naplnit svůj cíl: dodat odstíny do často černobílé debaty a přiblížit provázanost obou stran "odsouzených žít sebe," jak cituje izraelského prezidenta Reuvena Rivlina. Jímavou předmluvu o důležitosti reportování přímo z místa napsala zkušená zahraniční reportérka Petra Procházková.

Vyzbrojený čtvrtstoletím osobních zážitků a setkání s Izraelci i Palestinci se pouštím na nelehkou stezku napříč džunglí názorů a postojů týkajících se vztahu a soupeření obou národů. Uprostřed minového pole téhle vyhraněné debaty není mou ambicí nic víc než vyprávět příběhy, zprostředkovat propletenou realitu a snad i trochu poodhalit některé aspekty, jež v křiku nekonečných hádek až příliš často zapadají. Prostřednictvím zvědavých očí, uší a úst televizního reportéra, nikoliv analytického akademika.

Karolina Hošek: Příliš vysoká očekávání (Motto)

Zdroj: Motto

Redaktorka televize Prima Karolina Hošek Štruncová deníkově zaznamenala, "jak vyrůst v devadesátkách (a nevyrůst z toho všeho)". Fiktivní záznamy začínají svatbou rodičů v roce 1989, rok před narozením dívky, a končí s dovršením její plnoletosti. Hošek v krátkých zápisích míchá příhody z rodiny, školy nebo výpravy do Ameriky s dobovými mrknutími a zmínkami tu o Pavlu Nedvědovi, tu o George W. Bushovi. Jestliže některým mužům v našem výběru chyběl editor s vůlí ke škrtnutí, Hošek píše sympaticky úsporně. Krátké jasné věty a rychlá pointa – a můžeme jít zase o měsíc dál. Knize se dostalo i adekvátní zpracování nakladatelství Motto, které opatřilo obálku i desky vzpomínkami na ICQ, fukací fixy, discman a Jelzin Kirsch. Příliš vysoká očekávání si i pro svou vizuální stránku říkají o obdarování někoho, kdo si s přiznanou sentimentalitou rád připomene devadesátá a nultá léta, aniž by chtěl poslouchat mudrování stárnoucích mužů.

5. května 2006

Rozešla jsem se s Čeňkem. Kluk, který sice připomíná vikinga, ale spíš než mečem zabíjí nudou, nemá vedle Ivanovy zlé patky nejmenší šanci. Čeňk rozchod nečekal. Varoval mě, že toho určitě budu jednou litovat. Odpověděla jsem, že v tom má nejspíš pravdu. Litování něčeho je po nadechování se nejčastější činností v mém životě. Čeňk prý rekreačně litování sice neprovozuje, ale po rozchodu se mnou zvažuje, že začne. V rámci vztahového vypořádání mu mám vrátit 3 ks CD Kabátů, 1 ks CD J.A.R., 1 ks Žlutého psa, co jsem poškrábala, žluté tričko Nike, dvě stovky, co mi minulý týden půjčil s tím, že mu je nemusím vracet, a obří půllitr, co jsme spolu ukradli u Fleků: „Ale pod tričkem jsem ho ven pronesl já!"

Karel Veselý, Miloš Hroch: Všechny kočky jsou šedé. Hudba úzkosti (Paseka)

Zdroj: Paseka

Dva z nejvýraznějších hudebních publicistů Karel Veselý a Miloš Hroch hledají odpověď na otázku, proč je popová hudba čím dál smutnější. Pravidelní přispěvatelé řady médií – od Aktuálně.cz přes Full Moon po A2larm – pojímají ve svých novinových textech i v Kočkách hudbu jako odraz společnosti, kterou skrze žebříčkové písně vykládají – a opačně. V kapitolách pokrývajících poslední pět dekad se prolínají rozborly písní Joy Division, Radiohead, Lany Del Rey nebo Billie Eilish spolu s příběhy o jejich vzniku, sociologicko-historickými vhledy či úryvky dobové prózy. Nejde přitom o prvoplánová propojení, Veselý s Hrochem svůj výklad pečlivě argumentují, současně se neutápí v komplikovanosti, čemuž pomáhá i skutečnost, že většinu probíraných písní člověk aspoň z doslechu zná. Ověřit si to možní čtenáři mohou v playlistu sestaveného ke knize pojmenované po písní od The Cure.

Svazek vysázený modrým písmem vznikl jako rozšíření šestidílného podcastu Černé slunce, který v roce 2018 připravil Veselý. Hroch měl původně pomáhat jako editor, postupně se ale stal spoluautorem, který sepsal závěrečnou kapitolu o enviromentálním žalu. Ani pro jednoho nejde o knižní premiéru. Hroch vydal svou studii zínů Křičím: „To jsem já“. Příběhy českého fanzinu od 80. let po současnost, Veselému vyšla monografie o kořenech a současnosti afroamerické muziky Hudba ohně a román o fiktivní kapele sestavené Gustávem Husákem BombaFunk.

Sebevic depresivní, úzkostně, truchlivě nebo prostě jen smutné skladby, jejichž příběh na pozadí uplynulých pěti dekad odvyprávěla tato kniha, dokážou totiž posluchačům dát náповědu, jak se vyznat ve vlastních pocitech, artikulovat je a sdílet. Písně jen těžko změní svět, ale dokážou přenastavit myšlení lidí — a to není vůbec málo.

Jiří Peňás: Výpravy pro blízké a vzdálenější (Echo Media)

Zdroj: Echo Media

Novinář a kulturní kritik Jiří Peňás vydal pokračování svých loňských cestopisů. Výpravy tentokrát nejsou pro starší a pokročilé, ale pro blízké a vzdálenější. Redaktor Echa 24 a držitel Ceny Ferdinanda Peroutky ve svých meditativních textech putuje hlavně po českých městech, hranice překročí při výpravách do Maďarska, Polska, Rakouska a Saska. Peňás ukazuje svůj historický a kulturní rozhled, se stejnou zálibou ale putuje i po vlastních vzpomínkách na mnohokrát navštívená místa, která popisuje s vřelostí labužníka, k němuž se nejeden čtenář bude chtít hned příští víkend alespoň mentálně připojit. Cestopis vyšel v pod hlavičkou Echa.

Obec Zákolany, severně od Prahy, okres Kladno, je přitažlivá dvěma rozdílnými atrakcemi. Zprv se přímo nad ní tyčí vrch zvaný odpradávná Budeč s románským kostelíkem a dávno bohužel zaniklým přemyslovským hradíštěm. My, snivě založení vlastenci, tam spatřujeme první radiační bod české magie a vzdělanosti. Zadruhé se dole ve vesnici v malé chaloupce za potokem narodil Antonín Zápotocký, což s Budčí koresponduje. Tato rozporuplná skutečnost je tam od normalizačních časů připomínána sochou v nadživotní velikosti, nyní opatřená rouškou, jež tam byla nejspíš instalována pomocí úředního žebříku.

Hana Lipovská, Jana Bobošíková: Aby bylo jasno aneb Vráť se Marx a Lenin? (NF Distribuce)

Zdroj: NF Distribuce

Ekonomka a od letošního května také členka Rady České televize Hana Lipovská vydala knihu ve spolupráci s Janou Bobošíkovou, někdejší europoslankyní a dnes moderátorkou pořadu JB Talk na internetové televizi XTV spojené s dalším členem Rady ČT Lubomírem Veselým řečeným Xaver. V typograficky i obsahově nesourodé publikaci se objevují jejich společné texty napsané pro Institut svobody a demokracie, jehož jsou obě ženy zakladatelkami, přetištěné facebookové statusy, rozhovory poskytnuté Parlamentním listům nebo úryvky z knihy Nebudu mlčet (Sin Con, 2006), ve které Bobošíková popisuje svůj pohled na televizní krizi z přelomu let 2000 a 2001, během níž působila v ČT jako ředitelka zpravodajství. Prostor dostanou také ankety institutu, v nichž odpovídají ekonomové Aleš Michl a Markéta Šichtařová, poslanci Jaroslav Foldyna (SPD) a Patrik Nacher (ANO), europoslanec Alexandr Vondra (ODS), kardinál Dominik Duka nebo spisovatel Vlastimil Vondruška.

Zpestřením publikace jsou kvízové otázky, kdy čtenáři mohou například hádat, jestli titulky Musíme zase k lidem v Hospodářských novinách uvádí rozhovor s československým ministrem národní obrany Alexejem Čepičkou (1957), generální tajemníkem ÚV KSSS Michaiem Gorbačovem (1985) nebo s eurokomisařkou Věrou Jourovou (2020). Správná odpověď, tedy Jourová, de facto odpovídá i na otázku vytyčenou v titulu knihy. Marx a Lenin se podle autorek vskutku vrací, a to skrze Evropskou unii. Kdo chce vývoj zvrátit, nechť sleduje produkci Institutu svobody a demokracie.

Marxismus-leninismus sovětského bloku tvrdě kritizoval kapitalismus. Socialistické státy měly svou vlastní obchodní unii. Tou byla Rada vzájemné hospodářské pomoci. Definičním znakem marxismu-leninismu bylo, že si jedni lidé přivlastňovali výsledky práce druhých. A charakteristikou Rady vzájemné hospodářské pomoci bylo vyrovnávání životní úrovně v celém společenství, na což rozvinutější země, jako například tehdejší Československo, doplácely. Výsledek známe. Zchudli všichni. Když naše země přijímala Lisabonskou smlouvu, varovala jsem, že Lisabonská smlouva umožňuje politickými zásahy deformovat trh, a dokonce i směnný kurz. V té době Marx a Lenin růžky ještě jen vystrkovali a zkoušeli, kam až mohou zajít.

Karel Hvižďala: Věta jako povolání. Nezapomínky (Universum)

Zdroj: Universum

Doyen české novinářiny Karel Hvižďala příští rok slaví 80. narozeniny a ve svých Nezapomínkách dokazuje, že mu věta byla a je skutečně povoláním. V jazykově vybroušených esejích a fejetonech nahlíží autor desítek knih a knižních rozhovorů kriticky na svůj vlastní život a dílo, stejně jako řadu svých přátel a kolegů. Václavu Havlovi, Pavlu Landovskému nebo Karolu Sidonovi a mnohým dalším se dostává reflexe, která je poučená znalostí díla, doby i jejich životy. Snad nejpodněnější jsou ale texty, v nichž Hvižďala protkává své historické znalosti s povědomím o fungování současné mediální krajiny a aktuálních knih o společnosti, v níž se orientuje líp než většina o generace mladších autorů. Pro tuto kombinaci a práci s jazykem zůstává Hvižďala v Česku výjimečným autorem.

Velká část narozeninového svazku o více než 500 stranách už vyšla během posledních pěti let v knihách Osmý den týdne, Dobře mrtvý dědeček a Exilový orloj. Nová je čtvrtá část Šváb nereptá.

Stará střední třída naproti tomu netrpí jen zhoršující se hmotnou situací: důležitější roli hraje u příslušníků této vrstvy jejich nižší kulturní postavení ve společnosti, což je vnitřně poznamenává, ba zraňuje. Kosmopolitní nová třída je vice versa úplně jinak orientovaná, nevyhledává superdrahé restaurace, chodí ráda do rustikálních hospod či restaurací přestavěných ze starých továren s živou muzikou, malých italských trattorií či korejských a japonských restaurací na ramen a sladké wagaši. Do takových podniků mě vodí i můj syn. Tito lidé bydlí v secesních a konstruktivistických domech z období Bauhausu, jsou potetovaní a cvičí bojové umění taj-či.

Milan Ohnisko: Jako bych žila dva životy. Rozhovor s Danielou Drtinovou (Druhé město)

Zdroj: Druhé město

Daniela Drtinová, jedna z nejpoblárnějších novinářek v Česku, mluví o svém mládí, postojích nebo krizích v České televizi. Knižní rozhovor s ní sepsal Milan Ohnisko, básník a zástupce šéfredaktora literárního Tvaru, kterému kromě řady sbírek vyšel rozhovor se zpěvákem Davidem Kollerem. Ohnisko hovořil kromě Drtinové také s 21 jejími "nejbližšími a blízkými" - rodiči, dcerou, kolegou z DV TV Martinem Veselovským, bývalými "veřejnoprávními" kolegy Jakubem Železným a Zdeňkem Šámalem nebo se zpěvákem Danielem Landou. Součástí publikace jsou také archivní fotografie autorky.

Oborově nejzajímavější jsou pasáže o televizní krizi z přelomu let 2000 a 2011 a okolnosti odchodu Drtinové z České televize v roce 2014, čemuž předcházela táhla kauza týkající se údajného ovlivňování zpravodajství ve prospěch Miloše Zemana nebo Číny. Drtinová mluví o roli tehdejšího předsedy Rady České televize Milana Uheho, generálního ředitele Petra Dvořáka nebo šéfredaktora zpravodajství Petra Mrzeny. Ohnisko mohl být v těchto otázkách důkladnější, rozhovor je ale přece jen určen pro širší publikum, snad i proto končí údajně tím "nejlepším" - otázkou po mužích.

Šlo o řadu momentů, kdy se snažili zbavit Událostí, komentáře politické agendy, anebo ji aspoň otupit. Vzpomínám si na jednu naši diskusi s šéfredaktorem Zpravodajství Petrem Mrzenou, kdy jsme se ho ptali, co bychom tedy měli točit, když ne politickou agendu: třeba jestli teče voda na záchodcích vlaků? Podobné „tahanice“ trvaly s různou intenzitou zhruba dva roky. Až to pak skončilo tím mým přímým odvoláním v létě 2013. Petr Dvořák se taky ptal poslanců, když s nimi mluvil, jak jsou spokojeni s mým moderátorským stylem. Doneslo se to ke mně a na té zmiňované schůzce s moderátory jsem se ho na to zeptala. Přiznal to a vůbec nevěděl, co by na tom mohlo být špatně. Nejhorší na tom je, že na velkých Kavkách udělal Petr Dvořák podle všeho opravdu hodně dobré práce. Jenže zpravodajství veřejnoprávního média zkrátka vyžaduje určitý druh jemnosti, myslím z pohledu etiky. Abych to uzavřela: to, co jsme vždycky v těch předchozích letech s jeho předchůdci na postu generálního ředitele bilancovali a vždy společně vybalancovali, s Petrem Dvořákem už se nám to prostě společně nepodařilo.

Akademická monografie vyšla Václavu Moravcovi, moderátorovi České televize a vyučujícímu na **Fakultě sociálních věd** Univerzity Karlovy. O jeho Proměnách mediálních etiky s ním rozsáhle mluvíme v rozhovoru pro Médiář.

Vlastním nákladem vydal knihu i Jiří X Doležal, někdejší tvář společenského týdeníku Reflex, z něhož po téměř 30 letech na konci loňska odešel. Jmenuje se Greta v Pyčobaňi a pojednává o klimatické změně nebo dopadech sociálních sítí na společnost.

1.107. Politologové jsou opatrní s prognózami ohledně Prymulova odvolání URL

WEB, Datum: 25.10.2020, Zdroj: parlamentnilisty.cz, Strana: 0, Autor: nab, Infotype: Nepojmenováno, Datum importu: 26.10.2020 02:35, RU / měsíc: 1 211 568, Celková návštěvnost: 207 067, AVE: 50 000,00 Kč, Země: Česko, GRP: 2,30

Politolog Ladislav Mrklas z CEVRO Institutu v Praze nepovažuje za jednoznačné, že prezident Miloš Zeman odvolá ministra zdravotnictví Romana Prymulu (za ANO), jak mu dnes navrhl premiér Andrej Babiš (ANO). Očekává spíše průtahy. Petr Just z Metropolitní univerzity v Praze se domnívá, že k odvolání dojde, ač loňská zkušenost s odvoláním ministra kultury Antonína Staňka (ČSSD) podle něj velí k opatrnosti. Podle Josefa Mlejnků z katedry politologie **Fakulty sociálních věd** Univerzity Karlovy průtahy už začínají tím, že podle premiérova vyjádření bude nový ministr zdravotnictví nejdříve ve čtvrtek.

Babiš předložil dnes v Lánech Zemanovi návrh na Prymulovo odvolání. Ministr předtím odmítl vyhovět žádosti předsedy kabinetu, aby sám rezignoval kvůli fotografiím při odchodu z restaurace. Babiš hlavě státu navrhl Prymulova nástupce, Zeman by se s ním měl sejít v úterý. Premiér doufá v to, že ve čtvrtek ho bude moci uvést do úřadu. Jméno kandidáta, kterého hlavě státu navrhl, neprozradil.

Podle Mrklase Babišovo vyjádření zakládá důvod pro řadu otázek. „Proč prezident neodvolal ministra Prymulu ihned? Proč nejmenoval ihned nového ministra? Proč se má s kandidátem na ministra sejít až v úterý? Jsme v krizové situaci a nemáme ani den na prodlevu. Z toho tedy usuzuji, že to vůbec není jednoznačné a očekávám spíše průtahy. Vlastně již to samotné odložení skoro o týden je v naší situaci průtahem. Doufejme, že posledním,“ napsal ČTK.

„Zkušenost z odvolávání ministra Staňka velí k opatrnosti. Přesto se domnívám, že prezident nakonec pana Prymulu odvolá a jmenuje nového ministra. Ale o něčem svědčí už to, že harmonogram případné změny počítá se jmenováním až ve čtvrtek, zatímco při jmenování pana Prymulu to bylo vyřešeno do druhého dne. Současná situace by si zrovna v případě tak klíčové pozice, jakým je ministr zdravotnictví, zasloužila spíše flexibilnější postup,“ sdělil ČTK Just.

Loni při návrhu na Staňkovo odvolání Zeman krok několik měsíců odkládal s argumentem, že mu ústava neukládá žádnou lhůtu, ve které má konat. Babiš se nyní průtahů nebojí. „Prezident mi vyšel vstříc, já požádal dnes o termín a okamžitě jsem ho dostal,“ řekl. Situace kolem Staňka nemá podle něj se současnou nic společného. Podle článku 74 ústavy člena vlády odvolává prezident, jestliže to navrhne předseda kabinetu.

„Průtahy už vlastně začínají. Podle premiérova vyjádření v Lánech po jednání s prezidentem bude nový ministr zdravotnictví nejdříve ve čtvrtek, tzn. skoro za týden. Vzhledem k tomu, že zuří epidemie, jde o neúnosně dlouhou dobu,“ napsal ČTK Mlejnek.

1.108. Byla by hrozná škoda, kdybychom ten barák nezachránili!

TISK, Datum: 26.10.2020, Zdroj: Náš region Praha, Strana: 5, Autor: Jitka Kačánová, Infotype: Nepojmenováno, Datum importu: 27.10.2020 00:02, Rubrika: Krimi, AVE: 268 484,67 Kč, Země: Česko

Na to, co se teď bude dít s nádražím Vyšehrad, kterému se začala propadat střecha a kvůli kterému dokonce Praha 2 podala na jeho vlastníka trestní oznámení za obecné ohrožení, jsme se zeptali radního hlavního města pro správu majetku Jana Chabra (TOP 09)

* Před časem jste se snažili nádraží Vyšehrad od majitele odkoupit, ale nedohodli jste se o ceně. Památkáři se dokonce příklánějí k vyvlastnění. V jaké fázi je jednání o nádraží teď?

Problém je v tom, že vlastník má nemovitost, která je kulturní památka, a na základě příslušného zákona o památkové péči je povinen se o ni starat. To ale dlouhodobě nedělá. Když vlastník soustavně porušuje péči o veřejně chráněný zájem, dává zákon dvě možnosti. Jednou z nich je jednat o vyvlastnění. Anebo stavební odbor vydá nařízení, které vykoná obec na náklady vlastníka. Vyvlastnění je velice specifická a složitá věc a ještě nikdy nebylo úspěšně dotažené do konce. Navíc to při komplikovanosti českého právního systému může trvat několik let. Efektivnější a rychlejší cestou je nařízení. Příští týden je ze strany památkářů nařízena prohlídka, stavební odbor Prahy 2 už tam prohlídku udělal. A my teď budeme jednat o tom, že by město provedlo základní sanaci toho objektu: statické zpevnění, aby se to tam nepropadalo, a základní opravu střechy. Jedná se nám o to, aby ta nemovitost nespadla.

* Majitel se vám dlouhodobě neozývá?

Majitelem je teď paní Švamberová. Předtím jsme komunikovali s jiným subjektem, to byl právní zástupce, který nám pak sdělil, že klienta už nezastupuje. Vlastníkem není fyzická osoba, ale právnická. Tam se časem různě měnily statutární orgány i majetková struktura. A druhá věc, která je s tím spjatá, je to, že firma je ve finančních problémech.

* Jak je možné, že to došlo tak daleko?

Ze strany soukromého vlastníka byly dávány plané přísliby, kdy jsme s nimi jednali a oni říkali: „Už máme kupce, za měsíc to prodáme a ten barák se začne opravovat.“ Takže je to jednoznačně dlouhodobé selhání vlastníka.

* Neměla se zajímat třeba i památková péče už mnohem dříve?

Já si myslím, že se zajímala. Dala by se dohledat geneze jednotlivých jednání, nařízení a pokut. To je bohužel smutný příběh. Na druhou stranu město nemůže chodit za každým vlastníkem kulturní památky a říkat mu: „My to do tebe koupíme, když holt nejsi schopný se o to starat.“ Spíš si musíme říct, že když si někdo pořizuje - a v tomhle případě to bylo, že si pořizovali objekt, o kterém věděli, že je kulturní památka - tak k tomu mají přistupovat i s tímto aspektem. Navíc se nejedná o běžný objekt. To je úplně jedinečné nádraží a jedinečná nemovitost. Takže i z tohoto pohledu by to byla hrozná škoda, abychom ten barák nezachránili!

* Pokud by došlo až na vyvlastnění podle památkového zákona, bylo by to vůbec poprvé. Pomohl by tento precedens v řešení podobných případů?

Já mám jenom hrozný strach, že než dojdeme k rozhodnutí o vyvlastnění, aby nám ten barák do té doby nespadnul. Protože než se dobereme pravomocného rozsudku, tak to může být strašně dlouhá doba.

* Před časem se vám podařilo pohnout s terasou na Budějovické, která je také dlouhodobě v havarijním stavu. Vzpomenete si ještě na podobně zepeklitou kauzu?

Problematických nemovitostí, které máme, je celá řada. Ale nádraží Vyšehrad, když to vezmete z pohledu památkové péče a jedinečnosti architektury, je asi nejkřiklavější příklad.

* Co by vám v podobných situacích nejvíc uvolnilo ruce?

Zpřesnění a zjednodušení legislativy a zlepšení možnosti pokutování a sankcí za zanedbávání péče ze strany soukromých vlastníků. A umožnění toho, aby, když už obec přijde a opraví to, za tu opravu vznikla vlastníkově pohledávka, kterou musí splatit.

* Kdy si myslíte, že se začne nádraží opravovat?

Byl bych rád, aby oprava nebo minimálně sanační práce začaly do konce roku. A uděláme pro to všechno. *

JAN CHABR (32)

Český politik, člen strany TOP 09, v letech 2016 až 2018 zastupitel městské části Praha 6, od roku 2018 zastupitel hlavního města Prahy a radní pro správu majetku, zvolený za Spojené síly pro Prahu. Vystudoval **Fakultu sociálních věd** Univerzity Karlovy. Od roku 2017 je jedním ze tří členů správní rady zapsaného ústavu Cesta dobré vůle, jehož účelem je dle zakladací listiny všestranná pomoc lidem, kteří se ocitli v krizové životní situaci, a dále podpora nebo ochrana osob se zdravotním postižením a znevýhodněných osob. Mezi jeho záliby patří umění, sport a historie.

Foto popis:

1.109. Profesor Jan Jiráček: Čeští novináři se teď častěji vnímají jako součást opozice [URL](#)

S profesorem mediálních studií Janem Jirákem o nepříliš objektivním přístupu českých médií ke koronavirové krizi, o fake news, cenzuře i rozdělení společnosti Milada KadeřábkováReklamaReklama

V době krize jsou média, zejména pak ta veřejnoprávní, jedním z hlavních subjektů, na které se obrací pozornost veřejnosti. Lidé očekávají ucelený pohled na věc, pravdivé informace a případně také rady, jak se s daným problémem co nejlépe popasovat. Není tedy divu, že se od začátku pandemie zájem o veřejnoprávní zpravodajství značně zvýšil. Podle výzkumu Masarykovy univerzity důvěřovalo letos v březnu, tedy po vypuknutí pandemie, veřejnoprávními médii (České televizi, Českému rozhlasu a agentuře ČTK) 56 % lidí. Na to, jak se ve skutečnosti daří nejen v době koronaviru těmto médiím plnit jejich důležitou funkci, jsme se zeptali profesora Jana Jiráka.

S mediálním expertem, který je rovněž pedagogem mediálních studií Metropolitní univerzity Praha a Univerzity Karlovy, jsme si kromě toho povídali o tom, co je příčinou současné dezinformační pandemie, a zda existuje nějaký ideální postup, jak bychom měli jako konzumenti k informacím přistupovat.

Karantény, omezení shromažďování lidí, omezení cestování, ale třeba i nemožnost účastnit se osobně tiskových konferencí... S tím vším bojují v koronakrizi média. S krizí souvisí také pokles příjmů z reklamy, takže se i média musejí spoléhat na podporu státu. Jaký vliv mají opatření na přístup novinářů?

Myslím, že přístup ke spolehlivým a kvalitním informacím nijak zvlášť nesouvisí s opatřeními, která jsou v Česku v souvislosti s epidemiologickou situací přijímána. Jistě, opatření se dotýkají i novinářů a toho, jak mohou svou práci dělat. Ale zjednodušeně řečeno, většina novinářských obsahů tak jako tak vznikala a vzniká takzvaně „od stolu“, tedy zručným využíváním internetových zdrojů. A tisková konference vlastně není žádný zdroj...

Jsou-li dnes lidé odevzdaní a málo ukázněni v dodržování pravidel, mají na tom média značný podíl.

Pokud jde o tu „neutrnost k vládě“, soudím, a berte to jen jako osobní názor založený na nesoustavném pozorování, že novináři ve velké většině byli od počátku vůči stávající vládě až iracionálně odmítaví. Sice na chvíli během jarního stavu nouze tento svůj odpor zmírnili, ale už se zase vrátili do zaběhnutých kolejí.

Změnil se tedy nějak přístup, jakým média o koronaviru v druhé vlně informují?

Myslím, že pořád přetrvává ta fascinace absolutními a nevysvětlovanými čísly. Přitom konkrétní číslo, například počet nakažených za jeden den, je výsledkem řady okolností – od počtu testovaných až po jejich věkové složení. Ale pořád vidíme titulky typu „nejvyšší sobotní přírůstek od dubna“, jako kdyby šlo o nějaké sportovní odvětví.

Ale jak už jsem naznačil, jistý rozdíl oproti první vlně je v tom, že se novináři častěji vnímají jako součást opozice a věnují se umanutému hledání viníků v řadách členů vlády. Neustále propírají, co by se stalo, kdyby se třeba zavřely školy v září, obtěžují s tím odborníky, domáhají se toho, aby jim dosvědčili, co se mělo udělat jinak a jak. Je to už únavné a hlavně zbytečné.

Takže o „objektivitě koronavirového zpravodajství“, pokud kdy něco takového existovalo, se teď už moc mluvit nedá?

Jsem přesvědčen, že média volbou zpráv, otázek i expertů vykreslují situaci spíš jednostranně. Kdybych měl tu kresbu charakterizovat, je v ní hodně bezradnosti, například s důrazem na to, že ministři, ale i odborníci si protiřečí, je v ní také hodně unáhlenosti, nevědomosti. Jsou-li dnes lidé odevzdaní a málo ukázněni v dodržování pravidel, mají na tom média značný podíl.

Je podle vás nějaký zásadní rozdíl v tom, jak o pandemii zpravují naše soukromá a veřejnoprávní média?

Média veřejné služby, obzvlášť Česká televize, může tématu věnovat daleko víc prostoru. Hlavním důvodem je to, že disponuje zpravodajským kanálem, který dokáže zpracovat v podstatě jakékoliv téma. Jakmile se něco důležitého děje, rozeběhne se na ČT24 soukolí, které začne chrlit rozhovory, příspěvky, besedy, úvahy, zkušenosti a danému tématu se věnuje do úplného vyčerpání diváků.

Myslím, že je toho moc, navíc pořád podle stejnéhoustru, se stejnými myšlenkovými a hodnotovými schémata. Současně je to však asi to nejpříjemnější, co má česká populace v oblasti zpravodajství k dispozici. Lidé to cítí a odměňují ČT zvýšenou pozorností.

V rozhovoru pro Aktuálně.cz jste před třemi lety řekl, že úkolem veřejnoprávních médií je mimo jiné držet společnost pohromadě. Teď mluvíte o tom, že částečně straní tím, jak se ptají a jaké odborníky hledají, opozici. Jak by tedy podle vás měla média konkrétně společnost stmělovat, obzvlášť když je nejen ta česká zásadně rozdělená?

Česká společnost je rozdělená v některých hodnotách a postojích – a tohle rozdělení umí být velmi nesmiřitelné. Přitom média, o nichž mluvíme, nejsou tak úplně nestranná. Přesto je pořád dost věcí, které máme společné: rodný jazyk, péči o rodinu a podobně. Můj argument je, že veřejnoprávní média by neměla – jako to dělají ta soukromá komerční, která musí svá publika prodávat inzerentům – společnost drobit na divácké fragmenty podle zájmové orientace, případně podle sociodemografických ukazatelů.

A nemylme se, být hodně vidět – čili jak vy říkáte, mít víc prostoru – je někdy docela nepříjemné. Roman Prymula by mohl vyprávět...

Média veřejné služby totiž vnímám primárně jako občanská, případně rodinná. Veřejný zájem by nás mohl spojoval, proto nepovažuji za dobrý nápad, že ČT posílá děti k jednomu televizoru, seniory k druhému a zájemce o náročnější a menšinovou kulturní produkci pak do nočních hodin.

Není problém té neobjektivitě ale v tom, že v krizi ve veřejnoprávní televizi vystupují hlavně vládní činitelé, kteří rozhodují o opatřeních, a opozice nedostává tolik prostoru? Třeba se to pak snaží média nějak „dovornávat“...

Myslím, že média veřejné služby dávají opozičním politikům prostoru dost. My máme přece docela jasnou představu, jak situaci vidí Petr Fiala nebo Ivan Bartoš. Opozice se navíc může radovat z toho, že jsou její zástupci často oslovováni jako jacísi experti, kteří jako kdyby byli povoláni ty vládnoucí „známkovat“ z nějaké nadřazené pozice odborníků.

Jistě, členové vlády jsou v médiích vidět často, ale to je dáno tím, že jsou prostě ve vládě. Až bude vládnout dnešní opozice, budou zase vidět víc její lidé.

Roman Prymula by mohl vyprávět...

Do popředí se dostal nejen Roman Prymula a je otázka, jak dlouho v něm ještě zůstane, ale celosvětově také problematika fake news. V rozhovoru z roku 2018 jste se pro Aktuálně.cz vyjádřil že síla dezinformací je přeceňovaná. Stojíte si i s ohledem na koronakrizi za tím stále?

V zásadě stojím. Tím nechci říct, že síla opravdových dezinformací je mizivá, ale není tak mohutná, jak se někdy tvrdí.

Především proto, že dnešní zprávy nemají tak velký zásah jako měly v dobách tradičních masových médií. Produkce zpráv je kvůli internetovým médiím větší, takže se pozornost lidí rozprostře a jen málo zpráv zasáhne opravdu všechny. Tedy kromě těch, kterých se chopí tradiční masová média, především televize.

Problém je spíš v tom, že většina zpráv není smyšlených, ale jsou více či méně zkreslené, zjednodušené, účelově vybrané, karbanik by řekl „cinknuté“. To je podle mého soudu opravdu velký problém současnosti, kdy jsme vystaveni nejrůznějším

formám vědomé i spontánní manipulace, a to výběrem zpráv, způsobem jejich zpracování či obrazovým doprovodem. Právě v této sílící manipulativnosti zpráv vidím nyní velký problém, ve kterém opravdové dezinformace, tedy záměrně vypuštěné, ale zároveň uvěřitelné smyšlenky, tvoří jen malou část.

Před dvěma lety prosadila francouzská vláda kontroverzní zákon, který během voleb umožní „dezinformace“ okamžitě odstranit. Opozice se obává, že zákon povede k cenzuře. Do jaké míry jsou podle vás tyto obavy oprávněné?

Podle mého soudu je snaha o odstranění „dezinformací“ předem odsouzena k nezdaru. Důvodů je víc. Především, jednou vyslovené slovo se nedá vzít zpátky. Někdo napíše o šéfovi opozice, že v dětství ztloukl mladšího bratra. Dotyčný prokáže, že nikdy bratra neměl, ale to tvrzení se tím nevymaže a dál pracuje. Pak toho politika někde volič zahlédne a řekne si: „Počkejte, toho chlápka znám. Jo, ten prý mlátil děti. Tomu hlas nedám.“

V tomto smyslu je odstraňování dezinformací nesmyslné, protože je vlastně nemožné. A skutečně může za jistých okolností vést k tomu, že odstraňovat se nebudou dezinformace, ale nepohodlná tvrzení.

Měly by podle vás mít tedy v současnosti vláda či soukromé společnosti jako Google, Facebook možnost dohlížet na to, co se nám na sítích zobrazuje? Twitter už docela často fake news označuje, a to i když jde o informace amerického prezidenta...

Problém Googlu či Facebooku a jim podobných je v tom, že se svou činností dostaly na hřiště, které dřív ovládala profesionální žurnalistika. Ta i přes všechny své chyby, a že jich není málo, hájila svou existenci tím, že je schopna udržet jistými profesními postupy míru manipulativnosti zpráv na poměrně nízké úrovni. To se také většinou dařilo.

Jan Jiráček (1958)

Absolvoval Filosofickou fakultu UK, obor angličtina-čeština. Od roku 1990 přednáší na **Fakultě sociálních věd** UK. V roce 1993 se tamtéž podílel na založení katedry mediálních studií. V roce 2008 byl jmenován profesorem oboru mediální studia. Od roku 2011 vede Katedru mediálních studií na Metropolitní univerzitě Praha. Je autorem, spoluautorem a překladatelem řady publikací a učebnic, které se věnují problematice médií.

A teď se do oblasti poskytování informací natlačily subjekty, které se k žádným podobným hodnotám nehlásí. Ale jsou ochotny předstírat, že rozeznají „fake news“. Ano, skutečně se jim dost často podaří identifikovat zjevnou nepravdu a smazat ji. To je ale, platí-li moje úvaha o manipulaci, žalostně málo.

Ona polarizace společnosti, o které jsme mluvili, je hodně podporovaná právě dezinformacemi, ale třeba i tím, že na sociálních sítích musí mít každý jasný názor. Co je podle vás příčina té polarizace? A co následek?

Polarizace společnosti má jistě víc příčin a někdy je při jejich rozplétání opravdu těžké odlišit, co je příčina a co následek.

Síťová média v té polarizaci ale nepochybně velkou roli hrají. Jejich architektura je založena na instantním prožitku, tedy „lajknout“ či „hejtnout“, a to pokud možno hned, nikoliv na sebekritické reflexi. Tím vzniká ona nesmiřitelnost, která k polarizaci přispívá. Pak je „infodemie“, tedy informační pandemie, o níž se teď píše a mluví, spíš důsledkem.

Důsledkem tedy je, že z těch zpráv a informací, které se na nás valí, nevěříme už pak ničemu, že ztrácíme důvěru v elity a systém jako takový?

Ten nedostatek důvěry není podle mě založen na nemožnosti ověřit si pravdivost informací, což ani většinou nejde, ale na podvědomém tušení, že ty informace jsou k ničemu, protože je nelze nijak použít.

Měli bychom se naučit ptát se sami sebe: Proč si o téhle zprávě myslím to, co si o ní myslím? Proč jí věřím?

K čemu je mi, že vím přesně, kolik lidí testovaných v pátek bylo pozitivních? Jak to můžu použít ve vlastním životě? Jak se tím vylepšila moje schopnost se ve světě orientovat? Podle mého soudu minimálně. Zbude jen pocit, že světu nerozumím, a ten je pak základem odevzdanosti, o níž vy mluvíte jako o ztrátě důvěry.

Člověk by se ale asi pořád informace snažit ověřovat měl. Jak by to měl podle vás dělat? Vycházet z vícero zdrojů, číst všechno, nebo raději nic a mít čistou hlavu jen s informacemi, které jsou skutečně zásadní?

Myslím, že bychom se víc měli učit sebekritickému nadhledu. Jak jsem řekl, spoustu zpráv nelze ověřit už proto, že mají podobu tvrzení. Zpráva typu „Vláda je nekompetentní, tvrdí představitel opozice“ je pravdivá v tom, že asi nějaký opoziční politik něco takového řekl. To je však banální, neboť to opoziční kritici říkávají. Ale jestli on má pravdu, nemůžeme posoudit, jen to můžeme porovnat s vlastním názorem na vládu. Pokud jí máme plné zuby, řekneme si „Má pravdu“ a budeme to jako pravdu brát.

Proto mluvím o sebekritickém nadhledu. Měli bychom se naučit ptát se sami sebe: Proč si o téhle zprávě myslím to, co si o ní myslím? Proč jí věřím? Co ve mně způsobilo, že jsem té zprávě neuvěřil? Takový sebereflekující přístup k informacím by nám moc pomohl. Hned po něm může přijít druhý krok, tedy otázka: Proč se ta zpráva ke mně dostala? Co ve mně má oslovit? A k tomu by bylo dobré víc přemýšlet o užitečnosti a použitelnosti dodávaných informací.

Reklama

Reklama

foto: Tomáš Železný, Archiv Jana Jiráčka, zdroj: Metropolitní univerzita Praha

1.110. TEMNO. JAKÉ VLASTNĚ BYLO?

TISK, Datum: 26.10.2020, Zdroj: REFLEX SPECIÁL, Strana: 86, Autor: JIŘÍ RAK, Infotype: Nepojmenováno, Datum importu: 27.10.2020 00:02, AVE: 2 570 174,32 Kč, Země: Česko

TŘI STA LET ČESKÉHO UTRPENÍ A POKUS O OBJEKTIVNÍ ZHODNOCENÍ

„Já aspoň nemohu si myslit Čecha, kterékoli konfese a také kterékoli politické strany, jenž, maje vypravovati o tom, co následovalo po Bílé Hoře, by zůstával zcela klidným a chladným, spokojuje se pouhým vysvětlením, jak tyto věci přišly,“ napsal Jaroslav Goll koncem 19. století. Slova zakladatele moderní české vědecké historiografie, jenž bývá považován za typického představitele pozitivistického kultu faktů, přenechávajícího jejich hodnocení a úvahy nad nimi filozofii, sociologii a politice, názorně dokumentují význam, který byl (a je) v českém myšlení bitvě na Bílé hoře připisován. Krátká dvouhodinová srážka, k níž došlo 8. listopadu 1620 před pražskými hradbami, se dočkala během následujících staletí nejrůznějších hodnocení. Vítězná strana viděla ve výsledku bitvy záračný zásah Panny Marie – její vyobrazení měla na praporech a s jejím jménem šla do boje. Vítězství oslavoval celý katolický svět. V Římě a posléze v Praze mu byl zasvěcen kostel Panny Marie Vítězné.

Přímo na bojišti vznikl klášter servitů, pozdější poutní místo, v 18. století zrušené Josefem II.

Katolíci prostě chápali Bílou horu jako své vítězství bez ohledu na jazyk, jímž hovořili. Pro evangelíky to bylo naopak „neštěstí bez míry a hranic“ a samozřejmě v něm spatřovali boží trest za své hříchy. Bezprostředně po bitvě vznikaly také skladby oslavující habsburské vítězství, těm ale český literární dějepis nevěnoval pozornost. Určité, ovšem negativní proslulosti dosáhl pouze Šimon Lomnický z Budče, autor písní o bělohorské bitvě a staroměstské exekuci. Podle legendy upadl do bída a prosil o

milodary na Karlově mostě, tam jej mezi žebráky zobrazil malíř Jaroslav Čermák. Z evangelické tvorby byl českým nacionalismem přímo jako posvátný text vnímán Komenského Kšaft umírající matky jednoty bratrské, jehož úryvek byl spontánně aktualizován písní Marty Kubišové po vpádu vojsk Varšavské smlouvy.

Pochodeň celonárodní tragédie

Bitva je vždy hodnocena podle svých důsledků a ty byly v tomto případě zásadní. Roku 1627 (pro Moravu o rok později) bylo vydáno Obnovené zřízení zemské a Bílá hora je nadále posuzována podle jím zaváděných změn. Ty především přesouvaly těžší politické moci ze stavů na panovníka. Někteří katolíci šlechtici, kteří se zřejmě domnívali, že postížení budou pouze revolující evangelíci a stavovská povaha českého státu zůstane zachována, se cítili nastupujícím panovníckým absolutismem znepokojeni. K tomu se připojilo i zneklidnění skupiny katolických vzdělanců, jejichž nejznámějším zástupcem je Bohuslav Balbín, nad postupem němčiny vyvolaným jejím zrovnoprávněním s češtinou a přílivem cizinců zakupujících statky vyhnaných evangelíků. (Pro pozdější vnímání důsledků bělohorské bitvy českým veřejným míněním není přítom rozhodující, že k podstatným majetkovým přesunům ve prospěch zahraničních rodů došlo až v důsledku konfi skací po zavraždění Albrechta z Valdštejna. Bezprostředně po bitvě docházelo sice ke konfesionálně zdůvodněným majetkovým přesunům, jenže ty se odehrávaly uvnitř české stavovské obce.)

Část katolických elit Balbínovy generace (narozen 3. prosince 1621) nese také nelibě, že důsledky povstání a jeho porážky dopadají na celý národ, tedy i na jeho katolickou část. Tito lidé jsou už „dobrymi katolíky“ a nechápou, proč mají pykat za hříchy předků. Právě v jejich prostředí vzniká pak pojetí bělohorské bitvy jako celonárodní tragédie, které převzala později moderní nacionalistická a po ní i liberální a nakonec komunistická propaganda.

Taková jednoznačně negativní interpretace bitvy na Bílé hoře převládla v českém prostředí už během první poloviny 19. století a v zásadě ovládá veřejné mínění dodnes. Porážka byla vnímána o to bolestněji, že předcházející desetiletí na přelomu 16. a 17. století byla považována za „zlatý věk“. Kvetlo umění soustředěné kolem dvora císaře Rudolfa II., český jazyk tohoto období, symbolizovaný postavou tiskaře Daniela Adama z Veleslavína nebo kralickým překladem Písma, byl považován za normu správné češtiny. Na tomto pozadí pochopitelně působí pobělohorské temno ještě hrůzněji.

Poměry nastalé po roce 1620 jsou proto vnímány jednoznačně jako úpadek. Je ale třeba vidět, že pobělohorské změny odpovídají trendům zaváděným v celé Evropě.

Například požadavek, aby se poddaní shodovali ve víře se svým zeměpánem, si prosadili němečtí evangelíci tzv. augšpurským mírem roku 1555 a silně postavení panovníka (státu) bylo celoevropským jevem a důležitým předpokladem modernizace. Státy, v nichž se udržela stavovská moc, se staly kořisti silnějších sousedů. Klasickým a v českém případě často uváděným příkladem je Polsko, jehož území si rozdělila habsburská říše, Prusko a Rusko.

Jednoduše nelze nahlížet ani jazykovou situaci: V 16. století se v zemi šířilo používání němčiny díky přitažlivosti německé reformace.

Výrazem znepokojení česky mluvícího obyvatelstva se stal spis Pavla Stránského Okřik na nedbalého Čecha. Český sněm přijal roku 1615 zákon, který znalosti češtiny podmiňoval získání českého inkolátu (příjetí do stavovské obce Českého království). Tento zákon tak lze chápat i jako katolickou obranu před dalším šířením luterství.

Přehlížet nelze ovšem ani skutečnost, že to byla právě vláda stavovských (povstaleckých) direktorů, která zmíněný jazykový zákon z roku 1615 porušila, a sněm byl zahajován modlitbou německou i českou.

Jestliže tedy Obnovené zřízení zemské stanoví rovnoprávné užívání obou jazyků, nezavádí tím žádnou převratnou novinku. Znovu také připomeňme, že nacionalistická optika hodnotí výsledek bitvy jako českou národní porážku (tedy všech Čechů) a velkoryse přehlíží, že v podstatě šlo (stejně jako v případě bitvy u Lipan) o srážku mezi českým králem a vzdorokrálem, mezi dvěma křídly českých stavů, v podstatě tedy o válku občanskou. Pokud jde o národnostní složení (byť je takové vidění pro začátek 17. století absurdní), jednalo se o armády v pravém slova smyslu internacionální.

Půda, na niž nelze vstoupit

Bitva na Bílé hoře tvoří v českém myšlení zásadní mezník a otevírá dobu neutrálně označovanou jako „pobělohorská“, expresivně pak dobu temna. „Zde počíná se smutná doba jazyka a literatury české. Ten jazyk, který nedávno v všech soudů obyčejným a chloubovou urozenstva byl, nyní v potupu vešel,“ psal Josef Jungmann v Dějinách české literatury.

„Vědy byly při této náboženské restauraci téměř úplně zničeny (...), poněvadž byla přijata zásada, že všechna česká díla složená mezi lety 1414 – 1635 by mohla být nepravověrná,“ uvádí František Palacký v Dějinách české slovesnosti.

Viníka kulturního úpadku nacházel český nacionalismus jednoznačně v jezuitském řádu. Personifikací jeho protičeského snažení byl P. Antonín Koniáš. Připomeňme, že pro sekularizované národovce už víra nehrála tu roli jako v 17. století a v jejich představách byly knihy zabavovány a ničeny jednoduše proto, že byly české. Pokud k tomu připočteme obrozenské zdůraznění národovčinného významu literatury, tedy knihy, bude odklon českého nacionalismu od katolictví vysvětlen.

České dějiny se tak náhle rozpadají na dobu rozkvětu vrcholícího husitství, hlubokého úpadku po bělohorské bitvě a znovuvzkříšení v 19. století (počátek bývá datován vystoupením Josefa Jungmanna a „nálezem“ Rukopisu královédvorského). Tuto dějinnou filozofii hlásala populární báseň Boleslava Jablonského Tři doby země české a lapidárně ji vyjadřoval nápis na základním kameni Národního divadla vyzdvížený z Řípu: „Na Řípu Čech svůj domov vzal, na Bílé hoře dokonal, v matičce Praze z mrtvých vstal.“

Vytvořilo se skutečné bělohorské trauma. Někdejší vychovatel v Palackého rodině, historik Josef Kalousek, na sklonku Palackého života vzpomínal, že uctivaný dějepisec „netoliko, že sám bojiště Bělohorského na vlastní oči nikdy neviděl a vidět nechtěl, nýbrž bylo mu i nesnesitelné slyšet, že někdo z vlastenců na to proklaté místo vkročil“.

Josef Jungmann zase prý podle svědectví Václava Vladivoje Tomka při vzpomínce na 8. listopad 1620 plakal.

Hledaly se příčiny této celonárodní katastrofy a pátrání šlo nazpět až do 15. století. Tragická cesta začínala u Lipan. České povstání roku 1618 a husitství figurují od té chvíle v českém myšlení jako dvě strany jedné mince, rub a líc, sláva a úpadek. Postupně se prosadila představa, podle níž husité vítězili především proto, že se opřeli o lidové vrstvy, zatímco vůdci povstání z roku 1618 se ozbrojeného lidu obávali. (Už Josef Pekař ironizoval tento názor jako nepochopení historické skutečnosti. Stejně tak by bylo totiž možné stavům vyčítat, že svá vojska nevyzbrojili strojními puškami. Přesto se absurdní představa ujala a komunisté ji vy užívali jako doklad třídního sobectví feudálů.)

Ples klepajících lebek

Vývoj českého hodnocení bělohorské bitvy lze dobře sledovat na názorech hláсанých krásnou literaturou (poezií i beletrií) a odborným dějepisectvím.

Generace vyrostlé v ovzduší josefínské náboženské tolerance a biedermeirovsky uměřeného vlastenectví se snaží na nešťastné náboženské války, které přinášely jen zkázu, zapomenout. Pro smír horoval Antonín Marek, radující se, že „již uhašena hlavaň Lojolyovy dumy“ a „netřeba se krýti v lesí před Tábory“, ani Bílá hora se již „nečervená“ krví „darmo vycezenou“.

Jenže k usmíření ubývalo na straně českého nacionalismu chuti a katolictví autoři (František Sušil a Václav Štulc) se bělohorskému tématu opatrně vyhýbali. Nelze se jim divit, reminiscence bitvy posilovaly narůstající protikatolické nálady silícího českého narodovectví. Také poutní kostel postavený na někdejší bojišti jen posiloval proticírkevní nálady některých vlastenců, nejprve ovšem vyjadřované jen v soukromé korespondenci.

Čelakovský tak například v roce 1818 psal Kamarýtovi, že před odjezdem z Prahy chtěl ještě navštívit „ono nešťastné místo“, tam jej však rozhořčila zobrazení bitvy jako vítězství Panny Marie, pro českého vlastence „obrazové onu bitvu představující, na které já chvíli hledě s hořkým smíchem, jak i zde mnišská lest a bezbožnost božství poznovu vymyšleným zázrakem zneuctily“. Také pro Jána Kollára je návrší u Prahy prokletým místem: „Kde jsem, kam jdu? A co za potvora / tam své kostmi věnčí temeno? / Či krev, hroby? – a v tom zahřměno / hromem z Krkonošů: ‚Bílá hora‘ / Zpátky, noho, z hory nad každou / černot tmavých nocí černější, // Médea to česká s dítek vraždou.“

Počínaje revolucí roku 1848 se vyjádření českých autorů k bělohorskému tématu radikalizují, revoluční popěvky vyznívají jednoznačně a často se opakuje motiv „odčinění“ katastrofální porážky. Věříme-li (s výhradami) Pamětem Josefa Václava Friče, měl to být Karel Sabina, kdo na veřejné schůzi 11. března 1848 prohlásil, že tímto dnem je smazána hanba, jež na českém národě spočívala od 8. listopadu roku 1620. Pokud nezazněl tento výrok doslovně, je možno jej přijmout jako zachycení dobové nálady.

Myšlenka nápravy důsledků bitvy se ovšem objevila ještě před revolucí.

Uvedme jako příklad Tomičkovu báseň Ples lebek z roku 1834. Místo děje zde není sice výslovně jmenováno, ale lokalizace je jasná – divoký rej umrlčích hlav se odehrává na místě, „kde vlasti přestal život být“.

Zde se také odehrává dialog otce se synem.

Zatímco otec se spokojuje s pasívním postojem a doufá, že lebky dojdou klidu, až „smírnou osud podá vlasti ruku“, radikální syn odpojuje: „Což osud – osud – nemám pro to sluchu; / Jím lidskou nelze vůli řídit! / Náš osud spočívá jen v našem duchu, / A na smír budeme jej nutiti /

Pro nastupující, aktivní generaci je také určen vzkaz, který lebky vyklepávají do země: „Klop, klop, slyš, mladý rode, naše slasti, / Msty plné poslyš zvuky, klop, klop, klop! / I vyrví dýku z duše svojí vlasti, // A hrůzyplný upokoj náš hrob /

Závěr pak dýchá optimismem: „Sen tichý otčím! brzo východ zplane, / A slunce vyjde nade vlastní včel; / S ním syn s věncem slávy u vás stane, / Jež na hrob z listí palmového svil /

Literatura ve službách národa

Nářky nad výsledkem bitvy a odsudky pobělohorských poměrů se v české literatuře a žurnalistice přiostrily a plně rozvinuly po obnovení ústavnosti na počátku šedesátých let. Radikální časopis Svoboda se v roce 1867 například zepsal o počátku 17. století, kdy byl slavný český národ zasažen osudovou ranou, již mu zasadila bělohorská bitva se svými nedozírnými důsledky: „Nejšlechternější, nejosvícenější a nejoddanější synové české vlasti hynuli v temnotách žalářů nebo klesali smrtí hanebnou mečem katovým neb prchli v dalekou cizinu. Vzteklice války libovolně prováděly po krajích českých divoké své reje, roty surových žoldnéřů cizáckých ničily statky české, pálily, vraždily, prznily, hubice tak bez překážky národ i zemi, kterou obýval... Genius osvěty a vzdělanosti prchal se tváří truchloroušskou zastřenou z krajů, kde jen hlomoz zbraní zazníval, kde dým z nesčetných spáleníšť se vaíl a pusté kletby žoldnéřů divých se ozývaly, kdež vládlo zoufalství a bída, nouze a hlad, a smrt hrozná slavila hody.“

Nicméně právě v tomto utrpení spočívá naděje do budoucnosti. „Národ, který dovedl přetřpěti osudný den 8. listopadu 1620. Národ, který dovedl přetřpěti útrapy nejstrašlivější, jakýchž jen nejsvrchovanější libovůle tyranství schopna jest, nezahyne více, žije a bude žít bohda na věky! Chvála budoucnosti českého národa!“

Kromě novinových článků a projevů politiků se v této době rozrůstá i počet literárních opusů věnovaných bělohorské tematice. Jako historik se necítím být oprávněn k vynášení soudů o umělecké úrovni podobných výtvorů; subjektivně ale zřetelně cítím, že celonárodní závažnost připisovaná tak závažnému tématu autory svazovala, nutila je k opakování zaběhaných a vžitých klišé, jež ovšem národní publikum očekávalo. V šedesátých letech tak vznikl ambiciózní pokus o historicko-filozofické zamyšlení nad místem bělohorské bitvy v českých dějinách – básnická skladba Vítězslava Hálovy Dědicové Bílé hory. Básník nechává na scéně před géniem národa a umírající a poníženou matkou vlasti defilovat duchy minulosti -viníky úpadku (namátkou se tu objevuje: jezuita, „udavač ve službách svaté inkvizice“, lichtenštejnský voják, alegorie nesvornosti, průvod „dědiců Bílé hory“ i odpudivé typy kořistí z národního neštěstí a dobíjející matku vlast).

Proti nim pak vystupují svědkové útlaku (mimo jiné dítě, které žaluje: „Tatíčka mi s'tali, / matku z domu hnali / a tu bílou poduštičku pod hlavou mi vzali /;“ exulant a duch zemřelého v cizině).

Závěrem přichází křivená katarze a tou je naděje na odčinění výsledků osudné bitvy.

Genius vlasti v souladu s obrozenskou ideologií odkazuje na vesnické chýše – „z nich se národ znovu narodí“ a poněkud nelogicky zazní v závěru i slovanský motiv: „Jsme bratry slovanského plemene.“

Volnější ruku měli prozaikové. Z nich je jmenovitě třeba uvést Václava Beneše Třebízského, ve své době nesmírně populárního autora historických povídek, jenž je příkladem nadkonfesionálního, národního vnímání událostí z podzimu roku 1620 i jejich důsledků. Třebízský byl upřímně věřící katolický kněz, v jehož duši se svářel katolicismus se stejně upřímně prožívaným českým vlastenectvím a právě ve zpracování bělohorského tématu jasně převažuje hledisko národní. Při prvé návštěvě bojiště si zapsal: „Zde zlomena byla sláva Čechů, zde potlačen byl národ český, zde domohli se nadvlády Němci, od těch dob až po nejnovější časy nadvládu nad Čechy majíci.“ Náboženský aspekt jej tedy vůbec nezaujal.

Našemu tématu věnoval Třebízský několik povídek shrnutých do řady Pobělohorské elegie. Jenže koncem 19. století se nové proudy objevují i v beletrii. Za všechny připomeňme jeden z nejvýznamnějších románů dějově zasazených do bělohorského období. Wintrův nehrdinský hrdina Mistr Kampanus ale už vstupuje do kultivovaného kontextu české literatury, brány národního mýtu pro něj zůstávají uzavřeny.

Doplňkem k líčení hrůz, jimž bylo po Bílé hoře vystaveno domácí obyvatelstvo, se staly tklivé obrázky českých exulantů, kteří pro víru opouštějí vlast. Jim byla také věnována píseň Vystěhovanec nebo Vyhnanec, známější podle prvního verše Zsviř ty mi slunce zlaté, která se stala standardní součástí českých pohřbů.

Symbolem exulantů se stal Růžový palouček u Litomyšle. Alois Jirásek sem umístil dojemnou scénu zařazenou do Starých pověstí českých. Koná se zde poslední domácí bohoslužba českých bratří, kteří tu prý zakopali kalich, a ze slz, jež prolili, vykvetly růže. Původní pověst poznal Jirásek v době svého učitelského působení v Litomyšli.

Zosobněním nekatolické emigrace se stal Jan Amos Komenský, pedagog a myslitel.

Na jeho význam i evropský věhlas upozorňoval František Palacký už roku 1829. Jenže učitel národů v Čechách nikdy nedosáhl popularity, jaké se těšila památka válečníka Žižky. Komenského památku pěstovali hlavně učitelé, jeho bysty a citáty zdobily školní budovy, a tak tato tradice zůstávala omezena na školské a intelektuální prostředí.

Sympatií národní veřejnosti se nedočkal ani „zimní král“ Friedrich Falcký. Ve vlasteneckých očích jej diskvalifikoval jeho německý původ, odsuzováno bylo jeho chování, když během bitvy hostil anglické vyslance, po zprávě o porážce okamžitě prchal na staroměstský břeh Vltavy a potom z Prahy a Českého království pryč. „Ten baba zradil ty, co zaň se bili,“ napsal František Ladislav Rieger v básni o Mansfeldově smrti.

Střízlivý pohled na postupu

Zásadní změnu přinesla v polovině 19. století odborná historie, konkrétně Václav Vladivoj Tomek. Historik otevřeně se hlásící ke konzervativním názorům a katolicismu, v padesátých letech spolupracovník ministra kultu a vyučování hraběte Lva Thuna. Jeho politické a společenské názory nevzbuzovaly v národní společnosti sympatie, respekt naopak budila jeho píle a houževnatost. Tomek byl autorem několikrát vydaných českých i rakouských dějin a dvanáctisvazkového Dějepisu města Prahy. Po osamostatnění české univerzity se stal jejím prvním rektorem. Je také jediným českým historikem, jenž našel místo svého posledního odpočinku ve vyšehradském Slavíně.

Tomek se postavil polemicky vůči koncepci Palackého, odmítl přeceňování předbělohorského období, jež podle jeho názoru „příliš lichoťi samospáse národní“ a v jehož světle se porážka na Bílé hoře jeví jako velké národní neštěstí, které „náhle přetalo duchovní a státní život utěšeně se rozkládající a uvrhlo národ v propast beznadějnou“.

Bezvýhradně pozitivní oceňování reformace je podle jeho mínění v rozporu s historickou skutečností. Byla to doba před Husovým vystoupením, jež byla plná „skvělých důkazů pokročilého života duchovního“, a naopak 16. století skýtá neutěšený obraz úpadku, kněžstvo nevzdělané, „šlechtu zhýralou jako nikdy předtím, oddanou obžerství a jiným nepravostem“.

Zlom přinesla až bělohorská bitva. Příčiny české porážky nebyly jen vnější, ale spočívaly také ve vnitřní slabosti a změny zaváděné Ferdinandem II. byly, viděno z dlouhodobé perspektivy, blahodárné. „Vítězství monarchie jím dosažené vedlo pak po zotavení střední Evropy od záhub třicetileté války k moudřejší a spořádanější správě státní v mocnárství rakouském, kteráž způsobena pronikavými opravami Marie Terezie a císaře Josefa II. Vítězství pak katolické církve navrátilo národu našemu pravou zbožnost, pevnější základy mravnosti, tudíž způsobilost ku pokračování ve vzdělání svém duchovním na cestách, po kterých ode dávna kráčel zdařile.“

Proto také habsburské vítězství znamenalo vlastně podle Tomka pro Čechy dobrodiní, protože panovnický absolutismus zabránil šlechtické anarchii, která by Čechům připravila osud rozděleného Polska. Pozitivně viděl Tomek i důsledky pro národ, jenž by se vítězstvím falckého kurfiřta začlenil do říšské evangelické unie a rozplynul v německém moři, zatímco mnohonárodní habsburské soustátí s významnými vlivy románskými skýtalo Čechům lepší podmínky pro národní vývoj. Pojetí Rakouska coby ochrany před němečtí, aktuální roku 1848, zaznívá v následující pasáži, v níž se mluví o tom, že pozitivní bělohorské srážky „po dlouhé strastné době přechodu teprv za novějších dob činně objevující“ by měla být veřejně uznána, „aby tím samým působila ještě blahodárněji“.

Historické poučení by pak mělo podle Tomka spočívat v tom, aby „národnost naše, znovu probuzená k životu, bez všelikého rozpakování opírajíc se o katolickou církev a pravé základy moci a jednoty našeho mocnárství..., vždy zdárněji prospívala“.

Tomkovy názory se sice v českém prostředí v úplnosti neujaly, v té či oné formě se s nimi ale nadále setkáváme. Nový duch v hodnocení bitvy na Bílé hoře a kritika stavovské společnosti se projevily i v dílech dalších historiků – jmenujme Antona Gindelyho a Ernesta Denise. Gindely byl historik pohybující se mezi Němci a Čechy, aniž by podlehl svodům jednoho i druhého nacionalismu. Specializoval se na dějiny raného novověku a také on zaujal negativní postoj k povstání a jeho předákům. Bělohorskou tematiku zpracoval v německy psaných Dějinách českého povstání.

Jeho kritické soudy přivítala obsáhlá recenze Josefa Kalouska. Podle Gindelyho, resumuje Kalousek, bylo povstání zbytečné a jeho vítězství by vedlo k poměrům ještě horším. Vůdcům vzpoury vytká sobectví, které se neohlíželo na zájmy země a národa. „Ale v tom vězí právě největší zločinnost toho povstání, že strýčkové jeho v omezenosti své ani netušili, co všechno dávají v sázku,“ a marně v průběhu povstání hledáme „tragického hrdinu, jenž by vzbuzoval naši nezkalenou soustrast“.

Ve světle moderních českých dějin pak zvláště varovně zní poselství Kalouskovy recenze – ošklivý dojem, jímž působí české povstání z roku 1618, by měl mít ten „blahodárný účinek, aby mezi námi vznikaly charaktery lepší a aby národ český nikdy již nesvědčil vedení svého vůdcům tak nehodným, jaké měl před 260 lety“. Český politický nacionalismus přesto dál viděl ve stavovských vůdcích národní mučedníky.

Ernest Denis byl francouzský dějepisec považovaný v Čechách (také zásluhou jeho překladatele Jindřicha Vančury) za vytoženého pokračovatele Palackého. Byl hugenotem (tím pádem sympatizoval s husity), jeho manželka pocházela z Alsaska, roku 1871 připojeného k Německé říši, a tak s Čechy sdílel i jejich odpor ke germánskému nepříteli.

Tento francouzský historik prolomil také magickou hranici roku 1526, k níž své Dějiny dovedl František Palacký. Denis svou rozsáhlou trilogii z českých dějin otevírá husitskou tematikou, její těžší leží ovšem v dílech Konec samostatnosti české a Čechy po Bílé hoře. Tady se dostával do rozporu mezi náklonností a sympatií k české věci a českým přátelům na straně jedné a pohledem francouzského historika na straně druhé. Denis samozřejmě nemohl přehlížet kritické názory Tomkovy a Gindelyho; francouzský politický cit mu diktoval smířlivý pohled na habsburskou monarchii jako protiváhu Německé říše. Viděl zkázu Čech za třicetileté války, jako vzdělaný historik ji ale nemohl absolutizovat jako čeští nacionalisté. Dilema vyřešil poukazem na utrpení, jímž Dějiny trestají ty, kteří přispěli k pokroku lidstva. Denis se tak uchýlil až k mystickému poukazu na nepochopitelný chod dějin, které stíhají utrpením každou odvážnou realizaci „pokroku“, jež ovšem přesněji nespecifikoval. Pobělohorskou zkázu tak podle této logiky Čechy platily za pokrokové tendence, jež se pokoušeli prosadit už husité. Asi nejlépe tuto poněkud zmatenou úvahu přiblíží Denisova vlastní slova: „... jaká ukrutnost se skrývá v zákonech neproniknutelné spravedlnosti. Ta rukou nelítostnou trestá všechny, jichž smělost se odváží odtrhnout se od minulosti a vykázat lidstvu cesty nové. Husitské Čechy odsuzuje k staletému despotismu a záhubě, právě tak jako odsuzuje renesanční Itálii ku panství barbarů, Lutherovo Německo k válce třicetileté a revoluční Francii k otřesům bezvládní a potupného pádu.“

Zároveň se Ernest Denis hlásil k Tomkovi jako ke svému učiteli a na rozdíl od české vlastenecké inteligence odmítal považovat uctívaného Aloise Jiráska za historickou autoritu. Na to vše, stejně jako na jeho příznivé soudy o habsburské vládě, bylo zapomenuto ve světle jeho válečné spolupráce s T. G. Masarykem. Denis se stal po roce 1918 personifikací přátelství mezi Francií a Československem. Jeho jméno nesl (a dnes opět nese) Francouzský institut v Praze a pojmenováno po něm bylo i nádraží (později nesmyslně zbořeně) Praha-Těšnov.

Objev třicetletého úpění

Během první světové války vyšla kniha, jejíž recepcí zásadně ovlivnila české vnímání pobělohorské tematiky, kolem níž se

však také nakupilo množství nedorozumění – Temno Aloise Jiráka. Rozhodující bylo už datum vydání, rok 1915. Ve vypjaté válečné atmosféře román kladně přijímali i modernisté, jinak zajímavější k velkým historickým obrazům kritické postoje. Slovo „Temno“ se tak stalo všeobecně přijímaným označením pro pobělohorskou epochu, ačkoli se děj knihy odehrává sto let po bitvě. Zvláště po roce 1948, kdy se Jiráskova díla stala součástí oficiální ideologie, nebylo možné s knihou polemizovat. Až po roce 1989 poukázal Alexandr Stich na skutečnost, že schematický výklad Jiráka je dílem Zdeňka Nejedlého. Říjen 1918 a vznik Československa přinesly návrat vlasteneckého historismu 19. století a vlnu „odčiňování“ Bílé hory, jejímž nešťastným rezultátem bylo zničení mariánského sloupu na Staroměstském náměstí. V širším smyslu spadá do tohoto „odčiňování“ ničení habsburských pomníků, přejmenování ulic a náměstí i útoky na sv. Jana Nepomuckého. „Odčiňování“ Bílé hory se stalo ústředním tématem českého tisku. Na někdejších bojišti se konala lidová shromáždění, politikové řečnili a obecnost ronila slzy nad národním utrpením. Samozřejmě se při tom stereotypně opakovaly formulace omílané v národoveckém prostředí od druhé poloviny 19. století. „Dosud nebylo strašnějšího slova v našich dějinách než Bílá hora,“ prohlásil k pražské mládeži dlouholetý úředník vídeňské banky a později generální inspektor československé armády, básník Josef Svatopluk Machar, a svůj projev vyšperkoval charakteristikou habsburské dynastie hodnou poety: „Jaká to byla familie: lidé degenerovaní, zbabělci, idioti a hrubci.“ Vznik republiky také „prodloužil“ trvání temna v českých dějinách. Velmi frekventovaným se na podzim roku 1918 stalo slovní spojení „tři sta let jsme úpěli“. To znamená, že v době temna proběhlo i národní obrození, bylo postaveno Národní divadlo a definitivně se zformoval moderní český národ.

Epilog s mariánským sloupem

České povstání a bitva na Bílé hoře byly jen úvodní kapitolou k evropské tragédii třicetileté války. Ta ovšem podstatnou stopu v českém národním historismu nezanechala a výraznou postavu Albrechta z Valdštejna odbyl Kollár strohou charakteristikou „velký voják, malý Čech“.

Své místo tu ale má obrana Prahy proti Švédům roku 1648. Ve vestfálských městech Münsteru a Osnabrücku už probíhala mírová jednání, když se před Prahou objevila švédská armáda generála Königsmarcka a zradou bývalého císařského důstojníka Arnošta Ottovalského obsadila Malou Stranu a Hradčany. Tady vyrabovala bohaté umělecké sbírky císaře Rudolfa II. Proniknout na pravý vltavský břeh se ale Švédům nepodařilo díky obráncům, které organizoval hrabě Colloredo a do jejichž řad se zapojili pražští měšťané, studenti vedení jezuitou P. Jiřím Plachým, a dokonce i židé z ghetta. Ti všichni dobře věděli, co by čekalo je i jejich rodiny v případě dobytí města. Švédové se ještě dočkali posil, pak ale přišla zpráva o uzavření míru – válka tak skončila v Praze, kde před třiceti lety vzala počátek.

Postavou, která symbolizovala boj Pražanů bránících své domovy, se stal jezuita Jiří Plachý. Statečná obrana Prahy byla také odměněna polepšením staroměstského erbu, židovští řezníci dostali právo užívat praporec s českým lvem. Jako poděkování za dosažené vítězství a uzavření míru, jenž ukončil dlouholetou válku, byl postaven již zmíněný mariánský sloup, u něhož byly konány děkonné modlitby. Málokterý z Pražanů také ví, že socha ozbrojeného mladíka u vchodu do Klementina z Křižovnického náměstí zobrazuje studentského bojovníka z roku 1648 (odhalena byla až roku 1863). Široké popularity naopak dosáhla jiná pražská památka spojená s rokem 1648. Na zemské Jubilejní výstavě 1891 vystavil Klub českých turistů (!) dioráma boje se Švédy na Karlově mostě, na němž je zobrazen jak P. Plachý, tak jeden za symbolů tohoto boje: křížící x, na němž má Kristus uraženou hlavu.

Obraz byl po skončení výstavy umístěn na Petřín do napodobeniny vyšehradské brány zvané „Špička“ spolu se zrcadlovým bludištěm. Po říjnovém převratu 1918 se pozornost vlastenců zaměřila i na tento oblíbený cíl vycházek. Časopis Volná myšlenka obrátil tradiční hodnocení obrany Prahy roku 1648 – zrádcem je v novém pohledu Plachý, a Ottovalský naopak pomocníkem osvoboditelů. Článek končí výzvou k pokračování ničení památníků: „Zmizel-li mariánský sloup na Staroměstském náměstí, zmizí-li císař František i maršálek Radecký, pryč také s Jiřím Plachým.“ Naštěstí se tak nestalo a oblíbená petřínská atrakce nám zůstala zachována.

Po vybouření emocí spojených se založením republiky se situace zklidnila. Ferdinand Peroutka se vyrovnal s národní mytologií knihou Jací jsme a Karel Čapek ironizoval tradiční pohled na bělohorské temno ve Válce s Mloky. Zde vystupuje vlastenecký obojživelník, jenž své názory na české dějiny čerpá ze středoškolských učebnic. Například lituje, že hlavy popravených vůdců povstání již nejsou vystaveny na Mostecké věži, a českou zálibu v pobělohorském utrpení charakterizuje výstižně jako velkou dobu, na niž jsou Češi právem hrdí.

Dramatické české dějiny 20. století zatlačily bělohorskou tematiku do pozadí, až nedávno se vynořila v debatách o vybudování repliky mariánského sloupu v Praze. Doufáme, že jeho posvěcení bylo posledním výstřelem v přetrvávající bitvě o hodnocení Bílé hory v českých dějinách, v níž má jistě své významné místo, ale nebude už vzbuzovat emoce.

: JIŘÍ RAK, PHDR. JIŘÍ RAK JE HISTORIK, JENŽ SE ZAMĚŘUJE NA DĚJINY 19. STOLETÍ, ZEJMÉNA OBDOBÍ POZDNÍ HABSBURSKÉ MONARCHIE A ČESKÉ NÁRODNÍ OBROZENÍ. PŘEDNÁŠÍ NA **FAKULTĚ SOCIÁLNÍCH VĚD** UK.

Foto popis: Dioráma Boj Pražanů se Švédy na Karlově mostě roku 1648 vzniklo na objednávku Českého svazu turistů pro Jubilejní zemskou výstavu v roce 1891. Význam skutečnosti, kterou dílo Karla a Adolfa Liebscherových zachycuje, totiž, že se podařilo ubránit Staré a Nové Město před švédskou armádou, tehdy nikdo nezpochybňoval. Dnes je dioráma vystaveno na Petříně.

Foto popis: František Palacký odmítal na místo bělohorské bitvy vstoupit a děsil se toho, že by tak některý z vlastenců učinil
Foto popis: Císař Ferdinand II. s Dominikem a Jesu Maria se modlí k Panně Marii za vítězství v bitvě na Bílé hoře. Obraz zachycuje vedle císaře i mnicha, jenž vedl katolické oddíly do bitvy. Dílo je součástí výzdoby kostela Panny Marie Vítězné v Karmelitské ulici na Malé Straně.

Foto popis: Bohuslav Balbín

Foto popis: František Palacký

Foto popis: Josef Jungmann

Foto popis: Ernest Denis

Foto popis: Anton Gindely

Foto popis: Václav Vladivoj Tomek

Foto popis: „Nebylo strašnějšího slova v našich dějinách než Bílá hora,“ prohlásil dlouholetý úředník vídeňské banky (!) Josef Svatopluk Machar

Foto popis: Květen 1868. Pokládání základních kamenů Národního divadla. Na tom, jenž byl vyzdvížen z Řípu, stojí: Na Řípu Čech svůj domov vzal, na Bílé hoře dokonal, v matičce Praze z mrtvých vstal.

Foto popis: Listopad 1918: „Odčiňování“ Bílé hory vyvrcholilo stržením mariánského sloupu na Staroměstském náměstí

Foto popis: Léto 2020: Mariánský sloup na Staroměstském náměstí znovu stojí

1.111. VELIKÁN, NEBO PADOUCH?

TISK, Datum: 26.10.2020, Zdroj: REFLEX SPECIÁL, Strana: 32, Autor: JAN P. KUČERA, Infotype: Nepojmenováno, Datum importu: 27.10.2020 00:02, AVE: 2 244 428,09 Kč, Země: Česko

ALBRECHT Z VALDŠTEJNA SLAVNÝ ČECH, KTERÝ MILOVAL MOC, PENÍZE A SLÁVU

Mezinárodně uznaných velikánů máme poskrovnu a to nás mrzí. Navíc jsou tu velikáni, s nimiž jsou potíže. Třeba Žižka. Mlátí křížáky hlava nehlava, jenže také plenil a pustošil. Nebo Edvard Beneš: demokrat každým coulem, jenže také až zarážející statista v pozadí Gottwaldovy uzurpace moci.

Největším českým velikánem-potížistou je ale nesporně Albrecht Václav Eusebius z Valdštejna, vévoda frýdlantský, říšský kníže a vévoda meklenburský. Valdštejn je nesporně velikán v tom, že žádný jiný Čech tak beze zbytku nesplňuje onen velikánologický požadavek světového uznání – cizina dobře ví, že rek Valdštejn patřil k těm, kteří pokládali prst na tep dějin, ba víc, poháněli jej.

Lze tedy říci, že pokud by Jana Husa každý průměrný evropský vzdělanec měl znát a Masaryka znát mohl, pak Albrechta z Valdštejna prostě zná. V tom nemá Valdštejn mezi Čechy konkurenci, profesor Josef Polišenský dokonce tvrdil, že jediný, kdo Valdštejna předčí v zájmu historiků a romanopisců, je Napoleon. A skutečně bývaly doby, kdy si jen s trochou nadsázky celá Evropa dojatě se slzou na krajíčku šeptala následující verše: „Myslíš-li dnes, / že uprchlo mi štěstí, opusť mne. / Dnes naposled mě svlékni, zítra jdi // si ke svému císaři. Dobrou noc. / Myslím, že budu hezky dlouho spát, / ty poslední dny mě trochu unavily: / ať nebudí mě nikdo brzy ráno.“

Jsou to verše z páté scény posledního dějství rozsáhlé dramatické trilogie Valdštejn nejuznávanějšího a nejhranějšího dramatika 19. století, Friedricha Schillera, poslední slova, která Valdštejn v této mohutné tragédii pronese.

DOKONALÝ HOROSKOP

Ve Valdštejnově fascinujícím příběhu jsou komplikované i ty zdánlivě nejjednodušší otázky. Například: byl frýdlantský vévoda vůbec Čech? Ve světě, kde o nějakých Čechích nic nevědí či o nich mají jen matné tušení, ho mají za Němce. A není divu, už to jméno Wallenstein. Ale to je omyl. Valdštejn pocházel ze dvou starobyklých českých rodů – Valdštejnů a Smiřických – a v tomto smyslu nejen že byl Čech, nýbrž dokonce Čech velice validní. T. G. Masaryk mnil, že právě češství je takové, jež je vytaveno husitskou tradicí.

A to je další plus ve prospěch českosti našeho velikána, protože byl vychován v tradici evangelické, husitské a českobratrské, ba i luterské a kalvínské. Jenže chyba lávky – byť to víme jen ze zpráv velmi útržkovitých, Valdštejn s vírou nedělal žádné okolky a ani studiu moc nedal.

Potomek starobyklých českých rodů místo modlení a studování hýřil a lumpačil, dokonce se pro krvavou rvačku ocitl ve vězení říšského města Norimberku. Intelektuálem opravdu nebyl, avšak jazykovou výbavu získal slušnou, česky a německy mluvil plynule, do jisté míry ovládl latinu, mohl číst a mluvit italsky a přinejmenším pasívně uměl španělsky a patrně i francouzsky. K výbavě kavalíra takové jazykové znalosti tenkrát patřily.

Protože neměl žádné intelektuální zájmy a nezajímal se ani o politiku, měl nemajetný, jedenadvacetiletý mladík celkem rychle jasno v tom, jaké šance se mu nabízejí a kam ho koneckonců srdce táhne – jako praporčík (čili v nejnižší důstojnické hodnosti) se ocitl v Uhrách na tureckém válčišti. Tak začala jeho vojenská kariéra. Rychle sice povýšil, jenže zároveň onemocněl a tu více, tu jen trochu méně nemocným člověkem zůstal po celý život.

Snad právě trvalé zdravotní potíže prohloubily jeho sklon k pověřivosti a s ním související zálibu v astrologii. Když si poprvé nechal zhotovit horoskop, vznikl shodou okolností jeden z nejpodivuhodnějších dokumentů jeho života. O horoskop totiž požádal učence vskutku jedinečného a vedle Einsteina asi největšího vědce, který kdy v Praze působil, totiž císařského matematika Jana Keplera, rodem z jihoněmeckého Švábska. Psal se rok 1608, Valdštejnovi bylo pětadvacet let. To mládí žadatele o horoskop je třeba zdůraznit, abychom mohli náležitě zhodnotit Keplerův opravdu zarážející astrologický výkon. Dnes nám není zcela jasné, proč slavný matematik žádosti bezvýznamného šlechtice vyhověl. Měl totiž k astrologii vztah jen vlažný a přinejmenším přezíravý. Přesto se v jeho pozůstalosti zachovalo přes osm set horoskopů a historikové znali věci zřejmě zcela právem usuzují, že astrologicky skeptický Kepler si zhotovováním horoskopů prostě přivydělával. Kepler samozřejmě dostal zprošťující objednávku, nevěděl, pro koho horoskop vypracovává, a tak do něj bez skrupulí napsal i věci hodně nepěkné a nešetné, prostě to, co z hvězd vyčetl a vypočítal.

Podle „osmého domku“ horoskopu, jež astrologové označují za „dům smrti“, konstatoval, že zadavatel má tvrdé srdce, že bude žít „bez bratrské a manželské lásky, nebude na nikoho brát ohledy, bude oddán jen sobě, bude krutý, lstivý a svárlivý“. Lidé ho budou považovat za samotářskou stvůru, udělá nicméně velkou kariéru, která začne bohatým sňatkem.

Když se Valdštejn vzápětí skutečně oženil s bohatou vdovou Lukrécie Nekšovnou z Landeku, viděl v tom absolutní potvrzení pravdivosti horoskopu. Po sedmnácti letech mu Kepler horoskop na základě dalších podrobností (například po zpřesnění hodiny narození) doplnil, je však pozoruhodné, že pro dobu po roce 1634 Kepler svému chleboďárce tvrdošijně odmítal cokoliv sdělit, zatajil mu, že v březnu 1634 pro něj bude postavení hvězd krajně nepříznivé.

A to se vskutku stalo a mělo patřičné následky: v únoru toho roku byl Valdštejn zavražděn. Zkrátka v dějinách astrologie neexistuje případ, jenž by tuto pošetilou disciplínu potvrzoval slavněji.

KONÍČKY? MAJETEK A MOC!

Další otázkou, kterou nám slavný Čech Valdštejn přes věky klade a jež souvisí s jeho češtvím, je otázka jeho vztahu k české společnosti, k české stavovské obci a vůbec k tradicím zemí Koruny české. Ale také v tomto případě je odpověď jednoduchá: z celého Valdštejnova života je patrné, že mu česká stavovská obec mimo rámec jeho egoistických zájmů byla zcela lhostejná, a stavěl se k ní tedy obdobně pragmaticky a utilitaristicky jako ke své víře. Takový povzdech, jaký dobře charakterizuje Karla st. ze Žerotína, totiž „ó stará vlasti“, či stesky po staré potracené slávě české, jež trápily Zdeňka Vojtěcha Popela z Lobkovic, bychom u Albrechta z Valdštejna očekávali marně: zajímala ho mocenská a majetková kariéra, ne nějaká „vlast“. Také ke katolictví přestoupil bez jakýchkoliv skrupulí, protože v něm správně rozpoznal mnohem lepší záruku kariéry. Nebyl v tom žádnou bílou vránou, mnozí jiní se zachovali stejně, třeba známý Vilém Slavata, jedna z obětí třetí pražské defenestrace čili pasivní skokan z oken České kanceláře, jenž však po konverzi bral novou víru velmi vážně. Ne tak Valdštejn. Jakkoliv pocházel

ze starých českých šlechtických rodin (prvním krátkým sňatkem se stal švagrem Karla st. ze Žerotína) a dostalo se mu evangelické výchovy, dobové náboženské spory pro něj nic neznamenaly. Tím méně akce skupiny politických avanturistů, jimž nástup katolíků zmařil jejich vysněnou kariéru, načež království v roce 1618 vehnali do vzpoury proti čerstvě zvolenému (ostatně jimi samotnými) králi čili do stavovského povstání. Permanentní tureckou válku vystřídala či, přesněji řečeno, doplnila další válka a dosud zcela neukojenému ctižádostivci nabídla znamenité kariéerní příležitosti či, chceme-li, otevřela mu cestu k „velikosti“.

Jak známo, moravská stavovská obec, politicky přece jen moudřejší než česká, se k povstání nepřipojila. Valdštejn jako plukovník moravských stavů měl svůj pěší pluk v počtu 3000 mužů v Jihlavě a brzy svou orientaci předvedl české a moravské stavovské obci bez jakýchkoli skrývaček: s celým svým moravským plukem přešel na stranu císařských a v nákladu osmi těžce naložených vozů, s nimiž se do Vídně ubíral, se nacházela i část hotovosti z moravské zemské pokladny, kterou sebral v Olomouci. Dělal to necelých 100 000 zlatých, nešlo tedy o sumu nikterak závratnou, ale dal se za ni pořídít jeden slušný panský majetek anebo... vystrojit slušný pluk.

Uloupení zemských peněz neutrálního markrabství se ovšem nedalo kvalifikovat jinak než jako sprostá krádež a o Valdštejnovi se nyní mluvilo po zemích českých jako o „nestydatém zrádci“. Takovou zjevnou krádež nemohl schválit ani císař Ferdinand, jenž byl sice bigotní a inteligence spíše průměrné, ale rozhodně nebyl nečestný – peníze Markrabství moravskému vrátil.

Bělohorské bitvy se Valdštejn nezúčastnil, na podzim roku 1618 operoval se svým plukem vojensky celkem nevýznamně v severozápadních Čechách. V jistém kuriózním smyslu však na bělohorské pláni přece jen byl. Onen proslulý moravský pěší pluk, jenž kryl ústup, či spíše úprk žoldáků českých stavů, původně naverboval právě Albrecht z Valdštejna v okolí Olomouce, takže mezi jeho příslušníky skutečně byli i Moravané, dokonce Hanáci. Mnoho z nich padlo, ale ani ne tak ze statečnosti, jako spíše proto, že za zády měli zeď obory, a tudíž neměli kyženou možnost ustoupit či utéct. Část pluku však kapitulovala a ti, co přežili, do roka vstoupili do služeb císaře.

BANKROTEM NA VRCHOL

Valdštejn k historické velikosti vykročil až v rámci následků Bílé hory. Jednak se podílel na trestních akcích, které měly dokonat porážku rebelů, jednak se stal jedním z nejvýznamnějších věřitelů nedostatkem peněz permanentně sužovaného císaře. Měl z čeho půjčovat. Byl jedním z akterů tzv. kalady (z italského „calata“ = pokles, sestup) vyhlášené na konci roku 1623. Kalada je v tomto případě jen jiný výraz pro státní bankrot.

Zasloužilý Valdštejn se stal členem mincovního konsorcia, jež si od Ferdinanda II. pronajalo právo razit minci. Říci, že minci zhoršili, by byl směšný eufemismus, neboť v ní snížili obsah drahého kovu tak drasticky, že klesla na pouhých 12,5 procenta své nominální hodnoty. Za takto pošpatněnou minci pak tiho obratní muži bujaře nakupovali konfi skované statky, které díky „dlouhé minci“ stály vlastně pakatel. A tak se Valdštejn díky své obratnosti stal největším držitelem půdy v Čechách, přičemž při tomto zmnohonásobení majetku vůbec nemusel sáhnout do svého měšce, naopak, ještě vůči císaři udržel aktiva. Svůj dech beroucí majetkový vzestup pak korunoval koupí ohromného dědictví Smiřických.

Po neslýchaném majetkovém vzestupu se Valdštejn brzy dočkal i prvního vrcholu na žebříčku společenském. V létě roku 1625 mu kardinál Ditrichstein předal listinu, v níž ho císař povýšil do stavu říšských knížat s titulem vévody frýdlantského. V té době už bylo Valdštejnovo panství dotvořeno jak ekonomicky, tak správně. Sestávalo ze 117 statků bývalých 64 panství a bylo nezávislé jak na zemských úřadech, tak na soudech, čili bylo jakýmsi státem ve státě, jehož vladař se musel zodpovídat toliko císaři.

„Valdštejnovo“ byla relativně šťastná země. Jednak shodou okolností patřila k hospodářsky vyspělejšími oblastem království a markrabství, a především – vévoda striktně a úspěšně dbal toho, aby jeho poddaní byli ušetřeni pustošivých, tíživých kvartýrů vojska.

Za správné centrum svého panství si zvolil Jičín, původně město Smiřických. V roce 1620 jičínský zámek zničil výbuch, což Valdštejnovi přišlo vhod vzhledem k plánu velkorysé přestavby, kterou realizovali italská stavební „podle jedné manieri a jako souměrná fabrica“.

Hlavním Valdštejnovým architektem byl Andrea Spezza, jenž pak v Praze realizoval mohutnou stavbu Valdštejnského paláce na Malé Straně, dokončenou v roce 1628. Nic nemůže lépe dokumentovat vévodovu velkorysost, či spíše velikášství než jeho malostranský palác s třicet metrů vysokou salou terénou, postavený na parcelách třiadvaceti domů, tři zahrad, vápenice a brány. Nutno přiznat, že i v dobách největšího válečného zaneprázdnění pracovitý Valdštejn neopomíjel kontrolovat stavební činnost na svých statcích.

Valdštejn neúnavně a s bezpochyby mimořádným organizačním talentem spravoval své ohromné panství, zároveň ovšem pozorně sledoval dění v Evropě. Už v roce 1622 císaři nabídl, že mu postaví patnáctitisícovou armádu, a v následujících letech svou zprvu odmítnutou nabídku (císař prostě neměl peníze) několikrát opakoval. Císař nabídky odmítal, jenže čas pracoval pro velké Čechy. V roce 1625 ho císař povýšil na vévodu a nabídl mu velení nad svou armádou. Tak začal Valdštejnův první generalát a vévoda konečně mohl své schopnosti uplatnit v plné šíři. Rychle vybudoval armádu o počtu 100 000 mužů, armádu, která díky schopnostem velitele neměla jen dobrou kázeň a organizaci, nýbrž jejímž mužům dokonce byl – zjev to tehdy vskutku vzácný – pravidelně vyplácen žold.

V řadě válečných konfliktů, střetů a bitev, jíž říkáme třicetiletá válka, právě začala fáze nazývaná válkou dánskou. Valdštejn se svou armádou operoval především na severu Německa až na březích Baltu a po řadě vítězných bitev vděčný císař tohoto suchozemce jmenoval admirálem Océánského (Severního) a Baltského moře. A nejen to: za jeho výdaje ho odškodnil Vévodstvím meklenburským. Kariéra vrcholila, dostat se výš už ani nebylo možné.

A tady bere svůj počátek valdštejnská otázka nejproslulejší a zároveň nejzapeklitější: pomýšlel čínorodý Valdštejn na samém vrcholu kariéry ještě výš? Zatím tomu nic nenavědčovalo, vše, co víme, dokládá, že Valdštejn svému císaři sloužil věrně. Jenže přibývalo nepřátel, zjevných i skrytých, včetně bývalých „skoropřátel“, kteří arogantního a úspěšného Valdštejna nesnášeli a žádali na císaři, aby ptáčkovi přistříhl křídélka.

Císař tlaku okolí, tlaku vedenému především španělským vyslancem ve Vídni a nespokojenými říšskými kurfiřty (požadovali odvolání Valdštejna, a hlavně snížení početního stavu armády), odolával dlouho, ale když se zdálo, že válečná vlna ustupuje, císař začal podléhat a nakonec Valdštejna odvolal.

Bylo to překvapující, a především hodně riskantní rozhodnutí. Valdštejnova skvělá armáda byla totiž právě jen Valdštejnova, on ji platil, on si vybral oddaný a poslušný důstojnický sbor, on byl ikonou svých žoldnéřů, zkrátka moc měl on. Nebylo nic absurdního na představě, že by ve své ješitnosti smrtelně poraněný generál přešel na stranu nepřítelů, zvláště když doba byla v tomto ohledu dynamická. Jenže než se kolegium kurfiřtů v Řezně doradilo o Valdštejnově odvolání, než na jejich požadavek císař přistoupil a než byla věc co možná nejšetněji Valdštejnovi oznámena, válečná situace se povážlivě proměnila – švédská armáda, vedená mladým a schopným králem Gustavem Adolfem II., zahájila ofenzívu.

Byl to opravdu nebezpečný protivník. Protestantské věci hluboce oddaný švédský král (nemohl tušit, že jeho dcera Kristina skandálně přestoupí ke katolictví) se proslavil důkladnou vojenskou reformou a jeho nová armáda rychle získala zkušenosti v Livonsku a Prusku ve válce s Polskem. Také diplomaticky měl Gustav Adolf svou válku dobře připravenou slíbenou pomocí Francie i slibem ruského cara, že zaměstná Poláky. Když pak Švédové obsadili klíčové pozice na Labi a Odře, přidali se k nim i někteří protestantští říšští feudálové. V září 1631 utrpěli císařští drtivou porážku u Breitenfeldu, v listopadu téhož roku Sasové obsadili Prahu.

Situace císaře byla vskutku povážlivá, a tak mu nezbylo než kousnout do kyselého jablka čili přilézt k Valdštejnovu křížku. A tak se už v prosinci těšil Valdštejn titulu „GeneralCapo“ (generalissimus), který ovšem přijal za mnohem výhodnějších podmínek než v případě generalátu prvního. Především měl císařem schválenou absolutní moc nad armádou a (zdůrazněme pro spekulace o jeho údajné „zradě“) měl právo s kýmkoliv vyjednávat „ve věci války, míru a příměří“.

PEKAŘ A DALŠÍ OTÁZKY

Od tohoto okamžiku sled událostí vlastně jen komplikuje tzv. valdštejnskou otázku a vrhá historiky do víru spekulací. Proč vůbec Valdštejn druhý generalát přijal? Co sledoval a jaký měl plán? Opravdu byly jeho styky se švédským králem nekalé? Opravdu mu na mysl stále silněji tanula otázka všeobecného míru? A konečně – chtěl proradného císaře, jenž ho urazil, zradit a sám se stát českým králem, jak nezvratně tvrdil historik Josef Pekař? A přece je odpověď jednoduchá: nevíme a patrně nikdy vědět nebudeme.

Zpočátku šlo všechno jako po drátku. Během pouhých čtyř měsíců dokázal Valdštejn vybudovat šedesátitísícovou armádu, v květnu vyhnal Sasy z Prahy a vzápětí obsadil celé Čechy. Pak vyrazil do Německa v ústrety Švédům a v listopadu 1632 svedl u Lützen bitvu sice nerozhodnou, v níž však švédský král padl. Také Valdštejn neměl k smrti daleko, ale zastříleli mu jen koně, na němž seděl.

Jak se však záhy ukázalo, smrt velkého švédského krále nebyla pro Valdštejna výhrou. Naopak, ze širšího strategického hlediska se stala dokonce prohrou. Jeho nepřátelé opět zvedli hlavu, a tak začalo poslední dějství Valdštejnova příběhu. Přestože měl císařem schválené pravomoci k širokým jednáním, začal být jeho postup považován za stále nebezpečnější, až se počalo mluvit o zradě. A císař opět podlehl: podepsal patent nejen Valdštejna odvolávající z funkce generalissima, nýbrž svolující zvolit vůči jeho osobě „jakékoliv prostředky“.

Věc nezůstala utajena, Valdštejn se o patentu dozvěděl v Plzni, kde se nacházel v péči lékařů a hvězdoporců. Rozhodl se utéct do Saska, jenže v Chebu ho dostihlo spiknutí jeho bývalých důstojníků, takže se halapartna setníka Waltera Deveroux stala nejslavnější bodnou zbrání evropských dějin.

Valdštejn už byl v noční košili, právě od něho odešel astrolog. Rána byla vedena do prsou a s maximální silou, hrot projel i starcovými zády. Stalo se tak 25. února roku 1634.

Vražda ohromila celou Evropu. Císař se musel nějak zachovat, a tak důvtipně jmenoval komisi (po dokonání skutku!), jež měla shromáždit důkazy o vévodově zradě. Nenašla nic stejně jako dodnes všichni snaživí historikové – důkazy prostě nejsou. Je pravda, že Valdštejnova kariéra byla krátká, vlastně to byl jen oslnivý záblesk bez trvání a pozitivního dědictví. Ale z kořistného kondotiéra se nakonec vyklubal výtečný hospodář, a dokonce i státník, jehož mírové plány mohou i po staletích budít respekt.

Také historická velikost tu bezpochyby je, uznávaná i cizinou.

Kdo ví, co táhne hlavou turistům, kteří navštěvují Valdštejnův hrob v bývalém kostele sv. Tří králů v těsné blízkosti zámku v Mnichově Hradišti. Dme se jim – jsou-li Češi – hrud' pýchou, či se jim spíš v mysli rojí otazníky?

: DOC. PHDR. JAN P. KUČERA, HISTORIK SE ZAMĚŘENÍM NA DĚJINY KULTURY, NÁBOŽENSTVÍ A POLITICKÉHO MYŠLENÍ. DLOUHOLETÝ DRAMATURG OPERY NÁRODNÍHO DIVADLA, POZDĚJI STÁTNÍ OPERY PRAHA. PŘEDNÁŠÍ NA **FAKULTĚ SOCIÁLNÍCH VĚD UK**.

Foto popis: O politiku se nezajímal, intelektuální zájmy neměl, přesto hovořil několika jazyky. Nejlépe česky a německy.

Foto popis: Symbolem generalissimovy moci a velikášství se stal Valdštejnský palác, dokončený na Malé Straně v roce 1628 na místě třiaadvaceti domů a tří zahrad

Foto popis: První z horoskopů vypracoval Johannes Kepler pro Valdštejna v roce 1608. Vyznačuje se neobyčejnou přesností. Kepler v něm mimo jiné uvedl, že lidé budou anonymního zadavatele (astronom nevěděl, pro koho horoskop vytváří) považovat za samotářskou zrůdu, přesto udělá velkou kariéru.

Foto popis: Bitva u Lützenu nedaleko Lipska skončila v roce 1632 bez jasného výsledku. Padl v ní však mimořádně schopný švédský král Gustav Adolf II.

Foto popis: Nepříliš zdatný, zároveň až fanaticky věřící císař Ferdinand II. Štýrský (1578–1637)...

Foto popis: ... a jeho nábožensky tolerantnější nástupce Ferdinand III. (1608–1657), jenž se stal po Valdštejnově smrti vrchním velitelem vojsk

Foto popis: Albrecht z Valdštejna přijíždí v roce 1634 do Chebu. Netuší, že jsou to poslední chvíle jeho života...

Foto popis: Vražda Valdštejna a jeho důstojníků 25. února 1634. Mědirytina švýcarského rytce a nakladatele Mathiase Meriana.

Foto popis: Pachelbelovský dům, v němž byl Albrecht z Valdštejna kolem desáté večer zavražděn

1.112. RŮŽOVÝ PALOUČEK

TISK, Datum: 26.10.2020, Zdroj: REFLEX SPECIÁL, Strana: 80, Autor: JAN P. KUČERA, Infotype: Nepojmenováno, Datum importu: 27.10.2020 00:02, AVE: 1 428 588,75 Kč, Země: Česko

DO EMIGRACE ODCHÁZELI ČEŠI I NĚMCI, AVŠAK PAMÁTNÉ MÍSTO U LITOMYŠLE PATŘÍ POUZE JEDNĚM

Bitva na Bílé hoře, ač z vojenského hlediska jen bezvýznamná šarvátka, přece udělala překvapivě rázný konec tragikomické frašce, jež do našich učebnic vstoupila pod názvem české stavovské povstání. Po jistém váhání vítěz uzavřel účty rychle a tvrdě a zkoušená země musela zaplatit těžkou daň za egoistické ambice hrstky neschopných politiků. Vůdci stavovské vzpoury ve svém svatém náboženském nadšení nepechovali jen o víru svých otců, nýbrž během povstání neopomněli příčinlivě zmnohonásobit své statky. Do čela země místo nenáviděného Habsburka postavili muže politicky stejně neschopného, jako byli oni sami, totiž falckého kurfiřta (a zetě anglického krále) Friedricha, jenž byl pak v Čechách znám jako „zimní král“. Jakkoliv Friedrich v Praze pobyl jen krátce, stačil vyplundrovat zemský chrám sv. Víta tak, že by se za to nemuseli stydět ani chrabří husité.

Triumf na Bílé hoře samotné vítěze zaskočil tak, že zprvu ani nevěděli, co si s ním počít. Bylo ovšem jasné, že se tu otevřela jedinečná šance na plné obnovení moci katolické církve v Čechách a na Moravě, čili že nekatolíci se v zemi už nadále trpět nebudou. Kdo nebudou ochotni přistoupit na katolictví, bude muset zemi opustit. Králův místopředseda v Čechách Karel z Liechtensteina se zprvu opatrnicky neměl k tomu, aby vyhlásil vypovídací dekrety; celkem oprávněně se obával reakce německých protestantských knížat. Jenže chod věcí vzal rázně do rukou arcibiskup Jan Lohelius. Hned v únoru 1621 znovu vysvětlil falckými fanatiky znesvěcenou katedrálu svatého Víta a vyzval české i německé nekatolické kněze, aby se smířili s katolickou církví a přijali řádné svěcení.

Když většina odmítla, Karel z Liechtensteina je v prosinci 1621 vypověděl ze země a zrušil utrakvistickou konzistoř. Tehdy také začala mohutná vlna emigrace, která trvala téměř deset let. Stručně ji vystihl Jan Amos Komenský: „Když císař Ferdinand, toho jména druhý, vypověděl kazatele evangelických církví z celých Čech a Moravy zároveň se všemi, kteří nechtěli změnit náboženství, nevyjímaje ani šlechtu, tu jsme se vystěhovali do sousedních krajů Německa, z velké části také do Polska a Uher.“

Emigrace Čechů i Němců

Emigrace byla skutečnou tragédií. O jejím rozsahu si sice na základě zachovaných pramenů nelze udělat zcela přesnou představu, nicméně mnoho napoví alespoň několik čísel: Čechy a Moravu opustilo až 350 šlechtických rodin, měšťanských rodin asi 30 000.

Všichni dohromady tvořili nejméně čtvrtinu zemské populace. Důležité je však připomenout, že mnoho emigrantů bylo Němců, německých luteránů. V Praze známe i číslo přesnější: z pražských 400 emigrujících rodin jich německých byla alespoň polovina. Rovněž 20 000 novokřtěnců, kteří museli opustit jižní Moravu, byli vesměs Němci.

Zdá se tedy, že na kdysi tak provokativní tezi, kterou vyslovil historik Josef Pekař, totiž že bělohorská katastrofa zabránila germanizaci českých zemí, něco pravdy zřejmě je.

Z duchovní elity předbělohorských Čech emigrace nejvíc postihla české bratry neboli jednotu bratrskou. Třebaže jednota byla vlastně úzkou, poměrně nepočetnou sektou, z hlediska významu jejího školství pro český kulturní život to byla ztráta opravdu citelná. Podle toho, že v roce 1633 jednota v Anglii a Nizozemí žádala o pomoc pro stovku svých kněží a 4000 exulantů, a podle několika dalších zpráv lze odhadnout, že do emigrace odešlo asi 6000 jejích členů. K tomu je ovšem třeba připomenout trpkou pravdu, že na rozdíl od ostatní většiny českých nekatolíků jednota byla na pronásledování zvyklá. Lze dokonce říci, že pronásledování patřilo k její tradici už od samého vzniku za vlády krále Jiřího Poděbradského. Ba i mírný, laskavý král Vladislav Jagellonský v roce 1503 nařídil, aby dopadení bratrští kněží byli bez milosti upáleni, pokud své pikardské (kacířské) učení neodvolají, protože prý jsou škodlivější než Turci.

A skutečně například v Boru u Tachova šest bratří upálili. Právě s těmito pronásledováními pak úzce souvisejí i četné emigrace.

Třeba v roce 1548 byl tlak tak silný, že ohrozil dokonce i nejstarší bratrské sbory, stojící dosud pod mocnou ochranou pánů z Pernštejna: Kunvald, Rychnov n. Kněžnou, Žamberk, Kostelec n. Orlicí a Pardubice. Brzy také vznikla početná polská větve jednoty, která se po Bílé hoře stala útočištěm českých bratří z Čech; bratří z Moravy většinou mířili na Slovensko. Slavnou kralickou tiskárnu do Lešna dopravil velký ochránce J. A. Komenského, člen jednoty Karel starší ze Žerotína. Nejjemavějším památkem emigrace bratří je pak slavný, devatenáctý oddíl Komenského spisku Kšaft umírající matky jednoty bratrské. Podstatnou část prvního odstavce je třeba odcitovat: „Na tebe, národe český a moravský, vlasti milá, zapomenouti nemohu při svém již dokonalém s tebou loučení; nýbrž k tobě nejpředněji se obračeje, tebe pokladů svých, které mi byl svěřil Pán, nápadníkem a dědicem nejpřednějším činím... Věřím i já Bohu, že po přejití vichřic hněvu hříchy našimi na hlavy naše uvedeného vláda věcí tvých k tobě se zase navrátí, ó lide český!“

Bohužel až příliš často si musel český a moravský národ tato památná slova připomínat, připomněl mu je také T. G. Masaryk ve svém prvním prezidentském projevu (22. 12. 1918) a v Masarykových stopách tak neopomněl učinit ani Václav Havel, když jimi uzavřel svůj první novoroční projev.

Kde se vzala legenda?

V Čechách a na Moravě je několik míst, jež tragédii českých pobělohorských exulantů připomínají. Jedním z nejzajímavějších i neznámějších je Růžový palouček, vzdálený asi osm kilometrů západně od Litomyšle. Je to místo bezpochyby zvláštní, neprobouzející jen lítostivé sympatie k nešťastným exulantům a zoufalství nad bělohorskou národní katastrofou (i takoví se dnes najdou, dokonce i mezi „cynickou“ mladou generací), ale rovněž vzbuzující zájem nejrůznějších „záhadologů“. Pokud lze mít něco, co se paloučku týče, za takřka stoprocentní, je to fakt, že se na něm nikdo nikdy s ničím neloučil, alespoň pokud si na něm nějaká výstřední milenecká dvojice z okolních vesnic nedala své poslední rendez-vous. Palouček totiž už svou polohou rozhodně není místem, kde by měl emigrant potřebu zastavit se a se slzami v očích hledět na opuštěný kraj. Původně stál mezi poli a vlastně tu není žádný výhled, navíc kraj, respektive nejbližší okolí, které z něj lze obzírát, nepatří k nejpůvabnějším. Dnes je palouček majetkem obce Újezdec, je to pěkně upravené obdélkové oplocené místo o rozměru asi 340 metrů čtverečních, částečně porostlé zvláštním druhem stepních růží, tzv. rosa gallica, francouzských růží, o nichž Ottův slovník naučný říká, že jejich keře rostou na mýtinách či okrajích lesů. Dojatý Mistr Jirásek

Mýtus o tom, že se zde loučili bratří, rozšířil především Alois Jirásek, jenž během svých litomyšlských kantorských let na paloučku nejednou dojatě stanul a místní pověsti zaznamenal ve svých (kdysi neobyčejně populárních) Starých pověstech českých. Pověsti o paloučku ho vlastně dojaly mnohem dřív. Už jako začínající kantor v Litomyšli dojatě stanul na paloučku a do časopisu Pokrok napsal fejeton Růžový palouček, připomínající, jak na tomto místě rozkvetly růže ze slzí loučících se pobělohorských emigrantů. Na Jiráskova dokonce kouzlo místa zapůsobilo tak mohutně, že prst' z paloučku si v pozlaceném srdci vzal s sebou do urny uložené v jeho hronovském hrobě.

Otázkou zůstává, odkud se vůbec vzaly pověsti vážící se k paloučku. Nešlo totiž jen o slzy emigrantů. Dokonce ani první spisovatel, který o paloučku psal (v České včele roku 1834), ve své době značně populární básník, turnovský rodák Václav Jaromír Pícek-Podsvijanský, pobělohorské emigranty v souvislosti s paloučkem vůbec nezmiňuje.

Naopak zaznamenává pověst, že prý palouček doboře posloužil ruským vojákům, aby tu mohli v roce 1799 vykonat pobožnost na oslavu svátku svého nejjasnějšího cara Pavla. Odhlédneme-li od toho, že Pavel I. byl politicky dost odporná figura, je naprosto záhadné, proč by se ruští vojáci zastavili právě na paloučku, na jehož skrovné rozměry by se ostatně ani nevešli.

Poprvé se o tajných schůzkách českých bratřů ve svých sonetech Toužení po vlasti zmiňuje evangelický pastor Josef Kačer.

Ten navštívil Palouček v roce 1828, načež mu jacísi stařečci v jakési blízké vesnici vyprávěli, že na paloučku se za vlády císaře Ferdinanda II. sešli čeští bratří, aby zde vykonali poslední bohoslužbu ve vlasti. V pastorovi vyprávění probudilo básníka a své básně o paloučku poslal do Polska J. E. Purkyňovi. Ovšem tiskem jeho básně vyšly až v roce 1863, tedy dávno po tom, kdy slzy

loučících se bratři učinil středem své jinak nevalné novely v roce 1847 učený Hermenegild Jireček.

Jireček znal ovšem ještě jiné pověsti než Kačer a Píček-Podsvijanský. Na paloučku se prý po nějaké ukrutné bitvě sejde sedm králů a uzavrou zde věčný mír. Podobná pověst praví, že věčný mír nastane, až všechny růže najednou rozkvetou a najednou uvadnou.

Je takřka zbytečné dodávat, že několik pověstí varuje každého, kdo by měl zlou vůli palouček nějak porušit. Když se totiž na paloučku odváží kopat jistý sedlák, hledaje zlatý kalich, který tu ukryli bratři, ihned mu v noci shořel celý statek. Stejně špatně se vedlo jinému sedlákovi, jenž měl zlomyslný úmysl růže na paloučku vypálit. Okamžitě mu zemřela žena a ve vaničce se utopilo jeho jediné dítě. Špatně pochodil i jakýsi ruský voják, jenž si chtěl na paloučku vyřít růži: zakopl, upadl a v pádu se zastřelil vlastní zbraní.

Co se týče zlatého kalicha, ten tu podle jiné, kupodivu patrně katolické pověsti zakopali mniši z kláštera v Tržku, když roku 1421 prchali před zuřivým Žižkou. (Ještě v roce 1989 zde pan farář z blízkých Morašic hledal zlatý kalich s pomocí proutkařů. Kupodivu nenašli nic.)

Jádro pověsti

Jak vidno, pověsti se navzájem ovlivňovaly a promíchávaly a nelze vyloučit, že některé se vskutku inspirovaly nějakou skutečnou událostí související s emigranty. Nikoliv však pobělohorskými, nýbrž těmi, kteří využili v roce 1742 pruského vpádu do Čech a pokusili se pod pruskou ochranou vrátit do vlasti. Opět se tak projevila známá tragédie české emigrace, která svůj návrat spojila s porážkou a drancováním Českého království.

Návrat za pruskými vojáky byl ovšem pouhou epizodou, protože brzy museli všichni utíkat zase zpátky - a cesta z Litomyšle vedla právě kolem paloučku. Není divu, že v kraji se silnou evangelickou tradicí se i epizoda, byť sebezašmodrchaněji, vryla do historického povědomí. Jeden z českých historiků proto později soudil, že právě tito zpět prchající emigranti si mohli dát sraz na paloučku ležícím poblíž důležité křižovatky dvou silnic.

Historickému jádru pověstí vázících se k paloučku dnes už zřejmě nelze přijít přesněji na kloub. Což ovšem nic nemění na tom, že palouček vskutku reálně existuje a jeho návštěvník se i při veškeré skepsi neubrání pocitu, že stanul na místě s nepopíratelným geniem loci.

Palouček sám o sobě je mnohem starší než pověsti, jimiž je opředen. Jeho název se poprvé objevuje v listině datované rokem 1378 v souvislosti s novým kartuziánským klášterem v Tržku. Už tehdy rostly zřejmě v těchto místech růžové keře. Bohužel to je tak asi všechno, co lze ze středověkých pramenů vyčíst. Další úřední zmínkou o paloučku je až josefínský katastr z roku 1785, který uvádí „palouček červený nazvaný, docela neužitečný“.

Avšak i bez hodnověrných úředních záznamů lze o paloučku s vysokou pravděpodobností leccos předpokládat. Významná je už sama blízkost Litomyšle, města, jež bylo jedním z důležitých center jednoty bratrské, bratři tu dokonce měli tzv. Horní město s vlastní samosprávou. Strastiplná historie jednoty bratrské se tak bezpochyby nemohla v historickém povědomí celého kraje neprojevit. Víme například, že roku 1548 muselo z Litomyšle emigrovat do Polska asi 150 bratří, a podobných mýtotočných pravdě podobností je tu víc.

Po vzniku republiky...

Nejtvrdším oříškem z mnoha otázek souvisejících s paloučkem je odpověď na tu nejprostší: kde se ten „docela neužitečný“ palouček vzal a proč tu vůbec je? Na tuto otázku lze odpovědět různě, avšak vždy jen pravděpodobně. Historik V. Novotný se v roce 1936 domníval, že palouček je, či spíše v původní podobě byl vzorovou staročeskou mírou. Prý to byl jeden čtvrtprovazec čili plocha o výměře 236 metrů čtverečních (tzv. provazec v délce 30,752 metru byl mírou délkovou, rovnající se dvaapadesáti loktům). Poněvadž naši předkové počítali raději s dvanáctkou než s desítkou (ta byla dělitelná jen dvěma a pěti, kdežto 12 lze s výhodou dělit dvěma, třemi, čtyřmi a šesti), pak dvanáct paloučků, pokud byl vzorovým čtvrtprovazcem, se rovnalo třem provazcům čili jednomu korci. (Korec býval rovněž dutou mírou rovnající se 93 litrům.)

To vše je možná pravda, ale historický význam paloučku je pochopitelně v něčem jiném, totiž v jeho mýtotočné síle. Několikeré literární ohlasy pověstí o paloučku z něj totiž učinily místo vskutku historické. V 80. a 90. letech 19. století se zde konala vlastenecká shromáždění, často i velmi početná.

Vrchol znamenalo shromáždění v roce 1892, kdy zde sokolská hudba vyhrávala k hrkotu kol alegorických vozů. V roce 1906 pozemek odkoupil Spolek pro získání Růžového paloučku veřejnosti, založený roku 1903. Od té doby se datují různé koncepce, jaký pomník na paloučku postavit. Realizaci některých roztodivných dobrých úmyslů (naštěstí) zabránila válka. Nový impuls pro vlasteneckou mýtotočnou funkci palouček dostal až po ní, po získání státní samostatnosti nového Československa.

Klíčový byl zejména rok 1921. O paloučku vyšly dvě knižičky a ke zdárnému konci konečně dospěla myšlenka pomníku. Při jeho odhalení (autorem byl architekt Alois Metelák, dílo zhotovil z mědi dovezené československými legionáři ze Sibiře, pozemek až v roce 1925 upravil domažický zahradní architekt Alois Josef Kulišad) promluvil pochopitelně Mistr Alois Jirásek, jenž ve svém tklivém projevu, výborně dosvědčujícím dobovou atmosféru, pravil mimo jiné tohle: „Tři sta let leží tu po všem jako po všech našich vlastech těžký, dusný stín smutku, starosti a strachu z kruté habsburské vlády. Růžový paloučku, květový pomníku, dnes u tebe postaven pomník kovový. Ty svými květy připomínáš křivdy minulosti, kovová deska tohoto hlásá lepší budoucnost. A již se naplnila slova velikého syna našeho národa. Jsi osvobozen, lide český, od cizí vlády, máš samostatnost. Miluj ji, zachovej ji budoucím, pamatuj na těžkou minulost, věř v lepší budoucnost a pracuj pro ni. Buď zdravý a silný, ó lide český.“

Sám památník je ve své koncepci vlastně kovovým zhmotněním ideového konceptu, který českému národu ve svém spise Česká otázka vytyčil T. G. Masaryk. Pomník a celý palouček měly být nyní „hlasem svědomí osvobozenému českému národu, aby kulturně, nábožensky i sociálně navazoval na zásady Husovy, Chelčického, táboritů a Komenského, jejichž ducha tlumočnickem jest v přítomné době náš osvoboditel T. G. Masaryk“.

Zajímavé osudy měl palouček i po druhé světové válce. Ještě v roce 1951 si zde na shromáždění zablábolil nezapomenutelný Zdeněk Nejedlý, ale už v příštím roce komunisté paloučkovský spolek zakázali a přestali trpět všechny aktivity s paloučkem spojené. Spolek byl obnoven až v roce 1990 a od té doby pořádá každoroční slavnosti.

Je to zajisté záslužná činnost. Kdo však chce na paloučku opravdu zaslechnout nějaké „váni dějin“, snad udělá lépe, připutuje-li a stane-li na něm sám.

: DOC. PHDR. JAN P. KUČERA JE HISTORIK SE ZAMĚŘENÍM NA DĚJINY KULTURY, NÁBOŽENSTVÍ A POLITICKÉHO MYŠLENÍ. DLOUHOLETÝ DRAMATURG OPERY NÁRODNÍHO DIVADLA A STÁTNÍ OPERY PRAHA. PŘEDNÁŠÍ NA **FAKULTĚ SOCIÁLNÍCH VĚD UK**.

Foto popis: Rok 1628. Jan Amos Komenský odchází do exilu v polském Lešně. Podobně jako on opustilo Čechy a Moravu na

třicet tisíc měšťanských a 350 šlechtických rodin.

Foto popis: Mytický obraz, který pronikl do srdce Čechů: Komenský se loučí z vlastí, sám netuší, že navždy

Foto popis: Červen 1921. Při příležitosti odhalení památníku řeční na Růžovém paloučku Alois Jirásek, naslouchá mu sedmdesát tisíc posluchačů

Foto popis: Alois Jirásek zahrnul mýtus o loučení českých bratří do Starých pověstí českých. Tím ho nesmírně proslavil.

Foto popis: Růžový palouček zabírá 340 metrů čtverečních; jeho symbolika ožila i v roce stého výročí republiky

1.113. O PŘEDSTAVÁCH

TISK, Datum: 27.10.2020, Zdroj: Vlasta, Strana: 53, Autor: EVA KADLČÁKOVÁ, Vytlačeno: 47 812, Prodáno: 29 133, Infotype: Nepojmenováno, Datum importu: 28.10.2020 00:02, Čtenost: 141 992, Rubrika: Fejeton, AVE: 282 354,35 Kč, Země: Česko, GRP: 1,58

Šla jsem z práce a připadala jsem si ošklivá. Ze splhlých vlasů mi vylezly šediny, z blbě zvoleného oblečení faldy a do hlavy mi vlezly chmury. Posouvala jsem se městem a s nelibostí zachytávala pohledy ostatních. Musím bejt ještě šerednějši, než jsem si myslela!

Pak jsem si všimla, že muži se na mě dívají úplně stejně, jako si mě prohlížejí ve dnech, kdy si připadám hezká. Co je tady v nepořádku? Jsem hnusná vždycky? Anebo vypadám tak nějak standardně, a jestli mi to sluší, nebo nesluší, je záležitost jenom mojí hlavy?

Jak jsem tak nad tím přemýšlela, došlo mi, že to, jak vnímáme signály ze svého okolí, je do značné míry výplodem našeho momentálního nastavení. A vybavila jsem si letní debatu s kamarádkou, která svou historku o tom, jak sbalila nějakého fešáka, začala popisem, jak toho dne sama vypadala. Povídám jí, Alčo, ty o tom mluviš, jako by sis pozornost toho muže musela zasloužit. Ale ty jsi přece báječná vždycky!

Asi máme - mnohé - tendenci se podceňovat. Asi máme tendenci klást svému štěstí podmínky. Asi máme tendenci trápit se představama. Takhle to zase nazývá jiná moje kamarádka. „Trápíš se představama,“ říká mi, „ono to tak ve skutečnosti vůbec bejt nemusí.“

Ano. Předpoklad, že se můžeme ostatním líbit jen za určitých okolností, je naše představa. Zažitá tím, co nám říkávali doma, ve škole, v médiích.

Já jsem si například v mládí přečetla, že bych si měla holit nohy. A tak jsem si své téměř neviditelné, zlatavé a esteticky dokonalé chloupky sedřela žiletkou, načež mi začaly růst žíně a od té doby si ty nohy opravdu musím upravovat stále! Dneska lituju toho, že jsem nebyla víc sama sebou. Jistě by mě i takovou měl někdo rád. Koneckonců kamarád mi vyprávěl, jak mu utekla holka poté, co jí řekl, že má nohy jako laň: stejně štíhlý a stejně chlupatý. Myslel to jako poklonu.

Ano, všechno může být pravděpodobně i je jinak. A tak, jako se - mnohé - trápíme představama, mohou se jimi úplně stejně trápit i mnozí. „Vy jste se mně vždycky líbil, Vašíku,“ řekla při setkání po padesáti letech jedna paní mému tatínkovi. „Vy mně taky, Mařenko,“ odpověděl táta, „myslel jsem, že byste mě nechtěla...“

Jak už jsem mnohokrát napsala: jsem moc ráda za maminku, kterou jsem měla. Ale jestli něco chceme a můžeme udělat a jediné, co nám v tom brání, jsou naše představy, hodme je za hlavu. A učiňme svůj život opravdovějším hned teď!

EVA KADLČÁKOVÁ Absolventka žurnalistiky na **Fakultě sociálních věd** Univerzity Karlovy. Působila v rozhlasových a televizních médiích a v reklamě. Dnes pracuje v Českém rozhlasu. Její fejetony můžete slyšet o víkendech v pořadu Kolotoč na Dvojce anebo na stanici Český rozhlas České Budějovice.

Foto autor: FOTO SHUTTERSTOCK, ARCHIV

1.114. ODS, TOP 09 a KDU-ČSL půjdou do voleb společně. Chtějí je vyhrát [URL](#)

WEB, Datum: 27.10.2020, Zdroj: ct24.cz, Strana: 0, Autor: dolejsim, Infotype: Nepojmenováno, Datum importu: 28.10.2020 02:26, RU / měsíc: 243 470, Celková návštěvnost: 18 339, Rubrika: Domáci, AVE: 5 000,00 Kč, Země: Česko, GRP: 0,20

Trojice středopravicových opozičních stran ODS, TOP 09 a KDU-ČSL podepsala memorandum o spolupráci před sněmovními volbami, které by se měly konat příští rok na podzím. Předseda ODS Petr Fiala upřesnil, že budou všechny tři strany kandidovat společně, mají ambici volby vyhrát.

„Občanská demokratická strana, KDU-ČSL a TOP 09 se rozhodly kandidovat společně do příštích voleb do Poslanecké sněmovny v roce 2021,“ řekl Fiala před podpisem memoranda o spolupráci partají.

Uzavřely ho tři strany, které v roce 2017 získaly v součtu 22 procent hlasů, na vítězství by tehdy ani společně nedosáhly, jejich předsedové však věří, že napřesrok šanci na úspěch mají. Neskryvají vládní ambice. Podle předsedy lidovců Mariana Jurečky by se v případě vítězství voleb stal premiérem šéf nejsilnější ODS.

„Je potřeba, aby ve Strakově akademii konečně zavládly kompetence a jasné vize namísto toho, aby tam byl i nadále amatérismus, papalášství a malá úcta k budoucnosti této země a všech jejích občanů,“ řekla předsedkyně TOP 09 Markéta Pekarová Adamová. Jurečka považuje za přelomové, že se „tři politické strany s takovou silou, kterou za sebou mají, dokázaly dohodnout na společném postupu pro volby do Poslanecké sněmovny“.

Dodal, že nabídku ke spolupráci dostali i Starostové a nezávislí, kteří ji však odmítli. STAN jedná o spolupráci s Piráty, s nimiž by mohli vytvořit další opoziční blok.

Právě uzavřená úterní dohoda by podle Josefa Mlejnků z katedry politologie **Fakulty sociálních věd** Univerzity Karlovy mohla spojení mezi Piráty a STAN podpořit. „Je to výzva pro všechny parlamentní strany, zvláště však pro konkurenty mezi opozičními stranami. Právě na Piráty a STAN teď dolehne tlak, aby se rozhoupli a jasně řekli, zda budou spolupracovat,“ uvedl Ladislav Mrklas z CEVRO Institutu.

Odkaz

ANALÝZA: Jak STAN vyhrál volby a jaké bude rozložení sil v Senátu

U tvorby programu lze podle politologů očekávat třenice

Ačkoliv podle politologů spojení stran zvyšuje jejich šanci na solidní zisk v parlamentních volbách, problémy se mohou objevit při sestavování programu. „Z hlediska hospodářské nebo sociální politiky jsou lidovečtí voliči spíše sociálními demokraty chodícími do kostela. KDU-ČSL i TOP 09 se orientují proevropsky, ODS se řadí k euroskeptikům a zatímco zavedení eura odmítá, Markéta Pekarová Adamová si tento cíl vyšíla na předsednickou korouhev,“ řekl Mlejnek.

Připomněl také, že TOP 09 vznikla odtržením části lidovců věrných bývalému předsedovi TOP 09 Miroslavu Kalouskovi, což s sebou nese osobní animozity. Podle Mrklase budou muset strany do voleb hledat společná stanoviska a svým příznivcům vysvětlovat, proč se spojují. „Mezi členy i ve voličstvu každé ze stran se jistě objeví řada odmítačů spolupráce. Ale to už je přirozená daň, kterou musejí zaplatit,“ uvedl. Zásadní podle něj bude trefit se do nálady společnosti. „To bude asi nejtěžší, protože nálady se mohou v důsledku koronavirové krize, vládního nevládní situace i propadu ekonomiky hodně měnit a radikalizovat,“ odhaduje.

Poslední volby do Poslanecké sněmovny vyhrálo s velkým náskokem ANO s necelými 30 procenty hlasů. Přesto trvalo tři čtvrtě roku, než Babišovo hnutí sestavilo vládu s důvěrou Poslanecké sněmovny. Šlo o menšinovou koaliční vládu s ČSSD, jejíž vznik umožnily hlasy KSČM.

S velkou ztrátou druhá skončila ve volbách v roce 2017 ODS před Piráty a SPD, všechny tyto tři strany dostaly zhruba jedenáct procent hlasů. Komunisté a sociální demokraté získali mezi sedmi a osmi procenty, zbylé tři strany, které se dostaly do sněmovny, jen mezi pěti a šesti procenty.

Odkaz

Výsledky voleb do Poslanecké sněmovny

Poslední volební model, který na přelomu září a října zpracovala agentura Kantar CZ pro Českou televizi, ukázal oslabování vládních stran a posilování Pirátů a také STAN. V minulosti se ale v některých průzkumech Starostové, ale i TOP 09 a lidovci pohybovali kolem pětiprocentní hranice nutné pro vstup do sněmovny.

1.115. Lobbisté po česku. Zoufalý Janoušek, vekslák Rittig a Dalík v luxusním penzionu URL

WEB, Datum: 27.10.2020, Zdroj: ctidoma.cz, Strana: 0, Autor: Jakub Kučera, Infotype: Nepojmenováno, Datum importu: 28.10.2020 02:34, RU / měsíc: 388 852, Celková návštěvnost: 17 819, Rubrika: Politika, AVE: 8 000,00 Kč, Země: Česko, GRP: 0,20

V politice je vždy šedá zóna, kde se pohybují lidé, jejichž podnikání zásadně stojí a padá s kontakty na nejvyšších místech výkonné moci. Pojem lobbista se v České republice proslavil hlavně díky mužům napojeným na správu pražského magistrátu. Jaké nejvýraznější postavy tohoto řemesla jsme mohli na našem území sledovat při práci za vlastní zájmy? Proč nám podivná schůzka Faltýnka s Prymulou připomíná díl seriálu Kancelář Blaník?

Za posledních patnáct let se v médiích objevilo hned několik pochybných politických kauz, kde figurovala jména osob, které si nikdo z nás svobodně nezvolil, ale přitom mají velký vliv na to, kam směřuje naše politika a hlavně finanční investice z kapes daňových poplatníků. Nejvíce peněz bylo a vždy bude právě v Praze. Není tak překvapením, že osobní podnikatelský zájem pro vlivné skupiny lidí v pozadí se zde výrazně násobí. Kdo se nakonec stal veřejně známou osobou, která vlastně za bílého dne pracuje na tom, aby okradla stát ve prospěch svůj a několik dalších prospěchářů?

Roman Janoušek

Dnes už poněkud smutná postava lobbisty Romana Janouška zdá se končí v propadlišti pražských lobbistických dějin. Vaz si nakonec zlomil sám, a to neuvěřitelnou hloupostí, když pravděpodobně v opilosti a drogami v krvi ujížděl z dopravní nehody za bílého dne a k tomu všemu srazil ženu, která byla řidičkou nabouraného automobilu.

Výrazná postava spojená hlavně s činností primátora Pavla Béma na pražském magistrátu dostala celkem 4,5 roku nepodmíněně, ale Janoušek si nakonec odseděl jen 16 měsíců, a to vlivem svého zdravotního stavu. Zda se jedná o relevantní důvody, je spekulativní a je otázkou, zda se nejedná jen o výsledek další dobře zvládnuté lobby. Každopádně Janoušek dostal v roce 2018 odklad návratu do vězení od Krajského soudu v Brně na dva roky. Zatím se zdá, že tento stav zůstane.

Až legendární byly v souvislosti s lobbistickou činností Romana Janouška odposlechy právě s primátorem Pavlem Bémem. V podsvětí si získal přezdívky jako Mazánek, Kolibřík či Kapitán.

Ivo Rittig

Pražský podnikatel a hlavně výrazný český lobbista Ivo Rittig načal svoji "kariéru" již v minulém režimu. Vše začalo hluboko za socialismu, na praxi ve slavném lahůdkářství U Paukertů, kde si bystře povšiml, že všichni kradou do vlastní kapsy.

S velkou pravděpodobností a ochotou se tak přidal. Později se jako vedoucí pražské prodejny s potravinami dostal k velmi rafinovaným veksláckým praktikám. Spekuloval se zbožím, bral si hotovost z kasy a prodával jen těžko sehnatelné zboží pod pultem. Rittiga také nakonec postihl trest a skončil ve vězení. Na svobodu se dostal až s novým režimem, kde dlouho nelenil a našel příležitost, jak znovu obchodovat poněkud méně poctivou cestou.

Nakonec vybudoval velmi silnou a jen těžko průstřelnou mocenskou síť v celostátní a komunální politice. Jeho jméno je spojováno s machinacemi ve stamilionových částkách, a to nejvíce s podvody v pražských podnicích či v obchodech s fotovoltaikou.

Marek Dalík

Pokud bychom na české scéně hledali lobbistu, který je nejvíce podobný fiktivní seriálové postavě Tondy Blaníka, pravděpodobně bychom skončili u Marka Dalíka. Muž, který si odpykal trest za pokus o podvod a vyplacení 4 milionů korun v kauze nákupu obrněných transportérů Pandury, byl velmi úzce spojován s bývalým premiérem Mirkem Topolánkem.

Marek Dalík se může pochlubit vysokoškolským vzděláním na **Fakultě sociálních věd** Univerzity Karlovy a tříletou stáží v kanceláři prezidenta republiky. Od roku 1999 byl poradcem Mirka Topolánka a o čtyři roky později vstoupil do ODS. Kromě jeho zásadní role v kauze Pandury se také jeho jméno spojovalo s nátlakem na Českou televizi, kde se pokoušel vylobovat stažení reportáže o poslanci ČSSD Wolfovi, který začal podporovat vládu ODS v čele s Mirkem Topolánkem.

Zajímavostí je také způsob, jakým si ve znojemské věznici odpykával trest. Minulý rok vyšlo najevo, že měl velmi volný pohyb po městě a zároveň mnoho dní strávil v čase svého trestu ubytován v luxusním penzionu, kde byl údajně zaměstnán jako jediný vězeň a hlídala ho pouze majitelka penzionu.

KAM DÁL: Pražský hotel pro Stalina. Monumentální International je dokonale schován, aby nerušil panorama města

1.116. Podepsáno. ODS, KDU-ČSL a TOP 09 jdou do sněmovních voleb společně URL

WEB, Datum: 27.10.2020, Zdroj: iHNed.cz, Strana: 0, Autor: ČTK, Infotype: Nepojmenováno, Datum importu: 28.10.2020 02:35, RU / měsíc: 972 852, Celková návštěvnost: 101 779, AVE: 30 000,00 Kč, Země: Česko, GRP: 1,13

ODS, KDU-ČSL a TOP 09 budou ve sněmovních volbách příští rok kandidovat společně v koalici. V úterý opoziční strany podepsaly memorandum o spolupráci. Předseda občanských demokratů Petr Fiala na tiskové konferenci na pražském Hradčanském náměstí uvedl, že subjekty mají společný cíl dobře spravovat Českou republiku, vyhrát volby a nabídnout lepší politiku občanům.

O společném postupu ve volbách jednájí také Piráti s hnutím Starostové a nezávislí (STAN). Celostátní výbor STAN začátkem října rozhodl, že zahájí vyjednávání výhradně se stranou vedenou Ivanem Bartošem o vytvoření koalice dvou rovnoprávných partnerů. Piráti vytvořili analýzu možné spolupráce, o které bude členská základna strany hlasovat začátkem listopadu.

"Je to důležitý krok. Chceme dát lidem naději, že v této zemi nebude vládnout populismus, nebudou vládnout prázdné fráze a lži. Jsme připraveni dělat rozumnou politiku. Máme odvahu přijímat správná řešení a odvaha přijímat správná řešení je to, co naše země v tuto chvíli potřebuje," řekl Fiala.

Podle předsedy KDU-ČSL Mariana Jurečky jde o historickou událost.

"V celé historii 102 let Československa a České republiky nedošlo k situaci, aby se tři politické strany s takovou silou, kterou za sebou mají, dokázaly dohodnout na společném postupu pro volby do Poslanecké sněmovny," zmínil. Podpisu memoranda podle něj předcházely čtyři měsíce jednání a diskusí o tom, jak spolupráci nastavit a zda je vůbec možná.

Trojblok také jednal se zástupci STAN, zda by se nechtěli do koalice zapojit. Předseda hnutí Vít Rakušan se ale rozhodl jít jinou cestou, uvedl Jurečka.

"Naše koalice má přinést změnu, naději a má přinést také konkrétní výsledky. Nabízíme kompetenci a lídrovství. Myslíme si společně, že je potřeba, aby ve Strakově akademii konečně zavládly kompetence a jasné vize namísto toho, aby tam byl i nadále amatérismus, papalášství a malá úcta k budoucnosti této země a všech jejích občanů," řekla předsedkyně TOP 09 Markéta Pekarová Adamová.

Politologové: Sestavit program bude pro koalici složité

Ohlášená společná kandidatura ODS, KDU-ČSL a TOP 09 má podle politologů, které oslovila ČTK, svou logiku, čeká ji ale náročné sestavování programu a kandidátek. Podle Ladislava Mrklase z CEVRO Institutu v Praze se strany voličsky překrývají a doplňují, své spojení ale budou muset před voliči obhájit a u některých příznivců se to nepodaří. Josef Mlejnek z katedry politologie **Fakulty sociálních věd** Univerzity Karlovy uvedl, že dohoda zvyšuje šanci, že k další dospějí také Piráti a STAN.

Mrklas míní, že spolupráce zvyšuje šanci všech tří zúčastněných stran na solidní volební úspěch. "Spojují se strany, které k sobě mají docela blízko ideově a názorově, strany, které se voličsky překrývají i doplňují," uvedl Mrklas. Připomněl, že strany spolupracují na řadě radnic a letos zaznamenaly společně úspěchy v řadě senátních obvodů a krajských volbách.

Mlejnek upozorňuje na to, že TOP 09 vznikla odtržením části lidovců věrných bývalému předsedovi TOP 09 Miroslavu Kalouskovi, což s sebou nese osobní animozity. "Trojkoalice přinese na scénu model spojení jedné větší strany se dvěma menšími, což by voličům ODS umožnilo vykroužkovat kupředu řadu jejich kandidátů. Apel, aby se voliči preferenčních hlasů dobrovolně zřekli, nemusejí zdaleka všichni vyslyšet," napsal Mlejnek.

Složité bude podle politologů i sestavování programu. "Z hlediska hospodářské nebo sociální politiky jsou lidovečtí voliči spíše sociálními demokraty chodícími do kostela. KDU-ČSL i TOP 09 se orientují proevropsky, ODS se řadí k euroskeptikům a zatímco zavedení eura odmítá, Markéta Pekarová Adamová si tento cíl vyšila na předsednickou korouhev," vysvětlil.

Mrklas připomíná i to, že budou strany do voleb muset hledat společná stanoviska a svým příznivcům vysvětlovat, proč se spojují. "Mezi členy i ve voličstvu každé ze stran se jistě objeví řada odmítačů spolupráce. Ale to už je přirozená daň, kterou musejí zaplatit," uvedl. Zásadní podle něj bude trefit se do nálady společnosti. "To bude asi nejtěžší, protože nálady se mohou v důsledku koronavirové krize, vládního nezávládnutí situace i propadu ekonomiky hodně měnit a radikalizovat," odhaduje.

Mlejnek míní, že kvůli koronavirové epidemii budou voliči od stran i koalic žádat především recepty pro život a přežití v "postcovidovém světě". "Pokud je chystaný pravicový blok nenabídne, snadno pohoří," uvedl.

Spolupráce ODS, KDU-ČSL a TOP 09 může podle Mrklase hodně ovlivnit celkové uspořádání české politické scény před volbami.

"Je to výzva pro všechny parlamentní strany, zvláště však pro konkurenty mezi opozičními stranami. Právě na Piráty a STAN teď dolehne tlak, aby se rozhoupali a jasně řekli, zda budou spolupracovat," uvedl.

Podle Mlejnkova úterního oznámení spíše zvyšuje šanci na dohodu Pirátů a STAN. "Zejména STAN teď musí mít na spolupráci s Piráty eminentní zájem, poněvadž do této party už Starosty a nezávislé asi nevezmou," dodal.

1.117. „Lepší komunikace“ v praxi: ministři utíkají před novináři, k dotazu, co se změní, zdravotnictví dvanáct dní mlčí URL

WEB, Datum: 27.10.2020, Zdroj: denikn.cz, Strana: 0, Autor: Jan Wírmitzer, Infotype: Nepojmenováno, Datum importu: 28.10.2020 02:34, RU / měsíc: 358 647, Celková návštěvnost: 41 097, Rubrika: Česko, AVE: 40 000,00 Kč, Země: Česko, GRP: 0,46

Tisková konference po jednání vlády 26. října přinesla další příležitost vyhodnotit, jak se kabinetu daří plnit cíl lépe komunikovat, o němž mluvili premiér Andrej Babiš i ministr zdravotnictví Roman Prymula. Tomu navíc nezvládnutí strategické komunikace srazilo politický vaz. Ministrů se mohla zeptat jen hrstka novinářů, pak mluvčí konferenci ukončila.

Brífink začal v pondělí ve 21.20, téměř pět a půl hodiny po avizovaném začátku. Po půl hodině dostali novináři možnost klást otázky, po pár minutách a několika dotazech mluvčí vlády Jana Adamcová konferenci ukončila s tím, že je pozdě. Na část médií, jejichž novináři přes šest hodin čekali na možnost položit dotaz, se tak nedostalo.

Reportérka Deníku N Barbora Janáková se například chtěla zeptat, jak to bude s odchodem Romana Prymuly z funkce – ministr v pátek oznámil, že rezignovat nehodlá (a na tiskové konferenci nepovolil žádné dotazy). Během víkendu otočil, že odstoupí, až bude znám jeho nástupce, pak se nevyjadřoval. V té době ještě nikdo oficiálně nepotvrzoval, že se novým ministrem stane hematolog Jan Blatný – to Hrad potvrdil v úterý odpoledne.

Deník N oslovil novináře ze dvou médií, na jejichž otázky se také nedostalo. Radek Bartoníček z Aktuálně.cz se chtěl zeptat na to, zda postupné zavádění opatření Prymula vyhodnocuje jako správnou metodu a zda by z dnešního pohledu neudělal něco jinak. Veronika Neprašová ze serveru Novinky.cz zase chtěla položit dotaz, jestli má vláda číselně podloženo to, jak se bytové večírky podílejí na šíření nákazy, když jimi obhájuje zákaz vycházení, a otázku, jak proti šíření nemoci pomůže zkrácená otvírací doba obchodů, která nakupujícím neumožní rozprostřít se v prodejnách tak dobře v čase.

Sama vláda ústy Babiše i Prymuly v posledních týdnech slibovala, že bude lépe komunikovat. Premiér nedávno na interpelacích mluvil o polidštění komunikace. Prymula zase „sebekriticky přiznal“ špatnou komunikaci v televizním projevu před čtrnácti dny a slíbil zlepšení.

Jenže po čtrnácti dnech je zjevné, že žádné zlepšení nepřišlo.

Tiskové oddělení bez mluvčí

Ilustruje to pohled na tiskové oddělení klíčového resortu – ministerstva zdravotnictví. S ministrem Adamem Vojtěchem skončila mluvčí Gabriela Štěpanyová, poslední vyjádření médiím poskytla koncem září.

Až 22. října ministr Prymula, který předtím slíbil komunikovat srozumitelně a lidsky, uvedl, že „byla etablována nová tisková mluvčí“. Na webu ministerstva dodnes není u tiskového oddělení uvedeno, jak se jmenuje, a schází také jakýkoliv mobilní telefon. Resort zdravotnictví je ze všech ministerstev české vlády jediný, jehož web novinářům neříká, na jakém mobilním čísle zastihnou mluvčího.

Přečtěte si také Špatné zprávy místo Babiše oznamují ministři. Má nejlepší PR, přesto je komunikace vlády amatérská, diví se expert

Způsob, jakým média přináší svým čtenářům a divákům informace, spočívá na několika mechanismech: tiskových konferencích, na nichž se mohou ptát na podrobnosti, komunikaci s tiskovými odděleními a mluvčími a možnosti čerpat co nejrychleji z rychle zveřejňovaných usnesení vlády. Když nějaký z těchto mechanismů selže, dá se zpravidla vykrýt jiným – pokud funguje. Jenže ke zmatku, únavě a pocitu nesrozumitelné komunikace nyní přispívá z velké části to, že z oněch pilířů nefunguje pořádně žádný.

Novináři jsou tak odkázáni na útržkovité informace, které ministři a šéfové úřadů a institucí „pouštějí“ například na Twitteru nebo mimo záznam. Jenže to k přehlednému informování veřejnosti stačit nemůže.

Na dotazy, jak zlepšit komunikaci, ministerstvo neodpovídá

Deník N krátce po Prymulově projevu v televizi oslovil tiskový odbor ministerstva s dotazy ohledně úmyslu zlepšit komunikaci. Ani po dvou urgencích a dvanácti dnech čekání ale úřad nereagoval. Sedm dní ministerstvo nereaguje na další dotaz Deníku N, zda se omezující opatření vztahují na psychoterapeuty. Některým jejich klientům přitom současný stav prohlubuje pocit izolace.

Hospodářská komora ve vyjádření pro Deník N připomněla, že už na jaře nabízela vládě pomoc s komunikací Asociace komunikačních agentur v čele s Markem Hlavicou. Komora připomněla, že i ona navrhovala vládě určení pásem počtů nově nemocných a odpovídajících opatření, aby se na ně podnikatelé mohli včas připravit.

Přečtěte si také Bez důvěry lidí opatření proti viru nefungují. Česko objevuje, před čím ve světě varovali už v létě

„Několikrát jsme vládu žádali, aby před přijetím nových opatření zpřísnujících podmínky podnikání je nejprve konzultovala s podnikatelskými organizacemi, aby je na druhý den nemusela upravovat. Opět se tak neděje, důsledkem čehož na druhý den vláda přijímá opravená usnesení, čímž vyvolává další zmatky,“ sdělil Deníku N mluvčí komory Miroslav Duro.

Ustrnul také avizovaný úmysl ministerstva vyvracet dezinformace. Řetězových e-mailů přitom Čechům v elektronické poště kolují stovky a s nárůstem zátěže českého zdravotnictví a počtu mrtvých nabírají znovu na síle.

Z „postav z amerického filmu“ absolutní katastrofou

Ke zlepšené komunikaci nepřispěl Prymula ani tím, že se v noci ze středy na čtvrtek sešel s šéfem poslanců ANO Jaroslavem Faltýnkem a ředitelem ostravské nemocnice Jiřím Havlantem v odlehlé restauraci na pražském Vyšehradě. Účastníci schůzky se neshodnou, kdo koho pozval ani kde přesně se schůzka konala. Není také jasné, proč by místopředseda ANO měl řešit komunikaci Moravskoslezského kraje s nemocnicemi nebo americké vojenské lékaře v Česku – to vše v noci v restauraci, která má být podle nařízení zavřená.

Prymula ale faux pas, kvůli němuž se ho Babiš rozhodl odvolat z funkce, odbyl slovy, že „toho zas tolik neprovedl“. V rozhovoru pro Deník N se ministr hájil, že „to byla úplně normální klasická schůzka“ a že ho odposlouchávají.

Krátce před návštěvou Vyšehradu přitom Prymula lomil na twitterovém videu rukama nad záběry z večírku, kterého se účastnila řada lidí. Server Seznam Zprávy pak přinesl výpověď účastníka, že video bylo několik týdnů staré.

A tak premiér, který Prymulu při nástupu uvedl slovy, že je to „postava jak z amerického filmu, plukovník, voják jako stvořený pro válku s virem“, měl v pátek pro ministrovo chování už jen slova „absolutní katastrofa“.

Přečtěte si také [Experti k Prymulovi v restauraci: Vláda si může sypat popel na hlavu, nezachrání to ale už ani rezignace](#)

Změna stylu komunikace je znát právě na Babišovi, který se z rázného šéfa vlády, který neví, „jaké chyby se staly a kde je nějaký zásadní problém“, stal opakovaně se omlouvajícím politikem, prosícím veřejnost o dodržování opatření. Tuto stylizaci ale v neděli zase změnil, když rozzlobeným hlasem spílal lidem, kteří nedodržují opatření.

Premiér svou nynější argumentaci staví na tom, že nikdo dříve nevěděl, v jak moc velké síle se virus může znovu objevit. To ale není pravda – i Deník N přinesl na jaře sérii článků, která se touto hrozbou a českou přípravou na ni zabývala. Při jejím chystání jsme pracovali s vyjádřeními expertů, v odborné komunitě se o potenciální nebezpečnosti viru vědělo velmi dobře.

Přinesli jsme například varování, že se epidemie v Česku nerozjela, ale nevíme proč a musíme se podle toho chovat. Popsali jsme úskalí chytré karantény, to, že u covidu-19 mnohem více lidí potřebuje hospitalizaci a problémem může být vyčerpání zdravotnického personálu – a to, že přes zvládnutí jarní vlny viru je příchod té další dobře možný a není důvod věřit, že jsme nejlepší na světě, protože to podstatné teprve nastane.

Zároveň příklady z evropských zemí s desítkami tisíc mrtvých už na jaře ukazovaly, že nevládnutá epidemie může mít tragické následky.

Přečtěte si také [„Data měli a nejednali.“ Na Babiše a Vojtěcha míří trestní oznámení kvůli nevládnutí pandemie](#)

Jako říct hladovějícím, „ať jedí koláče“

Deník N v pátek poté, co deník Blesk zveřejnil zprávy o ministrově návštěvě v restauraci na Vyšehradě, oslovil expertku na komunikaci Denisu Hejlovou z [Fakulty sociálních věd](#) Univerzity Karlovy.

„Mně to v něčem připomíná ta slova ‚ať jedí koláče‘ a Marii Antoinettu. Vztek lidí bude hodně velký, umírá jich hodně a zemře jich ještě více,“ zhodnotila Hejlová celkový přístup vlády.

Fráze „ať jedí koláče“ je připisovaná poslední francouzské královně (dceři české panovnice Marie Terezie) Marii Antoinettě. Měla tak s údivem reagovat na zprávy, že francouzská chudina nemá žádný chléb, který by mohla jíst. Výrok by zřejmě bylo správnější překládat jako radu, aby chudí Francouzi jedli sladké pečivo brioche, obsahující vajíčka a máslo, považované za času hladu – stejně jako koláče – oproti chlebu za luxusní. Podstatné ale je, že se fráze stala ilustrací situace, kdy od reality odtržená vrchnost vůbec neví, jaké problémy trápí prosté obyvatele.

Hejlová svá slova dokládá při pohledu na instagramový účet premiérovy manželky Moniky Babišové. „Je to hodně špatné: za poslední dobu postovala fotky svého pudlíka v růžových oblečcích, v létě a v době, kdy premiér říkal, jak chce podpořit české lázně, se chlubila fotkami s kamarádkami ze zahraničí. V době, kdy všichni kritizovali Čechy, že pijí z jednoho brčka, bylo evidentní, že tam se děje totéž,“ říká a připomíná, že i premiér tehdy vyrazil na dovolenou na Krétu.

Otázky Deníku N ministerstvu zdravotnictví z 15. října

1. Připravují pana ministra na veřejné výstupy – případně vládu jako celek – v nějakém směru odborníci na mediální komunikaci, krizovou komunikaci a podobně? Pokud ano, kteří? Jaký je rozsah této přípravy? Probíhá i zpětné vyhodnocování mediálních výstupů?
2. Pokud ne, není v plánu v brzké době takovou přípravu zavést? Byly pro ni už učiněny nějaké konkrétní kroky (obdobně jako když pan ministr oznámil boj s dezinformacemi)?
3. Z jakého důvodu pan ministr souběžně s voláním po jednotnosti obyvatel otevírá polarizující témata (jako povinná vojna)? Bylo s nějakými odborníky na komunikaci probíráno, jestli je to vhodné? Pokud ano, jaký zastávali postoj a proč?
4. Bylo z pohledu zlepšení komunikace šťastné to, že nejdříve bylo oznámeno zavření škol do 2. listopadu s tím, že pak se jistě otevrou – a od té chvíle bylo několik rozporných vyjádření v této věci?
5. Co říká pan ministr na pokles důvěry ve vládní opatření, indikovaný například společnostmi CVVM a Behavior?
6. Není v rozporu s lepší komunikací směrem k veřejnosti to, že se na Hradě bude konat oslava 28. října (resp. udílení státních vyznamenání)? Máte odborně vyhodnocený dopad této události – tedy to, zda si lidé neřeknou, že oni se scházet nesmějí, ale pro „vrchnost“ to neplatí?
7. Nebylo už odborně posouzeno, jestli je správná rétorika, že „jsme ve válce“? Nabízí se námitka, že tento přístup utvrzuje decision makery v úvaze, že stačí zmáčknout tlačítko a věci se stanou – a schovává ze zorného pole skutečnost, že obyvatelstvo země nejsou vojáci a že je třeba přesvědčovat, vysvětlovat a jít osobním příkladem. Zkrátka zasloužit si důvěru.
8. Není namístě přiznat, že manévr s „texaskou tabulkou“ byl velkou chybou? Myslím tím zejména to, jak byla vysvětlována skrze větu o analýze tisíců dat, přitom bylo zřejmé, že je okopírovaná.

9. Bavil se už pan ministr s panem premiérem o tom, že pokud je ambicí tiskové konference vysvětlit, že situace je vážná, není šťastné, když ji předseda vlády zároveň zlehčí poznámkou, že ročně umírá sto tisíc lidí, denně přes tři sta?

10. Nebylo by možné, aby byla usnesení, která vláda přijala, zveřejňována na webu vlády souběžně s tiskovou konferencí? Umožnilo by to lidem vidět „černé na bílém“ detaily. Například po poslední (noční) tiskové konferenci se tato usnesení na webu vlády velmi přehledně objevila. Bylo to na doporučení pana ministra Prymuly?

1.118. Podle našich alfasamců kdo neřve, je slabý, říká exministr. A moje žena ve dvě ráno... V televizi i zazpíval, lépe než lecjaký profík [URL](#)

WEB, Datum: 28.10.2020, Zdroj: krajskelisty.cz, Strana: 0, Autor: Anička Vančová, Infotype: Nepojmenováno, Datum importu: 29.10.2020 02:38, RU / měsíc: 108 134, Celková návštěvnost: 8 145, Rubrika: Hlavní město Praha, AVE: 3 000,00 Kč, Země: Česko, GRP: 0,09

Ano, co u bývalý ministr zdravotnictví Adam Vojtěch Krause zazpíval? Hit Paula Anky a Sinatrovu slavnou My Way, kde stojí: „Čelil jsem všemu a hrdě stál. A dělal to po svém.“ Zpíval moc pěkně, očividně se od svého mladistvého angažmá v SuperStar zlepšil a zmužněl mu hlas. Navíc se dal konečně ostrihat, takže by se dalo i říci, že mu odchod z vrcholné exekutivní funkce prospěl. Nyní už je bývalý ministr zdravotnictví, dle mínění většiny, Babišův otloukánek, jemuž se přezdívalo Ken, Adam Vojtěch již jen řadový poslanec ANO. Do své Show si ho, jak již bylo řečeno, pozval i Jan Kraus.

Zde Vojtěch prozradil, že dlouhé večery strávené na ministerstvu nesvědčily jeho manželství. „Každý den, když jsem přišel domů v jedenáct, ve dvanáct, tak mi manželka říkala: Kdy už se na to vykašleš?“ řekl. S politikou chce po dokončení mandátu skončit. A na závěr Krausovi i publiku zazpíval, posuďte sami.

Kraus začal Vojtěchovou rezignací a ptal se, jestli toho měl ministr dost, nebo jaký byl podle něj důvod jeho rezignace. „Už jsem toho měl dost, byly to skoro tři roky,“ řekl bývalý ministr a Kraus dodal, že ministerský post chytl Vojtěch v „blbě době“. Exministr poznamenal, že v první vlně koronaviru byly názory ještě celkem homogenní, až nyní se každý vyjadřuje jinak. Kraus dodal, že Česko je speciální země, kde všichni rozumějí všemu, takže se všichni vyškolili na první várce a teď už je na covid odborník každý. „Do toho tady máme ty nezávislé, co nechtějí nosit roušky, ti říkaj, že je nikdo nebude buzerovat. Předtím to z toho strachu bylo takové jednotné, teď už to tak není,“ řekl a s Vojtěchem se shodli, že boj proti covidu se už omrzel, sociální sítě už neplní fotografie s rouškami.

Vojtěch Adam zaníceně vysvětluje...

Politiku balí, i když...

Politické prostředí tomu dle Krause také moc nepomohlo. „Taky se to proměnilo, na začátku, mám pocit, měli všichni taky stejné názory, pak se řeklo, rouška – symbol nesvobody, náhubek demokracie a podobně,“ mínil Vojtěch a dodal, že nečekal takovou sílu, s jakou se do něj politici naváželi, a i to bylo faktorem pro jeho odchod. Jeho odchod prý ale mohl být i horší, nakonec při něm panovala i pozitivní atmosféra. Nyní se rozhodl, že dokončí svůj poslanecký mandát a pak nejspíš odejde z politiky úplně. „Není to úplně prostředí, které bych považoval za sebe kultivující, ale na druhou stranu člověk by nikdy neměl říkat nikdy,“ okomentoval své rozhodnutí.

Zpěv je pořad můj koníček

O počátku pandemie covidu řekl: „Pořád jsme se radili se všemi experty, i o víkendech. Ze začátku, na přelomu února a března, jsme toho moc nevěděli, jen jsme viděli, co se dělo v Číně, což bylo daleko, tak nás to ještě tolik nevzrušovalo, ale pak přišla Itálie, kde byly přeplněné nemocnice... ale o nemoci samotné jsme toho moc nevěděli, ani to, jak se šíří, a tak jsme trochu improvizovali.“ Postupně se podle jeho slov začaly informace, které se čerpaly především ze zahraničí, precizovat. „Tehdy mi ale přišly názory homogennější než dnes, kdy říká každý úplně něco jiného,“ poznamenává bývalý šéf rezortu zdravotnictví, kterému po jeho odstoupení někteří novináři pohrdlivě připomínali jeho účast v pěvecké soutěži před patnácti lety. „Já jsem se tomu nikdy nechtěl věnovat profesionálně, zpěv je stále můj koníček,“ říká Adam Vojtěch s tím, že nevidí důvod, proč by se za to měl stydět.

Vojtěch Adam se (mírně) usmívá

Žena to těžce snášela

Ani doma mu funkce neprosplávala. „Někdy jsem se vracel fakt ve dvě, ve tři ráno. Vstával jsem v pět,“ uvedl bývalý ministr a Kraus se ptal, proč se vůbec vracel domů. „Aby mi manželka dala večeři. Přišel jsem ve dvě ráno, ona mi uvařila, pak jsem spal...“ vysvětlil Vojtěch. Jeho žena to těžce snášela hlavně ke konci jeho působení na ministerstvu. „Každý den, když jsem přišel domů v jedenáct, ve dvanáct, tak říkala: Kdy už se na to vykašleš?“ prozradil Krausovi.

Jste takovej decentní, komentoval Kraus

Pokud jde o úspěchy, Vojtěch jmenoval elektronický recept a lékový záznam. „To je velmi důležité, protože doposud, než jsme to spustili, tak vy jste šel k pěti lékařům a ti lékaři navzájem nevěděli, jaké léky ten pacient bere a teď díky tomu to ví, takže nepředepišou něco, co by pacientovi mohlo uškodit,“ jmenoval bývalý ministr, co se podařilo během jeho mandátu. I na Vojtěchovu povahu došlo, bývalý ministr uvedl, že se vždy snažil najít konsenzus a není konfliktní, což mu někteří vyčítali. „Vlastnost je to dobrá, ale v Česku takoví ti alfasamci si to berou, že jste slabej nebo nejste rváč. Že jste takovej decentní, to jsem si říkal já,“ zhodnotil Kraus, a ještě o Vojtěchovi řekl, že je „takovej trochu cudnej, ale zdoberj“.

Adam Vojtěch, který se narodil 2. října 1986 v Českých Budějovicích, je politik a právník, bývalý zpěvák a hudební skladatel, od prosince 2017 do září 2020 ministr zdravotnictví ČR v první a poté i druhé Babišově vládě, od října 2017 poslanec Poslanecké

sněmovny PČR, od roku 2016 člen správní rady Všeobecné zdravotní pojišťovny ČR, nestraník za hnutí ANO 2011.

Odmala se věnoval hudbě, koncertoval v dětských pěveckých sborech a vystupoval v dětských muzikálech, natočil a vydal vlastní album. V roce 2005 se účastnil také soutěže SuperStar, kde dostal přezdívku Ken, přičemž vypadl v semifinále.

V letech 2006 až 2012 vystudoval právo na Právnické fakultě UK a získal titul Mgr. Na stejné univerzitě absolvoval i mediální studia na **Fakultě sociálních věd**. V letech 2012 až 2018 byl členem ODS. V roce 2014 členství pozastavil, v červnu 2018 mu bylo členství stranou zrušeno pro spolupráci s KSČM v rámci připravované druhé Babišovy vlády. Ve volbách v roce 2017 byl zvolen jako nestraník za hnutí ANO 2011 poslancem v Jihočeském kraji, a to ze třetího místa kandidátky. Od ukončení vysoké školy pracoval pro Andreje Babiše.

Adam Vojtěch žije v obci Včelná na Českokubějovicku. V říjnu 2019 se oženil. Vzal si svou dlouholetou partnerku Olgu, která je povoláním učitelka.

1.119. Nový světový pořádek. V našem chování se kvůli koronaviru bude muset ledacos změnit URL

WEB, Datum: 28.10.2020, Zdroj: lidovky.cz, Strana: 0, Autor: Rani Tolimat, Infotype: Nepojmenováno, Datum importu: 29.10.2020 02:42, RU / měsíc: 1 855 023, Celková návštěvnost: 244 802, Rubrika: Lidé, AVE: 35 000,00 Kč, Země: Česko, GRP: 2,72

Během jarní první vlny jsme si mohli říkat, že je to chvilková a přechodná záležitost, a kdyby se jednalo o vlnu poslední, možná by to tak i bylo. Ovšem dnes už je jasné, že se nám covid a vše, co s sebou přinesl, vepíší do životů mnohem trvaleji.

Smrtnost, číslo R, trasování, virová nálož, PCR, promoření, kolektivní imunita. Pokud to nepatří k vaší práci, nejspíš jste tato slova ještě před rokem vůbec neznali. Dnes patří k nejpoužívanějším – a několik následujících generací je pravděpodobně už nikdy nezapomene, ačkoli už koronavirová pandemie bude dávno minulostí.

Dost možná tak budou mít pravdu ti, kteří tvrdí, že náš život ani po příchodu vakcíny už nebude úplně stejný jako dřív – některé novinky, na něž si teď zvykáme nuceně, budou v „novém normálu“ do určité míry každodenní skutečností. Můžeme se alespoň uklidňovat vědomím, že v jiných částech planety se vlastně o novinky vůbec nejedná.

Pro mnohé obyvatele planety nástup epidemie nebyl takový šok jako pro nás ve staré, známé a iluzi bezpečnosti trpící Evropě. Jak je možné, že se některých asijských zemí dotkl koronavirus jen v omezené míře – počty nakažených i obětí tvoří zlomek evropských čísel, ačkoli právě z Asie nemoc přišla?

V karanténě na Tchaj-wanu? Neustále vám sledují telefon a třikrát denně nosí jídlo, říká Čech

V Koreji s 52 miliony obyvatel mají od začátku roku jen cca 25 tisíc případů (tedy cca osmkrát méně než my, ačkoli je Korejců pětkrát tolik) a 450 mrtvých, zhruba čtvrtinu našeho počtu. V Singapuru žije necelých 6 milionů lidí, případů tam měli celkem hodně (téměř 50 tisíc), ale obětí pouhých 28, tedy jako kdybychom my jich měli jen 50. A Tchaj-wan vypadá jak z jiného světa: skoro 24 milionů obyvatel, 544 případů a 7 úmrtí. To nemá vůbec smysl přepočítávat. Asijský vzor

Jak je možné, že jsou v těchto asijských zemích tak úspěšné? Důležitou roli nepochybně hraje technická připravenost, tedy především masivní testování, rychlé a spolehlivé trasování nemocných i jejich kontaktů a důsledná karanténa. A také srozumitelná a důvěryhodná komunikace ze strany úřadů – tedy právě ty záležitosti, kterých se nám zejména v druhé vlně tak bolestně nedostává.

„Už od epidemie SARS v roce 2003 tyto země mají jasný pandemický plán,“ vysvětluje analytička Tsun Mei-Cheng z Princetonské univerzity. „Jsou v něm jednoznačná pravidla, která každý zná, a neexistují výjimky. Řídí to profesionálové s dlouholetým výcvikem, je to dobře promazaný stroj.“

O jasném pandemickém plánu si u nás můžeme nechat jen zdát. Podezíravým středoevropským uším to může znít děsivě – jakmile práce s lidmi připomíná chod stroje, rozsvěcí se nám při našich zkušenostech v hlavě červená kontrolka. Jenže to, že něco šlape jako hodinky, ještě neznamená, že se musí vytratit lidskost. Server CNBC.com vypráví příběh tchajwanské Američanky Catherine Chouové, která do Tchaj-peje přiletěla z Los Angeles na vrcholu epidemie v květnu. Samozřejmě musela na dva týdny do karantény v hotelu. „Jídlo jsem dostávala pravidelně před dveře. Několikrát denně mi volali z místní radnice, ptali se, jak mi je, a děkovali za spolupráci. Máme tu takové rčení: to je vaše země a je na vás, jestli přežije. Jsem ráda, že se tu bere covid vážně,“ vypráví.

Jenže institucionální pravidla nejsou jediným důvodem asijského úspěchu. Důvodem je i poněkud odlišný životní styl a hluboko zakořeněné zvyky, jež tak přesně odpovídají dnes tolik prosazovaným zásadám „3R“, že si člověk říká, jestli se náhodou nevyvinuly z nějaké dávné epidemie. Trochu jiný životní styl

Každý správný fanoušek Járy Cimrmana ví, že „Japonci si vůbec nepodávají ruce“. Dnes už to samozřejmě není pravda beze zbytku, globalizované zvyky zasáhly i Asii, ale je pravda, že do japonské, korejské či čínské kultury tělesný kontakt mezi neznámými lidmi tradičně nepatří vůbec. A je to vidět i v dnešní době – stačí se kolem sebe chvíli dívat na libovolné mezinárodní konferenci, tedy až se zase budou konat. Účastníci z Asie si s vámi rukou ochotně potřesou, ale když se setkají vzájemně, na žádné doteky si nepotrpí. A už vůbec není zvykem líbat se při setkání na tvář, bez čehož si člověk běžný život třeba v jižní Evropě nedokázal vůbec představit. Poznat, který vzorec sociálního chování je z epidemiologického hlediska bezpečnější, na to člověk opravdu nepotřebuje vysokou školu.

Nadměrná dezinfekce rukou může vést až k zánětu kůže, varuje dermatoložka. Při mytí používejte šetrné přísady

A když jsme u rukou: kdy jste poprvé zaregistrovali instruktáž, jak si je správně mýt? Pokud nejste zdravotníci, kteří v tomto

ohledu procházejí pravidelným školením (a donedávna si z něj dělali často legraci), dost pravděpodobně se tak stalo až letos – do té doby u nás zhruba půlminutový postup čítající sérii nepřilíš přirozených pohybů téměř nikdo neznal. Já ano, mohlo za to náhodné setkání na toaletách na dálničním odpočívadle kdesi uprostřed Itálie někdy po přelomu století. Najednou se tam vyrojilo snad dvacet kluků školního věku, podle jazyka bych tipoval Korejce, a začali si mýt ruce přesně tímhle způsobem, čímž tehdy působili jak armáda malých robotů. Očividně to měli – roky před epidemií – naučené z domova.

Nebo druhé R – rozestupy. O kulturních rozdílech v pojetí „bubliny osobního prostoru“ existuje spousta vědeckých studií, anekdot i historek. Vzpomínám si na přednášky ze sociální psychologie, které vedl v 90. letech na **Fakultě sociálních věd** UK tehdejšími studenty zbožňovaný Michal Černoušek – sugestivně vyprávěl, jak na jakémsi vědeckém kongresu desítky lidí sledovaly „tanec“ amerického a japonského profesora. Američan vždy udělal krok vpřed, aby se svému partnerovi přiblížil, Japonec okamžitě ustoupil a tímhle způsobem dlouhé minuty kroužili davem, který se před nimi rozestupoval.

Trochu to nesejí s notoricky známými obrázky z nacpaného tokijského metra, do něhož speciální zřízení tlačí cestující tak, aby žádné místo nepřišlo nazmar, ale to je trochu civilizační anomálie – pravda je, že ve východoasijské kultuře patří osobní prostor ke střeženým hodnotám a dvoumetrový rozestup, doporučený proti šíření kapének, je tu úplně normální.

A pak jsou roušky, téma ze všech tří R nejkontroverznější. Tedy u nás, případně v některých částech Spojených států a dalších zemích, kde jim část lidí přisuzuje snad až magické vlastnosti. „Antirouškaři“ vedou na sociálních sítích řeči o tom, jak se v těch „náhubcích“ dusíme a jak je to celé iluminátské spiknutí, které podobně jako 5G nebo vakcíny vede k zotročení lidstva – nemá smysl to popisovat blíž, skoro každý už se s tím setkal. V Koreji, Japonsku nebo na Tchaj-wanu je rouška běžnou součástí výbavy při cestě do města, především v zimních měsících, a nikomu to nepřipadá divné.

„V přístupu k rouškám či respirátorům se projevují rozdíly v kulturách,“ vysvětluje na svém webu ministerstvo zdravotnictví USA. „V Evropě se zakrytí tváře tradičně pojí s nemocí nebo zlým úmyslem, naopak v Koreji a dalších asijských zemích se použití roušky považuje za projev ohleduplnosti a skromnosti. Hvězdy korejské pop-music navíc učinily z roušek módní záležitost, kterou přejali mladí lidé v mnoha jiných zemích v Asii.“

Roušky neslouží jen při epidemiích, byť při nich pomáhají nejvíc – ve východní Asii to poznali nejen při zmíněné hrozbě SARS v roce 2003, ale také nedávno při rozšíření mimořádně nebezpečného viru MERS (2015) a konečkonců každoročně proti běžné chřipce. Kromě toho je veřejnost v asijských zemích tradičně a úspěšně používá na ochranu proti smogu a znečištěnému vzduchu, což patří k dalším palčivým problémům onoho regionu. S tzv. žlutým prachem (původem z mongolských a čínských pouští) se Asii šíří pevné částice, které organismu škodí málem jako viry a není před nimi úniku. V roce 2014 bylo znečištění ovzduší tak silné, že před ním vláda v Soulu vydala varování stejného stupně jako před epidemií.

Roušky proti prachu pomáhají podobně jako proti koronaviru, což je další důvod, proč jsou na ně tamní zvyklí. V Koreji podle průzkumů Gallupova ústavu ihned po vypuknutí koronavirové epidemie nasadilo roušky až 94 % lidí, nejvíc na světě. Na zdejší facebookové celebrity s jejich slovy o zotročování a vládní manipulaci by tam očividně nevěřičně zírali všichni od univerzitních profesorů po uklízečky a popeláře. Konec kontaktů

Když člověk nepodléhá různým facebookovým výlevům a konspiračním teoriím, záhy pochopí, že zásada 3R patří k těm nejlevnějším a nejméně bolestným způsobům, jak se postarat o vyšší bezpečí, a přitom neobětovat to podstatné ze svého životního stylu. Mnohem významnějším zásahem do života je nucené omezení sociálních kontaktů. Pokud člověk není vyloženě introvert a žije bohatším společenským životem, představuje nucená izolace podle psychologů zátěž srovnatelnou se ztrátou práce nebo nemocí.

„Covidové párty“ jako způsob boje s virem? Dobrovolná nákaza možná bude řešením, myslí si britský imunolog

„Problém je, že omezení těch nejobyčejnějších lidských kontaktů opravdu patří k neúčinnějším způsobům, jak šíření nemocí zabránit, aniž by z toho krachovala ekonomika nebo se musely třeba zavírat školy,“ podotýká datový analytik Martin Šmíd z institutu CERGE-EI, spoluautor matematického modelu, který koncem léta mimořádně přesně předpověděl nástup druhé vlny (škoda že mu tehdy odpovědná místa nevěnovala pozornost). „Existuje několik klíčových faktorů, které mají rozhodující vliv na růst nebo pokles čísla R, a tyhle faktory se při epidemií musí vzájemně vyvažovat. Modely i praxe prokazují, že když se lidé přestanou potkávat, má to větší vliv než většina jiných opatření.“

Dobře, právě teď je situace natolik kritická, že o nutnosti zůstat doma asi nikdo nepochybuje. Ale co až hlavní krize pomine – jak si zachovat společenský život, ale s kontakty nepřehnat, abychom nesměřovali k dalšímu lockdownu? Patrně nejlepším řešením je pokračovat v současném trendu, který pandemie výrazně urychlila, a častěji pracovat z domova.

Přesun do domácích kanceláří byl letos skutečně masivní a zdaleka se to netýká jen nás. Podle výzkumné agentury Eurofound ještě loni pracovalo z větší části z domova jen 5,4 % zaměstnanců v 27 zemích EU. Toto číslo se prakticky nezměnilo od roku 2009, v létě 2020 ovšem narostlo na celých 40 % a nadále stoupá. Většina lidí je se změnou údajně spokojená. Pokud se doma netisníte na pár metrech čtverečních se zbytkem rodiny, udělá toho člověk doma ve skutečnosti víc než v kanceláři a je to výrazně pohodlnější, nemluvě o čase ušetřeném cestou do práce a zpět, zbytečným „small talkem“ apod. nemluvě.

Podmínkou je samozřejmě dobré internetové připojení a nástroje typu Teams nebo Google Meet, ale to už dnes není problém. A pokud diktát doby velí omezit kvůli bezpečí kontakty dejme tomu na polovic, rozhodně je z hlediska duševní pohody lepší vypustit ty pracovní a dát přednost večernímu posezení s dobrými kamarády – to žádný internet nenahradí. Konečkonců i epidemiologická data říkají, že pracovní kontakty jsou z hlediska šíření virů rizikovější. Čím méně lidí, tím lépe

Pandemie omezila i další dříve neodmyslitelný aspekt moderního pracovního života: neustálé přesuny spousty lidí po celé planetě. Cestování je samozřejmě skvělá věc a ani slovo proti němu, když je smysluplné, ovšem pokud ráno musíte letět do Paříže nebo Bruselu kvůli podpisu nějakého dokumentu, ani neopustíte letiště a odpoledne jste zase zpátky, do smysluplné kategorie příliš nepatří. Ekologicky citliví lidé se proti tomu bouřili už déle, jenže globální manažeři na tom často trvali.

„Jsem zodpovědná za několik zemí v Evropě a tak jednodenní výlety byly na denním pořádku,“ vypráví PR manažerka Jolana

Poláková, která se stará mimo jiné o značku Philips. „V březnu se ovšem všechno změnilo a celý pracovní život se přesunul na internet. Ze začátku jsem si na to těžko zvykala, ale po několika měsících mi to připadá úplně normální. Zvládáme tak i velká mezinárodní setkání. Podle mě už se k tomu masivnímu pracovnímu cestování nikdy nevrátíme. Fyzický kontakt je samozřejmě také důležitý, ale jen v některých případech.“

Amazon uvažuje o otevření kamenných obchodů v Německu. V USA plánuje nový řetězec supermarketů

K omezování kontaktů mezi lidmi může dojít i na místech, kde byly dosud nezbytné, například v obchodech. A teď nemám na mysli polovičatá řešení typu automatických pokladen v Tesco, k nimž stejně každou chvíli musí přibíhat lidská obsluha. To je jen první krok, technologie už je podstatně dál. Doslova v předvečer epidemie, na konci letošního února, třeba Amazon otevřel v Seattlu první supermarket nové koncepce Go Grocery – na bezmála 1000 metrech čtverečních tu chybí prodavači úplně.

Funguje to jednoduše, žádná kosmická technologie – prostě si zákazník u vchodu nechá načíst aplikaci, načež systém spáruje nákupní vozík s uživatelským účtem na Amazonu a vše, co si do vozíku uloží, se na účet automaticky přičítá. Žádné zdoluhavé načítání čárových kódů, vozík si vše načte pomocí soustavy čteček sám. Když je nákup hotový, člověk opět klikne do aplikace a peníze se automaticky odečtou z karty. Nový koncept se samozřejmě ani trochu nelíbí odborům, které ho označily za „likvidaci pracovních míst“, jenže k tomu dochází v éře Průmyslu 4.0 tak jako tak. A epidemiologům se Go Grocery jistě líbí.

A když to jde bez lidí v supermarketu, jde to (skoro) bez nich i v hospodě. Třeba v Kalifornii letos v rámci protiepidemických opatření nařídili, že každý otevřený podnik musí mít online objednávkový systém. Host si sedne ke stolu, na němž ho vítá kartička s QR kódem. Ten si načte do telefonu a otevře se tak interaktivní menu. Zbývá si jen vybrat a čekat, až číšník objednávkou přinese – o práci nepřijde, ale do kontaktu se dostane mnohem méně. (A pokud se něco podobného zavede v restauracích typu pražské Výtopny, kde jídlo i pití automaticky rozvázejí modely vlaků, odpadnou kontakty úplně.) Spolužáci na dálku

Jako kluk jsem četl australskou knížku o dětech, které bydlely kdesi v hloubi divočiny a nechodily do školy, vše se odbývalo korespondenčně a po telefonu. Dost jsem jim záviděl. Letos na jaře najednou na distanční výuku přešlo půl světa – a ukázalo se, že závidět není co, učení na dálku přinášelo zejména u menších dětí hlavně stres, a když se teď po pár týdnech normální školy vrátilo, spousta rodičů je z toho zoufalejší než ze zavřených restaurací či omezení volného pohybu. Je ale distanční výuka skutečně takové zlo?

„Škola online má i své výhody a bylo by dobré, kdybychom se je naučili využívat i pro dobu postpandemickou,“ tvrdí Eva Pavlíková z neziskovky Česko.Digital, která distanční výuku pomáhala prakticky přes noc rozjet. „Díky ní se děti, ale koneckonců i někteří učitelé učí smysluplně a efektivně využívat moderní technologie. To zdaleka není vše – velmi důležité je i sociální hledisko. Když dítě na delší dobu onemocní, což se může stát nejen při doznívání pandemie, úplně přichází o sociální kontakty. Pokud bude část výuky digitální, kontakty se obnoví. A také se během epidemie ukázalo, jak velkou roli hraje ve vzdělávání rodina, na což jsme také dříve zapomínali – rodiče ráno odeslali dítě do školy jako do jiného světa a často je nezajímalo, co se tam děje. Teď to tak nejde, je mnohem lépe vidět, že rodina, škola a dítě tvoří trojúhelník, který musí fungovat dohromady.“

Někteří učitelé mohou namítnout,

1.120. Do voleb prezidenta USA zbývá pět dní, Trump a Biden válčí o Floridu! [URL](#)

WEB, Datum: 29.10.2020, Zdroj: tn.cz, Strana: 0, Infotype: Nepojmenováno, Datum importu: 30.10.2020 02:49, RU / měsíc: 3 991 491, Celková návštěvnost: 300 653, Rubrika: TN.CZ/default, AVE: 50 000,00 Kč, Země: Česko, GRP: 3,34

Donald Trump dělá vše proto, aby Floridu získal. Pokud se mu to nepodaří, bude pro něj extrémně obtížné nebo dokonce nemožné prezidentský mandát obhájit.

"Tady na Floridě můžete rozhodnout výsledek voleb. Vyhrájeme Floridu a je po všem!" prohlásil Trump ve čtvrtek.

Florida je v americkém volebním systému klíčová. Je třetím nejlidnatějším státem a třetím s nejvíce voliteli. Jejím získáním si jich kandidát připisuje důležitých 29. Volitelé pak zastupují obyvatelstvo v jednotlivých státech a v prosinci oficiálně vyberou prezidenta.

Víc jich už má jen Kalifornie, kde dlouhodobě vyhrávají demokraté a Texas, kde se očekává vítězství republikána Trumpa.

Průzkumy z posledních dní naznačují, že volby na Floridě budou opravdu vyrovnané. Výsledek tak mohou rozhodnout stovky hlasů, jako tomu bylo v roce 2000. George Bush mladší tehdy nad demokratem Alem Gorem zvítězil o méně než 500 hlasů a stal se prezidentem.

"Ve státech jako Florida, Ohio, v minulých volbách Michigan a Wisconsin, které jsou vlastně nejméně na ostří nože. Kde ta podpora osciluje kolem těch 50 procent, tam má největší smysl věnovat finanční prostředky, energii, aby se podařilo ten stát přetáhnout přes tu magickou 51procentní hranici a tím ten kandidát získá celý ten stát," řekl televizi Nova politolog Kryštof Kozák z **Fakulty sociálních věd** Univerzity Karlovy.

Celostátní průzkumy zatím favorizují o přibližně osm procent demokrata Joe Bidena. Donald Trump dělá vše, co může, a absolvuje jedno setkání za druhým. Často se s tisíci příznivců setkává na letišti, aby po skončení mítinku mohl hned pokračovat jinam.

"Udělalí jsme Ameriku znovu velkou. Vytvořili jsme nejsilnější hospodářství historie světa a pak do toho zasáhla chřipka z Číny. A teď to musíme vytvořit znovu," řekl současný prezident na jednom z nich.

V roce 2016 Floridu získal právě Donald Trump a Hillary Clintonovou tehdy porazil o více než 110 tisíc hlasů.

1.121. ODS, lidovci a TOP 09 do voleb společně

TISK, Datum: 29.10.2020, Zdroj: Právo, Strana: 5, Autor: (nig,ČTK), Vydáno: 92 631, Prodáno: 57 800, Infotype: Nepojmenováno, Datum importu: 29.10.2020 01:59, Čtenost: 215 477, Rubrika: Zpravodajství, AVE: 52 870,62 Kč, Země: Česko, GRP: 2,39

Úspěchy spojenectví pravicových stran během nedávných krajských voleb povzbudily jejich představitele, aby se sjednotily i pro volby následující. Ve sněmovních volbách budou příští rok proto spolu v koalici kandidovat ODS, KDU-ČSL a TOP 09. Memorandum v úterý podepsali po čtyřech měsících jednání předsedové stran Petr Fiala (ODS), Marian Jurečka (KDUČSL) a Markéta Pekarová Adamová (TOP 09) u sochy T. G. Masaryka na Pražském hradě. Koalice tří stran pro vstup do Sněmovny potřebuje získat podporu 15 procent voličů.

Podle Fialy má jejich spolupráce za cíl vyhrát volby a nabídnout lepší politiku občanům. „Chceme dát lidem naději, že v této zemi nebude vládnout populismus, nebudou vládnout prázdné fráze a lži. Jsme připraveni dělat rozumnou politiku. Máme odvahu přijímat správná řešení a odvaha přijímat správná řešení je to, co naše země v tuto chvíli potřebuje," řekl Fiala. Jurečka uvedl, že jde o historickou událost. „V celé historii 102 let Československa a České republiky nedošlo k situaci, aby se tři politické strany s takovou silou, kterou za sebou mají, dokázaly dohodnout na společném postupu pro volby do Poslanecké sněmovny," řekl Jurečka.

Podle šéfky TOP 09 koalice tří stran přinese změnu. „Nabízíme kompetenci a lídrovství. Myslíme si společně, že je potřeba, aby ve Strakově akademii konečně zavládly kompetence a jasné vize namísto toho, aby tam byl i nadále amatérismus, papalášství a malá účta k budoucnosti této země a všech jejích občanů," prohlásila.

Sestavit program nebude snadné

Jednání o zapojení do koalic probíhala také se STAN. Předseda hnutí Vít Rakušan se ale rozhodl jít jinou cestou, uvedl Jurečka. STAN již vyjednává s piráty o vytvoření koalice dvou rovnoprávných partnerů. Piráti mají dát stanovisko začátkem listopadu.

Politologové upozorňují, že sestavit společný program nebude jednoduché.

„Z hlediska hospodářské nebo sociální politiky jsou lidovečtí voliči spíše soc. dem. chodícími do kostela. KDU-ČSL i TOP 09 se orientují proevropsky, ODS se řadí k euroskeptikům, a zatímco zavedení eura odmítá, Pekarová Adamová si tento cíl vyšila na předsednickou korouhev," řekl Josef Mlejnek z katedry politologie **Fakulty sociálních věd** UK.

Podle Ladislava Mrklase z CEVRO Institutu budou strany muset hledat společná stanoviska a svým příznivcům vysvětlovat, proč se spojují. „Mezi členy i ve voličstvu každé ze stran se jistě objeví řada odmítačů spolupráce. Ale to už je přirozená daň, kterou musejí zaplatit," uvedl.

Chceme dát lidem naději, že v této zemi nebude vládnout populismus Petr Fiala

Foto autor: Foto ČTK – Kateřina Šulová

Foto popis: Koaliční smlouvu podepsali (zleva) Markéta Pekarová Adamová, Petr Fiala a Marian Jurečka před sochou T. G. Masaryka na pražském Hradčanském náměstí.

1.122. Václav Korbel: Grantová podpora a doktorské studium [URL](#)

WEB, Datum: 29.10.2020, Zdroj: vedavyzkum.cz, Strana: 0, Infotype: Nepojmenováno, Datum importu: 29.10.2020 06:03, RU / měsíc: 22 370, Celková návštěvnost: 1 685, AVE: 1 200,00 Kč, Země: Česko, GRP: 0,02

V České republice doktorské studium úspěšně dokončí pouze zhruba polovina studentů. Studenti kromě nízkých stipendií pociťují nedostatečnou nefinanční podporu ze strany vysokých škol.

Jedním ze způsobů, jak jejich výzkumnou práci a studium podpořit, jsou interní grantové soutěže vysokých škol. V nové studii think-tanku IDEA zkoumáme, jaký dopad má grantová podpora na další studium doktorandů.

Studie Grantová podpora a doktorské studium: Analýza dat Grantové agentury Univerzity Karlovy jako první v České republice zkoumá vztah mezi grantovou podporou doktorandů a dalším studiem, konkrétně mírou dokončení a délkou studia na Univerzitě Karlově. Efekty zkoumáme za celou univerzitu a za sekce, což je hlavní dělení v rámci grantové agentury podle oblasti výzkumu (společenské, přírodní a lékařské vědy). K analýze využíváme data Grantové agentury Univerzity Karlovy za roky 2010–2013. Do její soutěže během svého studia typicky podá projekt třetina až polovina doktorandů. Z přihlášených však podporu získává jen přibližně třetina.

V analýze porovnáváme jinak podobné studenty s a bez grantové podpory. Používáme metodologii párování, která na základě charakteristik studentů a jejich výzkumných projektů páruje co nejpodobnější studenty, kteří grantovou podporu získali, s těmi, kteří o ni žádali, ale nezískali ji. Nicméně ani tato metodologie nezaručuje odhad kauzality, a tak výsledky interpretujeme jako nekauzální vztah grantové podpory a dalšího studia.

Naše zjištění ukazují, že grantová podpora měla pozitivní vztah s mírou dokončení studia. Studenti s grantovou podporou měli o 10–20 procentních bodů vyšší míru dokončení. To znamená posun z míry dokončení kolem 60 % u studentů bez grantové podpory na 70–80 % u studentů s grantovou podporou. Vztah byl pozitivní u všech oborových sekcí kromě lékařských věd, ale s ohledem na nízký počet pozorování nebyl ani u jedné sekce statisticky významný.

Studenti s grantovou podporou dokončovali studium o 3–7 měsíců později než podobní studenti, kterým podpora přiznána nebyla. V sociálních a přírodních vědách není vztah kvůli omezené statistické věrohodnosti dostatečně průkazný. V lékařských vědách podpoření studenti dokončovali o více než rok později než podobní nepodpoření studenti. Podpoření studenti také dokončovali přibližně o 10 procentních bodů méně do 3–4 let od zahájení, tedy ve standardní době studia. To představuje pokles z 28 % u nepodpořených na 18 % u podpořených. Pozitivní vztah mezi grantovou podporou a výsledky studentů naznačuje, že grantová podpora může být efektivním nástrojem podpory. Je však třeba brát v úvahu možné dopady na délku studia.

Tuto studii, první v České republice, je třeba chápat jako pilotní. Při použití delší časové řady, více dat o kariéře studentů anebo informací z rozhodovacího procesu grantové agentury by se daly hledat odpovědi na řadu dalších velmi zásadních otázek. Např. Má grantová podpora kauzální dopady na studium a jaké? Má stejný dopad na všechny typy studentů (např. studenti různých skupin a oborových sekcí)? Má grantová podpora dopady na další kariéru studentů a publikační činnost? Jak grantová podpora vzájemně interaguje s dalšími formami podpory studentů? Je grantová podpora stejně přínosná i na dalších vysokých školách v České republice?

Podobným způsobem by se měla vyhodnocovat i grantová schémata jiných poskytovatelů projektové podpory na výzkum v akademické sféře jako například Grantové agentury České republiky, Technologické agentury České republiky, Agentury pro zdravotní výzkum České republiky, jednotlivých ministerstev či operačních programů Evropské unie apod.

Celou studii si můžete přečíst [zde](#).

Autor: Václav Korbel, IDEA CERGE-EI

Václav Korbel

Spolupracovník think-tanku IDEA při Národohospodářském ústavu AV ČR, v. v. i. Absolvoval doktorské studium na Institutu ekonomických studií [Fakulty sociálních věd](#) Univerzity Karlovy, v současnosti působí v PAQ Research a na MŠMT. Ve svém výzkumu se zabývá vzděláváním, behaviorální a experimentální ekonomikou.

1.123. Kvóty *7: „Ekologické hnutí se musí zaměřit na ty, kterých se konjunktura netýkala,“ říká šéfka Hnutí Duha [URL](#)

WEB, Datum: 30.10.2020, Zdroj: a2larm.cz, Strana: 0, Autor: Apolena Rychlíková, Infotype: Nepojmenováno, Datum importu: 31.10.2020 02:37, RU / měsíc: 102 319, Celková návštěvnost: 7 707, AVE: 5 200,00 Kč, Země: Česko, GRP: 0,09

Anna Kárníková je absolventka Evropských studií [Fakulty sociálních věd](#) Univerzity Karlovy a oboru politiky životního prostředí na britské London School of Economics and Political Science. Pracovala několik let na Úřadu vlády jako ředitelka Odboru pro udržitelný rozvoj a tajemnice Rady vlády pro udržitelný rozvoj. Od roku 2019 šéfuje největší a nejzavedenější ekologické organizaci u nás - Hnutí Duha. V novém dílu podcastu Kvóty mluvila o strategiích Hnutí Duha vůči novým projektům vlády: kanálu Dunaj - Odra - Labe nebo novým reaktorům jaderné elektrárny Dukovany. Řešily se i konkrétní projevy klimatické katastrofy na území České republiky a změny, které nás v horizontu několika let čekají.

<https://soundcloud.com/advojka2013/kvoty-7-anna-karnikova-ekologicke-hnuti-se-musi-zamerit-na-lidi-kteri-z-konjunktury-netezili>

Všechny díly podcastu Kvóty si můžete poslechnout nejen na webu Alarmu, ale také na Spotify, Apple Podcasts, PlayerFM nebo pomocí RSS feedu našeho účtu na Soundcloudu. Alarm je finančně závislý na podpoře čtenářů. Pokud se vám líbí naše podcasty nebo rádi čtete Alarm a chtěli byste ho finančně podpořit, můžete tak učinit v naší dlouhodobé kampani.

1.124. Adam Vojtěch (34)

TISK, Datum: 30.10.2020, Zdroj: Hospodářské noviny, Strana: 11, Vyištěno: 22 595, Prodáno: 27 003, Infotype: Nepojmenováno, Datum importu: 30.10.2020 01:48, Čtenost: 145 603, Rubrika: Víkend, AVE: 54 728,74 Kč, Země: Česko, GRP: 1,62

Veřejně známým se stal Adam Vojtěch ještě před tím, než stanul v čele ministerstva zdravotnictví. A to díky účasti v pěvecké soutěži Česko hledá SuperStar v roce 2005, kde vypadl v semifinále. V roce 2012 absolvoval rodák z Českých Budějovic Právnickou fakultu Univerzity Karlovy, o rok později dodělal také mediální studia na **Fakultě sociálních věd** téže univerzity. Právě na právech se seznámil s Andrejem Babišem, kterého tehdy se spolkem právníků Všehrd pozval na besedu. Když v roce 2013 koupil Babišův Agrofert mediální dům Mafra, nastoupil tam Vojtěch jako právník. Odtud si jej Babiš už jako ministr financí vytáhl na ministerstvo, kde se mladý právník zabýval zdravotnictvím a jeho financováním.

Pro Babiše dělal celou řadu věcí, včetně kritizovaného zjišťování, jak vysoký plat pobírá manželka tehdejšího ředitele ostravské nemocnice Svatopluka Němečka (ČSSD). Podle informací měl ministr chtít Němečka „sestřelit“ z postu ředitele. Vojtěch navíc informace zjišťoval přes lobbistu Tomáše Horáčka, jenž je teď obviněn z manipulace veřejných zakázek v Nemocnici na Bulovce.

V roce 2017 Vojtěch kandidoval jako nestraníček ve sněmovních volbách jako trojka jihočeské kandidátky ANO. Nežůstal však jen poslancem, Babiš z něj udělal ministra zdravotnictví ve své první vládě, která nezískala důvěru, a pak i v té druhé – současné. Zlomovým se pro něj stal letošní rok a světová pandemie koronaviru. Při jarní vlně byl kritizován, že nezajistil včas roušky a další ochranný materiál pro zdravotníky. Když v září přišla druhá vlna a počty nakažených začaly růst, Vojtěch na post ministra rezignoval. Zároveň oznámil, že v politice za rok definitivně skončí.

Foto autor: Foto: HN – Lukáš Bíba

Foto popis: Prostředník Lobbista Tomáš Horáček Adamu Vojtěchovi přinášel zákulisní informace.

Foto autor: Foto: HN – Michaela Danelová

Foto popis: Napadený Ředitele ostravské nemocnice Svatopluka Němečka měl Adam Vojtěch pro Andreje Babiše zdiskreditovat.

1.125. Jan Blatný: Pojdme změnit pocit strachu v respekt URL

WEB, Datum: 30.10.2020, Zdroj: ČRo - plus.cz, Strana: 0, Autor: Věra Luptáková, Infotype: Nepojmenováno, Datum importu: 31.10.2020 02:44, RU / měsíc: 1 171 029, Celková návštěvnost: 88 206, Rubrika: Domácí, AVE: 15 000,00 Kč, Země: Česko, GRP: 0,98

Komunikaci s veřejností bere nový ministr zdravotnictví jako jednu ze svých priorit. Jak to bude mít těžké? Analyzujeme s politoložkou Annou Shavit a komentátorem Jindřichem Šídlem.

Nový ministr zdravotnictví za ANO Jan Blatný už ve čtvrtek nastínil, jaké budou jeho priority v roli šéfa rezortu. Zdůraznil, že je nutné změnit náladu ve společnosti a vnímání pandemie nemoci covid-19.

Zatím nepůsobí přesvědčivě

Jak by se měla komunikace vlády vůbec změnit? Bude to po aféře Prymula-Faltýnek těžké, nebo spíš ne? Blatný ale na své první samostatné tiskové konferenci nechal víc mluvit své spolupracovníky. „Já to tak trochu čekal,“ přiznává komentátor Seznam Zprávy Jindřich Šídlo.

„Na mne na první dojem, ani včera, ani dnes, asi nepůsobil úplně přesvědčivým způsobem. Ale je taky potřeba říct, že nastupuje do velmi složité situace,“ dodává.

Blatný je podle něj určitě jiný typ osobnosti, jinou personou než byl jeho předchůdce na ministerstvu Roman Prymula. „Na druhou stranu – je ve funkci jeden den. Nějaký čas na to, aby se naučil komunikovat, aby působil přesvědčivěji, bych mu dal. Nemůže to být ale sto dní, jak to u ministrů bývá, protože to situace neumožňuje,“ myslí si Šídlo.

„Výzva nového ministra zdravotnictví k přeměně strachu z koronaviru v respekt zní dobře. Otázka je, jestli takový izolovaný výrok padne na úrodnou půdu,“ myslí si politoložka **Fakulty sociálních věd** UK Anna Shavit. Dodává, že bychom měli ministrově Blatnému dopřát aspoň týden, aby se ve funkci rozkoukal.

Výrok týdne s Lucií Vopálenskou najdete v audiozáznamu.

1.126. Knižní tip: vychází dokumentární kniha **Pandemie mapující zákulisí korona krize** [URL](#)

WEB, Datum: 30.10.2020, Zdroj: protisedi.cz, Strana: 0, Infotype: Nepojmenováno, Datum importu: 31.10.2020 02:01, RU / měsíc: 149 157, Celková návštěvnost: 11 235, AVE: 5 000,00 Kč, Země: Česko, GRP: 0,12

Demikian beberapa agen togel hongkong ancang-ancang bintangjudi online episode pengembalian bayang-bayang keharusan dilihat dengan Kebijakan Disegala prefiks kamisol permainan penjudi membesit merangkusgasakan keberhasilan bajudalam mengamalkan permainan! sekarang kita mulai memahami arti hidup dalam memainkan semua judi slot

V nakladatelství Kniha Zlín vychází velmi očekávaná dokumentární kniha **Pandemie** od dvojice zkušených novinářů Michala Kubala a Vojtěcha Gibiše. Prostřednictvím rozhovorů s klíčovými postavami krize – zdravotníků, pacientů i vrcholných politiků vezme čtenáře za kulisy událostí, které převrátily Česko i svět vzhůru nohama.

Koronavirová krize nemá v moderních dějinách obdoby: Miliardy lidí se ocitly v karanténě, desítky milionů se nakazily, statisíce zemřely. Tohle je příběh pandemie, jak ho ještě nikdo nevyprávěl. Co ovlivňovalo rozhodování o životech milionů lidí? Unikátní dokumentární kniha mapuje zákulisí koronavirové pandemie den po dni a konečně prozrazuje také identitu člověka, který přiměl české úřady k rázné akci.

Vrcholní politici o něm mluví více než půl roku. V jejich podání jde o tajemného muže, jehož excelová tabulka přiměla vládu jednat. Právě tento člověk promluvil pro knihu **Pandemie** a podrobně v ní popsal, co se dělo v průběhu jara 2020 a jak se on sám, který nikdy nechtěl mít s politikou nic společného, ocitl v nejbližším týmu vrcholných představitelů státu.

Publikace obsahuje rovněž exkluzivní rozhovory s klíčovými postavami spjatými s uvedeným obdobím – s českými politiky (Andrej Babiš, Adam Vojtěch, Jan Hamáček), s lékaři a zdravotníky (Roman Prymula, Martin Balík z VFN), ale také s celou řadou dalších osob, které během pandemie stály v první linii.

Autoři knihy, redaktor Televize Seznam Vojtěch Gibiš a moderátor České televize Michal Kubal, se v jednotlivých kapitolách věnují i zahraničnímu dění a mapují situaci ve světě (Čína, USA, Británie, Itálie, Španělsko, Švédsko...).

Vojtěch Gibiš se narodil v Praze v roce 1979. S psaním začal na sportovních webech v roce 2004. Od roku 2008 strávil necelých sedm let v Lidových novinách jako reportér, editor a šéfredaktor sportu. Tři roky pak dělal šéfredaktora Lidovky.cz. Od roku 2018 pracuje v Televizi Seznam jako editor zpravodajství a publicistiky. O pandemii koronaviru psal od 20. ledna prakticky denně.

Michal Kubal je český novinář, reportér a moderátor. Vystudoval **Fakultu sociálních věd** Univerzity Karlovy. Do České televize nastoupil jako člen zahraniční redakce – působil v zemích bývalé Jugoslávie, Afghánistánu, Pákistánu i Iráku, kde byl dokonce několik dní vězněm povstalců. V letech 2008 až 2012 působil jako zahraniční zpravodaj České televize v USA se sídlem ve Washingtonu, od roku 2013 vede zahraniční redakci ČT a od ledna 2016 moderuje i hlavní zpravodajský pořad Události. Je nositelem Ceny Ferdinanda Peroutky a Novinářské křepelky.

Comments

0 comments

1.127. Komunikace vlády se nelepší. Naopak

TISK, Datum: 30.10.2020, Zdroj: Deník N, Strana: 3, Autor: JAN WIRNITZER, Vytlačeno: 7 500, Prodáno: 6 500, Infotype: Nepojmenováno, Datum importu: 30.10.2020 01:49, Rubrika: Zpravodajství, AVE: 28 916,03 Kč, Země: Česko

Kabinetu se nedaří plnit cíl lépe komunikovat, o němž mluvili premiér Andrej Babiš i nyní již bývalý ministr zdravotnictví Roman Prymula.

Brífink k novým vládním opatřením začal v pondělí ve 21.20, téměř pět a půl hodiny po avizovaném začátku. Po půl hodině dostali novináři možnost klást otázky, po pár minutách a několika dotazech mluvčí vlády Jana Adamcová konferenci ukončila s tím, že je pozdě. Na část médií, jejichž novináři přes šest hodin čekali na možnost položit dotaz, se tak nedostalo.

Reportérka Deníku N Barbora Janáková se například chtěla zeptat, jak to bude s odchodem Romana Prymuly z funkce – ministr v pátek oznámil, že rezignovat nehodlá (a na tiskové konferenci nepovolil žádné dotazy). Během víkendu otočil, že odstoupí, až bude znám jeho nástupce, pak se nevyjadřoval. V té době ještě nikdo oficiálně nepotvrzoval, že se novým ministrem stane hematolog Jan Blatný – to Hrad potvrdil v úterý odpoledne.

Deník N oslovil novináře ze dvou médií, na jejichž otázky se také nedostalo. Radek Bartoníček z Aktuálně.cz se chtěl zeptat na to, zda postupné zavádění opatření Prymula vyhodnocuje jako správnou metodu a zda by z dnešního pohledu neudělal něco jinak. Veronika Neprašová ze serveru Novinky.cz zase chtěla položit dotaz, jestli má vláda číselně podloženo to, jak se bytové večírky podílejí na šíření nákazy, když jimi obhájuje zákaz vycházení, a otázku, jak proti šíření nemoci pomůže zkrácená otvírací doba obchodů, která nakupujícím neumožní rozprostřít se v prodejnách tak dobře v čase.

Sama vláda ústy Babiše i Prymuly v posledních týdnech slibovala, že bude lépe komunikovat. Premiér nedávno na interpelacích mluvil o polidštění komunikace. Prymula zase „sebekriticky přiznal“ špatnou komunikaci v televizním projevu před čtrnácti dny a slíbil zlepšení.

Jenže po dvou týdnech je zjevné, že žádné zlepšení nepřišlo.

TISKOVÉ ODDĚLENÍ BEZ

MLUVČÍ

Ilustruje to pohled na tiskové oddělení klíčového resortu – ministerstva zdravotnictví. S ministrem Adamem Vojtěchem skončila mluvčí Gabriela Štěpánová, poslední vyjádření médiím poskytla koncem září.

Až 22. října ministr Prymula, který předtím slíbil komunikovat srozumitelně a lidsky, oznámil, že „byla etablována nová tisková mluvčí“. Na webu ministerstva dodnes není u tiskového oddělení uvedeno, jak se jmenuje, a schází také jakýkoliv mobilní telefon. Resort zdravotnictví je ze všech ministerstev české vlády jediný, jehož web novinářům neříká, na jakém mobilním čísle zastihnou mluvčího.

Způsob, jakým média přináší svým čtenářům a divákům informace, spočívá na několika mechanismech: tiskových konferencích, na nichž se mohou ptát na podrobnosti, komunikaci s tiskovými odděleními a mluvčími a možnosti čerpat co nejrychleji z rychle zveřejňovaných usnesení vlády. Když nějaký z těchto mechanismů selže, dá se zpravidla vykryt jiným – pokud funguje. Jenže ke znatku, únavě a pocitu nesrozumitelné komunikace nyní přispívá z velké části to, že z oněch pilířů

nefunguje pořádně žádný.

Novináři jsou tak odkázáni na útržkovité informace, které ministři a šéfové úřadů a institucí „pouštějí“ například na Twitteru nebo mimo záznam. Jenže to k přehlednému informování veřejnosti stačit nemůže.

VYVRACENÍ FÁM USTRNULO

Deník N krátce po Prymulově projevu v televizi oslovil tiskový odbor ministerstva s dotazy ohledně úmyslu zlepšit komunikaci. Ani po dvou urgencích a dvanácti dnech čekání ale úřad nereagoval. Sedm dní ministerstvo nereaguje na další dotaz Deníku N, zda se omezující opatření vztahují na psychoterapeuty. Některým jejich klientům přitom současný stav prohlubuje pocit izolace.

Hospodářská komora připomněla, že už na jaře nabízela vládě pomoc s komunikací Asociace komunikačních agentur v čele s Markem Hlavicou. Komora dodala, že i ona navrhovala vládě určení pásem počtů nově nemocných a odpovídajících opatření, aby se na ně podnikatelé mohli včas připravit.

„Několikrát jsme vládu žádali, aby před přijetím nových opatření zpříšňujících podmínky podnikání je nejprve konzultovala s podnikatelskými organizacemi, aby je na druhý den nemusela upravovat. Opět se tak neděje, důsledkem čehož na druhý den vláda přijímá opravená usnesení, čímž vyvolává další zmatky,“ sdělil mluvčí komory Miroslav Diro.

Ustrnul také avizovaný úmysl ministerstva vyvracet dezinformace. Řetězových e-mailů přitom Čechům v elektronické poště kolují stovky a s nárůstem zátěže českého zdravotnictví a počtu mrtvých nabírají znovu na síle.

Z „POSTAVY Z FILMU“ KATASTROFOU

Ke zlepšené komunikaci nepřispěl Prymula ani tím, že se minulý týden v noci ze středy na čtvrtek sešel s šéfem poslanců ANO Jaroslavem Faltýnkem a ředitelem ostravské nemocnice Jiřím Havrlantem v odlehlé restauraci na pražském Vyšehradě.

Účastníci schůzky se neshodnou, kdo koho pozval ani kde přesně se schůzka konala. Není také jasné, proč by místopředseda ANO měl řešit komunikaci Moravskoslezského kraje s nemocnicemi nebo americké vojenské lékaře v Česku – to vše v noci v restauraci, která má být podle nařízení zavřená.

Prymula ale faux pas, kvůli němuž se ho Babiš rozhodl odvolat z funkce, odbyl slovy, že „toho zas tolik neprovedl“. V rozhovoru pro Deník N se ministr hájí, že „to byla úplně normální klasická schůzka“ a že ho odposlouchávají. Krátce před návštěvou Vyšehradu přitom Prymula lomil na twitterovém videu rukama nad záběry z večírku, kterého se účastnila řada lidí. Server Seznam Zprávy pak přinesl výpověď účastníka, že video bylo několik týdnů staré.

A tak premiér, který Prymulu při nástupu uvedl slovy, že je to „postava jak z amerického filmu, plukovník, voják jako stvořený pro válku s virem“, měl v pátek pro ministrovo chování už jen slova „absolutní katastrofa“. Změna stylu komunikace je znát právě na Babišovi, který se z rázného šéfa vlády, který neví, „jaké chyby se staly a kde je nějaký zásadní problém“, stal opakovaně se omlouvajícím politikem, prosícím veřejnost o dodržování opatření. Tuto stylizaci ale v neděli zase změnil, když rozzlobeným hlasem spílal lidem, kteří nedodrží opatření.

Premiér svou nynější argumentaci staví na tom, že nikdo dříve nevěděl, v jak moc velké síle se virus může znovu objevit. To ale není pravda – mimo jiné Deník N přinesl na jaře sérii článků, která se touto hrozbou a českou přípravou na ni zabývala. Zároveň příklady z evropských zemí s desítkami tisíc mrtvých už na jaře ukazovaly, že nevládnutá epidemie může mít tragické následky.

Deník N po ministrově návštěvě v restauraci na Vyšehradě oslovil expertku na komunikaci Denisu Hejlovou z **Fakulty sociálních věd** Univerzity Karlovy. „Mně to v něčem připomíná ta slova ‚ať jedí koláče‘ a Marii Antoinettu. Vztek lidí bude hodně velký, umírá jich hodně a zemře jich ještě více,“ zhodnotila Hejlová celkový přístup vlády.

„Ať jedí koláče“ Fráze „ať jedí koláče“ je připisovaná poslední francouzské královně (dceři české panovnice Marie Terezie) Marii Antoinettě. Měla tak s údivem reagovat na zprávy, že francouzská chudina nemá žádný chléb, který by mohla jíst. Výrok by zřejmě bylo správnější překládat jako radu, aby chudí Francouzi jedli sladké pečivo brioche, obsahující vajíčka a máslo, považované za časů hladu – stejně jako koláče – oproti chlebu za luxusní. Podstatné ale je, že se fráze stala ilustrací situace, kdy od reality odtržená vrchnost vůbec neví, jaké problémy trápí prosté obyvatele.

: JAN WIRNITZER, redaktor

Foto autor: FOTO: ČTK

Foto popis: Jedna z mnoha tiskových konferencí vlády k dalším opatřením proti pandemii.

1.128. Roli ministra jsem zvládl, něco jsem si ale bral až příliš k srdci. Na jaře jsem spal dvě hodiny denně, říká Vojtěch URL

WEB, Datum: 30.10.2020, Zdroj: iHNed.cz, Strana: 0, Autor: Benedikt Lederer, Ondřej Leinert, Infotype: Nepojmenováno, Datum importu: 31.10.2020 02:44, RU / měsíc: 972 852, Celková návštěvnost: 101 779, AVE: 30 000,00 Kč, Země: Česko, GRP: 1,13

Jako ministr zdravotnictví prý v jarní vlně koronavirové pandemie spal třeba i jen dvě hodiny. Po zářijové rezignaci si Adam Vojtěch užívá klidu a sleduje, jak si Česko poradí s druhou vlnou. Odmítá svůj podíl na současné situaci, kdy rostou počty nakažených. Odpovědnost je podle něj kolektivní.

Když v září po necelých třech letech odstoupil z vládní funkce, vedle připomínky, že byl třetím nejdéle sloužícím ministrem zdravotnictví v české historii, se mu dostalo také přídomek „ten slušnej“ a „ministr covidu“. A zatímco se Adam Vojtěch soustřeďuje na práci poslance, kterou chce vykonávat do příštího roku, na ministerstvo zdravotnictví nastupuje náhradník jeho vlastního nástupce.

HN: Jak vnímáte náměstka brněnské fakulní nemocnice, hematologa Jana Blatného, jenž byl vytipován jako ministr zdravotnictví po Romanu Prymulovi?

Potkal jsem ho párkrát na odborných akcích a bezpochyby je to špičkový odborník. Ze své zkušenosti mohu říct, že v současné krizi je v čele zdravotnictví potřeba schopný manažer, který umí dobře a srozumitelně komunikovat.

HN: Co si myslíte o kauze Romana Prymuly, jenž byl přistižen bez roušky po nejasné večerní schůzce v restauraci?

Je to velmi nešťastná událost. V této době musí jít ministr zdravotnictví občanům příkladem a být nejlepší z nejlepších v dodržování vlastních opatření. Zde bohužel byla narušena důvěra lidí v kroky vlády, což je strašně špatně. Pan ministr měl po premiérově výzvě rezignovat a omluvit se.

Řadu věcí jsem si bral až příliš k srdci

[další >](#) [poslední >>](#)

Kritizovaný slušňák. Kritiku, například za nedostatek ochranných pomůcek pro zdravotníky, snášel Adam Vojtěch jako ministr těžce.

Kritizovaný slušňák. Kritiku, například za nedostatek ochranných pomůcek pro zdravotníky, snášel Adam Vojtěch jako ministr těžce.

Napadený. Ředitele ostravské nemocnice Svatopluka Němečka měl Adam Vojtěch pro Andreje Babiše zdiskreditovat.

Prostředník. Lobbista Tomáš Horáček Adamu Vojtěchovi přinášel zákulisní informace.

Celkem nalezeno: 2.

Zobrazuji: 1 - 1.

[Další>](#)

[Konec>>](#)

Takovéto kauzy a střídání ministrů po měsíci nejsou dobré v době míru a už vůbec ne v době krize, jaké čelíme v dnešních dnech. Nicméně ministerstvo má dost odborníků na to, aby výměna ministra neovlivnila jeho práci a řešení pandemie koronaviru.

HN: Vy jste byl původně právník se zaměřením na média. Zdravotnictví jste dostal na starost od Andreje Babiše, až když jste pod ním začal pracovat na ministerstvu financí. Proč?

Protože tam nebyl nikdo, kdo by se tomu věnoval, a pro Andreje Babiše to byla oblast, jež ho zajímala. I proto, že do ní stát dává peníze.

Veřejně známým se stal Adam Vojtěch ještě před tím, než stanul v čele ministerstva zdravotnictví. A to díky účasti v pěvecké soutěži Česko hledá SuperStar v roce 2005, kde vypadl v semifinále. V roce 2012 absolvoval rodák z Českých Budějovic Právnickou fakultu Univerzity Karlovy, o rok později dodělal také mediální studia na **Fakultě sociálních věd** téže univerzity. Právě na právech se seznámil s Andrejem Babišem, kterého tehdy se spolkem právníků Všehrd pozval na besedu. Když v roce 2013 koupil Babišův Agrofert mediální dům Mafra, nastoupil tam Vojtěch jako právník. Odtud si jej Babiš už jako ministr financí vytáhl na ministerstvo, kde se mladý právník zabýval zdravotnictvím a jeho financováním.

Pro Babiše dělal celou řadu věcí, včetně kritizovaného zjišťování, jak vysoký plat pobírá manželka tehdejšího ředitele ostravské nemocnice Svatopluka Němečka (ČSSD). Podle informací měl ministr chtít Němečka "sestřelit" z postu ředitele. Vojtěch navíc informace zjišťoval přes lobbistu Tomáše Horáčka, jenž je teď obviněn z manipulace veřejných zakázek v Nemocnici na Bulovce.

V roce 2017 Vojtěch kandidoval jako nestraníček ve sněmovních volbách jako trojka jihočeské kandidátky ANO. Nezůstal však jen poslancem, Babiš z něj udělal ministra zdravotnictví ve své první vládě, která nezískala důvěru, a pak i v té druhé – současné. Zlomovým se pro něj stal letošní rok a světová pandemie koronaviru. Při jarní vlně byl kritizován, že nezajistil včas roušky a další ochranný materiál pro zdravotníky. Když v září přišla druhá vlna a počty nakažených začaly růst, Vojtěch na post ministra rezignoval. Zároveň oznámil, že v politice za rok definitivně skončí.

HN: A lákalo vás, nebo jste to bral jen jako úkol?

Neříkám, že mě to nezajímalo, ale ze začátku jsem to vzal jako úkol a nepředpokládal, že to bude na tak dlouhou dobu. Z analýzy zdravotnického systému se nakonec stala má hlavní agenda a čím dál víc jsem do toho pronikal. V té době jsem ale stále ještě nepředpokládal, že budu kandidovat do sněmovny nebo že se stanu ministrem.

HN: Kdy za vámi přišli z ANO, abyste byl na kandidátce do voleb a pak i ministrem?

Až těsně před volbami jsem dostal otázku, zda bych nechtěl kandidovat do sněmovny a dál se věnovat zdravotnictví a věcem, na nichž jsem na ministerstvu pracoval. Nevěděl jsem ani, jestli budu zvolen. To se stalo a až poté se řešilo obsazení postu ministra. Snad jsem ani nebyl první volbou, ale nakonec jsem byl nominován. Pak se řešilo, že jsem moc mladý a podobně.

HN: Vy jste se na to ale cítil.

Kdyby mi nabídli, abych šel na ministerstvo zemědělství, odmítl bych, protože o tom nic nevím. Tady jsem byl ale přece jenom několik let v úzkém kontaktu s agendou, věděl jsem, kdo je kdo, a nešel jsem do neznámého prostředí.

HN: Co si myslíte, že po vás na ministerstvu zbylo? Sám jste při odchodu připustil, že jste nestihl vše, co jste chtěl.

Asi všichni si budou pamatovat elektronický recept. Není úplně běžné, že v Česku dobře funguje nějaký IT systém. I původní oponenti musí v této covidové krizi přiznat, že bez něj by poskytování zdravotní péče nemohlo fungovat. Na to byl navázán lékový záznam pacienta umožňující sdílet informace o předepsaných lécích mezi lékaři. Vedle toho jsme nastartovali reformu péče o duševní zdraví, reformu primární péče, síť urgentních příjmů a další důležité kroky. Změnit něco ve zdravotnictví trvá dlouho a hned se to nemusí projevit. Většinou je to tak, že něco rozděláte a doufáte, že to ten po vás dokončí.

HN: Nepřebije tyto vaše kroky to, že jste na konci svého mandátu byl u počínající druhé vlny koronaviru a podle některých nezačal včas jednat?

To, že se teď Česku nedaří virus zvládnout z hlediska nakažených, není otázka jednoho člověka, ministra zdravotnictví ani premiéra. Je mnohem víc důvodů, proč jsme tam, kde jsme. Na jaře se to díky razantním opatřením a disciplíně lidí podařilo zvládnout velmi dobře, ale žádný stát není schopen virus zastavit a mít od zítřka nula případů. Všechny státy se s tím budou v nějakých vlnách ještě potýkat.

HN: Nejsme v té situaci proto, že vláda čekala s opatřeními až na dobu po volbách?

Tahle interpretace úplně nesedí. Nakonec všechna mnou navrhovaná opatření začala platit před volbami. Roušky například byly kompletně zavedeny ve vnitřních prostorách 10. září. Kdyby se minimálně toto opatření důsledně dodržovalo, současná čísla by musela být jiná. Pak jsme samozřejmě dělali opatření typu zavírání klubů, omezování hromadných akcí a podobně.

HN: Ale nebylo to pozdě?

Opatření jsme zaváděli podle vývoje epidemiologické situace. Samozřejmě by bylo jednoduché všechno na začátku září zavřít, ale nejprve jsme chtěli jít cestou mírnějších opatření a teprve v případě, že by to nezabralo, přitvrzovat. Za sebe můžu říct, že volby nehrály v rozhodování o pandemii žádnou roli.

HN: A nehrály tu roli u Andreje Babiše?

Ne, protože co by z toho vlastně měl? Kdyby se situace takto zásadně zhoršila, naopak by mu to do budoucna politicky uškodilo. Volby bych opravdu za důvod neoznačoval, spíše bych to nazval nějakou kolektivní zodpovědností. Určitě sehráli roli politici, včetně opozičních, kteří označovali roušky za tupé řešení, ale i odborníci, kteří říkali, že se nic zásadního neděje. Právě ti, kteří mluví do médií, by měli zvažovat, jaká budou mít jejich slova dopady. Třeba Jan Žaloudík (bývalý ředitel Masarykova onkologického ústavu v Brně, senátor za ČSSD - pozn. red.), profesor medicíny, vážená osoba a onkolog, opakovaně říkal, že je třeba virus zlehčovat, odrůškovat společnost a podobně. Tyto informace se na sociálních sítích dodnes sdílejí, viděly je statisíce lidí a to má dopad na smýšlení veřejnosti. Dalším důvodem, proč jsme v současné situaci, také je, že jsme na jaře neprožili žádnou větší krizí. I velmi inteligentní lidé říkají, že se vlastně nic zásadního nestalo, nemocnice to v pohodě zvládly, tak proč se s covidem tak nadělá, když třeba na rakovinu zemře mnohem víc lidí.

HN: Nepřispěl k uspokojení Čechů ale i premiér, když odjel na dovolenou k moři a říkal, že jsme "best in covid"?

Možná mohl trochu víc naléhat na společnost. Já se na ni snažil apelovat celé léto, už někdy v červenci jsem varoval před rizikem izraelského scénáře. Ale byla nějaká atmosféra a určitě bych to nestavěl tak, že za to může Babiš, Vojtěch, Hamáček nebo někdo jiný.

HN: Jak jste se cítil, když vás premiér Babiš na jaře na tiskové konferenci ve vypjaté situaci vyzval, ať nejste slušný? Jako by vás káral.

Komu by bylo dobře v takovém okamžiku? V tu chvíli něco takového vůbec nečekáte. Byl to přímý přenos, nedá se to vrátit, takže v tom okamžiku nevíte, jak pořádně reagovat. Když jsme to pak s panem premiérem řešili, říkal, že mi chtěl pomoci.

HN: Tehdy mnozí lidé říkali, že sami by v tu chvíli funkci položili. Vás to nenapadlo?

Ne. Byť tam byly těžké okamžiky. Byl jsem tehdy přesvědčen, že ta vlna skončí a my se budeme moci vrátit k věcem, kvůli kterým jsem na ministerstvo šel. A které covid odsunul. Když ale přišla druhá vlna, vnitřně jsem si řekl, že to stačilo. Lidé mě kritizovali a já jsem svým odchodem dal prostor někomu jinému.

HN: Kdy vám začalo být definitivně jasné, že chcete skončit?

Vedle práce a kritiky šlo i o osobní věci. Moje žena tím hodně trpěla. Poslední týdný mi každý den říkala, jestli mi za to stojí na ministerstvu pokračovat. Ať už se na to vykašlu. Měl jsem i zdravotní problémy.

HN: Rezignoval jste v září, teď říkáte, že z politiky odejdete. Kdy jste si začal říkat, že není pro vás?

Politika mě vždy zajímala, ale nikdy jsem si nepředstavoval, že bych byl ministrem. Když pak ale v reálné vysoké politice jste, ztratíte některé ideály. Navíc je to prostředí, kde musíte strpět útoky. A já jsem povahou spíše člověk konsenzu, nikoli víciák, což mi bylo vyčítáno. Že jsem moc slušný, což se trochu zprofanovalo.

HN: Pracoval jste na ministerstvu. Musel jste vědět, že taková politika bude.

Ano, ale než tam jste, možná máte ideály. Kdyby mi bylo 50 a byl bych ostřílenější, šel bych do toho jinak, než když mi bylo 31 let. Nad některými věcmi bych jako starší asi jen mávl rukou. Jenže já si bral řadu věcí asi až příliš k srdci. Často jsem se tím trápil. Tím nechci říct, že to bylo špatné období. Zažil jsem zajímavou dobu. Bohužel pak přišel covid.

HN: V minulém týdnu se objevila zpráva, že na vás advokát Petr Němec podal trestní oznámení za nezvládnutí epidemie covidu. Nakolik si připouštíte, že by mohl u soudu uspět?

Trestní oznámení může podat kdokoli. Ale tohle je z právního pohledu úplně nesmysl. Ona vůbec ta krize ukázala, že řada lidí si chce na covidu udělat jméno. Čelili jsme i různým nesmyslným žalobám na naše opatření s cílem je zrušit.

HN: Které okamžiky byste označil za nejtěžší?

Těch bylo hodně. Úplně na začátku pandemie, když nebyly ochranné prostředky. Snažili jsme se něco objednat, některé objednávky však byly zrušeny, někde dodávky zastaveny. To jsou okamžiky, kdy si říkáte: co dělat víc, jak dál? Ale pak se to nějak zlomilo a podařilo se dodávky zajistit. Při vši té kritice se nám ve srovnání s jinými zeměmi podařilo zajistit přes 70 milionů kusů ochranných pomůcek a nebyli jsme v situaci, že by zdravotníci neměli respirátory a nakazili se.

HN: Na začátku nebyly ochranné prostředky skoro nikde. Vždyť i lékaři či sestry žádali lidi o roušky.

Ano, na začátku to nebylo úplně růžové. Na jaře však byly covidové nemocnice a pak ty ostatní. Tehdy to byla primárně Bulovka a další velké nemocnice, kde ochranné prostředky byly, a chyběly spíše v krajských a menších nemocnicích. Dnes jsou pacienti s covidem ve všech.

HN: Jestli opravdu nebudete za rok znovu kandidovat do sněmovny, nebude vám politika chybět?

Neřekl bych, že by mi nějak zásadně scházela. Stále ještě nějaký čas budu v roli poslance, chci se dál věnovat zdravotnictví. Jinak mi prostředí politiky nebude chybět, protože se v něm nevyžívám. Nejsem ten typ politika, který má potřebu všechno komentovat a být neustále ve sporech s ostatními. Byl jsem rozhodnutý už delší dobu, že to bude ohraničená mise a život pak povedu jiným směrem.

HN: Jakým?

Zatím nemám jasnou představu. Jsem stále poslanec, takže nemusím řešit, co se mnou zítra bude. Teď se chci věnovat zdravotnictví a prosazovat různé návrhy. Mám i jeden zákon, na kterém jsem pracoval jako ministr. Týká se vzdělávání lékařů a mimo jiné řeší i zjednodušení vzdělávání v oblasti hygieny a epidemiologie, abychom tam dostali více mladých lidí, a také posudkové lékařství. Co bude, až skončí volební období, zatím nevím.

HN: Nicméně rýsuje se vám možná návrat ke zpívání. Portál Ticketstream dal do nabídky vstupenky s tím, že když rezignujete, uspořádá vám koncert nazvaný Comeback 2020. Byť šlo o recesistickou akci, prodalo se všech 730 vstupenek. Vystoupíte?

Samozřejmě jsem kvůli tomu nerezignoval, byla to spíš taková úsměvná věc. Ale bavil jsem se s organizátorem a možná ten koncert nakonec skutečně uděláme. Může jít třeba o charitativní koncert na pomoc nějakému projektu ve zdravotnictví. Teď k tomu situace vhodná není, ale třeba na jaře, pokud se to zlepší, bychom to mohli uskutečnit.

HN: Kdy se podle vás zase svět vrátí k normálu? Tak, že si třeba budeme moci zajít na velký koncert bez roušek.

Celou situaci může hodně změnit vakcína, kterou se nám, doufejme, podaří ochránit nejzranitelnější část populace. Ale ta podle mě nepříjde dřív než v první polovině příštího roku. Proto odhaduji, že se svět k normálu vrátí až někdy ke konci příštího roku.

HN: Lidé, kteří končí jako ministři za hnutí ANO, pak často říkají, že s politikou končí úplně. Můžeme jmenovat Roberta Pelikána, Dana Ťoka, Martina Stropnického, teď s tím přicházíte vy. Čím to je?

Nemůžu mluvit za kolegy, ale u mě to určitě není hnutím ANO. Je to dáno celkovým pohledem na působení v politice. Odešel bych, i kdybych byl ve sněmovně za jinou stranu. I můj odchod z ministerstva byl v konsenzu s panem premiérem a nebyl tam žádný konflikt.

HN: Nepohrbí tohle jednou hnutí ANO? Že v něm Andrej Babiš zůstane v podstatě sám?

Faktem je, že když jsem to oznámil, řada kolegů mi říkala, abych to ještě přehodnotil. Ale myslím, že v hnutí ANO je řada schopných kolegů a poslanců, kteří mají potenciál.

1.129. Vláda chce spustit k pandemii profesionální mediální kampaň. Pozdě, obávají se odborníci [URL](#)

WEB, Datum: 31.10.2020, Zdroj: parlamentnilisty.cz, Strana: 0, Autor: mp, Infotype: Nepojmenováno, Datum importu: 01.11.2020 02:50, RU / měsíc: 1 211 568, Celková návštěvnost: 207 067, AVE: 50 000,00 Kč, Země: Česko, GRP: 2,30

Chcete zlepšit obraz vlády a přesvědčit lidi, že víte, co děláte. Už je pozdě, vzkazují vládě Andreje Babiše (ANO) někteří mediální odborníci.

Server Aktuálně.cz přinesl v týdnu informaci, že dnes již bývalý ministr zdravotnictví za hnutí ANO Roman Prymula plánoval spustit kampaň za 50 milionů, která měla vrátit důvěru občanů ve vládu Andreje Babiše a přesvědčit je, že kabinet ví, co dělá. Prymula totiž ještě jako ministr kabinet informoval, že vláda dosud v oblasti komunikace příslušných opatření ke koronavirové krizi selhává.

Podle některých mediálních expertů je ale na takovou mediální kampaň v podstatě pozdě.

„Je to jednoznačně s křížkem po funuse. Každá komunikace musí být naplánovaná v pravý čas a na pravém místě. A toto je jednoznačně pozdě. Vláda by se měla především zamyslet nad tím, jak obnovit důvěru, jak podpořit sdělení, které říká,“ uvedla pro pořad Newsroom ČT24 Denisa Hejlová, vedoucí katedry marketingové komunikace a PR na **Fakultě sociálních věd** Karlovy univerzity.

Upozornila také, že lidi, kteří Babišovi nevěří, pravděpodobně kampaň nepřesvědčí. Zřejmě jí nebudou věnovat pozornost. A lidé, kteří už dnes opatření dodržují, je budou pravděpodobně dodržovat i bez kampaně.

Šéf PR agentury Ondřej Fér, někdejší novinář, to vidí stejně. Poznamenal však také, že někdy je lepší udělat věci pozdě, než nikdy.

1.130. Kampaň za 50 milionů má zlepšit vládní komunikaci o koronaviru. Přichází pozdě, reagují lidé z médií [URL](#)

WEB, Datum: 31.10.2020, Zdroj: ct24.cz, Strana: 0, Autor: sobolao, Infotype: Nepojmenováno, Datum importu: 01.11.2020 02:48, RU / měsíc: 243 470, Celková návštěvnost: 18 339, Rubrika: Domáci, AVE: 5 000,00 Kč, Země: Česko, GRP: 0,20

Koronavirus je v České republice už osm měsíců. Celou dobu se premiér a jeho ministři snaží lidem vysvětlovat vážnost situace a přijatá opatření, která mají zamezit šíření viru. Stejnou dobu ale také nejrůznější osobnosti, od novinářů, přes odborníky na komunikaci až po některé lékaře, upozorňují na to, že komunikace vlády má slabiny. Kampaň za 50 milionů, kterou má mít na starosti ministerstvo zdravotnictví, to má změnit. Podle novinářů a mediálních expertů, které oslovil pořad Newsroom ČT24, je tento krok vítaný, měl ale přijít daleko dřív.

To, co se zatím nedaří, má zachránit rozsáhlá kampaň, která by měla být vidět v televizi, na billboardech, na internetu a sociálních sítích, a slyšet v rádiích. Vyvracet by měla například dezinformace, připomínat by měla zásady bezpečného a zdravého chování, propagovat plošné testování nebo třeba aplikaci eRouška. To z materiálu připravované kampaně zjistil server Aktuálně.cz.

Jenže takový plán přichází v době, kdy Česko zachvátila druhá vlna epidemie, jejíž konec je zatím v nedohlednu. „Je to jednoznačně s křížkem po funuse. Každá komunikace musí být naplánovaná v pravý čas a na pravém místě. A toto je jednoznačně pozdě. Vláda by se měla především zamyslet nad tím, jak obnovit důvěru, jak podpořit sdělení, které říká,“ reaguje Denisa Hejlová, vedoucí katedry marketingové komunikace a PR na **Fakultě sociálních věd** Karlovy univerzity.

Odkaz

Tragédie, chaos, zmatek. Vláda se z jarní krize neponaučila, o koronaviru mluvit stále neumí, shodují se bývalí vládní mluvčí

Pozdě přichází i podle bývalého novináře, teď šéfa PR agentury Ondřeje Féra. „Myslím, že tato aktivita se měla odehrát už před několika měsíci. Na druhou stranu, je lepší tuhle aktivitu udělat i teď, než ji neudělat vůbec,“ dodává.

Nepřesvědčené nepřesvědčí ani 50 milionů

Sporná je také částka. 50 milionů je podle lidí, kteří se pohybují v médiích, až moc. Už v létě se přitom stáhl jiný plán na jinou kampaň, v ní chtělo ministerstvo pro místní rozvoj dát dvě miliardy na podporu cestovního ruchu v Česku.

„Někdy se dá udělat za hodně peněz málo muziky a někdy naopak. To znamená, že bude záležet, jak tyto peníze budou využité. A také určitě každý novinář bude sledovat, kam peníze půjdou. Jestli k médiím blízkým Andreji Babišovi, nebo to bude skutečně férová soutěž,“ upozorňuje Radek Bartoníček z Aktuálně.cz, který materiál k chystané kampani získal jako první.

Podle Hejlové navíc nepřesvědčené Čechy už stejně nikdo nepřesvědčí. „Kampaň budou víceméně chápat lidé, kteří nařízení dodržují, ti ostatní ji prostě vysklí. Nebudou jí věnovat pozornost,“ dodává.

Skrytí marketingoví poradci

Vláda si za návrhem zatím stojí. A to i přes to, že experty na komunikaci má. Na každém dotčeném ministerstvu, včetně Úřadu vlády, funguje standardní tiskové oddělení.

přehrát

video

Polibek Andreje Babiše na čelo Marka Prchala při povolební tiskové konferenci

Pro ministry z hnutí ANO navíc pracuje řada marketingových expertů, kteří chtějí zůstat skrytí v zákulisí. Vymýšlejí komunikační strategie a radí politikům, jak vystupovat navenek, co říkat a co psát třeba na sociální síti. Marketingového stratéga hnutí ANO, Marka Prchala, veřejnost už zná.

V minulých dnech vyšlo najevo, že podobného muže vyslal Andrej Babiš i na ministerstvo zdravotnictví. Marek Hanč měl být pravou rukou dnes už bývalého ministra Romana Prymuly.

„Je zvláštní, že jsou to státní instituce, kde na to, jak je prezentovaná jejich práce, která má být hrazená plně ze státního rozpočtu, je to vlastně součástí státu, dohlíží někdo, kdo je placený politickou stranou. Myslím, že to je něco naprosto nestandardního,“ říká šéfredaktor Seznam Zpráv Jiří Kubík, který s Hančem vedl telefonický rozhovor.

Vše se ale Hančovi uhlídat nepovedlo. Například noční schůzku Romana Prymuly na Vyšehradě, kvůli které musel v čele resortu skončit. Reportáž o komunikačních chybách současné vlády uvidíte v neděli večer v pořadu Newsroom ČT24.